

જેહાંગીર કરાણીનાં ગાયણીનાં પુસ્તકો.

નરીમાન સંગીત સંગ્રહ.

ગાણીતા અસલના તેમજ હાલના નાટકોનાં મધુર
ગાયણા અને હિસ્તાદી ચીજો મળી

કુલે ૧૦૦૧ ગાયણીના

દીક્ષપત્રીર સંગ્રહ.

સંગ્રહ કર્તા

મરાઠુમ નસરવાનજી રતનજી નરીમાન.

મુબાકા:

જેહાંગીર બી. કરાણીના છોકરાઓ,
પુસ્તક વેચનાર, પ્રગટ કરનાર તથા છાપનાર,
૨૨૧-૨૨ વોરા બગીચા, ફોટ,

TELEGRAPHIC ADDRESS:—

“Jebekarni” Bombay.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોર્પોરેશન વિભાગ]

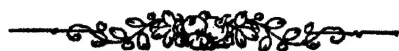
અનુક્રમાંક ૧૭૧૫ યર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઓશીઠાલ સંગીત સંગ્રહ

નિર્ધાર ૫-૨-૩૫

જેહાંગીર કરાણીનાં ગાયણનાં પુસ્તકો.

નરીમાન સંગીત સંગ્રહ.

જાણીતા અસલના તેમજ હાલના નાટકોનાં મધુર
ગાયણો અને ઉસ્તાદી ચીજો મળી

કુલે ૧૦૦૧ ગાયણોના
દીક્ષપત્રીર સંગ્રહ.

સંગ્રહ કર્તા
મરહુમ નસરવાનજી રતનજી નરીમાન.

મુબાહ:

જેહાંગીર બી. કરાણીના છોકરાઓ,
પુસ્તક વેચનાર, પ્રગટ કરનાર તથા છાપનાર,
૨૨૦-૨૨ વોરા બજાર, ફાટ,

TELEGRAPHIC ADDRESS:—

“Jebekarani” Bombay.

१९३१
 विधा ५१८
 २०१९१६
 १९३१
 १९३१
 १९३१

Printed by P. C. Appoo, at The New Art Printing Press, No. 205-25
 Mapla's Compound, Bora Bazar, Fort, and Published by
 M. J. Karani, 220, Bora Bazar, Fort. BOMBAY

મરહુમ નસરવાનજી રતનજી નરીમાન.

જન્મ તા. ૧ લી માર્ચ ૧૮૭૫.

મરણ ૧૬ મી આગષ્ટ ૧૯૨૨.

મરહુમ ભાઈ નસરવાન !

ગાયણનો એક સંગ્રહ તમારાં નામ હેઠળ પ્રગટ કરવાની તમે ભાષ્ટની એક ઉમેદ હતી, જે તમારી જીંદગી દરમ્યાન પાર પડી નહીં, અને તમે ભાષ્ટના સ્વર્ગવાસ બાદ દશ વરસની મુદતે આ તમારા હાથે કાપેલો સંગ્રહ બાહર પડે છે એ પરમાત્માની એક મહેરબાની છે. આ સંગ્રહ બાહર પડવાથી તમને મિનોઇ દુનિયામાં કાંઈક સંતોષ મળે એજ ઉમેદ છે.

“આશાંન બેહુશત્ બેહુરે બાદ !

અનઓશાહી શાંન બ ઓય્ રવાન રસાદ !

બે ઓય્ બેહુશત્ રેશાન બ આશાનીદ !”

“તેઓ બેહુસ્ત પામે ! તેઓનાં રવાન અમર્ગી પામે !

રેશનીવાળાં બેહુસ્તમાં આશાયશ પામે !”

પ્રગટ કર્તા તરફના બે બોલ !

અમારા દિલસોઝ મહુર્મ મિત્ર નસરવાન ગાયણુના એક શોખીન હતા. મરહુમે આખી જીંદગી ગાયણુના શોખમાં ગુળરી હતી અને એમેચ્યુઅરોના જલસામાં મહુર્મોના ગાયણો વખણાતા હતાં. મરહુમે પોતાની જીંદગી દરમ્યાન એ શોખને અનુસરી આગલા જમાનાના બૂલાઈ ગયલા પ્રખ્યાત નાટકોમાંનાં મધુર ગાયણો સાથે તે વખતના જાણીતા અને માનીતા નાટકોમાંથી મધુર ગાયણો ચુંટી કહાડી તે સાથે અનેક ઉસ્તાદી ચીજો અને ગઢલો મળી કુલેલે ૧૦૦૧ ગાયણોનો સંગ્રહ કરી તે પ્રગટ કરવાની ઉમેદ રાખી હતી પણ અનેક કુદરતી સંજોગોથી મહુર્મની એ ઉમેદ એમની જીંદગી દરમ્યાન પાર પડી હતી નહીં પણ કુદરતે મહેરબાની ફરમાવી આ સંગ્રહ બાહર પાડવાની હાલ જોગવાઈઓ ઉભી કરવાથી આ સંગ્રહ બાહર પાડવાની અમને ટક મળી છે.

આ સંગ્રહમાં ગાયણોનો જે જથ્થો સમાવ્યો છે તેથી પહેલો તો એ ફાયદો થશે કે ચહડતી પડતીના સંજોગે આગલી સર્વે નાટક મંડળીઓ કામ કરતી હાલ બંધ પડી છે એટલે હવે પછીના જમાનાના લોકો માટે મજકુર લોકપ્રિય નાટકોનાં ગાયણો આ સંગ્રહ મારફતે જળવાઈ રહેશે, અને મધુરો અને સરળ ગાયણો કુટુંબોમાં ગાવા વખડવામાં ચાલુ રહેશે. અને વળી એકજ પુસ્તકમાં આવેા સંગ્રહ રહેવાથી ગાયણોના શોખીનો માટે એક સાઈં ખેતર અને હાલના જમાનામાં જીવાનો માટે આગળા જમાનાનાં આ મધુરો ગાયણોનો વારસો ઉપયોગી થઈ પડશે તો આ પુસ્તક પ્રગટ કરવાની અમારી જેહમતને જશ મળ્યો સમજવાને સંતોષ અમને હાંસલ થશે.

આ પુસ્તકને લોકપ્રિય કરવાના હેતુથી ચાલુ મોઢવારીના ઐયામમાં આ પુસ્તક ઘણી વાજબી કી મતે બાહર પાડતાં ઉમેદ રાખીશું કે શોખીન વર્ગ આ સંગ્રહને લાયક ઉત્તેજન આશરોની નવાજેશ કરશે.

તા. ૧ લી એપ્રિલ }
સને ૧૯૩૧. }

સેવકો,
જેહાંગીર બી. કરાણીના છોકરાઓ.

સાં ક ણિ ચું.

અ

અરી પ્યારી ! ખીન દરશન પલ કલ મનકો ન આયે...	પાતું ૪
આજ મોરી બૈયાં દહીં મરોર	૬
આવો કુમ કુમને પમલે	૬
આઈ આઈ બહાર, મજે ઉડાઓ હાં મયખાર ...	૮
આઈ રૂત બસંત બહાર	૮
એ એ રંગી, રંગે તું રંગત નીત રંગ રાગ રંગત.	૧૨
અકલ પર નાજ હયે, કુદરત પર નજર કીસકો હય ...	૧૩
અખીલ વિશ્વમાં છો, એક ત્રીયા રાજ સુંદરી ...	૧૬
આયા હું મએ નૌકર રહેને જલ્દી કાંમ બોલો ...	૧૭
ઓ લાપ હું નહિ કહેતો કે અણું તું ધે...	૨૧
આવો સખી આવો માને મોતીડે વધાવો	૩૧
આંસુવા ભરે મોરે નએન દીલરા કાંપે મોરા રે ...	૩૬
અજબ નહિ ઇકસીર તુમારી, ખાકકો ચાહે જર કર દે.	૪૦
આવ્યા જંગખાર જઇ બન્યાં ફીરંગી લાઇ	૪૨
એક બસ એક ફકત એક લીયે જાંમ	૪૬
આલી ધન તોએ દ્રગ પીયા દીયુંતી દરશત	૪૬
એજી મીયાં જાને વાલે સીટ, સીટ સીટ	૫૩
આઈ દેખો ચમનમેં બહાર આલા	૫૮
અય સીતમગાર લલા તુંને એહ કયા કામ કીયા ...	૬૪
અચ્છી સુરત કયા કરે હમ, અચ્છી ખસલત ચાહીએ.	૭૨
અલ્લા હુ અલ્લાહ હયે ખરહક તું અલ્લાહ... ..	૭૨
ઓ જેહાકે દાદરસ, હો બએલ ફરખા મેરે બસ ...	૭૮
અરે દેખ લીયા તુએ રખરે, અપના હુવા ન તું ...	૭૯
અએ બાદે સખા જા ચમન, ચમન, પ્રીર પતા તું	
ચલકા લા... ..	૪૭
અખ મય કયેસે આવું રાજ હો તેહારે પાસ... ..	૮૭

અમાનં તું હામાનંકો દીજીએ	પાનું
આયા કયસા જમાનારી દેખો દેખો બાત મેરી	૮૮
I have seen a deal of gaiety	૮૯
આજ ગાઈ બબવો રૂમ ઝુમ ઝુમ...	૯૩
એ..... માથે મટુકી લઈ બાઉં	૯૪
અએ રશકે કમર જીકા, જલાના નહિ અચ્છા	૯૫
અએ ફટક કર દેગા અયસા ખવાર કયા માલુમ થા	૧૦૩
એજી લાવો મુંદરીયાં મેરી સઘયાં	૧૦૪
અંચર માર પ્રાણ લીયો હરી	૧૦૫
ઓહો મન મોહનાં તોરી છુમ છુમ ચાલ	૧૦૬
ઓ અલબેલે મીયાં આશક કયા અબલી હય વોહી મલાલ.	૧૦૮
અલબેલે સૈયાં હમસે કરો નહિ પ્રીત	૧૦૯
આયા કરો ઇંધરબી મેરી બાં કબી કબી	૧૧૦
અએ નસીબ જબ તુએ બાનું મય મેરે ગુલકી જુ તું	૧૧૧
ચમનસે લા	૧૧૨
આબો આતશ, દોનૂ સરકશ કે ચહે જગમે નીકલા ખેલ.	૧૧૩
આવો હમ કર લે તુમકો ખ્યાર	૧૧૪
આયે વોહ બેવક્ષ ચહાં ઉસકી બલાકો કયા ગરજ	૧૧૫
અરે શું માનવનો અભિમાન-પલકમાં ટળી જશે રે	૧૧૬
ઓ જીયરા રે લગાએ લીયે બાયે	૧૧૭
અકેલે પંડેં ભૂલેં હય રાહ ભાઈ	૧૧૮
આવો આવો આવો, પીયા આવો દેખો નાર નઈ	૧૧૯
એજી મીયા સોનેવાલે, ઇન્જત હુરમત ખોનેવાલે	૧૨૦
અરી ખેલેરી આઓ બબાં તાલીઆં અનમોલ કુચ્છ ખોલ.	૧૨૧
અમ્મર મીયાં દુલાહ અને દુલાહ અને સેહરા બંધા	૧૨૨
ઓ તેગ તેગ ઓ તેગે આબહાર	૧૨૩
ઓ દીરતાના દીરતન દીઅના રે	૧૨૪
અરે તું જીયરા જલાવે કાહે આહે	૧૨૫
એરી બેયાં બત દુભર ભૈલા	૧૨૬
અએ દીલ દીવાને ઓ ચંચલ ધીમે, ધીમે, ધીમે, ધીમે.	૧૨૭
આજ રૂડા રંગમાં રમેછ રંક લાલીઓ રે લોલ	૧૨૮

	પાનું
એ હુએ એ નામદાર બાદ બડા મળેદાર	૧૬૫
આજ ચમનમે હો મીલે તુમ શુલરે શુલકામ	૧૬૬
અએસી કુએસી ધોકા બડી સરપર આફત હુય પડી	૧૭૦
આદમ બતકી ઐલાદ કે બરબાદીકી બુનિયાદ	૧૭૮
આબાદ રહો સદા શાદ રહો, ભરપુર રહો મસરૂર રહો.	૧૭૮
અન્દર ઝમીંકે ઇશક હુય ઇશક આસમાનમે	૧૭૯
અયસે પ્રીજકે કા તુમ હો ઇબરદાર	૧૮૬
આહા! પ્યારી લટક મટક ચટકી ચતુર ચાલે, ચટકી ન્યાલે	૧૮૭
આગ તન મન લાગી કયસે બુઝાઈ	૧૮૧
આજ મોરે મન નઈ મનસા આઈ	૧૮૩
એ કીના કીના કીના જલદી હો બેદાર	૧૮૪
એસી હોરી ખીલાઈ શાંમ મોરે ચોરી રંગાઈ	૧૮૪
એહો મન મોહિનાં તોરી છુમ છુમ ચાલ	૧૮૬
અયે જગધર ગીરધર, સીરધર, નીરધર, હોવે મુબારિક	
ખ્યાહ	૧૮૭
અરે નહિ મોહકે ઊર બરે	૧૮૮
એજ કાહાનાં બાંસરી બજાએ ઠારો ધીરે ધીરે	૧૮૯
એ ફકીરી એ અમીરો હુએસલા બતા રહા	૨૦૧
આતીશે ઇશક વો હુય, જીસમે સમન્દર જલ બાએ	૨૦૨
અરી જસોદા મેં તુંસે લરંગી લરાઈ	૨૦૬
અય બરે બરે પપીયારે	૨૦૮
અય દાદરસ પીદર મેરી ફરીયાદ આપસે	૨૦૮
આઈ રાહત કુછ રોજ રહી, પ્રીર રંજ આયા કુછ	
આંન રહા	૨૧૮
અયસે ધોકા દેને વાલે, મયને લાઓ દેખે ભોલે	૨૧૯
આલમમેં હુય ખુબી સારી પયસેકી... ..	૨૨૧
આદમકી બડી હુએ ધુમ અએ શાહોંકે શાહ	૨૨૩
અહહા! ઘોડા મેરા ચલતા કયસા ઝમ ઝમ થમ થમકે.	૨૨૮
આદમબત આદમબત બદ બલા હુય આદમબત	૨૩૩
અરે બરે, મન દુશ્મન થઈ કેમ દીલડું દુખાવે	૨૩૪
આવો મુજ લાલ લટકાળા પાવો પીયો પ્રેમના ખ્યાલા...	૨૩૪

ઓહો ઓહોરે પાગલ વહેશી મીંચા, બને મોતીઓકે.	પાવું.	
આદમ કયું ચયતાનકો હેતે હય ઇલબાંમ	૨૩૫	
અચ્છી હુઇ સચેર તેરી આઇ કમખખતી રે મુરાદ	૨૩૫	
અગર હમ બાગબાં હોતે, તો ગુલશનકો લુટા દેતે	૨૪૧	
અરે નાદાન, અરે બે ધ્યાન, જરા તો માન! જરા	૨૪૨	
તો માન	૨૪૩	
અરી ચલ ચલ પરી તું હુએ તો મએ હું પરા	૨૪૮	
અખડસે કરકે કતલ વો કાતીલ ચલા ગયા	૨૪૮	
અરે ખુટી દુનિયા હાલ તેરા કયા! કયસી તેરી ચાલ	૨૫૦	
અબ તો દુન્યાકી ઘડી મુઝકો ચલાંની ચાહીએ	૨૫૩	
એ મેરી બાંન દુલહન તઈયાર, તૈયાર કુલ ઘરમે	૨૫૪	
આદમ ઝીતા બાજુ ખેલા ગુનકા પાસા ડાલા	૨૬૪	
એક ફકત મંચ નહિ ચાહુનેવાલા તેરા	૨૬૫	
અબ કયા હુએ મનમે સોચ, કે ગંગ મીલા ચમકી		
કીસમત	૨૭૪	
અલી નાનકડી નાર, જરા ખુમારી ઉતાર	૨૭૬	
ઓ સ્વામી! હો હામી! દીનકે સરદાર	૨૮૦	
અરે હારે તોહ લડકનમે ખેલનકી મુઝી ખેટા	૨૮૩	
આતે કેવી રીત! તોડી નાખી પ્રીત ભુદ્યો તું ખચીત.	૨૮૭	
આઓ આઓરે મોરે પ્રેમકી ફાંસી ડારી	૨૮૯	
આજ મય લડુંગી સઘયાં	૨૯૯	
અપને બનીકો હમ ફુસલાએ લાએગે	૨૯૦	
આશા સારી જીકી પુરન બાંને હું	૨૯૩	
આએ લેકર લઆલો ગોહર અપને લશકરકે સખ શેર... ..	૨૯૫	
આજ મોરી બાંધ લો તુમ આજ મોરી બાંધ લો	૩૦૧	
અબ તો લાજ તુમરે હાથ... ..	૩૦૧	
અબ ન દુનીઆમે કોઇ દેખતા હુએ ગમખાર હમે	૩૦૧	
અબ તો બરી દેર લાઇ	૩૦૮	
ઓ માઇ માઇ મુઝે લુટ ગયે ચોર	૩૦૮	
અજબ નગરી છે આ અંધેરી, થાકયો દઇ હું સઘળે ફરી	૩૧૧	
આજ હુપીત મન આજ પ્રકુલિત તન	૩૧૭	

પાનું.

અરે શું કહું ગજબની વાત? બેહેન રે	૩૧૮
અબ તુમ કબ સમરોગે રામ, અબ તુમ	૩૨૧

ઇ

ઇદ્રાસનમે ફએલી મોરી વાં વાહવા વાહવા અએસી ...	૫૩
ઇત્નેકે ખીચ મોરી ગઈરે મુન્દરીયાં	૧૦૫
ઇનકી મહોબત ખ્યારમેં બંદી ફસી આબરમેં ...	૧૦૮
ઇનાયતકી નજર હમપર નહિ હય	૧૩૬
ઇજ્જતકા પાસ કુચ્છ ન કીયા તેરે વાસ્તે	૧૪૬
ઇશકને તેરે મુજકો દીલ, કયા કયા સીતમ દેખા દીયા.	૧૫૨
ઇશકમે બેકલ હુ મન હરવા, જરા લાગો અય ખ્યારી એહુ ગરવા	૨૪૭
ઇસ પાપી જગમેં, ધન હય અયસે ધર્મી ઇનસાનકો...	૨૭૦
ઇશક ખુરા જાનલ, કિસીસે દિલ ન લગાના	૨૭૮

ઉ

ઉમાપતી નમું નમું, શરણુ ગતી નમું નમું	૬૨
ઉચે ઉચે બેબનમે જીયા લલચાય તનીક દેખો હમરો ઓર	૧૦૮
ઉગા ચંદર ખુશીકાજી કીધરસે એ જાનેંજા	૧૩૨
ઉચાં હો દરજા, નીચી હો પરજા, બનુ જો પાદશાહ મંચ અએ ચાર	૨૨૮
ઉસ્કા શીરીન કલામ હુએ આફત	૩૦૩

ક

કર કર પરવર! અમ પામર પર નજર જરી ...	૩
કુદરત રહમતકા, હય ચા રખ તું ઇસરાર	૫
કયા રંગ ખીગડને લગા, દુન્યાકે ચમનકા	૯
કીરદેગાર તેરે નીસાર, ખીલે ચમનમે ગુલ હજાર ...	૯
કયાહી થા આનેકા, જાની મએકા મારા વારા ...	૧૦
કરમ કર મેરે હાલ પર અય કરીમ... ..	૧૦
કરીમ રહીમ સત્તાર ગફાર હલીમ	૧૩
કોઈ હાલ કહો જાકે, મેરી પરીકો સમજાકે	૧૮

	પાનું.
કહું વાત હું વિગતે વિચાર, વનિતા વખત વધુ ન લગાડ.	૧૯
કયા હરસુ બહાર હયે	૨૨
કયા મુખડા ભાએજી, શુભ ઘડીયાં તોસે બીલીયાં...	૨૪
કહો ફેંક કર તાજ કયું શાહ હમારે	૩૩
કયસા મત મારા બચોરાયા હયે એ શાહ	૩૮
કીસ કદર મેં બે કડં ચાર બડાઈ તેરી	૩૮
કચ્ચાં ચાખૂં ગરદન દાખૂ તુઝકો દેવે બે આબર	૩૮
કહું કયારે કહું કયારે, જબ સાધમંદ બેચારે	૪૦
કર બયાં તું અબતક થી કહાં નિહાં?	૪૦
કી તુમને જક્ષા, હમને વક્ષા બુઠ હય યા સચ	૪૧
કોઈ રસીલા છળીલા બ્રીજ ભાંનરી	૪૨
કયા નાંજ તેરા અચ બુતે તન્નાજ ગજબ હય	૪૪
કાસેદા લા દે ખબર ચારકે આ બનેકી	૪૮
કુસુરવાર કયસા, કુસુરવાર કયસા	૪૮
કયું રે બડા હીંદુસ્તાની, તોરી નજર દીવાની	૫૨
કરમ મોરી બગે હો મહારાજ	૫૬
કયસે હમરી દીલબાંન બીના, બીરહાકા દુઃખ બચે	૫૬
કલબુગની બાજી, ના દેખી થા રાજી	૫૭
કાહ રમે બલમાં મેરા	૫૯
કર ચાદસે તેરી મુઝે ગાપ્રીલ ન ખુદાયા	૬૨
કટી ગુનાહોમે ઉમ્ર સારી, ઇલાહી તૌબા ઇલાહી તૌબા...	૬૮
કૈસે કતરી સજની, બેરન રતીયાં	૬૮
કીસ મઝેહકે રંગસે બન બનકે આતી હયે બહાર	૭૦
કહાં તુમારી દુપટીઆં, કહાં હમારી શાલ	૭૦
કયસી ઝમક, જયું બર્ક ચમક, મહાબુબ હમારી આયે હયે	૭૩
કયું લુટાતે હય દૌલત, મેરે હજરત	૮૩
કયસી દાના સુની બાત માંને, દેખે આંખોસે તો સચ્ચી બાંને	૮૪
કચોન મય જતન મીલું ગુઇયાં	૯૧
કરે મુઝે ચેલા લલા અચેસા નહિ કોઇ આલા	૯૨

પાત્રું.

કાળીલે શુભહા ન તો લાયકે બુન્નાર હય હમ ...	૯૬
કયસી શોભા ચંદ્ર બદનકી, દેખત સુધ બુધ ગઈ તન મનકી ...	૯૮
કયસે ધરૂં મય ધીર, હાય ! મા કયસી ધરૂં મય તો ધીર.	૯૮
કોઈ રબકી મરણ કયા બને, દુન્યા મતલબ અપના બને.	૧૦૧
કાંકરચાણ ન મારો લંગર ...	૧૦૨
કાહુના ન કર મોસે રાર અબહી ...	૧૦૨
કહીં દેખી સજન સુકુમારી હો ...	૧૦૪
કરો કરો સદા નેકહી કામ-ચલો ચલો રાહે હકપે તમામ.	૧૦૫
કમાકે લાયા સોનેકા દલ્લા, વાહવા, વાહવા, વાહવા, વાહવા.	૧૧૪
કયા કરે ભરોસા હય જહાં ખરાખ ...	૧૧૬
કસમ ન ખાઈઓ બલેમ તું મયકો પીનેસે ...	૧૧૭
કોઈ બલાયે કજસે મુઝતર ન હો, જો હો સો હો ...	૧૧૯
કલ મેરે કલકુ દબસે વોહ બાંકા નીકલા ...	૧૨૦
કરે દ્રષ્ટી દિવાની મારી, વાહુ જોઉ મો હું નિહાલી ...	૧૨૫
કૈં દયા કરો રે દયા કરો રે-રે કાં બાવાળ કુર કરો ...	૧૨૬
કોન બે પરદા ઉસે દેખ લલા શકતા હય ...	૧૨૮
કહું તુમસે મય કયા, એક ખાખ નઝર આયા મુઝે ...	૧૩૪
કયા ખીબાં આઈ ચમનમેં-શજરે ગુલ બાતા રહા ...	૧૩૯
કરહણુ દાદાએ કાઢી મુઝ્યાં મારી લાત થાપરી ...	૧૪૮
કંથ બીન રહી અકેલી મોરી બાંન ...	૧૪૯
કયું બાતિથી મુઝપર કુરબાન બલ બલ ? ...	૧૫૩
કાનાં કાહે બચનકે બોલ બુલાયો કીની ચાતુરીયાં ...	૧૫૬
કહીં અણી હીલા ધધા કોઈ ન મિલા ...	૧૫૬
કલ કરનેકો આશકકો નેગેહ તલવાર કાપ્રી હય ...	૧૫૭
કયા બના ? કયા માના ? કયા સમઝા ? કયા બનાં ?	૧૬૯
કુલન દેખ લો એ મોરી ચેલો ચેલો દેખ લો ...	૧૭૨
કાલીલ ખુંખવાર હયે મઆશુકકે કહલાને વાલે ...	૧૭૯
કયું બુવાની ખો રહે હો શાદમાનીકે લીયે ...	૧૮૩
કોઈ દુધ લ્યો ફિલ રંગી ...	૧૮૩
કયું હો આબુદા દીલ તુમ અય બેગમ બાંન, બેગમ	૧૮૪

કાહે છોડા ખ્યાર, દીલબર રે આહે મોરે ચાર...	પાતું- ૧૮૮
કાહે કલપાવે જલાયે, ખ્યારી જાનં તોરી જાએ, હમ સખ વારી રે	૨૦૦
કરે મુજસે અગર જિદ ખ્યારી-અરે દિન તું સીતમકે ભારી.	૨૦૧
કાળુલમ, કાળુલમ	૨૧૬
કાતુડાસે લાગા મારી પ્રીત ખાત્ર કુંમારી વંડા ...	૨૨૦
કરે તોપે દયા રઘુનીર, મહારાની ધીર ઘેરા. ...	૨૩૭
કામમે હો અમક ચમક, રૂપ રહે ચમક દમક ...	૨૩૮
કયસા અંધેરા હય ઘેરા, રહાંપે દેરા જલનદર શરફા ...	૨૩૮
કયા હચેરાની હચે વાહ ચાહંગા ને હોયગા...	૨૪૩
કલકત્તા ધાકા દિલ્લી લખનો આગરા તમામ ...	૨૪૪
કયા કમાં અખરને એક તીરે નજારા મારા ...	૨૫૬
કીસીસે નહિ પ્રીત લગાની ભલી, સખ દિલબર હયે છલી.	૨૫૭
કયુંજ આશક ને મર જાતે, તુમપર જ દેને કોન આતે.	૨૫૮
કુચ્છ અયેસા કરેં અઘડા, મુજે થયલા મીલે જરફા ...	૨૬૧
કયસા પકડ કર, મચેને જકડ કર, લાયા સાહબ દેખો શીકાર	૨૬૭
કુપુત્ર એક શુદ્ધ કુળમાં અંગારો છે ...	૨૬૭
કામનીયા કાહે ખડી હો ચલકે કરો ન શીંગાર ...	૨૬૮
કતલ કરનેકુ આશકકુ, નેગેહ તલવાર કાફી હય ...	૨૭૨
કરકે લેસ જોગીકા, તેરી રાહમેં આયા ...	૨૮૬
કોઈ ઉસ પરીકો ખુદારા દિખા દો	૨૮૭
કયા બોલુંગી, કયા બોલુંગી ખ્યારકી ખતીયાં કયા બોલુંગી.	૨૯૨
કહે દે મુસાફીર કાંહાસે તું આયા	૨૯૩
કિસી શીરી અદાકી વફાનં દિલકો હમારે મજાહુ દિયા.	૩૦૫
કાલકા અજબ તમાશા બે	૩૦૬
કાહેકો રોવત મોરી જાનં, ખ્યારે ખ્યારે કલ ન આવે મોરે.	૩૦૬
કહી દેખાલી ચારો મેરા સનમ	૩૧૫
કહતી હો જો તુમ ધન ગુલે ગુલજરોકો દેખો ...	૩૧૫
કહે રહા હય આસમાં યહે, સખ સમાં કુચ્છખી નહિ...	૩૧૬
કરતા હય કોઈ જોરો જફા પેટકે લીયે	૩૨૦

ખ

	પાનું.
ખુદ હાથોથી જે થયું કાંમ થકાવે	૧૬
ખટપટ, સટપટ, ચટપટ, ઝટપટ, થાએ અરે રે ફસી ગયો.	૫૫
ખારે હસરત કબ્રલક દીલમે ખટકતા જાએગા ...	૬૭
ખુબી સખ તેરી ન્યારી હય અય દીલખર મેરી જાનં ...	૮૭
ખુશીસે કાટ લે દીલદાર ગરદન	૧૧૧
ખવાખમે જે હુવા ગાણીલ, ન ખુદા યાદ આયા ...	૧૩૧
ખુખસુરત શાન હયે રખકી... ..	૧૫૧
ખુખ ખીલ્યો છે આ ગુલજર રંગરચીત લીલાના ચિતાર.	૧૬૫
ખીંચકે કાતીલ જખ તેરી શમશીર આધી રહે ગઈ ...	૧૬૭
ખાના પાની, લાના જાની, તુઝકે ગર મનજુર હો ...	૧૭૭
ખટપટ છાંડો સુંદરીયાં જાનં, ઝટપટ ચાલો મંદરીયાં જાન.	૨૨૭
ખુધી, લંગડી, ખોડી, ખોડી, ખોખી, ખાંડી, પ્રીય બહાલી.	૨૪૫
ખુખ દમ ઔર ખમ સે ઉઠાવો કદમ	૨૬૫
ખેઠકી બસીઆ તીરીઆ હું રસીયા સુખસે રહું મયો.	૨૬૫
ખોદાને કીસ ગજબ ભીતર હમકુ આન દાલા હય ...	૨૮૮
ખાવું મય માવેકા મલીદા, ખાવું મય મોતીચુર લાડવા.	૩૦૪
ખાઈએ આમણ જાડો પાડો ચાલે ધમ ધમ લમ લમકે	૩૦૬

ગ

ગોરે બદનપે ઉરકે નહિ પયેહરન સફેદ	૧૮
ગોરે ગોરે ગાલોંકી જાનં, લાંબે લાંબે બાલોંકી જાનં ...	૨૮
ગોર ગોર ગોર ગોર બરસત મહેરવા	૩૧
ગાઓ રીઝાઓ દેખો, નાચો સુંદરીયા નાચો... ..	૪૫
ગોરે મુખપર તન મન ધન બલહાર કીનોરે... ..	૭૧
ગોરે ગોરે ગાલોંપે શ્યામ મન વારા	૮૦
ગરજત બરસત ભીંજત આઈ લો	૮૧
ગઈ વો રશકે કમર, રશકે કમર, મેરી દીલખર જાનં ...	૮૬
ગુઈયાં રગ રલીયાં મનાઓરી	૯૧
ગોઈંગ ગોઈંગ આતાં મીતો ગોઈંગ રે	૧૦૩
ગોલે ગાતોસુ ગીતડાં હીતનારે !	૧૧૨

પાનું

ગુલ્યાંસે મોરી બતીયાં રે કહો કોઈ બાયે	૧૨૧
ગભરા ના સખિ તજ મન ચિન્તા, દીલમા ન જા ડરી.	૧૩૨
ગુલ છડી ગુલોથી ભરી દાલીયાં, ગુલે અનાર ...	૧૩૪
ગુલશનમેં આઈ બહાર, બહાર મેરે પ્યારે	૧૩૫
ગોરી તેરે ગોરે ગાંલોપે તીલકા ડાઘ હય કાલા ...	૧૫૨
ગુણ આકા ગાઉં મયે કયા	૧૫૬
ગઠ્ઠે જો દરીયાએ ઉલ્કતમે તેરે હરઆન હય. ...	૧૮૦
ગની દાતાર હમારે, અય કરતાર હમારે	૧૯૧
ગોરે ગોરે ગાલોંવાલી	૧૯૫
ગુલે ગુલઝાર નાજો સંનાઈ કયા ખાત એ દીલમે આઈ...	૨૧૦
ગમ કમ કર તું	૨૧૩
ગમ વ સિતમનો હોહોકાર... ..	૨૩૧
ગોરી મેરા બાલા સંવરયા અંસરીયા બજાયે ગયો રે ...	૨૩૩
ગુરૂ આવનકે બલીહારી	૨૫૫
ગુન ભરી ધુન મોરી સુન પ્યારે	૨૫૮
ગજરા બેચનવાલી નાદાન ચેહુ તેરા નખરા	૨૬૦
ગોમતી માત તારે આધારે આવીને પડયાં	૩૦૨
ગણે જુદાઈ પ્રાણ, બની શીદ અણબાણ	૩૦૩
ગુલશન ખીલા હય મજા હય	૩૧૩

ધ

ઘર બને દે છાંડ મોરી બેયાં	૨
ઘરસે જહાં કૌન ખુદાકે લીયે લાયા મુઝકો	૮૫
ઘટ છોડો સાંવરીયાં ભડં ગગરી	૨૦૭
ઘરસે સીધારી દરસે સીધારી	૨૧૫
ઘડીમે જીસદમ ન હો કમાંની, ચલે ન ચક્કરકી બાંપ્રીસાંની.	૨૪૫
ઘોડા ગાડીમેં બીઠાઉં, બાગ બાડીમે ફીરાંઉ, તું શાદી કરલે.	૩૧૧

ચ

ચાલો સાહેલી, ભુવનેશ્વરીનાં સૌ મળીને દર્શન કરીએ.	૨
ચરનન સુખ, ચરન જીવ, માધો દલત સુખ	૩
ચલો જંગ કરે, ન દીરંગ કરે, દીલ તંગ કરે	૫

ચલતા ચપલા ચંચલ ચાલ, સુદરીયાં અલખેલી ...	૧૨
ચલે મીલકર દીલખર ખુશતર હમ કુલવારીયાં ...	૨૪
ચેહેરા દાખધઓ બનાં, કુંજન કુંજન ખ્યારે ધુંડત ...	૨૯
ચક્રમા ચલતા, છલતા, જલતા મુજકો એહુ કયા દીલમે	
સમગ્રા	૩૩
ચલો ગુઘયાં હુમક ચાલ જઘયાં, સજન તોરે આયેંગે...	૪૧
ચેત યાર ચેત યાર, હરી નાંમ પ્રેમ ધાર	૫૦
ચાંદપે ગહન અજબ પડા... ..	૬૦
ચાહે તું ઘિઝ્કાર માર ખ્યારમાં બોલાવીને	૧૧૫
ચલી ચલી ચમખેલી કાંહાં નખરે ભરી	૧૧૭
ચાહે દીરમ સઘાઈ આજલે	૧૨૭
ચાહેંગા દીલસે જો હમેં, ચાહેગે હમ ઉસે	૧૩૪
ચલો ગુડેરી હાર, મંડવા બનાએ ખીઠલાએંગે ...	૧૪૨
ચલતે ચલતે, પાંવ હમે જલતે, ધુપકી શીફૂત હુય આફત.	૧૫૧
ચમનસે તુને નીકાલા સૈયાહ, કીસ તરહાં આશીયાને બુલબુલ	૧૫૨
ચાલો રે હંધા પીયેરે ભાઈઓ ખાટી મીઠી તાડીજી ...	૧૬૩
ચલ ઘોડે અસ્વારે ચલ ઘોડે અસ્વાર	૧૬૬
ચાલો જઘએ આજ રંગીલા હસ્તા રમતા મેલામાં ...	૧૮૦
ચોર લોકને ચોરી કરવામાં પડતી શી હશે મગ્રા ...	૨૦૪
ચુન ચુન કલીયાં, ઘડીયાં તલીયાં,—સૈયાં ન આએ મએ	
તલમલીયાં... ..	૨૦૮
ચલી નાવ મજધાર લગાદે પાર, પીલા દે યાર, બને	
સરશાર	૨૩૧
ચંચલ ચિતવનકી બરછી હુયે જો ખાયે હુવે... ..	૨૩૮
ચમને કુચએ બનાસે સદા આતી હુય	૨૬૦
ચલે ફેર નજરીયાં ભાઈ—ચલે ફેર નજરીયાં ભાઈ ...	૨૬૯
ચાંદ ગાયબ હુવા ખુરશીદ નમુદાર હુવા	૨૭૪
ચીદી હમ કાલા કાલા રે—ચીદી હમ કાલા કાલા ...	૩૦૪
ચમકી અય ફરજંદ તેરી ધન દીનો તકદીર હુય ...	૩૧૬

છે અધ પ્રેમ ગુણીયાલો, એ અંથ પ્રેમ છે ન્યારો ...	૨૭
છાંડ ચલે મન પરદેશી	૩૧
છાયે છાયેરે કરમ છાયે છાયે	૩૭
છુમ, છુમ છુમ, છુમ, છુમ, છુમ, છુમ છુમ, છુમ, છુમ, છુમ	૬૩
છુટા નારીકા સતપન વોહ છુટા	૬૪
છાંડો છાંડો મોરી કલધયાં, દુખાવ નહિ બધયાં ...	૧૫૮
છાંડો એહ તકરાર રે છાંડો એહ તકરાર	૨૫૧
છોડ રે ડરકી બાત મીયાં મોરે છોડ દે ડરકી બાત ...	૨૬૮
છે અજબ એ ખુબી તહારી ભારી	૨૭૫
છોરો ધ્યાનકો તુમ ચહે ભાઈ, નાહક ઇસમે હો રૂસવાઈ.	૨૮૮
છુટેગા ન અબ મુઝસે અય ચોર તું	૨૮૮
છોટા દીવરા લીયાએ લીએ બાએ	૩૦૭
છે અજબ પ્રાંત ગુજરાત વાત શાહ શી રીતે વર્ણાય ...	૩૧૦

જો ખાના ચાપ ખાનાં હમકો ખીલાના	૧૦
જમશેદકા તો જાંમ ફક્ત થા જહાંનુમાં	૧૨
જોગન બરસન લાગે રાજા	૧૩
જબ તેરે ખીમારકે ગરહનકા મનકા ઢલ ગયા ...	૧૬
જય જય ઇંદ્રાસન, પતિ ગ્યાંની, જય સુરપતિ ...	૨૧
જગવાલી તેહારી કરતારી કે વારી	૨૩
જાન તું પ્યારી કુલોસે રંગીલી મએલી ખુરા નહિ ગાંદસે.	૪૨
જો દીલકો દુઃખાવે ઉસે દીલદાર સમઝના	૪૬
જેસા ચલાએગી તું ચલુંગા તમામ રાત	૪૭
જાનકી અમન પ્યારે, જાઓ રે હાં છએલ હમારે, હો લલા.	૫૧
જફા જાને નહિ મુતલક, જો દીલબર હો, તો અયસા હો.	૭૫
જહાં પર શમઅ હોતી હય, વહાં પરવાના આતા હય...	૭૫
જલવા જો ઉરને દેખાયા મેરા જી જાનતા હય... ..	૭૬

જાય સુખ, પાય દુઃખ, મન નીતવા, જાય કહું કાઢે	
જગત ગતવા	૭૭
જેકે નામે હક ન લીયા લલા, બહો જ્યા તો ક્યા ન	
જ્યા તો ક્યા	૮૭
જખ તલક કીસીકા બખત હો ન ચાર	૧૧૭
જાબરે નાકારે આવારે બેચારે દુર દક્ષાન હો હોશ બના	
આરે	૧૧૮
જેકે ગુલબરસે સૈયાદ પ્રીર આયા ઉલટા	૧૨૬
જય નરવર બળધર તું!	૧૨૯
જાબુલમ કાબુલમ મી ફીરેમ, જહાં દેકેમ	૧૩૬
જાગો રે જાગો બાદશાહ મોરે	૧૫૬
જિસ્કો દાનાઈસે નહિ કુચ્છ પેચમે લાના આતા હય... ..	૧૫૮
જરા આહીસ્તા આહીસ્તા, આચો મીયાં	૧૬૯
જગતમાં તે નરને ધીક્કાર-તજે જે પરણી ઘરની નાર.	૧૭૪
જે બોસા લેનેમે કલ મુજસે શીરી દહન બીગડા	૧૭૬
જાચો જાચો ખાન ચખ જાચો, પ્રીરકર આચો હુંડે	
કે લાચો	૧૭૭
જેરા જેરી, હીંદમે કયસો કાગ રચોરી	૧૭૯
જુદા કીસીસે કીસીકા કોઈ હુબીબ ન હો	૧૮૫
જુસ્કા જાની જુદા હો જાવે, ઉસ આશકકો નીંદ ન આવે.	૧૮૬
જા કહીયો હમારી રામ રામ રે	૨૮૮
જાણુ જાણુ! માન માન!	૧૯૨
જવાં દુલેપે હું મય નિસાર, મુવે ખુસતપે હું મય નીસાર.	૧૯૩
જાવોજા જાવ કીસ નાદાનકો કુસલાને આયે	૨૦૭
જાલીમો બદકાર કચોન આયા હયે ગંવાર	૨૦૭
જે કે લાગે નયનાં, પડે નાહી ચએનાં, જાંની બીનાં	
મન મોહનાં	૨૧૪
જે તુઝકો કરના હો સો કર, લેકીન રખલે પલ્લે જર...	૨૧૭
જાલીમખાંજ એ બન સારા હયે ન્યારા, મન ખાતીર.	૨૧૭
જિયરા રે કલ નહિ પાયો સગરી રતીયાંરી	૨૨૧

	પાનું-
જા દેખ ચમન હો દીલબાંની, બબની બબની ...	૨૨૬
જોખનવા ગોરી હો દીનકી મીજમાંન... ...	૨૪૬
જગાએ કોઈ બહુ જગાએ જયરા	૨૫૭
જુસ્સે શાદીકી ધાતોકી ખાત કરું ઉસ્સે ખાતોંહી ખાતોમે	
માત કરું	૨૫૯
જરા લેરે ચલ નાચ મેરે ગબરૂ દેવજી આએ મેરે ...	૨૬૪
જય યોગી રાજ ધણું સ્વરૂપ આપ છો	૨૬૫
જો નેક હોકે કોઈ દીલઆબાર બન ગયા	૨૭૧
જખતો મયે'લી મેરે પ્યારે, સંગ ચલું તુમ્હારે ...	૨૭૨
જોગી જતી ધારી રે-તોરે પૈયાં લાગું	૨૭૮
જો પીયા આએ ના મોસે સહા દુઃખ જાયે ના... ...	૨૮૨
જગપતિ કરશે સ્થાય તારી... ...	૨૮૨
જરા મુંહકો સંભાલો, દફઅ હો જાવો, મત બકો ...	૨૮૪
જખકે કલનદર બન બન પ્રીરકર બન્દર લેકર આતે હયે. ...	૨૮૫
જીની કેસ લો મારી જીની કેસ લો... ...	૨૮૬
જાન હમારી અબ તનસે હય જાતી... ...	૨૮૯
જાંની હયે સોઈ અલી જાકે ઓ તઓદલ મીયાં. ...	૨૯૧
જાવો નહિ હમકો છારકે, આશકો તોરકે	૨૯૩
જલ જમના ભીરન કયસે જાઉ મેરે રાંમ	૨૯૬
જમુના કીનારે કાના આંસરી બજાઈ રે	૩૧૩
જલ ભરીયાં નાવ રે દુઃખકી રે	૩૧૫
જાઓજી જાઓ ન નખરે દીખાઓ લો ખીચકોરી જાન. ...	૩૧૬
જો અસ્લ હય બહો અસ્લકી હાલતકો ન ભુલે ...	૩૧૮
જરકી મહોબત જરકે તક, બેજર તો જગમે ખાર હય. ...	૩૨૦
જેહાંદારે ફના ચારો બકા અલ્લાહી અલ્લા હય ...	૩૨૧
જાગો જાગો મુસાપ્રીર રાત થોડી હય	૩૨૨

અ

જુક જુક પડે રે પાયો કછુ ભારી	૨૦
જાસુ ફાસું અબ દમમેં, સર કાટું છાંડું મય અબ દમમે. ...	૬૪
જીનો જીનો પીયોને શરાબ	૧૧૫

પાનું.

અટપટ ચલુ અગીન ખોટ વરી	૧૩૬
જુલફે પુર પેચમેં દીલ અયસા ગીરફતાર હુવા. ...	૧૪૨
અટકા અટકા મુજકો પટકા	૧૯૮
જુલફે પુર પેચમેં દીલ અયસા ગીરફતાર હુવા-છુટના દુસ્વાર હુવા	૨૩૦
જુક આઇ બાંદરીયાં સાવનકી	૨૩૪
અટપટ કયસે મીલું દીલ જાનીસે, દીલ જાની લાસાની. ...	૨૫૨
જુટી તઆરીફ હુયે કબ કીસને પરસ્તાં દેખા ...	૨૫૫
જુક જુક પડે રે પાયો કુચ્છ ભારી	૩૧૧

ઠ

ઠોર ખતા દે, ઠાંમ દીખા દે	૮૮
ઠગની સુન સુખન ઠગની, ઠગની ભય સખ	૯૦

ડ

ડોલીઆ લે આવો મોરી રે	૨૭
ડરમાં તું દીલ સાથ છોકરા, ડર માં તું દિલ સાથ ...	૨૩૦
ડર હુયે તુજે કીસકા બોલ, ચલ આ જા	૨૪૯
ડાકુ હય સારે પેશા ચોરી રાત દીન હય	૩૧૮

ત

તિરછી નજરીયાં લગાયે જાએ જાની	૧૧
તરસાં છીએ તાડી વણુરે, ટટલાટ અસહ્ય કેમ સહીએ. ...	૧૮
તોરા દાવર દાદાર ચાર શાહા	૨૮
તેરી સરકારી, હુમપર જારી રખે કડ્ડણધારી ...	૩૬
તોહ રાખું લગાયે મોરી છતીયાં રે, દીનો રતીયાં રે ...	૩૭
તોરી મદદપે જાતે સમદ હય	૩૮
તારી શરણે સતી આ દાસ રે	૪૪
તુમારે કૌલસે સાખીત, હુયે ઔરતે કંગાલ	૭૦
તક તક દેખી સુંદરીયાં શાંન	૭૭
તોરી છલબલ હય ખ્યારી, તોરી કલબલ હય ન્યારી. ...	૮૪
તાબ ઉરકે દેખનેકી ન લાએ	૯૩
તારા બંગલાની ખીરકી ઉઘાડ	૯૯
તોરા સચ નાહિ કહેનારે મહેમાન ખ્યારી શાંન ...	૧૦૩

તકલીર હુમારી ધન દીનો કયસી બદલ ગઈ	પાનું.
તુમ બેટી મુજકો બોલે, મય બોલી તુમેહ બાવા	૧૦૯
તુમને રોના નહિરી, તુમને રોના નહિ	૧૧૦
તીવર હું નામેકો, મનહિ કે મનમે	૧૨૨
તું હર નામ લજ લે, બંદે અપને ખુદાકો,	૧૨૮
તેરી મેરી જોડી બની હય પ્યારી જાન રે અલ્લાહ			
સલામત રખેગા	૧૨૮
તુમારે હુસ્નકી જબતક બહાર બાકી હય	૧૩૦
તના તીન્ના તના તીન્નાં એજી તના તીન્નાં તના તીન.			૧૩૧
તુને અચ્છો બતાયો લાગ, ધન ધન રે	૧૩૯
તમે સાંભલોની સંત મુબાશુ, કલબુગ આયો રે	૧૪૩
તોરી નિરાલી કોઈ શાન, પહેચાનત નાંહી...	૧૪૪
તેરેમે હોસ્ત અચ્ચે પ્યારે-રે-તેરેસા હોસ્ત અચ્ચે પ્યારે...			૧૫૦
તુમ ખીન ગુજરી દીલદાર પ્યારી જીપર બે કલીયાં	૧૬૩
તેરે મેરે સાંની જાંની જોડા થોડા હોગા કહીં	૧૬૮
તઆવીજ હય દીલકા મેરે તસ્વીર તુમારી	૧૭૦
તું બે ગઈરે ચાલી, બાંસરીકી તાન સુન	૧૮૦
તુમેહ કુચ્છ કયા મેરી બખરહી નહિ	૧૮૪
તેરી મેરી જોડી બની	૧૮૪
તુમેહ દુંગા મય વાકી બખરીયા જાન	૧૮૭
તેરેસા જાંહાંમે વફાદાર દીલબર	૧૮૯
તુંને જાદુ મેરેપર દાલા મેરી જાન	૧૯૦
તીખે નયના ચીત્રવત કાહે ભારત તાણુ	૧૯૧
તું નાઝની મહુઝબી યા હુસીં હય	૨૦૩
તોરી મુખકી ઘડી પલ આચ્ચે રે	૨૦૪
તારી એ છયલા બામનવા	૨૦૮
તુમ સબ જહેરી મચ્ચે જહેરા મચલ ન બહેરી મચ્ચે			
બહેરા	૨૧૨
તન માટી મીલ જાયગા, રે બાબા	૨૧૨
તુંજ ખીન મોરા કોન બખર લે, ગોવરધન ગીરધારી રે.			૨૪૧
તેરી ઉલ્કતમે હુવે બદનામ, ન નીકલા તુમસે હુમારા કામ.			૨૪૪

	પાનું.
તોરી ખુખીઓંકે રંગ અનોખેસે મોહુકો દીખાવો રે...	૨૫૦
તદખીરસે કીસમતકી ખુરાઈ નહિ જાતી	૨૫૨
તોરી મનકી કછુ ન પુરી હો આસ, કાહે સતાએ રે ...	૨૫૩
તુજે મન કયસે ધરૂં મએ ધીર, નએનન ભર ભર ...	
આવે નીર	૨૫૫
તુજે મેરી કસમ બોલ, ગુઈયાં સોહાએ કીસે સાંવરી ...	૨૫૭
તાત શાને કરો છો આવું કુડું કાંમ	૨૬૬
તીન તીલ્લાના તનનનનનન નાદીર તનનનન ...	૨૮૦
તમન્ના શયરે ગુલશનકી અલી સૈયાદ બાકી હય ...	૨૮૨
તકતી હય તેરી આંખોંકું, અય યાર, અમનમે, ...	૩૦૬
તું અય બાદે સખા જારી, મેરા પૈયાંમ પહોંચારી ...	૩૦૮
તપ કરના અબ જંગલ જાએ તપ કરનાં	૩૨૧
તું અયસોહી પાક પરવરદેગાર	૩૨૨

થ

થાકી બા ફરી શેરી શેરીમાં	૫૦
થઈ બેરા સાથે બેરા હું તો પામ્યો મોહરદાર	૮૦
થેઈ તતથેઈ (૪) ધન ગન ગન (૨) થન ગન થેઈ તા.	૯૨
થકી જાન જાવું કાહાં, બયહું ચહાં ભટકા જહાં ...	૧૪૩
થોડા દમની સમજે જિન્દગા ધનસાંન બને બદ તોય...	૧૯૫
થી સતવંતી રાણી રાજા ભરથરકો લીનો ગલે લગાવ ...	૨૨૩

દ

દીલે નાદાંકો હમ સમજાએ જાએગે...	૨
દાવર દાદાર કાદીર સત્તાર, દાતાર, આલા કે બાર ...	૩
દેખા દંગઈકા કાએદા, જગતમે દીલકો સતાએગા ...	૮
દાદરવા બોલા બાઈ, એરી એરી માં	૯
દાલીદ્ર દુઃખ ભજન બીદયા રે	૧૦
દીલપર કુચ્છ ગમકે, આસારસે હય પ્યારે	૧૧
દીલ તો જકામાં હાએ જલે ને જલાવે રે	૨૩
દરપન બન ચહેરા ચમક રહા	૨૯
દીલકો બાવે મન હુલાવે રે, ખીલ ખીલકે કદીયાં ડર ...	૩૦

	પાનું-
દોસ્ત દુશ્મનકે હો, ઔર દોસ્તકે દુશ્મન તુમ હો ...	૩૧
દીલબનીકો પાએ ખુદાયા ચહેરા તેરા ક્યેસે ...	૩૩
દીલે હું છેઉં દુલ્હો જવાનનો ખુદાર ...	૩૪
દુનીયા સારી સમજે જુઠી, જુઠા સળ સંસારા રે ...	૩૭
દીન નીકે ખીતે જાતે હુએ... ...	૪૦
દીલદાર યાર છએલાસે નયના લગાએગેં ...	૫૪
દુન્યામે સાથ શાદીઓ ગમકા જુરૂર હો ...	૬૩
દરીયાએ મોહુખતસે કીનારા નહિ કરતેં ...	૬૬
દીલ સફા ન પાએ ઇનસાન ...	૬૯
દુઃખીયારી હું મારી હું ગમકી ...	૭૧
દાયમ દરના, તું નાહાની દીલમેં ન મરના ...	૭૨
દુન્યા ચાલે ભાઈ સારી પૈસાથી ...	૭૪
દીલ દીવાનાને શું સમજાઉં કહીને ...	૯૬
દહીવાલીકા તઓર દીખાના, લટકા બના બના દીખા ...	૯૭
દુર દુર, કરમત, ધરકત, દુર દુર ...	૧૦૬
દીવાના બના હું મય હુશ્યાર હોકર ...	૧૨૬
દેખો સખી પીયા રહે સોતનકે સાથ ...	૧૪૦
દુરસે આએથે અય સાકી સુનકે મયખાનેકો હુમ ...	૧૫૩
દર દર દીલબર દેખતી દુઃખ દરીયા ડુખી નારી ...	૧૫૪
દેખ તેરા મુખડા મય વારી વારી જાઉં ...	૧૬૧
દ્રીંગ લોચન મદ ભરીયાં ...	૧૬૧
દીલકે દેનેસે કીસી રાહ મુઝે ઇન્કાર નહિ ...	૧૭૧
દુલ્હા મય બન જાઉંરી તોહે દુલ્હન બનાઉં ...	૧૮૬
દરોગા દિલ મીલેકી મારી ...	૧૮૮
દુર દુર, દુર દુર, ...	૧૯૯
દીલ બાતીનમે તો રાજી હય. ...	૨૦૩
દેખીએ ઘરબાર મીલા ગંજ બેશુમાર મીલા ...	૨૧૨
દેખી દેખી તુમહારી ચતરાઈયાં ...	૨૧૬
દીલસે દુર કર દે ધ્યાન, પુરા ન હોગા અરમાન ...	૨૨૪
દાએ જુનુને ફીર કીએ, સામાં નએ નએ ...	૨૨૫
દીલ મેરા કુદ્દે સીયા દસ ગઈ નાજન બન કર ...	૨૨૬

	પાત્રું.
હીલમે વહશતકા તકાગા હુએ મચલ બને દો ...	૨૩૩
હીખલા દે જમાલ અપના તલખગાર હું તેરા ...	૨૩૬
હીલાના કીયા માલ યા બદુ ડાલા ...	૨૩૬
દેઓ, દેખો, ખીચે ન બવો ...	૨૪૧
દુર દુર ઓ મુંહજેર ...	૨૪૨
દફન કરના મુજકો કુએ યારમે ...	૨૪૪
હીલબની મેરે મેરો તુંને કદરબી ના બની ...	૨૪૪
દેખ અજલમ તેરી ખુ અચ્છી નહિ ...	૨૬૪
દહીમારે તુરકવાને ઘેર ગઇ રે ...	૨૬૭
હીલમે હવસ જખ આવત હુય ...	૨૬૯
હીવાળીનો દન રે હીવાળીનો દન ...	૨૭૮
દાવર હુએ દાતા કાદીર હુએ દાતા સારે આલમકા ...	૨૮૬
હીવાના તેરા આશકે આર હું મય ...	૩૦૭
હીલસે તાઅબેદારી તેરી કરતે આએ હમ હરદમ ...	૩૦૭
હીલ લે ગયા હુય મેરા દિલદાર હસતે હસતે ...	૩૧૦
દાની દીમ દાની દીમ તન દેરેનાં ...	૩૧૭
દિખલાવ અપના ચેહેરએ તાબાં કલી કલી ...	૩૧૭
દામકો ગુલામ ગીદી તું કયા બણે બંદગી ...	૩૧૯

ધ

ધધનિ ધપ મપ ધધપ ગગ મગરેગ સારેસા ધધસા ...	૫
ધુનસે બબએ બંનસી ...	૯૧
ધીરજકા પત્તા કડવા હુય, લેકીન ફળ ઇસ્કા મીઠા હુય. ...	૧૦૩
ધુન અપની અપની ગાતે હુય, રામ નામકે સુમરનકી ...	૧૧૯
ધીમાં ધીમાં ચાલો મારા પ્રાણુ રે ...	૧૫૭
ધુએકી ગાડી ઉડાએ લીએ બાય ...	૧૬૫
ધન ધન ધન તોહે રાજ, દરસ દીનો મોહે આજ ...	૧૭૨
ધુન અપની અપની ગાતે હુય ...	૨૧૬
ધનકે પુબરી બારી સબી સંસારી સતપન હો કયા ન્યારા ...	૨૩૬
ધીરે ધીરે, ધીરે, ધીરે ધીરે ધીરે ...	૨૬૨
ધન ધન જગના આ ધારા... ...	૨૭૭
ધરી રાજ તણે શિરતાજ, બની મહારાજ તણા અધીરાજ ...	૨૮૦

નાચેં ગાએ નારી, પીયારી ચલો ખારી ખારી જાએં ...	૬
નાહી પડે મોકો ચયન	૭
નહિં પાતે હુયે એસી હુમ એક રાત	૭
નિર્ખળ શત્રુ સખળ રાજપર આજ ચડીને આવે છે...	૨૦
ન છોડો રે મતવાલો, મદવા પીયો પીયો	૨૬
ના દેરે દેરે તન દેરે તનનાં દેરેનાં	૩૦
નાચો ગાનાં, નાચો ગાનાં થહે તેરા અય દીલરૂખા ...	૩૦
નાગ જહેરીને હુમે કાટકે સારા ઉલટા	૩૫
ન મુજસે સનમ ખેવકાઈ કરો	૫૬
ન હોનાં ચાહીએં નાનાં કીસીકો જીન્દગાનીમેં ...	૬૭
નાચ નાચો ખુશી આઈ હેલા મીયાં	૮૩
નાંમ જાનેકા ન લો યાર મય મર જાઉંગી	૮૫
નાચે છુમ છુમ પ્યારી, ગુલશન હુય સખ હરા પ્યારી...	૯૫
નયના કટારી લગાય ગયો રે કોઈ	૧૦૬
ન ખોલો મારું મારું-ન તારું ન મારું	૧૧૦
ન ખોલો તારા તારા, યો તારા હુય ન્યારા, ...	૧૧૯
નાંચોજી નાચ મેરે નાજકે ઉઠાનેવાલે	૧૩૦
નીરમલ ભરનેકો નીર રે, ગોરી ચલી કુવનકો ...	૧૩૩
નજર કરો નાથ જરા ઓળખી દ્યો નારી	૧૩૩
નહિ આયે પીયું મેરો દમ ઘટે, ખીન સાંધકે સખ	
પલછીન કટે	૧૪૦
નગર સગર ગુન ગાવે તિહારો મયનાવત જીશાન ...	૧૪૭
નીસાર તેરે નખરે નાજો અદાપર નીસાર	૧૫૫
નયનાં લગાએ કોઈ મોહિના ખીસાર ગયો	૧૫૬
નૈનન કજરા ડારો સઘ્યાં, નૈનન કજરા દારો રે ...	૧૬૨
નાચો પ્રીતમ નાચો ખુશીના રંગમાં... ..	૧૬૨
નાહી મૈયાં ખોલો કછુ ખ્વારી મોરી હોગી	૧૬૩
નાપેકાર નાપેકાર ધીક તારો આ અવતાર	૧૮૯
નહિ મુજસે કરે તું જો યારી, હોગી તેરી બહોતહી ખ્વારી.	૧૯૨
નયે નયે ચલકે, કલબલ છલકે, ખાન ચલાવું સન સન સન.	૨૦૧

	પાનું.
ના ખેલું ના ખેલું ના ખેલું રે હોરી પીયા સંગ ના ખેલું.	૨૧૬
નાર ગોરી ગોરી હોતી હય કિસ કામકી	૨૨૦
નાહિં મેરે પુત પર સીતમ કરો, સીતમગરો	૨૨૨
નાદર દે દાની દી દીમ દીમ દીમ તુમ તુમ તુમ તનનનનન.	૨૨૭
નાચ નાચો, નાચ નાચો, નાચો બદકાર	૨૨૨
નીલા પીલા પાયા સદા, આંખોમે દોરા પડા... ..	૨૪૦
નહિ આગાહ જો મુજસે, વોહ મેરી શાંન કયા જાને...	૨૫૧
ન આશક મુઝકો જાનો, કે મુહ સમ્ભાલો જાનો	૨૫૬
નાહક ચેત લગાયો, ભેદ જોહુ નહિ પાયો	૨૬૩
નારી ગોરી ગોરી લાયે વો કીસ કામકી	૨૭૦
નીર ભરન કયેસે જાકેં સખીરી મય	૨૭૬
નદી કીનારે લાગી દહેર દહેકીની દહેઝતે હો... ..	૨૭૬
નહિ નહિ નજર આયા નહિ કોઈ નર	૨૭૭
નાંમ પરભુઆ ચરાઈ બકરીઆં, બજાએકે લકરીયાં	૨૯૦
નજરીયાં મીલાંએ જાવો રે મોરે સઘયાં	૩૦૫
નેહરપે પ્યારી રાજ દુલારી શીરી હમારી આતી હય...	૩૦૮

૫

પ્યારે તેરે પ્યારકા અગલા જમાના હો ગયા...	૧
પેટ હાએ! પેટ અરે પેટકા ગડા	૭
પ્યારી તેરી પ્યારી શાંન તુઝપે પ્રીદા મેરી જાંન	૧૩
પાઈ પાઈ તોરી ચારીકી નજરીયાં	૧૪
પરદા ઉઠાકે ચહેરા રૌશન દીખા દીખા	૨૫
પ્યારા મોસે જોલો, કયું નહિ હો ગઈ ભોર...	૩૩
પ્રીતમ પદ પંકજ પ્રાણ આધાર	૩૫
પાઈ રૂખ પસંદ, બાર બાર ખુલે બખ્ત મોરે	૪૧
પ્યારોરી મેરા ઉમંગ ભરા જોખનાં	૪૩
પીયા કરધર દેખો, ધરકત હય મોરી છતીયાં	૪૬
પાઈ જો વાકો, હાંસીલ મુરાદે સારી પ્યારી...	૬૧
પીયા તોરે રંગમે સમાય રહી	૭૫
પ્યારી કાહે કાહે કરત પુકાર	૭૬

પ્યારી તોરે ચમનમે કુલનકી બહાર હો	૮૧
પ્યારે જાઓ રએન બાકી થોડી હય	૮૫
પ્યારે કયસા મય બના હું હુશીયાર	૯૩
પ્યાર મોહનીયા નીભાના હોગા	૯૮
પડા કયું હય બશર જીન્દાન	૧૦૦
પીયારી બાલા જોબનકા દાન દીલવા જાન	૧૦૪
પ્યારે પરદેશ ન જાવો રે ઓ—સાજના	૧૦૯
પેટનીજ વેઠ, દાસ સાહુકાર શેઠ	૧૧૧
પ્યારસે બદલી કયું નજર તોરી	૧૧૬
પ્રાન લાલા લાલા બલ યાંહાં દેનેકો,	૧૧૮
પ્રીતમ પ્રીત લગાય કે, સુરત મોરી કાંહાં બીસરાંની રે.	૧૩૬
પીયાંકી નગરીયાં કીતી દુર...	૧૪૪
પ્લેટ તો થાળીને ઠહે છે રોટલાને તો પ્રેડ	૧૫૦
પુટલી પ્યારી મેરી રે પુતલી પ્યારી મેરી	૧૫૪
પરીડ મય આયા હું દિવાના હો કર	૧૬૨
પનાહ ખુદાકી પનાહી પનાહ ખુદાકી પનાહ	૧૭૪
પ્યારી તોપે વાડુંજ તું રે કમર પારા	૧૮૧
પ્યારા તું હુએગા, મેરા	૧૯૨
પૈસા તમામ જગમાં છે વિપત્તીની જડમુળ	૧૯૭
પાપી ભારી માર દીયો રે, તોરે જીકા બયરી જાન	૨૧૦
પીલીપર ગઈ રસીયાકે બોલોસે પીલી પર ગઈ	૨૧૧
ચરમ પ્રહમ પરમેશ્વર પુરશોતમ પરમાનંદ	૨૧૨
પ્રીત કરી પરદેસીસે મેને પરદેસીસે	૨૧૪
પહેરી ચોળી, લટકા મટકાં કરતાં આવ્યાં	૨૪૭
પાઈ પાઈ તોરી ચારીકી નજર્યાં	૨૫૯
પ્યારા હમારા, તું હમે દે અચ્ચા જાનેકી	૨૮૩
પ્રીત કરવી છે સહેલ ઘણી, પણ નીલાવવી બહુ મુશ્કિલ.	૨૮૫
પ્યારે મેરે દીલમે તોરા, પ્યાર બહુડે દમબદમ	૨૮૭
પ્યારે તોરે અંગમે કુલનકી બહાર હય	૨૯૦
પઈયાં મય લાગું ઓ ચાચા પીયારે મોરે	૨૯૭

	પાનું.
ખ્યારા ખ્યારા બના બના બેબના	૩૧૨
ખીયું મીલનકી બતીયાં, સુન આઈ હું મય રતીયાં ...	૩૧૭

૩

ફરીસ્તા જીસ ઘરમેં મૌતકા હો, ગુબરૂં ઉસ ઘરમે રાત	૨૬
ફેર દોબારા ઇશકકા દીલપે અસર પયદા હુવા ...	૪૫
ફકત હમ હય બાની તેરે તલબગાર બોસેકે ...	૬૦
ફરમાવો, શરમાઓ નહિ અબ હજરત સરવર હાં ...	૬૫
ફખ્સે કહેતા હય મકતલમે ચેહે કાતીલ મેરા ...	૬૫
ફના હો ચુકા મય ફના હો ચુકા	૬૦
ફુલ ગુલાબના ! તું ખરી જશે	૧૩૨
ફલકકા પરદા, મલક ઉઠા દો, ઝલક દીખા દો ચાર ...	૧૬૪
ફાલકા હમપર, હાલ મુકરર, બહૈર સબ કરના ...	૨૧૩
ફુલ વોહી મયેને પાયા ખીલા, જખસે મુઠ બાંન ...	૨૬૮

બ

બચેઠી હય દીલગીર કયું તેરા દીલરૂબા આ બચગા ...	૪
બાંસીવાલા આબે રે હુમારે દેશ	૭
બદ કીસમતસે હો ગયે સામાં નયે નયે	૧૪
બાજ રે મોરી પાયેલ	૧૬
બજી જબ હવસકી બાંસરીયાં	૨૪
બહાદુર જંગી સારે નંગી, મ્યાંન કરો શમશીર ...	૩૨
બુલબુલકો અબ નસીબ હો ગુલઝાર દેખનાં ...	૪૮
બખ્તાબાજીએ ચારી-આ વખ્તે નહિ દીધી	૫૫
બને હો નાહાન તુમકે લડકે, ઇલાહી તૌબા ઇલાહી તૌબા	૫૮
બાવા સાહેબ તુમડી બરો, તુમડી બરો	૬૬
બુલબુલ તારી આમદે, તું ખ્હાર લાયું ગુલશનમાં ...	૬૭
બાલમ કજરઓટી લઇવો જે નચેના ખીગડે બાએ ...	૭૩
બેટી હુમારી, બેટી હુમારી, બેટી હુમારી લાવો ...	૮૭
બુટી પીલાકે લુભા ગયા કોઇ મુઝે	૮૮
બની આદમ ન હો ગાફીલ ખુદાકી મેહરબાનીસે ...	૯૦
બેગી બખરીયાં લાવે મોરે હરકી	૯૫

ખાતોમે ઘાતોમે માત કર ડાલા પ્યારી અખીઓમે	
જાદુ ભરા	૬૮
ખીન શીખે ન આયે કોઈ ગયાંન, હર ય્યાનસે નાદાન ...	૧૦૭
ખીન ચાર ગમખવાર કોઈ નહિ	૧૨૪
બહેન બની હય કહેબા મુજપર, કયસા ગમ હય યા	
અલ્લાહ	૧૩૦
ખીરાંડીમે કયા લજજત હય, આહા હાહા, હો હોહોહો.	૧૩૫
બદલ ગયો નયનારે-બદલ ગયો નયનાં	૧૩૭
બનીકા બનુંગા, મય બનદા અબ દુલહનવાલા ...	૧૩૯
બસ બચ બસ બસ બોલો ન	૧૪૨
બહુડે પરીસે શીકલ મેરે દીલરૂબાકી હય	૧૬૦
બોલ રીબલે, તેરે મુહમે પડે છાલે... ..	૧૬૮
ખીમાર હું મયે કાળુમે એહ દીલ મેરા નહિ ...	૧૭૧
બેકલ હયે મનવા, નાહિ સજનવા, કયસી રચેન ગુનારે	૧૭૮
ખાતોમે સેહર હયે મયે કુલોકી હું ડાલી	૧૮૧
ખાતેં એ લાયની છોરો, મનમાંની ઘરનાંની છોરો ...	૧૮૧
ખાલેપનેકે જોબનકે રસ લુટેગે હાં	૧૯૦
બેદાદ મુજે યાદ હય વલ્લાહ તુમારી	૧૯૦
બાંકે મીરજાને ધુમ મચાઇ ધાલ તલવારોસે ખેલી હોરી.	૧૯૮
બદીમે પાયા ગમ અરે આદમ	૨૨૫
બુહુડે મીયાં હુમક હુમક ચલે બાંકે-અકડાકે	૨૨૬
બંગરી મોરી મરોરી રે કાહનાં	૨૨૯
બસ ઝકઝક ચક ચક બનકે હુમ, ચલે ઝાંક અકડસે મેલેકો	૨૪૦
બુલ બુલ ભમે સુગુણ કુલ ડાલી	૨૪૧
બે વજહ કયું બકા હો હમારી ખતા નહિ	૨૪૭
બચેતુસ સનમકો છોડકે કયા કાબે જાચેગે	૨૫૦
ખાત જો દીલમી થી ઠાંની, પોહી કરી ખુદાને હુવા	
બાદશાહ	૨૬૦
ખતા દે હુમકો તું હાલ પ્યારે, કે તેરે દીલકો વખાલ	
કયા હય	૨૬૧
અચોરન બાદશ્યા બરસે	૨૬૪

પાનું

ખીરમાયા, ખીલભાયા, સુન્દરી, શરમાયા લલચાયા, હું પરી.	૨૭૧
બસ કળબુગ આયો બેઘડક, નહિ શક બેશક આયો.	૨૭૨
બાંધી કરીયાણું ગાંધીનું તન તોડીયું બસ બચપણ પટકી.	૨૭૪
ખીનાં આખાંન દુલહન કરે ના કરે ના નાંદીમ તેનો દીલ.	૨૭૬
બાલેપનેકા જોખનકા રસ લીઆગે માં	૨૮૪
બેઝર હય કૈન અઘોર કહો ઝરદાર કૈન હય	૨૮૫
બાદિલા બેગે આયોરે મોરો જોખન ખીતો જય	૩૦૩
બનકે તવંગર મીસ્લે સીકંદર માલદાર કહેલાતો હય	૩૦૬
બેશક ખુરી હય ખુરાઈ, અદ્વાદ બચાએ લાઈ	૩૧૪

ભ

ભતકતી ફીરતી હું આલમમે, ગુરખત અયેસી હોતી હય	૧૨૩
ભલે આયે કુંવર તોરે પ્યારે ચરન મોરી આંખપે	૧૨૭
ભાવે રે શાહાની પ્યારી પ્રીત, એ તુંજ રાજ દુલારીકો.	૧૫૩
ભલા નહિ નિર્દોષકો પહુચાના નુકશાંન	૨૧૮
ભરકે પીલા દે શરાબ ચાર સાક્ષીયાં	૨૧૮
ભોલે મન ભજલે શ્રી ભગવતા	૩૧૪

મ

મુજ બહાલા, બહાલીની આ વિંટી બહાલે લઈ	૪
મય તો નાચાર નહિ, ઇશકને નાચાર કીયા	૧૮
મગરોકો થારો કુબ્જુ મોરારી	૨૦
મુઝે તાજે તખ્તસે કામ નહિ, શહે ખુખાંસે હય કામ.	૨૨
મુઝ કર ઓ આશક નહિ પ્યાર તું અબ	૨૩
મુકત બુગત નમના માલીકકો	૩૦
મત ભાવન મુખડા હમ સબકા નીરાલી ફખન, કોમલ.	૩૩
મય સબનીસ પીયા સંગ જાગી	૪૩
મેરા સઘ્યાં હય બાંકા નવાબ વાહવા	૪૪
માહીડા બાલમ ચાર, મએ તેરી સોંવે સઘઓ સાડી	૪૯
માનુની ! માન જોખન ઝમક જવાની	૫૧
મુગે દીલ મત રહો, યહાં આંસુ બહાના મના હય	૫૪
માન બચન રાજ દુલારી મોરી	૫૪

	પાનું.
મને રૂઢાય કરશે મોરારી રે	૫૭
મયે હું હજાર જાનસે મઝોલાકે નામપે શ્રીદા ...	૫૯
માનો માનો રે ખ્યારી બતીયાં	૬૦
મંજલ મન તણી મનમેં રહી	૬૨
મોહનીયાં ખ્યારી સનમસે મીલાવો	૬૩
મસ્ત મુછિન્દર હમ તો કલન્દર, ભુતનાથ કહેલાંતે હય. ...	૬૪
મઝામુર હું શોખીસે શરાતસે ભરી હું	૬૬
મારું જી આંદની રાત-સેજરીયાં કયું ન ચલો... ..	૭૧
મહોબત ચાહીએ બાહમ, હમેલી હો તુમેલી હો ...	૭૩
મુઝે હાંસીલ હજારો કમાલ મોહે કોઇ કયા ...	૭૫
મેરે પીયાકા નવરંગ બતા, ચલી મય દેખનકો ...	૭૮
મેહેરનીશાં બશર કહાં જીસ્કો પરખા પુર ફન મીલા ...	૭૮
મતલબકી કિશ્તીમેં બચકે હિમ્મતકો પતવાર કરે ...	૮૩
મગ ચલત કાહાન ઘર અટકી	૮૪
મય તો બાવરચીકી બેટી મેરા બાપ દાદુમીયાં ...	૮૭
મય બાવકા હું ન ડર આજ ઇધરકો આ નીકલા ...	૯૦
મીઠે ન લીલાર કરું કુચ્છ દાવરે	૯૧
મારા તનમાં મનમાં ભર્યો છે થર્યો છે, ભય જાઉં ગજ નેતી. ...	૯૭
મજાહુ દેતે હંચ કયા ચાર, તેરે બાલ ગુંગર વાલે ...	૯૯
મેરા જી હય જબ તક, તેરી જુસ્તજુ હય ...	૧૦૧
મતવારી કિનીરે, તુને હો પીતમ, રસ ભરિયાં પ્રેમ અંખરીયાં ...	૧૦૧
મય તો પયસોં કે પીછે દીવાના હુવા જાન પૈસોંકે ...	૧૦૨
મય તો મલ્લાહુતી બેટી મેરા બાપ હોડીવાલા ...	૧૦૭
મરજી ગોસૈયાંકી ને હો સોહી કરિયેજી	૧૧૦
મોરી અંખીયાં ફરકન લાગી, કાહાં ગયો ચાર ...	૧૧૬
મુઝે મીલા સનમ ખ્યારા-તું દીલઆરા	૧૨૦
મેરી જાંની શરાબ, અર્ગવાની શરાબ, આજ તુઝે દાહુ પેટમે	૧૨૬
મીલે ને દીલઆરા વોહુ ખ્યારા, મેરા પુરા અરમા હો સારા... ..	૧૨૧
મુન્તજીર આંખોંમે હર વકત હય જલ્લા તેરા ...	૧૨૪

	પાનું
મીલેગા વોહ પ્યારા મેરા માહે પારા	૧૨૫
ઝુખ મોર મોર મુસકાત જાત	૧૨૮
મજલુમોકી આહાસે ડરના, દુઃખી છોકો મુન બદ હય કરના... ..	૧૨૯
મેરે સૈધયાં કરે ચતુરાઈ રે, ચતુરાઈ નથુરાઈ મોરી	૧૩૧
મવો હું ગાંગલો ધાંચી	૧૩૭
મેલામાં ચાલ્યા શામલ ભટ ઠાઠમાં રે આજ... ..	૧૪૧
મને લાગે બહાલી, મારી ઘેલી કાલી, કાલી બહાલી મારી. લાડલી	૧૪૩
મોહે રેશમકી સાડી દીલાએ	૧૪૬
મેરી બધયાં ન પકડ ગીરધારી શામ	૧૫૯
મુઝકો હય અબ તો ચાર ન અગિયારકી તલબ ...	૧૬૫
મેં આ જગમાં આવીને-રૂઝાં ન કીધાં કાજ-અફસોસ કરુંછ આજ	૧૬૭
મારા મોટાબાવાની ઢાબરડી	૧૭૨
મેરી જીયરવા બની મીલી	૧૭૯
મેરે ખીરહા સતાવે જી જરાવે	૧૮૨
મંચ દુઃખીયા નહિ આઈ ભાઈ રે	૧૮૫
મેરી મનમાંની મોહિના, મોહે અએન, દિનો રએન ...	૧૮૬
મુસાફીર બનકે જાઉં રે, તોરી પાંડ રે કરમ વાંકી ...	૧૮૭
મેરી બએસથી ગારત જાત સજન નીત તો ખીનથી કુમલાએ	૧૮૭
મએં હું કાફી લાખોસે, લડનેકો શાહુ લે બચા અએ મએલા	૧૮૯
મેરે પીયાકે જીયામે પડી રે ગાંઠરી મય કોણુ જાતન કર ખેલું	૨૦૦
મેરી રજા સીવા ન તુમ આગે કદમ બડાવ	૨૦૨
મજેહુદાસી ગીલોરી ભરો લાલીયાં મજેહુદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં	૨૦૬
મન પરદેશી લો, રાજ મોરા મન પરદેશી લો ...	૨૦૯
માનો માનો રાજજી! કરો ઇતની ભલાઈ	૨૧૦

	પાતું.
મય તો ફસ ગઈ હું મીયાં કહો કીસ તરેહસે આઈ ...	૨૧૧
મન મયલ મિઠે, તન તેજ ખડે, દે રંગ ભંગકા લોટા.	૨૧૩
મઝા પાદશાહને ન પાયા, કેસર બાગ બનાયા ...	૨૧૩
મેરે ચકતાઈ હરકી ધ્યાનમે પડી	૨૧૫
મિયાં સુનો સાચી આત, દુનિયાં મક્કારી રંગ ઢંગકી...	૨૧૫
મેરી છબ દેખો સોહન અઠલાનાં, સોહન અઠલાનાં ...	૨૧૬
મેં અબ કેસે નીકસન હોરે દઇયાં, હોરી ખેલે કાનૈયાં.	૨૨૧
મય બન ચલી હું માલનયાં	૨૩૦
મરતાં હું તેરે હીજ્રમે અચ્ચે ચાર ખબર લે	૨૩૨
મુખ નહિ, ખોલે બાળા તમારી પ્રેમ તણો જે પંથ ...	૨૩૪
મારા રે સ્વામી ખોલોની વાહાલા	૨૩૭
મંચ ચંચલ આકૃત હુ ફીત્તા, બડા શ્યાના, બડા દાના.	૨૪૯
માનો માનો રે ભારી દુઃખીયારી	૨૫૩
મેરે ગુલશનકા અગર કોઈ સમર કામ આચે ...	૨૫૫
મુખડા કયા દેખે દરપનમે, દયા ધરમ નહિ મનમે ...	૨૬૧
મરતી હું જીસકે ઇશકમે ઉસ્કો ખબર નહિ	૨૬૮
મુશ્તાકે મુલાકાત હું, બુલવાઓ તો આવું	૨૭૯
મેરે સર ભયેરી પસંદ તાજ ચાહત ખુશ રંગ ...	૨૮૨
માન ગુજરીયાં, જાન સુંદરીઆં પાઈ દગરીઆં ...	૨૯૬
માના સ્વામીકા ફરમાના, હુમને માનાં મોતી ...	૩૦૦
મોહનીયાં, સોહે સજીલી મોરી પ્યારી હચ્ચે.	૩૦૧
માલનીયાં ગુંદ કર લાઈ	૩૧૫
મેરા ખત હય જહાં ચાર વોહ રશ્કે હુર લે જાનાં ...	૩૧૬

ય

યા રબ હાલ ખુલ જાવે, ઇશક કીયા કયું તુંને પચેદા.	૧૪
ચહે કયા સુનાતા હું, કયા સુનાતા હય તું	૧૫
ચેહ ઇન્દીશ ખીરાન્દી શીરાજ અંગુરી	૨૭
ચારકે ઘર ચલ જાચે નીડર ખતલા દે નગરીયાં ...	૩૯
ચઢઢાંકી રહે મહેરબાનીયાં, કરમસે તેરે આલમ. ...	૬૧
ચૌવન ખીલ્યું આવ્યા છી રસપાન કરો લલેને ચુંબન કરો	૬૧

	પાનું.
યાર ગાર બેશુમાર ગર હો યાર પયસા	૧૪૧
ચહે દુન્યા ભરમેં ઘર ઘર હય કીસકી સખકો ચાહ ...	૧૫૫
ચહે દોનું જખતક, હય જીતે તખ તક	૧૮૩
ચહે તો તેરા સજન હય અરી દીવાની	૨૨૬
ચૌવન મદમાં લયકેલી છેલી સાહેલી	૨૫૨
યા કરીમના, યા રહીમનાં, મોરા નાદીર ગુલબદ થા જો સંગ.	૨૬૩
ચારો બહાદુરી દિખાકે કર લે જો દુશ્મનકો ગુલામ ...	૨૬૮
ચહે તુને આગ જાની સીલગાઇ, બે પરદા વહાં તું આઇ.	૨૮૧
ચક બેકસકો દેખ સિસિકતા આંખ બચાના નહિ ચાહીએ.	૨૯૭

૨

રાજન્દરીમ રીમઝમ જીમ જીમ સનનન	૫
રામ નાંમ ભજીએ, વોહ ચકતા તુંહી હરી તુહી ...	૧૫
રામ નાંમ એ મન તું નીત કર	૨૪
રઝોશનિ ચાંહાં ધર્મ આત્રા યા સમની સાજતી ...	૪૯
રૂપ રસીક ચમક દમક, રંગ રાગ ચમક ઝમક ...	૫૮
રંગ ભરીકો મીલે રે સજના શાંમ બલી	૫૯
રૂમ જીમ આયે બાદરવા	૬૨
રાંમ રંગી ન થાઉં હુ કેમ?	૮૨
રખને ખોલી કીસમત મોરી નાદીર શયોહર જખસે મીલોરી.	૮૨
રંગ ડારા મોહકો તુને રંગારી	૧૩૩
રંગીલી રૂડી રાતે, રોશન આ મહાબોખ્તાર ...	૧૪૦
રે જીઓ વખત શો આવ્યો છે ગઇ રૂડી શુદ્ધ શાંન. ...	૧૪૪
રોતેકો હંસાના સોતેકો જગાનાં ગાનાં હયે બજાનાં...	૧૬૬
રાજ મહારાજકી ગાડી છીનાઇ, કયસી પુનેમે હોલી	૧૮૨
રંગ બે રંગી, તુરો હું કરસ સરસ બેહક બેહક થતો...	૧૮૬
રંગીલા રંગ બીના માટે લાવું હું ગુલાબ ...	૨૨૯
સજન સુજાની જીસકી બેટી હયે વો જાંની મેરે દ્વારે હો.	૨૪૮
રાઝી હય હમ ઉસીમે જો કુછ દીલરૂખા કરે... ..	૨૫૮
રાત ચક સપનાં મયને બદ અય પ્યારે આજ દેખા ...	૨૬૧
રે ભાઇ આવે વખતે હું શું કરું	૨૬૨

	પાનું-
રહે બાકી દોલત, ન શાહી હય બાકી	૨૭૦
રાબા હું મએં કૌમકા ઔર ઇન્દર મેરા નાંમ	૨૭૩
રૂખ જે પરદેસે મેરે કમરકા નીકલા	૨૭૫
રાત બાલમ હુમસે લડે હો... ..	૨૮૭
રાત સૈધયા ખીન નીંદ ન આઇ રે... ..	૨૯૭

લ

લાવ દો મુઝે ઇનઆમ, લેદ લા દીયા તમામ	૭૬
લંગડે દીન-રામસીંગ-ચાંદ-સલી આવ આવ... ..	૧૦૦
લો મય જગાયે હારી રે	૧૧૮
લો કુલ જાની લે, લો કુલ જાની લે લો	૧૩૮
લાગા લાગા ગુરમટકા બાબર બોલો બોલો હીરામન	૧૫૪
લાગ રહી અરી એ સાવનકી ગરી	૧૭૭
લરજે હમારા જીઅરા કાલી ઘટા દેખ	૧૮૩
લાદે વો કોઇ ચારો ગરમ ચાહુકા ખ્યાલા	૧૯૮
Ladies આલ આન બટલીમેન give પીલિસ લિટલી એટનસોન	૨૦૫

લડ કર મરના મહેશર કરના, ખંજર ધરના ગરહનપર.	૨૧૭
લડે ચારોસે બદ હુયે એ કાંમ, રહો રાંમ લડો આંમ	૨૨૨
લલકારો રસીલાં-ગાઓ, ગાઓ હેતે સંજીવ રંગીલા	૨૬૨
લઇ જાવું છે જગમાંથી લાઇ કોને હઉ	૩૧૩

વ

વાહ વાહરે લોલી ભાલી અલબેલી રે વાહ	૧૨
વાંરૂરી કર મોરલી, અધર ધાર	૧૮
વહો જે હુમમે તુમમે કરાર થા, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો.	૨૨
વેઠ કરીને મરો પેટ કદી ના ભરો	૨૫
વોહુ ખતા ખાયગા, જિરમે જરા ગુમાન આયગા	૫૦
વારી જાંઉ રે સાવરીયાં તોપે વારના રે	૫૧
વહેલા પધારો માહારાજ પ્રીતમ વહેલા પધારો	૫૬
વાંકી ખબરીયાં, ન પાઇ મોરી ગુઇયાં	૬૦
વહેલા ઉઘાડોને દ્વાર સદેવંત વહેલા ઉઘાડો રે દ્વાર	૬૯

પાનું.

વહારે મકકારીને અધ્યારી ચાલ એ	૭૬
બહીલાં બહીલાં ચાલ્યા આહા	૮૪
વક્રાકા દૌર ઉઠા દૌર આયા બેવક્રાકા	૮૯
વોહ ફુલવાલી પરી દેખલો જરી, મેરી જાન છુટી ...	૧૩૬
વન વાગી મધુરી વાંહરડી	૧૪૫
બહીલાં બહીલાં ચાલ્યા આહા	૧૬૬
વોહ સમઝે સીકંદર હમ કહે બંદર હય હમસે કમજોર.	૨૨૧
વાટ નાનસન્સ કેવું હમખગ-જોતો નહિ રીઝન બહાય...	૨૨૪
વોહ કૌન હય જો દીલસે તેરા મુખતેલા નહિ ...	૨૩૯
બહેલી બહેલી ચાલો સાહેલી, મળીને લેલી જળ ભરવા	૨૭૧
વાણ્યા ભાઈ, ભાઈ પોચા ઠરે, પારસી જળરા ઠરે ...	૨૭૮
વો કયા બોલી વાહી બતારે, વાહ વાહ વાહ... ..	૨૮૪
વાહવા સાહેબ વાહવાળ, તુમને લી અચ્છી બાળ ...	૨૯૨
વો દખ દખા થા, વો શાનો શઓકત, જો દેખે મુઝકો	
વો ગીર પડે	૩૧૨

૨૧

શાહાં હય સારે દમ કયા; કએસી શાહમાની મચા ...	૧
શાહેવાલા તું ખ્યારા સરવર બરતર હએ આલા	૨૬
શાહમાં શાહમાં શાહમાં સંસારકે ગુલનારમે ધન્સાન	૩૫
શોલે શું સુશોભિત સુંદર સાંજ	૩૫
શેકસ્તે દિલ તેરે કુએ મિયાન બયઠેં હય	૭૯
શહીદે ખંજરે બેદાદ હું મયે	૮૬
શું અજબ જમાનો આયો કું જવાન થયા શાણા	૯૫
શરમીંદા કમર હય તેરી તસવીરકે આગે	૧૦૪
શુકે ખુદા, મઓલા મેરે, દાતા મેરે.	૧૧૪
શીવળ શરણ તેહારી, દેવ વિશ્વનાથ નમૂ	૧૩૭
શાહેવાલા કીજે ધ્યાન, મય વોહી સુરતે દર્દો આલમ હું.	૧૫૭
શું નટવર વસંત થઈ થઈ નાચી રહયો	૧૭૫
શામ મોસે ખેલો ન હોરી, પા લાગું કરજોરી	૧૬૬
શાહીસે કામ હએ ન હએ સુલતાનસે ગરજ	૨૦૦

	પાનું.
શું અજબ જમાનો આવ્યો કે જવાન થયા શાશ્વત	૨૮૫
શીકલે તસવીર હો, ખામેશ તમાશા કયા હય	૨૬૬

૨૫

સાકિયાં જામમેં દે બાદલે આમરહી મુઝે	૩
સુન સુન્દરી સીકત આલા, દીલબરી ભરી દીખલાયા ...	૬
સીનેમે એક ધુવા કંઈ બાર ઉઠકે રહે ગયા	૧૧
સૈયાં મંચ તો ના પેહનુંગી આસમાંની ચુરીયાં ...	૧૫
સુનો ચારા રાગની ગમકી, જલ થતમે ડુબકી ખાઈ ...	૧૭
સખી કયસે દુઃખ સહા જાએ, બીન પીયા જીયા	૧૭
સનન સોહે સાંવરીયાં શાંમ.... ..	૨૮
સખ તુઝપે ફીદા હો ચુકા જો પ્યાર થા મુઝમે	૪૪
સરદાર દરબારકા, મુખતાર સરકારકા	૪૫
સરતાજ કરમ આજ કરજે	૪૭
સુખ પામી સુંદરી, પ્યારાની પ્રીતથી	૪૯
સતી સુંદરી પ્રીય પ્યારી	૫૨
સુનો મેરે ચારો, રહે છયલકા કહેના	૫૨
સખ તો હય ગુલશનમે લેકીન હય કહાં મેરા અયાજ ...	૫૭
સનતત, સમ્પત, સ્મમત, દે, જીસકે ઘરમે લગવાન ...	૫૯
સાસ નંદન મોરી પાસ બાલમજી હાથ છતીયન નદારો.	૬૫
સપ્ત કર સપ્ત ન કર તું મ્યાનસે શમશીર નીકાલ ...	૬૮
સમજ જરફી કરત રહત ભારી જીઆરી	૬૯
સતપનસે રાજ ન બહેકી હારારે કરું કયા મએ	૭૫
સનમકા નુર દેખા હય ખુદાકે નુરકે બદલે	૮૧
સંભલ દીવાની ઓ ચંચલ, ધીરે ધીરે	૮૨
સો જા સો જા, અય હમારે જિગર.... ..	૮૬
સુનીયે જનાબ હુવા દુશ્મન ખરાબ	૯૯
સમજ ખાત તું અબ રહે અયે મેરે પ્યારે	૧૦૨
સનમ અલમ ગમ નાહિ કરના	૧૦૮
સુનીયે અહેલે ઇજલાલ, કયા જાને કયા હય હાલ ...	૧૧૩
સરસમેં સરસ ચીજ જોખન સરસ હય	૧૨૨

સુન દીલખર સુંદર જાન જાન	૧૨૭
સખકે સખ ચ્યું ન જાએ ઉજર મેરી જાને બલધયાં ...	૧૩૩
સીતમહી કરના જફાહી કરનાં, નીલાહે ઉદ્ધત કલી ન કરનાં ...	૧૪૬
સધઆં મેરા બનીયાં મય ઇત્રિવાલી ...	૧૪૮
સુધઆં કાહે પધયાં તોડે છધયાં ખ્યારી છોડ ...	૧૫૭
સખીરી કહા કડું ન માનેરી ...	૧૫૮
સૌ સપે રહીયે સાથ ...	૧૬૩
સજન તુમ જુઠ મત બોલો સાંધકો સાચ ખ્યારા હુએ	૧૬૪
સોહે પીયાકે મનકો ગાનેકી ઉપજત તાંન ...	૧૬૪
સમઝ ગવારી, તુએ ગધધેકી સવારી, તેરી બહુડે એ ખીમારી ...	૧૬૮
સુન અય દીલદાર, ગુલરૂપસાર જાને મન ...	૧૭૦
સપ્ત સુરન ચતરંગ સુનાયે ...	૧૭૩
સઉ પૈસાનો બહાર, પૈસાનો કારોબાર ...	૧૭૬
સુખસે લે જા તું સાથ ઇસે હારે ...	૧૮૫
સાકી પીલા દે શરાબ; શરાબ, મુએ સાકી પીલા દે શરાબ	૧૮૧
સુંદરી શોલે ન સ્વામી વિનાની, સુંદરતા શરી રૂપ સમાણી	૧૮૩
સૈયાં મુએ હાથોકે કંગન બનાદે ...	૧૮૫
સખ કામ બનાતા આતા હય, હર રંગ જમાના આતા હય	૧૮૭
સીરપે બોજા યેહુ અપને ઉઠાઓ, ચહાં ...	૨૦૦
સખ મીલકે પ્રીજ નારી, લેકે બેંઠ હાથમેં સારી ...	૨૦૨
સત્ય સદન ચરણુ જગતનાથ ...	૨૦૩
સાંવરા મત મારો પીચકારી, બાવરા મત મારો પીચકારી	૨૦૩
સખી મનાવો રંગ રલીયાં, રંગ રલીયાં રંગ રલીયાં ...	૨૦૬
સરા તુમારી, ઘર હુએ તુમારા, હમ હય તુમારે, પૈસા લાવો ...	૨૧૪
સૈયાં ઉઠો જગોરે, અકેલી ડર લાગે ...	૨૧૭
સોહાવે સખી આજ વલી સરતાજ ...	૨૧૮
સૈયાં બેગાના હુવા હાય કાસે કહું દો દો બતીયાં ...	૨૨૦

સુખ સંસારમાં નારી સમાન, બીજું નહિ ખરે, રૂડી				
સ્ત્રી જેને જડે	૨૨૬			
સાચું એક પ્રદા નામ, અવર સહુ કાચું	૨૨૮			
સુન સુન તો જોગી ગુરૂ માહારાજ મેરે શરમ તેરે હાથ.	૨૩૨			
સખદ સુનરે, ફલ પાઓ જગ અન્દર પ્યારે...	૨૩૭			
સવરીયાંપે જીયા ઓ વાડં, વાડં નીસાડં શરીર	૨૪૦			
સંગે ગુરૂને મુઝે બીસમાર કર દીયા	૨૪૮			
સાત લાયાથા કિસે જો લેકે જાંવુ સંગ મંચ?	૨૫૨			
સાહે તીન પૈસે શેર મછલી ના બેચુંગા	૨૬૬			
સૈયાં જાવો જાવો મોસે ના બોલો	૨૭૦			
સોતનકે ઘર નીત જાના એ જાનાજી કીસ ખયરનસે	૨૭૧			
સમજ મન સમજી લાગ સુધરવા	૨૭૨			
સગપણ સાચું શાંતુ ભાઈ, શું માયાને વળણું રે	૨૭૯			
સખ ઘર પાગલ, સખ ઘર પાગલ સખ ઘર દીવાના	૨૮૬			
સઘયાં કર મુક ગઈ આજ બગરી	૩૦૫			
સઘયાં કયસા આઉં સેજરીયાં કી સાય રે	૩૧૨			

૬

હમકો તો મનસુખ દેવા ભયો ખુજ દાતા	૨૪			
હમ તો આશક હય, તેરે નાઝ ઉઠાને વાલે	૨૮			
હય પાસ અબ બહોતહી મેરે બેકરાર દીલ	૩૨			
હઠીલું માડં મન હરખાવે રે	૩૨			
હોતસે રંગ બરંગી હરકો, હર હર રંગમે દેખ	૩૬			
હારે ગોરી યાને રે નીજારા ભર મારા	૩૬			
હાપીજ ખુદા રહે, ખુદા રહે, મીલી આશા જીકી	૪૦			
હીજે સનમમે જીન્દગી દુશવાર હો ગઈ	૪૩			
હાએ એ રોગ પરીકો હય કયસા	૪૭			
હમે હમે કબુલ હાએ સરતાજ	૪૮			
હઝાર બાર હમ તુજે આહાસે બોલાતેથે	૫૧			
હવસકો હમને જાના હય, ખુરાઈકા બજાના હય ...	૫૩			
હોશરૂબા, સીતમગરા, મહેલકા તું કૌન હય ...	૫૭			

	પાનું.
હય સગરો રાજ મોરા, કુલ શહેર કુલ બન ન સુરજ ...	૭૭
હમદમ, આઓરે ધાઓ સખ મીલકે સાહેલીયાં ...	૮૨
હય મુજસે બે ખખર બે વહે, મેરા ઇસરાર કયા બને...	૮૬
હો મુખારક, એહ શાદીયાંરે, સોહે મોહે ...	૧૦૭
હમ ઐર નહિ કહું કામકે ...	૧૦૯
હધયો ચારે મન યલે મન યલી યલારે ...	૧૧૫
હકીકતમે મતલબકી તો સખ જહાં હય ...	૧૧૫
હમને બે ચાહા વોહી તો મીલા હય ...	૧૨૦
હીજ આનેમેલી હયે પાસ બોલાતેલી નહિ...	૧૨૨
હુસ્ન ખુશીદસા તેરા બે દીલઆરા ચમકા ...	૧૨૫
હંસારે રાબા એ પીંજરા નહિ તેરા...	૧૨૫
હય મારી મકકારી ઐયારીકી નારિયાં ...	૧૨૯
હીરીયા હમરો નામ, મો હું તંબોલન તડકેદાર ...	૧૩૧
હટ જવો ના બોલો મોસે એ સૈયાં ...	૧૩૪
હોવે મુખારક જનીઆરે મારે તીરછી નજરીયાં ...	૧૩૭
હો બકેદમ ઇસ બસે રમ, શાદો ખુશરમ ઇસીઆંન ...	૧૩૭
હાયે દરીયાએ સફરને મુઝે મારા મારા ...	૧૪૭
હમારી લરકૈયાં બીતી જાયે. ...	૧૪૭
હાલને કંકુ માળીએ જઇએ ...	૧૫૧
હા હા!... હા હા!... કયસા થા ચહે બેઇમાન ...	૧૬૧
હમ દીલ કીસી પરીપે ન હુરગીઝ લગાએંગે ...	૧૭૩
હે હે મન તું કાહે જલે ...	૧૭૪
હરકા ગુન ગાયે સૌખારી હમરી ...	૧૭૬
હમે દમ દેકે સઓતન ઘર બનાં ...	૧૭૭
હોરીકી બીનક મોહે કાંન પરી રે ...	૧૯૩
હું મય તો પાગલખાં દાનાં રે, હું મય તો પાગલખાં દાનાં.	૧૯૯
હિફજતમે રખે બે દાદાર હમકે ...	૨૦૪
હબર શુક હયે ખુદાએ દો જહાંનકા ...	૨૦૯
હરીકા ભજન કડંગા બે જમસે ખુબ લડુંગા બે ...	૨૨૭
હું શિકારમે હુશ્યાર કર હું પાર ચલ્લીકો ...	૨૩૫
હમે દેખ લો ઐ પિચરી મોહનિયાં ...	૨૩૬

	પાનું.
હાય મુઝે દહે જીગરને સતાયા	૨૪૩
હાય, હાય, હાય, મય ખીચારી દુઃખકી મારી ...	૨૫૬
હોતી મુઝેથી હરકત જિસે, મંચને ઉસે ફિન્નાર ક્રિયા	૨૫૮
હવે આ તાલ ખરી ખેઠી બુઝો ખાંના ખરાખીમાં ...	૨૬૩
હો ન દીલઆરામ તો કયા દિલકો આરામ	૨૬૬
હો વિદેશી ખ્યારા, હબુ ન આવ્યા મારારે	૨૬૯
હમરે ખેતમેં લછમી પરી, પુતરી રતન મોતન ભરી	૨૭૭
હાએ પુરાણી પાઘડીભી લે ગયા ખાનેકો ગાલીયાં ...	૨૭૯
હાથ ભેરું તારા ચરને પડી	૨૮૨
હર ઠાટ ઝમકમેં નઈ હો, છબ વહો લાવું ...	૨૯૦
હયે દુનીયાં જરકા નામ મીયાં, ચહે ઝૈર તરેહકી ખસ્તી હય... ..	૨૯૧
હઝાર દીલસે હું તુજપર ફીદા ખુદાકી કસમ ...	૨૯૩
હવે તુમપર ભે આશક હમ, ભલા માનો ખુરા માનો	૨૯૫
હાય હાય રે પેટ હાય, યહે કયસા તેરા ગમ ...	૨૯૮
હું જાણવા માગું છું કે, છે જગમાં શું ધુમધામ ...	૨૯૯
હું ચશમ આપવા આવી આજ, આવી વચનને કાજ	૩૦૫
હમેશાં હર નામ ભજતે રહો	૩૦૯
હીરીયાં મેરા નામ, મય હું તખોલન તડાકેકી ...	૩૧૧
હકીકતકે મહોલ્લેમેં ચતર નર રોજ તું આતા જા ...	૩૨૦

જાહેર ખબર.

ગોહરે જમાસપિ

અથવા

જમાસપિમાંથી ચુંટી કાઢેલાં રત્નો.

ખનાવનાર—રતનજી ફરાંમજી શેઠના.

જેમાં શ્રાદ્ધ ચુસ્તાસ્પના વખતમાં થઇ ગયલા જેહાં આશ્ચકારા
જમાસપ વજીરે જે અદ્ભુત આગાહીએ કાઢી હતી તેનું વર્ણન જણાવવા
જોગ વર્ણન આપ્યું છે. તે ઉપરાંત ફાલનામુ તે જોવાનાં ફાલચક્ર
સહિત આપ્યું છે. તેમજ ધરાનવેજનો પ્રાચીન તેમજ અર્વાચીન
ઇતિહાસ આપ્યો છે અને તે સાથે ધરાનના શાહોની આંદ તસ્વીર
આપી છે. આગળ જમાનામાં તાવીજો ઉપર ચક્રીન હતું તેનો
ખ્યાલ આપવા તરેહવાર આકૃતો તેમજ દુઃખ દરદોના ખ્યાલ માટે એજ-
મતી આવીસ તાવીજો તેની દરેક વિગતો સાથે આપ્યાં છે. ઘટારેલી
કીંમત રૂ. ૧૫૫.

બાહર ખબર.

ધંત્રેજીમાં પોતાની મેળે વાતચીત કરતાં શીખવતું પુસ્તક,

સેલ્ફ ઈંગ્લીશ ટીચર ભાગ ૧ લો અને ૨ જો.

રચનાર—મહુમ નવરોજી ડાસાભાઈ કાશીનાથ.

શિક્ષકની મદદ વગર પોતાની મેળે ધંત્રેજી શિખવા માટે ઉપ-યોગી અને લોકપ્રિય ગાઇડ, જેની સોલ આવૃત્તીઓ બાહર પડી ગઇ છે. એમાં જુદી જુદી બાબદોનાં ધંત્રેજી વાક્યો, તેના ગુજરાતી તર-જુમે તથા ઉચ્ચાર તેમજ દરેક વાક્યોમાં આવેલા ધંત્રેજી શબ્દોના ગુજરાતી અર્થ અને ઉચ્ચાર, વાક્યો ગોઠવવાની સેહેલી સમજણ, ચાલુ વપરાસમાં આવતી ચીજોનાં નામો, તાર તથા ધંત્રેજીમાં ટુંકી ચીઠીઓ લખવાના નમુના તેના ગુજરાતી તરજુમા સાથે.

ઘટાડેલી કીંમત—દરેક ભાગનો રૂ. એક.

એ કમ્પલીટ ઇંગ્લીશ લેટર રાઈટર.

ધંત્રેજી અને ગુજરાતીમાં કાગળો લખવાની સમજણ આપનાર પુસ્તક, જેમાં મિત્રો, સગાંબહાવાં, વેપારી પેહેડીઓ, જુદી જુદી કંપ-નીઓ ઉપર લખવાનાં, રજા લેવાનાં, અરજી કરવાનાં, તેડાં કરવાના વિગેરે અગત્યની બાબદોને લગતો પત્ર-વહેવાર તેમજ તારો લખતાં શીખવનાર ધંત્રેજી અને ગુજરાતી પત્રોના સેંકડો નમુના સાથનું અગત્યનું પુસ્તક.

ઘટાડેલી કીંમત રૂ. એક.

જેહાંગીર બી. કરાણીના છોકરાઓ

૨૨૦-૨૨, પોરા બજાર, કેટ, મુંબઈ.

બનામે ખુદા !

નરીમાન સંગીત સંગ્રહ.

જેમાં

બાણીતા શાયરોની ગઝલો, તરૈહવાર રાગ રાગણીઓ,
ઉસ્તાદી ગાયણો તેમજ આગળા વખતના
બાણીતા નાટકોમાંનાં લોકપ્રિય ગાયણોનો
ચુટી કઢાડેલો સંગ્રહ.

ગાયણ ૧ લું-ગઝલ.

પ્યારે તેરે પ્યારકા અગલા ઝમાના હો ગયા;
મુસકુરાકે ખોલના, હુંસકે ખોલાના, હો ગયા.—૧.
અબ નહીં ફસનેકા તેરી બલમેં, અય ઝોદ્દ વોહ,
મુહ બ મુહ વાકેકે તેરે પેચોંમે શાના હો ગયા.—૨.
અય સખા, તેરી બ દોલત યારકે કુચેકે ખીચ,
મુશત ખાકે દેલકા મેરાબી ઠેકાના હો ગયા.—૩.
બસ કર અબ મત ખેંચ અબરૂચે કમાન અય તુરકે ચશમ,
તીરે મીઝગાંકા તેરે, આલમ નીશાના હો ગયા.—૪.
જબસે ઉસ શાહે ખુતોંને રૂખ કીયા સુચે રકીબ,
લશ્કરે ગમકા તુજસે દિલમેં થાના હો ગયા.—૫.
ખેર કલમેં દીઠી માને પાયે બોસી કે તેરે;
અબ તો કેઇ માને નહીં, વોહબી બહાનાં હો ગયા.—૬.
કુછ ન પુછો કીસ તરૈહ મફતુન હુવા ઉસપર “તોરામ;”
દેખતેહી ઉસકી સુરત, દિલ દીવાના હો ગયા.—૭.

ગાયણ ૨ જું.

શાદાં હય સારે દમ કયા; કચેસી શાદમાની મચા,
ખાયા ખુશીકા દરબ કયા આલા અમાંની ખાંનીકા,
જગમે કયા કુલા ખુશીકા હચે, ખેલા બાગમે હવા હચે,
કુલે સારે ગુલ હચે શાદાં જગ સારા ખુશી હચે કયા.—શાદાં

જો જો સમજ વોહી દરજી, લીયા એ કયા ખુશીકા હુએ જલસા,
ખસ્તી કયા હુએ બન કયા વાહ,
શાદ શાદ શાદ સગરા કયા; હુએ જુશાં ખુશીઆં,
કયા કયા કયા જાંહાં રીઝા કયારે સીતારા ચમકા.—શાદાં.
(આજમશાહ)

ગાયણુ ૩ જુ.

ચાલો સાહેલી (૨) ભુવનેશ્વરીનાં સૌ મળીને દર્શન કરીએ.
દુઃખ હરનારી, સુખ કરનારી, મૂર્તી માની અંતર ધરીએ.—ચાલો.
ભાવ ધરી જો પુજન કરીએ તો ભવ સિંધુથી તરીએ,
ચુવા ચંદન, કુમકુમ કેશર, અરચન કરીને મન ઠરીએ,
અળીલ ગુલાલ ને પુષ્પ માળથી, માને વધાવી મંદિર ભરીએ.—ચાલો.
(સૌભાગ્ય સુંદરી.)

ગાયણુ ૪ જુ.—કાહનરો ખ્યાલ.

ઘર જાને દે છાંડ મોરી બેયાં, હા હા કરત તોરે પેયાં
પડત હું, મોહનસે જુગ રહીયાં.—ઘર જાને દે.
નગર ડગરકે લોકવા સુનત હુએ,
ચરચા કરત પ્રીત નારીયાં
જાવોજી જાવોજી ના તો સુનોગે ગાલીયાં.—મોહનસે.

ગાયણુ ૫ મુ.

દીલે નાદાંકો હમ સમજાએ જાએંગે,
હીઝમે જાનકે જાન ચલી હય,
ન વોહુ અહેલે સીતમ ખુલવાએ આએંગે.—દીલે.
સખત પત્થરસે જાયાદા હય તેરા દીલ કાતીલ,
હુમ આસાન ન જાળાજકી મુશકીલ કાતીલ,
ઉફ્રે જો દર્દ સીતમ પેશઆએ જાહીલ કાતીલ,
ન કીયા જાહા ગયા છોડકે ખીસમીલ કાતીલ,
દહને જજમ પુકારા કીયા કાતીલ કાતીલ,
કીસે જજમે જાગરકે ચહે ચરખે દીખાએ જાએંગે.—દીલે નાદાં.
(દીલ ફરોશ.)

ગાયણ ૬ મું.—કલ્યાન ધૃપદ

ચરનન સુખ, ચરન જીવ, માધો દલત સુખ,
રાજકો લોચી, આદર નાદકો, રાજ રાજ.—ચરન.
ધર્મ મુગુત છત્ર બડો, લાખો મુરત નામ લીચે,
કહે “મીયાં તાનસેન” તન ધન સુખ પાવો રાજ રાજ.—ચરન.

ગાયણ ૭ મું.

કર કર પરવર! અમ પામર પર નજર જરી!
દાદગર દાવર મારા રે, કરમ કંઈ કરી.—કર કર.
અમ નાચારી, મહીં તારી, કરી ભારી, ઉમીદવારી,
ઓ દાતારી! તુંજ દીલદારી, થકી તારી, માંગુ ચારી!
દાતા! પગે પરી.—કર કર.
પરીતાપ, ઓ બાપ! તું કાપ હરી,
અરજ એ મુનો ખરી, મરજ મુઝ હૈયે ધરી!—દાદગર.
(દોરંગી દુન્યા.)

ગાયણ ૮ મું.

દાવર દાદાર કાદીર સત્તાર દાતાર, આલા કેબાર,
ગફકાર જગબાર, એ તોરી ગુલકારી પે વારી બલહારી.—દાવર.
આલમ પર સરદારી, કાયમ કી કીરતારી તાપર વારી,
પતીત તારે લાખોં, રખ શરમ ધરમ રાખો,
ખીનતી તોરી હાં કરત મીલ નર નારી—દાવર.
(ખુને નાહક.)

ગાયણ ૯ મું.

સાકિયાં જામમેં દે બાદએ આહમરહી મુઝે,
ચાહિયે ખુદ ના તો ચાહિયે કૌસરહી મુઝે.—સાકિયાં.
આતા હય બાગ પસન્દ, ઔર ન ગુલેતરહી મુઝે,
મયે ગુલગૂંકી ખરીદારીકો દે અરહી મુઝે.—સાકિયાં.
એ હોઆ હય કે નહીં હોના મુઝે દારે કરાર,
મિસ્લે પયમાના તહે, ચર્ખ દે ચકકરહી મુઝે.—સાકિયાં.
ઉસ્સે કાફિર હો બશર, ઇસ્સે ગુનાહગાર બને,
ખુત પરસ્તીસે પસન્દ હય મયે આહમરહી મુઝે.—સાકિયાં.
(ઇન્સાફે મહામુદશાહ ગઝનવી.)

ગાયણ ૧૦ મું.

અરી ખ્યારી ! બિન દરશન પલ કલ મનકો ન આયે,
 તન, મન, જીવન, ચલન ફળન પર, જાયે લુલાયે.—અરી.
 કલી ના રતન, ધન, કંચન, અન, ધન સજન સોહન બિન ભાયે,
 યહે બન, મધુબન, કુંજન, બન બન,
 ધન, મોહન, ધન, સજ, ધન ધન, જોબન ચમન બિલાયે,
 મન ભાયે, ધન પાયે—અરી ખ્યારી.

(દોહરો.)

રંગ રાસમેં રસ ભરે, મુખ દેખે મુખ આયે,
 રૂપ મનોહર મન હરે, ચિત ચિન્તા મિટ જાયે.—તન મન.
 (રામ લીલા.)

ગાયન ૧૧ મું—ગઝલ.

બયેડી હય દીલગીર કયું તેરા દીલરૂખા આ જાવેગા;
 જો ઇરાદા હયે તેરા સો વોહી ખુદા બર લાવેગા.—૧.
 સોચમે બયેડી પરી નાબુક બદન અયે ગુલબદન;
 ગમકી ખાનોસે પરી ચેહુરા સજન તેરા કુમલાવેગા.—૨.
 સીરમે સન્દલ ડાલકે બયેડી હયે નાબુક પરી;
 મુખેડી હંડી હવાસે, દહે સર હો જાવેગા.—૩.
 નાહક બાલાકે તહીં અત્તર મીલાતા ખેહાતસા;
 ખુબસુરત હો કહીં તુમકો નજર હો જાવેગા.—૪
 બામપે બયેડી હયે પરી, નાજો અદાસે ગુલબદન;
 વહો “ફીરોજશાહ બાદશાહ” દેખે ઉઠા લે જાવેગા.—૫.

ગાયણ ૧૨ મું.

મુજ બહાલા, બહાલીની આ વીંટી બહાલે લઇ
 બહાલીને મનમાં વસાવો ! અરે તમ બહાલીને
 મનમાં વસાવો !—મુજ.

જુદાઈ ભારી, જુલમગારી,
 લાગે છે કારી કટારી, દીલદારી સંભારી ખ્યારી,
 તમારી બહાલીને દીલમાં સમાવો !
 અરે તમ બહાલીને દીલમાં સમાવો !—મુજ.

હુખના છે દહાડા, પરવર! જે મહારા બહાલાના,
વંહેલા વીટાવો!

તરફરતું પંખ માલા,

વીખુંટું જે બહાલા,

તેમ રડાવો, રવડાવો, સતાવો ના બાળા.—મુજ.

(બાગે બેહેશ્ત)

ગાયણુ ૧૩ મું.

ચલો જંગ કરે, ન દીરંગ કરે, દીલ તંગ કરે,
મીલ ઢંગ કરે, સભી સંગ કરે, ચલો ચારો સારો,
મારો મારો, છાપા મારો, ઘાત કરો, સભી સંગ કરે.—ચલો.

હુમ જરી સીતમગરી સીતમગરી દીખાયે, ચારો
સીપાહગરી દીલાવરી દીખાયે, હાં હાં હાં હાં હાં
કામસે નામ હુય ચાર, ઇધર ઉધરસે ભરકે ખીસે
ઝરસે હુમ શીરે—ચલો.

(ભૂલ ભૂલધ્યાં)

ગાયણુ ૧૪ મું.

કુદરત રહમતકા, હુય યા રખ તૂં ઇસરાર.—કુદરત.

હાઝીર નાઝીર તૂં, હુય કાદીર માહિર તૂં,

ગાલિખ ગુફાનો ગફકાર, રાઝીક રહેમા રહમતદાર.—કુદરત.

સાંઈ સુખ્હા સરજનહાર, તાલિખ તૌબાકા સત્તાર—કુદરત.

ખાલીક યઝદાનો કહુહાર, વાજિખ ઝીશાનો જખ્યાર.—કુદરત.

(સંગીન બકાવલી)

ગાયણુ ૧૫ મું—હુમીર કલ્યાન-સરગમ.

ધધનિ ધપ મપ ધધપ ગગ મગરેગ સારે સા ધધ સા

રેરે ગમ ધધ પપ ગગગ સારે સા—ધધની

પપ મધ સાસાની રે સા ધધ નીસા રેરે સાસા,

ધધ પપ ગગ મગ મગ સાસા રે સા—ધધની.

ગાયણુ ૧૬ મું.

રાજીન્દરીમ રીમઝીમ ઝુમ ઝુમ સનનનન

દેવે નાદીર જર સીમ બનના કદરે દાંની.—રાજીન્દર.

ડાલી ધુમ, ડાલી ધુમ, સનનનનનનન, હરા હરા આના જ મેલ મીલાના,
સરગમ હરહમ ગાએં બજાએં, દો ચન્દ માપા ધા, કીડકીડ ધા,
કીડકીડ ધા કીડકીડ ધા, ચટપટ ગીત્રા કીડકીડ ધા, મથથા ચમકત હીસન્ન
દમકત જગ ખીરહુમ બડે જગધર બડે જગ ધા.—રાજન્દરીમ.

(ચતરા બકાવલી)

ગાયણુ ૧૭ મું—સારંગ—હુમરી.

આજ મોરી બેયાં દહીં મરોર.—આજ.
ના દેખો એસો નટખટ, કરત બારાજેરી મોસે
મોરી દધકી મટકી દહીતોર—આજ.
સુનરી સખી મોરી ઇતની ખીયા,
પીયા સંગ કહીયો, એક મોરી ચુરીયાં દહી તોર.—આજ.
દુજે મોહો ઘેર લઈ કુંજનમે,
તીજ મોસે કરત સગર બુકા જોર—આજ.

ગાયણુ ૧૮ મું.

આવો કુમ કુમને પગલે,
આવીજ ડગલે ગડલે,
સુખ શાન્તિ વ્યાપી સઘળે,
રોડો હું ઢગલે ઢગલે.—
બહીશો નહીં જરીએ બાળા,
વાહ! શા ચલવે છે ચાળા.—આવો.
પારસમણી પડખે પેડી, બીક સઘળી હેડી બેડી
ચીરયું ને ને ચંડાળે, ભોગવ્યું હાં ભૂપાળે,
મુંકું હું હાથ કપાળે.—આવો.

(અશ્રુમતી.)

ગાયણુ ૧૯ મું.

નાચેં ગાએં નારી, પીયારી ચલો બારી બારી જાએ,
હુમ જાએં બલહારી, પીયારી ચલો બારી બારી જાએ—નાચે.
બાગમે હુય કુલ ખીલે, ખ્યારી મય વારી,
હરસુ હુય બાદે બહારી, રે ધુમધુમ દેખે ગુલોંકી શાન,
સયરે ચમન, ગુલ ગુલશન, હુય સોહાના, લાલા,
ગુલલાલા, મતવાલા, હુય આલા.—પીયારી ચલો.

ગાયણુ ૨૦ મું. પીલુ હુમરી.

નાહીં પડે મોકો ચયન.-નાહીં.

“કદર” પીયાકે, ગણે લગધયાં;

બન બન ફેર જધયાં-નાહીં.

ગાયણુ ૨૧ મું.

પેટ હાચે ! પેટ અરે પેટકા ગડા,

બાહીરમેં હુયે છોટા, પર હુય દોજખસે બડા,

દુન્યાકાભી માલ, ઇસમે દેજો ડાલ,

તોભી ખાલીકાહી ખાલી રહેતા હુચે પડા.-પેટ.

ચમ્પીવાલા ચમ્પીકો ચહે તબ હુય બડા,

ખાલી હુવા જખકે ઉસ્કા પેટ તોછડા,

ક્યા ક્યાભી કીયા, તોભી ન ભરા,

હુચેક ઇસકો કુટતા હુચે છોટા વ બડા.-પેટ.

(આશકકા ખૂન.)

ગાયણુ ૨૨ મું.

બંસીવાલા આજે રે હુમારે દેશ

થારી સાંવરી સુરત ખ્યારો બેસ.-બંસીવાલા.

આવન આવન કહે ગયોજી, કર ગયો કોલ અનેક

ગેણુતાં ગેણુતાં ઘસ ગઈ મોરી આંગલયારી રેખ-

સાવરીયા, રસીલા, સલુણા, પીયાપે જીયામેં કહું એ નીસાર.

હુમ તો જોગી પ્રેમ કે રે, પ્રેમ હુમારો દેસ

સુધ નહીં પાઈ પીયુકી, તબ લીનો આ બેસ.-થારી-બંસીવાલા.

(સરદારબા.)

ગાયણુ ૨૩ મું. ગઝલ.

નહીં પાતે હુયે ઐસી હુમ એક રાત,

કે સોવે લીપટ કર સનમ એક રાત.-૧.

રકીઓ કરો અયેશ કમ એક રાત,

કે મેરેસે હો વહો બહમ એક રાત.-૨.

તડપતા હુયે બીમારે કુરકત તોરા,

બખર લે આ ઇસીમે દમ એક રાત.-૩.

તેરે હીજમે ગયરતે મેહરે માહ,
 ગજબ એક દીન હુયે સીતમ એક રાત.—૪.
 કટી ગયેરોંકે ઘરમે રાતે ચક હઝાર,
 હમીયર નહીં કયા કરમ એક રાત.—૫.
 અસર બંહા મેરી આહુમે દે ખુદા,
 કે ખીચ આયે કાપીર સનમ એક રાત.—૬.
 ઓ દીનકા હું મયે મુન્તજર અબ ઓ ખુત,
 કે “રૌનક” કા હો તુજકો ગમ એક રાત.—૭.
 (જલસએ દિલપસંદ.)

ગાયણુ ૨૪ મું.

આઈ આઈ બહાર, મજે ઉડાઓ હાં મયખાર.—આઈ.
 નાઓ મોહનીયાં, ગાઓ સજનીયાં
 પ્યારી સોહનીયાં, ન્યારી કામનીયાં—
 સરદારીપે નીસારી, ખારી ખારી, વારી વારી,
 બલહારી, સારી હય, નીસાર જાન પ્યારી પ્યારી.
 શાન જાન માનસે, મય વારી વારી,
 આન ખાન સુર તાન આનસે, તત થઈ તત થઈ તત થઈ તત
 ધીધ કીટ ધીધ કીટ ધુમ કીટ તાલ
 છુમ છુમ છુમ છુમ સમગત ચાલ
 અશરત બરસત હર હર બાર—આઈ આઈ.
 (દીલ ફરોશ)

ગાયણુ ૨૫ મું—બહાર કહાનડો.

આઈ રત બંસત બહાર
 બહાર અખુઅન મેરે, અખુઅન સખત સુરલાલ.—આઈ.
 ડાર ડાર પાત પાત, સખ બન કુલી હયે.
 ઈંદ્ર લોક અતી રીઝાયે.—આઈ રત.

ગાયણુ ૨૬ મું.

દેખા દંગધકા કાએદા, જગતમે દીલકો સતાએગા.—દેખા.
 દેખી કંગાલોકી જાત, ઇસે જુતી ઉસે લાત;
 છોટોંકો ગાલી સુનાએગા, આતે જાતે છોટોંકો
 ગાલી સુનાએગા—દેખા.

(ખુદાદાદ)

ગાયણુ ૨૭ મું.

સુન સુન્દરી સીકત આલા, દીલબરી ભરી દીખલાયા,
નુરાની સનઅતકી સુરત કર પએદા,
આલમમે આદમકી રંગતભરી તસવીરે,
જબ દેખી બન્દેને સુરત ગરકો અપને
એક રંગ પહેચાના સબસે ગુનવાલા.—સુન.

(ખુશીદે ઝરનીગાર.)

ગાયણુ ૨૮ મું—કથાન—ખ્યાલ.

દાદરવા બોલા લાઈ, એરી એરી માં—દાદરવા.
નીસ અંધીઆરી, કારી બીજલીસે ચમકે,
પીયા બીન કછુ ન સોહાયે—દાદરવા.

ગાયણુ ૨૯ મું.

કયા રંગ બીગડને લગા, દુન્યાકે ચમનકા,
બુલબુલકે એવજ ગુલ પ હય ગુલ બગો જગનકા.—કયા.
કયું છીનતા હયે નખલસે ગુલ બુટોંકી ચાદર?
ગુલચીં તુંલી એક રોજ હય મોહતાજ કંઈનકા.—કયા.
તું પરદાદરી ગુન્ચોંકી ચાહે હયે કયું નાદાન?
લાયા થા કાહાં તુંને લીબાસ અપને બદનકા?—કયા.
અયે બાદે બીબાં લુટતી તો હયે તું જરે ગુલ,
પર સિક્કા ચલેગા ન વહાં, ચહાંકે ચલનકા.—કયા.
નીસબત હય તુએ “રૈનકે” ગુલશનસે કયા અયે બગ?
ચીલ્લાકે ન બા મઝ તું તીફલાને ચમનકા.—કયા.

(બુદમે અજલમ.)

ગાયણુ ૩૦ મું.

કીરદેગાર તેરે નીસાર, ખીલે ચમનમે ગુલ હબર,
સલીકા ચાર, સુહય સીંગાર તેરીહી શાંનસે બારદાર—કીરદેગાર.
ઈદકી ચાર, આઈ બહાર, ગલેમે ડાલે કુલોંકે હાર,
નીસાર નીસાર હંચ બંને હબર, યા ખુદા, યા ખુદા,
ખ્યારા ખ્યારા તેરા હય ઈસાર, બહાર, બહાર, બહાર.—કીરદેગાર.

(બઝમે ફાની.)

ગાયણુ ૩૧ મું.

કયાહી થા આનેકા જાની મચોકા મારા વારા,
 ગીરા મેરે આઈથી બલા, અપટા આયા બાધા,
 રેરે આઈથી બલા.—કયાહી થા—
 બાંચે મેરા હાથમે અટકા જી બચાયા,
 કચેસા પ્યારા, ગુની ગુન પાયા પાયા.
 સાની પાયા ના મચે તેરા, પુરા મેરા,
 જાનાં જાનાં પ્યારા હુચે જજાદે દાતા,
 ગીરા મેરે આઈથી બલા—કયાહી થા.

(કમર અલજમાન.)

ગાયણુ ૩૨ મું.

જો જાના આપ જાના, હુમકો ખીલાના,
 મત ગરમાના, મત શરમાના, મત હંસના હંસવાના,
 ન ગુલ મચાના યા ટરરાના, યારાના અંદાજ દિખાના—હુમકો.
 જાના ખીના મજે ઉડાના, લે દેકે ભાગ આના,
 ફંસનેકે રસ્તે મત જાના, ફંસ જાના તો જાન બચાના—હુમકો.

(દિલેર દીલશેર.)

ગાયણુ ૩૩ મું—ભૈરવ-સાદરા-અપતાલા.

દાલીદ્ર દુઃખ લંજન બીધ્યારે
 રસખાન મહાખ્યાન ગુફી સેવાતું કરરે.—દાલીદ્ર.
 બીખત, સુરજંત્ર, બરગીત, મુદ્દ મદ ગાવ;
 “સદારંગ” કહિત, સખત સુર ધ્યાન ધરરે—દાલીદ્ર.

ગાયણુ ૩૪ મું.

કરમ કર મેરે હાલપર અચ કરીમ,
 તેરા નામ રહેમાન હુચે ચો રહીમ.—કરમ.
 તુહી દોનો આલમકા સુલતાન હય,
 જહાંમે નુમાયા તેરી શાંન હયે.—કરમ.
 ફના હોનેવાલા હુચે સખ કારોબાર,
 રહે તુર તેરા સદા આશકાર.—કરમ.

(હામાન.)

ગાયણુ ૩૫ મું—ગઝલે ઝંફર.

સીનેમે એક ધુંવા કંઈ બાર ઉઠકે રહે ગયા,
નીકલા ન મેરે દીલકા બોબાર, ઉઠકે રહે ગયા.—સીનેમે;
પહેલુમેં મેરે રશકસે કયા કયા ઉઠાના દર્દ,
પહેલુસે ગયેરકે બે, વો ચાર ઉઠકે રહે ગયા.—સીનેમે.
સહેરાંમે અએ શીકાર ફીગન બાકે તેરા તીર,
ઉઠા બે કોઈ તેરા શીકાર, ઉઠકે રહે ગયા.—સીનેમે.
આયા ન મેરે દીદએ ગીરયાકે સાંમને,
સૌ બાર દેખા અબે બહાર, ઉઠકે રહે ગયા.—સીનેમે.
દેતા જલા ફલકકો મગર ખયેર હો ગઈ,
સાથ આહુકે બે દીલમેં શરાર ઉઠકે રહે ગયા.—સીનેમે.
તેરી ગલીસે બા ન શકા ઉઠકે યે નહીફ,
થા એક નાતવાંસા કંઈ બાર ઉઠકે રહે ગયા.—સીનેમે.
પકડે બે બારે દરતે બુનુને હુમારે પાઉં,
અપના કદમ “ઝંફર” સરે બાર ઉઠકે રહે ગયા.—સીનેમે.

ગાયણુ ૩૬ મું.

તિરછી નજરીયાં લગાયે બાએ બાની,
લો દર્દે દિલકો જલાયે બાએ બાની.—તિરછી.
હુમ તો આશક હાએં તેરે નાજોં નખરે કે ખ્યારે,
કરોજી કરોજી કરમ, રહુમ ફરમાઓ બાની.—તિરછી.
(વિક્રમ ચરિત્ર.)

ગાયણુ ૩૭ મું.

દીલપર કુચ્છ ગમકે, આસારસે હુય ખ્યારે,
કયું હોકે ગુલેતર હુય ઉદાસ નરગીસ તરસે,
હસરત બરસે.—દીલપર.
માલદાર તુમ, જીવીકાર તુમ, આશકાર તુમ,
આલાયે બરતરસે;
કર બયાન કુચ્છ હુમસે હાલ હસરત મલાલ,
કીસકે દમસે;
હુમદમ હુરદમ જમજમ કરગમ બરહુમ
કરે દમ કહો હુમસે.—દીલપર.

હમસા ચાર તનમન નીસાર કર ડાલે
ઘર દર જર સર પુર ખમ સરકે-દીલપર.

(દીલ ફરોશ.)

ગાયણુ ૩૮ મું.

જમશેદકા તો જામ ફકત થા જહાં નુમા,
સાગિર મગર હમારા હય કૌનો મકાં નુમા-જમશેદકા.
નિશેમે ઉરકે ઉડતા હય બેપરકે આદમી,
કયુંકર શરાબકો ન કહે આસમાં નુમાં?-જમશેદકા.
બેહુદ કીસીને પીછતો હય શૈતાં નુમાં શરાબ,
હદસે પિયો તો હોવે ખુદાયે જમા નુમા.-જમશેદકા.
વજહૂલકમરકો કતલ કિસી હીલેસે કરે,
તદબીર ચેહિ હોવેગી ગન્જે નેહાં નુમા.-જમશેદકા.

ગાયણુ ૩૯ મું.

એએ રંગી, રંગે તુ રંગત નીત રંગરાગ રંગત કહેા ચમકત
દુનયામે ક્યોન આલા.-એએ.
રંગે તું રંગ રંગ રંગ બરંગી હરહર રંગત દીનરએના, નજર
પડત હુએ તોહે રંગીલી, કયા રંગોમે રંગી રંગ નીરાળા.-એએ.

(ચત્રા બકાવલી.)

ગાયણુ ૪૦ મું.

વાહ વાહરે ભોલી ભાલી અલબેલીરે વાહ,
બરે બરે ઢેંગીલી ઢેંગ કરતી,
ધુતારી છો ઘેલી તું બા.-વાહ.
બણ્યું ના બાઈ આવડી તું શા છકે છલકાય,
આમ લટકે કરી, આમ મટકે કરી, નેન નખરે કરી,
આ વૃત્તરે કરી, વાલમ વશ કરી, વાહવા શી મન્નાહ.-વાહ.
(કરણુ ઘેલો.)

ગાયણુ ૪૧ મું.

ચલતી ચપલા ચંચલ ચાલ સુંદરીયાં અલબેલી
બેબન રસ માતી ડોલે, નયનન અમરત રસ ઘોલે.
સંગમાં બન મંડળ બેલી આલી.-ચલતી.

એક તો નયના મદ ભરે ફૂળે અનન્ય સાર,
એ ખૌરી કંઈ દેત હય મતવારની હુતીયાર,
આહાહા શાનો વાલી, આહોહો ભોલી ભાલી,
નઈ બેલસી હયે નાર નવેલી.—ચલતી.

ગાયણુ ૪૨.

જોખન બરસન લાગે રાજ,
ઝમઝમ ચમચમ ચમકે તાજ આજ.—જોખન.

છત્ર શીશપર ધુમધુમ તન દમકત ચમકત મલક ફલકતક ધુમ,
તન મન નાદીર નાદીર સુભાવ ધગધગ જગજગ મુકટ ખીકટ,
બરતર સરતર આસમાન તક, દાદ દાદકા ડંકા કડકડ,
ચંદ્રશાન તલક તક લળત મુખ આસમાન તકતા.—જોખન.
(તાજે નેકી.)

ગાયણુ ૪૩.

કરીમ રહીમ સત્તાર ગફાર હલીમ.—કરીમ.
ગીનતી ગીન કીજીઓ, દીતો દુર માલ,
ખાટો નાંમ મેરો, પુન નીધાન.—કરીમ.
(આજમશાહ.)

ગાયણુ ૪૪.

પ્યારે તેરી પ્યારી શાન, તુઝપે ફિદા મેરી જાન,
ખાતોમે દિલદારી, નયના હય મતવારી,
બદ્દ ભરી સારી સયન ખાન.—તુઝપે.

શેઅર

બુલફકે ધફકને જુના મુઝે જંબલ ક્રિયા,
તેરી રફતારને બલિમ મુઝે પામાલ ક્રિયા.
જુકો લુભાતિ હય આન ખાન, તુઝમેં નિરાલી હય જાન, સાન,
પ્યારા તૂં લાસાની બે ગુમાન ! તુઝપે ફિદા મેરી જાન.—પ્યારે.
(નાજાં.)

ગાયણુ ૪૫.—ગઝલે ઝફર.

અકલ પર નાજ હયે, કુદરત પર નજર કીસકો હય,
સખકો પ્રીકર આજકી હયે, કલકી ખબર કીસકો હય.—અકલ.
૨

રાત દીન નીશએ પીંદારમેં હુએં સખ બદ મસ્ત,
 તૌબા અબ કૌન કરે, ખૌફો ખતર કીસકો હુય.—અકલ.
 દેખ હર ગુનચા લીયે દોશ પહુએ રખતે સફર,
 ઇસ ગુલીસ્તાંસે નહીં અજમે સફર કીસકો હુય.—અકલ.
 શૌલા હો, બર્ક હો, મેહતાબ હો, યા હો ખુરશીદ,
 લાતા ખાતેરમેં મેરા રશકે કમર કીસકો હુય.—અકલ.
 બરાહે ઉલફતમે હરએક મૌજે હુએ ગો મૌજે ખતર,
 હાથ ધો બએઠે હુએ હમ, જાનએ ખતર કીસકો હુય.—અકલ.
 અદલાહ અદલાહરે દરાજી શમે હીજરા તેરી,
 સુખેહ મહેશર તલગ ઉમીદે સહર કીસકો હુય.—અકલ.
 દેખતા અયેબો હુન્નર ઝારકા હુએ સખ કોઇ.
 અપના માલુમ “ઝફર” અયેબો હુન્નર કીસકો હુય.—અકલ.

ગાયણુ ૪૬.

પાઇ પાઇ તોરી ચારીકી નજરીયાં—પાઇ પાઇ.
 ધુલન મીલન તુમને રએંસ રએંસ કીઇ,
 કીની કયસી મોરી અયસી રે કદરીયાં.—પાઇ.
 મગન મગન સીગરી ઉમર તલક રહે,
 સીર પેચ તોરી ભારી રે પગરીયાં.—પાઇ પાઇ.

(કમરઅલઝમાન.)

ગાયણુ ૪૭.

બદ કીસમતએ હો ગયે સામાં નયે નયે,
 હાંસીલ કીયે હુય હસરતો અરમાં નયે નયે.—બદ.
 ગુરબતમેં સએરે લાઅલો ગુલ અબ કહાં નસીબ,
 સહેરાં નયે નયે હુય બીયાંબાં નયે નયે—બદ.
 કરતા હું કદ્ર અપને દીલે લખ્ત લખ્તકી,
 પએદા કીયે હુયે લાઅલો બદખશાં નયે નયે.—બદ.

(ભૂલ-ભૂલઇયાં.)

ગાયણુ ૪૮.

યા રબ હાલ ખુલ જાવે, ઇશક કીયા કયું તુંને પએદા, કાનો સુના
 ઇલજમ ધુમધાંમસે, સુન સુન સુન હુએ હોશ ગુમ, હોશ ગુમ.—હાલ.

પીતમે સુલગા દીલ જલ જલકે, જાન પડી હુએ અબ જલકે,
દીલ હુએ દુશમન, જાન હુએ બચેરન, પુર ગમ હુએ હમ હમદમ
હુએ કમ.-હાલ.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૪૯.

એ કયા સુનતા હું, કયા સુનાતા હય તું?
અએ બીગડે યા મુઝકો બનાતા હય તું?—એ.
ગઘ ફ્રોજસે ભાગ નુરનીસા!
એ અન્ધેર ફ્રેસા દીખાતા હય તું?—એ.
તેરે સાથ થે જો સીપાહી સવાર,
સજા કયા ઉન્હોકો દીલાતા હય તું?—એ.
બગચેર ઉસકે જુના હુએ મુઝપર દુરાંમ,
મએ ખુદ જાવું, યા જાકે લાતા હય તું?—એ.
(જુદમે અજલમ.)

ગાયણ ૫૦. ભૈરવી હુમરી.

સૈયાં મેં તો ના પહેનુંગી આઝમાની ચુરીયાં-સૈયાં.
દીલ્લી શેહરસે ચુરીયાં મંગાઈ
અબ તો મેરી નો જુવાની,
એ પુરાની ચુરીયાં-સૈયાં.

ગાયણ ૫૧.

રામ નામ લજીએ, વોહ ચકતા તુંહી હરી, તુંહી
બલી ખ્યારા રે.-રામ નામ.
સાંજ સકારે નામ જપત હએ, તુંહી હએ પ્રભુ
ન્યારા રે.-રામ નામ.
જળસે તેહારે નામ જપનકી માલા ફેરી દાતા રે,
ના મનમે કોઈ અચોર સમાવત, તનમન એ પ્રભુ વારા રે.-રામ.
જુદે લોગ જાંહાંન કેરે, મીત ન દેખા કોએ,
મીનતર ખ્યારા તુંહી રે, તુઝબીન હોવે ન કોએ.-રામ નામ.
(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણુ પર.

અખીલ વિશ્વમાં છે, એક ત્રિયા રાજ સુંદરી; ત્રિયારાજ સુંદરી;
ગુણ નિધાન રૂપ વિશાળ, દિવ્ય દેહ શી ધરી.—અખીલ.
મોહની કળા છે ઇંદ્ર પત્નિથી અધિક;
તપ્ત કામ રૂપ રે બિરાજે ભુષણે ધરી.—અખીલ.
લક્ષ્મિ હીરાદાર મોતી, રત્નથી ભરી;
મહેલ છે અનેક આપને, કળા વિજય કરી.—અખીલ.

(ત્રિયારાજ.)

ગાયણુ પઝ મું.—ખેહાગ—ખ્યાલ—ત્રીતાલા.

બાજે રે મોરી પાયેલ;
જનનન જનનન કયસે કર આઉં તોરે પાસ.—બાજે રે.
સાસ મોરી દુતી, નનંદ મોરી બૈરન;
તોહ ન આવે લાજ.—બાજે રે.

ગાયણુ પઝ.—ગઝલે અફર.

જળ તંરે બીમારકે ગરદનકા મનકા ઢલ ગયા,
હમદમાંકી આખમેં નકશા કફનકા ઢલ ગયા.—જળ.
જાંને શીરીં દેતે હુયે લાખો મીસાલે કોહ કંન,
ગરમેં જોખન ઉસ ખુતે શીરીં દહનકા ઢલ ગયા.—જળ.
શામબી પક્ટી તો ફીર કયું કર કોગી ગમકી રાત,
દીન તો યે હુર તરાંહસે રંજો મહેનકા ઢલ ગયા.—જળ.
શમઆકા કયા મોહ હુએ જો ઇસ કદસે હમસર હો શકે,
આફ સાંચેમેં બદન ઉસ સીમતનકા ઢલ ગયા.—જળ.
જાએ તહેસીં હુએ સરપા ઇસ ગઝલમે અએ “અફર,”
વાહવા કયા ખુબ મજમુન સુખનકા ઢલ ગયા.—જળ.

ગાયણુ પપ.

ખુદ હાથોથી જે થયું કામ થકાવે—

મન મલકાવે—હરખાવે!—ખુદ.

આપ સુવા વન હર્ગમાં, કોઈ કદી નવ જાએ,

‘આહ નીરાહ પરદ’ એ, કેહતી કેમ ભુલાએ ?

તે મનનું માએયું તો મળે, મેહેનત ફલે,

ચિંતા ટલે,—કામે ભલે, વલગે બલે,

જે કામ કરે લાવે.—ખુદ.

(દોરંગી દુનિયા.)

ગાયણુ ૫૬.

આયા હું મએં નૌકર રહેને જલ્લી કામ બોલો ?
 મુશ્કિલ તુમપર કૌનસી હએ નેકોનામ બોલો ?
 કરવાની હએ મુઝસે કયા કયા ધૂમધામ બોલો ?
 ચહાતે હો કિસકો કરને આપ રામ બોલો ?—આયા.
 મુઝમે ન હએ ખામી, અસફલ હું મએં નામી,
 સારે મુઝસે ડરતે હએ, કયા રૂમી ઐર કયા શામી,
 ઉસકા બેઠા પાર હએ બસ જિસકે હમ હય હામી,
 પર મિલેંગે તનખવાહકે કયા હમકો દામ બોલો ?—આયા.
 (આશક્કા ખુન.)

ગાયણુ ૫૭.

સુનો ચારા રાગની ગમકી, જલ થલમે દુબકી ખાઈ;
 કોઈ કહેરકી બીજલી ચમકી, બે કડ કડ કરતી આઈ;
 તુફાંની ઝલકી ચમકી, જલ અન્દર સખકો લાઈ.—સુનો.
 કીયા જાહાજ સખ્હી તહોબાલા,
 કોઈ બચા ન ખુડહા બાલા,
 બસ મુઝે કનારે ડાલા,
 એ આનકે નગરી પાઈ.—સુનો.
 (ખુદાદાદ.)

ગાયણુ ૫૮.

સખી કયસે દુઃખ સહા જાએ, બીન પીયા જાયા કલ નહીં પાએ,
 જાએ સીસક સીસક જાયા હાએ.—સખી.
 જયરા અજાનકો બીછોહસે પીછાન પડી,
 દુખસેં મીલાપ ભયો, સુખ બન ગયો બયરી,
 હોએ દરસ તોહે પ્રાનકા, કાહે સુન્દરી અધીરી ભઈ,
 સખી કયસે ધરે મન ધીર, દરસ બીન જહાંગીરકે.
 ધીર ધીર અધીરી ધીર,
 પીર દે ગયો જહાંગીર, સંગ લીયે ગયો મોરી ધીર,
 કરં કાહાં હાએ, કહાં બસું જાએ, કયસે કલ આએ, ચયન જાયા
 પાએ.—સખી.
 (ખુને નાહક.)

ગાયણ પદ. ભોપાલ કલ્યાણ—ધૃપદ.

વારૂંરી કર મોરલી, અધર ધાર.
ઐર બોજ કતત ચાહું, તેરે આવન પર અંસરી વાલે કહાન.—વારૂંરી.
હાથ લકરીયાં, ખાંધે કમરીયાં,
તામડ કોડ છબન વારૂંરી.—વારૂંરી.

ગાયણ ૬૦.

તરસાં છીયે તાડી વણુરે, ટટલાટ અસહ્ય કેમ સહીયે.—તરસાં.
તાડી તે માડીનું દુધ મરદાની, મહીયારી વાઘણુ રે.—તરસાં.
તાડી તે નાડીની તનદરેસ્તી, શાંત કરે તન મન રે.—તરસાં.
સુખ કારક એ સુકાળ વહી ગયો, આજ બે રૂપીએ મણુ રે.—તરસાં
ગામ ગમેરના રહે ગરીબો, ટાળો એ કાળ મહાજનરે.—તરસાં.
(ભોલી બન.)

ગાયણ ૬૧.

કોઈ હાલ કહો બંકે, મેરી પરીકો સમજાકે—કોઈ.
તેરી બબર દે કચ્છોન મુજે અચ્છોર લાવે કચ્છોન નીશાંન,
તુજે કાંઠાં મચ્છે પાઠીં બાન, ચેહી હચ્છે ધ્યાન, રહા હરઆન.—કોઈ.
અચ્છે પંખા પંખેરૂ, હરે કીરે તું, જગે જગે પર દુર,
કહીં નજર પડી વો હુર, સરાસર નુર, જો હચ્છે મજબુર.—કોઈ.
સુનો સુનો અચ્છે બનકે દરખંતા, સુનો મેરી ફરીઆદ,
કાંઠાં જમા મેરા શમશાદ, કરો ઇંમદાદ, મચ્છે હું બરબાદ.—કોઈ.
અચ્છે જમીન તું ફટ જા, જરા તું હટ જા, નજર પડે ઇંસાર,
કાંઠાં છુપી હય વો દીલદાર, ગુલે બેબાર, મેરી ગમખવાર.—કોઈ.
હવા સલામો પયાંમમે હય, જેહાંમે તેરા નામ,
જાંહાં મીલે વો ગુલ અન્દામ, તું દે પચ્છેગામ, ચેહી હય કામ.—કોઈ.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૬૨.

મય તો નાચાર નહીં, ઇશકને નાચાર કીયા,
બેવફાઈને કિસીકી મુજે બિમાર કીયા.—મય તો.
હિજમે અપને સનમકે હું મય મરમરકે જીયા,
સંગદિલને ન કરમ મેરે પ જિનહાર કીયા.—મય તો.

હાય ! બુલબુલસા ગવૈયા બના જિસ ગુલકે લિયે,
ગુલશને દહરમે અયશ ઉસને મેરા ખવાર ક્રિયા.--મય તો.
(જફાએ સીતમગર.)

ગાયણુ ૬૩.-ગઝલ.

ગોરે બદનપે ઉસકે નહીં પયૈરહન સફેદ,
યે નસતરન સફેદ હયે, વો યા સમન સફેદ.-ગોરે.
કીસ દરજે તેરા દાંત હયે અયે સીમતન સફેદ,
અયેસા નહી હુવા કોઈ દુરરે આહન સફેદ.-ગોરે.
અયે રશકે શરબા માહુ તેરા નુર દેખ કર,
અંબુમનંકી હો રહી હયે અંબુમન સફેદ.-ગોરે.
અયે ગુલ તેરે હુબુર ન ઠયેરે કોઈભી રંગ,
હો જાએ એકુ દમમેં ચમનકા ચમન સફેદ.-ગોરે.
ઉડ જાએ રંગ તેરે લખે લખાલ કે હુબુર,
ખીલોરકી તરાંહ હો અકીકે ચમન સફેદ.-ગોરે.
આઈ બહાર હર ખુનેમેસે હયે જોશ ખુન,
હો જાએ સુખ પહેનું અગર પયૈરહન સફેદ.-ગોરે.
નીસબત હાએ મેરે માહકી કોઈ બદનસે કયા,
હયે છીપસી તો માહકા સારા બદન સફેદ.-ગોરે.

ગાયણુ ૬૪.

કહું વાત હું વિગતે વિચાર, વનિતા ! વખત વધુ ન લગાડ.
કર ધરીને કર વર ખ્યાર, વનિતા ! વખત વધુ ન લગાડ.-ટેક.
રંગે રમાડું, સંગે જમાડું ! પ્રીતી ચખાડું, રીતી દેખાડું.
રસમાં ડુબાવું નાર, વનિતા વખત વધુ ન લગાડ.-કહું.
વિધ વિધ સાડી, પેહેરાવું દા'ડી,
કમખા ને ચોળી ને ચણીયો ને નાડી,
હાર હીરાના ને માળ સુંવાળી,
ઝાંઝર ઝુમણ, મોતીની વાળી,
ખવરાવું પકવાન થા તું તો જાડી,
પગમાં બે જોડા ને છત્રી લે કાળી,
ચડવાને ગાડી, ને ફરવાને વાડી,

હું તારો લાડો, ને તું મારી લાડી,
 હું તારો પાડો, ને તું મારી પાડી,
 “મીઠા મીઠા મેવા, જોઈ જોઈને લેવા,
 લેહેરીજીના વિહવા, નહિ ખાવા કે પીવા;”
 તું ચાલને થા તૈયાર—વનિતા—કહું.

(મહન વસંત.)

ગાયણ ૬૫.

નિર્જળ શત્રુ સળગ રાજપર આજ ચડીને આવે છે !
 સિંહ સમાન શુરાને આજે શિયાળવું ગભરાવે છે !
 કેમ બોલો છો રાજજી આવી કાયરની વાણી ?—કેમ.
 આપની મતિ કદાપિ આવી નહોતી જાણી,
 હવે લાગે છે કે, હાય થવા બેઠી હાણી.—કેમ.
 (કુલીન કાન્તા.)

ગાયણ ૬૬.

ઝુક ઝુક પડે રે પાયો કચ્છ ભારી,
 જરા થાંમ, થાંમ થાંમ—થાંમ થાંમ થાંમ થાંમ;
 અળ જાલ રે.—ઝુક.
 કયા તઓર તું બોલના,
 કયા લેદ તું બોલના;
 તું જાલ મત તોડનાં
 તું ડોર મત છોડનાં,
 કયા દેખત, કયા ચાહત: કયા તાકત;
 કયા તકત ચલા પાઘડી કીસીકી ભાઈ—ઝુક.

ગાયણ ૬૭.—ભૈરવી-કુમરી.

મગરોડો થારો કૃષ્ણ મોરારી.—મગ.
 પનીયા ભરન કયસે જાઉં મોરી પ્યારી.—મગ.
 ઉંગલી પકડ મોરી, જૈયાં મરોરી,
 સીરકી મટકી ફેર દારી !—મગ.

ગાયણ ૬૮.

ઓ લાપ હું નહિ કહેતો કે જાણું તું ધે.—ઓ.
 માણું તું પાસ અરે લાપ બહુ થોડું;
 રોજ શેર ધસ ગુંદર પાકે ભર મ્હોડું;
 અરડીને હલવા-ધાંત વગર દળવા-ભસ ગપ્પ ધેઈ ગળવા;
 સહુ થોડું પણ સોજું સાજું તું ધે.—ઓ લાપ.
 સાધું ને સૂતરું માણું હું ખાણું,
 ધાળ ને કઠોર તણા અવગણું હું જાણું;
 ખીચડી ને રોટી-એ પણ છે ખોટી-જરા સોતી કે ખોટી
 ને પાઈ ને પુર્ધાંગ પુરી ખાણું તું ધે.—ઓ લાપ.
 સોજું ને રૂપું-મોતી ને હીરા,
 માંગતો નહિ હું મોટી એ પીરા;
 લોન લાખ ત્રિશની-મિલકત દર દિસની-રે ગિરવી ધસ વિસની,
 ભસ લેવા કુલ રોજ એક તાણું તું ધે.—ઓ લાપ.
 મ્હેલ કાજ સુણ “ફિરોજ” પગે નહી લાણું,
 ટોંધાલ સરીખી એક ઝુપડીજ માણું,
 નહાની બસ વાડી—કુલ ફળની વાડી—એ જોડીની ગાડી,
 ને રોજ ઘરે વાગતું વાણું તું ધે.—ઓ લાપ.
 (હોમલો હાઉ.)

ગાયણ ૬૯.

જય જય ઈંદ્રાસન પતિ ગ્યાની, જય સુરપતિ રાની ઈંદ્રાની
 રસિયા રસ ખાની, આગમ જાની, દાની, સાહસ અભિમાની.—જય.
 સુરજન પદ સંગી સુખદાની, દુરજન મદ ભંગી દુઃખ હાની,
 ભગતી ભગવાની, ગંધર્વાની, ગાતી તુમદર તાદાની,
 તોડી, મુલતાની, કાપ્પી, ધાની, રંભા મેનકા પટરાની.—જય.
 કરૂણા કે સાગર, ગુણ કે આગર, નટવર, નાગર નીરમાની.—જય.
 બાદલ બિજલી, બર્ખા પાની, પાઈ સળપર હુય પરધાની,
 હુય પાનીસે આબાદાની, અનનન અન અન અન.
 નારદ, સારદ, મુનિ સયલાની, મહિમાં સળને હુય પહ્યાની,
 ઈશ્વર ધ્યાની, સુરનર માની, જસ કે જાની, જાવેદાની,
 અનનન અન અન અન, સનનન સન સન સન, છનનન છન છન છન.—જય
 (હરીશ્ચંદ્ર વી. ના. મં.)

ગાયણ ૭૭.

કયા હરસુ ખાહાર હયે.

કયારી કયારી ખ્યારી ખ્યારી નીઆરી સંવારી.—કયા.

ચમન ચમન હયેં ગુલ કયા કુલે,

ગુહી બેલા સચોસન લાલા બોલેં, બુલ બુલેં

સખ ગુલશનમે; પેચંકી કતારેં, કુલોંકી ખાહારે,

જુઆંકો લુભાવે, મોહે નચેનાં.—કયા.

(ખાહારે પરસ્તાન.)

ગાયણ ૭૮.

મુઝે તાજે તાજતસે કામ નહીં, શહે બુખાંસે હય કામ,

મય છોડકે શાહી, કરં ગદાઈ, હસકી મુઝહે સામ.—મુઝે.

હુવા રામ વો આહુ ચશમ નહીં, હાચે કરકે ગયા હયે રમ,

વહેશીકી તરાંદસે હસ્ત નવરતી કરતા રહું હરદમ,

મુજહા હો તુમહે અચે ખારે રહ, પાળ રહેનાલી હયે હમ,

હયે મદદ મુઝે તેરી બેશે બુનું નહીં તનહાઈસે કમ.

હય દાવતો હુશમન, માલો ખજાના મેરે લીયે ના કામ-મય છોડકે.

(મુઝમે અજલમ.)

ગાયણ ૭૯ ગઝલે મૈમીન.

બંહા જો હમમે તુમમે કરાર થા, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો,

વોહી યાને વાચઠા નેખાઈકા, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો.—બંહા.

બંહા જો લુદ્દ મુજપે થે પેશતર, વો કરમકે થા મેરે હાલપર,

મુજે સખ હયે યાદ જરા જરા, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો.—બંહા.

વો નચેં ગીલે વો શીકાયતેં, વો મજે મજેકે હેકાયતેં,

વો હર એક ખાતપર રૂના, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો.—બંહા.

કલી બેઠે સખમે જો રૂબરૂ, તો ઇશારતોહીસે ગુફતેગુ,

વો બયાંન શોકકા ગરમલા, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો.—બંહા.

કોઈ ખાત અયસી અગર હુઈ, કે તુમારે જુકો ખુરી લગી,

તો બયાંસે પેહેલેહી ભુલના, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો.—બંહા.

કલી હમમે તુમસેલી ચાહથી, કલી હમસેં તુમમેલી ચાહથી,

કલી હમલી તુમળી થે આશના, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો.—બંહા.

કહાં મયને ખાત થે કૌન હયે, કે મેરે દીલસે સાફ ઉતર ગઇ,
તું કહા કે જાને મેરી બલા, તુમહે યાદ હો કે ન યાદ હો.—બહો.
જીસકો આપ ગીનતે થે આશના, જીસે આપ કહેતેથે આવકા,
મયે વોહી હું “મૌમીન” મુળતીલા તુમહે યાદ હો કે
ન યાદ હો.—બહો.

ગાયણુ ૭૩.

દીલ તો જફામાં હાથે જલે ને જલાવેરે!
ગમીની આગ અરે હાં! બુજાવેરે!—દીલ તો.
પરવર કદર તું કરજે દઇ ખ્યારી તુંજ પનાહ,
ગર તું નહીં તો કોણુ બેકસને બચાવેરે!—દીલ તો.
અયે શાની, અરજી સુનજે-કરજે તું કદ્ર, અયે ખુદા!
ઓ જ્ઞાની, અમને દેજે દુઃખમાં સખ્ર સારી, અય ખુદા!
જાંહાં જાની દાદ આપી શાદ રાખે, અય ખુદા!
તુંહીં દાંની, દે નીવારી જુદમ જખ્ર, અયે ખુદા!—પરવર.
(બાગે બેહેશત.)

ગાયણુ ૭૪.

જગવાલી તેહારી કરતારી કે વારી,
ગુલકારી કુદરતકી હય સગરો જગબારી.—જગવાલી.
લખત લખત તુમરો સાર, કુલ પાત ડાર ડાર,
કોઇ ન પાયો ગુનકો પાર, હુશ્ર જગત હય હારી.—જગવાલી.
રામ જરોખે બચકકે, સબકા મુજરા લેત,
જયસી જકી ચાકરી, વયસા વાકો દેત.
તું માતા, તું પીતા ખ્યારા, તું ત્રાતા, તું દાતા ન્યારા,
તોપે તન મન ધન હય વારા.—જગવાલી.
(મુરીદે શક.)

ગાયણુ ૭૫.

મુઝે કર ઓ આશક નહીં ખ્યાર તું અબ,
ન મઆશુક મય ઔર ન હયે યાર તું અબ.—મુઝે.
મય તંગ અબતો જિનેસેલી હાથે! આઇ,
મુઝે મૌત દેના અયે ગફકાર તું અબ.—મુઝે.
(આશકો ખુન.)

ગાયણુ ૭૬. યમન કદ્યાણુ ત્રીતાલ.

રામ નામ એ મન તું નીત કર,
અ્યાન ધ્યાન કયા સોચ અબાણુ.—રામ.
બાણુ અબાણુ બનત નહીં કાહે,
શીર પીછે પસ્તાવે, નીકસ બાએ જળ તેરો પ્રાણુ.—રામ.

ગાયણુ ૭૭.

ચલેં મીલકર દીલબર ખુશતર હમ કુલ વારીયાં,
હય બારીયાં, હમ નારીયાં,
એહ અજબ ગુલકારીયાં ક્યારીયાં ન્યારીયાં પ્યારીયાં સારીયાં.
બની બાંકી સળી મત વારીયાં નુકીલી અલબેલી સહેલી દીલદારીયાં,
સબ કલીયાં ખીલીયાં બાગમેં હય પ્યારી.
બધ બુધ બેલા ચંબેલી થાલ કીયરીયાં ગુલકારી હય સારી
ગાવે ગાવે ખુલખુલ બાગમેં.
આવે આવે શાહુબદી આજ ખુશીયાં હોવે ચાંહા સબ ન્યારી.—ચલે.
(તાજે નેકી.)

ગાયણુ ૭૮.

કયા મુખડા ભાએજી, શુભ ઘડીયાં તોસે બં મીલીયાં—
તોરી એ કાયા પ્યારી રે; મોરી રે માયારે;
નીત ખુશીયાં પાએજી.—કયા.
(બુદમે વેહેશી.)

ગાયણુ ૭૯.

હમકો તો મનસુખ દેવા ભયો ખુજ દાતા,
કરે પીત ઊન સંગ—હમકો.
મઓલા બારી રામ, ખુદા નામ જખીએ,
તન ભેગમે રતીયોકો સંધ્યા કર
રંગ દેત નયા રંગ.—હમકો.

(હામાન.)

ગાયણુ ૮૦.

બજી જળ હવસકી બાંસરિયાં,
ગોપી બને હયે હવસી સારે, શયતાં સાવરિયાં.—બજી.

કુબુધ આયે લાલચમેં સારે,
જમના સમઝકે જમ સાગરમેં ડુબકી તો મારે.
પડે નકર્ કુડમે બિચારે,
ખેવનહારા ઇશક નહીં તો કેન ઉન્હેં તારે?
ગઈ ડુબ ઉન્કી નાવરિયાં.—ગોપી. (સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૮૧.—ગઝલે અફસું.

પરદા ઉઠાકે ચહેરેએ રોશન દીખા દીયા,
દીવાના અયે પરી મુજે તુને બના દીયા.—પરદા.
તએરે સીતમ હુન્નુરકો હુમને શીખા દીયા,
મકતુલ હો કે આપકો કાતીલ બના દીયા.—પરદા.
મુમકીન નહીં હયે કાકુલે પેચાંસે છુટના,
દામે બલામે બખતને હુમકો ફસા દીયા.—પરદા.
બહો ઇતના અબસ હુમ દમલે ચેકતાઇએ જમાલ,
સોબાર આઇને તુમેહ, હુમને દીખા દીયા.—પરદા.
વો સાથ ગએરકે ગયે દરીયામે બહેરે હુસ્ન,
દરીયા હુમારે દીદએ તરને બહા દીયા.—પરદા.
કયા કયા મજેહ ન હુમને ઉઠાયે શબે વસાલ,
હોતોસે હોત સીનેસે સીના મીલા દીયા.—પરદા.
આરાસ્તાં મકા હયે, દીલ બાગ બાગ હયે,
કાસીદને આકે કયા હુમે મુઝદા સુના દીયા.—પરદા.
“અફસુ”ને તેરે ઇશકમેં અયે રશકે આફતાબ,
હુસ્ને સબાબ બાકમેં અપના મીલા દીયા.—પરદા.

ગાયણુ ૮૨.

વેઠ કરીને મરો—પેટ કદી ના ભરો,
નેક ધાનતે કમાઈ રંજથી;
ભાઈ હાથ ઠેરવી—ચાર તર્ફ ફેરવી,
હું સદા સુખી થયોછ ગંજથી.

(કોરસ) હાઉ, હાઉ, હાઉ,—કરં સફૂતું,
ચાઉ કરી જાઉં થાપથી;
શયતાન વાઉ કે—ઉકાઉગીર સાઉ કે
હું બિહું ન બાઉનાબિ બાપથી.—૧.

બાર ઘરો બાળિયાં—ચાર જનો બાળિયાં;
 દ્રવ્ય કાજ એક ખૂનખી કીધું;
 ચૌદ ચોરીઓ થઈ—આંક ફાજરી સહી,
 સહાઈ મૂર્ખનું સહૂ ઠગી લીધું.

(કોરસ) હાઉ, હાઉ, હાઉ,—૨.

રાખ સદા ધ્યાનમાં—નીમ ખુદા જહાનમાં,
 દ્રવ્ય એકલુંજ સર્વને ગમે;
 હોય જો સુખી થવું—આય માનજો કહ્યું;
 જઈને ઘરે વિચારજો તમે.

(કોરસ) હાઉ, હાઉ, હાઉ.—૩.

(હોમલો હાઉ.)

ગાયણુ ૮૩.

શાહેવાલા તું ખ્યારા સરવર ખરતર હુએ આલા,
 દઓલત હશમત ખાતીર ખાહ, તું દેખે નીત કુલે ચમન તેરા,
 શાહ હુનરવર ન્યારા.—શાહેવાલા.

સખસે આલા હય સુલતાન, જુગ જુગ જીવે તું જીશાંન,
 પુરા દીલકા હો અરમાંન, તું દાના, તું ખીના, તું દાતા, તું શાહા,
 તું આલા, તું ખાલા, સખકા; શાહા તું પરવર-ખરતર—
 અખતર અનવર; અકસર સરવર; હર ઘર ભરકા—શાહેવાલા.

(આજમશાહ.)

ગાયણુ ૮૪.

ફરિશ્તા જીસ ઘરમે મૌતકા હો, ગુબરૂં ઉસ ઘરમે રાત કયસી ?
 ગુલામ તૂ જાં નીસાર હોકર, શિખાતા હય મુઝકો ખાત કયસી ?—ફરી
 લાહૂકા ખ્યાસા મેરે હય ઇમ્માન, અજબ નહીં જો લે વહો મેરી જાન,
 ખિગાડ કર મેરે જરપે ઇમાન, દગા કરે બદ સિકાત કયસી ?—ફરી.
 પિદરસે કહેતા થા મેરે મગરૂર, કે મયં તો લાલચસે હું સદા ફર,
 જો દેખી દૌલત, તો ખિગડી નૈયત, દિખાઈ આખીરકો જાત કયસી ?—
 ફરિશ્તા.

(મહામુદશાહ.)

ગાયણ ૮૫.—ભૈરવી હુમરી.

ઠોલીઆ લે આવો મોરી રે,
મેં તો ચલી રે પીયાકે દેશ, નગર ઠોલીયાં,
ચાર કહાર મીલકે ઠોલીયાં લે આવો,
મંજલ મંજલ પહોંચાવો, નગર ઠોલીયાં.

ગાયણ ૮૬.

ચેહુ ઇગંલીશ ખીરાન્ડી શીરાજી અંગુરી
ચેહુ ખીર હય તાસીર દાર
મોહુઈયા હય પુરા મયખાના પયમાના
ઉડાના જમાના ખુમાર;
શેરી ખુશ ગવાર, ખીસચાર, મેકદાર,
તઈચાર ચેહુ દેસી, ચેહુ રાસી ચેહુ ખાસી,
ચેહુ મીઠી ચેહુ કડવી, દીખાતી બહાર;
ખરાખર ચેહુ હય વીરકી મોહુવેકી, ચાર,
વો જોહર હય ઇસ્મે કે જર હો નીસાર
ચે બન્દર કે માનીંદ તુમકો નચાય,
હો પીતેહી ખર જીસકે મુહમે ચહે જાય,
શીતાખી હો નાજીલ ખરાખી હજાર.
લાચાર અનજતમ કાર!
હાં શરાખી હય આલમમે ખાર.—ચેહુ.

(દીલ ફરોશ.)

ગાયણ ૮૭.

છે અંધ પ્રેમ ગુણીયાળો, એ અંધ પ્રેમ છે ન્યારો;
સમજે છે પ્રેમી બિચારો, નિજ પ્રીત અનુલવનારો,
વિષ ઘટ રસનો પિનારો, અમૃત રસ શું કળનારો!
સખી સહુ સમજે પ્રીત ક્યારો,
પ્રીય તમને મન વધુ પ્યારો;
જીવ જંતને પણ નહીં ન્યારો—છે પ્રેમ જગતને પ્યારો—છે.

(મદન વસંત.)

ગાયણુ ૮૮.

તોરા દાવર દાદાર ચાર શાહા,
 તું માલીક ખ્યારા બાગકા બાડીકા, નાદીર બુલકી
 ડાલીકા, નાદીર બાલીકા, સોહે ગુલશન ખ્યારા ખ્યારા.—તોરા.
 તું માલીક ખ્યારા આંખો ખ્યારા, બનો ખ્યારા,
 નાદીર બરતર આસમાનકા તારા ખ્યારા;
 દાદારકા સંસારકા ખ્યારા—તોરા.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણુ ૮૯—ગઝલે નઝીર.

હમ તો આશક હય, તેરે નાઝ ઉઠાને વાલે,
 તુમસે કમ દેખે હયે, મહબુબ સતાને વાલે.—હમ તો.
 કલ શબે વસ્ત્રમેં કયા જલ્દ કટીથી ઘડીયાં,
 આજ કયા મર ગયે ઘડયાલ બજાને વાલે.—હમ તો.
 કલ જો રસ્તેમે મીલે, હંસકે વોહુ યું કહેને લગે
 અબ કહાં જાતે હો દીલદાર જલાને વાલે.—હમ તો.
 હીજ્રમેં ચારકે ગર પુછો તો બતલાવું મયે,
 શમઆકે પાસ વોહુ બચકે હય જલાને વાલે.—હમ તો.
 ગુઝરી મુદત કે મેરે સાથ લીપટને ન આયે,
 કયા હુવે ચાર, હમકો ગલે લગાને વાલે.—હમ તો.
 અબ જો મીલના હો “ નઝીર ” ચારસે કહેના જાકે,
 કયા ભલા હમ ન રહે, ચારો બુલાને વાલે.—હમ તો.

ગાયણુ ૯૦.

દરપન બન ચહેરા ચમક રહા,
 ચમક રહા ચમકાએ રહા.—દરપન.
 પલક ઇશારેસે મન હરલીનો,
 બહનસે જોબન ટપક રહા.—દરપન.

(ગુલે બકાવલી.)

ગાયણુ ૯૧.

સનનન સોહે સાવરીયાં શામ,
 ખ્યારે ખ્યારે નયનોપે વારી વારી જાઉં.—સનનન.

એક તો ડાલે પીયા મુખડેપે આંચલ, દુજે દીખાવે ઊંગલીયાં રામ,
તીજે ભરે મોરી છતીયાંપે ચુટકી, કયા જાદુ ડારે ગુજરીયાં શામ-સ.
તાક જમાવે મોરા જીયા લુભાવે, નયેનોકી ડારે પતંગીયાં રામ,
જાઓ હટોજી ન બધ્યાં મરોરો, છોડો હમારી ડગરીયાં શામ.—સનનન.
(મુળરાજ સોલ'કી.)

ગાયણુ ૯૨.

ન છોડો રે મતવાલો, મદવા પીયો પીયો,
યારો પીયો, સારો પીયો, પ્યારો પીયો.—ન છોડો.
જી લુભાએ, જોર પાએ, ખાએ ગાએ, રંગ લાએ,
મદવા ભરેં હુમ કેરે કેરે કુલડે, લાવો પીએ હુમ લાવો
પીયે હુમ, પીયો પીયો.—ન છોડો.

સાકી શરાબ, દે, દે, દેના પડેગા તુજકો,
દુના સવાબ હોગા, દેંગે દોઆએ તુજકો,
આયા ખુમાર, દે દે । ઉધાર, જીયો જીયો.—ન છોડો.
(બજમે ફાની.)

ગાયણુ ૯૩.

ચેહરા દીખધઓ જાનાં, કુંજન કુંજન પ્યારે દુ'ડત,
પ્રીરત દેખત રએન દીના.—ચેહરા.
નામકે સુન્નેસે આસ હો દીલકી,
દેખત લાલત એરે જાનાં,
કયું મુહ છુપાવત ચમન ચમન,
બેકલ તોરે નયન બીનાં.—ચેહરા.
(કુમરઅલ જમાન.)

ગાયણુ ૯૪.

ગોરે ગોરે ગાલોંકી જાન, લાંબે લાંબે બાલોંકી જાન,
માન માન ઓ પ્યારી જાન, આન બાનપે વારી જાન.—ગોરે.
આશકો હો બોસા દેનેમેં કયું પરેશાન, અજી વાહ વાહ,
અજી વાહ વાહ,
અજી બોસા તો હય પ્યારી વારી ઇસ જોબનકા દાન,
અજી વાહ વાહ, અજી વાહ વાહ.—ગોરે.
(અસીરે હીર્સ.)

ગાયણુ ૯૫.

મુકત જુગત નમના માલીકડો.
 આની કહે ચુક ધાડું હાડું.—મુકત.
 ધારી કીરીયાકો રાજા જો પુછે,
 રાજાસે ન ઝઘડે, બોલે હાથ જોડે, પ્રાણ વાડું.—મુકત.
 (હરીશ્ચંદ્ર. પા. ના. મં.)

ગાયણુ ૯૬—પીલુ તીલાનો.

નાદેરે દેરે તન દેરે તનના દેરેના
 ઓ દાના દીમ તનના
 દેરેના તદારે દાની.—નાદેરે.
 દીર દીરતીમ દીર દીરતીમ
 ધીમ તન દેરેના તુમ તન દેરેના તદારે-તદારે દાની.—નાદેરે.

ગાયણુ ૯૭.

નાચો ગાનાં, નાચો ગાનાં એ તોરા અય દિલરૂખા,
 હય અજબ દિલકૂશા.—નાચો.
 રાગ એ તોરે બયરાગ ભરે હયે, મીઠી સદા ઓર શીરી અદા.—નાચો.
 અય રૂહઅક્ષત બકાવલી કહાં હય, અબ તક ન આઈ સબબ
 ઇસ્કા કયા?—નાચો.
 કયા બો પસ્તાંકે પરદેસે શાયદ, જાકે રહી હય કહીં ઓર જા?—નાચો.
 ધુન હય ઉસીકી, તું ઉસ્કો બુલાકે, ઇશકે હકીકીકા ગાનાં સુના.—નાચો.
 (સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૯૮.

દીલકો ભાવે મન લુલાવેરે, ખીલ ખીલકે કલીયાં ડાર—
 આઓજી આઓજી દેખેં લહુર ચમનકી,
 સખીયન હીલમીલ ગાવેરે, ખીલા હયે ગુલાબ,
 દેખો લાજવાબ, ચંમ ચંમ ચમકત આજ હુએ
 ગુલશન, ચમન ચમન જીઆ શાદ હુએ રઓશન.
 ખાર મીટકે હુએ જાર, ગુલ હુએ જો ખાર.—દીલકો.
 (ખાહારે પસ્તાન.)

ગાયણુ ૯૯ મું.

છાંડ ચલે મન પરદેશી.—

બનબન ભટકત હાએ હાએ અબ, કબલગ ફીરકર આનાજી,
છોડ નગર ઘર જોગ પાએ તો,
હરસે ધયાન લગાના.—છાંડ ચલે.

(ભૂલ ભૂલધ્યાં.)

ગાયણુ ૧૦૦. શુદ્ધ સારંગ-ત્રીતાલ.

ગોર ગોર ગોર ગોર બરસત મેહરવા;
ખીજરીયાં ચમકે, નંદગાવ જીન જાવ મોરે પીઅરવા.—ગોર.
મધવા પીલાવ, ગલે લગાવ;
ભર ભર સરવા આ.—ગોર.

ગાયણુ ૧૦૧.

આવો સખી આવો માને મોતીડે વધાવો,
મોતીડે વધાવો માને, ફુલડે વધાવો.—આવો.
કદ્ય તરે જશ વતી જગ જનુની,
મનવાંછીત જય વિજય અપાવો.—મોતીડે.
અદ્ય ગતિ પહાડ, ઇચ્છું ઉલંઘવા,
જય જય વિજય વિજય જય થાઓ—મોતીડે.

(કરણુ ઘેલો.)

ગાયણુ ૧૦૨.

દોસ્ત દુશમનકે હો, આર દોસ્તકે દુશમન તુમ હો,
અએ ખુતોં નામે ખુદા જાનતે કયા ફન તુમ હો ?—દોસ્ત.
ખૂને આશકકા નહીં મીટતા હાએ ધખ્યા હરગિઝ,
હાશ તક ધોતે રહા કરતે ગો દામન તુમ હો.—દોસ્ત.
રહમ કરતે તુમહે દેખા ન કભી આશક પર,
સિનેમે દિલકી જઘે રખતે કયા આહન તુમ હો ?—દોસ્ત.
કાફિરો ડરતે બહોત તુમ હો ગુનાહુગારોસે,
ખે ગુનાહોંકી સદા મારતે ગરદન તુમ હો.—દોસ્ત.
જાતે હો તુમ જો ખરાબાતિયોંમે રહેનેકો,
“રૈનક” આબાદમે કયું રખતે મસકન તુમ હો ?—દોસ્ત.
(આશકો ખુન.)

ગાયણુ ૧૦૩.—ગઝલે રૈનક.

હય પાસ અબ બહોતહી મેરે બેકરાર દીલ,
 આ જાએ આપ અગર તો કહું મયે નીસાર દીલ.—હય.
 મયેને કહાકે લેલો મેરા દીલ, તો ખોલ ઉઠે,
 કૂચેમે મેરે અયેસે પડે હયે હજાર દીલ.—હય.
 ગુન્યેસા દીલ શુગુફતા હો કયેસા અયે રશ્કે ગુલ,
 જબ તક ન બાગે વસ્લકી, દેખે બહાર દીલ.—હય.
 એક લુત્ફકી નજર પરભી લેતા નહીં હયે તું,
 ઇસ મોલ પરભી સસ્તા નહીં કયા અયે ચાર દીલ.—હય.
 એક બુલ્ફકો એક આંખકો, એક લખકો, રૂખકો એક,
 “રૈનક” કહાંસે ચારોકો, હમ દેગે ચાર દીલ.—હય.

ગાયણુ ૧૦૪.

બાહદુર જંગી, સારે નંગી, મ્યાન કરો શમશીર,
 જવાન સંગી, હય ઉમંગી, રંગી આલમગીર,
 બછી, ભાલા, ખંજર બીછવા, ઢાલ કમાનો તીર,
 માલ ખજાના, ઝેવર ગહેના, રખના બાતૌકીર.
 સખ બનબરે, હમને મારે, રાહ રવાં બે પીર.
 દેવ બશરકો, શેર બખરકો દમમે ડાલે ચીર.
 પારસ લનડન, અરમન જરમન, મુલતાનો કાશમીર,
 શીરતો હરદમ, રસતમસે હમ, જંગલ હય જાગીર.
 (અલીબાબા-આ. ના. મં.)

ગાયણુ ૧૦૫.

હઠીલું માફ મન હરખાવેરે;—
 ખુબ રીઝાવે મને, દીલડું ધુળવેરે!—હઠીલું.
 કારી કટારી, કાલજે મારી, ચાલ ઢાલપર, જાઉં બલહારી.
 મનને કેમ કહું રે? મન હમણ રહું રે?
 દીલથી બેદીલ હું તો છઉંરે!
 પ્રાણ દઉંરે! હાથ લઉંરે!
 મધુરી તારી હુરત હુંદર મને બેકલ બનાવેરે!—હઠીલું.
 (દોરંગી દુનિયા)

ગાયણ ૧૦૬.

ચકમા ચલતા, છલતા, જલતા મુજકો એહુ કયા દીલમે સમઝા,
ચીકના ફીતના કુટના દમકા, ખ્યાલા હય યેહુ સમકા.
તેગ માફે ખનનનનનનન, જાન જાએ સનનનનન,
ખનકે મુરદા ફડકે મુરગા, સાથી હો વહીં જમકા.—ચકમા.
(ખુને નાહક.)

ગાયણ ૧૦૭.

દીલજનીકો પાએ ખુદાયા ચહેરા તેરા કુએસે ?
ખારે અલમકા ઉઠાકે સરપે, જંગલ જંગલ ભટકે
કરું કયા અએ મઓલા, સંગતકો પાઉં મએ કીસ જા ?—દીલજનીકો.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૧૦૮.

કહો ફેંકે કર તાજ કયું શાહ હમારે,
બહાલે પરેશાં ચાંહાંસે સીધારે ?—કહો.
ગુલામોને કીમ કૌનસી ઐસી તકસીર ?
ખફા કયું હએ ખુજે રીયાસતકે તારે ?—કહો.
હુકુમત ચાંહાંકી ચલાએગા અબ કૌન ?
કે સરતાજ ખીન સર ખુલે હમ હએ સારે.—કહો.
(જુએ અજલમ.)

ગાયણ ૧૦૯ ભૈરવી ખ્યાલ.

ખ્યારા મોસે બોલો, કયું નહીં હો ગઠ ભોર—ખ્યારા.
અખુવાકી દારીપર કોએલ બોલે
ચીરીઆં કરન લાગી શોર.—ખ્યારા.

ગાયણ ૧૧૦.

મન ભાવન મુખડા હમ સબકા નીરાલી ફખન, કોમલ
ગુલાબ જે સલી ન્યારીજી છબ ખ્યારી આહાઆહાજી,
જગસે ન્યારી મતવારી ખ્યારી હું પરી મએ,
હું કુલોકી મએ ડાલી જોખનવાલી ખરી મએ,
વાહ !
સબસે શ્યાંની હું જાંની જવાનીસે ભરી મએ,
મએ હર ગુન જાનું હરકો માનું હરી મએ,
વારી દીવાની—પુરી મસ્તાની—હોશ ખનવા

સમજા મુઝેલી અએસા વએસા કયા

જએ હમ સબકી જગમે.—મન લાવન.

આપાકરન ખુરા ગુન મુર્ખો મત કરો આપા

કરું આરતી સત બચનકી

વારીવા—બની કયા—દુર હો—ચુપ હો.

જએ રાજા ઈંદ્રકીજી.—જગસે ન્યારી.

(હરીશ્ચંદ્ર. પા. ના. મં.)

ગાયણ ૧૧૧.

દીલે હું છેઉં દુલ્લો જવાંનનો ખહાર,

એળી સાચ, એળી સાચ, એળી સાચ છે !

અરે જુવો કાંહાં પણ મલેછ ધીરનાર,

એળી સાચ, એળી સાચ, એળી સાચ છે !

પચ્ચીસ ટકા સુધી વ્યાજની છકર કરુંછ,

પિદર મરે, ડબલ મળે વરી ભુસી મરુંછ;

રે તરીમ ત્રાક થઈ સાચે બની ડની ફરુંછ,

એળી સાચ, એળી સાચ, એળી સાચ છે !

(કોરસ.)

ખાઈ પી આ જંબલીથી આખર પરવારો,

મનહુ જોઈ લેએ અંતે રડશે રૂ વારો !

રે હાથ છુટો ચાલુ રાખી જજવાં પર મારો,

એળી સાચું, એળી સાચું; સાચું છે ચારો ?—

જુઠો દમામ જોઈ ખુશામદી કરેછ,

એળી સાચ, એળી સાચ, એળી સાચ છે !

ખરાજ પ્યારથી સહુ ફીદા બની મરેછ,

એળી સાચ, એળી સાચ, એળી સાચ છે !

ગણેછ સહુ મને જુએ લખોપતિ સમાન,

ગમેછ કુલ લોકને શિરીન મુજ જખાન;

જાણતાં નથીજ કે બંદો ધુપાવશે લખાન,

એળી સાચ, એળી સાચ, એળી સાચ છે.

(કોરસ) :—૨.

(લોલી ગુલ.)

ગાયણ ૧૧૨.—ગઝલે “અજમત”

નાગ જેહેરીને હમે કાઠકે સારા ઉલટા,
મેરે કીસમતકે તરકીકકા સેતારા ઉલટા.—નાગ.
મેરે મેહેબુબકી ખુશવકતી સુના બા મુજકુ,
લાકે કાસીદાને એ પએગામ સીધારા ઉલટા.—નાગ.
જેકે કરતે હએ તદખીર સો, બન આતી નહી,
દાવ અએસરકા પડા હોગા હમારા ઉલટા.—નાગ.
કર દીયા જખમસે બીમાર હમે અએ બલીમ,
કીયા તેરી અશમકી હએ શએફકા મારા ઉલટા.—નાગ.
અએસી સખતીકી ન કર બાત “અજમત” હમસે,
તું જો ઉલટા તો સારા જમાના ઉલટા.—નાગ.

ગાયણ ૧૧૩.

શાદમાં શાદમાં શાદમાં સંસારકે ગુલબરમે ઇન્સાન.
હએ શાદમાં, બાગબાં શાદમાં ફુલફૂલ શાદમાં
બુલબુલાં શાદમાં.—શાદમાં.
કયું ન હો બનેા દીલ શાદમાં શાદમાં,
જગમે હએ જદવગર શાદીયાં શાદીયાં.—સંસારકે.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૧૧૪.

શેલે શું મુશોલિત મુંદર સાંજ,
રંગ રૂપે રોશન રખતું આ રાજ.—શેલે.
રચી શું કુદરતે રચણા આજ,
સજયો શો વસંતે શણગાર સાજ.—શેલે.
સુગંધી સુરંગી લિલા સરફરાજ,
કુદરતને છાજતુંજ શિરતાજ.—રંગ—શેલે.
ભકિત રસ પી વધાર કુદરતી કાજ,
ધરાવી ખંતી જગરે ધર્મ દાજ.—રંગ—શેલે.

(સુડી વચ્ચે સોપારી.)

ગાયણ ૧૧૫.

પીતમ પદ પંકજ પ્રાણ આધાર,
મેરા રસિયા રાજ કુમાર.—પીતમ.

મનકી શોભા ઝ્યાન રતનસે, તન શોભા સિંગાર,
બન પાયે રસ રંગ કુલનસે, પ્રાણ પતીસે નાર.—પીતમ.
પ્રેમ રતન ધન, પ્રેમ સુહાવન, પ્રેમ અચલ નિસ્તાર,
પ્રેમ પિયાકો, હાર હિયાકો, સુખ સમ્પત સંસાર.—પીતમ.
(રામ લીલા.)

ગાયણ ૧૧૬.

તેરી સરકારી, હુમપર બારી રખાએ કઢણાધારી,
દે આલી જગવાલી, સ્વર્ગ લોકમેં,
અયસાહી અધિકારી હમકો ઐર અયસાહી આચારી.—તેરી.
રાજ કાજ સરદારી, બલિહારી, બલિહારિ,
કુલી સારી આશાઈશકી કુલવારી, જસકી બારી ગુલકારી,
આઈ હય જબ સંકટ ભારી, ટાલી તુમને કર ચારી,
અય હિતકારી.—તેરી.
(હરીશચંદ્ર. વી. ના. મં.)

ગાયણ ૧૧૭.

હિતસે રંગ બ રંગી હરકો, હર હર રંગમેં દેખ,
ખાકમેં વહેા, અફલાકમેં વહેા, ઉસે ગાહરો સંગમેં દેખ.—હિતસે.
ન વહેા બચા થા, ન જવાં હય, ન તો બુડા હોયગા,
અવ્વલસે તા આખિર ઉસકો, અકહી ઢંગમેં દેખ.—હિતસે.
મા બાપ લાઈ બિરાદર, સબ હય અચ્છે વખ કે દોસ્ત,
ઉસકે સિવા કામ આયે ન કોઈ, વકતે તંગમેં દેખ.—હિતસે.
ફાની જમીં, આસમાં હય ફાની, ફાની બશર ઐર જન,
ઉસકે બુજ ન રહા કોઈ બાકી, ફાનીકે જંગમેં દેખ.—હિતસે.
(હાતમ બીન તય.)

ગાયણ ૧૧૮-૧૧૯ બમાચ દાદરા.

હારે ગોરી ચાને રે નીબરા ભર મારા,
નીબર ભર મારારે, નીબરા ભર મારા.—હારે.
ઐસા નીબરા કયસા મારા મારા કુલ હબારા રે.—હારે.
ગોરી તેરે તીરછી નજરીયાં મોકો ખ્યારી રે,
બદુસા કર ડાલા રે—નીબરા ભર મારા.—હારે

ગાયણ ૧૧૯.

તોહે રાખું લગાએ મોરી છતીયાંરે, દીનો રતીયાંરે,
દીનો રતીયાંરે.—તોહે.
બઝેરી પીતા મોરા સાજન તોસે, કરને ન દેત
હુએ લગતીયાંરે.—દીનો.
કીસ સંગ લેબું કૈન તોહે દે, લીખ લીખ
રાખી ને પતીયાંરે.—દીનો.
બઝો પીયા કોઇ દેખ ન લેવે, ધડકત હુએ
મોરી છતીયાંરે.—દીનો.
(કરેખે શીન્ના.)

ગાયણ ૧૨૦.

છાયે છાયેરે કરમ છાયે છાયે,
સુંદર શુભ દીન સુખહાન દાદાર યું દીખાયેરે.—કરમ.
સોહે તોપે દયા છતર શાહા રંગ દીનો.
હિન્દ રાજ તુંજહીકો સોહાયે બાયેરે.—કરમ.
(કરણુ થેલો.)

ગાયણ ૧૨૧.

દુનિયા સારી સમજે જુઠી, જુઠા સખ સંસારારે,
કાયા જુઠી, માયા, જુઠા જગ ખેવહારારે.—દુનિયા.
માલ ખબના, ધન દોલત સખ, જોખન ઔર જવાનીરે,
આવે ઉતસે બવે ઉતકો, જયસો જલકા ધારારે.—દુનિયા.
જલમેં થલમેં, ઘર જંગલમેં, દલ બાદલમેં, કલ ખે કલમેં.—દુનિયા.
આરામમેં જો રામકો ભુલે, તકલીફમેં બહો દુખેગા,
હરદમ તાલિખ હો તું હરકા, હરલે બહો જમ ભારારે.—દુનિયા.
આલી ગૌહર, વાલી જગધર, સખપર યાવર, સખકા દાવર,
બાલા બરતર, આલા અફસર, સાહિબ પરવર, હુય જો સરપર,
નાગર નટવર, સુંદર ગિરધર, ઉસપર ચિતધર, અય તુર ખુદસર,
મતકર શસદર, મનકો છનભર, બહુર ભજકર, ચહે ગર
તજકર.—દુનિયા.
(ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૧૨૨.

તોરી મહદપે બાતે સમઠ હય,
 તોહે કુન્યામે ખુશી બેહુઠ હય.
 બયરી જગતમે તોરા તો રહ હય,
 શાદીકી તોરી ચેહી સનદ હય.—તોરી.
 દેખ ઇધર ચેહી તોરા સજન હય,
 તોરી ઇસકે સંગ લીખી લગન હય.—તોરી.
 નામે અલાદીન યુહુ ગુલ બદન હય,
 પહેછાન ગુલે મુરાદે ચમન હય.—તોરી
 (અલાદીન આ. ના. મં.)

ગાયણ ૧૨૩.

કયસા મત મારા બચ્ચોરાયા હયે એ શાહ,
 સારી આફત જુઠી જુઠી બડે યાદ કરને વાલોને,
 હયે ફયેલાઈ, મગરૂરીકે બીસને શેહોકો મારા.—કયેસા.
 પાલનહારા જગકા સારા પાકબાત વો હયે,
 મસરૂરી મગરૂરી ઉસ્કો બેશક દેતી હયે જેબા,
 ઉસ્સે સબકો જુકના હયે ફબતા,
 સુન લે અયે દાતા શહેસા કોઈ કર મગરૂરી જગમે,
 ઇન્સાં ના હોયે નાકારા.—કયેસા.
 (આજમશાહા.)

ગાયણ ૧૨૪—ગઝલે ગરીબ.

કીસ કદર મેં બેફકરૂં ચાર બડાઈ તેરી,
 અકલ હયરાં હય મેરી દેખ સકાઈ તેરી.—કીસ.
 આફ્રીન કહીયે મીયાં તેરે મુસવ્વર કેતહિ,
 જીસને ઇસ ખુબીસે તસવ્વીર બનાઈ તેરી.—કીસ.
 કયા કરૂં કીસ્સે કહું, કેન કરેગા આસાન,
 સખ્ત મુશ્કીલ હયે મેરે હુકમે બુદાઈ તેરી.—કીસ.
 એ બુદાઈ બે ન હોતી જેહાં બીચ પયદા,
 કયા ખુદા ખાલીલી રહેતી એ ખુદાઈ તેરી.—કીસ.
 રોજે મહેસરકુ ખોદા પુછેગા સખ્તીસે મુઝે,
 તો મય અયે દોસ્ત દેલાઈગા દોહાઈ તેરી.—કીસ.

યા પયગમ્બર તેરા ફર છોડ કહાં જાવે “ગરીબ”
બાદશાહીસે તો ખેહુતર હુએ ગદાઇ તેરી.—કીસ.

ગાયણુ ૧૨૫.

કુચ્ચા ચાંબૂં, ગરહન ફાબૂં તુખકો દેવે જો આબાર,
તેરા કમતર, મેરે અફસર, સદકે તુજપર હય હરબાર.—કુચ્ચા.
અમીરે ઓલા, મેરે મોલા, ઉસકેબી તો થે આકા,
ઉન્કા ફરજન્દ, હય તુ દીલખંદ, તેરા લે બહો જી બદકાર?—કુચ્ચા.
હે અબ રૂખસત, માહેતલઅત, તેરી આફત દું મંચ ટાલ,
ખૂનસે હો તર, ઉન્કા સબ ધર, ઐસી ખીચુ મંચ તલવાર.—કુચ્ચા.
(મહામુદશાહ.)

ગાયણુ ૧૨૬.

આંસુઆં ભરે મોરે નએન, દીલરા કાપે મોરારે.—આંસુઆં.
(દોહરા.)

જાને મનકો લેદ મન, દુજો ન જાને કોએ,
પરખ કરનહાર દુખકો, જો દુઃખકો મારો હોએ.—આંસુઆં.
આગ જલાવે હાડકો, ઐર જલાવે માંસ,
પ્રીત જલાવે સબ કછુ, ન રાખો જીકી આસ.—આંસુઆં.
ઉછલત છતીઅન હુએ મોરી, ઐર ચહુડત હુએ સાંસ,
રૂપ-સરૂપ તો જલ ગયો, દેહ બની જયું ઘાસ.—આંસુઆં.
જગ કહે ન કીજીએ, પ્રીતમે જાવે જાન,
કયસા બંધ બહો છોડીએ, જો બાંધત હુએ દો જાન.—આંસુઆં.
કાગા સબ તન ખાઈયો, ઐર ચુન ચુન ખાઈયો માંસ,
ચહે દો નયના મત ખાઈયો, પીચુ મીલનકી આસ.—આંસુઆં.
(લયલી વ મજનુ.)

ગાયણુ ૧૨૭.

યાર કે ઘર ચલ જાએ નીડર બતલા દે નગરીયાં,
જાનાકે ઘરકી બખર બતલા દે,
સાથ જરા ચલકે ડગર બતલા દે,
હીલ મીલકે સંગ જાના, જહાંસે વોહ પાના,
પરીકો લે આના, સફર પર બાંધે કમરીયાં.—યાર કે.
(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ ૧૨૮ માલકોસ-૫૬.

દીન નીકે બીતે બાતે હયે;
રામ નામકી સુમરન કર લે.—દીન.
સકલ જગતકે બીસે કામ, જબ છાંડ ચલેગા ધરની ધામ,
નહીં સંગ ચલેગા એક દામ, બે દેતે હયે સો પાતે હયે.—દીન.

ગાયણ ૧૨૯.

કહું ક્યારે, કહું ક્યારે જબ સાધમદં બેચારે,
જાનસે હારે.—કહું.
તુમસે રાજન કબ ગુજર ઉધર કરે;
દરશન લેઓ તુમ નીત ન્યારે, ગમકી ખબર
ભરી દુઃખકી અસર ભરી, બતીઆં સુનાઉં તોહે,
મત મારે, પાહાડ કાફ હયે વોરે; બે બાએ,
તન મન હારે.—પીઆરેરે.
રાહામે હયે દુઃખકા મકાં, વાં સુન દીલકશ વોહ તંગ,
બે બકે પોહોંચે વહાં, બહો મર મર હયે અતંગ,
ઓ ન્યારે તું કયસે આવેરે, તોહે જાનરે લગત,
કયા ભારી, નાહીં આવે વાંહા રે નીયારે.—કહું.

(બાહારે પરસ્તાન.)

ગાયણ ૧૩૦.

કર બયાં તુ અબતક થી કહાં નિહાં?—કર.
કયૂં ચહે હાલ હય, કયા મલાલ હય, જલ્લ કર બયાં ?
રહેતી હય અબ તું આજ કલ કહાં?—કર.
(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૧૩૧.

હાપ્રીજ ખુદા રહે, ખુદા ખુદા રહે, મીલી આશાજી,
હો પુરન સબ બતીયાં, મધન મગન દીન રતીયાં,
કીરહેગાર હરદમ દુઃખ ટારે, ઇધર ઉધર ખતર,
નકર, નામસે કામસે દામસે ખુશી હાં.—હાપ્રીજ.
(ભૂલભૂલયાં.)

ગાયણ ૧૩૨.

અજબ નહીં ઇકસીર તુમારી, ખાકકો ચાહે જર કર દે,
પરીયોંમે હરએક પરી બેપરકો ઉડા બરતર કર દે.

કચું કહેનેમે દેર કરે તું, હાલસે અપને ખખર કર દે,
 શાએદ કોઇ મેહેરે શમાઇલ, રાતકો તેરી સહર કર દે,
 બકાવલી કે પાસ હમારી જો કોઇ જલ્દ ગુજર કર દે,
 ખાકસે ગોયા હમે ઉઠાકર તુરીપર અફસર કર દે.
 સંગલમે હમે જાન તુમારી, ક્યોન વો પેશે નજર કર દે,
 રાજન્દર સુન પાએ તો હમકો દમ ભરમે પથ્થર કર દે.
 કોઇ હમસે ક્યોલ કરે હમે કોઇ પએદા ડર કર દે
 તુમમેસે કોઇ ખુશીકા ખ્યાલા, દેતા હમે તો ભર કર દે,
 આદમ સએ તકરીર ઉઠાકર, પરીકી આંખે તર કર દે,
 થાંભમે તખ્તે પરીકા પાયા વોહી કરમ તુંજ પર કર દે.—અજબ.
 (ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૧૩૩.

પાઇ રૂખ પસંદ, ખાર ખાર ખુલે બખ્ત મોરે,
 ખુલે બખ્ત, વકત યે કમાલ.—પાઇ.
 અરમાં પુરે સાંઇ મોરે, મનવા ખુશી હો,
 હરવા જોગ અતહી મીલાએ.—પાઇ.
 હુંડું જાકે, પાગિ વાકો, અરલાક પુજું મએ,
 મનકે રોગ વોહી મીટાએ.—પાઇ.

(અલાદીન.)

ગાયણ ૧૩૪.

ચલો ગુઇયાં હુમક ચાલ જઇયાં, સજન તોરે આયેગે,
 અજ આયેગે સજન તોરે આયેગે.
 અજ આયેગે ગર સમજાયેગે, દીલબરકી કસમ,
 ઇસ સરકી કસમ, હાં જાએ લાએ દીલરૂખા.
 મનહર લાવું, નયન ખીઠાવું, બચન સુનાઉં, ખીધન મીટાઉં.—ચલો.
 (અસીરે હીર્સ.)

ગાયણ ૧૩૫—ગઝલે નઝીર.

કી તુમને જક્ષા, હુમને વક્ષા, જુઠ હય યા સચ ?
 સોંચો તો ઇસે, દિલમે જરા, જુઠ હય યા સચ ?—કી.
 ગોસાલી કીયા, દુખલી દીયા તુમને વ લેકીન,
 ચુપ હો રહે હમ સરકુ ઝુકા, જુઠ હય યા સચ ?—કી.

તુમ હમસે કંઈ બાર ખફા હો ગયે, અય જાન,
પર હમ ન હુવે તુમસે ખફા, જુઠ હય યા સચ ?-કી.
જો તુમને કહા ઉસકે બજા લાનેમે હમને,
એક લેહજા તવકફ ન કીયા, જુઠ હય યા સચ ?-કી.
યહ સુનકે “નઝીર” ઉસને કહા હંસકે બસદ નાઝ,
જાને ઇસે અબ મેરી બલા, જુઠ હય યા સચ ?-કી.

ગાયણુ ૧૩૬.

જાન તુ ખ્યારી કુલોંસે રંગીલી મએલી બુરા નહીં ચાંદસે
જાઘ જુઘ અલબેલી મોગરા, (ચટકે મટકે કયું તું ઇતના,)
હોજા મેરે ગલેકા ગજરા (વાહરે ગધ્ધા અચ્છા બહેકા,)
આસપાસ હમ દોનો બયેઠે, ખુશ હો, ખુશ હો, ખુશ હો જ.
મીલના તેરા કીસીકો લાયે, (દે એક થપડ મુંહ ફીર જાવે)
મુઝસે બહુડકર છએલ ન પાવે, (ઉલ્લુકા પકા છએલ બતાવે)
નાહુક બક બક સર તું ખાવે (જો ગએરત હએ કયા શરમાવે),
દેખ છએલ હું હસી બનાં લે મુઝકો અપના ખ્યારારે,
બહેકા નટખટ કર કર બક બક વાહવા વાહવા આહાહાહા.-જાન.
(જુઝમે વેહેશી.)

ગાયણુ ૧૩૭.

કોઈ રસીલા છબીલા પ્રીજ લાંનરી
કયસા રંગીલા નુકીલા હએ જવાનરી.-કોઈ.
અપનેરી અપને મએ ઘરમે દીસતી,
નુર હએ ચન્દર સારી હો નીગેહુબાની,
કીધરસે આહુઆ સોવત એ કએદી,
અપની વાફ જાન સુન્દર.-કોઈ.
(કમરઅલ જમાન.)

ગાયણુ ૧૩૮.

આવ્યા જંગબાર જઘ બન્યા ફિરંગી લાઈ,
બ્રાહ્મણ રૂપ તજ દઈ, થયા યૂરોપ શાઈ;
મુવેલો ધારી મુજને નારી દુઃખ માંહી,
ધર્મ ધારી રહી હશે કે પાપે કસાઈ ?

(કોરસ.)

જાણે સૌ મને તો મુવેલો જગત,
જાણી જોઈ આપણે બન્યા મુંગા ભગત,
પ્રાણશંકર નામને સોટે આ વખત,
એથેલો કહાવવાનું હશે લખત,
કેશવ આગળોટ પર દીઠો આવતાં ઘેર,
મળીને લીધી તેની નોકરી આ પેર,
સ્ત્રીની ચાલ જોવા જઈશું સાળા સાથ,
જોશું શીલવંતી તો તેના થાશું નાથ.—આવ્યા.

(ખારીસ્ટર.)

ગાયણ ૧૩૯.

ધ્યારોરી મેરા ઉમંગ ભરા જોખના,
રંગભરા જોખના, અંગભરા જોખના, છતીયાં ઉભારે સારી.—ધ્યારોરી.
હસીન જીતને હય યું સામને હમારે હય,
કે આગે ચાન્દકે જીસ તરહસે સીતારે હય,
છબીલી રંગીલી રસીલી સજીલી મીરગલોચની સુંદર મોહની.—ધ્યા.
(મુરીદે શક.)

ગાયણ ૧૪૦—માલકોશ ખ્યાલ.

મચે સખ નીસ પીયા સંગ જાગી,
ભયે મનકે કાજ મેરે જાગે ભાગ.—મચે સખ.
બહોત દીનન પીછે ભયો ઢંગ નયો રંગ,
મેં તો હંસ હંસ ગરવા લાગી.—મચે સખ.

ગાયણ ૧૪૧.

હીજ્રે સનમમે જીન્દગી દુશવાર હો ગઈ,
બાગે જહાંમે કુલથી મચે ખાર હો ગઈ.—હીજ્રે.
ચાંદ ખીન દીલદારકે રે રખતા નહીં જીઆ,
બાગ ખીન ઉસ યારકે રે દેતા નહીં ફીઆ,
ગુલઝારસેલી જાન એ બેબાર હો ગઈ.—બાગે જહાંમે.
કૌન અબ ગમખવાર હુએ જો મેરી કરે દવા,
હુએ ઉસ અઘ્યારને તો મુઝસે કરી દગા,
હર તૌરસે જહાંમે મેરી હાર હો ગઈ.—બાગે જહાંમે.
(ગુલે બકાવલી.)

ગાયણુ ૧૪૨.

કયા નાજ તેરા અય ખુતે તન્નાજ ગજળ હય,
 ગર નાજ ક્રિયામત હય તો અંદાજ ગજળ હય.—કયા.
 કયા કાટ હય અદલાહરે ઉસ તેગે નિગાહકી,
 ઉસ પર લખે મયગુંકાલિ એજાજ ગજળ હય.—કયા.
 દિલ લેનેમેં ગર તુઝકો હય ચકતાઈકા દઅવા,
 જી ખોનેમેલિ “તાલિખે” જાંખાજ ગજળ હય.—કયા.
 (દીલેર દીલશેર.)

ગાયણુ ૧૪૩.

તારે શરણે સતી ! આ દાસ રે,
 દિલધર દુઃખોને દળવા ?—તારે.
 કામી કરણના કેરનું વેર હાં,
 વળવા છે અલિલાપરે.—તારે.
 (કરણુ ઘેલો.)

ગાયણુ ૧૪૪.

મેરા સઘયાં હય ખાંકાં નવાખ વાહવા,
 ઉસે ખીલાઉંગી મય કવાખ વાહવા.
 મત વારીયાં તોપે વારીયાં હો ચાર,
 અરે માર માર માર, મુઝે ખંજરસે માર,
 અજી આવો આવો આવો ખીલાઉં શરાખ-મોરા.
 (ખઝમે ફાની.)

ગાયણુ ૧૪૫.

સખ તુઝપે ફિદા હો ચુકા ને ખ્યાર થા મુઝમે,
 ઇસ માયા સિવા ઐર ન જીનહાર થા મુઝમે.—સખ.
 ઇકરાર થા તો તેરાહી ઇકરાર થા મુઝમે,
 જીજ તેરે સદા ગયરોંકા ઇન્કાર થા મુઝમે.—ખસ.
 મુહ ફેર લિયા મુઝસે એકાએક ને તુંને,
 કયા અયખ ભલા અયસા સિતમગાર થા મુઝમે ?—સખ.
 બહો મારા કીયા તેરી મોહુપ્તમે શખો રોજ,
 જિત્તાકે દમે ઇશક અએ દિલદાર થા મુઝમે.—સખ.

અચો “રૌનકે” આલમ તું દગા મુઝસે કરેગા,
ચહે વહુમણી અફસોસ ન ઝીનહાર થા મુઝમે.—સખ.
(આશકકા ખુન.)

ગાયણ ૧૪૬.

સરદાર દરબારકા, મુખતાર સરકારકા,
આયા પ્યારા, રૌશન તારા, દરબાર ચમકાયા સારા.—સરદાર.
ચમકે અખતર ઇજલાલકા, ખરતર પાયા ચકબાલકા,
શક્તિવાલા, હરગુન બાલા, સખસે આલા, ચેહુ ગુલલાલા.—સરકાર.
(તાજે નેકી.)

ગાયણ ૧૪૭.—ગમલે રમઝાનઅલી.

ફેર દોબારા ઇશકકા દિલપે અસર પયદા હુવા,
બાગમે તેરી મોહબતકા શજર પયદા હુવા.—ફેર.
અશકબરી રાત દીન હુયે અશમ ગીરીયાંસે મેરે,
ઇસ કદ્ર રોયાકે અશકોંકા ગૌહર પયદા હુવા.—ફેર.
દેખકર ગુલશનમે કહેતે બુલબુલ ઉસ મોહસે,
કયા ચમનમે દુસરા રશકે કમર પયદા હુવા?—ફેર.
અખ મુઝે તેરે બબુઝ આતા નહીં આરામો ચયેન,
ફેર તુઝે કયું કર બુદાઇસે સખર પયદા હુવા?—ફેર.
અખમ આલા હો ગયે છીલ છીલકે સારે જુસ્મકા,
દહે દિલે “રમઝાનઅલી” શામો સહર પયદા હુવા.—ફેર.

ગાયણ ૧૪૮.

ગાઓ રીઝાઓ દેખો, નાઓ સુંદરીયા નાઓ,
હોવે જો જગ ગુલલાલા, અયેસે નાઓ કુમક કુમક.—ગાઓ.
હુએ બુદક મીશકી મેરી, અઓર કમર નીરાલી તેરી,
હાંહાંરી હાંહાંરી છુમ થઈ થઈ થઈ થઈ થઈ થઈ,
હો શાહ શાહ રાજકાજ ભવન ભવન છઈયાં,
જગ કુલવારી અઓર ગુલશન સારી, સખ કુલ એકએક
પર ફેકો.—ગાઓ.
(નળ દમન.)

ગાયણ ૧૪૯.

જે દીલકો દુઃખાવે ઉસે દીલદાર સમજના,
 મત તદખ દવા જહેરસી ખીમાર સમજના.—જે દીલકો.
 ઉસ્તાદ શીખાનેકે લીયે ગર તુજે મારે,
 ઉસ મારકો તું કુલોંકી ખૌઘાર સમજના.—જે દીલકો.
 ગર જીતેજી મએં સાથ નીલાવું નહીં તેરા,
 તો મુઝકો અય નાદાન સીતમગાર સમજના.—જે દીલકો.
 (લોલે મીયાં.)

ગાયણ ૧૫૦.

એક બસ એક ફકત એક લીએ જાંમ,
 થાય હુશ્યાર હોજે કોઇ બરો તે બેકામ,
 તો પીએ મારા લાલ-પીએ બે મીસાલ,
 રંગીન રંગીન આખ પી ખુશ તન તમામ.—એક.
 જે નર દારૂ ન પીએ તે મરદ નહીં મુદામ,
 મરદ નહીં પણ ઘાંચીનો એક બળદ તેનું નામ,
 એવા નર બેલ-આ દુન્યાથી ગાફિલ,
 તેવાઓનું જીવતર છે આ દુન્યામાં હુરામ.—એક.
 પીએ પ્યારા બેઘડક તમ લીએ બે લગામ,
 રંગ રાગથી પીતાં શરાબ ગજવો આ ધામ,
 નહીં પીએ શરાબ—થાય ખાનું ખરાબ,
 આવવો નથી પડતો ચારો દારૂ જેનું નામ.—એક.
 (ભૂલો પડેલો લીમલાઇ.)

ગાયણ ૧૫૧.—પીલુ-જલદ ત્રીતાલો.

આલી ધન તોએ દ્રગ પીયા લીચુતી દરશત,
 પરસત, કર શુંકર, પર શુંપર, ઔરસે ઔર, મુખસે મુખ સોહાગ
 બરસત.—આલી.

કર રસ રીત પ્રીત નીત લોચન દેર શ્યામ,
 તન મન ધન જોખન પ્રાણજીવન પીયા,
 તોરે ચીત આહવાત, દેખ સોતની યત, તરસત.—આલી.

ગાયણ ૧૫૨.

હાએ એ રોગ પરીકા હય કએસા,
દુશમનકોભી હોવે ન અયસા,
હમપે રોગ ને પરીકા ડારે
કોઝી નાહીં અયસા તયસા.—હાએ૦
હાએ ધલાહી કાહાંકો જાઝીં કીસકો હાલ સુનાઉં
જીમે આતા હાએ એહી સંગમે સર ટકરાઝીં.—હાએ૦
(ચતરા ચકાવલી.)

ગાયણ ૧૫૩.

જૈસા ચલાએગી તું ચલુંગા તમામ રાત,
આંખોંસે તેરે તલવે મલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
તેરે જગાએ જાગું મએ, તેરે સુલાએ સોઉં,
ખીજમતસે એક જરા ન ટલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
અએ શોઅલાડ ન ખ્યાર કુરેગી ને તું મુઝે,
મય શમઅકી તરાહસે જલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
ગલખા ને તુઝકો નીન્દકા હોગા મેરે સનમ,
મએ નામે વસલ તકલી ન લુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
અએ ગુલ ને અપને લાએ મુઝે તું નીકાહમે,
ખુશ દીનકો ઔર કુલા ફલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
શાએરાંએ શાએરાંકી યહે લીખખી હુધ ગજલ,
ગા ગાકે તેરે દીલકો મલુંગા તમામ રાત.—જૈસા.
(અબાએખાતે પરસ્તાન.)

ગાયણ ૧૫૪.

સરતાજ ! કરમ આજ કરજે !
સરતાજ કરમ આજ— લાજ શરમ કાજ; કરજે રે.—સરતાજ.
તુંજ વીના, દાતા ! દાદ કૌણ લે ?
ખાપ દયા દીલ ધરજે !—સરતાજ.
ઘેર પાછો ફરે ભાઈ અમારો,
દુઃખ વાદલ વીખરજે !—સરતાજ.

(દોરંગી દુન્યા.)

ગાયણ ૧૫૫.

હમેં હમેં કલણુ હમે સરતાજ,
 બૈઠો તખ્ત પ સર પર રખ્યો તાજ.—હમેં.
 હુકમસે આપકે સર નહીં ફેરેં,
 ચલકે સુધારો અપના રાજ.—હમેં.

(બુદમે અબલમ.)

ગાયણ ૧૫૬.

કાસેદા લા દે ખબર ચારકે આ જાનેકી,
 જાન જાતીહી ચલી હિજમે દિવાનેકી.—કાસેદા.
 આપ આવે ન કલી ખત ન કેતાખત લેજેં,
 સેંકડો રાહ દેખાઈ મુજે તરસાનેકી.—કાસેદા.
 ચશમે ગીરીયાં હય સદા, સીનાલી ખુરીયા હય મુદામ,
 આરબુ જીમે હય ખસ જીસે ગુજર જાનેકી.—કાસેદા.
 તુમ મીલો ગયરોંસે મય આંખોસે અપને દેખું,
 હયક સદ હયક કે ખસ જાએ હયે મરજાનેકી.—કાસેદા.
 અય શખા બહેરે ખુદા કુછ મુજે તદખીર ખતા,
 યા ઉસે લાકે મીલા યા મુજે લે જાનેકી.—કાસેદા.
 ગીરીયાં આ જારીપે મેરે રહેમ નહીં આનેકી,
 જખ તલક ચશમ મેરે ખુન હયે ખરસાનેકી.—કાસેદા.

ગાયણ ૧૫૭.

ખુલખુલકો અખ નસીખ હો ગુલઝાર દેખના,
 દીલ ચાહતા હય કુચએ દીલદાર દેખના—ખુલખુલ.
 તયે હકતખાંન હો ગયા નજદીક કાફ હયે
 જખ આગે કયા હયે દેખીએ આજાર દેખના.—ખુલખુલ.
 અફરાસીઆબે જાદુકા દીલકશ હયે રાહમે,
 ઈસ્સે હયે માહાતાબકો દુશવાર દેખના.—ખુલખુલ.

(બાહારે પરસ્તાન.)

ગાયણ ૧૫૮.

કુસૂરવાર કયસા, કુસૂરવાર કયસા ?
 ખરાબ કામ હય કયા, ગુનાહ કૌન અયસા ?—કુસૂરવાર.

ખૂન ક્રિયા નહીં, માલ લિયા નહીં,
દે ડાલતા હું મયે આપ ચાર પયસા.—કુસૂરવાર.
અકલલિ હય મુઝે, હોશલિ હય મુઝે,
મયે આદર્મી હું ન જાન મુઝે લયસા.—કુસૂરવાર.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૧૫૯.

રઘોશની યાંહાં ધર્મ આત્રા યા સમની સાજતી,
દીલબરકી પ્રેમ બુદ્ધિ યા ભરીહી સુઝતી
યા દાતા ચન્દ્રમાંસી સજતી શાં લાગતી—
કયા પુર્ણઆ સાહ્યા ખુબી યાં રઘેની ચુવતી.—રઘોશની.

(કમરઅલ અમાન.)

ગાયણુ ૧૬૦.

સુખ પામી સુંદરી, ખ્યારાની પ્રીતથી—ટેક.
રંગમાં રમી જે પતીની.....
તેણી પાયો સૌહરી, ખ્યારાની પ્રીતથી.—સુખ.
પ્રીતમ પ્રીત પ્રસારીને, પ્રમદા ધરશે પ્રેમ;
જગમાં જય જશ મેળવી, પતિવ્રત્તાની જેમ—ખ્યારા-સુ.

(મદન વસંત.)

ગાયણુ ૧૬૧ દેસ-દાદરા.

પીયા કરધર દેખો, ધરકત હય મોરી છતીયાં,
ઐસી રતીયાં.

કારી પીરી રતની દરાવે,
ઐસો અચાનક તુમને કુચ્છ ગયે લીના.—પીયા.
તુમતો સરસ રસીયા, અપને રસકે ગાહેકે,
વોતો કાહુકી ચક ન માને,
નીકસ જાત મોરી મુખસે બતીયાં.—પીયા.

ગાયણુ ૧૬૨.

માહીડા બાલમ ચાર, મચે તેરી સોંવે, સંઘચો સાડી,
જાન સલામત નેહા લગન.દી સચેર.—માહીડા.

બેપરવાઈ ના કરનાં; કહી જાની શોરી ઇશક
લગા તો નીલાના.—મચે તેરી.

(આજમશાહા.)

ગાયણ ૧૬૩.

વ્હો ખતા ખાયગા, જિસમેં જરા ગુમાન આયગા.-વ્હો.
ખતા ખાયે, શરમાયે, પચતાએ પિયા-વ્હો સબ પાયગા-જિસમેં
ખમ્સા.

ઇસ લડાઇમે નહીં જન લરાના અરછા,
જો ખુરી રાહ હો ઉસમેં નહિં જના અરછા,
ખાત વ્હો કહિયે, કહે જીસકો જમાના અરછા,
હો ખાત ઉસ્કા ખુરા, જિસને ન માના અરછા,
સબ પાયગા, મબ પાયગા, કિયા પાયગા-વ્હો ખતા.
(રામ લીલા.)

ગાયણ ૧૬૪.

થાકી બા ફરી શેરી શેરીમાં !
નહીં પગમાં જોડી બહુ દાઝી,
મળ્યા નઠારા જોતાં લાજી;
ખુર્યા કાંકરા કાંટો વાગ્યો,
સૂરજનો તડકો બહુ લાગ્યો.
ભર્યાં કુતરાં ભહ ભહ ભહ.
કરી છોકરે હડ હડ હડ.
જાણે મરીજ ગઇ!-થાકી. (કુન્દબાગા.)

ગાયણ ૧૬૫.

ચેત યાર ચેત યાર, હરી નામ પ્રેમ ધાર,
આશા, ત્રશના, મોહ, લોભ, માર,
ખાક અંગ ગરે, ધ્યાન હાર ડાર.-ચેત.
રામ નામ રસ રસ આખ, દયા ધર્મ રાખ,
જગત નાવ કર હર ભજનસે પાર.
ચરન સરન નાથ, પુરન ચંદ્ર સાથ,
ભક્તિ ભાવ, કર હેત બાર બાર.-ચેત.
મીલ યાર પરિવાર કુટુંબ લોક ચાર,
આવે કામ નહીં ભાઈ બંધુ નાર,
ફેંક પાપ ભાર, સમજ સહજ સાર,
આઠ પહુર ભજ રામ નામ દાર.-ચેત. (ગોપીચંદ.)

ગાયણુ ૧૬૬.

વારી જાઉં રે સાંવરીયાં તોપે વારના રે.—વારી.
તન મન ધન સખ તોપર વારૂં,
ઘર હર જર સખ તોપે નીસારૂં,
કબતક કાતીલ બન કર ખંજર મારના રે.—વારી.

(ભૂલ ભૂલધ્યાં.)

ગાયણુ ૧૬૭—ગઝલે કમર.

હુઆર ખાર હુમ તુજે આહાસે બોલાતેથે,
તો કીસ ગુફરસે ચક્રખાર તું આતે થે.—હુઆર.
જરા તો યાદ કરો જન વક્ત વોહ કયા થા,
ગલેમેં હાથ થા, ઐર મુંહસે મુંહ મીલાતે થે.—હુઆર.
અલી તો શર્તે વફા હો ચુકે, અદા બસ કર,
ઇમ્મી ભરોસેપે તુમ હોસ્તી નીલાતે થે.—હુઆર.
અગરચે રૂકે જાતે થે ફેરલી હુમ તુમકો—
ગલેસે અપને લગાકર ખુબ મનાતે થે.—હુઆર.
હરેક તેગે કબીલી હુમકો કુલોંકી છડી,
અય ગુલબદન તેરે કયા કયા જફા ઉઠાતે થે.—હુઆર.
હય લબ શકર ઐ અજબ દીન થા, જે ભુલે હય તુને,
તુમારે મુંહસે જે હુમ ગાલીયાંલી ખાતે થે.—હુઆર.
હુઆર હયક્ર! કે કહેતે હો અય “ કમર ” મત આ,
કબી ઝખાંપે સોખન આનેકા ન લાતે થે.—હુઆર.

ગાયણુ ૧૬૮.

માનુની! માન જોખન ઝમક જવાની,
સમજ સમજ ઐ ગુમાની.—માન.
તાફ્ફી તાલાવેલી લાગી તારી તન,
માનીજ માની છાનીમાની—ચુપ ચુપ—ઝમક જવાની—માનુની.
(કરણુ ઘેલો.)

ગાયણુ ૧૬૯.

જાનકી અમન પ્યારે, જાઓરે હાં છએલ હુમારે, હો લલા,
અરે હાં હાં છએલ હુમારે, ઐ કનહીયાંરે.—જાનકી.

બન જી બદન મોરે હુઓલન ડારી, હો મચે વારી
બેકલ ઉલજ રહી.—હો ભલા.

પથર તનકા ના ટલેરે ના બનું કચે સાલ,
ભોર તલગ બે સાથ રહે, ઉસે દુગના હો બાંબલ.—બનકી.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૧૭૦.

સતી સુંદરી પ્રિય ખ્યારી,
હો! મદન વિશાળી રસાળી તું.—સતી.
મન હર નારી, તન પરવારી, જનવર દાળી, જય કરનારી.—સુંદરી.
બોલી મધુરી તારી, સુણી સુંદરી ખ્યારી,
વાહવા રસિક નારી, બાણે રંભા ઉતારી,
ચેહેરો ચમકાવ ખ્યારી, નયનો નચાવ નારી,
કરને લેહેકાવ ખ્યારી, અંજર ઝમકાવ ખ્યારી,
તન મન ધન ખ્યારી,
તૂજ પર બાઉં વારી.—સુંદરી.
સાચી સતી, વા'લી અતી,
પ્રીતી થકી પાળો રતી, આપો મતી, સુખી થતી,
આપ થકી, પ્રિય પતી.—સતી—સુંદરી.

(મદન વસંત.)

ગાયણ ૧૭૧—ખીલુ-કુમરી.

કચું રે બડા હીંદુસ્તાની, તોરી નજર દીવાની.—કચું રે.
આરખી ગંગા, પારલી જમુના, ખીચ બડા મુલતાની.—તોરી.

ગાયણ ૧૭૨.

સુનો મેરે યારો, યેહ છયલકા કહેના,
અકેલે રહેના, બડા મજેદાર.—સુનો.
જાંબલ હયે ભેરૂ બચે, પામાલ હયે અચ્છે અચ્છે,
હયે હાલ યેહ સચે સચે, શાદીકે યાર.—સુનો.
ભેરૂ લાકે, ઘર બનાકે, યાદ સબક કિયે તીન,
તેલ નહીં હય, નાન મંગા દો, લાવ લકરિયાં ખીન,
સુનો તુમ આર મજેદારી,

ચોરી કરો, ક્યદ ભરો, ચાહે મરો, ચાહે ગરો,
કુછલી કરો, જોડકું પૈસેકા પ્યાર.—સુનો.

અણ ભવણ !

અણ જોડ હય જાનીકી યાર,

અણ ભવણ !

અણ જોડકો પ્યારેકા પ્યાર,

અણ ભવણ !

અણ જોડ દિલબર પર નિસાર,

અણ ભવણ !

અણ જોડ હય ખંજરકી ધાર, કરે ખવાર, સીતમગાર,
ઝુઠી યાર, કરે પૈસેપે પ્યાર, લહે બાર બાર બાર.—જોડકું.

(નાનં.)

ગાયણ ૧૭૩.

એણ મીયાં જાનેવાલે સીટ સીટ સીટ,
છોટે પયર ઉઠાનેવાલે, સીટ સીટ સીટ,
જરા હહેરો શાન વાલે, લંબે લંબે કાન વાલે,
સુનો નન્ની જાનવાલે, સીટ સીટ સીટ.—એણ.

(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ ૧૭૪.

ઈંદ્રાસનમે ફર્યેલી મોરી વાં, વાહવા વાહવા અએસી,
બરખાકી રૂતપે ઘેરા મેહ જએસા કડકા દેકર બરસે;
કહું કયા સુન બહેના; રંગત વો રાતકી જમના.—કહું.
નુરાંની તન બએઠી હુરેં બહાં શાદાં ખંદા અએસી,
ચંદ્રકી ખીલવતસર કો જએસે, જીતતહો અખતરસે—કહું.

(ગુલે બકાવલી.)

ગાયણ ૧૭૫.

હવસકો હમને જાના હએ—ખુરાઈકા ખજાના હએ.—હવસકો.
ઈંસ હવસસે સએંકડો હો ગએ જેરે ખાક,
પાક ઈનસાંકો ચેહી કરતી હએ નાપાક,
હવસસે પુર જમાના હએ—ખુરાઈકા ખજાના હએ.—હવસકો.

હય હવસકે હર્ફ તીન, હયે ઝૌર સીનો વાવ,
તીનોલી બેનુકત હયે, કયા કાએદા ઇનસે પાવ,
કયા હાસીલ ઇનસે આના હયે—પુરાઈકા ખબના હયે.—હવસકો.
મએનેલી આ લાલચમે, ખેલા બુવેકા ખેલ,
દૌલત મેરી સખ બહા લે ગઈ હવસકી રેલ,
મોહવીસતો દીવાના હયે—પુરાઈકા ખબના હયે.—હવસકો.
(સએકુસ સુલેમાન.)

ગાયણુ ૧૭૬.

દીલદાર ચાર છએલાસે નયના લગાએંગે
નયના લગાએંગે, સયના લગાએંગે.—દીલદાર.
ચાર મેરા આલા, જોખન મેરા ખાલા,
સુરત મેરે સૈયાંકી મનકો ન ભાએરે.—દીલદાર.
ખાત મેરી લોલી, ઉમર મેરી કુઓલી
અખ આંખ માર ગખરસે નયેના લગાએંગે.—દીલદાર.
(ભૂલ ભૂલધ્યાં.)

ગાયણુ ૧૭૭—ગઝલે ઝફર.

મુર્ગ દિલ મત રો યહાં, આંસુ બહાના મના હય,
ઇસ કફસકે કયદીઓંકુ આખો દાના મના હય.—મુર્ગ.
તેરેહી દીવારસે અખ હુમને સર પટકા કીયા,
રોજે દેવાર તક આંખો મીલાના મના હય.—મુર્ગ.
કતલ કરકે મુજકુ સંગદીલોને યહે કહા,
કતલ હો જાના વ લેકીન, તરફરાના મના હય.—મુર્ગ.
તરફના મત દેખના ખંજર તલે અય શહીદે દિલ,
ઇશકકી મકતબમે દસ્તો પા હીલાના મના હય.—મુર્ગ
અય “ ઝફર ” તુમકુ હુમીશે ચાહીયે અશરતોં મુદામ,
અખ તુને ચાલીસ દીન મેહેદી લગાના મના હય.—મુર્ગ.

ગાયણુ ૧૭૮.

માન બચન રાજ દુલારી મેરી,
જીયા ન ખેરી, થેરી મત હેરી,
જાવ જાવ મન ન દુખાઓ જાવ,
દીલ ન દુખાઓ, નીત સુખ તુમ ઉઠાવ, મનકી મુરાદે પાઓ.
જાવ જાવ કુહડાવો ન મન મેરા સમજાઓ.—માન. (ખુને નાહકે)

ગાયણ ૧૭૯.

ખટપટ-સટપટ-ચટપટ-ઝટપટ થાયે, અરે રે ફસી ગીયો !
કેમ હું કરું-યારો, દુઃખમાં ચસી ગીયો-ખટપટ.
દોરે પેટમાં કુતરાં, હાયે ! ઉલ અખરડી થાયે—
પોત્તી મળવે, થપ્પી મારી ઠસી ગીયો !
મલતી મરે, હું બુઢા અરે, ચારો, બુદ્ધિથી ખસી ગયો-ખટપટ.
(બાગે બેહેશ્ત.)

ગાયણ ૧૮૦.

અખ્તાબાજીએ ચારી—આ વખતે નહિ દીધી,
તો તેનો શું મૂળકો છે ભાઈ;
કાલે ઇચ્છા સૌ મારી—આપો આપે સીધી
પુરી પાડું ઇલાજેથી કાંઈ;
હારી ખેસું હું કાંચ-જેયે સૌ જહાનમ જાય
પણ કાવાદાવાએ જોઈ હું લાગ,
જીતું એ માફ કામ—રહેશે બંદાનું નામ
નહિ તો દેજે મુજ ખેતાખોને આગ;

(કોરસ)

ફલકો ફેડું—ખલકો તોડું
ખોદું પાતાલોખી તારા નીચે લાઉં,
મૂછો ખોડું—હું જો છોડું
પછી તો મુજને ના કહેતા કોઈ ‘હાઉં.’
હિમ્મત ના હું તો હાફ-છાતીનો છું ઘરો,
મહોરમાં આવ્યા છોડું નહિ ખૂકો.
કારજ સાંધું નહીં માફ-જો આ વખતે ચારો,
તો નાખજો મારા મહોરોપર થૂકો;
દહેશ્તથી છું અંજન-હું પોતે જો શહેતાન
જેવો છું સૂરો સૌ વાતે ખસ પૂર,
ચોરોનો છું સરહાર-મકકારોનો મકકાર
નહાસે ભૂતોખી મુજથી કોસો દૂર;
(કોરસ) ફલકો ફેડું-ખલકો તોડું.

(હોમલો હાઉ.)

ગાયણ ૧૮૧-દેશ હુમરી.

કરમ મોરી જાગે હો મહારાજ,
ભલા સુન બીરછ વનકી અનકાર—કરમ,
“અખતર” પીયા મોરી, માનત નાહી;
દેખો ગઈ મોરી લાજ.—હો મહારાજ, ભલા સુન.

ગાયણ ૧૮૨.

ન મુજસે સનમ બેવકાઈ કરો,
બહો કાગજ દો અપની સફાઈ કરો.—ન મુજસે.
ન ભૂલુંગી એહસાન થે તાબજસ્ત,
જો તુમ મેરી મુશ્કિલ કુશાઈ કરો.—ન મુજસે.
મુઝે દામમે તુમ ન રખજો અસીર,
મેરી કોઈ સૂરત રેહાઈ કરો.—ન મુજસે.

(આશક્કા ખૂન.)

ગાયણ ૧૮૩.

વેહેલા પધારો માહારાજ—પ્રીતમ વેહેલા પધારો
આવજો કરીને સુકાજ—પ્રીતમ.

રાહ હું તો જોઈને જોસીશ ઘર મોઝાર,
દુઃખી થાઈશ તમ વીના લાગશે સર્વે શુન્યકાર.—પ્રીતમ.
નારદજીના વાક્યનું ઉલ્લંઘન કેમ થાય,
લાચારે જવું તો પડે મારો જીવ તેથી ઘભરાયે.—પ્રીતમ.
શું કામ કરવા ચાલીઆ ખુશીજ થાવું મન,
વીયોગથી કાંઈ દુઃખ છે પણ ટાલીજ નાંખીશ તન.—પ્રીતમ.
(રાજા શ્રીયાળ.)

ગાયણ ૧૮૪.

કયસે હુમરી, દીલજન બીના, બીરહાકા દુઃખ જાએ,
નીસ દીન ઘડી ઘડી, દેખકે વાકી ડગરી,
નયનન બારી બારી ભરી આયે.—બીરહાકા.
જાવો કેઈ, સમજાવો ખુઝાવો, ઇતલાઓ મનાવો,
ખીપતા એહ સુનાવો, વાકી ચીત્રબન દીખાવો,
પીયારી, નીયારી, આજરે આયે, અમૃતરસ પીલાયે.—બીરહાકા.
(બઝમે ફાની.)

ગાયણ ૧૮૫.

કલનુગની બાણ, ના દેખી થા રાણ.—કલનુગની.
મુજ દીલ ગયું દાહણ.—કલનુગની.
અંધા ધુન્દી કેતવાલ ને કાંણે છે કાણ,
ખાઈ ગધેડો મસ્ત બને ને દુબલો છે ગાણ.—કલનુગની.
રાસ્ત કહે તે રવડે, મતલબ પાર કરે પાણ,
આંખ છતે અંધા થઈ કહેશે, ભુઠા ને હાણ !—કલનુગની.
(ભોલી ગુલ.)

ગાયન ૧૮૬.

મને સ્હાય કરશે મોરારી રે,
વારે ચ'ડશે ગોવરધન ધારી.—મને.
અહુલ્યા ઉગારી, મીરાંબાઈ તારી,
બે'ની ચીન્તા કરીશ નહીં મારી.—મને.
માંજરી બચ્ચાંને બળતાં ઉગારી,
મોક્ષ દીધો ગજેન્દ્રને તારી;
દ્રૌપદીનાં ચીર પુર્યાં, થાશે તે સ્હાયકારી—મને.
(વિક્રમ ચરિત્ર.)

ગાયણ ૧૮૭.—ગઝલ.

હોશરૂખા ચીતમગરા, મહેલકા તું કૈન હય,
સપ્પો કરાર લે લીયા, સચ તો બતા તું કૈન હય.—હોશરૂખા.
દેખતેહી ફૂક ગયા, પહેલુમે મુર્ગે દિલ મેરા,
હુર હય યા પરી સનમ, નામે ખુદા તું કૈન હય.—હોશરૂખા.
પહેલે તો દિલકુ લે ગયા, જો કુચબી દિલમે રહે ગયા,
નાજો અદાસે મુસ્કુરા, કહેને લગા તું કૈન હય.—હોશરૂખા.
લેદ તું અપના દે બતા, આશકે ખસ્તા હાલકો,
પરદેમે દિલકી બીન કહે, બોલ રહા તું કૈન હય.—હોશરૂખા.

ગાયણ ૧૮૮.

સખ તો હય ગુલશનમેં, લેકિન હય કહાં મેરા અયાજ ?
મિસ્લે બૂ કયા હો ગયા, ગુલમેં નેહાં મેરા અયાજ ?—સખ તો.
રહમ ખાતા હય બહો રશકે ગુલ, કે ગુલ શરમાયેગે,
બસ ઇસી બાઇસ નહીં હોતા અયાં મેરા અયાજ.—સખ તો.

ઉચ્છે દેખે બિન નહીં દિલકો હુમારે હોગા ચયન;
 બવો લે આવો કોઇ, હોવે જહાં મેરા અયાજ.—સખ તો.
 (મહુમુદશાહા.)

ગાયણુ ૧૮૯.

આઇ દેખો ચમનમેં બાહાર આલા,
 શાદ શાદીઓસે લાલા.—આઇ.
 બાહેર તો ફુલોંસે ભર ગઇ ફુલવારી,
 ખીસાંસે ચક દીન હોવેગી ખવારી,
 કોઇ સુને ખુલખુલકા નાલાં.—આઇ.
 (આજમશાહા.)

ગાયણુ ૧૯૦.

રૂપ રસિક ચમક દમક, રંગ રાગ ચમક ઝમક;
 વાણી મધુરી લળક ઢળક, ચાલ ચપળ ચટક મટક.
 ડીક ઠાઠ અલક અલક, અંગ ઘાટ અટક ખટક.—રૂપ.
 ચંદ્ર વદન ચતુરા તનધારી, અધર મધુર પરવાળાં વાળી,
 સુંદર વાળ લલાટ પ્રસારી, કટી કેસરી સિંહુ ઉતારી;
 ખ્યારીનું દીલ ન્યાળી ન્યાળી, પરણું બાણે પ્રેમ વધારી;
 મોજ ઉડાવું ખ્યારી ધારી, આનંદે સંસાર સુધારી;
 ખ્યારી ને ખ્યારો છું ભારી, સહિયર તેની રે'શે ન્યાળી.
 જંગ જમાવું, રંગ ઉડાવું, દંગ મચાવું, સંગ નચાવું,
 શણગાર સોનાનો ચાર, ઠણકાર ઝંઝરનો ધાર,
 લટક, મટક, ચટક, પટક, ખટક, અટક, ભપક ભપક,—રૂપ.
 (મદન વસંત.)

ગાયણુ ૧૯૧.

બને હો નાદાન તુમકે લડકે, ઇલાહી તૌબા, ઇલાહી તૌબા,
 જો બચકે હો ઇસ જગહે અકડકે, ઇલાહી તૌબા, ઇલાહી તૌબા.—બને.
 હલાક તુમ આપ હોંગે બેશક, હુમેંભી તુમ લે મરોગે બેશક,
 મરોગે તુમ દારહીપે ચઢકે, ઇલાહી તૌબા, ઇલાહી તૌબા.—બને.
 હુમારી અબભી સલાહ માનો, હુમેં ગર અપના રફીક બનો,
 ચહાંસે ચુપ આપ ચલ દો તડકે, ઇલાહી તૌબા, ઇલાહી તૌબા.—બને.
 (દિલ્લેર દીલશેર.)

ગાયણ ૧૯૨.

રંગ ભરીકો મીલેરે સજના શાંમ બલી.—રંગ.
નીસદીન રહેના રહે મન ચએના,
માલીક એ ગુલશનમે રખના કુલ કલી.—રંગ.
(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૧૯૩—પીલુ દાદરો.

કાહે રૂસે બલમા મેરા,
ખાંચીરે કમાન, મેરી ભય રે જવાન.—કાહે.
બલમાને ખાંધી ઢાલ તલવારીયાં,
ભુલ ગયે તીર કમાન.—કાહે.
તોરે સીવા રાજ કાહુસે ના બોલું,
લે લે કીરીયાં મેં તો હુધ બદનામ.—કાહે.

ગાયણ ૧૯૪.

સનતત, સમ્પત, સમ્મત દે, જિસકે ઘરમેં ભગવાન,
દુનિયામેં બહો ઇન્સાન, હય કિસમતકા સુલતાન,
હો સમ્પત ઔર સન્તાન, તો સબકો હય સન્માન,
નાર કર્કશા આય, તો ભાગ કુટ જાય,
ઘર સ્વર્ગલી નર્કસા જાન.
પર સદગુણી પા જાય જો નાર ઇન્સાન,
તો પાયે બહો માન, બર આયે અરમાન,
હો જાયે સબ કામ આસાન.—સનતત.

(રામ લીલા.)

ગાયણ ૧૯૫.

મયેં હું હજાર જાનસે મઓલાકે નામપે પ્રીદા,
લએલો નેહાર ધ્યાનમે કોઇ નહીં હય દુસરા.—મયેં હું.
જાનો માલસે નીસાર, હું મયેં ચારપે સદા,
ચમક રહા સહર શાંમ, નુર જુલજલાલકા.—મયેં હું.
કયાહી સબજા જર હયે, શાંને કીરદીગાર હય,
તડપ રહા જીગર જાંન, હાલ આશકાર હય.—મયેં હું.
(હામાન.)

ગાયણ ૧૯૬.

વાકી ખબરીયાં, ન પાઇ મોરી ગુઇયાં
 મય હારી, મય હારી, મય હારી, હાય જન જન.—વાકી.
 દેખા ભાલા જાદુ ડાલા, મેરી જાં, હુંડા સારા નદી નાલાં હયરાન,
 ઉધર ઉધર, ડગર ડગર, નજર કરત હું હલકાન,
 દુશવાર થા, દુશવાર થા, દુશવાર થા, મેહુરખાન.—વાકી.
 (દીલ ફરોશ.)

ગાયણ ૧૯૭.

માનો માનો માનો રે ખ્યારી બતીયાં,
 જા જા નાહીં દીખાવે, તું જતીયાં, એહ બતીયાં, સુરતીયાં.—માનો.
 બોસા દે એક ગોરે ગાલકા, ખ્યારી જન બોસા દે એક ગોરે ગાલકા,
 ચલ મુએ, હટ મુએ, ઘુસ તું મનહુસ મુએ,
 મય જો જાઉં તો પચતાયગી, દુલાહ કહાં મુજસા તું પાયગી ?
 નીકલ નીકલ ઉધરકો ચલ ન અબ મચલ હાં.—માનો.
 (ખૂને નાહક.)

ગાયણ ૧૯૮.

ચાન્દપે ઘહુન અજબ પડા,
 એ કયસા સંગી ગજબ પડા;
 જીગર જાનં કયું કર ભલા, જાને પરીકો—ચાન્દપે.
 તનપે ધરા પાથરીઆ,
 નયા રોગ નજર પડા;
 નજર ધ્યાન કયું કર ભલા, જાને પરીકો—ચાન્દપે.
 (ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૧૯૯.—ગઝલે આરામ.

ફકત હમ હય જાની તેરે તલબગાર બોસેકે,
 રાજી જો હો તો હોંગે ખરીદાર બોસેકે.—ફકત.
 મરીઝે ઇશકકો ન હો આરામ દવાસે,
 જીસે ગુજર ગયે હયે કાંહી બીમાર બોસેકે.—ફકત.
 કાપી નહીં હયે ફકત તેરે વસ્લકી જામ,
 વર્ન પીલાવો પવાલેલી દો ચાર બોસેકે.—ફકત.

સખ્તીસે રોજ કટતા હુયે, ગીરીયાંમે સારી રાત,
છસ દીનસે કર ગયે હો તુમ બેકાર બોસકે.—ફકત.
દાંતોકી બીચ ન હંસ તું, “આરામે” જન મેરી,
રૂખપર લગેગે વર્ન તેરે વાર બોસકે.—ફકત.

ગાયણુ ૨૦૦.

પાઉં બે વાકો, હાસીલ મુરાદેં સારી પીયારી,
ન્યારી ન્યારી બતીયાં બને ઘતીયાં ઠને હે પ્રભુ—પાઉં.
દેખું સતીયા પાપી કયસી હોંગી શાનો વાલી
નાદીર બેહુર આલી હાલી હય સુન્દરીયાં
ચપલકો મય દુઃખકે સમય કર કર દેખું.—પાઉં.
(તાબે નેકી.)

ગાયણુ ૨૦૧.

ચઝદાંકી રહે મહેરબાનીયાં, કરમસે તેરે આલમ,
આલમ હરદમ પાતા હુયે શાદમાંનીયાં.—ચઝદાંકી.
તેરી સખસે આલા શાંન, અએ સુલતાન,
તું લાસાની, હુયે તું ગ્યાની, બવેદાની,
સખ હુયે ફાની, પએછાનીયાં.—ચઝદાંકી.
આલમકા તું પાલનહારા, હીરદએ અંદર ભાવે તું પ્યારા,
સખ ગુનીઅનમેં ગુની હુયે ન્યારા,
ખરતર તેરી શાંન, અએ કાદીર સુખહાન,
તું હુયે બાલા, સખસે આલા, ભેદોવાલા, બારીતઆલા,
કુદરતવાલા.—ચઝદાંકી.

(ખુશરૂ હસીના.)

ગાયણુ ૨૦૨.

ચૌવન ખીલ્યું આવ્યા છાં રસપાન કરો, લલેને ચુંબન કરો;
આલીંગન પ્રેમથી લરો, કામ પીડા હરો.—ચૌવન.
રસીલા રસમાં ઝીલો ને તક ફરી ન મલે,
તરણુ પ્યારા બેગી શું વાર ખોટી કરે,
અમને ઉર ધરો કહીએ બોલ ખરો.—ચૌવન.

વેંણી ગુંથી તમ માટે ભર્યાં મોતી અમે,
ભૂષણ સર્વે અંગે છે ભેટ લીઓ તમે,
કોમલ કરને ધરો, સ્નેહ દીલ ભરો.—ચૌવન.
અધરામૃતને પીવાને ચતુર ઊઠો હવે,
રૂપાળા ભેગી ભોગોને અમને આરે ભવે;
ઊમેદ પૂરી કરો, મેહેલ પાય ધરો.—ચૌવન.

(ત્રિયારાજ.)

ગાયણ ૨૦૩.

કર યાદસે તેરી મુઝે ગાદીલ ન ખુદાયા,
જુઝ તેરે હું મઝેં ગઝેર પ માઇલ ન ખુદાયા.—કર.
તું મુઝસે ગુનાહગાર પ કર ફઝલે એલાહી,
મઝેં હું તેરે ઇનસાફકે કાળીલ ન ખુદાયા.—કર.
હુઝે નજ તેરે વાસ્તે એક આજેજ મેરી,
ઐર ઇસકે સીવા હુઝે મુઝે હાસીલ ન ખુદાયા.—કર.
દરીયા તેરી કુદરતકા હુઝે વો જસમે કે લાખોં,
હુઝે વલે પાયા કીસે સાહીલ ન ખુદાયા.—કર.

(જુદમે અજલમ.)

ગાયણ ૨૦૪—સોરઠ મદહુર તાલ-પકતાલ.

રૂમ ઝુમ આયે બાદરવા;
નની નની ખુંદન ઘરસે મહેરવા—બાદરવા.—રૂમઝુમ.
ચેકતો ધન ગરજ.ગરજ બીજલી ચમકાવે;
દુજે “ સદારંગ ” પીયા ખ્યારે બીન તરસે જીયરવા—રૂમઝુમ.

ગાયણ ૨૦૫.

મંજલ મન તણી મનમેં રહી !
દીલ-વહી દીલબર દીલ લઇ
મતલબની તલબ પરહરી અરે બેદીલ થઇ !—મંજલ.
દીલ ધરે રે કેમ ધીર અધીર ?
તન મન અહીર ચાક થઇ—
ચંદ્ર બીન ચકોર રાત જેમ અઘોર,
તેમ દીલડું ચોર કલે બેકલ થઇ !—મંજલ.

(દોરંગી દુનિયા.)

ગાયણુ ૨૦૬.

મોહનીયાં ખ્યારી સનમસે મીલાવો,
જો આહો જો માંગો વોહી મોસે પાવો.
એહ મુંહ કાલા, ઐર મસાલા, જોકે ખુશકા ખાવો,
મય જલા હું ઇશકમે તુમ, ઐર ન આગ લગાવો.—સનમસે.
જનમ એહુ ગુના માનું, બીનતી સદા મય કરું, દેખકે જરત મોરા જીયરા,
ન લો નામ ઉસ ગુલકા ટહલો જાવો,
મત માંદ ચાન્દકો ગહન લગાવોજી,
બનકે બબ્તી યું નહીં ફલકપે ખાક ઉડાવોજી,
મેરી કસમ, તુમ નાહી સુખન થે સુનાવો.—સનમસે.
(ખુને નાહક.)

ગાયણુ ૨૦૭.

દુન્યામે સાથ શાદીઆ ગમકા બુર હો,
ગુલશનમે પાસ ફુલકે કાંટા બુર હો.—દુન્યામે.
દરીયાએ દરદો રંજમે જો પએરતા રહા,
કિસ્તી મુરાદકી કભી પયદા બુર હો.—દુન્યામે.
(ખુદાદાદ.)

ગાયણુ ૨૦૮.

છુમ છુમ છુમ, છુમ છુમ છુમ, દુમ દુમ દુમ, ધુમ ધુમ ધુમ,
ધમાલ ધાડ ધાયજી—છુમ.
દહામ ગડબંદે ધું ધું ધું ધું, ભુંગલ ભુંકે ભું ભૂં ભુ ભૂં,
તાંત વાધ્ય તુંતુન તુંતુન, વાગતું પરધાંમ,
કરર ધૂ, કરર ધૂ, કરરરરરર ધૂ,
ખણ ખણ ખણતું સાજ, ગણ ગણ ગણતું ગાજ,
સ્વારીસું જાયજી.—છુમ.
વીજલી ચમકે તરવાર તેજ તણી,
કાપી શત્રુ સપ સપ સપ સપ,
ખાણ છુટે સરરરરરર,
ધડકે નેજા કમાન તીર,
ધરતી ધડકે ધડાક બંધ,
ધૂલ ધુમાડા, બૂમ બુમાડા, ભૂમિ ભૂમિએ,
સૂરજ વાદલ છાંયજી.—છુમ.
(નીંદાખાનું.)

ગાયણ ૨૦૯.—ગઝલે ખુરશીદ.

અય સીતમગાર ભલા તુને એહ કયા કામ કીયા,
દિલ મેરા લેકે મુજે મુક્તમે બદનામ કીયા.—અય.
તું તો રહે અયનસે દીન રાત સદા, ઐર મયને,
ગમકે હાતોસેં ન એક રોજલી આરામ કીયા.—અય.
વાએદા આનેકા કયા તુંને ન આયા શબકુ,
વસ્લકા તેરે અબસ મયને સરનજામ કીયા.—અય.
ઝેરે દોશનામ, સનમ, તુંને ખુશીસે રખસત,
મેરે કાસદ કુ કુલી, દેખે ન એનઆમ કીયા.—અય.
વાએદેએ ઝુકસે “ખુરશેદ” ન કીયા તું અફસોસ,
હમને સૌખાર તેરે મીઠ્ઠેનેકા પયેગામ કીયા.—અય.

ગાયણ ૨૧૦.

છુટા નારીકા સતપન વોહ છુટા.

તુમ કયસે પાવોગે સાહેબ ઉસ બાગકા ગુલ ખુટા.

અસમત સખ એક પલમે છુડાએ છુડાએ છુડાએ હાં,

ફનાહ હોગી સરકારકે સરદારકી

કરકે દીખાડીં તબ કલ પાડીં શાદી રચાડીં ખુશી મનાડીં ઇસ જગમેં

આખીરકો હોગી ફતાહ નેકીકી હાં—છુટા.

(તાજે નેકી.)

ગાયણ ૨૧૧.

ઑંસું ફાંસું અબ દમમે, સર કાટું છાટું મય અબ દમમે,

કુરકત ખંજર ડાલેગા, તુંજમે ઐર બેગમમે.—ઑંસું.

અબ અટપટ પ્રીતરત કર કર લું મય,

ચટપટ પ્રીતરત કરકર લું મય,

યાર ગારસે, બાંનીસારસે, બદશઆરસે, બદલા !

કુછ મીલકર ચાલે ખેલું,

આહાહાહા, વાહ, વાહ, જો મેરે મારા દુશમન હય,

કબ બચતા હય આલમમેં.—ઑંસું.

(મુરીદે શક.)

ગાયણ ૨૧૨.

મસ્ત મુછિન્દર, હમ તો કલન્દર, ભૂતનાથ કહેલાતેં હય,

ધુલ ડાલકે આંખોમેં હમ, હલવા રોટી ખાતેં હય.—મસ્ત.

ટોપીકા પયજામા કરતે, સિરકા પયર બનાતેં હુયે,
ત્રીન બંદકા જામા પહુને, છંદ બંદ દિખલાતે હુયે.
તુમ.બહુ ટોના શીખો તો શિખલાતેં હુય,
તુમ બેટા બેટી માંગો તો દિલવાતેં હુય,
જન્તર દેતેં હુય, મન્તર દેતેં હુય,
ઝાડ કુંકભી કરતે હુયે, તઅવીજ દુઆ બતલાતેં હુય.-મસ્ત.
હુય નારસિંગ ખીર, હુય નારસિંગ ખીર,
બયતાલ ભૂત ખીર, બયતાલ ભૂત ખીર.-મસ્ત.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૨૧૩.

ફરમાઓ, શરમાઓ નહીં, અબ હજરત સરવર હાં,
કૌન હુય વોહ, તુમને જીસપર, તન મન ડારો વાર,
ફંસકે દાસે ઇશકમે અબ છુટના હુય દુશવાર,
ધર છુટા, દર છુટા, હુયરાન હો બન બન, બનસે
હરદમ, પુરગમ દીન રતીયાં.-ફરમાવો.

જેરવાલે આપ થે કયું, બને નહીંદી જાર,
દુઃખ ઝેલે, સુખ ઝેલે, હુય જેર કીધર અબ શોર
હુય જીસપર બહુડ બહુડર બતીયાં.-ફરમાવો.

(ખુરશીદે ઝરનીગાર.)

ગાયણુ ૨૧૪—દેશ દાદરો.

સાસ નંદન મોરી પાસ, બાલમજી હાથ છતીયન ન દારો.-સાસ.
“ ખુશ રંગ ” પીયા તોસે ના બોલું
આગ લગીઓ ઐસી પ્રીત.-બાલમજી હાથ.

ગાયણુ ૨૧૫.

ફખ્રસે કહેતા હુય મકતલમે ચેહે કાતીલ મેરા,
સૌમે પહેચાન લીયા જાતા હુય ખીસમીલ મેરા.-ફખ્રસે.
ઝોંકે ચલને લગે પયહુમ જો હવાયે ગમકે
ખુઝ ગયા મીસ્લે ચેરાગે સહુરી દીલ મેરા.-ફખ્રસે.
હુસ્ને “અહેસન”કી જો ઊલફતમેં કરે નશવો નુમા
લાલા બનકર મેરી મરકહસે દીલ મેરા.-ફખ્રસે.

(બઝમે ફાની.)

ગાયણુ ૨૧૬.

દરિયાએ મોહુખતસે કિનારા નહીં કરતે,
જુ હૂએ મગર દમ કભી મારા નહીં કરતે.—દરિયાએ.
દિલ હોસ્ત પરસ્તોંકા પરસ્તાર હુય અપના,
હુમ કઆબા વો ખુતખાના ગવારા નહીં કરતે.—દરિયાએ.
કહેતે હોં કે “તાલીબ” હુય ખરાબાતમે શામિલ,
બાવર કભી કહેના ચહે તુમારા નહીં કરતે.—દરિયાએ.
(નીગાહે ગફલત.)

ગાયણુ ૨૧૭.

મઆમુર હું શોખીસે શારારતસે ભરી હું,
ધાંની મેરી પોશાક હુએ, મએં સખ્ખ પરી હું.—મઆમુર.
કયા અસ્લ હુએ સખ્ખેકી મેરે હુસ્નકે આગે ?
દુએરોજેસી ખુશ રંગ, જમરૂદસે ખરી હું—મઆમુર.
લે લેતી હું દીલ, આંખ ફરીશ્તોંસે મીલાકર.
ઇનસાં હુએ બલા કયા ? મએં નહીં જીનસે ડરી હું.—મઆમુર.
શોખલા હુએ, લભુકા હુએ, ગજબ હુએ મેરા ગુસ્સા,
જલ જાએ પરીબદ જો મએં ગર્મ જરી હું.—મઆમુર.
જીન્દા ન રખેગા મુજે યુન લેગા જો રાજ,
શહેબદએ ગુલશમકી સુરત પે મરી હું.—મઆમુર.
વો શમ્મ, મએં પરવાના હું, વો સર્વ, મએં કુમરી,
વો ગુલ હુએ જહાંમે, મએં નસીમે સહરી.—મઆમુર.
(ઇન્દર સલા.)

ગાયણુ ૨૧૮.

બાવા સાહેબ તુમડી ભરો, તુમડી ભરો,
ખચેર કરો, પૈસા ધરો તુમડી ભરો.—બાવા.
ચોરીબી કીઇ, ખુનભી કીયા, કીસેભી કતર,
એક બાકી ભીક થી સો તુમડી મેરી ભર.—બાવા.
સોના દે દો, ચાંદી દે દો, દે દો ખુબસા માલ,
ભર દો, ભરદો, તુમડી ભર દો, લાલાજીકે લાલ.—બાવા.
થા મએં નૌકર સાદીકકા, અળ હો ગયા હું ભાટ,
ભાટકો રૂપએ દીજે સાટ, બનેગા ઉસકા ઠાટ.—બાવા.

ખાંનેકો તો ખુબ મીલા, નહીં મીલી શરાબ,
સવાલ ઊસ્કા કરતા હું મચ્છે દે દે કોઇ શીતાબ.—ખાવા.
(સચકુસ સુલેમાન.)

ગાયણુ ૨૧૯.

ન હોનાં ચાહીયે નાબાં, કીસીકો જીન્દગાનીમે,
હજારો માહાર અરબા, પડે હંચ દારે ફાંનીમે.—ન હોના.
અનાસીરમે હુએ જખતક રૂહ, સખ આલાઓ અદના હુએ,
મીલે લાંખો હુવામે ખાકમે, આતીશમે, પાનીમે.—ન હોના.
ખુદા મહેકુજ રખમે, આફતે અન્ને સમાવીસે,
નઇ કોયલ હુએ નીકલી, ઇનદીનો નખલે જવાનીમે.—ન હોના.
(ગુલ બકાવલી.)

ગાયણુ ૨૨૦.—ગઝલે ઝફર.

ખારે હસરત કબ્રતક દીલમે ખટકતા જાયેગા,
મુર્ગે ખીસ્મીલકી તરેહ, લાશા ફૂડકતા જાયેગા.—ખારે.
મર ગયા હું મચે કીસીકે, હસરતે દીદારમે,
કબ્રતક લાશાલી મેરા, રાહ તકતા જાયેગા.—ખારે.
બાન જાતી હુયે મેરી ઉસ, આરેઝે ગુલરંગપર,
તખતએ તાખુત મીસલે, ગુમ મહેકતા જાયેગા.—ખારે.
દેખીયે કબ તક જવાબે, ખતસે આંખે શાદ હો,
રાસ્તા દેખા નહીં, કાસિદ ભટકતા જાયેગા.—આરે.
સુનકે અફસાં ખામપે, બહેરે ખુદા મત જાઇઓ,
અય સનમ જો દેખ લેગા, સર પટકતા જાયેગા.—ખારે.
અય “ઝફર” કાયમ રહેગી, જખ તલક અકલીમે હીન્દ,
અખતરે એકબાલ ઉસ, ગુલકા ચમકતા જાયેગા.—ખારે.

ગાયણુ ૨૨૧.

ખુલખુલ તારી આમદે, તૂં ખહાર લાયું ગુલશનમાં,
ગુલના દિલપર રંગતી, બસ નૂર છાયું ગુલશનમાં.—ખુલખુલ.
રૌનક તૂંથી ખાગમાં છે, નાજ તૂંથી સખજમાં,
ચટકી રહી બસ “ગુલ” કલી તેં ગીત ગાયું ગુલશનમાં.—ખુલખુલ.
શોખી આજે જોઇ, જ્યારે શોખ તારી ચશ્મેની,
નર્ગિસ આંસૂ નીરથી બસ ખૂબ નહાયું ગુલશનમાં—ખુલખુલ.

લાલી લબની જોઈ તો બસ ફાર ખાઈ લાલાએ,
 સુખીં સારી જોહી દીધી મૈત રહાયું ગુલશનમાં.—બુલબુલ.
 મનમોહન મહતાબ મુખડા આય ત્હારા “રૌશન” પર,
 સૂરજ મુખી ફૂલ લાજે, બહુ લબયું ગુલશનમાં.—બુલબુલ.
 (અસલાહ.)

ગાયણુ ૨૨૨.

કટી ગુનાહોંમે ઉમ્ર સારી, ઇલાહી તાબા ઇલાહી તૌબા.
 હવસમે ઉમ્રે ફના ગુન્નરી, ઇલાહી તૌબા, ઇલાહી તૌબા.—કટી.
 સફરકો જાના હય ચો મુસાફર, કટેગી રાહે અદમ ચેહ કયું કર,
 ન કોઈ સાથી ન કોઈ રહેબર, ગુનાહકી ગહડી ધરી હય સરપર;
 કટી હય મનજીલ રહે બોજ ભારી.—ઇલાહી તૌબા, ઇલાહી તૌબા.—કટી.
 ફના હય આખર સરાએ ફાની, હય ચાર દીનકી ચેહ જીન્દગાની.
 ન હય બુહરાપા ન હય જવાની, વો હય ફસાના ચેહ હય કહાની.
 રહેગી નેકોંકી હયાં યાદગારી,—ઇલાહી તૌબા ઇલાહી તૌબા.—કટી.
 મુસાફર આંકે સરાએ ફાનીમે સોએ અયસે કહી ન જાગે,
 મગર જો જાગે તો કળકે જબ, કુચકી ચેહ નૌખત બજી તો જાગે;
 સીરાને આંકે અજલ પુકારી,—ઇલાહી તૌબા, ઇલાહી તૌબા.—કટી.
 કહી ન નેકીસે દીલ લગાયા, હવસમે દુન્યાકે દીન ગંવાયા,
 હસદકી દૌલતકો મય કમાયા, ફીયાથા જયસા વોહ આજ પાયા.
 ઉઠાઈ આખીરકો હાય ખારી,—ઇલાહી તૌબા, ઇલાહી તૌબા.—કટી.
 (અલીબાબા આ. ના. મં.)

ગાયણુ ૨૨૩.—ખમાચ-દુમરી-પંજળી.

કૈસે કતરી સજની, જેરન રતીયાં,
 મોહે ઉનખીન, ઘડી ઘડી, પલ છીન ખીયાકુલ ભઈ મોરી આલી
 ખીયા ખીન કૈસે કટે.—કૈસે.
 “સનદ” ખીયા મોરી માનત નાહી.
 બાર બાર મોસે કરત બારા જોરી.—મોહે ઉનખીન.

ગાયણુ ૨૨૪.

સપ્ર કર સપ્ર ન તૂં મ્યાનસે શમશીર નિકાલ.
 કત્તે દુશમનકે લિયે ખન્જરે તદખીર નિકાલ;

તેરી શમશીરસે તો કતલ હો દો ચારહી બસ,
તેગે તબદીરકા હય લાખોંકો એક વારહી બસ.
જો મરે કુન્દસે કયૂં ઝહુર ઉસે દેતા હય ?
મિઠી બાતોસેહી કયૂં કામ ન કર લેતા હય ?
અપના વિસા હમે મિલ જાય તો કયા હય કમ બાત.
પાસ ઇઆં કે ચલે કોઇ બના કર હમ બાત.—સપ્ર.

(મહામુદશાહા.)

ગાયણુ રરપ.

સમજ જરકી કરત રહત ભારી જુઆરી
બારી બારી પાવે ઘર દર જર ભારી જુઆરી.—સમજ.
સમઝાઉં કયસે માંનત નાંહી, અપની કહત સુનત નાહી,
તોસે મુરખકો સમઝાઉં કએસા,
તું હટ ન કર સજન નાંહી કુચ જર મુઝે દીલવા,
તુઝે નહીં હું ઘેલા, નાહક ખેલત બનત અનારી.—સમજ.
(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણુ રરદ.

વેહેલા ઉઘાડોને દ્વાર, સદેવંત વેહેલા ઉઘાડો,
એકલી બીહું છું હું બહાર, સદેવંત વેહેલા ઉઘાડો;
મોઠે લગાડો ન વાર, સદેવંત વેહેલા ઉઘાડો.—ટેક.
છે મનથી તુંજ મશકરી, જીવજ મારો જાય;
ઉભી રહું હ્યાં એકલી, તેમ તેમ હૃદય ચીરાય.—સદેવંત.
માત, પિતા મેં પરહુર્યા, તજી નાતને જાત;
તમ અર્થે બની ઘેલડી, આવી માજમ રાત.—સદેવંત.
હવે હદ થઈ વાલમાં, દરશણુ ઝટ દો આપ;
શક્તિ સહન કરવા નથી, તમ વિયોગનો તાપ.—સદેવંત.
(સદેવંત સાવલીંગા.)

ગાયણુ રર૭.

દિલ સક્ષા ન પાય ઇન્સાન—દિલ.
રહે હાર છાન છાન બુધ્ધિમાન, ઝ્યાનવાન.—દિલ.
સચ્ચા રહુનેકા થા વચ્છા હરસે ક્રિયા, ક્રિયા, ક્રિયા,
નરને ધ્યાન પર ઉસ વચ્છેપર ન દિયા, દિયા, દિયા.

છુટી દુનિયાપર કુરબાન, હય નાદાન, નાફરમાન,
માનવાલે, શાનવાલે, ઉંચે ખાનદાન વાલે,
સરદારી ફરમાન વાલે, સારે જગસે હારે,
જગમેં આનકેં હરઆન, હય યે ધ્યાન, નાફરમાન.-દિલ.
(હરીશ્ચંદ્ર. વિ. ના મં.)

ગાયણુ ૨૨૮—ગઝલે તેહસીન.

કીસ મઝેહકે રંગસે બનબનકે આતી હય બહાર,
હુસ્નકો અપને અજબ સજસે દેખાતી હય બહાર.—કીસ.
ચાંદની હય, સચ્ચેર હય, આંર બાદે ગુલરંગ હયે,
ગર નહીં સારી તો કીસ કાફેરકો ભાતી હયે બહાર.—કીસ.
માહતાબખી હયે મઝેહમે, હાથે, બહો માહતાબ નહીં,
હયફ! ઉસકે હિઝમે કયા મુફત જાતી હયે બહાર.—કીસ.
બુમતી, બુગતી, બુકતી બુજલાતી ચાંદની,
જો બહો ગુલર પાસ નહીં કીચકુ ગુશ આતી હય બહાર.—કીસ.
વાહ વાહ “તેહસીન” નીપટ ચેહુ મીસરએ મવજુન હુવા,
ચાંદનીકે રંગમે કયા દીલ હુભાતી હયે બહાર.—કીસ.

ગાયણુ ૨૨૯.

કહાં તુમહારી દુપટીયાં, કહાં હમારી શાલ,
કહાં જરાગી રૂમલીઆં, કહાં બહા રૂમાલ;
ચાંદાં તુમહારી ખીરત રહ, જહાં હમારા ખીયાલ,
કમરકે સામને ગુગતુકા, નુર હયે કંગાલ.

અરી ઓ અધીઆરી નજર બનવા ડાલ,
બદન મેરા ચંદા, ચલન તેરા ગંદા, તેરે ફેદેમે
આએ ન બંદા, જનમ ફીરવા ડાલ.—અરી ઓ.

(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણુ ૨૩૦.

તુમહારે કચ્ચાલસે સાખીત, હયે અચ્ચારતેં કંગાલ
મગર કામીનકી ખાતીર હયે મઠકા યે હાલ,
દેખતેહી હુસ્ને અચ્ચારત ખીલ ખીલાતે રહ ગયે,
શેહેદપર મજબીકી સુરત ભીન ભીનાતે રહે ગયે.—દેખતેહી.

અરી ઓ મતવારી નજર બનવા ડાલ, કહાં તેરી ટોપી,
કહાં મેરા જમા; મેરે જાંમેપે ટોપી અમામા,
સળહી ખીકવા ડાલ.—અરે ઓ.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણુ ૨૩૧.

ગોરે મુખપર તન મન ધન બલહાર કીનેરે
તોરે કારન બનુંગી ગોવાલની.
ધરૂં ગાગર નટ નાગર દધ ભરકર સચોખાર.
સરપે ગાગર મોરે ઐર પાઉંમે પચેંજન સોહે.
આંખ અંજનકી બલક હાતમે કંગન સોહે.
અચસો રૂપા પીયા સુખરાજ કરે તન મનમે
જયસો આનન્દ કરે નન્દકુવર સખીયનમે
ચાલ ડાલ છલબલકી ચલકર કહુંગી બોલ હરખાર.
કાહ.—દુધ લે દુધ.
(મારે આસ્તી.)

ગાયણુ ૨૩૨.

દુખીયારી હું મારી હું ગમકી,
મેરે આસ નહીં કુચ્છ દીલમે જરા—દુખીયારી.
આપ કચોમકે હો બચેપારી, ધનકા ધંધા જારી,
ખીના ધન દામકે લેનાં ન દેના, મચે અચોરત હું ભીકારી.—દુખી.
કામ નહીં મીસકીનોકા, યાહાં નહીં ખચેરાત,
જા અપની તું રાહા લેકર માયાકી બાત.—મેરે.
નચે દચોલતહી રહેગી નચે સામાં હોગા,
ગોરે તારીકમે તનહા, તને બેજાં હોગા,
ધન માયા કુચ્છ કામ ન આવે; આવે કરણી કામ.
અચેસી કરની કર ચલો જો પાછે બાજે નામ.—મેરે.
(ખુશર હસીના.)

ગાયણુ ૨૩૩—દેશ ખ્યાલ.

મારૂં જાંઘની રાત—સેજરીયાં કયું ન ચલો.—મારૂં જા.
ઉભી ઉભી મૃગ નૈની અરજ કરે રે, લાગે જાઅરા ગોરે ગોરે ગાલ.—મા.
ચાંદની રાત છીતક રહે તારે, લોર ભથ ધરે આવ.—મારૂં જા.

ગાયણુ ૨૩૪.

અચ્છી સૂરત કયા કરે હુમ, અચ્છી ખસલત ચાહિયે,
હો પરીડે કોઈ તો કયા, આદમીયત ચાહિયે.—અચ્છી.
ખીના આહુમકસે તો, નાખીનાલી આકિલ ખૂબ હય,
ચશમકી ખીનાઈ કયા, દિલમે ખસારત ચાહિયે.—અચ્છી.
જરકી લાલચસે ખુશામદ જો નફર ખેહુદ કરે,
અયસે બન્દેપર સદા સાહિબકી લખાનત ચાહિયે.—અચ્છી.
ખૂબડે દુન્યામે દસમેં દો, લઈક એક લાખમેં,
અહુમકો કદ્ર ઇનકી, યાકે ઉસ્કી ઇન્જત ચાહિયે.—અચ્છી.
“રૌનકે” આલમ હય, આલમમે ફક્ત મેરા અયાજ,
જિસ્સે જીન્નત તુમકો, કયા ઉસ્સે અદાવત ચાહિયે.—અચ્છી.
(મહામુદશાહ.)

ગાયણુ ૨૩૫.

દાયમ ડરના, તુ નાદાંની દીલમે ન મરના,
ધ્યાન ધરના, અજી દમ ભરેં બહા ચારખીન કયા હુમ.—દાયમ.
ભલે દમ ખુરે દમ વહીં ચલનારે,
ઇતના જાનના દારે ફાનીસે ચારે ફાની.—દાયમ.
ધ્યાનકી તરંગ દીખા રંગ, જાનમે કરત ફીરત ગરમાઈ,
જો કોઈ શાદી ના શાદી—આખાદી બરખાદીમે પકડે હરસે
ધ્યાન, સખહીસં તોડ ઉન્દીમે જોડે કરત ધ્યાન તાસે,
રાજી રહે માલીક.—દાયમ. (હામાન.)

ગાયણુ ૨૩૬.

અદલા હુ અદલાહ હયે બરહક તું અદલાહ,
બરસેં તેરે નુરકા ચે તજદલા.—અદલાહ.
તું એક તાજે માઆખુદ મૌબુદ મુતલક,
સીફતબદ તૌહીદ હયે ફુલ હો વદલાહ.—બરસે.
રહે વીદા અશગાલ કલમેકા હરદમ,
કે હયે લા ઇલાહા વ ઇદલાહ હુ વદલા.—બરસે.
મુનજબ્બ સીફતબદ હયે વસ્ક તૌહીદ,
તુહીં હક તુહીં નુર હયે લી મોઅદલા.—બરસે.
કભુ યાદે હકસે રહા મયે ન ગાફીલ,
કરે જીક મૌલા વ તસખીહ મુસદલા—બરસે. (આખેં ઇબલીસ.)

ગાયણ ૨૩૭.

બાલમ કજરચોટી લઈવો જે નચેના ખીગડે જાએ,
મીસ્સી લઈવો કજરા લઈવો, દરપન ખીન લલચાએ.-બાલમ.
છોટી નનદીઆ મીસ્સી લગાવે, સુરમા લગાએ મુસ્કાએ,
નચેનોસે નચેના મીલાવે જીઠણીઆં, મેરોલી મન લલચાએ,
હાએ હાએ મેરોલી મન લલચાએ, ખાંકી નજરીયાં,
માફે કટરીયાં, સચેનોસે સચેનાં મીલાંઉ મન આએ,
તન મન ધન, દું જોખન, બારી ઉમરીઆં જાએ,
હાએ હાએ બારી ઉમરીઆં જાએ.-બાલમ.
અનેલે પનમે જે મરતા રહ્યા હો બસ વોહી જાને,
ખ્યારી શકલ જખ દેખી મહોખત આઈ જાતી હુએં,
મુરોદોપર શબાળ ઉનકા જોરોંપર જવાંની હુએં,
યે વો દીન હુએ કે આંખોમે શરારત આઈ જાતી હુએં.—

બારી ઉમરીયાં.-બાલમ.

(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણ ૨૩૮.—ગઝલે ઝફર.

મહોખત ચાહીએ બાહમ, હમેંલી હો, તુમેંલી હો,
ખુશી હો ઇસ્મે યા હો કમ, હમેંલી હો, તુમેંલી હો.-મહોખત.
ગૂનીમત તુમ ઇસે સમજો, કે ઇસ ગમ ખાનેમે યારો,
નસીબ એકદમ દિલે ખુરરમ, હમેંલી હો, તુમેંલી હો.-મહોખત.
દિલાઓ હઝરતે દિલ, ન યાદે ખતે સખ્ખ ઉસકા,
કહીં અયસા ન હો ચહે સમ, હમેંલી હો તુમેંલી હો.-મહોખત.
હમેશાં ચાહતા હય દિલ, કે મીલકર કાજે મયે નોશી,
મયસર જામે મય જમ જમ, હમેંલી હો તુમેંલી હો.-મહોખત.
હમ અપના એશક ચમકાએ, તુમ અપના હુસ્ન ચમકાઓ,
કે હયરાન દેખકર આલમ, હમેંલી હો તુમેંલી હો.-મહોખત.
“ઝફર” સે કહેતા હય મજનુ, કહીં દરદે દેલે મહઝુન
જો ઝમસે કુરસતે એકદમ, હમેંલી હો તુમેંલી હો.-મહોખત.

ગાયણ ૨૩૯.

કયસી ઝમક, જ્યૂં બક્ર ચમક, માહૂખૂબ હમારી આએ હય,
દ્રીઝમે ફૂક હય, દિલમે ધડક હય, મેરે લીયે ઘભરાએ હય.-કયસી.

થાટ અઢાકા, નાજ બલાકા, અંગીયાંભી મસકાએ હય,
સોલા બરસકી, પૂરી હવસકી, જળ તો મુઝે યહે ભાએ હય.-કયસી.
(ફરેએ શીત્તા.)

ગાયણ ૨૪૦.

દુનિઆ ચાલે ભાઈ સારી પૈસાથી

પૈસે સગાં દીલદારી પૈસાથી.

ગાડી ઘોડા વાડી પ્યારી પૈસાથી

ઈજતદારી, તાબેદારી પૈસાથી.

કોરસ.-કાકા મામા કેહવાના ને ગાંઠે હોય તે લેવાના

ઘણીઆણી નહિ રેહવાના ને પૈસે ઓવરના લેવાના.

જમાઈને રીત ઓછી પડશે એટલે આવી રડવાના.

વન પૈસે ધુમ ધોવાના, ધોવાના.

ચલકતી ફાઈતીન અને ધુમ પૈસાથી

સાઈકલની રસ્તાપર ધુમ પૈસાથી.

‘સ્ટેનડીંગ કોલર’ ‘જો’ પર માર પૈસાથી

મેરીનસનાં આઈસક્રિમપર ધાર પૈસાથી.

‘જેકી-કલબ’ અને ‘ક્રિસ-મી-કવીક’ પૈસાથી.

‘મલાકા કેન’ અને ‘વૉલ્કિંગ સ્ટીક’ પૈસાથી.

‘ઈંગલીશ-કટ’ ના કેશમીર ‘સુટ’ પૈસાથી.

બને જાણી જોઈ ‘હેન્ડ સમ શુટ’ પૈસાથી.

(કોરસ)

સાંકડો સેતો, ઉંકરા બાલ પૈસાથી.

મધમધતા રેશમી રૂમાલ પૈસાથી.

ફક્કડ ‘શુઉ’માં ફાંકડી ચાલ પૈસાથી.

સુંદર સાડી ઉપર આઢે શીઆલ પૈસાથી.

ધમ ઢાલ ને માંહે પોલ પણ પૈસાથી.

જેહુકે કરી વાતો ગોલ પણ પૈસાથી.

અવાજ કાહુડે ફાટાં ઢાલ પણ પૈસાથી.

થાય બુબબનાભી તોલ પણ પૈસાથી.

(પટેલનો જલસો.)

ગાયણ ૨૪૧—ભૈરવી-હોરી-તાલ દીપચંદી.

પીયા તોરે રંગમે સમાયે રહી.

ઐર રંગ મોહિ જોકે ન લાગે.—પીયા.

રંગ તોહી, રંગરેજ તોહી હયે.

તેરોહી રંગ મન લાયે રહી.—પીયા

ગાયણ ૨૪૨.

સતપનસે રાજ ન બહેકી હારારે, કરં કયા મયે-સતપનસે.

રાજભી છીનાં, ગાંઉંભી વાકા, કયા અળ કરીએ વીચાર.—સતપનસે.

(હરીશ્ચંદ્ર. પા. ના. મં.)

ગાયણ ૨૪૩.

જક્ષા જાને નહીં મુતલક, જે દીલબર હો, તો અયસા હો.

સદા ખુલખુલ પ હયે માઈલ, ગુલેતર હો, તો અયસા હો.—જક્ષા.

હું મીજગાં દેખ દીલ ખસ્તા, ઐર અબરૂ દેખકર મજબુર,

અગર હો તેગ તો અયસી, જે ખંજર હો તો અયસા હો.—જક્ષા.

મયેં જોસે માંગે જાતી હું, વહો દેતેં જાતે હયેં મુઝકો,

હો શાહે હુસ્ન તો અયસા, ગદા ગર હો તો અયસા હો.—જક્ષા.

લખે રંગીની દંદા દેખ, ઉસકે નૌહરી જોલે,

અગર હો લાઅલ તો અયસા, જે ગઉહર હો, તો અયસા હો.—જક્ષા.

મયેં ગીલમાનરૂપ હું સદકે, હયે વહો મેરેપે નીત કુરખાં,

હો ખીખી ગર તો અયસી હો, જે શૌહર હો, તો અયસા હો.—જક્ષા.

(સચ્ચેપુસ સુલેમાન.)

ગાયણ ૨૪૪.

મુઝે હાંસીલ હુન્નરો કમાલ, મોહિ કોઈ કયા જાને રે.—મુઝે.

ખાંકી ફળનવાસે ટપકે જોળનવા, ચંદાસા નાદીર જમાલ.—મુઝે

માલીકને પચેસેપે પચેસા દીયા હયે, દીલ હય હમારા નેહાલ.—મુઝે.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૨૪૫.

જહાં પર શમઅ હોતી હય, જહાં પરવાના આતા હય,

પરીરૂ જુસ જઘે હય, ઊસ જઘે દીવાના આતા હય.—જહાં.

શરાખે વરલકા તાલિખ, હું મય અય સાકિએ ઉલફત,

તેરા અબતક નહી ગરદીશમેં કયું પયમાના આતા હય?—જહાં

ન શમેકે છુપો મુઝસે કડંગા વર્ન મય રસવા,
 અય મસ્તેનાઝ મુઝકો નાલયે મસ્તાના આતા હય.—જહાં.
 જકામે તાક હો તુમ ઓર સિતમમે શોહરએ આકાક,
 મગર યહેલી તો કહિયે કુચ્છ કરમ ફરમાના આતા હય ?—જહાં.
 ન હો ગર “રૌનકે” બઝમે હસીનાં તુમ અય શાહે હુસ્ન,
 તો કયું દિલ હાય આશકકા, તુમહેં નઝરાના આના હય ?—જહાં.
 (હાતમ ખીન તય.)

ગાયણુ ૨૪૬.

પ્યારી કાહે કાહે કરત પુકાર.
 કૌન સપન પ્યારી અંખીયન દેખા,
 ડરત નીંદરીયાં હાંકે માર.—પ્યારી.
 તોપર વારી, હમ બતીહારી, મીલકર, સારી પ્યારી જાન,
 કયું પોકારી કર જારી ખાલીક ખારીકી અમાન,
 દેખી ભાલી, દેખી કાલી, કીજે તુને શોરો શાર,
 કર બયાં, બે ગુમાં, ડર ડર કર.—પ્યારી.
 (અલાઉદ્દીન. આ. ના. મં.)

ગાયણુ ૨૪૭—ગઝલે ઝફર.

જલવા જે ઉસ્ને દેખાયા મેરા જી જાનતા હય,
 ફેર ખુદાઈ નઝર આયા મેરા જી જાનતા હય.—જલવા.
 ઉક ગઈ મેરી ઝબાસે તો જેહાંકી લેહેઝત,
 કયા મઝા ઇશકમે પાયા, મેરા જી જાનતા હય.—જલવા.
 મંચ ખતાવાર હું, ખત કયું કર લીખું અયે સાહેબ,
 જયસા લોગોને શીખાયા, મેરા જી જાનતા હય.—જલવા.
 કૌન કહેતા હયે તેરે ઇશકસે અંજાન રહા,
 જીતેજી તુને જલાયા મેરા જી જાનતા હય.—જલવા.
 અય “ઝફર” ઉસ ગુલે ખંદાનકી મોહબત તુઝકો,
 હમ બદમ ઉસ્ને સતાયા, મેરા જી જાનતા હય.—જલવા.

ગાયણુ ૨૪૮.

લાવ દો મુઝે ઇનઆમ, લેદ લા દિયા તમામ,
 જાન પર ખેલકર લા કલામ,

ચાર પાંચ દેવ, પહુલવાન ગેવ,
મકુસે કર લિયા ગુલામ,
ઠોક દો પીઠ, ઠોક દો પીઠ,
ખોલ દો આફરી હુબર.
કયા કામ કર આયા, કયા નામ કર આયા,
કિસ કદર હું નકર હુશિયાર,
ઓહુ ! ખાયા ખાના લજજતદાર, પાયા તુરરા ગજરા હાર,
કર લાયા સખ કાર,
નારિયલલી દીયા, પાનફલલી દિયા,
હાથ બાંધ કે ક્રિયા સલામ.—લાવ. (સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૨૪૯.

જાય સુખ, પાય દુઃખ, મન નીતવા, જાય કહું કાહે જગત ગતવા.—જા.
એ માનો, એ ઠાનો, એ જાનો, સતી હમકા,
ધીર ન આવે, નીર બહાવે, અંખીયાં દેખ ખીપતા;
નાથ ન માની, ખાત ન માની, ઘાતહી જાની, પતી ખીરહાકી એ દેખો ખીથા,
લાજ પતી લીનો, આજ દુઃખી કીનો, જ્યાકો મોરે પીયા.—જાય
(મુરીદે શક.)

ગાયણુ ૨૫૦.

હુએ સગરો રાજ મોરા, કુલ શેહર કુલ બન ન સુરજ,
નજર કુરંગ મીલીએ બનાંએ જગકો સજલા.—સગરો.
જાએ રખકર ઘરમે બરતર મુરત મોરી, પુંજે હીત,
પુજે મીત કરકે આન રખકે ધ્યાન આ આ આ આ,
જગ કરે મુરતકી સેવા, માંગે સો લે બે તોલા આ આ આ—સગરો.
(આજમશાહ)

ગાયણુ ૨૫૧.

તક તક દેખી સુંદરીયાં શાંન,
ગોરે ગોરે ગાલોંપે તીલ ચમકાવે.—તક તક.
એક તો દેખી વાકી આલી નજરીઆં,
દુજે પાઈ મોગલીઆં શાંન,
તીજે પાયા વાંકી પધીઆમે તુરરા; કયા જાદુ ડાલે
સુંદરીઆં શાંન—તક તક.
(ખુદાદાદ.)

ગાયણ રપર—કલ્યાણ લાવણી.

મેરે પીયાકા નવરંગ બાગ, ચલી મયે દેખનકો,
ખીલ રહી ફુલવાડી ચંપા, કલી આઈ બહારનકો,
ગફલત કર ખીચ્છુને કાટાં, આગ ભઈ તનકો.

જુલ.

ખીચ્છુ મોટા રંગીલા, સાંઈ ભાઈ, ખીચ્છુ મોટા રંગીલા,
ખીચ્છુ મોટા રંગીલા માજ ઉતરન ગેલા ચહેરા,
માજ ઉતરન ગેલા ચહેરા, એ તો મજદહેરા વરતી લેહરા,
લેહરા વરતી લેહરા, કોણી તરી મનુશ ધારા સચેરા,
ઊવ હૈરાન બાન મોરી,
ઊંખ ચલા ખીચ્છુને ઝેહરી ખ્યાકુલ પ્રાણ આય ઘેરી—મેરે પીયુકા.
તલપ તલપ જી બયે સખી અખ કયા કરં બહેના,
અન પાની મોસે નહીં રે ભાતા નહીં રે બાન રખના,
સખ સખીયન મીલકર ઉતારો સખ મેરા ઘહેના.

જુલ.

લઈ આલી બેબર, સાઈ ભાઈ લઈ આલી બેબર
લઈ આલી બેબર, અગી ચંદન લાવી ફાર:
ચંદન લાવા ફાર, પંખા ઉડાઉ સીતલગાર
બાતે બાન પ્રાન મોરી,
ઊંખ ચલા ખીચ્છુને ઝેહરી, ખ્યાકુલ પ્રાન ઘેરી—મેરે પીયુકા.

ગાયણ રપ૩.

ઓ જહાંકે દાદરસ, હો બચેલ ફરખા મેરે બસ,
મુઝકો તો હુએ ચેહી હવસ, રૂપએ મહીના પાવું દસ.
અમીરકા હું ગાડીબાન, દેખો કયસી મેરી શાન,
ચાહતા હુએ અમીર, હું મએતો ઉસકા દીલ પજીર.—ઓ.
જો તનખ્યાહકી દીખાવું આસ, બલાંએ ખીખી લે પચાસ,
મુસર હો સદકે ઓર સાસ, નીસાર બચે બે કીયાસ—ઓ.
(બુદમે અજલમ.)

ગાયણ રપ૪.

મેહેરનીશાં અશર કહાં, જીરકો પરખા પુર ફન મીલા,
અપના અપના રહેજન મીલા, જગ એ ધનકા દુશમન મીલા.—મેહેર.

હબરો ખા ગએ દઝોલત બહડાકર ઝુટા ચારાનાં,
બના મુનીસ કોઈ હમદમ કોઈ નઝોકર કોઈ બના,
અપના સમઝા જીસ્કો હમને, વહી દુશમને બાન મીલા.—મેહેરનીશાં
(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણુ ર૫૫.

વાહરે મક્કારી ને અઈયારી ચાલ એ !
બદકારી ચાલ એ—ઠગારી બાલ એ !
વાહરે ! વાહરે !
બલી જ'બાલ એ !
વાહ વાહ—વાહરે,
બસ બઝો તમે—સમબવો મને—
અરે વાહા રે તમારી ચારી !—દીલદારી—દુઃખકારી—
બઝોજી બઝોજી એ સાધુજી સાચા !
મારોજી થપ્પર, લગાવો તમાચા !
સાધુજી સાચ્યા,—છેઝોજી કાચ્યા !—એમ ?
હાહાહાહા—એમ !—વાહા રે.

(દોરંગી દુનિયા.)

ગાયણુ ર૫૬.—ગઝલ.

શેકસ્તે દિલ તેરે કુચે મીયાન બયઠેં હુયે.
ગમે ફેરાકમે હમ બાનેસાર બયઠેં હુયે.—શેકસ્તે.
ભરોસા મત કર ચહે દુનીયામે જીંદગાનીકા;
ફનાકી કીશ્તીમે કંઈ લાખ હઝાર બયઠેં હુયે.—શેકસ્તે.
ખોદાકે વાસ્તે પરહેસે તું નીકલ બાહર,
તેરે દેખનેકુ કંઈ ઇતેબર બયઠેં હુયે.—શેકસ્તે.
કુખ નજર આયેગા માહતાબી રૂખ તેરા,
મિસ્લે ચકોર હોકે હમ વીસકે નેબર બયઠેં હુયે.—શેકસ્તે.

ગાયણુ ર૫૭.

અરે દેખ લિયા તુઝે રૂબરૂ, અપના હુવા ન તૂં.—અરે.
અયસે વફાપે થૂ, ઇસ ઇસ્તેબાપે થૂ—અરે.
આયેગે અબ કભૂ, ખોને ન આબરૂ.—અરે.

(અલીબાબા. વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ર૫૮.

ગોરેં ગોરેં ગાલોંપે શ્યામ મન વારા; પ્યારા જગસે ન્યારા.—ગોરેં.
 સુંદર કમર મીર્ગસા રંગકર, અંગ સજા કર ઝલક આલા,
 અયસા શુન પાચે જગત્ કહાં, મોહે ચાલ પીયાકી અનોખી
 સમા ગઈ.—ગોરેં.

દુહો.

પ્રાન ગયે પરમાત્મા, લાગે નયના બાન,
 છ તડપત હય તુમ ખીના, દરસ દીખાઓ આન.—ગોરેં.
 (બઝમે ક્ષાની.)

ગાયણુ ર૫૯.

(૧)

થઈ બે'રા સાથે બે'રો હું તો પામ્યો મો'રદાર,
 અને રીતમાં તો પામ્યો હું પચીસ હબ્બર !
 મેં નથી જોઈ તે નાર—મને નથી કાંઈ દરકાર,
 બસ કુટીઆં મલી જાય તો મારો બેહેરો થાયે પાર !
 કોરસ.

એક પચીસ હબ્બર ! વાહુ, પચીસ હબ્બર,
 તોલી દે તું યેસા ઝટપટ, નહીં વાર તું લગાડ !

(૨)

નહીં મલે મુજ સમ કોઈ કીસમતદાર,
 મારવાડીઓને પછસે હું તો કરતો ફરેં લાર;
 આ ઘડીયાલ છે સુનાનું અને છેરો આળ દાર,
 આ લાકીટ અને પાકીટ મલી પાનસોનો પાર !

કોરસ

તે સૌ મારવાડી ઉધાર, છું હું મારવાડી આધાર,
 આખાં ગામના ગોમાજીઓ થાય છે મારા દોસ્તદાર ?

(૩)

આ વીટી છે હીરાની—થશે હબ્બરેકનો માલ,
 પણ મતા તેખી મારવાડીની જાણજો મારા લાલ !
 જે થવાનો હોશે તે થશે અંતે નીકાલ,
 પણ હાલ તો રાખું શેઠયાનો રોળ અને ચાલ !

કોરસ.

ચાલ બાબુ, પોઇસ! પોઇસ! ચાલ એઇ, સીટ! સીટ!
છે ખુશાલી, ધુમ ખુશાલી, હુરરે પીટ! પીટ!
(બેહેરા બેહેલા કાકા.)

ગાયણુ ૨૬૦—ગોંડ મદહાર જલતે તાલા.

ગરજત બરસત ભીજત આઇ લો,
સુરકો ચુનરીયાં, દેવા રંગ.-ગરજત.
એક તો ઘટા કારી-ભુંદન બરસે,
બીજલી ચમકે જીયરા દર પાઇલો.
અપને શામ-સુંદરકો ગરવા લેવો લગાવ.-ગરજત.

ગાયણુ ૨૬૧.

ખ્યારી તોરે ચમનમેં કુલનકી બહાર હો,
ચમનમેં બહાર હો, સુમનકી બિહાર હો-ખ્યારી.
રાજનસે રાજ રહે, માજનસે સજ રહે,
તાજ તેરે રાજકા ચાહુ, ખ્યાર હો-ખ્યારી.

શબ્દેર.

હો મુબારક હુમેં અય ખાલિકે અકબર શાહી,
બાગે હસ્તીમેં ખિલાયે ગુલે અનવર શાહી,
શાહ ફૂલહા રહે તા હુશ્ર તો આબાદ ફૂલહન,
ઉસકો હાસિલ હો ખુશી, ઇસકો મયસ્સર શાહી-રાજનસે.
(રામ લીલા.)

ગાયણુ ૨૬૨.

સનમકા નુર દેખા હય ખુદાકે નુરકે બદલે,
હુવા હય દાગે દીલ રોશન, ચેરાગે નુરકે બદલે.—સનમકા.
જો દેખેગે તેરે હુસ્ને જહાં આરાકો મહેશરમે,
ખુદાસે લોગ માંગેગે તુઝહીકો હુરકે બદલે.—સનમકા.
અનલ હકકે ચેવજ લબપર અનલ મહાબુબ જરી હો,
ચહુડાએં દારપર મુજકો અગર મનસુરકે બદલે.—સનમકા.
પસે મુરદન અગર ચારો મયસ્સર હોતો રખ દેના,
કકનમે ખાકે કુએ દીલરૂખા કાપુરકે બદલે.—સનમકા.

ખુદાયા ઇશ્કે ખુતમે ઇસ કદર સખતી ઊઠાઈ હય,
કે પહેલુમે હય એક પત્થર દીલે રંબુરકે બહલે.—સનમકા.

(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણુ ૨૬૩.

રાંમ રગી ન થાજિં હું કેમ ?

કામ રોજીનું લાગે અગર હાથ એમ,

દામ મહેનતનું મળશેજ તેમ.—રામ.

હામ ભીડું ન રાખું હું જોમ,

પાક દયાનતથિ રાખું અગર સાફ નેમ,

દામ મળશેજ મદ્યુંછ જેમ.—રામ. (અસલાજી.)

ગાયણુ ૨૬૪.

સંલલ એ દીવાની એ ચંચલ, ધીરે ધીરે, ધીરે ધીરે, ધીરે ધીરે.

ઉંચે નીચે, દેખીયો નયનારી, એ ચંચળ, ધીરે ધીરે,

ધીરે ધીરે, ધીરે ધીરે, ઉંચે નીચે સોચ;

નયનનસે કાહુ સુઝત નાહીં, જીયરા મોરા ડરાએ,

દેખ સંલલરી એ અધીયારી, કુએમે દે ન ગીરાએ,

કોઈ શયતાન ગરદન દબાએ, મોહે મેંડક ચળાએ ન ખાએ.—ઓ ચં.

નાહક ડરત મરત હય તું, કાહે જીયા ઘલરાએ,

ઝટપટ ઝટપટ ચલે જો અલી તો ઘરવા પોહોંચ જાએ;

નહીં કુએમે દુંગી ગીરાએ, તોહે મેંડક ચળાએ ન ખાએ.—ઓ ચંચલ.

(અલીબાબા આ. નં. મં.)

ગાયણુ ૨૬૫.

રખને ખોલી કીઝમત મોરી, નાહીર શઓહર જળસે મીલોરી—રખને.

પહેલા શઓહર કાલ જુઆરી, વોહી નુસરત મુવા ભીકારી,

ચહે હુએ નુરી વો થા નારી; છુટી મય ઉરસે રખ તોરે વારી,

સભા રંગીલી શઓહર રંગીલા, સેજ રંગીલી મચોલી રંગીલી.—રખને.

(જુદમે વેહેશી.)

ગાયણુ ૨૬૬.

હમ દમ આએરે, ધાઓ સળ મીલકે સાહેલીયાં,

ચેહુ ખાળ કયસા પુરગમ થા, ડર ડર જીયા મોરા કાંપે,

મન ઘબરાય.—હમ.

ઢોડો ઢોડો મીલકે સારી મેરે દીલકી બેકારી,
 દેખો લાલો બારી બારી સારી વાહુ કીધર ગઈ,
 ગડ ગઈ મર ગઈ સગરી કીધર ગઈ,
 કોઈ હયકે નહીં ઇધર ઉધર ગઈ;
 સારે ઘરમે હય નજરમે કોઈ નહીં રે.—હમ.

(અલાદીન. આ. ના. મ.)

ગાયણુ ૨૬૭.

અએ બાદે સબા બા ચમન, ચમન શીર પતા તું ગુલકા લા,
 બા કરમ કરમ કર બા, જલ્દી બા; બા—બા કરમ.
 એ બાગકે લાલા ચરન પડું, તું બતા વો મતવાલા;
 કયા ચલન ફળનકા થા, દે બતલા; કયા—કયા ચલન.
 (ગુલે બકાવલી.)

ગાયણુ ૨૬૮.

મતલબકી કિશ્તીમેં બયઠે હિમ્મતકો પતવાર કરે,
 બહુરે જહાંમેં મુશકિલકે મૌજેકો વોહી પાર કરે.
 હારણિ હો તો હારસે જ છોટા ન કલી જિનહાર કરે,
 હિમ્મત બાંધે ખારકોલી વહુ ગુલ દસ્તા યા હાર કરે.
 હું મયે સરપર તેરે ફિર તું જોઈ હય કયૂં બેકાર કરે,
 દાર પ ચહુડને વાલેકો, ચાહે તો ખુદા સરદાર કરે.—મતલબકી.
 (દીલેર દીલશેર.)

ગાયણુ ૨૬૯.

નાચ નાચો ખુશી આઈ હેલા મીયાં
 નઈ નાર બેહાઈ હય હેલા મીયાં
 આજ હુઈ સગાઈ હય હેલા મીયાં
 પાઈ પાઈ લુગાઈ મેરે સાહબને
 ખુબ શાદી રચાઈ મેરે સાહબને
 ધુમ ધામ મચાઈ મેરે સાહબને—નાચ.

ગાયણુ ૨૭૦.

કયૂં લુટાતે હો દૌતત, મેરે હઝરત,
 શાહબદે આજ તો પૈસેકો હય જમાનેમેં ઇજજત.—કયૂં.

કયૂં નિકલે ઘરસે આજ, મેરે સરતાજ,
 કિયે આસુદા એક દીનમે તુમને સયંકડો મોહતાજ.
 કયૂં હોતે હો તારાજ, ગવાં કર રાજ,
 અયસી ખયરાત હોગી તો, રહેગા કયસા તખ્તો તાજ.
 થે જો પાંચ સૌ દીનાર, રહે ખીસ અય સરદાર,
 ઉડે તુમસે બહો એક બાર, રહે સખાવત હય આશ્ત,
 મેરે હજરત—શાહબહે આજ તો પૈસેકો હય.

ગાયણુ ર૭૧.

તોરી છલબલ હય ખ્યારી, તોરી કલબલ હય ન્યારી,
 કરો ઘાતેં ન મોસે સાવરીયાં જનન—
 તેરી બુલફેં હય કાલી, તેરે ગાલોંપે લાલી,
 તેરે નયનાકી લાગે કટરીયાં જનન.—તોરી.
 જાઓ જાઓ નાદાં મોહે ન બનાઓ જનન
 નયનોંસે નયેના મીલાઓ મોરી જનન
 એજ છોડોજ હાત, કરો એરોંસે ઘાત, નહીં હોંગી ચેહે ખાત,
 એજ વાહ વાહ વાહ, વાહ વાહ વાહ, વાહ વાહ વાહ.—તોરી.
 (અચીરે હીર્સ.)

ગાયણુ ર૭૨.—પરજ હુમરી.

મગ ચલત કાહાન ઘર અટકી,
 મયે દુધ બેચન જાત બિંદ્રાબન,
 છીન અપટ મટકી પટકી.—મગ ચલત.
 નંદ ગાંવકી નવલ ગુજરીયાં
 તું તો હયે નટ હટ અપની હુકકી.—મગ ચલત.

ગાયણુ ર૭૩.

કયસી દાના સુની ખાત માને, દેખે આંખોંસે તો સચ્ચી જાને.—કયસી.
 મેરે પસીનેકે સદકમેં જો હો, હાજર ખૂન બહાને,
 કયસી અમાનતમેં બહો ખિયાનત કરેગા ભલા અય દીવાને—દેખે.
 (મહામુદશાહ.)

ગાયણુ ર૭૪.

બહીલાં બહીલાં ચાલ્યાં આહા,
 સાલી મહારીનાં લાડી;
 ખૂટ બોલે, માથું ડોલે, આંખ થાય બહીકણુ સીની બાડી.—બહીલાં.

ધીરે ધીરે બાપુડી પઢાવો,
જરા ધીમે ધીમેથી કુઢાવો,
બાપુ હળવે, બાપુ હળવે,
લાલી લાઉં એકાદી હું ગાડી.—બહીલાં.

ગાયણ ૨૭૫.

ઘરસે ચૂં કૈન ખુદાકે લીયે લાયા મુઝકો !
કીસ સીતમગારને સોતેસે જગાયા મુઝકો ?—ઘરસે.
હુકને કયા ખવાળે પરેશાં ચે દેખાયા મુઝકો ?
નજર આતા હુએ ન અપના, ન પરાયા મુઝકો ?—ઘરસે.
બસમે બલીમકે મુજે છોડ દીયા હુએ ! ગજબ,
હુંડને કોઈ પરસ્તાંમે ન આયા મુઝકો ?—ઘરસે.
હુએક ! સદ હુએક ! કીસીને ન બબર લી મેરી !
કયા અજીબને મેરે હાલસે બુલાયા મુઝકો ?—ઘરસે.
નીન્દસે આંખ કીસીકી ન ખુલી કોઠેપર,
ઉઠકે મુજકે ન ચુંગલસે છોડાયા મુઝકો.—ઘરસે.
તા દમે મર્ગ અબ ઉમીદ રેહાઈકી નહીં,
કીસ બલામે મેરે અલ્લાહા ફસાયા મુઝકો ?—ઘરસે.
મુફલસીકી કોઈ તદબીર બતાવો ઉસ્તાદ,
હુએ બહોત ગરદીશે કીસમતને સતાયા મુઝકો.—ઘરસે.
(ઈંદર સલા.)

ગાયણ ૨૭૬.

ખ્યારે જાઓ રચેન બાકી થોડી હુએ,
બચેરી આયોરે સવેરા, આન ગમોને દીલ ઘેરા.—ખ્યારે.
જયું જયું દેર હોતી જાતી હુએ, ઘટી જાન મોરી જાતી હુએ.—બચેરી.
લાચારી હુએ કયા કીજીએ, આધી રચેન ફેરા કીજીએ.—બચેરી.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૨૭૭.

નામ જાનેકા ન લો ચાર મયે મર જાઉંગી,
ચાર મયે મર જાઉંગી, દીલદાર મયે મર જાઉંગી.—નામ.
૮

ખોલે બાલોસે સનમ સામને મત આધયો,
 તેરેકુ કુછ હોવેગા તો સીર પટક મર જાઉંગી.—નામ.
 તેરે જાનેકી ખબર, મેરે દીલમે હુધ પીકર,
 બાટુંગી શેરો સકર, મય પીસંકો મનાઉંગી.—નામ.
 તેરી મેરી દોસ્તી, સારે આલમ જાનતી હુય,
 મેરેકુ કોઇ પુછેગા તો સાફ નામુકર જાઉંગી.—નામ.
 તેરી ગલીકે સનમ લોહ મુજે દરાતે હુયે,
 અયસી તો મંચળી નહીં લોકોસે ડર જાઉંગી.—નામ.

ગાયણુ ૨૭૮.

સોજા, સોજા, અય હુમારે જિગર,
 સોજા, સોજા, બાગો બહાર, નજરકે, જિગરકે,
 સોજા, સોજા, અય ગુલેતર કરાર, બહાર,
 સોજા, સોજા, હુમારે, દુલારે પિસર.—સોજા.

(નીગાહે ગફલત.)

ગાયણુ ૨૭૯.

ગઇ વો રશકે કમર, રશકે કમર, મેરી દીલબર જાન જીગર, રશકે કમર.
 કયા સમા યે ખુબ થા ઇસ બાગમે મગર
 મએલી તનહા વાલી તનહા, કીસકા થા ખતર.—ગઇ.
 વો શમા સીફત હુય તો મએ પરવાના બનું
 હો તસદ્દુક ઊસકે ઉપર જાન અપના હું.—ગઇ.
 ગર વો હએગી હુરે અદના તો મએ હું ગીલમાન,
 ગર વો હએ ચુડેલ ખ્યારી મએ બનું શએતાન.—ગઇ.

(આખે ઇબલીસ.)

ગાયણુ ૨૮૦.

હએ મુજસે બે ખબર જો વો, મેરા ઇસરાર કયા જાને,
 હે ગુંગા જો જબાંસે વો, ભલા તકરાર કયા જાને.—હએ.
 મએ કયા હું કૌન હું કીસકો, ખબર હરગીઝ નહીં મેરી,
 તબીબાંકી તબીઅતકો, કોઇ ખીમાર કયા જાને.—હએ.
 મેરી પએછાંન ઉસકો હએ, જો દીલમે આંખે રખતા હએ,
 વગર ન અધા હો સો, લજજતે દીદાર કયા જાને.—હએ.
 મહેલકે પાસ મીસકીનો, કો જો અએરાત બટતી હએ,
 હરએક અએરાતકા તુમમેસે, તો ઇસરાર કયા જાને.—હએ.

મગર એક લડકી એક લડકા, હુએ ઉનમે ઉન્કો લે આંનાં,
અજીઅત ભીકકી વો દોનો, બરખુરદાર કયા બને.—હુએ.
(સીતમે હામાન.)

ગાયણુ ૨૮૧.

મએં તો બાવરચીકી બેટી, મેરા બાપ દાદુ મીયાં.—મએં તો.
મોઘરા મેરી માદર ખ્યારી, નામ ચમ્બેલી મેરા,
કાલેખાંકી માઅશુક મએં હું, બહો હુએ મેરા હીરા.—મએં તો.
કાલી કાલી સુરત મેરી, કાલેખાંકી સારી,
ગોરે મુહકો આગ લગાવું, કાલી મુઝકો ખ્યારી.—મએં તો.
લટક મટક કર ચલી બાબરકો હાતમે લેકર ટોકરી,
નજર ભર કેઇ દેખો લોગો, બાવરચીકી છોકરી.—મએં તો.
(જેહુંગીરશાહ ઐર ગૌહર.)

ગાયણુ ૨૮૨.

ખુબી સખ તેરી ન્યારી હય અય દીલબર મેરી બન.
બાતેં તેરી લોલી ભાલી, ચાલ નીરાલી મતવાલી,
સીધી સાદી શકલ દેખકે મય તુઝપર કુરબાન.
નીચી નીચી નજરેં તેરી નયન રસીલી અલબેલી,
ગાલ ગુલાબી હાંટપે લાલી મોતી હય દનદાન.—ખુબી.
(અખતરે હિન્દ.)

ગાયણુ ૨૮૩.—ખમાચ-આસાવરી.

અબ મયે કયેસે આવું રાજ હો તેહારે પાસ.—અબ.
રૂમ ઝુમ રૂમ ઝુમ પાયલ બાજે
એક આંદની રાત રે;
દુબે હુએ બેરીકો બાસ.—અબ.

ગાયણુ ૨૮૪.

બેટી હમારી, બેટી હમારી, બેટી હમારી લાવો,
બન મએં લુંગા વર્ન તુમહારી, બેટી હમારી લાવો.—બેટી.
ચેહી હુએ બહો આંખ કલેબ, ચેહી હુએ બહો નાંક કાંન,
ચેહી હુએ મેરી પુતલી ખ્યારી, બેટી હમારી લાવો.—બેટી.
(સએકુસ સુલેમાન.)

ગાયણ ૨૮૫.

ખુટી પીલાકે લુભા ગયા કોઈ મુઝે—ખુટી.
 બડી સવેરે જો કોઈ છાને વાકી લાંબી ડીંટ
 ઉડત ચીરધયાં વોહ પહેચાને ગીરી સડકસે ઇંટ-સવેરે ફેર છનેગી.
 દુસર પહેરે જો કોઈ છાને વાકે લાંબે કાન
 તવા કટોરા બેચ ડાલકે ધર લોટે પર ધ્યાન.—સવેરે ફેર છનેગી.
 તીસર પહેરે જો કોઈ છાને જીં ભાદવકી કીંચ
 ઘરકે જાને મર ગયે જૌર આપ નશેકે બીચ.—સવેરે ફેર છનેગી.
 ચવથે પહેરે જો કોઈ છાને બચ્ચા આપહી આપ,
 બે જોર બે સુસરે કે હો છે બચ્ચેકા બાપ.—સવેરે ફેર છનેગી.
 (મુરીદે શક.)

ગાયણ ૨૮૬.

અમાનં તુ હામાન કો દીજીયે,
 બંદા નવાજ, રહેમાન કાદીર સુખહાન,
 હો જગકા તું સુલતાન, ફલક સામાન, મલક દરખાન.—અમાન.
 હું બંદા તેરા આશકે જાર,
 તેરી યાદમે શાદ જૌર અશકબાર,
 તેરી રાહમે જાનો માલ નીસાર,
 તેરે નામસે કામ મુઝે હરબાર,
 અય શાહીનશાહે હર હો જહાંન,
 રહે હરઆનં, અમાનં, અમાનં, અમાનં.—અમાનં તું હામાન.
 (હામાન.)

ગાયણ ૨૮૭.

ઠોર બતા દે, કામ દિખા દે,
 ભાગ ચલી ક્યૂં? વાહ રે તેરા નખરા
 વાહજી બીબી વાહવા!—ઠોર.
 નામ બતા દે, ગામ બતા દે.
 હુય બહો કહાં તું કામ બતા દે,
 બોલ અરે બોલકે જા, બોલ અરે બોલ, તેરા નખરા!
 વાહજી બીબી વાહવા!—ઠોર.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૨૮૮.

આયા કયસા જમાનારી, દેખો દેખો ખાત મોરી
સુન લો જરા ધ્યાન લગા-આયા.
પઇસેપે દે જાન, સારે, ખુરે લલે ના ખીચારે
કયસા સમારી, ચેહુ કયસા સમારી.-દેખો દેખો.
હુય વોહ લડકી નેકનામ, ચેહુ મીયાં હુયે બેઇમાન,
લાહોલ વલ્લાહરી લાહોલ, વલ્લાહરી.-દેખો દેખો.

(તાસીરે ખાખ.)

ગાયણ ૨૮૯-ગઝલે આમીન.

શહીદે ખંજરે બેદાહ હું મયે,
હંમીશે મહેશીલે ફરહાદ હું મયે.—શહીદે.
મુજે મુફલીસ ન સમજે તુમ અહલે દુન્યા,
લીયે બસ ઇશકકા બદાહ હું મયે.—શહીદે.
બહો કહેતા થા ચલા જા તું ચુલસે,
નહીં હુકમે તેરે જલ્લાહ હું મયે.—શહીદે.
જુસે મયે યાદ કરતા થા શખો રૂઝ,
ખુદા જાને ઉસેલી યાદ હું મયે.—શહીદે.
મુજે શેખો બરેહમનસે નહીં કામ,
જહાંમે બદેએ આઝાદ હું મયે.—શહીદે.
લીયે ફીરતા હું મેરે ખાકે ઇશક,
બ ગુલોંકી તરાહ બરબાદ હું મયે.—શહીદે.
શહેનશાહ તું હુય મયે “ આમીન ” ગદા હું,
તું ખુદ માલેક હુય, બેખુનીયાદ હું મયે.—શહીદે.

ગાયણ ૨૯૦.

વફાકા દૌર ઊઠા, દૌર આયા બેવફાઇકા,
જમાનેમે મજા યારો, નહીં અબ આશનાઇકા.—વફાકા.
હુમ આશક માહેતલઅતકે, ઔર ઉસકો જાનેઆલમ લે ?
દિયા શાહજાદાને હુમકો એવજ યહે બાંકિદાઇકા.—વફાકા.
વફાસે કુચ નહીં હાંસિલ, જફા પરહી મય હૂં માઇલ,
બ જાહિર દોસ્ત, ઔર ખાતીન રખુંગા કજ અદાઇકા.—વફાકા.

યેહી તશવીશ હય હુમકો કે મારે બનેઆલમકો,
સખખ તા માહેતલઅતસે બને કુચ્છ કદ ખુદાઈકા.—વફાકા.
(પ્રીસાને અબયખ.)

ગાયણ ૨૯૧.

મએં બાવફા હું ન ડર આજ ઈધરકો આ નીકલા,
હું બાનીસારોંમે કયું ખઓફસે ભરા નીકલા.—મએં.
વો ઓર હોંગે જો તુઝકો ફરેખ દેકે ગએ,
ન છોડુંગા એકદમ તું હએ આશના નીકલા.—મએં.
સુન લે જગમે આએકે સખસે મીલીયે ધાએ,
નાં બને કીસ લેસમે જો મનમોહન મીલ જાએ.—મએં.
(તખદીલે કીસમત.)

ગાયણ ૨૯૨.

બની આદમ ન હો ગાફીલ ખુદાઈ મહેરબાનીસે
હય તેરી પાક હસ્તી એક કતરે ગન્દે પાનીસે.—બની.
અગર દુન્યાકા હએ તું શાહ, ન ઉસપર ફખ કર ગુમરાહ,
ફીજી તુઝસે કઈ જાહાહ, ઉઠે હય દારે ફાનીસે.—બની.
ગદાકો પલમે ગર આહે તો મૌલા બાદશાહ કર દે,
જેહાંકે શાહકો લહેએમે મીટા દે હુકમરાંનીસે.—બની.
(ખવાએ મહોખખત.)

ગાયણ ૨૯૩.

ઠગની સુન સુખન ઠગની, ઠગની લયે સખ,
બએરી, હુમસે ફીર કર.—ઠગની
જો જો થે અપને હએ પરાએ, મન ખીચ ધર અગની,
દીલકો મોરે પડે કલ કએસે દુઃખ હએ દીન દીન,
અમન ન બન ઠગની; કયસી કડં જો થે કુલ હજારે,
રાજ દુલારે લએં હએં ન્યારે, અખ સખ મન મગની.—ઠગની.
(આજમશાહ.)

ગાયણ ૨૯૪.

ફના હો ચુકા મએં ફના હો ચુકા,
અજબ ઈશ્કમે મુખ્તેલા હો ચુકા.—ફના.

મેરા અચન દરીયામે ડુબા જહાજ,
 ન વો ખુત મગર આશના હો ચુકા.—ફના.
 હુવા મુખ્તેલા એક પરીજાદ પર,
 મેરા તાન્ને તખ્ત અબ હુવા હો ચુકા.—ફના.
 હું એક નાનકાલી મએ મૌહતાજ આજ,
 થા કલ શાહુ ઐર અબ ગદા હો ચુકા.—ફના.

(જુદમે અજલમ.)

ગાયણુ ૨૮૫.—ખમાચ ધૂપદ.

ધુનસે બજાએ બંનસી,
 ધુનસે બજાવે બાજત શ્રી બીંદ્રાબન, ઉમડ ધુમડ
 રહો સોગન ગરજત બાજત પ્રમાન.—બંનસી.
 દેશ દેશ ગરજત ગોપી ધુન દામની ધમકત
 નેના રૂપ નાર સોહી ભાયે દહુ ધનક બાન.—બંનસી.

ગાયણુ ૨૮૬.

કચોન મય જતન મીલું ગુધ્યાં
 જી તડપે સુન સુન બીન સઘ્યાં
 કચોનસી તદબીરસે દીદારે દીલબર દેખીયે,
 જીસપે દીલ સદકે કીયા હય ઉસકો કયું કર દેખીયે.—કચોન.
 (બજમે ફાની.)

ગાયણુ ૨૮૭.

ગુધ્યાં રંગ રલીઆં મનાઓરી.—ગુધ્યાં.
 કંચન મગન રૂત છાએ રહી હુએ,
 અએશો ખુશીમે રચાઓ ઘડી પલીઆં મનાઓરી.—ગુધ્યાં.
 મદવા બીના જીઆ મોરા ન માને,
 પીઓ પીલાઓ દીખાઓ છલબલીઆં મનાઓરી.—ગુધ્યાં.
 (ખુશરૂ હસીના.)

ગાયણુ ૨૮૮.

મીટે ન લીલાર કડું કુચ દાવરે;
 બીન અંખીયન ન જીયું કચેસે પાઉં રે.—મીટે.

દાવર કાટ હે ઘડી તોરી ગમકી, સુખસે અએન કરો રે,
 અખ શાહ દેગા દવાઈ નએનનમે, દુઃખકી એખદ
 બાતું મર બહિ રે.—મીઠિ.
 (આજમશાહ.)

ગાયણ રલેટ.

થેઇ તત થેઇ (૩) થન ગન ગન (૨) થન ગન થેઇ તા (૨)
 તક તક થેઇ તા (૨) થેઇ તત થેઇ.
 બિંદ્રાબનકે બન બિશે, શરદ રતુ રજનીશ;
 પુરણ પ્રકાશ્યો મનહર, રાસ રમણ ધરનિશ;
 ઠમ ઠમ આવે, રમજુમ બાવે, હરી સંગ ધાવે;—થેઇ.
 સખી યુથલે ચંદ્રાવલી, ચલી પ્રિય રાસ પ્રસંગ;
 બિચમે લાડલી રાધિકા, બમિલી કુશકે સંગ.
 કર કર ધરતી પ્રેમ મન ભરતી, ગોપીયન ફિરતી.—થેઇ.
 લેત બલેયાં કુશકો, પ્રેમસે પુલકીત રોમ;
 સંગ નૃત્ય અયસો કરે, છોમ છોમ અર છોમ.
 છક છક હીલતી, થક થક મીલતી, તક તક ખીલતી.—થેઇ.
 (ત્રિચારાજ.)

ગાયણ ૩૦૦.

કરે મુઝે ચેલા લલા અએસા નહીં કોઇ આલા.—કરે.
 ના મય નએકર ના મય આકર, પુછા એ કયા દીવાની,
 દેખ મય કએસા, છએલ છખીલા, મુંહ હો તેરા કાલા,
 આહાહાહા મુંહ હો તેરા કાલા.—કરે.
 (બુદમે વેહુશી.)

ગાયણ ૩૦૧.

ઉમાપતી નમૂં નમૂં, શરણુ ગતી નમૂં નમૂં,
 જટાધારી સંગ લિયે, પારવતી નમૂં નમૂં.—ઉમાપતી.
 કરો મહાદેવ દયા, હરો દુઃખ પીર બિથા,
 તેરો નિત નામ રટત, જતી, સતી, નમૂં નમૂં.—ઉમાપતી.
 (હરીશ્ચંદ્ર. વી. ના. મં.)

ગાયણ ૩૦૨—ગઝલે નઝીર.

તાબ ઉમ્મકે દેખનેકી ન લાએ ચલે ગયે,
કયા કયા પરી જવાં થે, આએ ચલે ગયે.—તાબ.
આલમ થા યેહુ જુલેખાંકા યુસુફકે ચાહમેં,
રૂકે હુઝાર બેહાકે, આએ ચલે ગયે.—તાબ.
આદમ રહા ન કોઈ, પયમ્બર રહા નહીં,
બહોલી સરે ઝમીનપે, સમાયે ચલે ગયે.—તાબ.
દારા રહા ન જમ, ન સીકંદરસા બાદશાહ,
તખ્તે ઝમીનપે સયંકડો, આએ ચલે ગયે.—તાબ.
દેખે “નઝીર” મયને ચમનમે ને આપકો,
મહેદી ભરે ને હાથ દિખાયે ચલે ગયે.—તાબ.

ગાયણ ૩૦૩.

ધ્યારે કયસા મયેં બના હું હુશીયાર, દેખો દેખો રે,
ધ્યારે ઉસે ને ન પાઉં, મરૂં જાન મયેં ગવાઉં,
ઝટપટ ચોરીસે મયેં જાઉં, ઉસે ખીચકે લે આઉં, બેકાર.—દેખો.
ધ્યારી મોહનીયાં, હોવેગી તેરી ગમખવાર
હાં હાં.—હોવેગી તેરી ગમ ખવાર,
સબસે મયેં દાનાં શીયાના હું ચાર,
તેરા જીનહાર, નહીં ચતબાર, મીલે કબ ચાર.—દેખો.
(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણ ૩૦૪.

I have seen a deal of gaiety
I lead a jolly life
My name is Retty Madame
The handsome Parsee's wife
The thing I most excel—
In dressing neat and tight
In silken Suits and patent Boots
The brightest of the bright,

(CHORUS.)

For Retty Madam is my name (twice)
 Good for every drink at night (twice)
 From Brandy to Champagne
 My father were a surly lot,
 They curbed my flighty ways.
 But now I am no more their slave;
 My bills my husband pays.
 He daily takes me to the band,
 He daily takes me to the Balls,
 And Treacher's, Kemp's & Watson's shops
 Are honoured by my calls.

(CHORUS)

From Meadows street to Esplanade
 The People all exclaim,
 Oh ! there goes Retty Madame
 The handsome Parsee's dame—
 Oft I ride on Arab horse,
 And cut my gentle Capers,
 And private concert oft I sing,
 And oft I write to papers.

(CHORUS)

(નાનાં-શીરીન.)

ગાયણ ૩૦૫.

આજ ગાઈ બળવો રૂમઝૂમ ઝૂમ,
 જનનન છનનન છમ છુમ છુમ છુમ.—આજ.
 આ સાજ વાજ ગાજનુંજ થાવો રાજ,
 બસ ગમ થજો સદા ગુમ ગુમ ગુમ.—આજ.
 શાદી મુબારક, મુબારક ઘડી,
 સદા ફલજો દુઆ લલી લલી લલી,
 જર રહો રમી, જસ રહો ભમી.—આજ.

હરને બસ તમ એકજ માનો, માનો, તેના હુકમ જાણો,
નેક વિચારો નેકજ ખોલો, નેક ખોલવા જીભને ખોલો,
નેક કરો તમ કામો હરદમ, સુખ દુઃખમાં રહેજો તમ હરદમ,
તન મન ધનનૂં સુખ દે રખ તે, છૈયાં દે ઇશ આશિષ છે એ.—આજ.
(નીંદાખાનું.)

ગાયણુ ૩૦૬.

નાચેં છુમ છુમ છુમ ખ્યારી, ગુલશન હય સખ હરા ખ્યારી;
નાચેં હીલમીલ ખીલ હાં હાં હાં.—નાચેં.
આજ સાજ કરે મહેર ખ્યારી, રંગ ઉડે ગત રાગ છીડે,
ખહુડે શાન, કરે આન, પે કુરખાન, દીલો જાન,
આ દીખાએ જલ્વા ખ્યારી, ખીલ જાએગી કીયારી હાં હાં હાં.—નાચેં.

ગાયણુ ૩૦૭—પીલુ-હુમરી પંજખી.

ખેગી ખખરીયાં લાવે મેરે હરકી,
ખતીયાં સુનાદે મોહે શામ સુંદરકી.—ખેગી.
“ ઇશક ” રંગ પીયા ખીન, કલ ના પડત હયે,
અખ ના રહી મયે સખી, દેખો કૌન ઘરકી.—ખેગી.

ગાયણુ ૩૦૮.

એ..... માથે મટુકી લઈ જાઉં
ખ્યારી દહેરી લાલા ને દુધલડાં પાઉં.—એ.
હું ગોવાલણુ નાની નારી
ખ્યારો મારો છે વિહારી,
રંગે રમાડી રીઝાઉં.—ખ્યારા.

(વિક્રમ ચરિત્ર.)

ગાયણુ ૩૦૯.

શું અજબ જમાનો આયો—કૈ જવાન થયા શાણા,
થઈ તડમ તડાક ખિરાજે—જાણે મોતી દાણા;
મોટી મોટી કરિ વાતો—જાણે રૂડા રાણા,
દિલના છે મોટા દસ્તિયા—પણ ખીસાંના કાણા.

(કોરસ) જુઠા કૈં અકડે-જુઠા કૈં અકડે,
ખાલી ખોખાંઓ ખખડે;
જુઠા કૈં અકડે-જુઠા કૈં અકડે,
કોરા વાગાએ કકડે.
ઘરમાં પરણી ફફડે.

૧

જો સાઠ કદમને છેટે-કદિ જવું હોય ભાઈ,
તો બગી ટરામવે દેખી-પગ જાએ ફસકાઈ;
નાજીક નારોની માફક-ચાલે છે મચકાઈ,
રાતે તો ઓળા જોઈ-ભડકે છે ગભરાઈ.

(કોરસ) જુઠા કૈં અકડે-જુઠા કૈં અકડે. ૨
ત્રિસ રૂપિયા કમાઈ લાવી-દસનાં તો ખૂટ લિયે,
વળિ ઠંડાં બરફ વિના તો-પાણી નહિ કબૂ પિયે;
પોતાની ફરજ ન જાણી-ખીજાને શીખ દિયે,
રે શુણી લિયો નાદાનો-પાખડો નિત તજિયે.

(કોરસ) જુઠા કૈં અકડે-જુઠા કૈં અકડે. ૩

(જુનીઆઈ વિરૂદ્ધ નવીઆઈ.)

ગાયણ ૩૧૦.

કાબિલે શુખડા ન તો લાયકે જુદાર હય હમ,
હકકો ખુતકે નહીં, ઇનસાકે પરસ્તાર હય હમ.—કાબિલે.
અનકરીબ અપનીલી રસવાઈકા વકત આ પહોંચા,
એક મઆશૂકકો અબ કરને લગે ખ્યાર હય હમ.—કાબિલે.
ખાહુરે ઉદ્દતમે લગી કિશ્તીએ જાંકો બેઠા હવા,
ઇસ કીનારે નહીં પહોંચે થે કે ઉસ પાર હય હમ.—કાબિલે.
કયસો ફરહાદસે જો માઅરેકા મારા ન ગયા,
મારને ઇશકકી જાતે વહાં તલવાર હય હમ.—કાબિલે.
કામ બનતેલી હએ “રૌનક” કે, બિગડતેલી હએ,
પુરે ગાફિલ નહીં તો પુરે કબ હુશિયાર હમ હય.—કાબિલે.
(આશક્કા ખુન.)

ગાયણ ૩૧૧.

દીલ દીવાનાને શું સમજાઉં કહીને,
મન મારી બેસું બસ ગમ ખાઈને.—૧

મનમે તનમે ધુન ભરી ધુમ,
ચાહું હરની મયા બસ કસમ ખાઈને.—૨
સખ્ત મુશકીલ છે તરવો ભવ સાગર કાતીલ,
કામ ક્રોધ મદ લોભ સીતમગર કાતીલ,
હુણ્યા જેણે એ ત્રણ હવસો તરિયો નીલ કાતીલ,
પુકારી કરે ફરીઆદ જાહીલ દીલ કાતીલ,
થાઈ દીલની રંગેરંગ બસ ઘાહીલ કાતીલ,
ભળું દીલથી, જીગરથી, સખરથી, કુરબાન થાઈને,
મન મારી બેસું બસ ગમ ખાઈને.—દીલ દીવાનાને.
(પટેલનો જલસો.)

ગાયણ ૩૧૨.

દહીવાલીકા તઓર દીખાનાં, લટકા બના બના દીખા.—દહી.
મદ ભરે નયના, ચંદર બદના, કર લટકા ઓર ખટકા,
ચલો ચલો સહેલી હાં જાના.—લટકા.
(તાજે નેકી.)

ગાયણ ૩૧૩.—ગજલે શાદાન.

જો કે નામે હક ન લીયા ભલા, વંહો જીયા તો કયા, ન જીયા તો કયા,
કે જો કામ થા ન કીયા જરા, વંહો કીયા તો કયા, ન કીયા તો કયા.—જો કે.
વંહો સનમ ન હોવે જો બઝમમે, નહીં બાદે પીનેકી કેફીયત,
જો બગયર ચારકે મય પીયા, વંહો પીયા તો કયા, ન પીયા તો કયા.—જો કે.
વંહો નેગાહુ ખુશ હય અજબ ભલા, જો બઝમે ચાર લગી હુયે,
જો બગયર ચાર નઝર કીયા, વંહો કીયા તો કયા, ન કીયા તો કયા.—જો કે.
ચેહુ જો “શાદાન” તુજસે યું કહેતા હય કે, ખોદાકી રાહુ મત ભુલીઓ,
જો શીવાએ રાહુ ખુદા ચલા, વંહો ચલા તો કયા, ન ચલા તો કયા.—જો કે.

ગાયણ ૩૧૪.

મારા તનમાં મનમાં ભર્યો છે ઠર્યો છે, ભય જાઉં ગજ જોતી.
વળી ગુમાવ્યું મેં ભાગતાં ભાગતાં (૨) નકવેસરનું મોતી.—મારા.
હાલવું ચાલવું હારી છું હાય, જીવ મારો ગભરાય,
કે દી ફરી માઝં મળશે મોતી,
ગોરી હું કહાડીશ મોતી.—મારા.

(સૌભાગ્ય સુંદરી.)

ગાયણુ ૩૧૫.

પ્યાર મોહનીયાં નીલાના હોગા.
 ગમ જો હોગા ઉઠાના હોગા.—પ્યાર.
 આશકો ખોસા તો શીરી લખોંકા—
 દેના હોગા દીલાના હોગા.—પ્યાર.
 ભર ભરકે જામે શરાખે મહોખત,
 પીના હોગા પીલાના હોગા.—પ્યાર.

(દીલકુરોશ.)

ગાયણુ ૩૧૬.

કયસી શોલા ચંદ્ર બદનકી, દેખત સુધ બુધ, ગઈ તન મનકી—કયસી.
 દેત કટારી વહો મતવારી, ઢળ સયનનકી છળ નયનનકી.—કયસી.
 મધુર મદન મનમોહન મૂરત, ચંચલ ચાલ ચપલ ચિતવનકી—કયસી.
 કાદિરને મન છીન લિયો હય, વા બિન નાહિ જાન બચનકી—કયસી.
 (દીલેર દીલશેર.)

ગાયણુ ૩૧૭.

ખાતોંમે ઘાતોંમે માત કર ડાલા, પ્યારી અંખીયોંમે જાદુ ભરા.—ખાતોં.
 બડે આમીલ હો કામીલ ઉસ્તાદજી,
 અજી વાહુ સાહેબ મય હું તુમસે કમતર,
 ઉસ્તાદે કામીલ હો તુમ મુજસે બહુડકર,—અજી વાહુ સાહેબ.
 દીલમેં ગએરોંકી લગી હય મુંહસે મેહેરકી ખાત,
 ચાર દીનકી ચાંદની હય શીર અંધેરી રાત,
 તોપે વાઝં તન મન, પ્યારી જાન સદા
 દીલમે તુંહી મેહેરે મુનવ્વર હય રોશન.—પ્યારી જાન.
 (ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણુ ૩૧૮.

કયસે ધરૂં મયે તો ધીર, હાય! મા કયસી કરૂં મયે!—કયસે!
 બાવાકો દુઃખ મોસે દેખો ન જાવે,
 ઉઠતી કલેજેમેં પીર! હાય! મા કયસી કરૂં મયે!—કયસે!
 (હુરીશ્ચંદ્ર. વી. ના. મં.)

ગાયણ ૩૧૯—દેશ હુમરી.

તારા બંગલાની ખીરકી ઉઘાડ
હું તો ભીગું છું બહાર.—તારા બંગલાની.
નવ રંગ મારી સાડી જો ભીગે,
ઐર ભીગે નવસરો હાર.—તારા બંગલાની.

ગાયણ ૩૨૦.

મળહ દેતે હું કયા ચાર, તેરે બાલ ધુંધર વાલે.—મળહ.
નીકલી મેરે દીલસે આહ, જાતા થા વોહ રશ્કે માહ,
દેખા દુશમનકે હમરાહ, દોનો હાથ ગલેમે ડાલે.—મળહ.
પહેલેથી મુજસે તકરાર, અબ તુ કયું કરતા હય પ્યાર,
અબ તેરી તરફસે ચાર, મેરે દીલમે પડ ગયે છાલે.—મળહ.
તેરી ભવેં હય ચા શમશીર, તેરી ચીતવન હય ચા તીર,
હય આંખો ખુતે જો પીર, ચા હું જહુર ભરે દો પ્યાલે.—મળહ.
કોઈ દમકા હું મેહમાન, એક નજર ઇંધરભી જાન,
તેરી આંખોંકે કુરબાન, એ મુંહ ફેરકે જાનેવાલે.—મળહ.
(અસીરે હીર્સ.)

ગાયણ ૩૨૧.

સુનીયે જનાબ-હુવા દુશમન ખરાબ,
ખાવે હય પેચોતાબ-પડા જાંદામે અબ.
ઉસકો સુલી ચહુડાઈ-નહીં જાંદા બચાઈ
સબ માઆકુલ દીલાઈ-કરકે ઉસપે ગજાબ.
મયે એ ચહુસાં તેરા-નહીં ભુલું જરા,
હય એ મકસદ મેરા-મરે દુશમન અગર,
કરું તુંજકો નેહાલ-બહોત દે જર વ માલ
નહો રંજો મલાલ-તુંજકો તા ઉમ્ર ભર.
અરછા અયે નામેવર-કુછ ન કીજે ખતર
હોગા સબ ખુખતર-કલકો વોહ બદ લગામ,
ચહુડે સુલી ઉપર-તબતો કહેના મગર,
હાં એ સચ હયે ખબર-વર્ના જુઠ નેકનામ.

અછાં અછાં બયાં-એ સબ હોગા અયાં,
 બુઠ સચકા નીશાં-હોગા માઆલુમ સબ,
 ગર વોહ દુશમન મેરા-કલકો સુલી ચહુડા,
 તબ તો દામન તેરા-કરૂં જરસે બલબ.

(આખે ઇબ્તીસ.

ગાયણુ ૩૨૨.

પડા કયું ચેહ બશર જુન્દાન,
 હુઇ હું સુનકે મયે હયેરાંન.
 કીસકો જલાયા કીસકો સતાયા કીસકો રૂલાયા આંન.—પડા કયું.
 માલ ચુરાના, બલ બીછાના, ચાલ જતાના બાંના,
 ચોર પુરાના, હય પએછાંના, યા ડાકુ ઇનસાંન —પડા કયું.
 (હામાન.)

ગાયણુ ૩૨૩—Burlesque—Gallop Air.

લંગડેદીન—રામસીંગ—ચાંદ—સભી આવ આવ,
 લંગડેદીન—રામસીંગ—ચાંદ—સભી બવ બવ,
 લંગડેદીન—રામસીંગ—ચાંદ—ઉસે લાવ લાવ;

૧ હાં—હાં હાં—
 હાં—ઉસે લાવ
 ૨ હાં હાં હાં હાં—
 હાં હાં—હાં હાં—હાં હાં હાં હાં.—લંગડે દીન.

(૨)

હય કયા—હય કયા ! હય કયા ! ખટપટ હય કયા !!
 અરરર—બા—ઉસે ધર—બા.
 ધર કહાં—ધર કહાં—ધર કહાં.
 બોલો ઉસકા ધર હય—કાંહાં.
 લંગડે લુલે લોલે ભુલે,
 હય કયા, હય કયા, હય કયા ! ખટપટ હય કયા !
 અરરર બા, ઉસ ધર બા,
 ધર કહાં ધર કહાં ધર કહાં બોલો ઉસકા—
 અંધે સારે—દેખે ક્યારે—ઇનકા બાવા—ચાંહાં છીપા રે—

(૪)

જાઓ મરે રહો—વોહ તો કબકા પાર હુવા હોગા
પાર હુવા નહીં હાજર હું મંચ—પર અખ
ભાગેગા બંદા.—લંગડેદીન.

(તારા ખુરશીદ.)

ગાયણુ ૩૨૪—ગઝલે દરદ.

મેરા જુ હયે જખ તક, તેરી જુસ્તેજુ હય,
અખાન જખ તલક હયે, યેહી ગુફતેગુ હય.—મેરા.
ખોદા જાને કયા હોગા, અંજામ ઇસ્કા,
મંચ બેસખર ઇત્ના હું, વોહ તુંદ ખુ હય.—મેરા.
તમન્ના હયે તેરી, અગર હય તમન્ના,
તેરી આરજુ હયે, અગર આરજુ હય.—મેરા.
કીયા સયર સખ હુમને ગુલઝરે દુનીયા,
ગુલે દોસ્તીમે અજખ રંગો ખુ હય.—મેરા.
ગનીમત હયે યેહુ દીદ, વહા દીદે યારાન,
જહાં આંખ મુંદ ગઈ, ન મંચ હું ન તું હયે—મેરી.
નઝર મેરે દીલકી પરી “દરદ” કીસપર,
જીધર દેખતા હું વોહી રૂખરૂ હય.—મેરા.

ગાયણુ ૩૨૫.

મતવારી કિનીરે, તુને ઓ પીતમ, રસ ભરિયાં, પ્રેમ અંખરિયાં,
નિખરિયાં, જો કરિયાં, બિસરિયાં, સુધ હું દીની, કીનીરે.—મતવારી.
બયેરી હુએ મોરે ડગર, ડગર, ઓ મીત નજર તું રખ મોહેપર,
જખસે મોહે તું મનમાં લીની.—કીનીરે.—મતવારી.

(આશકકા ખુન.)

ગાયણુ ૩૨૬.

કોઈ રખકી મરજુ કયા જાને, દુનીયાં મતલબ અપના જાને,
જો જીસપર બીપતા બીતી હય વો જાને યા મઓલા જાને.—કોઈ.
જો મએ જાનું તુ કયા જાને, ફરમાયા ઇન્દર રાજાને,
નુરીમે તુર સમા જાને, આદમકો આદમ પા જાને,
જખ રંગમે રંગ મીલા જાને, તખ, તનસે સંગ છુટા જાને.—કોઈ.

(ચત્રા બકાવલી.)

ગાયણુ ૩૨૭.

કાંકરયાળ, ન મારો લંગર,
અંગવા લગ જાયરે લંગર,
સુન પાવે મોરી સાસ નનદીયા
દ્યોર દ્યોર ગલે લાગે.—લંગર.

(કરણુ ઘેલો.)

ગાયણુ ૩૨૮.

મય તો પયસોં કે પીછે દીવાના હુવા જાન પયસોંકે;
જારે જારે નાદાન લાગે પયસોં કે ખાન
કયું હય ખોતા અવસાન, તેરે વીરોંકા જાના નીશાના.
રંગ રસીલી, છેલ છખીલી,
હટ મુએ ઝટ મુએ પાળ નટખટ મુએ, દુર.
નહીં, ઇસી ચૌખટપે અખ તો ઠીકાના હુવા, જાન પયસોં કે.
(મારે આસ્તી.)

ગાયણુ ૩૨૯.

સમઝ ખાત તૂં અખ યહે અય મેરે ખ્યારે,
અરે બે ગુનાહ હય બહો દોનો બિચારે.—સમઝ.
નવિશ્તા યહે રખના તેરે પાસ તૂંને,
વજર આકે જખ સફ યહાં પર સંવારે.—સમઝ.
તું ઉસ વકત અન્જાન હોકર અય જાના,
ગિરા દેના તૂંને યહે આગે હુમારે,
તો ફિર ફયસલા દેખ લે મેરા સારે.—સમઝ.
(મહામુદશાહ.)

ગાયણુ ૩૩૦—આસાવરી, જલતે તાલા.

કાહના ન કર મોસે રાર અખહી,
જાએ પુકાર કફે કન્સ રાજાસે,
લર જધદ ચુનરી દીધ ફાર.—કાહના ન કર.
ઇતની ખીનતી જસોદાજાસે કહીયો,
અખની દીત લંગરસે સંબાલ.—કાહના ન કર.

ગાયણ ૩૩૧.

તારા સચ નાહીં કહેનારે, મહેમાન પ્યારી શાંન,
રતીયાં તરસ કાહે બતીયાં બનાવ્યે.—તોરા.
દરસ દરસ અચસે બહોત પુકારે,
અચેસી કહેના દીલબરસે,
જાનં જાનં જાનં મેરી તું બાત જાનં, મયને તોરી બાતેં જાની,
તુને મેરી જાની.—તોરા. (હામાન.)

ગાયણ ૩૩૨.

અચ રશકે કમર છુકા જલાના નહીં અચ્છા,
ઉલકતકો બહુડા કરકે ઘટાના નહીં અચ્છા.—અચ.
હમ ખાક નશીનોંકા સતાના નહીં અચ્છા
દુન્યા નહીં અચ્છી ચેહુ જમાના નહીં અચ્છા.—અચ.
હો જાયગા સૌદા મુઝે ઉલકતમે તુમહારી
હુશ્યારકો દીવાના બનાના નહીં અચ્છા.—અચ.
લીખવાના ચેહુ મીસરા તું મેરે સગે લહુદપર
મૌત અચ્છી હય પર દીલકા લગાના નહીં અચ્છા.—અચ.
(તાસીરે ખાબ.)

ગાયણ ૩૩૩.

ધીરજકા પત્તા કડવા હય, લેકિન ફળ ઇસકા મીઠા હય,
જડ ઇસકા ખેશક ખટ્ટા હય, ફલ ઇસકા લેકિન મીઠા હય.—ધીરજકા.
ઇસ દુન્યાંમેં જો આતા હય, રાહતભી ગમભી પાતા હય,
લેકિન જો ઘબરા જાતા હય, ગરદિશમેં બહો આ જાતા હય,
સખતીસે, નરમીસે, સરદીસે, ગરમીસે,
સખ જબદે, અંત મજા દે, રંજ મિટા દે, ગંજ દિખા દે.—લેકિન.
જો દુઃખ સુખ જગમેં સહતોં હયં, જયસે રખ રખે રહતોં હયં,
કરતો હય જો કુછ કહતોં હય, મૌજેસે કબ બહોતોં હય ?
હય પુરે ઇનસાન, હય પુરે ઇનસાન,
સચ્ચે હય હુરઆન, પછે હય હુરઆન, હુરઆન.—લેકિન.
(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૩૩૪.

ગોઇંગ ગોઇંગ મી તો આતાં ગોઇંગ રે,
જોલી તાતીયા ગોઇંગ હુ પારટી.—જોલી.

પ્લેનટી મની ગોટ ખીસ્થાત માળ,
લપકા સારી આલા શોધંગ રે.—જોલી.
રેડ રેડ મવડા આંની હોટ ફ્રેની,
સારા દીવસ કરૂં ટોપીંગ રે—જોલી.

(મેલાની મજાહ.)

ગાયણુ ૩૩૫.

પીયારી આલા જોખનકા દાન દીલવા જાન,
ચલન તોરી હય મતવાલી આકૃત ડાલી નાગન જયસી કાલી,
લોલી લાલી દહન, લાલે ચમન સુખન ગુલે ચમન,
બદન શાખે સમન નયન કાલે હરનકી શાન દીખલા જાન.—પ્યારી.
તન મન ધન સખ તોપે વારૂં જી નીસારૂં,
હરદમ નીસદીન પલછીન જાની તું બની મય બના,
તોપે જાના મય દીવાના તું તો હય મોરી જાન.—પ્યારી.

(અલાઉદ્દીન ન. આ. ના. મં.)

ગાયણુ ૩૩૬.

શરમીદા કમર હય તેરી તસવીરકે આગે,
સુમખુલ હો ખજલ જુદકી જંજીરકે આગે.—શરમીદા.
આશકકા તો કુછ બસ નહીં માશુકકે આગે,
રાંજેકા તો કુછ ન ચલા બસ હીરકે આગે.—શરમીદા.
ખોલ વાકે હુમને તેગે નેઘેહસે કીયા કતલ,
જાનાહીં ન થા કાફરે બે પીરકે આગે.—શરમીદા.
ઇસ દરદકા દારૂં નહીં ખીન સખ “હુસેની”,
તદખીર તો ચલતી નહીં તકદીરકે આગે.—શરમીદા.

ગાયણુ ૩૩૭.

કહીં દેખી સજન સુકુમારી હો.—કહીં દેખી ?
સંત સજન સજ સુંદર સોહન,
સદગુણી, જનક દુલારી હો.—કહીં દેખી ?
ખોજ થકે, કહીં ખોજ ન પાચે,
હર ગંધ નારિ હમારી હો.—કહીં દેખી.

(રામ લીલા.)

ગાયણુ ૩૩૮.

અએ ફલકે કર દેગા અયસા ખ્વાર કયા માલુમ થા ?
 મુઝસે ખાલીક હોયગા, ખેન્નર કયા માલુમ થા ?—અએ.
 હાએ સદ અફસોસ હય, દાવા ખુદાઇકા કીયા,
 કત્રએ ગંદા હું નાહીન્નર, કયા માલુમ થા ?—અએ.
 ઠોકરે ખાઇ બહોંત અબ બખ્શદે મેરે ગુન્હા !
 એ સબ પાઉંગા અએ ગફકાર કયા માલુમ થા ?—અએ.
 (આજમશાહા.)

ગાયણુ ૩૩૯.

એજી લાવો મુંદરીયાં મોરી સઇયાં
 સંવરીયાં મય ન માનું રે.—એજી.
 ખ્યારે કહાં ગવાઇ એ બતાવો,
 બતાવો મોરે સઇયાં, મુંદરીયાં બતાવો.—એજી.
 લાખ કહી મયને એક ન માની
 સુંદરીયાં ડગરીયાં ગવાઇ
 મય ન કહેતા થા, મય ન કહેતા થા—કયું લલા ?
 એ તો મય જનતીથી રંડી એક લાઆનતીથી
 વાહજી વાહ મીયાં ! આહજી આહ મીયાં વાહ મીયાં
 વાહ મીયાં વાહ મીયાં વાહ મીયાં
 કયસી નીરાલી નીકાલી ચેહ ચાલ.—એજી.
 (દીલકરેશ.)

ગાયણુ ૩૪૦.

ઇત્નેકે ખીચ મોરી ગઇરે મુન્દરીયા,
 ગઇરે મુન્દરીયા મોરી ગઇરે મુન્દરીયા.—ઇત્નેકે.
 સાસ ન લીની મોરી નનન્દ ન લીની
 તુમને ચુરાઇ પીયા મોરી મુન્દરીયા.—ઇત્નેકે.
 (મુરીદે શક.)

ગાયણુ ૩૪૧.

કરો કરો સદા નેકહી કાંમ—ચલો ચલો રાહે હકપે તમામ,
 રહો રહો દુર બદસે મુદામ—હય અપનાં ચેહી કલામ—કરો.

રહા રહા નેકીસે કાયમ છુટકા નામ-ખેશક હુએ બહો દુન્યામે
 છુટકા મુઠામ,
 નહીં નહીં મૈત ઉસે તા બ કીયાંમ—હુએ અપના યેહી કલાંમ-કરો.
 હુવા હુવા સચેરે સુલએમાં તમામ-કીજે કીજે તસ્દી મોઆફ ખાસોઆમ
 રખો રખો મેહરખાંની હમપે મુઠાંમ-હુએ અપના યેહી કલાંમ.—કરો.
 (સચકુસ સુલેમાન.)

ગાયણુ ૩૪૨.—ઝીંઝોટી હુમરી.

અંચર માર પ્રાણુ લીયો હુરી,
 લે ગયો મન મેરો સાંવરીયાં.—અંચર.
 કરી કમાન જોખન લચકે ગયે,
 ખરસો ખીલક ખીલક ખરસો.
 ખિંદ્રાખન ખીચ ભટકી ભટકી,
 “અખતર” હાથ ખીચ ભઈ ખાવરીયાં.—અંચર.

ગાયણુ ૩૪૩.

દુર દુર, કરમત, ધરકત, દુર દુર,
 મુહ કર કાલા તું રીજલા નાખકાર જા મત કર ચાલા,
 ખંદરવાલા ખેલ નીકાલા.—દુર.
 જાને દે જાને દે અખ મોહે તું, છોડ મોરા કરવા,
 ઓ પ્યારી આજરી,—ઓ નારી આજરી,
 તું ચંદા મય સુરજ અયસા તેરા મેરા જોડા કયસા,
 કાલા કાલા કુત્તે જયસા ભોં ભોં કરકે દૌડા કયસા,
 મોસે જાના લગન લગાના રંગ ઉડાના
 દેવ પુરાના હુતકા નાના શકલ દીખાના.
 નાદાની કયા ઠાની,—શયતાની તુફાની,
 ઓ જાની આ જાની.—દુર દુર.

(અલાઉદ્દીન ન. આ. ના. મ.)

ગાયણુ ૩૪૪.

નયના કટારી લગાય ગયો રે કોઈ.—નયના.
 સાંવલી સુરતિયાં, મિઠી રે ખતિયાં,
 નયનન ખીચ સમાયે ગયો રે કોઈ.—નયના.

(અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૩૪૫.

બીન શીખે ન આંખે કોઈ ગયાંન, હર ગયાંનસે નાદાંન,
ભરો આંન મેરે કાંન—બીન.
તુમને હાથે કરકે ફરમાયા જબ પીઆ પીઆ પીઆ,
મેરા મુરદાસા જો દીલ થા વોહ જુઆ જુઆ જુઆ,
ભલા કયા જાને નાદાંન, પરેશાંન, પશેમાંન,
ક્યોન પીઆ કયસા પીઆ કીસને તુમકો જાંમ દીયા કયું કર,
તુમને લીયા લીયા કયસા પીઆ પીઆ પીઆ—હર ગયાંનસે.
(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૩૪૬.

હો મુબારક, એહ શાદીયાં રે, સોહો મોહો,
દુલ્હા દુલહન શાદી હીલ મીલ ગાએ
એ પ્યારી દુલહની આઈ, સોહાયા મકાંરે—નુર બરસ જુઆ લોભાએ,
તન કુલે રે મન કુલે રે ધન કુલે રે બન કુલે રે;
બનીકી પ્યારી પ્યારી ખાત રે, પરીયનકો લાગે મનમાં,
બનીકે કાલે કાલે ખાલ, બનીકે કાલે કાલે ખાલ,
ગાલપે લાલી, અંખીઆં કાલી, પતલી કમરીયાં,
રંગીલી, રસીલી, છબીલી, કટીલી, ચમેલી, કી બેલી ન બેલી બની,
નયનાકે તીર, લે લે વે ધીર, સીના દે ચીર,
ભાગ જાગે વાકે જોકે અયસી મોહનીયાં પાયે.—હો મુબારક.
(બજમે ફાની.)

ગાયણ ૩૪૭.

મય તો મદલાહટી બેટી મેરા બાપ હોડીવાલા,
મેરા બાપ હોડીવાલા, મેરા બાપ હોડીવાલા.
બાપટી હું મયે બડી દુલારી, પ્યારકે મુટો પાલા,
ટંદર મુખકે મેરે ફારે ઘરમે હય ઉજાલા.
હંકે જયફી ચાલ હય મેરી ફરોક્ષ કદદો ખાલા,
નરગીફ અયપ્રી આંખ હય મુખડા આતીફકા પરકાલા.
નાક ગુલે ફખ્ખુ હય જુદ્દે કુમખુલ ફેલી આલા,
નકક્ષા મેરા દેખ ચમનમે ફરમીદા હય લાલા.
(અખતરે હીન્દ.)

ગાયણુ ૩૪૮.—ગઝલે અફર.

તકદીર હુમારી ઇન દીનો કયસી બદલ ગઇ,
હાતોમેં વહે પરી મેરે આંકે નીકલ ગઇ.—તકદીર.
એક રોજ મેરે ચારકે અબરૂ ને હીલ ગઇ,
લાખો સીપાહ કટ ગયે, તલવાર ચલ ગઇ.—તકદીર.
શઓલા હુમારી આહુકા, અયસા હુવા ખુલંદ,
બીજલી ચમકકે ચખે કોહનસે નીકલ ગઇ.—તકદીર.
અયે વાયે ઇનકીલાખે જમાનેકે જોરસે,
દહેલી “અફર” કે હાતસે પલમે નીકલ ગઇ.—તકદીર.

ગાયણુ ૩૪૯.

સનમ અલમ ગમ નાહિં કરના,
હાજિર હૂં મયેં હરદમ હોના શાદ કામ તું.
ઓ જાની નાદાની કર નહિં ડરના.—સનમ.
ખૌફે ખતર દિલબર, આવો છોડો સખ,
જાન હુમ પ કરમ, આજ કીજે સનમ, માનુલીજે સનમ.—હાજિર.
(દીલેર દીલશેર.)

ગાયણુ ૩૫૦.

ઇનકી મહોબત પ્યારમે બંડી ફસી આગરમે,
ઇનદરને દીઇ ચે બદ દોઆ પથર બનુ સંસારમે.
જબ તકકે અપની જાતકી અઓરતસે એ હારા ન હો,
બેકસ ન હો બેખસ ન હો લાચાર બેચારા ન હો
મુઝસે રજા પાકર ઉદર શાદીપે ઓ પ્યારા ન હો
બહાં તક હુમારે જશમકો પથરસે છુટકારા ન હો !
ભલા હુઆ નહીં દઓલત લુટી, મયેં પથરસે છુટી—
મયે પથરસે છુટી રે તાબુલ, મયે પથરસે છુટી—ભલા.
તુઝ સાજનકી મેહેરો દયાસે,

દુઃખ મટકી મેરી કુટીરે રામા.—દુઃખ.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણુ ૩૫૧.

જાયે જાયે જોબનપે જુઆ લલચાય તનીક દેખો હુમરી ઓર,
અયસી ગોરી ગોરી છોકરી મયને દેખી નહીં રામ
કયસી ભોલી ભોલી પ્યારી પ્યારી કરે બીસરામ.—તનીક દેખી.

આંદી જયસો રૂપ ચમકે સોને જયસો ગાલ
નાગન અચસે માથે લટકે વાકે કારે બાલ.—તનીક દેખી.
ગાલ હુય પેડે મથરાજીકે હોટ કદુકી કાંક
પધ્યાં અચસી મોટી આંખે, ગાજર જયસી નાક.—તનીક દેખી.
(તાજે નેકી.)

ગાયણુ ૩૫૨.

પ્યારે પરદેશ ન જાવોરે ઓ—સાજના.
નયના બીન પ્યારે તજકર ધીર, મોરે નીર બહાવે.—પરદેશ.
તેરે કુરબાન, તેરે કુરબાન, પ્યારે દુઃખ દે ન પલપલીયાં,
હુમ નીસદીન તન જલીયાં, કરે છીન છીન તલમલીયાં;
બેકરાર હું, નજર હું, નીસાર હું,
મહેરબાંન તું બાર બાર કર, મીલકર રંગ રલીયાં.—પ્યારે.
(બઝમે ફાની.)

ગાયણુ ૩૫૩.

તુમ બેટી મુજકો બોલે મય બોલી તુમેહ બાવા,
ફીર આશક મુજપર હોતે હો, યેહ બાત કયા વાહવા;
કયા બેટીકો અપની માશુક તુમ સમજે બાવાબાન,
તુમ દાના વાઇજ હોકે કયું બનતે હો નાદાન,
કુચ હલાલ હરામ દીલમે નહીં રખતે હો પહેચાન;
યેહ વકતે જઇફી સરપર કયા ચહડા તુમહે શયતાન,
બેટીસે જીના હુય કયસા, યેહ મુજકે દો બતલા—ફીર.
(તીલ્સમે સુલયમાં)

ગાયણુ ૩૫૪.—દરબારી—કાહુડો—ખ્યાલ ત્રીતાલ.

હુમ ઐર નહીં કછું કામકે,
મંચ ભરોસે અપને રામકે.—હુમ ઐર.
જીત ચાહે ઉત દેત પધારત,
વારી જાઉં ઉસ નામકે.—હુમ ઐર.

ગાયણુ ૩૫૫.

ઓહો મન મોહિનાં તોરી છુમ છુમ ચાલ.—ઓહો.
હાથોમે હુએ પએમાંનાં મતવારી તોરી ચાલ,
મદુઆ ભરકે દે ગાઇ બજતી ચલી તાલ.—ઓહો.

મતવારે તોરે નએનાં, ઔર ગોરે ગોરે ગાલ,
 તેરા બાલા બેબનાં, ઉમરીઆં ચએાહા સાલ.—ઓહો.
 મોરે દબરીખાંન, તોરી તએાંદ હએ પખાલ,
 આહા મેરે તોંદીલે, ઇસ કુખેંકો સંબાલ,
 અપની સુરત બુલ ગએ રંડીપે ગીરી રાલ.—ઓહો.
 (ખુશરૂ હસીના.)

ગાયણુ ૩૫૬.

મરજી ગોસૈયાંકી, બે હો સોઇ કરિયેજી.—મરજી.
 માથે ચડાકે, સીસ નવાકે, વાકિ ટેક ચેત ધરિયેજી—મરજી.
 આલમ સારા, હરસે હારા, ઉસકા ચારા, સખસે ન્યારા,
 કોઇ મારા, કોઇ તારા.—મરજી.
 (રામ લીલા.)

ગાયણુ ૩૫૭.

તુમને રોના નહીંરી, તુમને રોનાં નહીં,
 શોર કર કર નીન્હ મેરી ખોના નહીં.—તુમને.
 હુકકા કહેતા ગુડ ગુડ ગુડ ગુડ, ચીલમમે નહીં ચતરાઇ,
 તંખાકુ તો સડી મીલી ઔર અફયુનલી નહીં ખાઇ.—તુમને.
 દીન નીકલેહી મએ તુમ્હારે દુશમનકી લું જાંન,
 સચ્ચા મુઝકો તબહી સમઝના તુમને પાગલખાંન—તુમને.
 (સયદુસ સુલેમાન.)

ગાયણુ ૩૫૮.

ન બોલો મારૂં મારૂં—ન તારૂં, ન મારૂં,
 બે જમનું નગારૂં થશે તો અકારૂં છે તારૂં ને મારૂં.—ન બોલો.
 સુંદર રૂપ એજ તારૂં, ચંદર સુ તેજ સારૂં,
 અંતે થશે અંધારૂં, સક્કારૂં અવારૂં, તો તારૂં ને મારૂં—ન બોલો.
 કોઇ દુન્યામે ન બોહાક સમ બલમ થયો,
 તેથી આખર ન રહયો, તજી આ આલમ ગયો!
 દુન્યાથી ચાલતાં થાવું છે એક દીન,
 મારૂં ને તારૂં તજી જાવું છે એક દીન, મારૂં—ન બોલો.
 (ગામરેની ગોરી.)

ગાયણ ૩૫૮.

મેરી અંખીયાં ફરકન લાગી, કાંઠાં ગયો ચાર,
કીધર ગઈ સખીયાં.—અંખીયાં.
હેહ ફરકત હયે, જીઆ તડપત હયે, પીત લગાકે
મળ હમ ચખીયાં.—અંખીયાં.
નયનનમે દીલદાર બસત હયે, યે અંખીયાં અલમારપ રખીયાં.—અંખીયાં.
(ઇન્દર સલા.)

ગાયણ ૩૬૦—ગઝલે તોરાખ.

ખુશીસે કાટ લે દીલદાર ગરદન,
ચહે હાજર હયે સરે બાબર ગરદન.—ખુશીસે.
હમારે ચારકે ચેહી હયે નીશાની,
કમર પટલી સુરાહીદાર ગરદન.—ખુશીસે.
ખુદા બનેકે જુદકે કયા બલા હયે,
સતાતી ખાબમે હરબાર ગરદન.—ખુશીસે.
“ તોરાખ ” ઉસ ચારકે કુચેમે ન બા તું
વહાં કટતા હય નીત હો ચાર ગરદન.—ખુશીસે,

ગાયણ ૩૬૧.

પેટનીજ વેઠ, દાસ સાહુકાર શેઠ,
ભાઈ ખહેન હેર જેઠ, સઉ કરે ખરી,
લૂટ ફાંસ માર ફાડનો કરી વ્યવહાર,
દામ મેળવેછ ચાર, છળ કપટ કરી.
જેવ ત્યાં લડાઈ પેટને થકીજ ભાઈ,
ચુાય ખાપની ખુરાઈ, નહીં રે જરી.
પેટ બલા ! ખરે બલા ! પેટ બલાની અજબ કળા,
કંઈ ભલા ભલા ભાઈ ફસે મરી.—પેટનીજ વેઠ.
પેટ એક હાત, ચુાય ખાલું ભાત ભાત,
ભૂખ તેજ દિવસ રાત, બસ જમૂં જરી.
છાસ ને મલાઈ, દૂધપાક, ખીર ખાઈ,
લાપસી કરી સવાઈ, દૂધ પિયું ફરી.

ખાસુદી, ધારી, સેવ મીઠી ને ખારી,
 પાપડી, પુલી સારી, ખાઉં દહી મરી.
 પેટ જીવો ! ખરે જીવો ! પેટ જીવો,
 બે પતા કુવો, એ કુવો, એ કુવા ઉંડો, લે ગડપ કરી.—પેટનીજ.
 દાલ, ભાત, શાક ઢોકળાં, બદામ પાક,
 લાડવા અને જરાક ઘી પીયું લઇ.
 વાલ ને ગુવાર, વેંગણા તળી તિયાર,
 કાચરી લિંડાની ચાર, બસ જમૂં જઇ.
 મોઘરી તાજી, ભાત ભાતની ભાજી,
 ખાઈ થાઉં હૂં રાજી, બસ કુવા દઇ.
 પેટ ભરી, ભલે ભરી, પેટ ભરી હૂં જમી કરી,
 સુધ રહૂં કરી, એ ઇચ્છા થઇ.—પેટનીજ.

(અસ્લાજી.)

ગાયણ ૩૬૨.

ઓ અલબેલે મિયાં આશક, કયા અબલી હય વોહી મલાલ ?
 મિયાં રોતે કયૂં, તો સુરત અયસી વોહો હય તુમારા હાલ.—ઓ.
 જરરિનપોશ હુવી હય રહમેં મેરે આકાફી દિલદાર,
 ઉસકે વસ્લમેં થે મશગુલ કે યાદ આયા હય તુમારા કાર.
 ઉસે ઇધર રવાના કરકે, ગયે ઉધર મેરે સરદાર,
 મુઝે રાહમેં મિલી તો લે આયા, મયને હોકે ખિજમતગાર.
 ઉસે લોકે સરામેં ઉતારા, જહાં રહતે હો તુમ અય લાલ,
 મિયાં રોતે કયૂં તો સુરત અયસી વોહો હય તુમારા હાલ.—ઓ.

(હાતમ ખીન તય.)

ગાયણ ૩૬૩.—કાફી કુમરી.

અલબેલે સૈયાં હુમસે કરો નાહી પ્રીત.—અલ.
 ઓરનકે સંગ હસત બોલત હયે,
 દેખી તેહારી રીત.—અલબેલે.

ગાયણ ૩૬૪.

ગેલે ગાતોસે ગીતરાં હીતનાં રે,
 ગીત ગાતો સું ગામરેની રીતનાં રે,
 ગાઉં કીકલી પેઆરીની પ્રીતનાં રે.—ગેલે.

ગાતાં ગરબાની લઉં તાલી,
હાથ પગે છઉં અક્ષાળી.—ગેલે.
ધુરતથી આયો હું મમલઇ છેરમાં
છુધરેલો લાલ્યો હું લેહેરમાં રે.—ગેલે.
કીધી નોકરી છો અહીં આવી,
મેલી દીધી જે નહીં ફાવી—
ચાલે તાં છુધી ચલાવી.—ગેલે.
હું તો છાબને ઘેરથી રીએલો,
ગાટ પીટ છાટ પીટ છઉ છીકેલો.
અરધો છાબ હુંખી પણ થીએલો,
ગામમાં છાબજ થઈને ગીએલો.—ગેલે.
પઈસા થીઆ પાંચ પાછે તો પસી
જાવા ધુરત હછી હછીરે.—ગેલે.

(બેહેરા બેહેલાકાકા.)

ગાયણ ૩૬૫.

સુનિયે અહેલે ઇજલાલ, કયા જાને કયા હય હાલ,
હોવેગા જી ઇકબાલ, શાયદકે કોઈ જાલ !
મેરી જીન્દગાની, જો આખિર હય અય ફાની,
તો હો અફ્સરે જાનીકો મેરે રહે ખીયાલ.
સચ તુમારે સાની, હુએ કિસકી નેકી ખવાની ?
પહોંચા તુમસે યાની, ન કિસકો હુએ મલાલ.
રહે હો રખાએ આલી, તો અય હુમારે વાલી,
સાથ હુમકોલી તો ખાલીહી રખાએ નેક અફઆલ ?
જો હુએ ભરોસા રખપર, તો ગાલિબ હું મંચ સખપર,
નામ ઉસકા અપને લખપર, મંચ રખતા હું હુર હાલ.—સચ.
મએ મક્કારોકે દખપર, તો ચલતા હું ન દમભર,
પર દેખુંગા વહે શખ પર સે કયા હય કીલો કાલ.
રહે મરજી હુએ તો જાવો, વ ફતહા કરકે આવો,
જો આશ હુએ દિલમે પાવો, વહે દેગા જુલ જલાલ.—સચ.
(આશક્કા ખુન.)

ગાયણ ૩૬૬.

શુકે ખુદા, મઓલા મેરે, દાતા મેરે, પાયા છુકા મળ.
હોવે ભલા, કયું કર અદા, અહેસાં તેરા.—શુકે.
બેગન સદા, ગાવે સદા, હર હર હર હર હર હર હર હર
હર ખાર, કયા હો ભલા, અએસા સળ, ગીરવર પર,
ધતદર, મન સુંદર, દરખાર.—હોવે ભલા.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૩૬૭—ગઝલે નઝીર.

આયા કરો ધધરલી મેરી જાં કળી કળી,
નીકલે હુમારે દીલકે અરમાં કળી કળી.—આયા.
પાલો ન ગેશુવોંકો એ કાલી બલા હે,
હયેરાં કરેંગે રોજ પરેશાં કળી કળી.—આયા.
ઉસ ખુતકે ધશ્કમે હમે બે રૂપ છા રહા,
હિન્દુ બનેંગે હમ તો મુસલમાં કળી કળી.—આયા.
પુછા સબે વિસાલમે આવોંગે મેરે ઘર,
કુચ્છ સોચ સોચ કહુને લગે હાં કળી કળી.—આયા.
યાદ આતા હયે એ સુરતે યુસુફ મુજે “ નઝીર ”
પર લેતા હું મંચ ખોલકે કોરાં કળી કળી.—આયા.

ગાયણ ૩૬૮.

કમાકે લાયા સોનેકા ડંદલા, વાહવા, વાહવા, વાહવા, વાહવા,
સોનીસે બેચ લુંગા, ફેર કહી હવેલી લુંગા.
ફેર કહી તવેલા લુંગા, ફેર કહી પે અંગલા લુંગા,
બનાઝિંગા ફેર લોહકા કીંદલા, વાહવા, વાહવા, વાહવા, વાહવા,
ઉસમે રખખુંગા લેકે, હાથી ઘોડા, ગધધા ટટુ,
ખચ્ચર મચ્છર, ખટમલ પીસ્સુ, કુ-તા બીંદલા, ચુહા ધુંસા,
મુગીં બટખ, તોતા મયના, કઉવા કોયલ, ચંડુલ બુલબુલ,
તીતર ચીડીયા, ભંચસા ગાયાં, બકરા મેંદા હીરન ગેંડા,
શેર પીલંગર, રીંછો બનદર, મેંડક કચ્છ, સાંપો બીચ્છુ,
ઉનકા હાકીમ બનુંગા, ઉનપર હુકુમ કરુંગા,
કીસીસે ના હરુંગા, રૂસ્તમસે જા લડુંગા.—કમાકે.

(અલીબાબા. આ. ના. મં.)

ગાયણ ૩૬૮.

અચ્ચે નસીળ જળ તુજે જાનું મંચ મેરે ગુલકી બુ તું ચમનસે લા,
તુજે હય કસમ ઉચ્ચે જુલકી, હો ખુતનમે તું તો ખુતનસે લા.—અચ્ચે.
તુજે રહેના થા ગર હીજબમે, શબકો આયા કયું મેરે ખવાબમે ?
મેરા દીલ પડા હુચ્ચે અજબમે, આ કર ઉસકો રંજે મોહનસે લા.—અચ્ચે.
મંચ હું કુશ્તા ચે શાહસવારકા, કયા ઠીકાના મેરે ગુબારકા,
જીસે શૌક હોવે મજરકા, લાશ મેરી ચખે કોહનસે લા.—અચ્ચે.
(ખવાબે મોહબખત.)

ગાયણ ૩૭૦.

ચાહે તું ધિકકાર માર ખ્યારમાં ખોલાવીને,
ખ્યારમાં ખોલાવી પ્રાણ સુખમાં ડોલાવીને.—ચાહે.
ચૂક પડી ક્ષમા કર કૌળા હવે,
શાન્તિ તું પમાડ વિરહ અગ્નિને આળાવીને—ચાહે.
તારા સમાન નથી, બહાલી બીજી મને,
માન મૂક માનુની, મન મેઢને ખોલાવીને—ચાહે. (કરણ થેલો.)

ગાયણ ૩૭૧.—છાયા-ચતરંગ.

હુધયો ચારે મન યલે મન યલી યલાલે,
દીમ તોમ તનન દીયનરે તન તદાની દીમ.—હુધયો.
ચતરંગ ગાચ્ચે ગુનીયન રીઝાયે,
ધે ધે ધા કીડતક ધુમ કીડતક તક તડાગ ધુમકીધ તકધા.—હુધયો.
ગગ રેરે સા સા ની ની ધ ધ પપ મમ ગગ રેસા.—હુધયો.

ગાયણ ૩૭૨.

ઝીનો ઝીનો પીયોને શરાબ,
હેજી મારી રતન રાણા રે.—ઝીનો.
પાનીસે પાની મિલે, મિલે કીચસે કીચ,
ઉત્તમસે ઉત્તમ મિલે, મિલે નિચસે નીચ.—ઝીનો.
મછલી બિકતી મયે સુની ધીમરકે દરબાર,
મયે તોહે પુછું ચહે મછલી સો કિસ બિધ ફસ ગઈ જાલ.—ઝીનો.
પાનીમેં મેરા ઘર થા, રહેતી અરસ પાતાલ,
કરમ ઉર્વાની ચહે લીખી સો ઉસ બિધ ફસ ગઈ જાલ.—ઝીનો.
(નીંદાખાનુ.)

ગાયણ ૩૭૩.

ધ્યારસે બહલી કયું નજર તોરી.—ધ્યારસે.

એકહી સફરમે અંખીયાં ફેરી, તન મન જલ જલ જાએ,
ચલતે નગરસે ભેદ બતાએ, કાહે મોહે બહ હુએ દીખાએ

નજર તોરી—ધ્યારસે બહલી.

રંડીકે ઘરમે બતીયાં છેડી, હંમ સંગ દીલ મીલ જાએ,
બએરીને તોરી મત બહેકાઈ, મોહે દેખ કધુ ન લખાએ

નજર તોરી—ધ્યારસે બહલી.

(હામાન.)

ગાયણ ૩૭૪.

કયા કરે ભરોસા હુય જહાં ખરાબ,

યાર ગાર સારે બેવફા બને,

હુય ખુરા જમાના આજકા જનાબ,

કે દોસ્ત દમમે રંજો ગમમે ઔર દે અબાબ.

કયસે એતેબાર હો રાજ કયા કહેં

રંગ ઢંગમે ખુરે હુય દગા ભરે,

હો ગયા જહાનમે કયસા ઇન્કેલાબ,

જો ઉસ્તવાર રાજદાર હો ન દસ્તયાબ.—કયસે.

(ખુને નાહક.)

ગાયણ ૩૭૫.

ઝટપટ ચકું અગીન ખોટ વરી

ઘરી દુર હરી પુર,

મન ચીન્ટા વાટતે ભારી હો.—ઝટપટ.

અમી કરતે યાત ચાકરી,

હુએ જાત નાખવા ખરી,

સારંગ કરતે સરહારી હો—ઝટપટ.

કપતાનાચી હુય ધાસ્તી,

ન કો રાહુ હીતી જાસ્તી,

જાવુંનચી કરા તઇયારી હો—ઝટપટ.

ઘરી બાઈકો વાટ પહાતી,

કસી કંઈન ઠાટ પહાતી,

એવુંનચી હુમચે ઘરનારી—હો—ઝટપટ. (દીલકરોશ.)

ગાયણ ૩૭૬—ગઝલે ધનસાં.

કસમ ન ખાઈઓ જલેમ તું મયકો પીનેસે,
વગર ન હોવે હમ આજુરદે અપને જીનેસે.—કસમ.
અગર મંચ પાંઉ એકીલા કહીં તુંજ હય હય,
તો કીસ મજેસે લગા રખું અપને સીનેસે.—કસમ.
ચમકતે ચાંદકે હય જીસ તરેહ તારે,
અજબ મજાહ હયે તેરે મુખડેપર પસીનેસે.—કસમ.
વોહ સુનકે અરજકુ “ ધનસાં ” કી ઇસ તરેહ ખોલા,
કીસ ગરજ હયે અખસ મુંહ લગે કમીનેસે.—કસમ.

ગાયણ ૩૭૭.

હકીકતમે મતલબકી તો સખ જહાં હય,
મગર નેકી મતલબસે ખાલી કહાં હય ?—હકીકતમે.
હો એક એકકી ઉલકત, જો એક એકકે દિલમેં,
ફરિશ્તે બશર હય, જમીં આસમાં હય.—મગર.
ઉડા કર મુઝે ઘરમેં લે ચલ અય માદર,
મેરી જખમકે દહસે જાતી જાં હય.—મગર.
(મહામુદશાહા.)

ગાયણ ૩૭૮.

ચલી ચલી ચમ્બેલી કાહાં નખરે ભરી,
કાલેખાંસે જરા મીલ તો પરી.—ચલી.
મેહરબાની હમસે કયુરે ઉતારી,
મુઝકો સખજી તું બતારી પ્યારી.—કાલે ખાંસે.
(જેહાંગીરશાહ ઔર ગૌહર.)

ગાયણ ૩૭૯.

જબ તલક કિસીકા બખ્ત હો ન ચાર,
ખાગમે નસીબ દાગ હો ઉસે હજાર,
દેખને ન પાયેથે અલી બહાર,
સયદ કયદકે હુવે ખારકે શિકાર.—જબ.
એકકા ફલકને કર દિયા ચહે હાલ,
એકકો દિખાયા કયદકા મલાલ,
હાય ! ઓ જફા જો, હાય ! બદ ખિસાલ,
રહમકા ન બેકસોંપર કિયા ખિયાલ.—જબ.

એક દિન હય ઉસ્કે બિન મુઝકો એક સાલ,
કુચદમેં ન ડાલ તૂં જાન લે નિકાલ.
અય ફલક જો તૂં કરે લાખ પાયમાલ,
જાવું મયે બકાવલી ભૂલ કયા મનાલ.—જખ.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૩૮૦.

જાજારે નાકારે આવારે બેચારે દુર દક્ષાન હો હોશ બના આરે,
મોરી જવનીયાં, દેખ તૂં જનીયા, શાદી આબાદી મના,
કાલી સૂરતીયાં, ઔર એહ બતીયાં, કર ન ઘતીયાં લાગ તૂં છતીયાં,
જા જા કાલે કુત્તે, બસકર બાલે ખુત્તે, દુર હો શોહદે હુચ્ચે
મીલ જાયે જાન બાત લે માન.—જા જારે.

(મુરીદે શક.)

ગાયણુ ૩૮૧.

પ્રાન લાલા લાલા બલ યાંહાં દેનેકો, વોહ મરદક હુચ્ચે
બેશક નટખટ કપટ ભરા સખ ખટપટ ઝટપટ,
કર હું પટ હું બેશક ઇત્તા સફતવાંન.—પ્રાંન.
નીસદીન જગદેત હીલ મીલ પ્રાન ડર કર નીપટ એકાયક,
પાસ રવત હું દમકત પલછીન ઝક ઝક ઝક ઝક કબ હુચ્ચે કોઈ,
મોસે બહુડકર જખ હુચ્ચે દબતા જગત જાન.—પ્રાન.

(આજમશાહા.)

ગાયણુ ૩૮૨—ભૈરવી દાદરો.

લો મંચ જગાયે હારીરે,
પીયા પાપી ન જાગે રે.—મંચ જગાયે.
નીચે બહે ગંગા, ઉપર બસે કાશી,
કે બોલી બોલે ચીરધયાં મંચ બ્રીજ બાસી.—મંચ જગાયે.

ગાયણુ ૩૮૩.

આબો આતશ, દોનૂ સરકશ કે યહે જંગમે નિકલા ખેલ,
લપ લપ કરતે જાચે ગાડી, કહુતે હંચ સખ જિસકો રેલ.
પલમેં મશરીકવાલા મગરીબ વાલેસે લે ખત કામિલ,
ઉમરાવોંકે હુકમેં જત્તત, મીસકીનોંકે હુકમેં જેલ.

તક તક તક તક તક તક, લો રેલ છુટી લો,
લક લક લક લક લક લક, બો બાપ ફૂટી લો,
છક છક છક છક છક છક, બો આંખે ટુટી લો,
બો ઘન્ટી કુટી લો, ટનનં, ટનનં, ટન ટેલ.—આખો.
(ફરેખે ફીત્તા.)

ગાયણ ૩૮૪.

કોઈ બલાયે કજસે મુઝતર ન હો, જો હો સો હો,
બારે ખુદા રહે બાર તો, સરપર ન હો, જો હો સો હો.—કોઈ.
લાઈ હું બયજે બેચ સખ, પુરા હુવા હય દામ અખ, (હહા, હહા, હહા)
અપને ખુશીકા ફિર સખખ, કયૂં કર ન હો ? જો હો સો હો.—કોઈ.
જાકે ફિરાયા અખ ભરૂં, ઔરંગસે રસીદ લૂં, (હહા, હહા, હહા)
વાકિફ અલી રહે કામસે, દિલબર ન હો, જો હો સો હો.—કોઈ.
યુસુફકો અપને ચાહમેં, બિકનાલી બસ અજીજ હય, (હહા, હહા, હહા)
મર જાઉં મંચ પ ગમ ઉસે, દમ ભર ન હો, જો હો સો હો.—કોઈ.
(નીઘાહે ગફલત.)

ગાયણ ૩૮૫.

ન બોલો તારા તારા, વો તારા હય ન્યારા, ન બોલો તારા તારા,
વો આંખોકા તારા, નસીબોંકા તારા, ખુદાને ઉતારા.—ન બોલો.
ચન્દરપે દાગ કારા, સુરજ હયે આગ સારા, ચન્દર સુરજસે
ખ્યારા, નસીબોંકા તારા, ખુદાને ઉતારા.—ન બોલો.
સાફ કહેદુંગી જો પુછેગા કોઈ હશ્રકે દીન,
મયે ગુનેહગાર નહીં એ ગુનેહગાર આંખે,
મજનુકો દેખીયે, લએલાકી આંખસે,
વામીકુકો દેખીએ ઉજરાકી આંખસે.—તારા—ન બોલો.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૩૮૬.

ધુન અપની અપની ગાતેં હંચ, દામ નામકે સુરનકી.
જનમ કરમકી ભુલ ભુલગત, ઘાત બદીકે કરતે કામ,
કુચ ન મીલી જબ નામ દાગ તખ, આખરકો પચતાતે હંચ.
પાપી જગતમે કામ ક્રોધ મદ લોલ કપટ છલકા ખીસરામ,
સુખ સંપતકા હર કોઈ સાથી દુઃખમે કામ ન આતે હંચ.—ધુન.

ગાયણ ૩૮૭.

મુઝે મીલા સનમ પ્યારા—તું દિલઆરા,
 સદા સદકે રહુંગી તુઝપ, સહૂંગી નાજ તેરા સારા—મુઝે.
 એ કહાં બલા આઈ અરે ખાઈ,
 બિરકી સુરત દેખકે બાન મેરે તનમે ઘભરાઈ;
 કયા સોચતે હય પ્યારે, અરે આરે,
 કયા પસંદ તુઝકો આયે મેરે ચમકતે રૂખસારે?
 તેરી સૂરતપર લાહૌલ,
 દેખ કૈસા હય મેરા ડૌલ?
 કોઈ ચુડેલ હય યા ગૌલ,
 નક્ષ હુરકા હય સારા—તું દિલઆરા.

(શ્રીસાને અબ્બયબ.)

ગાયણ ૩૮૮—ગઝલે નઝીર.

કલ મેરે કલકુ ઢબસે વોહ ખાંકા નીકલા,
 મહોંસે જલાદે ફલકકે ભી અહાહા નીકલા.—કલ મેરે.
 આંગે આહોંકે નીશાન પીછે પડે અશકોંકે,
 આજ ઇસ ધુમસે ઝાલેમ તેરા શયદા નીકલા.—કલ મેરે.
 યું તો હમ કુચ્છ ન થે, પર મીસ્લે અનારો મેહતાબ,
 જબ હમે આગ લગાઈ તો તમાશા નીકલા.—કલ મેરે.
 સીનેકી આગ દેખાનેકું દહનસે મેરે,
 શોલે પર શોલે લલુકેપે લલુકા નીકલા.—કલ મેરે.
 મન શકક કેહ ચહ તેરા ખુન ફલક પરસે “નઝીર”
 દેખ ટપકાયા કહાં ચોર કહાં જા નીકલા.—કલ મેરે.

ગાયણ ૩૮૯.

હમને જો આહા વોહી તો મીલા હયે,
 ખાઈ ખીલાઈ ખીલાઈ શીન્ન હયે.—હમને.
 ગાડી બનાઈ, દો ઘોડે જોડાઈ, તુઝકો ખીલાઈ
 મજા હયે મજા હયે.—હમને જો.

સાડી બનારસકી ચોલી પુનેકી

દીલ્લીકા ઝુમ્મર હો જબ તો મજા હયે.—હમને જો.

(તબલીલે કીસમત.)

ગાયણ ૩૯૦.

મેરી જાની શરાબ, અર્ગવાની શરાબ, આ જા તુજે ડાહું પેટમે,
જ મેરા આયા હય તેરી લપેટમે.—મેરી.
ગોલે પાસીંદે મંગાકે પલેટમે, તુજકો પીયું લીમલેટમે.—મેરી.
યારો ખતા માફ કરો, મય નશેમે હું—

શીશેમે મય, મયમે નશા, મય નશેમે હું.

યું કહેતે હીમાકત બેગ સુનો મેરે બાઈ,
તુમ બેચકે ઘર પીબાયો ન હો ગર પાઈ
યુંકો ન યારો અલસેટમે—મેરી. (અસીરે હીસ.)

ગાયણ ૩૯૧.

મીલે જો દીલઆરા વોહ પ્યારા, મેરા પુરા અરમા હો સારા,
રાહત લુટે અશરત લુટે, ન્યામત લુટે દવલત લુટે.—હો સારા.
અયવાન હો ગુલશન, બેસતાન હો બન બન, શાદાન હો તન મન.—પુરા.
હો ગર આના જાનાકા, મીટ જાએ ગમ હીજરાંકા,
મય ગુન માનુ દોરાંકા, તૌર હો ઇશકે દરમાંકા.
કાબીલ પ્યારા સુલતાંકા, માઈલ હય દીલ ઉસ જાંકા,
ઘાઈલ તીરે મીઝગાંકા, મેરા પુરા અરમાં.

(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ ૩૯૨.

ગુઈયાંસે મેરી બતીયાંરે કહો કોઈ જાએ,
જાએરે જાએ સુનાએ.—ગુઈયાંસે.
બંદી અએસી ગાઈ નાચી મન હુર લીનો,
નઈ નઈ ફબન દીખાએ.—ગુઈયાંસે.
રહે પાક દામાન ગર નાચ ગાકે,
નએ નએ મનસબ પાએ.—ગુઈયાંસે.

(હામાન.)

ગાયણ ૩૯૩.

આવો હમ કર લેં તુમકો પ્યાર,
હોવે કલ તુમપ જબ નીસાર,
હસતે રહો તુમ ગુલસે હમારી,
મૈતકી દેખ બહાર.—આવો.

રહ હમારી ખુશ હો પ્યારી,
 તુમ ન કરો ગર જારી,
 હંસતા મુખડા રખકે મુઝકે,
 દીખલાના દીદાર.—આવો.
 તુમને જો માની, ખાત અય જાની,
 હાસિલ હુધ શાહમાની,
 રખસત હોતા હૂં મયં રજા દો,
 હોના નહીં ગમખ્વાર.—આવો.

(મહામુદશાહા.)

ગાયણુ ૩૮૪.—ભૈરવી ધૃપદ.

તીવર હું નામે કો, મનહી કે મનમે,
 દીજ્યે દાન સાહેબ ગુરમાલી—૧
 સીંચીયે બાગ તનવેલ મેરેકો,
 અમૃત ફલ લાગે હરએક ડાલી.—તીવર.

ગાયણુ ૩૮૫.

સરસમેં સરસ ચીજ જોખન સરસ હય,
 મધુર અયસા મધમેં ન રસ હય ન કસ હય.—સરસમેં.
 યહે હર ભજનેકે નાહિં દિન હયં તોહારે,
 સજન સાંવરેકી ભગતી તોહે બસ હય.—સરસમેં.
 ખિલા તોરા જોખન કવંલ ફૂલ જયસા,
 ભવર ધુમનેકા તો યેહી બરસ હય.—સરસમેં.
 દિખાઈ જો ચતરાઈ ચાતુર પતીકો,
 તો ધન ધન ધન, તોહે જસ, તોહે જસ હય.—સરસમેં.
 પિતા તોરા ખ્યાહને કહા, તૂં ન ખ્યાહાઈ,
 અરી ખાંવરી હટ યહે તોરા નિરસ હય.—સરસમેં.

(મહામુદશાહા.)

ગાયણુ ૩૮૬.—ભૈરવી ગઝલે દાગ.

હીજ આનેમેલી હયે પાસ જોલાતેલી નહીં,
 બાઈસે તરક મુલાકાત બતાતેલી નહીં—હીજ.
 ખુબ પરદા હયકે ચીખ મનસે લગે બયઠે હો,
 સાફ છીપતેલી નહીં, સામને આતેલી નહીં.—હીજ.

કહા કહા ફીરતો કહો હમ નહીં સુનતે અયસી,
નહીં સુનતે તો હમ અયસોંકો સુનાતેભી નહીં.—હીજ.
મહેફીલે ગયરમે ઇત્ના મુજે ઇરશાદ હુવા,
કૌન બચકા હય ઇસે લોગ ઉકાતેભી નહીં.—હીજ.
જાનસે તંગ હો અય “કાગ઼” તો કયું જાતે હો,
જાન ખ્યારીભી નહીં જાનસે જાતીભી નહીં.—હીજ.

ગાયણ ૩૯૭.

આયે વોહ બેવકા યહાં ઉસકી બલાકો કયા ગરજ,
જાએ દરે કુબુલ તક, મેરી દોઆકો કયા ગરજ.—આયે.
મૌતકો અય દીલે હોજી, ઔર બહાને હય બહોત,
આયે જો ઉસકે હાતસે, મેરી કબ્લ કો કયા ગરજ.—આયે.

દુહો.

જોખન ખીતા જાત હય ઔર પીતમ નાહીં પાસ,
નયના નીરખત હય ડગર કે પી મીલનકી આસ.
ઉસકી ગલીસે આયે કયું, નુકહંતે જુલ્ફ લાયે કયું,
મુજકો સબાસે હય ઉમ્મીદ, મુજસે સબાહકો કયા ગરજ.—આયે.

દુહો.

તન મન સગરો જલ ગયો, હીરદે ખીચ લાગી આગ,
શામી જીનકે પાસ હય, તો ધન ધન વાકે ભાગ.
જખકે હો ખાનઁ રકીબ, ખાનઁ યારસે કરીબ,
લાએ જો મેરી રાહપર, રાહતુમાકો કયા ગરજ.—આયે.

(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ ૩૯૮.

ભટકતી ફીરતી હું આલમમે, ગુરખત અએસી હોતી હએ.
છુટા ઘરખાર બદ બખ્તોંકી, કીસમત અએસી હોતી હએ.—ભટકતી.
કહાં જાજીં કહીં રાહત, નહીં મીલતી જમાનેમે,
કોઇ તુંભી નહીં કરતા મુસીબત અએસી હોતી હએ.—ભટકતી.
ખતંગ આકર જલીલો ખવાર હોકર ઘરસે નીકલી હું,
યહાંભી દીક હું તાલેકી નહુસત અએસી હોતી હએ.—ભટકતી.

(જુલ્મે વેહેશી.)

ગાયણ ૩૮૯.

અરે શું માનવનો અલિમાન—પલકમાં ટળી જશે રે;
 ખરે જેમ પીપળ ઉપર પાન—પલકમાં ખરી જશે રે,
 પલકમાં ખરી જશે રે—માટીમાં મળી જશે રે.—અરે.
 ઘડી જીવતરમાં ઘડી એક સુખની નાઆ.....રે નથી;
 મૂઠ મમતમાં તોયે મરતા આઆ.....રે મથી,
 પામર નર નાદાન.—અરે શું
 કાયા કલેવર કારમું છે ગંદકીનો ગાડવો;
 સમજી જને સમજી જઈ અલિમાનને વણસાડવો.
 અલિમાન ક્ષિપરને નહિ દૂધ પાઈને પેઠાડવો;
 રાવણ સરીખે માનથી લીધો નથી કાંઈ લાડવો.—અરે.

(વીણા વેલી.)

ગાયણ ૪૦૦.

બીન ચાર ગમખવાર કોઈ નહીં,
 અપના મદદગાર કોઈ નહીં.—બીન ચાર.
 હુમસી જહાંમે ક્યોનો મકાંમે,
 લાચાર કોઈ નહીં—અબ હુમસી લાચાર કોઈ નહીં.—બીન ચાર.
 હો શાદમાનીસે જીન્દગાની,
 આસાર કોઈ નહીં—અબ અએસે આસાર કોઈ નહીં.—બીન ચાર.
 (હામાન.)

ગાયણ ૪૦૧.—કાશી-હુમરી.

ઓ જીયરા રે લગાયે લીએ જાયે,
 એજ મોરા જીયરા લગાયે લીએ જાયે,
 જાયરે મોરે સઘ્યાં.—લગાયે.
 અમારે તલાવમેં, સીરી સીરી મછલીઆં,
 બંસીયાં બજાયે લીએ જાયે.—જાયરે.

ગાયણ ૪૦૨.

મુન્તજર આંખોમેં હર વક્ત હય જલવા તેરા,
 આંખે દીખલાતી હય હરરોજ તમાશા તેરા.—મુન્તજર.
 જો મેરે પાસ હય કરતી હું તસદ્દુક તુંજપર,
 દીલ તેરા, જાન તેરી, ઐર હય કલીજ તેરા.—મુન્તજર.
 (ખુને નાહક.)

ગાયણ ૪૦૩.

કરે દ્રષ્ટી દિવાળી મારી, વાહ જોડે મો હું નિહાળી,
આ પરમ શરમ ભરિત નરમ મુખડું મધુર આજ.—કરે.
રૂમક જુમક કરતી કરતી ધરતી ઉપર મનડું હરતી,
સુંદરતાઈ તાણી શુભ સીમા પ્રગટી જરૂર મદન પ્યારી.—દ્રષ્ટી.
(સૌભાગ્ય સુંદરી)

ગાયણ ૪૦૪.

હુસ્ન ખુરશીદસા તેરા જો દીલઆરા ચમકા,
મીસલે માહાતાબ મેરે બખ્તકા તારા ચમકા.—હુસ્ન.
ખીરમને દીલકો મેરે આગ લગાઈ પુરન,
આતશી રૂખસે તેરે તુંને શારા ચમકા.—હુસ્ન.
તીફલીમે આંદકા ટુકડા તુમેગો કહેતે થે સબ,
અબ તો રૂખ બદરસેલી અફઝું તુમારા ચમકા.—હુસ્ન.
શમઆરૂ ઘર મેરે તશરીફ તું લે આ જલદી,
ખાના તારીફ હુવા હુએ મેરા સારા ચમકા.—હુસ્ન.
(પુરન ભગત.)

ગાયણ ૪૦૫.

હંસારે રાજ એ પીંજરા નહીં તેરા,
તું તો સમજ સમજ મન મેરા રે—હંસારે.
ના ઘર તેરા ના ઘર મેરા,
ચીડીયાં રએન બસેરા રે.—હંસારે.
ચુગ ચુગ મીટીયાં મહેલ બનાયો,
મુરખ કહે ઘર મેરા રે.—હંસારે.
જીસ દીન હંસા કોઈ નહીં તેરા
જંગલ હોગા બસેરા રે—હંસારે. (શુલે બકાવલી.)

ગાયણ ૪૦૬.

મીલેગા વોહ પ્યારા મેરા માહે પારા
મીટા મીટા દાગ દીલકા
સોહન મોહન સમન બદન
ચલન ફબન જોબનકા
મગન મગન ચમન ચમન
હય મન સજન મીલનકા.—મીલેગા. (દીલકરોશ.)

ગાયણ ૪૦૭.

કૈં દયા કરો રે દયા કરો—રે કાં બાવાજી કુર ઠરો;
 રખના ડરથી તો જરા ડરો.—કૈં દયા.
 મુજ કાકાના બેટા જેઓ-મારે છે હાય સદા તેઓ,
 નાહક હક ના લૂટી લેઓ.—કૈં દયા.
 ધન છતે ધાન્ય ને ધામ વના-દિવસો કાહડે છે બહુ દુઃખના,
 પોકાર સુણો કોમલ મુખના.—કૈં દયા.
 તમ દ્રવ્ય જમાવો મજ કાજે—હું કાલ મરીશ કે કબુ આજે,
 કે મહા દુઃખ મુજ તનમાં ગાજે.—કૈં દયા.
 શું ખોદ્ નથી તમને રખનો-રે ત્યાગ કરો ખૂરી દખનો,
 આપો આપો ના કુર બનો.—કૈં દયા.
 (કરણી તેવી પાર ઉતરણી.)

ગાયણ ૪૦૮.—ખરવા-ગઝલ-પસ્તો.

જાકે ગુલબરસે સૈયાદ પ્રીર આયા ઉલટા,
 કયા નસીબા હયે તેરા, બુલ બુલે શયદા ઉલટા.—જાકે.
 તને ઉરીયાનીસે બેહતર નહીં દુન્યામે લીબાસ,
 એ વ્હો જામા હયકે, જસકા નહીં સીધા ઉલટા.—જાકે.
 ગાલીયાં દેતે હયે હમસે તો ખફા હોતે હમ,
 મેરે ચારેસે બે કરતે હય વ્હો શીકવા ઉલટા.—જાકે.
 યાદ આયા બે મુઝે કોઈ સનમ હશ્રકે દીન—
 દરે પ્રીરદુસ તલગ જાકે પ્રેર આયા ઉલટા.—જાકે.
 કયસકી તરહાંસે હો જાતે હજરો મજનુન—
 પરદેહ મેહમલકા બે રખતે કબુ લેલા ઉલટા.—જાકે.
 નાલે કરનેસે મેરે ચાર ખફા હોતા હય,
 રહમકી જા ઉસે આ જાતા હય ગોશા ઉલટા.—જાકે.
 નામ ઉસેહી સુના “મશુ”કી ખીમારીકા,
 મેરે દર પરસે પ્રીરા આયા બે મસીહા ઉલટા.—જાકે.

ગાયણ ૪૦૯.

દીવાના બના હૂં મય હુશ્યાર હોકર, આપ ખિકા મયે
 ખરીદાર હો કર.—દીવાના.
 બનકે બે દિલ થા પહલૂમે મેરે, આયા હય આંખેસે
 વહ ખ્યાર હો કર.—દીવાના.

ફરમાન મુઝકો હો જાને મન તો, દરપ રહું તેરે

દીવાર હોઝર.-દીવાના.

રોજે અજલસે પયદા હુવે થે, તેરેહિ “ તાલિએ ”

દીદાર હો કર.-દીવાના.

(દિલેર દીલશેર.)

ગાયણુ ૪૧૦.

ભલે આયે કુંવર તોરે ખ્યારે ચરન મોરી આંખપે,

કહો ના યું સુન્દરીયાં, પરે હંચ તોસે પરીયાં

ઉમડો હય ઉમંગકો દરીયાં, ઉભરીયાં, સુધરીયાં, લહરીયાં.-ભલે.

હો આનન્દ ધન તોરે દરસન પાચે જો માત પીતા

એ રાજન, દો દરસન, હો પરસન, જો આયે

ખાતે તોરી લુભાચે આજકે દીનકી સુભ ભલી ઘરીયાં

હયે પરીયાં, એ ગુરીયાં, સુન્દરીયાં.-ભલે.

(મુરીદે શક.)

ગાયણુ ૪૧૧.

સુન દીલખર સુંદર જાન જાન.

સખ તન મન ધન કુરખાન જાન

પડી જો નજરીયાં તું મેરી સુંદરીયાં જોખન ભરી મહમાતી

ગુજરીયાં

મીલકે સવરીયાં ચલેંગે ખજરીયાં

ચમક દમક રંગ લાચેંગે સુંદરીયાં.-લે દુંગા જી હાં

મય ચોલી સાડી લે દુંગા.-જી હાં-

મય ઘોડા ગાડી લે દુંગા.-જી હાં.-

મય ખાગો ખાડી લે દુંગા.-જી હાં.

મય મીઠી તાડી લે દુંગા.-જી હાં.

(ભૂલ ભૂલધયાં.)

ગાયણુ ૪૧૨.

ચાહે દીરમ સધાઈ આજલે

અહમ તલક સુનો હમને સર દીઓ

કમરકા તો મચે હું જાનીસાર રે.-ચાહે.

ઝટ પીનહાળી ચટપટ બસ ગંડા
 હમકત સખ ચમકત તખ ધધા,
 રીસ્તા નાતા કીસકા ભાતા ઇસ્કા ચાહુતા હું
 ફરોજ લશકર સર તાજ લે.—ચાહે. (કમર અલ જમાન.)

ગાયણ ૪૧૩.

તું હર નામ લજલે, બંદે અપને ખુદાકો, હરકાર ઘરબાર તજકે.—તું
 દુનિયાકો છોરા, મુંહ સખસે મોરા, જોગી જતીકા સિંગાર સજકે.—અપને.
 (ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૪૧૪—માલકોશ ખ્યાલ ત્રીતાલ.

મુખ મોર મોર મુસકાત જાત,
 હટ છળીલી નાર કર કર સોગાત.—મુખ.
 હું તો લાજત મરી જાત હું,
 નંદકો છયલ કરત રાર મોસે,
 અખ ના જાઉં મંચ તુમરે સાથ—મુખ.

ગાયણ ૪૧૫.

કૌન બેપરવા ઉસે દેખ લલા સકતા હય ?
 એક જલવેસે જો આદમકો જલા સકતા હય ?—કૌન.
 ઇશક વેહો શોઅલા હય ઉસ્કા કે જો આહુન દિલકો,
 શમ્મ મોમીકી તરહ પલમેં ગલા સકતા હય.—કૌન.
 દેખને વાલોંકો દિખલાઇ વેહો દેતા હય મગર,
 ઉસ્કે જલવેકી કોઇ તાબ ન લા સકતા હય.—કૌન.
 (સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૪૧૬.

તેરી મેરી જોડી બની હય પ્યારી જાન રે, અલલાહ સલામત રખખેગા,
 તેરી મેરી શાદી ના શાદી, આખાદી બરબાદી કુરેંગે.
 બનું બનુંગા તેરા ચાર જનીયાં, દુંગા તોહે માથેકી પયજનીયાં,
 શાદી કરુંગા, દુલહા બનુંગા, ઘઘે ચહુડુંગા, હાં હાં હાં.—નેકી.
 ઘરસે ચાં કૌન ખુદાકે લીયે લાયા મુજકો
 આ મેરે પાસ ગલેસે મય લગાળીં તુજકો
 હારે દીલદાર ચાર, માનો ગંમખાર ચાર, માનો દસતાર ચાર માને—તેરી.
 (તાજે નેકી.)

ગાયણ ૪૧૭.

હય મારી મઝારી ઐયારીકી નારિયાં,
 ઇનકી ખાતોંમેં નહીં આઇયે, અરે હાં હાં હાં.
 હય ઘાતોં મઝારીકી, ખાતોં હયે ખ્યારિયાં—ઇનકી.
 ચારી દિલદારી હય ઇનકી મઝારિયાં.—ઇનકી.
 ઇનકી ગમખવારીસે ફિકરે હોતી હય ખવારિયાં.—ઇનકી.
 અગર ગોરે હોં ગાલ, ન ઉસ ગાલપે થુકે!
 અગર નાગન હો ખાલ, ન ઉસ ખાલપે થુકે!
 અગર તારે હોં ખાલ, ન ઉસ ખાલપે થુકે!
 મગર થુકે જો કોઇ તો ચાલપે થુકે,
 ચાલપે થુકે, જી ફકત ચાલપે થુકે, વાહ! વાહ! વાહ! વાહ!
 ઇનકા ફંદા, ઇનકા ખંદા, મતકા મંદા, પૂરા ગંદા.—હય.
 (રામ લીલા.)

ગાયણ ૪૧૮.

મજતુંમોકી આકાસે ડરનાં; દુઃખી જીકો સુન બદ હય કરનાં
 કુષ્ટ નગર અબ રાહત ઘર હયે, શાહા નહીં અબ જો અપનાં.—મજ.
 આજમ આલાકા મએવાલા, હુંગા પાલા ખીદમતવાલા
 હાથ દે ખન્જર દેખ શીર જઓહર, માલુમ તુઝકો હો મરના.—મજલુ.
 (આજમશાહા.)

ગાયણ ૪૧૯.

જય નરવર બળધર તું ?
 સકળ ભૂતળ સહુ સજનમાં સુરવર તું—ટેક.
 જય જશ તારા, જગ જગ ન્યારા;
 તારી દુવાઈ, સંધે છવાઈ, જગમાં ગવાઈ;
 નિજ તન મન ધનથી જયકર તું !—જય.
 રૈયત ખ્યારા, નૈયતવાળા, સદ્ગુણ ધારા, છો સુખિયારા !
 આધિ ટળે, વ્યાધિ બળે—જય નરવર.
 રાજ સુશોભિત, કાજ કરો હિત, તાજ રહો શીર કાયમરે,
 અંગે સુખી રહો, સંગે મુનિ રહો, જંગે જંગી રહો કાયમરે.
 હે જગધર ! સુખકર, દુઃખહર, જયકર, નરવર ! ડર હર,
 પળભર, પ્રભુ તું ! નરવર.—તું.
 (મહન વસંત.)

ગાયણ ૪૨૦.—અમલે ઝૂંર-કાલીંગડ દાદરા.

તુમારે હુસ્નકી જળ તક બહાર બાકી હય.
 બે ચાહે જુદમ કરો અખતીયાર બાકી હય.—તુમારે.
 ખુદાકે વાસ્તે સુરત દીખા દે તું બલીમ,
 લખોપર દમ હય તેરા ઇન્તેજાર બાકી હય.—તુમારે.
 શબે વિસાલ સાહેબ જરા ન ઘબરાઓ,
 અલીતો આપસે ખોસા કિનાર બાકી હય.—તુમારે.
 તુમહારે આંખોસે સાબેત હુવા હય હમકો “ઝૂંર”
 શરાબે વસ્લકા અબ તક ખુમાર બાકી હય.—તુમારે.

ગાયણ ૪૨૧.

નાચોજી નાચ મેરે નાજકે ઉઠાને વાલે,
 સાડી દીલવાને વાલે, ચોલી પહેલાને વાલે
 સદકે હો જાને વાલે, દીલબર બન જાને વાલે,
 નખરે હો નાજ કરકે તાલ સુરમે ગાને વાલે.—નાચોજી.
 આશકકો આજ ચહાં સરચા બાઈમાન દેખા
 મજનું ફરહાદ જયસા મઆશુકોંકી જાન દેખા.
 નાચો નાચોજી પ્યારે, નાચો મતવારે ન્યારે
 તનનનનન નારે નારે, તત્તા થઇ થઇ તા તારે
 તીરકીડ ધાધા તીરકીડ ધાધા આહ હા હા હા વાહ વાહ વાહ
 વાહજી વાહજી મીયાં કાલે.—નાચોજી.

(બજમે ફાની.)

ગાયણ ૪૨૨.

બહેન બની હય કહેબા મુજપર, કયસા ગમ હય યા અલ્લાહ !
 પાઉંકા તુટા, નાકકા નકટા, કયા યે કમ હય યા અલ્લાહ.—બહેન.
 આખે ખો કર અધા હોકર, કયદ ખુહડાપેમે હું મય,
 મેરે જીગરકે દદસે મેરા લખપર દમ હય યા અલ્લાહ.—બહેન.
 અજલમ મુજી તેરે સખબ હમપે ગજબ ચહે આયા હય,
 તેરી બહેનકે બાઈસહી અબ કહેતોં હય હમ યા અલ્લાહ.—બહેન.
 મેરે નફર ઓ ગાડીવાલે, ખાના તેરા હોગા ખરાબ,
 લાયક તો ઇસ ખુહકો દોજખકા સીતમ હય યા અલ્લાહ.—બહેન.
 (જુદમે અજલમ.)

ગાયણ ૪૨૩.

હીરીયા હમરો નામ, મો હું તબોલન તડકેદાર.
ગોરી ગાતકી નાર તુકીલી કર કર અધીક સીંગાર,
પ્રેમ નારી મદ ભરી ઠારી ગલીયન ખાટ બબર,
દેસસે કીયે હમકા ખીદેસી બેદરદી બલમા હમાર,
હું કીસીકી ખાસી કેલાસી મોરા ગામ.—હીરીયા.

(લયલા.)

ગાયણ ૪૨૪.

ખ્વાબમે જો હુઆ ગાફીલ, ન ખુદા યાદ આયા,
આંખલી કબ ખુલી જબ, સામને જલ્લાદ આયા.—ખ્વાબમે.
તું તો દુન્યામે બશર, મઓતકો બસ ભુલ ગયા,
જબ પડી કોઈ મુસીબત, તો ખુદા યાદ આયા.—ખ્વાબમે.
ઉસ્કે જલવેકો ગરજ, કઓનો મકાસે કયાથી
દાદ લેનેકે લીએ હુસ્ન, ખુદાદાદ આયા.—ખ્વાબમે.

(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણ ૪૨૫—ખમાય હુમરી.

મોરે સૈયાં કરે ચતુરાઈ રે, ચતુરાઈ, નકુરાઈ, મોરી કમર કલાઈ.—મોરે.
જાઓ જાઓ રે નીઝામ ઠઠ જમુનાપે ઠારો,
છબ નીરખત કયસે બંસીયા બજાઈ.—મોરે.

ગાયણ ૪૨૬.

તનાં તીન્નાં તનાં તીન્નાં એજી તના તીન્ના તના તીન.
તીન તીન તીન તીન તીન તીન ઓ હો.—તના.
હમ પુરે હુય ઇશકમે અઓર તુમ પુરે દલ્લાલ
ચંચલ મુઝે આ મીલે તો બનુ લાલોંકા લાલ
કંથ બીન હોગી અકેલી મેરી જાન, મઓલી પહોચા આંન,
અચ્છી તરેહ નાંચો કુદો મીલે ચંચલ જાન.—તનાં.
નાચ કુદકે જો કરો તુમ હમકો રાજી,
ચંચલકો દીલવાએગે કર હીલાસાજી, દું ઠેકા તક ધીન્ના.—તનાં.
(બુદમે બેહેશી.)

ગાયણ ૪૨૭.

ઉગા ચંદર ખુશીકાણ કીધરસે એ જાનેજાં,
 તોરી લેલું બલાએણ એ જાનેજાં,
 મરું ઉલકતકી મારીણ, - કીધરસે એ જાનેજાં.
 દેખી એહ જાની સારીણ, એ જાનેજાં,
 જાઉં તનમનસે વારીણ, - કીધરસે એ જાનેજાં,
 બની બયરન હુમારીણ, એ જાનેજાં,
 મેરી સચોતન વોહ નારીણ, - કીધરસે એ જાનેજાં.

(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ ૪૨૮.

અકેલે પડેં ભૂલેં હય રાહ ભાઈ,
 અકેલે પડેં ભૂલેં હયે, અકેલે પડેં ભૂલેં હય રાહ ભાઈ. - અકેલે.
 રાહ બતાવો મોહિ રાજ મહલકી. - અકેલે.

(હરીશ્ચંદ્ર. વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૪૨૯. - લાલત છંદ.

કુલ ગુલાબના! તું ખરી જશે,
 નહિ ગમે મને દુઃખ તો થશે;
 તુંજ વિના પછી વાત કયાં કરેં,
 ઉજડ બાગમાં હું નહિ કરેં. ૧.

ગાયણ ૪૩૦ - માંડ કાહારવો.

ગભરા ના, સખિ તજ મન ચિન્તા દીલમાં ન જા ઉરી,
 દિલમાં ન જા ઉરી - હારે જહેની દિલમાં ન જા ઉરી. - ગભરા ના.
 ખરી જઈશ હું ખરી વાત પણ રૂતુમાં ફરી જનમાય,
 ખરી પડવું, ફરી વધવું, મધમધવું, વન જગવું;
 પછી મોસમ ઉતરતાં વળી મરવું, ચકરી ફરી ફરી. - ગભરા ના.
 (જર. છોકરીઓની નિશાળ મંડળીમાં ગવાતાં ગીતોમાંથી.)

ગાયણ ૪૩૧.

નીરમલ ભરનેકો નીર રે, ગોરી ચલી કુવનકો.-નીરમલ.
માંથેપે ઘાઘરીયાં, હરવા ગરેમે, અંગ રમાકે અખીર રે.-ગોરી.
નાગનસે કાલે બાલ બુલાવત, લચકાવત ગોરા શરીર રે.-ગોરી.
(જેહાંગીરશાહ ઐર ગૌહર.)

ગાયણ ૪૩૨.

સખકે સખ રચું ન જાએ, ઉજર મોરી જાને બલઇઆં.-સખકે.
ધાનનબી ઘરકે, હુએં ઘરકી ગાએ,
આપ જરા બચ્યાજી ઘરતો જાએ,
ઘરા હુએ કયા ધર જાનાં, હુએ પીટના પીટાના,
હુઆ હુએ દીવાનાં, ન બન મસતાનાં ખેલઇયાં.-સખકે.
(ખુશરૂ હસીનાં.)

ગાયણ ૪૩૩.

નજર કરો નાથ જરા એળખી દ્યો નારી,
છું હું તે બીજી કે કંથ, આપનીજ પ્યારી?-નજર.
હેમ પ્યાલો હાથમાં ને માંહી મીહું દૂધ,
પીધું શામા પાસથી, શું તેની ભુલ્યા શુદ્ધ?
કોણ હતી કંથ એ તે દૂધની પાનારી?-નજર.
મુવા કીધાં જીવતાં પરચો બતાવ્યો પૂર,
યાદ છે કે રાયજી, એ જોગણીનું નુર?
છાનો મંત્ર શીખવ્યો છે, એજ આ ઠગારી.-નજર.
વિના વાંકે દંડીયામાં કેદ મુજને કીધી
ચતુર સસરાજી સખત ચોકી તમોએ દીધી.
કરી બતાવી મેં સાખીત શરત સર્વ મારી-નજર.
(વિક્રમ ચરિત્ર.)

ગાયણ ૪૩૪.

રંગ ડારા મોહકો તું ને રંગારી
હલકા ભયાયા હુવા હું મય ભારી.-રંગ ડારા.
તોરા મોતીસા બોલ સીપમે મનકે,
રાખું ન ટાલું ચે ખાત તેહારી.-હલકા ભયાયા.
૧૨

મહદગાર તેરેસા જીસકો મીલે તો,
હો કયું દીનો દુન્યામે ફેર ઉસકી ખ્વારી.—હલકા ભયા થા-
કીયા તુને મુજકો ખબરદાર આકે,
દીન ઇતને તો ગફલતમે ઊમ્ર ગુબરી.—હલકા ભયા થા.
(સીતમે હામાન.)

ગાયણ ૪૩૫.

કહું તુમસે મય કયા, એક ખાખ નજર આયા મુજે,
કીસી સનમને આ સપનેમે મુહ દીખાયા મુજે,
મેરે દીલકો ઉસીને છીનકે કલપાયા મુજે,
ફીર છીપાકે ચહેરા ચાંદસા તરસાયા મુજે.
નહીં અબ ચયન મુજે, ઉસકે સીવા આતા હય,
સીનેમે હાય સખી દીલ મેરા ઘભરાતા હય.—કહું.
(અલાઉદ્દીન આ. ના. મં.)

ગાયણ ૪૩૬—સોહેની હુમરી, તાલ પંખખી.

હત જાયો ના જોતો મોસે જો સૈયાં,
હમસે કરત કાહે લરકૈયાં.—હત.
મહીં જાયો જાયો જ્યાં, રયન ગવાહી,
હમરે દરત કાહે ગર ખૈયાં.—હત.

ગાયણ ૪૩૭.

ચાહેંગા દિલસે જો હમેં, ચાહેંગે હમ ઉસે,
જો પૂજે હમકો, સમજેંગે હમલી સનમ ઉસે.—ચાહેંગા.
હમકો અજીજ મિસ્કે જીલયખાં જો સમજેંગા,
હરગિજ ન હમલિ જાનેંગે યુસુફસે કમ ઉસે.—ચાહેંગા.
હો દીન જીસકા ઇશક, ધર્મ જીસકા ખ્યાર હો,
યકસાં દિખાઇ દેતે હંય, દયરો હરમ ઉસે.—ચાહેંગા.
આતશ તો સંગમેં હો, બશરમેં ન ઇશક હો,
જો અયસા હો, ન જાને કયૂં પથ્થરસે કમ ઉસે ?—ચાહેંગા.
(મહામુદશાહા.)

ગાયણ ૪૩૮.

ગુલ છડી ગુલોથી ભરી ડાલીઆં, ગુલે અનાર
વલી ખ્યારાં ગુલ બાહાર, કરે બુલ બુલ પુકાર,
હસે વસંતનો બાહાર; કુ કુ કોએલ, મોરલીઆં.—૧

નાની મોટી ડાલીઆં પર રસીલી કલીઆં,
એવી કંઈ હબરો રસીલીઆં, સુંગંધી કુલે છાંઈ લાલીઆં-૨.

લેવો આવી આ વધાઈ, રૂતુ વસંતની છાંઈ
જગે જગે જગત ઉપર હુરીઆલી વરસાઈ;
બાહાર વસંતની થાઈ ને ગુલોની બુ ફેલાઈ-
કુલે બુલે ડાલીઓ-લઈ લોરે માલીઓ-તોડો તોડો,
જાઓ જાઓ, -બુલ બુલો ગાઓ ગાઓ હા-હા-હા-રંગ માલીઆં-૩.
(મીં પટેલનો જલસો.)

ગાયણ ૪૩૯.

ગુલશનમે આઈ બહાર, બહાર મેરે ખ્યારે,
બેલાલી બોયા, ચંબેલીબી બોઈ, બોઈ નરંગી અનાર;
અનાર મેરે ખ્યારે.-ગુલશનમે.
બાંકી છબીલી, રસીલી માલનીયાં, ગુંદ લાઈ કુલોકી હાર; હાર
કોયલબી બોલે, પંચેયાલી બોલે, બુલ બુલકી શોરો પુકાર-
પુકાર મેરે ખ્યારે.
બાંકા સીપેયા, રંગીલા સજલા, ટટ્ટીકા ખેલે શીકાર;
શીકાર મેરે ખ્યારે.-ગુલશનમે.
(અખતરે હિન્દ.)

ગાયણ ૪૪૦.

બીરાંડીમે કયા લજ્જત હય-આહા, હા, હા, ઓહો, હો, હો,
ન અયસા કોઈ શરબત હય-આહા, હા, હા, ઓહો, હો, હો.-બીરાંડીમે.
ચેહી લજ્જતકા હયે જુના-બીરાંડી બેવડા પીનાં,
ઈસીસે દીલકો રાહત હય-આહા, હા, હા, ઓહો, હો, હો.-બીરાંડીમે.
બીરાંડી નૌશ હું હરઆન-બીરાંડીપર હયે સદંકે જાન,
બીરાંડીસેહી ફરહત હય-આહા, હા, હા, ઓહો, હો, હો.-બીરાંડીમે.
બીરાંડી જો નહીં પીઈતા—વો હયે દુન્યાંમે કયું જતા,
બીરાંડી કયા ઇનાયત હય-આહા, હા, હા, ઓહો, હો, હો.-બીરાંડીમે.
ન મયને પીઈ કલી ચંમપીન—ન પીઈ હય પોટવાઈનો જન,
બીરાંડીસેહી ઉલફત હય-આહા, હા, હા, ઓહો, હો, હો.-બીરાંડીમે.
(હીર-રાંઝાં.)

ગાયણ ૪૪૧—જીલ્લા ગઝલ.

ઇનાયતકી નજર હુમપર નહીં હય,
 ઓ આંખે અખ તેરી હીલખર નહીં હય—ઇનાયતકી.
 રગડ તું શોખસે ખંજર ગલેપર,
 સરક જાયે એ અયસા સર નહીં હય.—ઇનાયતકી.
 નહીં ખેવની અપની આહો જારી,
 મોહખત યારકો, કયું કર નહીં હય.—ઇનાયતકી.
 હસીનોકી મહોખત, છોડ અય હીલ,
 ખુરાઈ શગલ હયે ખેહતર નહીં હય.—ઇનાયતકી.

ગાયણ ૪૪૨.

આવો આવો આવો પીયા, આવો દેખો નાર નઇ,
 છખ તેરી ન્યારી પ્યારી, મંત્રસા કછું કુંક રહી.—આવો.
 છોડકે ભાગે સંગી સાથી, કયું કે રહે થેહ દીલ સુનોજી,
 સંઘ્યાં લાગું પંઘ્યાં તોરે, તનકી મનકી હાર ભઇ—આવો.
 (હામાન.)

ગાયણ ૪૪૩.

જાખુલમ કાખુલમ મી ફિરેમ, જહાં દેકેમ,
 હુમ અરખો મિસ્ત્ર દેકેમ, રૂમ દેકેમ, શામ દેકેમ,
 અયસા રાજ કંઈ ન દિદેમ.—જાખુલમ.
 હર વતનમ જર ન થોરેમ, રૂપી દેકેમ, હેદતી તોરેમ,
 હુતેમ પિતેમ લેકરી જેરેમ, મુક્કી મારેમ, ગેરમાં ગેરેમ.
 અયસા રાજ કંઈ ન દિદેમ.—જાખુલમ.
 (ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૪૪૪.

વોહ કુલ વાલી પરી દેખલો જરી, મેરી જાન છુટી,
 કએહસે દુઃખ ભરી; પરી હું.—દેખ લો.
 મીલ ગયો આકે આખરી, મેલોંસે મેલ,
 જો ગએર પાકે ગીરો દેખલો જરી.—વોહ.
 (ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૪૪૫.

શીવજી શરણુ તેહારી, દેવ વિશ્વનાથ નમૂ,
સીશ નવા નમૂ નમૂ, માથ ઝુકા નમૂ નમૂ.—શરણુ.
પતિ પુત્રકો મેરે, રથ સચાઈસે હરે ભરે, બદીસે પરે,
પાપિ મયે વિદ્વસે ભરી, બિપતા વિથાકી મરી;
કરો દયા, હરો મહા, શોક મેરા, નમૂ નમૂ—શરણુ.
(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૪૪૬.

હોવે મુખારક જનીઆરે મારે તીરછી નજરીઆં
મેહેદીકે બદલે હુએ હાથોમે ગોબર
સેહેરેકે બદલે હુએ જુતીઆં રે.
મુંહ મીઆ દુલાહકાં બન ગયા ચુલાહ,
ફટે ફટે દીદે સુરત લએસકી,
શાદી બીગાડો ના ઇઝઝત ઉગારો ના
ચુપ ચુપ ચુપ કુએસી બાંધી કમરીઆં—હોવો.
(બુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૪૪૭.

હો બકે દમ ઇસ જાસે રમ, શાદો ખુર્મ ઇસીઆન
તેગો બંજર શમશીરો સીપર, લે લશકરકા સામાન;
લો જાન ચલકર તાજિરકી, પૂરી હો તબ ખવાહિશ અપની,
હો તબ મતલબકા દબ, ફિર સબ લો જબ તાજિરકી જાન.—હો.
(અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૪૪૮.—કાલીંગડો હુમરી.

બદલ ગયો નયનારે—બદલ ગયો નયના.
છીનત નાહી—બદલ ગયો નયના,
કાગળ હોય તો બાંચીએરે, કરમ બાંચો ન જાયે,
કુવા હો તો તાગ હું—સમુદ્ર તાંગો ન જાયે.—બદલ.
ખેતી હો તો ખેડ હું—ડુંગર ખેડો ન જાયે,
પર સૈયાંકી પ્રીત ખુરી, લોર લયે ઉડ જાયે.—બદલ.

ગાયણ ૪૪૯.

મવો હું ગાંગલો ઘાંસી
દેવડા દગો ઇમ કરે હું કારણે.—મવો.

આખો દી તેલ કાઢું સમરી ચોતથી,
 બળદીઆતું પુંસડું મરડું, હાથ, દાંડો ને રાત—મવો.
 એરંડી ને તલ કોપરાં લાખું ચીણમાં,
 કાઢું હલાવી તેલ, કડું સકસેલ.—મવો.
 તેલ વેચીને પછહા આપું રાંડને,
 તોએ કહે પીટયા ભુત, કાઢે હરધુત.—મવો.
 રાંડ બની તેલ રોટલો ખાઈને પાકડી,
 ગણે હવે મને ચીમ, બની રાંડ ઇમ.—મવો.
 ખીસડીમાં ખાંડ ખીરમાં મીઠું ભરભરે,
 કુહડ રાંડને કહું, બકે જો બહુ.—મવો.
 આંધળી નગરી ગાંડીઓ રાજા ઈ વહે,
 કોકને મારે માર, લુંટે ધરમાર.—મવો.

(શ્રી કૃષ્ણ વિજય.)

ગાયણ ૪૫૦.

લો કુલ જાનીવે, લો કુલ જાની લે લો
 લો કુલ જાની લે લો વેલો, કુલ જાની વેલો.—૧.
 કુલોમેં કુલ ચંબેલી, નરગીસ બડી રંગીલી
 ગજરે સોહાને લે લો—વેલો કુલ જાનીવે.—૨.
 માલન હું છેલ છબીલી, કુલોસે મયેં રંગીલી,
 ચંપા હું નામે ચારો લે કુલ જાની લો—૩.

(તાજે નેકી.)

ગાયણ ૪૫૧.

એણ મીયાં સોનેવાલે, ઇજ્જત હુરમત ખોનેવાલે,
 બેટી દે કર રોનેવાલે (સીટ સીટ સીટ)
 અયસી ગફલત કરનેવાલે, મુરદા બન કર મરનેવાલે
 ઉલટી તોહોમત ધરનેવાલે (સીટ સીટ સીટ)
 મહેરબાન (અલ અમાન)—કદરદાન (અલ અમાન)
 ચે તુફાન (અલ અમાન)—ખોલો કાન (અલ અમાન)
 હુય બચઠો ચોરકે ધર મોર, કરો દરગોર, મચાવો શોર,
 હુશમતખાન (બગો બગો)—હીમતખાન (બગો બગો)—એણ.
 (શહીદે વફા.)

ગાયણ ૪૫૨.—મઝસે ઝંફર.

કયા ખીલાં આઈ ચમનમે-શજરે ગુલ જાતા રહ્યા
ચયન ઝોર મેરે જીગરકા-સપ્નલી જાતા રહ્યા.—કયા
કયા ખુશી હર એકકુથી-કર રહેથે સખ દુવા,
જખ ધુશી ફાજે નશારા-હર વલી જાતા રહ્યા.—કયા.
કયું ન તડકે ઝો હુમાં-અખ હામમે સૈયાદ કે,
બયકના દો દો પેહેર-અખ તખ્તકા જાતા રહ્યા.—કયા.
રહેતેથે ઉસ શેહેરમે-શમશેા કમર હુરો પરી,
લુટ કરનેકો કોઈ-લેકર કીધર જાતા રહ્યા.—કયા.
શાંમકુ ગુનચા ખીલા થા-ચોકકે બાજરમે,
અખ વાંહાંપર ચા ખુદા-લાખોંકા સર જાતા રહ્યા.—કયા.
આગુ તો થા શહેરે દેહેલી-અખ હુવા ઉજડ દયાર,
કહે “ ઝંફર ” એ કયા હુવા-જેબનકા ધર જાતા રહ્યા.—કયા.

ગાયણ ૪૫૩.

તુને અરછો બતાયો લાગ, ધન ધન રે.—તુને.
બનકે સોહનીયાં, પાવું મોહનીયાં,
જાગે જો મોરો લાગ, ધન ધન રે.—તુને.

(ખવાળે મોહોખ્ખત.)

ગાયણ ૪૫૪—ખમાચ હુમરી.

પ્રીતમ પ્રીત લગાયકે, સુરત મોરી કાહાં ખીસરાની રે—૧.
તુમારે ઇશ્કામે પ્યારે, સખ દુઃખ સહે હયે ભારે રે,
મૈલાને મોરી લાજ ગમાની રે.—પ્રીતમ પ્રીત.

ગાયણ ૪૫૫.

બનીકા બનુંગા મય બનડા અખ દુલહનવાલા,
ફીર તો પ્રીડુંગા યું અકડા મય જોબનવાલા:
પરીકા પ્યારા હય મુખડા, એ સુંદર કયસા,
મહેરે ફલકકા હું દુકડા, મય ચંદર જયસા;
અખ હંસતે વહાં ચલીયે ઘરપે જાનાનાકે,
ગુલ જયસે જા ખીલીયે દરપે જાનાનાકે;
તનકે ચલો બાંકે બનકે મીસલે મતવાલા.—બનીકા.

(અલાઉદ્દીન આ. ના. મ.)

ગાયણ ૪૫૬.

રંગીલી રૂડી રાતે—રોશન આ મહાખોખતાર
 નસિહતની મીઠી વાતે—રિઝવે છે જ્યાં ગુલઝાર !
 ફલકી ગુમખજ ફરતાને—કેવો દે છે ખુબ ખહાર,
 કહે છે ખુશ કર કરતાને—શોભાવી આ સંસાર !
 (કોરસ) હા ! હા ! હા !! શુકર છે ખુદા,
 શુક ખુદા—તુજ રહેમતના વાલી;
 દુનીઆ ઉપર તું એવી—બક્ષેશો કેવી કેવી,
 હુરદમ જારી રાખી રીજે છે—સહુ જનને પાલી.—૧.
 તેની ખુશ જોઈ હસ્તી—અંધારૂં નાકું દુર,
 કહે છે કે તજ બદ મસ્તી—નેકીમાં થા ચકચુર !
 બક્ષે છે ઠંઠક કેવી—આંખોને તેનું નુર,
 તેમજ કરણી કર એવી—કે સહુ રહે રહેમત પૂર !—૨
 (કોરસ.)

વધતો ઘટતો તે રહીને—લાગે છે બસ કેવો,
 સીખવે છે એમજ કહિને—કે સહુ સમજી લેવો !
 જોવો દીસે છે આજે—કાલે તો નહીં તેવો,
 ચડતી પડતી ને કાજે—કહે છે ચેતી રહેવો !—૩.
 (કોરસ.)

(ભોલી ગુલ.)

ગાયણ ૪૫૭.—બેહાગ-કુમરી-પંજાબી.

દેખો સખી પીયા રહે સોતનકે સાથ,
 કાસે કહું કૌન સુને દુઃખકી મોરી ખાત.—દેખો.
 અયસો છલબલ તુને કીનો રેહો સોતન સંગ,
 અયસો રે મીઝજીકા મય પકડ લાઈ હાથ —દેખો.

ગાયણ ૪૫૮.

નહીં આયે પીયું મેરો દમ ઘટે, બીન સાંઈકે સખ પલછીન કટે,
 નીત ગુજરે બરસ રહી, અંખીયાં તરસ,
 ગમ ખાએ ખાએ એક રોજ મીઠે.—નહીં.

કયા બાંહામે જોગ બસાતી, રહુ મચે દીનરાતી
 દુઃખીયા દુઃખ પાતી, હચે હચે શાંમ પીઆ,
 તેરો હાલ કુચ્છ નહીં ખુલતારે, હાચે કાહાં તું,
 ગયા પીઆરે, મન ફડકત બા ધડકત ઉડકત, ડગર તકત,
 હારી દુઃખકી દીન હું ભરતી, કયું નહીં હું મરતી, મરતી પનઘટ,
 નગરી બીસરી બીસરી ગગરી સીગરી બીખરી બીખરી.—નહીં.
 (ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૪૫૯.

ચાર ગાર બેશુમાર ગર હો ચાર પયસા !
 એતબાર, ઇફતેબાર, ઇફતેદાર, પયસા !
 ચોરબી હો સાહુકાર, હો જો ચાર પયસા !
 દહુરમેં બહો ખવાર હય, જો કર દે ખવાર પયસા !
 પયસેકી હય ચારી, સારી તાખ્ખેદારી,
 સીકા સારે આલમમે ઇસ પયસેકા હય જારી,
 લડકે ખાલે કુખેવાલે, બીબી, બાંદી, વારી,
 દીજીયે જો જૂતિયાંબી માર માર પયસા !—ચાર.
 પયસા હો તો વડલાહ બિલ્લા તુમ હો જાતે આલી !
 પયસા હો તો ઇદ હય, દિન રાત હય દિવાલી !
 મારકોબી ખ્યાર કહતે, સહેતે ચાર ગાલી !
 આરતબી જો કરતે હયે, તો કોઈ પયસેવાલી !
 જખ તક હય ખુશહાલી, તખ તક બે લ આલી
 દૂધકી ચહે થાલી કિખ્લા આયકી બહો ખ્યાલી !
 ખાલૂ હય ન ખાલા કોઈ, ખીસા હો જખ ખાલી !
 જિસકો દેખો “ તાલિખ ” બહો કરતા હય ખ્યાર પયસા !—ચાર.
 (અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૪૬૦.

મેલામાં આલ્યા શામલ લટ ઠાઠમાં રે આજ,
 જીવડો મેલી આવ્યા ઘેરે દાલ લાતમાં રે આજ—
 લાલ પાઘડી ને હરકરી ધોતીયું રે ટાટ,
 આલ્યા તરમ તરાક લઈ ધોતીયું રે આજ.—મેલામાં.

ખાશું શીરા પુરી ને લાડુ પેંડા રે લોલ,
ચાંપીએ લજ્યાં ને સેવ જાને ગેંદા રે આજ.—મેલામાં.
પાવલી પોચીઉં કે ફારીઉં એકદમ ખરચીશું,
આબ્યા અલ્યાજી ખુબ છે રે લહાટમાં રે આજ.—મેલામાં.
(મેલાની મળહ. પા. ના. મં.)

ગાયણ ૪૬૧.

ચલો ગુંદેરી હાર, મંડવા બનાએ બીડલાએગે,
બીડલાએગે, હાં ગુંદલાએગેરી હાર.—મંડવા.
કલી કલી ચંબેલી બીલત હય, બીલારી મોતીયા દાના,
જુધકી લડીયાં, જાધકી છડીયાં,
ગુંદલાએગે, પહેનાએગે, રીઝાએગે, સોહાએગેરી હાર.—મંડવા.
મીડી મોહનીયાં પાસ ખીકે બચઠ જીયરવા મોહે,
પીયારા, તુકીલા, રસીલા, રંગીલા, હય ચંચલ,
છળીલા, કટીલા, જવાન,
શાદમાન, શાદમાન, જાવેદાન, હો અમાન.—ચલો.
(લયલા.)

ગાયણ ૪૬૨.—ગઝલ મુસ્તઝદ.

જુદેફે પૂર પેચમે દિલ અયસા ગિરફતાર હુવા, છુટના દુશ્વાર હુવા,
બચડે બિડલાએ નયા ઇશકકા આજર હૂવા, મૂકત બિમાર હુવા.—જુદેફે.
અપને બેગાનોસે લીધ તેરે સખબ આંખ ચેરા, હય એ ઇનસાફકી જા;
હાય! ઇસપરબી નાતો મુજસે સરોકાર હુવા,
ઐર એ ઇનકાર હુવા.—જુદેફે.
હય સુના મયનેકે છુપ છુપ કે ચલે જાતે હો, ઇસકા બાએશ તો કહો,
સચ બતાવો કે એ કીસે નયા પ્યાર હુવા,
કોન દિલદાર હુવા?—જુદેફે.

ગાયણ ૪૬૩.

બસ બસ બસ બસ જોલો ન.—બસ.
ન જોલો, ન જોલો, ન જોલો, બડબડકે.—બસ.
જા જા ચલા જા જા, લાગ ચહાંસે જા, જા,
ચાહ બડા તું આયા ચહુડકે.—બસ.
(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૪૬૪.

મને લાગ બહાલી, મારી ઘેલી કાલી, કાલી બહાલી મારી લાડિલી;
મારી લાડિલી મારી લાડિલી—મને.
હરખે હુલાવી મેં, પ્રેમે જુલાવી મેં,
વલી ખીલાવી મેં, કુલી કાલી;
એ મારી, કૂમારી, બિચારી, દુઃખીઆરી,
પીઆરી, પીઆરી મારી લાડિલી.
મારી લાડિલી, મારી લાડિલી.—મને.

(ખારીસ્ટર.)

ગાયણ ૪૬૫.

તમે સાંભળોની સંત સુબાણ, કલબુગ આયો રે,
તમે દેખો દુન્યાનાં તોફાન, કલબુગ આયો રે.—તમે.
મોટાંનાં ઘરની વહુ દીકરી તે નહીં કરવાનું કરશે રે,
સસરા જેઠની લાજ ન ધરશે, ને માથે ઉઘાડે ફરશે રે.—કલબુગ.
વહુ સાસુને અઘડો રે થારો, ને દીકરો જોઈને હસશે રે,
સાસરીયાનાં લાડ પાલશે ને માખાપ ખસતાં કરશે રે.—કલબુગ.
(ગામરેની ગોરી.)

ગાયણ ૪૬૬.

થકી જાન જાવું કહાં, ખયહું ચહાં, ભટકા જહાં—જાવું.
શેરને ચીખા કુત્તા લૈકા, ડરહી ડરકા ડૌલ,
કૌલા કૌલા જ હય મેરા, કયું ન આવે હૌલ ?—થકી.
ભંચસાસુર હય, ભુત કહીં હય, હય કહીં ચુડેલ,
હર હય મુઝે કપ્રમે ન દે કોઈ દહેલ.—થકી.

(ફિસાને અબાયખ.)

ગાયણ ૪૬૭.

અરી ખેલેરી આઓ ખજ તાલીઆં, અન મોલ, કુચ્છ ખોલ,
મોતી રોલ, મુંહ તો ખોલ ખોલ ખોલ, સક્કર ધોલ ધોલ ધોલ,
જરા ખોલ ખોલ ખોલ.—અરી.

ગાઓમે ખતાઉં, મજે મઝે ઉડાઉં,
તોરા ખોલ, હઝે મખઓલ, ચુપ ચુપ ચુપ, ચુપ,
ચુપ ચુપ ચુપ.—અરી.

શેહેરો ખીચ જાઉં તો મએં પાન ખીડાં ખાઉં,
 અએસી મજેદારી મએં તો કહીં જી ન પાઉં,
 કહીં આઉં જાઉં તો મએં પાઉં ન હીલાઉં,
 પાલકી નાલકી સાંડની હાતી, તેરે હુએ એદમ, માને નાહીં
 હમ, વાહવા વાહવા, હા હા હા હા.—અરી
 (આજમશાહા.)

ગાયણ ૪૬૮.—ભૈરવી-હુમરી.

પીયાકી નગરીયાં કીતી દુર,
 બતા દો લોકો, પીયાકી નગરીયાં કીતી દુર.—પીયાકી.
 ચલ ચલકે મોરી કુમર લચકાઈ,
 પાઉંમે હો ગઈ ધુર.—પીયાકી નગરીયાં.

ગાયણ ૪૬૯.

તોરી નિરાલી કોઈ શાન, પહેચાનત નાહીં.—તોરી.
 જોગી રહે અંજન, કોઈ જાનત નાહીં.—તોરી.
 જિયા વારી તોપે, કરમ ક્રિયા મોપે,
 કર તૂં કુશલ હર આન, મૂજ માનત નાહીં.—તોરી.
 (રામ લીલા.)

ગાયણ ૪૭૦.

રે જુઓ વખત શો આજો છે ગઈ રૂડી સુધ્ધ ને શાણ.
 નહિ મળે માન કઈ મહેનિ હિયકારાને નહિ નાન,
 ગજવે કાંણા હાથે છુટા હેડે ફૂટા ઇનસાન,
 બહુ ગજના ગજ તો ભરે, ફાડતાં તરૂ જાય છે જાન.
 (કોરસ) રે સસ્તા માન-સોજાન માન-દ્યો મારા મેહેરબાન;
 છે સડી સુપારી ઇલાયચી ને સુકાઈ ગયલાં પાન. ૧-
 જો અસલ કોઈ જહાદુર કે ગ્યાની કરતા નવાઈ કામ,
 તો હાથથી ધન ને જાગીરાથી મળતાં સવાઈ હામ;
 પણ હાલ જુઓ કાગલ ચિથડાં વળિ આંદ તણાં ઇનામ,
 તે પણ પાછા જઈ પડશે મ્હોત પછી સરકારી હામ. ૨.
 (કોરસ.)

કંઈ સ્ટાર અને કંપેન્યન, કોઈ ઇન્ડયાના બહેર,
કંઈ ખાંડ ગોળ ને સાકર સાહેબ, વધ્યા શહેરો શહેર;
એ ખિતાબ સામી ખોલ ઉતારે આ કેવું અંધેર,
જ્યમ જમાલ લેંસ ન પાપ વડું લાવ્યો રાજી થઈ ઘેર. ૩.

(કોરસ.)

જિવનો જોખમ ખેડીને જો તમ જાન ખચાવો ભાઈ,
તો ગોલ ધાતુના કટકા પામે ચાંદ છાતિ લટકાઈ;
રે ચિથડાં તો ફાટાં દૂટાં નહિ મળે ખાધની પાઈ,
દયો મુછપર તાવ પેટ લઈ ખાલી ખાંકા બનો સિપાઈ. ૪.

(કોરસ.)

જો શહેર શહેરથી રાજા આવે મળે તોપનાં માન,
તો મનુષ્ય બેલ ખર ઘોડા ગણુશે શ્યાના ને નાદાન;
તેનો રાજા સહુ ખરચ ચુકવે ખજવાડીને કાન,
તારૂં લોજન તારો દારૂ તું જમ મારા મેજખાન. ૫

(કોરસ.)

ત્રણ વર્ષે સૂતા જાગે સહુને હલી મળે છે શહેર,
વોટ મેળવવા કોર્પોરેટર ભટકે છે ચોમેર;
નહિ કદર મળે કંઈ લાયકની છે ખુશામદી અંધેર,
ગાડી બેસાડી વોટ લેઈને સુખખે પોઢે ઘેર. ૬

(કોરસ.)

(દુઃખી ગુલ.)

ગાયણ ૪૭૧.

વન વાગી મધુરી વાંહરડી,
ઝટ વીધી વનીતા પાંહરડી.—વન.
ગાયો દુધારી આવી થોભેસે, ઢાળી અને કંઈ કાળી છોભેસે,
કંઈ પૂઠે ભમેસે વાસરડી.—વન.
ખાંધે લિધી છે ધાભળી ગ્વાલે, લટકો કરીને લેહકો સાલે,
વળિ હાથે ધરી સો લાકરડી.—વન.
છનનન છનનન છુમ ઝંઝર વાળે, ગનનન ગનનન ગન ધુંધર ગાળે,
છુલ વાગે ગળાંની ઘાંટરડી.—વન.

(ફીરોજી રમુજી ગાયણ.)

ગાયણ ૪૭૨—ગઝલ.

ઇન્જતકા પાસ કુચ્છ ન કીયા તેરે વાસ્તે,
 રસવા હુઇ સનમ અબુદા તેરે વાસ્તે—ઇન્જતકા.
 દી ગાલીયાં કીસીને, કીસીને ખુરા કહા,
 કયા કયા આજાબ મયને સહા તેરે વાસ્તે.—ઇન્જતકા.
 બે રહેમ તેરે જુદમકા મુતલક ગીલા નહીં
 તેરે લીયે હુય નાજ અદા તેરે વાસ્તે.—ઇન્જતકા.
 હમકો ભલા રકીઓંકે તાનોસે કામ કયા
 ને કુચ્છ કીયા સો ઇસને કીયા તેરે વાસ્તે.—ઇન્જતકા.

ગાયણ ૪૭૩.

મોહે રેશમકી સાડી દીલાઓ
 સાડી દીલાઓ, ચોલી પહેનાવ,
 એ ધનીયા દુકનીયાંપે મોહે લે જાવ.—મોહે.
 ગોટા કીનારી દહેલીસે મંગા દો,
 લા દોગે ના મય કુરખાન, હાંહાં મેરી જાન, એક ખાર બોસા
 સાડી લા દો ચોલી લા દો ફીર બોસા માંગો,
 ચલો મારકીટ આવ, પહેલે પઇસે તો દીખલાવ,
 પાસ પાઇ નહીં ચાર, મારવાડી દે ઉધાર, તો હો પ્યારકી બહાર.—લાવ.
 (બઝમે ફાની.)

ગાયણ ૪૭૪—ગઝલે દાગ.

સીતમહી કરના જફાહી કરના, નીઘાહે ઉદ્દત કબી ન કરના;
 તુમેહે કસમ હુય હમારે સરકી, હમારે હકમે કમી ન કરના.—સીત.
 હમારી મૈયતપે તુમ ને આના, તો ચાર આંસુ બહાકે જાના,
 જરા રહે પાસ આબરૂલી, કહીં હમારી હસી ના કરના.—સીતમહી.
 લીએ તો ચલતે હુએ હઝરતે દીલ, તુમેલી ઉસ અનજુમનમે લેકીન,
 હમારે પહેલુમેં બચેઠકર તુમ, હમીસે પહેલુ તહીં ન કરના.—સીત.
 નહીં હુય કુચ્છ કતલ ઉનકા આસાં, યે સખત જાંહુ એ ખુરી બલાકે;
 કઝાકો પહેલે શરીફ કરના, યે કામ અપની ખુશી ન કરના.—સીત.
 હમ એક રસ્તા ગલીકા ઉસકો, દીખાકે દીલકો હુએ પશેમાં;
 થહે હઝરતે ખીજકો જતા દો, કીસીકી તુમ રહબરી ન કરના.—સીત.

હીલાક અન્દાઝે વસ્લસે કરકે, પરદા રહે જાયે કુચ્છ હુમારા;
ગમે ઝુદાઇમે ખાક કરકે, કહીં અદુકો ખુશી ન કરના.—સીતમઠી.
ખુરી હુએ એ “ દાગ ” રાહે ઉદ્દત, ખુદા ન લે જાયે અયસે રસ્તે;
જો અપની તુમ ખયર આહતે હો તો, બુલકર દીલ લગી ન કરના.—સી.

ગાયણ ૪૭૫.

હાય દરીઆએ સફરને મુઝે મારા મારા,
સંગે તુફાનસે દીલ હો ગયા પારા પારા.—હાય.
અએન તુફાનમે પયદા હુઇ એ માહલકા,
ઇસપે માદરને મગર જાનકો વારા વારા.—હાય.
દીલરૂઆ સામને આંખોંકે અગર મર જાય,
શેહેરો શેહેરો પ્રીરે પ્રીર કયું ન વોહ મારા મારા—હાય.
(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૪૭૬.

નગર સગર ગુન ગાવે તિહારો મયનાવત જીશાન,
જિંધર નજરભર દેખત પાવત સુખ સમ્પત ઇન્સાન.
ગોઝ બંગાલેમેં તિહારો માતા જયસો માન,
ગોપીચંદ હય પૂત તિહારો પ્રજા દેહકી જાન.—નગર.
હુમ અલાહસે હેરદમ હકમેં તેરે દુઆ કેરતેમ,
તુમકો રેકકો ચયન અમનસે ખુદા બલા કેરતેમ.—નગર.
ઉદય અસ્ત તક ચાર ખુટમેં ક્યલે તેરો રાજ,
પૂત તિહારો ગુન બલમેં હો સરતાજોંકા તાજ.—તગર.
જુગ જાગ જિવજો માતા ધર્મી કર્મી પાળનહાર,
આશિશ રૂઝા રૂળજો મુજના ઓ દેવી અવતાર.—નગર.
(ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૪૭૭.—જોગીયા—આસાવરી—હુમરી તાલ પંજળી.

હુમારી લરકૈયાં ખીતી જાયે,
સૈયાં ન આયે, ગવનવા.—ઓ હુમારી.
સુહા શાલું લેતે આઇયો સૈયાંસે કહીયો ન જાયે,
ચાલીકે બધ તરકન લાગે,
અબ કાં કીજાયે હાયે—હુમારી.

ગાયણ ૪૭૮.

કરહણ દાદાએ કાઢી મુઝ્યાં મારી લાત થાપરી,
 નહીં કાંઈ ખાવા દેસ,
 ખાએ હું તારાં કાલઝાં,
 દાડ પીવા હેડો ઘરે
 આપા દે તેલ દાલ રોટલો
 તારી દોહીને બોલ,
 તેલ વેસીને લાવું એટલું
 બસ સપ દર્જેસ હજી.
 હાલોને હાથ મારી લેગડાં,
 આલું ખાવાનું ખુબ.
 કાંગો મુંડો પીટયો બે થીઓ,
 તારો બાપ થીઓ રાંડ.
 બાપા માને ચીમ ઇમ કીયે,
 તારી માં તે મારી માં
 હા હા હા હા હા હા.

(શ્રી કૃષ્ણ વિજય.)

ગાયણ ૪૭૯.

અમ્બર મીયાં દુલાહ બને દુલાહ બને સેહરા બંધા
 જુતીયોંકે હાર પડે સુરતપે પ્રીટકાર.—અમ્બર.
 આજ હુએ બડી, ખુશીદી ઘડી, શાદી આ પડી,
 સુજલો જરી, મુઝકો દીલાઓ ઇનઆમ.—અમ્બર.
 બાજે બાજે એ પ્યારે બનં બનં બન, ઢાલ તાસે,
 નકારે ઠન ઠન ઠન, બોલે ન્યારે મજુ રે બન બન બન
 લીજે હુકકા, દીજે ધકકા માડું મુકકા,
 પરીઆં ગુજરીઆં નજરીઆં કટરીઆં હુએ પતલી
 કમરીઆં વો ચનચલ પીઅરીઆં હુએ દીલપે,
 લગાઇ ઉન્ને મેરે તલવરીઆં (ચુપ)—અમ્બર.

(જુલમે વેહેશી.)

ગાયણ ૪૮૦.

સઘયાં મેરા બનીઆં મય ઇત્રવાલી
મેરે સઘયાંકી ઉંચી દુકનીયાં, સઘયાં બેચે લવંગ સુખારી
મય બેચું ધનીઆં, મેરી મા બેચે ધનીયાં, તેરી મા બેચે ધનીયાં
મેરે સઘયાંકો કયસી એહ સુઝી, લાયા હય બુહાપેમે
મેરી સૌતનીઆં, મેરી માકી સૌતનીયાં, તેરી માકી સૌતનીયાં.
દીલ્લી શહેરકી સીમા સલોટી, રગડકે મય પીસુંગી મસાલે હલદીયાં.
(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ ૪૮૧.

ઓ તેગ તેગ ઓ તેગે આબદાર,
આજ તુએ દૂંગા મંચ તેરા શિકાર,
પ્યાસી એકબાર, રહી ખૂનખવાર
અબકે એકબાર મેહી ચલકે ઉસે માર.—ઓ.
છોડું છોડું મય ઉસે નહીં જન્હાર,
બેમરે ઉસકે હુંગા કૈસા માલદાર,
ચેહી તલવાર, કરે ઉસકો પાર,
હું મય અમીર તબ આલી વિકાર —ઓ,
(મહામુદશાહા.)

ગાયણ ૪૮૨—કુમરી.

કંથ બીન રહી અકેલી મોરી જાન
છાંડ ચલા બેઈમાન.—કંથ બીન.
કાગા કાગા સબ ચુન ખાઈયો, ચુન ચુન ખાઈયો માંસ,
દો નૈના મત ખાઈયો, પીયુ મીલનકી આસ.—કંથ.
નદી કીનારે મુરદા જલે રે ધુવાં પ્રગટ હોય,
જુસકે કારન મેં જલું વહોઈ ના જલતા હોય.—કંથ.
સાજન સીકારે જાએંગે રે ધર ઘોડેપર જન,
અયસી મંચ તુજકો ચહાતીથી ચાખુક લેતી છીન.—કંથ.
નદી કીનારે બગલા બેઠા, ચુન ચુન મછલી ખાય
બડી મછીને કાંટા મારા, તડપ તડપ જી જાય.—કંથ.
ચંદા તોરી ચાંદની રે સુતી પલંગ બીછાય
જબ જાગું તબ અકેલી રે, મરું કટારી ખાય.—કંથ.

ગાયણ ૪૮૩.

પ્લેટ તો થાળીને કહે છે રોટલાને તો પ્રેડ;
કયમ માઇ દીયર છીખી કેની માથાંને કહે હેડ.
(કોરસ) ઓ દિયર કીકલી—છાખાછ કીકલી:
ઓઇ તો તારો છાયખ લાગું—યુ માઇ રોજ કલી-૧
છરાંટ કહે તો દાળજ છમળું—ખુરછીને કહે 'ચેર';
વેરી ગુદ રે વેરી ગુદ ઓલરેટ માઇ મેડમ પ્રેર,

(કોરસ)

'નાઇફ' કહિયે છરી લામખી—'ફોરક' તે કાંટો;
હા તો 'યછ છર' નહિ તો 'નો છર'—લીકર તો છાંટો—
(કોરસ.)

(ફીરોળ રમુળ ગાયણ.)

ગાયણ ૪૮૪—કાહાનડો તીલાનો.

ઓ દીરતાના દીરતન દીઅના રે,
દીમ તાનુમ દીમ તનન દેરેના તાનુમ, દીમ દીમ તનનન
દેરના દેરના દીર દીર તનનનનન દેરના દેરના તદાની
તાના તુમ દર તદરે દાની.—ઓ દીરતાના.
ચેલેલી ચેલેલી ચેલેલુમ, ચેલેલુમ, ચેલુમ ચેલા ચેલાલા
લાલે ચેલે લેલી લાલે દીર દીર દીરના તદરેના દીમ તનનન
દેરેના નાદર દર તુમ દર ધીતલાન તુમ દર દર તારે દાની
તદાની.—ઓ દીરતાના.

ગાયણ ૪૮૫.

તેરેસા દોસ્ત અએ ખ્યારે-રે-તેરેસા દોસ્ત અએ ખ્યારે,
પાવું નહીં ગર હુંડ પ્રીડ મય આલમમે સારે.—તેરેસા.
કરું બુલબુલસા મય નાલાં,
ખાગે જેહાંમે ખેશક તું લાસાની ગુલે લાલા,
તું હએ માહતાખ મંય હું હાલા,
તું હએ વફાદાર યાર ખજના ઉસપર મય કાલા,
મંય રખ હું દીલમે તુજે આરે.—પાઉં નહીં.

(હુમાયુન નાસીર.)

ગાયણ ૪૮૬.

ખુબસુરત શાન હયે રખકી,
ખેહુદ દેખત જાન નજરીયાં.
આંખસે ઝટ ઝખકી છખકી.—ખુબસુરત.
પાએજો છખકી સનદ નજરીયાં,
વોહ તો ઝટપટ રખકે ઢખકી—ખુબસુરત.

(હામાન.)

ગાયણ ૪૮૭.

ચલતે ચલતે, પાંચ હયે જલતે, ધુપકી શીદદત, હય આફત,
કાંટે તુટે, છાલે કુટે, ઘટ ગધ તાફત, હય આફત,
છોડો હઝરત, ઉસકી ઉદફત, વો તો ઐરત હય આફત,
ચાહા તુમારી, જાન હુમારી જાવે, આફત હય આફત.
દીલ આપને લગાએ, મએં થક રહા હું હાએ!
તુમહે હો ચએન વાએ, જી મુફત મેરા જાએ,
વો નાજની જો પાએ, તો ઘર તુમારે આએ.
કહાંકી ખાત લાએ, આફત, આફત.—ચલતે.

(જુદમે અજલમ.)

ગાયણ ૪૮૮.

હાલને કંકુ માલીએ જઇએ,
માલીએ ઝાઝાં માનરે તારો જીવડો-ખાંધ્યો જમાના જીવશું.
જગલો ઘાંચી ઘાણીએ ખેઠો,
કંકુરી વેચે તેલરે.—તારો જીવડો-ખાંધ્યો.
જગલાને તો કેદમાં નાખ્યો
કંકુરી જોવા જાય રે—તારો જીવડો-ખાંધ્યો.
કંકુરી કહે હું બાળ કુંવારી,
જગલો નવ જીવાન રે.—તારો જીવડો-ખાંધ્યો.
પાંચ સો લેતાં સાતસો લેજે,
જગલો મુકી દેજે રે.—તારો જીવડો-ખાંધ્યો.

(રાબા શ્રિયાળ.)

ગાયણ ૪૮૯.

અરે તું જીયરા જલાવે કાહે હાય, મોરા દહા માન લે.-અરે.
 દૂખકે તલાવકી બનકે મછરિયાં આસુવા પહાવે કાહે હાય!-મોરા.
 ખાના ખા તૂ, સબકો ખિલા તૂ, મનવા દુખાવે કાહે હાય!-મોરા.
 (નિધાહે ગફલત.)

ગાયણ ૪૯૦—ગઝલે ઉમ્ર.

ઇશ્કને તેરે મુજકો દીલ, કયા કયા સીતમ દેખા દીયા,
 અયશો ખુશીઓ જીંદગી, સારા જેહાં ભુલા દીયા.—ઇશ્કને.
 મૌતસે આગે મર ચુકા, નેકી બદીસે કયા ગરઝ,
 હસ્તીસે લેકે તા આદમ, જામે બકા પીલા દીયા.—ઇશ્કને.
 હુંડું ફીરું મએં ચારકો, અપની પ્રીકમે ચૌતરફ,
 આપીમે આપ જો મીલ ગયા, પરદા જો મય ઉઠા દીયા.—ઇશ્કને.
 મેરે સખુનકો સમજો તુમ, ઉસમેં નહીં હુએ કુચ્છ ગલત,
 આપી ખુદા હુવા ચહે દમ, જબકે ખુદી મીટા દીયા.—ઇશ્કને.
 “ઊમ્ર”મેં અપને આપમેં, આપી સમજકે ચુપ રહા,
 જબકે મીલાવે મુજસે તૈ, હસકે મુજે રોલા દીયા.—ઇશ્કને.

ગાયણ ૪૯૧.

ગોરી તેરે ગોરે ગાલપર તીલકા દાગ હુએ કાલા
 મતવાલા બના મતવાલા.—ગોરી તેરે.
 ઓ હોરી મેરી બરફી જલેખી તેરા હુએ નખરા નીરાલા,
 આલુસી આંખ હુએ, બએગનસી નાંક હુએ,
 જુસ્મ બના ભાજ પાલા.—ગોરી તેરે.
 છુએ મત છેડે મત મુજે તું લથેડે મત, બનાં હુએ
 બનાં હુએ, કએસા મતવાલા, ખતા હુઇ ખતા હુઇ
 મએને મોઆફ કીયા હુએ તું ડરતા હુએ કયું,
 તેરા જોબન હો જાની દુખાલા.—ગોરી તેરે.

(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણ ૪૯૨.

ચમનસે તુને નીકાલા સૈયાદ, કીસ તરહ આશીયાંને ખુલખુલ,
 હુએ બહારે શુલ મત સમજના તું, ખારોકે લીયે હુએ કુગાને ખુલખુલ.—
 ચમનસે.

અસીર કરતા ક્યો કયું કક્સમે, તું કુખ્હા કર હું મયં તેરે બસમે,
પડા હ્યો તું કૌનસી હવસમે, જો ચાહતા હ્યો જીયાંને ખુલખુલ.—ચ.
અમનકા ગર તું હુવા હ્યો માલી, તો તીફલ ગુનચેકાલી હો વાલી,
શુગુફતા કર તું ગુલે નેહાલી, યહે સુન જરા દાસ્તાને ખુલખુલ.—ચ.
(ખવાબે મોહોખ્ત.)

ગાયણ ૪૮૩.

ભાવે રે શાહાની ખ્યારી પ્રીત; એ તુજ રાજ દુલારી કો.—ભાવે.
મધવાકા પીવે ખ્યાલા, ભર ભર તું આલા,
મેઘાખી ખરસાવે મોતી નીર ઝુલે સનનનનનનનન—ભાવે.
ખુશ રાખે નીશદીન દાતા, પીયા મીલ જાવે,
દઝોલતોંકા હોવે ભારી ઢેર ખોલે અનનનનનનનન—ભાવે.
(આજમશાહા)

ગાયણ ૪૮૪.—મીયાકી તોરી—ખ્યાલ ત્રીતાલ.

એરી દેયાં ખત દુલર લૈલા,
ભરન ન દેત ઘઘરીયાં—૧.
રાહખાત મોરે રોકત ઠોકત,
લૈ “સદારંગ” કહો પીયા —એરી.

ગાયણ ૪૮૫.

કયૂં જતીથિ મુઝપર કુરખાન બલ બલ ?
કયૂં દેતીથિ પહલે તુમ જન ?
અખ કહતી હો કિસ મુહસે તુમ ચલ ચલ,
પચતાવોંગિ હાથ અપના બસ મલ મલ,
મયે જાવુંગા ગર અય નાદાન, મયે જાવુંગા ગર અય નાદાન.
કબ મેરેસા દિલખર પાવોગી દીલદાર,
મયે જયસા હૂં વયસા હય મિલના દુશવાર,
ખદલ ન જા, ઈધર તો આ, સમ્મલલ સમ્મલલ જરા.—કયૂં.
(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૪૮૬—ગઝલે નઝીર.

દુરસે આયે થે અય સાકી સુનકે મયખાનેકો હમ,
બસ તરસ્તેહી ચલે અફસોસ પયેખાનેકો હમ.—દુરસે.

મયલી હય મીનાલી હય સાગેરલી હય સાકી નહીં,
 દીલમેં આતા હય લગા હેં આગ મયખાનેકો હમ.—દુરસે.
 કયું ન લેતા હમારી તું ખબર અય બેખબર,
 કયા તેરે આશક હુવે થે દર્દો ગમ ખાનેકો હમ.—દુરસે.
 તાકે અબરમેં સનમકે કયા ખુદાઈ રહે ગઈ,
 અબ તો પુજેગે ઊસી કાફરકે ખુતખાનેકો હમ.—દુરસે.
 બાગમેં લગતા નહીં સેહરાંસે ગભરાતા હય દિલ,
 અબ કહાં લે જાકે બયઠે અયસે દીવાનેકો હમ.—દુરસે.
 કયા હુઈ તકસીર હમસે તું બતા દે અએ “ નજર ”,
 તાકે સાકી મર્ગ સમજે અયસે મર જાનેકો હમ.—દુરસે.

ગાયણ ૪૯૭.

દર દર દીલબર દેખતી દુઃખ દરીયા ડુબી નારી,
 દઈ દીલબર દીખે દીલ માહીં દીવાની મોરી દીલદારી રે હોજી-દર.
 અપના સો સપના ભયા અબ ખપના નહીં ભારી
 ખસ જપના ઉસીકા નામ દીવાની મોરી દીલદારી રે હોજી.—દરદર.
 (ખુને નાહક.)

ગાયણ ૪૯૮.

લાગા લાગા જુરમટકા બાજર બોલો બોલો હીરામન,
 તેરે હીરામન તુમે લાયા બન, બોલે ચારેમે મીલ,
 જાએ ગુનચાસા ખીલ, જરા બહેલાએ દીલ, સરસાર.—બોલો.
 ટેટે મચાલો ચુટકી બજાલો, પીંજરા ઉધર ગએ ભુલ,
 પહુડો મીયાં મીઠું નખીજી લેજો, પહુડો તો પહુડોજી નહીં
 પીંજરા ખાલી કરદો, બોલો સીટી દેલો,
 દાનાં જો ખાનાં હો દાનાં તો લો ચુમકાર.—બોલો.
 (જુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૪૯૯.

પુતલી પ્યારી મેરી રે પુતલી પ્યારી મેરી,
 જાનુ દીલોજાસે મય કદ્ર તેરી.—પુતલી.
 જુદસે અપની કએદમે તુ પડી એ હુર,
 વર્ન તુઝકો રંગ મહેલમે રખતા મએ જર.—પુતલી.

અખલી ખીગડા કુછ તહીં, કર તું મુઝકો પ્યાર,
મેરે સારે ઘરકી તુઝકો, કરતા હું મુખ્તાર.—પુતલી.
(હુમાયુન નાસીર.)

ગાયણ ૫૦૦.

નીસારે તેરે નખરે નાબે અદાપર નીસાર,
ગેરે ગેરે ગાલોંકે બોસે દીલા દે, દિલકો હો મેરે કરાર.—નીસાર.
પ્યારે પ્યારે હાથોંસે, ગલે લગા લે, તુઝકોલી કર હું મય પ્યાર.—ની.
ઝાડુખી ખાઉં મય, લાતોલી ખાઉં, ખાઉં મય જુતી પયખર.—ની.
હાથોમેં ચુડીયાં, નાકમે નથની, પાઉં મય મોતીકા હાર.—નીસાર.
(અલાઉદ્દીન આ. ના. મં.)

ગાયણ ૫૦૧.

એ દુનિયા ભરમેં ઘર ઘર, હય કિસકી સખકો ચાહ ?
હર આલા અદના મુફલિસ હો યા શાહ !
એ કયસા ગોરખ ધંદા, હય ડાલે ફંદા આહ !
જિસ ફન્દેસે નહિ ખાલી કોઈ રાહ.
સુન્તા કોઈ ફિટકાર, ખાતા હય કોઈ માર,
હય ઇન દોનોંકે લેફિન કયા દિલખવાહ ?
તોડે હયે કોઈ તાન, છોરે હય કોઈ બન,
મરતે હયે કિસ પર માહીસે તા માહ ?
ચારો પધસા ! હય બહો પધસા !
હય પધસેહીસે સારી ઇઝઝત બહ !
પયસા જયસા, હય કયા અયસા,
હય પયસા, પયસા પયસાહી વદલાહ !—ચહે.
કયૂં દેતે સૂલી ફાંસી, કહલાતેં હય જવલાહ ?
કયૂં લે જાતે હયે બોબ સરખર લાધ ?
કયૂં બનકે કોઈ હાકિમ, ખુદ સુન્તા હય ફરિયાહ ?
કયૂં મતલબમેં હય આલમ સખ ઉસ્તાહ ?
કયૂં હોતે હયે ખટમાર ? કયું લેતે હયે ઝટ માર ?
કયૂં જ દેનેમેં લશકર હોતી શાહ ?
કયૂં બનતે ગોતાખોર ? કહલાતેં હયે કયું ચોર ?
બહો કયા હય જિસ્કી દુનિયાકો હય યાદ ?—ચારો.
(અલીબાબા. વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૫૦૨.

જાગોરે જાગોરે બાદશાહ મારે,
 ઉઠ બચ્ચેઠા ઉઠ બચ્ચેઠા બાદશાહ મેરે
 થોડા પાંનીલી પીલાઉ, થોડા ખાંનાલી ખીલાઉ
 થોડા ગાનાંલી સુનાઉ,—જાગોરે.
 હમ વો નહીં હએ ધોકા ખાવે, ખાત ખાતમે
 ઝટ ઉઠ જાવે, અરી એ ચુડેલો, તુમ
 જાતી હો કે અખ નહીં સોને નહીં દેતી હો
 જગાતી હો ચીલ્લાતી લાગો રે.—જાગો રે.
 ખાશાલી તૈયાર હએ હાજી રે દરબાર સખ
 અખ ખ્યારે મત સો તખ્તપર રચોનક અફજી હો
 અરેરેરેરેરે બકે જા, બકે જા, બકે જા.—જાગો રે.
 (તખ્તીલે કીરમત.)

ગાયણ ૫૦૩.

કાના કાહે બચનકે બોલ ભુલાયે કીની ચાતુરીયાં,
 સંગ નીકસકે ચોરા ચોરી રોવત ખાવરીયાં,
 બેગુન બેગુન રાજન ભયે રે નાશ કીયા મઇકા,
 કૌન ચલનકી બતીયાં કરન મોહે દીયા બહેકા,
 નીશ દીન દીન પલ છીન છીન રહે ચેહી ધડકા—કાના.
 (લયલા.)

ગાયણ ૫૦૪.—ભેરવી ટરપો.

ગુણ આકા ગાઉં મયે કયા
 કયેસે મોરી સુંદર, મનહર, દીલબરરે.—ગુણ.
 મોહુ લુભાવે બતીયાં મીઠી લાગે રે,
 સાનીતો ઉસકા નાંહીરે.—ગુણ આકા.

ગાયણ ૫૦૫.

કહીં અલી હીલા ધંધા કોઇ ન મિલા.—કહીં.
 ધૂમે સખ નગરીમેં મારે મારે હમ ઘર ઘર છાનકે.—કહીં
 જો કોઇ દેખે આંખ ફિરા લે,
 આશકે મારે હમ હારે હારે, ઘર ઘર છાનકે.—કહીં.
 (હરીશ્ચંદ્ર. વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૫૦૬—ગજલે ઝંકર.

કતલ કરનેકો આશકો નેગેહ તલવાર કાપી હએ,
ખરોહકે જખમકા મરહમ તેરા હીદાર કાપી હએ.—કતલ.
પરેશાન હીલ હીવાનેકો નહી દરકાર જંઝીરંકી,
દિલોંકે કએદ કરનેકો જુદક બલદાર કાપી હએ.—કતલ.
ન તસબીહ હએ, ન સીઝદા હએ, નહીં મતલબ કીતાબોંસે,
તસબ્બર બન ગયા દિલમેં તો ચેહી તકરાર કાપી હએ.—કતલ.
પરેશાં દેખકર મુજકો જુદમ ઇતના ન કર બલીમ,
શકત મહેરબાનીસે સુખનકા પ્યાર કાફી હએ.—કતલ.
છોડ જા મત અકેલા ચહાં ઇસ ફના મુકામમેં,
“ જંકરકો ” જબેહ કરનેકો ચરમકા ઇશારા કાફી હએ.—કતલ.

ગાયણ ૫૦૭.

શાહેવાલા કીજે ધ્યાન; મય વોહી સુરતે દર્દો અલમ હું,
તાજે—મુલુકે નહિસ કદમ હું, હુઈ મુશકીલ આસાન.—શહેવાલા.
પ્રીરતા રહા હએરાંનો પરેશાં, દરદર સરગરદાંન,
ફઝલે ખુદાસે શહેકી દોઆસે, પાયા એ સામાન.—શહેવાલા.
(ગુલે બકાવલી.)

ગાયણ ૫૦૮.

ધીમાં ધીમાં ચાલો મારા પ્રાણ રે,
પગ નાનુક તમારા આ મચકાઈ જશે, કમર લચકાઈ જશે,
ઓ સુબાણ રે.—ધીમા.
નાનુક વેલી ફુલ સમી, દોમળ આ તુંજ કાય,
ધડકે છાતી શ્વાસથી, એ અંચળથી ઓળખાય,
પરસેવાનાં બીંદુ આ બાઝ્યાં મુખે,
મુખ રાતું થયું થાક અતિ દુઃખે,
આ છાતીપરે દયો વસામો સુખે,—ઓ સુબાણ રે.—ધીમા.
(સૌભાગ્ય સુંદરી)

ગાયણ ૫૦૯.

સુધયાં કાહે પધઆં તોડે છધઆં પ્યારી છોડ.—સુધઆં.
હમને હુનરવરી સરવરી છોડી વાને દીલબરી છોડી
મેરી આસ અબ તોડ.—કાહે પધયાં.

હુએ ઇન્તેજરી પ્યારી કરે દીલહારી બારી હસરત હુએ કર જોડ
સો મોરી પ્યારી નજરે હુયાંસે કુચ્છ મન ન ધરત અઓર નજર કરત
હરામ મુંહ મોડ.—કહે પદ્યાં.

(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૫૧૦.

જિસ્કો દાનધસે નહીં કુચ્છ પેચમે લાના આતા હય.
વહ બસમે ગયરોંકે પડે બસ બેબસ હો જાતા હય,
બદેકો તો બસીકરન ઉચ્ચાટન સબ કુચ્છ આતા હય,
યહ બંદા હુરોંકો પરિયોંકો ફન્દેમે લાતા હય.
જિન્નોંકો તસખીર કિયા બન્દેને બયહા ખાતા હય,
પાંચ અશ્રફી રોજ સીરાને કોઈ જાન રખ જાતા હય,
બહા બિરાદર પાંચ અશ્રફી રોજ અગર તૂં પાતા હય,
કયૂં ફિર દૌલતકે ખાતિર તૂં નાહુક રંજ ઉઠાતા હય ?
ખાતે ખાતે પેટ ફૂટે ઔર લાતે લાતે સર ટૂટે,
ફિરલી નઅમત ખાના દૌલત લાના તો કયૂં કર છૂટે ?
સાથ મુઝેલી રખો તનહાઈસે તા આબહ બનો,
યા મુઝકો ઉસ્તાદ બનાવે યા મેરે ઉસ્તાદ બનો,
લેકીન અયસા હો ન કહીં આશક હોકર નાશાદ બનો,
લયલીકે મજનુ બન જવો શીરીકે ફરહાદ બનો.
મયે તો કુચ્છ દિલશેર નહીં જો હુસ્તી અપની ખવાર કરે.
અપને હિકમતપર આવું તો પરિયોંકોલી પાર કરે.

(દિલેર દિલશેર.)

ગાયણ ૫૧૧.—સોહેની હુમરી.

સખીરી, કાહ કરે ન માનેરી,
સખીરી મોર મુંગટ વારો ઢીટ લંગરવા.
ઊગર ચલત પનીઆ ભરત, મોસે ઠીઠારી કરત.—ન માનેરી.
“ સનહ ” પીયા મોસે માનત નાહીં
બાર બાર મોસે બરજોરી કરત.—ન માનેરી.

ગાયણ ૫૧૨.

છાંડો છાંડો મોરી કલધ્યાં, દુખાવ નહીં બહીયાં,
પડું મય પૈયાં પૈયાં.—છાંડો.

આહ બગરીયાં સખ તોર ડરીયાં,
કરો દેખો ન લરકૈયાં, કોઈ સખી જો સુન પૈયાં, આ જૈયાં.—છાંડો.
ચુરીયાં મોરી કરકાઈ, દેખો દેખો તુમે રામ દોહાઈ
કાંપે હીયા જીયા, એ મન રસીયા, કયા મન બસીયા,
આવોજી, આવોજી, ના તરસાવોજી, હે બાંકી જનીયાં.—છાંડો.
(મુરીદે શક.)

ગાયણ ૫૧૩.

નયના લગાયે કોઈ મોહિના ખીસાર ગયો,
કયસે કરું રામ કયસે કરું.—નયના.
સઘયાં દરસકી જો ઘડી શુભ ઘડી કહેલાએ
અયસે કંવલકે કુલપે રસ ભંવરા લેને આયે
ખીસ ખાના મર જાના, કર જાના, કુછ નામ.
(ભૂલ ભૂલધયાં.)

ગાયણ ૫૧૪.

અય દિલ દીવાને, આ ચંચલ ધીમે ધીમે, ધીમે ધીમે, ધીમે ધીમે,
દેખે ભાલે રાખિયો પૈયાં તૂં.
આ ચંચલ ધીમે ધીમે, ધીમે ધીમે, ધીમે ધીમે, દેખે ભાલે ચાલ.—અ.
કાહૂકી મોહની મૂરત હો તો, ઉસે રહિયો બચાય,
દીપક જયસા મુખડા હો રોશન, તો વોલી દિયા જલાય,
કહી ભૂલેસે નયના ન જાય, ઇસે રખના હુટાયે બચાય.—ચંચલ.
ખંજર ખરછી લાગત હુય તો સૂઝત નેક ઉપાય,
નયનન ભાલા લાગે જો કારી તો જિયરા મારત જાય,
જહાં નયનોંમે નયના સમાય, જહાં કોઈ ન પાયે ઉપાય.—ચંચલ.
(ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૫૧૫—દીનકા જીલ્લા ડુમરી.

મોરી જૈયાં ન પકડ ગીરધારી શામ,—
મોરી જૈયાં ન પકડ ગીરધારી શામ.—મોરી.
તુમ તો ભયે, સોતનકે સંગાતી,
અખ કયા “ સનદ ” તેહારી શામ.

ગાયણ ૫૧૬.

આજ રૂડા રંગમાં રમેછ રકે લાલિયો રે લોલ;
 બુઓ કરવા પરપેટી (પપેટી) હું સાલિયો રે.—૧.
 બહૂ ગોળ અંગેનેની જાત રે;
 કરી ગોઠેલ ઘણી મારે લાત રે,
 લલા છે પારછીની છી વાત રે.—૨.
 નવે ધોતિયે દિપેછ લાલ કોર રે,
 વલી ટાપીપર ચમકેછ મોર રે;
 અરે આજે કિકલોનો છે તોર રે.—૩.
 કપૂ દેખે કિકલી તો હરખાય રે,
 બધી ઓવળાઇ ઓવળાઇ જાય રે;
 વળી તે પણ નાચી કુદી ગાય રે.—૪.
 જ્યાં ખાટી તાડીની પણ ખૂટ રે,
 મળી ત્યાં લોજન ખાન્ડીની લૂટ રે;
 પગો નાગા પામ્યા જોડી ખૂટ રે.—૫.
 અરે દોછલાં તમારી છી વાત રે,
 પડું ઓઠલે અઢાર દિવછ રાત રે;
 મળે ખાવા પકવાન ભાત ભાતરે.—૬.
 લલી બાઇ કરે રાત દિવછ વેઠ રે,
 મને લોજન લાવી આલે હેઠ રે;
 છહૂં સાકર ને જાણે હું છેઠ રે.—૭.
 ઘણાં જોજો આવાં નવાંજ છાલ રે,
 છુખી રહેજો ખુદ્દાં જવાન બાળ રે;
 છુણા “ કિરોજ ” વંચો જઇ ધન માલ રે.—૮.
 (શિરોળ રમુળ ગાયણ.)

ગાયણ ૫૧૭—ગઝલે અખખાસ.

બહુડકે પરીસે સીકલ મેરે દીલરખાકી હય,
 જો દેખતા સો કહેતા હય કુદરત ખુદાકી હય.—બહુડકે.
 બહલા હવાકા રંગ સીયાહી ઘટાકી હય,
 લા સાકીયા શરાબ કે રહમત ખુદાકી હય.—બહુડકે.

ખુતખાનેમે ભરી હું ખદકત ખુદાકી હય,
ખુતલી ખુદાઈ કરતે હય, કુદરત ખુદાકી હય.—ખહુડકે.
પીતા નહીં શરાબ કબુ ખેવઝુ કીયે,
કાલીબમે મેરે રૂહ કીસી પારસાકી હય.—ખહુડકે.
હુટે હો તુમને દોલતે ઇમાન અય ખુતો,
દીલકો ન હુટના યહે અમાનત ખુદાકી હય.—ખહુડકે.
“ અબ્બાસ ” રોઝે હુશ્ર મય કહેતા ઉઠુંગા યું,
હુટા ખુતોને મુઝકો, દોહાઈ ખુદાકી હય.—ખહુડકે.

ગાયણ ૫૧૮.

હા હા! હા હા! કયસા થા યહે ખે ઇમાન,
મરતે મરતે ખેચારીકી લેતા હય જલિમ જો જાન.—હા હા!
દુનિયા હય ખેચારી, યહે ખીમારીકી મારી,
જિસપર યહે લાચારી, ઉસપર યહે તૂફાન,
ઊઠ અય ઔરત, હોગા ગારત ખેશક બહો શયતાન,
બહો બદ ખસલત, હય બદ તીનત,
લઅનત ઉસપર લઅનત.—હા હા!

(નિઘાહે ગફલત.)

ગાયણ ૫૧૯.

દેખ તેરા મુખડા મય વારી વારી જાઝી,
મેરી ખ્યારી દુલહનીયાં,
શાદી રચા લે દુલહા બના લે,
તોહે લાંબી બનારસકી સાડી પહેનાઉં.—
હાથમે કુંગની નાકમે નથની
અચ્છે અચ્છે જેવર તોહે પહેનાઉં;
ચલ મુવે દુર, તેરી સુરત લાંચુર
અરી કયું હો મગરૂર, મુજે કરતી હો દુર, મેરી આંખોકે નુર
મય તો મારૂંગી લાત, તુજે ઓ બદસીફાત
દુર સુરત કર કાલી
વાહ મેરી આલી, હું તેરા સવાલી, મેરી ગોરી મતવાલી.

(બુદ્ધમે નારવા.)

ગાયણુ ૫૨૦.

પરીડ મએં આયા હું દીવાના હો કર,
 જલું તુંજપ શમચ મયં પરવાના હો કર.—પરીડ.
 શરાળે મોહખતકા નીશા ચડા હય,
 ફીડું જુમતા અળ તો મસ્તાના હો કર.—પરીડ.
 પીયું શોકસે મય મયે ઇશક અફસોસ?
 તેરે પાસ અએ સાકી પએમાના હો કર.—પરીડ.
 સનમ મુઝકો અપના સમજ તું ખુદારા,
 કે મય સખસે આયા હું બેગાના હો કર.—પરીડ.
 (બુદ્ધે અજલમ.)

ગાયણુ ૫૨૧.—બેહાગ આસાવરી.

નૈનન કજરા ડારો સઘયાં, નૈનન કજરા ડારો રે,
 અંસી ચંચળ ચતુર નાર, તુને નૈનન કજરા ડારો.—નૈનન.
 ચમકત ચાલ ચલત અપલાસી,
 પ્રેમ પ્રીતકો જાલ,
 રસકી રસીલી સખરસ બસકર,
 રહી “સદા રંગ” હોત નીહાર.—નૈનન.

ગાયણુ ૫૨૨.

નાચો પ્રીતમ! નાચો, ખુશીના રંગમાં,
 વાહાલાની સંગમાં રે!—નાચો.
 મલસે દીરમ તો સો સો રે!
 બાબકથી બી ખ્યારા-બક બકથી બી ન્યારા-
 છે ખ્યારનો બાહર, વાહ! વાહ!—નાચો.
 ચીચોરા આવે, ખુશીથી નચાવે!
 રંગથી રીઝાવે, હેતથી હસાવે!
 પછસે આઘ ને બાઘ ને ભાઘ સઉ છે!
 પછસે, ચારો, સગાઘ સવાઘબી છે!
 દીલદારી, ખરી છે, જાંની પછસાની આ દુનીઆના ઢંગમારે!—નાચો.
 (દોરંગી દુનિયા.)

ગાયણુ પર૩.

નાહીં મૈયાં બોલો કહ્યું ખવારી મોરી હોગી,
ખવારી મોરી હોગી દીલ આબરી મોરી હોગી.—નાહીં.
નીર અપરાધ પર અપરાધ રાખે,
બાત ખુલી હુશ્રમે સારી મોરી હોગી.—નાહીં.

(પુરન લગત.)

ગાયણુ પર૪.

તુમ બીન ગુજરી દીલદાર પ્યારી જીપર બે કલીયાં.—તુમ
હમને સીસપર ગજબ ઉઠાએ, ગમને ખુન લીયા,
તુમરે મુખસે જન્દગી સોહી હમરી દીલબરીઆં—તુમ.
ઉસ્કે લેલ હય અજબ નીરાલે હક હય જગધરીઆં,
હુખસે સુખ દે દમમે હય વોહ નાજર બરતરીઆં.—તુમ.

(કમર-અલ-જમાન.)

ગાયણુ પર૫.

સૌ સમ્પે રહીયે સાથ;
નિશદન, પળક્ષણ, મગન મગન થઇ, મેળવિયે નિજ હાથ.—૧.
હાથે હાથે હાંસે પકડી—સાચી પ્રિતની સાંકળ જકડી,
રૂડી નેમે ગ્રેમે ઘસિયે—સૌના દિલમાં હૃદયે વસિયે;

રહીયે નિત સંગાથ—૨.

બોલી મુખથી મીઠી વાણી—સંપતણાં સુખ હૈંડે આણી,
નિત નિત રૂડી ચાલો ચાલી—લૈયે દૈયે સાથે તાલી;

સમ્પે ભીડી બાથ—૩.

બે નેણોથી જુદાં થૈયે—તોપણ એકજ દિલથી રહીયે,
“શીરોજી” જશ પામી રૂડો-છોડી કલેશ સદાનો ભૂંડો;
રીજવિયે જગનાથ.—૪.

ગાયણુ પર૬.

ચાલો હંધા પીઓ રે ભાઇઓ ખાટી મીઠી તાડીજી,
ખબુરાંમાં જઇને રે પીજીએ ઘડીએ ઘડીએ પાડીજી.—મીઠી.
હોબું ઉબરીયું પાપરીનું ને કવાબ કલેજી ખાઓજી
તલ્લી હેકી હુક્કી ખાટી ખાંહે ચહુડાવી લેવો.—મીઠી.

ચટની ચટાકો બજાયાં તીજ્યાં ને ખારાં મીઠાં બોરોણ,
બાજરાની રોટલી માંખન હાથે આપે હવાદ બહુ હારો.—મીઠી.
કવડી કવડી કકડા આવતી તાડી ચહુડાઉ ચહુડાવોણ,
હેઠીઆ, હેઠાંનીઓ, નીરો પીઓ ને પોઓરાં તમે તો લગાઓ—મીઠી.
(મેલાની મળહ.)

ગાયણ પર૭.—ગમલે અલફી.

સજન તુમ જુઠ મત બોલો સાંઘકો સાચ પ્યારા હય,
સજન તુમહે દેખને પાઉં હમ જેવર ડાલા હય!—સજન.
તેરે મયે ઇશકકા જખમી કલેજે તીર મારા હય,
કલેજા બોલકે દેખો કલેજે ધાવ સારા હય—સજન.
સોઇથી નીંદકી માતી ના પાયા સેજકા સાથી,
કહાં ધુંડું કીત્સે પુછું સદા દીલ ગમખારા હય.—સજન.
બનાઈ શીશકા શીશા ભઠી તનકી ચહુડાઉંગી,
કરું દો નયનકે પ્યાલે, સજન મુજ આનેવાલા હય.—સજન.
બરેહમન આને દેખે તેરે અસનાનકે ખાતર,
કહાં ગંગા, કહાં જમના, કહાં નદીઓ નાલા હય.—સજન.
કહાં રૂપા, કહાં સોના, કહાં ઘડતા સોનેહારા હય,
કહાં લડતા, કહાં ભીરતા, કહાં રનમે નગારા હય.—સજન.
કહાં કાણ કહાં તકિયા, કહાં મુઝલાં બીચારા હય,
કહાં ડેરા, કહાં મસજીદ, કહાં ઠંકોર દારા હય.—સજન.
દુખકા બાંધકર ધાગા, મોહબત મનકા ડાલા હય,
રંગોંકી મચે ગુંથ કર સચેલી જીગર “અલફી” સંગારા હય.—સજન.

ગાયણ પર૮.

સોહે પીયાકે મનકો ગાનેકી ઉપજત તાંન,
લુભાવે રે જીયરવા, હંસાવે રૂલાવે જગાવે દીખાવે.
વોહુ રખકી શાંન.—સોહે પીયાકે.
સુરોંકી ગીનતી સુનો ન્યારી, તાન ઉપજ પ્યારી પ્યારી,
ઇનસાનોં હયવાનોં દેવો પરી બાંન,
હુસાનો ગીલમાન શાહમાંન.—સોહે પીયાકે.

(હામાન.)

ગાયણ ૫૨૯.

મુઝકો હય અખ તો ચાર ન અગિયારકી તલખ,
ગુલસે નહીં હય કામ તો કયા ખારકી તલખ.—મુઝકો.
જો દુશમને પિસર હો પિદરકા બહો દોસ્ત હો,
કયા રખિયે થે જમાનએ ગદદારકી તલખ.—મુઝકો.
સરકી કસમ તેરે ન રહૂં મંચ થે મુઝકમે,
ભાઈ મનાનેકી તુને ખેકાર કી તલખ.—મુઝકો.

(ફરેખે શીત્લા)

ગાયણ ૫૩૦.

ખુખ ખીલ્યો છે આ ગુલબાર, રંગરચીત લીલા ચીતાર,
કુલ ફૂલે ડાળો ઢપદાર, ખુખ ખીલેલ બહાર.
ખુશ ઘટા ને ફળ અનાર, રંગ રચીત લીલા વિચાર;
રૂપ કરે શું મન વિચાર? ખુખ ખીલેલ બહાર.
ખુખ ખીલેલ બહાર, ખુખ ખીલેલ બહાર,
પંખ પંખેરા ગાયણ ગાય, ખુખ ખીલેલ બહાર.

(ગુલ-ખુશરો)

ગાયણ ૫૩૧.

એ હએ એ નામદાર બાદા બડા મજેદાર,
પીએ દેખો બાહાર; એ હએ વો જાનીસાર, જુસમે ખુખી હબાર,
પીનેસે આરામ આયગા.—પીએ દેખો.

ધ્યાંની ગ્યાંની આખેજાંની ચેહી હય,
ઇસ્મે વો હય ખુમાર હુવે જાંસે નીસાર દાના સારે.—પીએ.

ખેશક ચે હય યાકુત સીફત બાદએ ગુલશું
ખુશ રંગ હય, ખુશ ઢંગ હય, ખુશ સંગ હય, મએ જું
ઇસે પીને પીલાનેમે હો નેક ખુ, પરી ખુબર એ સુન તું—પીએ.

(આજમશાહા.)

ગાયણ ૫૩૨.

ધુંએકી ગાડી ઉડાએ લીએ જાએ,
પઇસેકા લોભી ફીરંગીયા રે બાબુ.—ધુંએકી.
જાત નહીં દેખે, જમાત નહીં દેખે,
એકહીમે સખકો ખીઠાય લીએ જાય.—ધુંએકી.

હીંદુ મુસલમાં ભંગી ચમારસે,
 ટીકીટકે રૂપે ગીનાય લીએ જાય.—ધુએકી.
 દીલ્લી શહરસે ચલે જો મુસાફીર,
 અંબઇ, કલકત્તા ભગાય લીએ જાય.—ધુએકી.
 દીન નહીં દેખે ઔર રાત નહીં દેખે,
 સીટી બળકે દોડાય લીએ જાય.—“પીં પીં.”—ધુએકી.
 (ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ ૫૩૩.

રોતોકો હંસાના સોતોકો જગાનાં ગાનાં હુએ બબનાં
 ચીલ્લાનાં હું હું હું, વાહુ રોતોકો—દેખો તાંનભી લગાતા હુંગા મયે
 આં આં આં આં—હું—રોતોકો.
 તીલ્લાના ગાતા ટપ્પા ઊડાતા ધુરપત તીરવટ
 મયેં સુનાતા, સારે ગાનેવાલે મેરે આગે હેચ
 તાંન મીંડ ખેંચ, આવરચીખાનેકે દારોગા,
 કહાતે, દાલમે લગાતે અએસા, બધાર છુમ છનનનન,
 છુમ છનનનન, છુમ છનનનન, છુમ છનનનન, છુમ છનનનન.—રોતે.
 (બુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૫૩૪.

ચલ ઘોરે અસવારે, ચલ ઘોરે અસવાર.—ચલ.
 ટિક ટિક ટિક ટિક હાંકું ઘોડા, સટ સટ કોડા માર રે.—ચલ.
 નાન કવાબ ઔર ભાજી જિસપર, બેવડા બોતલ ચાર રે.—ચલ.
 બલબલ જા તું, ચાર બના તું, દેખ મેરા સિનગાર રે.—ચલ.
 (સંગીત બકાવલી.)

ગાયણ ૫૩૫.

આજ ચમનમે હો મીલે તુમ ગુલરૂ ગુલકામ.
 પીલવાતી હું મયેં તુમેહે મદુઆ લર લર જામ
 લરકે જો જામ દીઆ તુમનેજી મુઝે પીઉ મયેં પએમાંના,
 શાદ રહે આબાદી પાવે જગમે સદા રહે મએખાના
 કે પ્યારેજી શાદ રહે પીએ ખુબ નહીં કુચ્છ ગમ ફરમાંનાં
 શેહેનશીકો મુબારીક હો સદા ખુશીઓંકા પાના.

અચ્ચોર તુમ્હેલી હો મુખારીક સંવરીઆ,

હમારી નગરીઆં મુખારીક સંવરીઆ—

ખુલખુલો ગુલ શાદ હોરે, રહે સદા સંગ સાથ

ઉલક્તસે ગલખઈયાં ડાલે, હાથોમેં હો હાથ.—મુખારીક.

જાંહાં હમારા ચાહે જીરે, વાંહાં તુમ્હે લે જાએ

મીલ મીલ બચ્ચેઠે સાજના રે, હમ તુમ ઇશરત પાચે

લાચો નહીં દીલમેં તુમ જાંની અપને કુચ્છ ખલલ જરા

પીચો ખુશી ઉલક્તકી, દાર અચ્ચોર દેખો તુમ મહલ મેરા.

(ખુશર હસીના.)

ગાયલુ પ૩૬.

મેં આ જગમાં આવિને-રૂઝાં ન કિધાં કાજ-અફસોસ કરૂંછ આજ,

શયતાનને રીઝાવિને-ભવમાં ડુબાડયું જહાજ-અફસોસ કરૂંછ આજ.

વ્યર્થ જનમ ખોયો-તેં ધરી ભુપર ભાર-કાંચ હો બદકાર ?

પરધન્ય નારિ મોહયો-પ્હેર્યો કપટી રુહાજ-અફસોસ કરૂંછ આજ.

લોકો સઉતો ખોલે-લુચ્ચાની દિવાલી છે-કહેવત ખાલી;

ખોલે ન પાપ ખોળે-અતેજ જશે લાજ-અફસોસ કરૂંછ આજ.

ખુશિથી માગું મર્ગને પાણુ આવે કેમ કળા-નહિ પુરી થઇ સભા;

કુખૂ ન જોઈશ સ્વર્ગને-થશે ઠાર નકમાંજ-અફસોસ કરૂંછ આજ.

જોઈ મુજ બદહાલી-સઉ ચેતજે સદા-ન તો ખોફસે ખુદા;

થશેજ પાયમાલી-જો રથયો જગરાજ-અફસોસ કરૂંછ આજ.

(દુઃખી ગુલ.)

ગાયલુ પ૩૭—ગજલે ઝંકર.

ખીંચકે કાતીલ જખ તેરી શમશીર આધી રહે ગઇ,

ગમસેં જાને આશકે દીલગીર આધી રહે ગઇ.—ખીંચકે.

કહી ન સારી હકીકત મયને ઉસ્કે રૂખરૂ,

હુમનશીં આધી હુઇ તકસીર આધી રહે ગઇ.—ખીંચકે.

ખાલ કયા બચેઠા સંવારે આ ગલે લગ જ મેરે,

વસ્લકી શખ અચ ખુતે બે પીર આધી રહે ગઇ—ખીંચકે.

ખીંચતા થા રાતકો ખાખમેં તસ્વીર ચાર,

જાગ ઉઠા ખાખસે તસ્વીર આધી રહે ગઇ.—ખીંચકે.

દીલને કીઇ સારી ખરાબી લે ગયા તુઝકો “ જૂફર ”,

બ્હાંકે જાનેસે મેરી તૌકીર આધી રહે ગઇ.—ખીંચકે.

ગાયણ ૫૩૮.

બોલ રીબલે, તેરે મુહમે પડે છાલે,
 તુએ ઉસે સાંપ કાલે, એ દોઆ કરે,
 કુઓન તેરા ઘાટ, મીલી કુએસી તુએ બાટ,
 તેરી કયા હુએ ચાંહાં ચાટ, કુચ પતા સુનું;
 કુઓન તેરા ખ્યારા, કીસને બુતીપે ઉતારા, તું હુએ રંડુઆ
 યાકે કુઆરા, કોઈ જવાબ હું
 લેદ બતા, અરે દની; લેદ બતા કોઈ અતાપતા, અરે બએલ તથા
 કીસ નાથમે તું—બોલ રીબલે.
 (ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૫૩૯.

સમઝ ગવારી, તુએ ગધેકી સતારી, તેરી બહુએ એ બીમારી,
 મએ દવા ન દું.
 રાસ્તેકે કાંટે, કોઈ આન તુએ છાંટે, તેરે નાક કાન કાટે, મએ સવાબ હું,
 સુનરી દીવાની, મેરી દેખકે જવાની, તેરી ચાલ મસ્તાની,
 મએ બ્યાહાલી હું, બીન બ્યાહાલીહું,
 લેદ મીલા, અરી બલા, લેદ મીલા, તેરા જુગર ખુલા,
 અરી ચલી લલા, કીસ ઘાતમે તું, કીસ ઘાતમે તું.—સમઝ.
 (ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૫૪૦.

તેરે મેરે, સાંની જાની, જોડા થોડા હોગા કહી,
 પડ મુવે, જા કુવે, છાડ મુએ, કયા તુએ, બોલું લલા,
 બેહુયા તુજસા નહીં;
 દેખ મેરા મુખડા, ચાંદકા દુકડા, તાબ જવાં
 એસા હું કે સુકું નહીં;
 મંગલસી મૂરત, બંદરસી સૂરત, તેરે મુહપે મંચ
 કલી થુકું નહીં;
 ખ્યાર કર મુઝકો, મંચ કલી તુઝકો ઔરતકે
 માનિન્દ કોસૂં નહીં;
 ચલ એ લફંગે, જા એ બેઢંગે, બાતે તેરી
 મંચ એસી સોસૂં નહીં;

કયા મંચ તુઝપર ફિદા નહીં ?
 તેરેસા કોઈ ગધા નહીં.
 ગધા તો સહી પર સતા નહીં ?
 બતા કયૂં બહુરે ખુદા નહીં ?
 અય મેરી પ્યારી, એક દે ખોસા, ઠયડંગા ફિર જરા નહીં;
 લે આ ખોસા, ચખ ચહે મળ, કોઈ તેરેસા નાસબ નહીં—તેરે.
 (જફાએ સીતમગર.)

ગાયણ ૫૪૧.

કયા બના ? કયા માના ? કયા સમજા ? કયા બના ?
 ગરમાના ? ભરમાના ? કરના બેકાર, ઝકે ઝકે ઝકે ઝકે ?
 સંસારી, ઘરખારી, દુખ્યારી, નર નારી
 સતપનકે સાંધનસે બાતે હુયે હાર, છકે છકે છકે છકે.
 કાંપ કાપ, થર થર થર થર, ભૂલ બાય ટર ટર ડર ડર.
 આય પીર નરકે સરપર, બાય ધીર ફર ફર ફર ફર.
 કયા મન માને, કયા અનબાને,
 વાહજી વાહજી ! કયા, કહના ! કયા કહના ?
 અરછે આયે, ખાસે આયે,
 છોરે નાદાનીકિ, બકબક બકબક.

(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૫૪૨.—કારી હુમરી.

દ્રીગ લોચન મધ ભરીય
 તોરે નયના મતવાલે સુલતાને આલમ.—દ્રીગ.
 એક રાજના, એક સાજના,
 ગલે ડાહુ મોંહુ બીસરના
 એક ભગતરૂપ, એક ચંદ્ર રૂપ
 ગોરે ગોરે “અખતર” છતીયાં—દ્રીગ લોચન.

ગાયણ ૫૪૩.

જરા આહીસ્તા આહીસ્તા, આયો મીયાં
 જરા પયરોકો ધીરે ઉઠાઓ મીયાં,
 ૧૫

નહીં આગે બહુટે તુમ જાઓ જાઓ;
 જુતીયાં હુંડીયાં નહીં બનાઓ.
 ગીનીયે, ગીનીયે, પાઉં કુલ,
 એક કદમકી હોગી જો ભુલ;
 સારી ચેહ મહેનત હો જાવેગી ધુલ.—જરા.

(અલીબાબા આ. ના. મં.)

ગાયણ ૫૪૪.

તઆવીજ હય દિલકા મેરે તસ્વીર તુમારી,
 જાહસે જિયાદા થિ વંહો તકરીર તુમારી.—તઆવીજ.
 તુમ દિલમેં ખુદ ધનસાફ કરો અપને સિતમગર,
 તકસીર હુમારી હય કે તકસીર તુમારી?—તઆવીજ.
 પેશાનીમેં લિખ્યા થા વંહો પેશ આયા હુમારે,
 ભૂલી ન મગર સુરમેંહી તહરીર તુમારી.—તઆવીજ.

(નીઘાહે ગફલત)

ગાયણ ૫૪૫.

અએસી કએસી ઘોડા ઘડી સરપર આફત હાએ પડી
 કએસી પડી, કીસપે પડી, બોલો જરી, બે ખબરી;
 ઘર દર તજલે કર સરપર ગમ વાએ વાએ,
 જીનેસે બે લાગ ગઈ, ભાગ ગઈ હાએ હાએ;
 મન્તર ચલ વોહ ચનચલ ઘરસે નીકલ હાએ હાએ,
 કએસી બડી, દીલકી કડી, દેખો જરી, દુખમે પડી,
 ઘમસે કહાં કુદ પડી.—અએસી. (ભૂલ ભૂલધ્યાં.)

ગાયણ ૫૪૬.

સુન અય દીલદાર, ગુલરખસાર જાને મન
 પરી દીદાર, અએ ગમખવાર, જાને મન.—સુન.
 ચકાયક દીલ, હુવા માઈલ, કે ચલ કર મીલ,
 રહે કયું રંડીયોમે ખવાર જાને મન.—સુન.
 પીદર માદર અગર ખંજરસે કાટે સર,
 તો દેખું ખુદકા ગુલનાર જાને મન.—સુન,

(હામાન.)

ગાયણ ૫૪૭.

ખીમાર હું મચ્છે કાળુમે એહ દીલ મેરા નહીં,	
મેરી તો જાન બચનેકા કુચ્છ આશરા નહીં.	૧
કુચ્છ નેક બદકે હાલસે મુઝકો ખખર નહીં,	
જસકો પિઠર કબુલ કરે કુચ્છ ખુરા નહીં.	૨
પર મેરી આરજેસે તખીઅત નીકાલ હુએ,	
અરસેસે પાંઉ મચેને જમીંપે ધરા નહીં.	૩
ગુલશનકી શાદી પહેલે કરેં મચે નીહાલ હું,	
ઉસકે બગચેર બાગે-તમન્ના હરા નહીં.	૪.
શોહરકો ઉસકે બાપસે કહે દો ચાંહાંહી રખે,	
હમશીર મેરી મુઝસે કબી હો બુદા નહીં.	૫

(શરારે ઇશક.)

ગાયણ ૫૪૮—ગઝલે હુસેની.

દીલકે દેનેસે કીસી રાહ મુઝે ઇન્કાર નહીં—	
દીલ તો મચ દે ચુકા,	
પર મેરે હાલસે અબ તક તું ખખરદાર નહીં—	
ચે તમાશા હુએ નયા.-દીલકો.	
હમ તો મરતોં હય તેરે હિજરકે મારે મારે—	
મેરે ખ્યારે આરે,	
પ્રીર ગયે સચાંકડો સીરપર મેરે આરે આરે—	
અબી આના હોતો આ.-દીલકો.	
ન તો તકદીર ન તદખીર બન આતી હય—	
ન દવા ભાતી હય,	
સર બસર અકલ તખીબોંકી ચહાં જાતી હુએ—	
જબકે આતી હય કબા.-દીલકો.	
બાદ મુદતકે હુઇ આજ મુલાકાત નસીબ—	
ન હુઇ એક બાત નસીબ,	
અર ગયે પર ન હુઇ વસ્લકી એક રાત નસીબ—	
મહે તકદીરે ખુદા-દીલકો.	

ખોલ હેતા હું અગર આપકે મય કાન લલા-
 જસકો સુન લીજીયે જરા,
 હુશ્રમે હાથ મેરા ઝૌર ગીરિયાં તેરા-
 મુનસપ્રી પેશે ખુદા-દીલકો.
 હુઝરતે ઇશક મીયાં હુમ તો તુમહેં જાન ચુકે-
 ખુબ પયછાંન ચુકે,
 ખાક કહમોંકી તેરે અબ તો હુમ છાંડ ચુકે-
 ચલો ખસ ખાવે હવા-દીલકો.
 મય તો કહેતા થા “ હુસેની ” કહીં યહે દીલ ન લગા-
 દેખો પાવેંગે ખતા,
 કહેના જાલીમને ન માના મેરા એક ખાર જરા-
 ઉરકા ચખ લીજો મઝા-દીલકો.

ગાયણુ ૫૪૯.

કુલન દેખ લો એ મોરી એ લો એ લો દેખ લો એ લો
 લોકો જાંઠા ખચોશી નારી-દેખ લો
 ઉંઘતી મારા લો યું સાંગા સજ્જન મોરે ખોલો હારે,
 ફાંસ જી લીઆરી કોઈ પાસ હી લીઆરી.—એ લો.
 (કમરલ જમાન.)

ગાયણુ ૫૫૦.

ધન ધન ધન તોહે રાજ, દરસ દીનો મોહે આજ.—ધન.
 ચેરે તેહારે તોરે સહારે, રાખ હમારી લાજ—ધન.
 મરન હમારો, રાજજી ટારો, હુએ યહે ખીનતી આજ.—ધન.
 (ગુરૂરે રાચદશાહા.)

ગાયણુ ૫૫૧.

મારા મોટા ખાવાની દાખરડી;	
જાણે તપકીરની બે છાખરડી.	૧
દિધી હતી ખાવાએજ હાથે,	
વળી વારસામાં તે સાથે;	
એક-જુની પુરાંણી ધાખરડી.	૨
નહીં સુનાંની, નહીં રૂપાંની,	
આજે વેચો તો આવે દુકાંની;	
તેને-માથે હતી બે ગાખરડી.	૩

થોડી મકોળા-થોડી ગુલાબી,
કાળી પિળી લેળી સર્વ દાબી;
બાણે-ધુટી ઘાટેલી રાબરડી. ૪
મળે કદી એસકી અબાણા,
કરે પિછાણા બનીજ શાણા;
ઝટ-મારી ઉઘાડે થાબરડી. ૫
કદી છુપાવી લાલચો દે છે,
સહુ જુએ કે ચમટી લે છે;
સરે-ગરજો મારે તાબરડી. ૬
ભાગી ગઈ દાબડી જહારે,
થયા બેહોશતી તેવણુ ત્યારે;
થઈ-દોશી દેખી ધાબરડી. ૭

(ફીરોઝી રસુલ ગાયણુ.)

ગાયણુ પપર. —ખમાચ ચતરંગ.

સપ્ત સુરન ચતરંગ સુનાયે,
ધ્યાન ય્યાન સુધ સુર મદ ભરસુ
તબ સોંચે ગુણીઅન મીલ ગાયે.—સપ્ત.
અરે મન ચલાલી ચલુમ ચલાલી
તાના દ્રીતાના તોમ નનન દેરેના તદરે દાની.—સપ્ત.

ગાયણુ પપડ.

હુમ દીલ કીસી પરીપે ન હરગીઝ લગાયેંગે
હુમલી પરી રૂખોસે પરે ઘર બનાયેંગે.—હુમ.
મંદરમે ખુતકો પુજને હરગીઝ ન આયેંગે
હુમ દુર દેહડે ઈંટકી મસજીદ બનાયેંગે.—હુમ.
મ ખુત જગેસે હીલકે કહીકો ન બાયેંગે
જુસ્કો ગરજ હો દુઓડે હુવે આપ આયેંગે.—હુમ.
મર બાએ સરકો શેરકે ફરહાદ બનકે હુમ,
શીરીકી તદખ ખાત ન હરગીઝ ઉઠાયેંગે.—હુમ.
ફરહાદ સર પટકતા હુવા પીછે આયેગા,
હુમ બને શીરી પહેલેહી અપની ગવાયેંગે.—હુમ.
(ચતરાબકાવલી.)

ગાયણુ ૫૫૪.

હે-હે-હે મન તું કાહે જલે.

તુજપર દીલખરકી નજર નહીં ગર દમભર હેકર ચારણ

સંકટ સહે પ્રીર કયું હાત મલે.—હે-હે-હે.

બહેતે દરીયાસી ગુઝરે હય ઉમ્ર એહ હાય જવાનીકી,

તન, મન, જલ જલ, ઘડી ઘડી, પલ પલ,

બન કર હ્રશમન, ચલા ઢલ જોખન,

હે હે, નએ, નએ, નીતગમ હરદમ જોખના ચલે.—હે-હે-હે.

(ખુને નાહકે.)

ગાયણુ ૫૫૫.

જગતમાં તે નરને ધિક્કાર-તજે જે પરણી ઘરની નાર

બગાડે મૂરખ તે સંસાર, ભેળવે દીવેલમાં કંસાર

અરે કેમ હાથ પડે રે અરરરરર સુંદરી ઘર શણગાર

કળી કુમળી કેમ ઉપાડે, કોવાડાના માર

શુલાબના ઢગલામાં શોભે ધગ ધગતા અંગાર

અંગ આપણું અબળા કહીએ, કહો ભાઈ અંગ તજીને રહીએ.

અરરરરર કોણુ ઠાર—જગતમાં.

ભલે કેમ કેસર કાવામાં, લગણુ તણો રે વધાર,

મધુર કળીમાં ડુંગળી ગુંથે દીણુ ભાગી સરદાર

કુસુમ કળી ભાઈ દીપે કરમાં—છુદે કળીને છાકી છરમાં—

અરરરરર કુંભાર.—જગતમાં.

(વીણા વેલી.)

ગાયણુ ૫૫૬.

પનાહ ખુદાકી પનાહ ! પનાહ ખુદાકી પનાહ !

ન લાયે જો આરત, ઉઠાયે ન આકત,

ઉમર ભર-ખુદાકી પનાહ !—પનાહ.

નિકાહ ક્રિયા જખ નિકાહ, નિકાહ ક્રિયા જખ નિકાહ.

તખ આરતને પકડા, દિલા રોટી કપડા,

ગયા ડર—ખુદાકી પનાહ !—પનાહ.

અલીલ હુઇ ખીખી આહ ! અલીલ હુઇ ખીખી આહ !

મરી સાલ ભરમેં, રહા કુઇ ન ઘરમેં,

મિટા ઘર—ખુદાકી પનાહ !—પનાહ.

તખાહ હુવા મયે તખાહ ! તખાહ હુવા મયે તખાહ
 ન કૌડી કફનકો, ન પઇસા દફનકો,
 ગયા મર—ખુદાકી પનાહ—પનાહ.
 ફકીર હુવા મંચ ફકીર, ફકીર હુવા મંચ ફકીર,
 હકીમોંકા ખર્ચા, દવાઇકા પર્ચા,
 પડા સર—ખુદાકી પનાહ !—પનાહ.
 અમીર મિલે ચક ફિર ઔર ! અમીર મિલી ચક ફિર ઔર,
 દિયા જર દિખાઇ, ક્રિયા ફિર સગાઇ,
 લિયા જર—ખુદાકી પનાહ !—પનાહ.
 અબ્જાઇ ઇલાહી અબ્જાઇ, અબ્જાઇ ઇલાહી અબ્જાઇ !
 વહુ આઇ મેરે ઘર, તો પહુલેસે બદતર,
 સરાસર—ખુદાકી પનાહ !—પનાહ.
 તિલાક દિયા બસ તિલાક, તિલાક દિયા બસ તિલાક,
 ઉસે મયેને છોડા, મુહ ઔરતસે મોડા,
 બચા સર—ખુદાકી પનાહ !—પનાહ.

(દીલેર દીલશેર.)

ગાયણ ૫૫૭.

શું નટવર વસંત થઇ થઇ નાચી રહ્યો
 નાચી રહ્યો જગ નચાવી રહ્યો—શું.
 કોયલ મધુર મુરલી બની છેટે નટવર કાન
 વિરહ ઘેલી ગોપી ગાણું તજી નિકળી અલિમાન.
 રસિયા વિનાની બની બાળાઓ આવરી,
 વેણું વસંત ચિત્ત વિધી ગયો.—શું.
 શીતળ સુખકર પવનની દહેર ધુમે ચોપાસ.
 જાણું રાધા કૃષ્ણજી રાસ રમે છે ખાસ,
 વિધ વિધ પંખીના વેણ ધુધરી ધમકે રે
 મહિં મહિં મેનાના નાદ ઝંઝર ઝમકે રે.—શું.
 નવ પદલવ વાઘો ધરી પચરંગી શીર પાય,
 ફાગ લાગ સાધી રમે મદનરાજ મહાભાગ્ય,
 દહેરી લાલાથી રમે લલનાઓ લાડમાં
 પ્રીતિ શુભાલ લાલ છાંઇ ગયો.—શું. (અશ્રુમતી.)

ગાયણ ૫૫૮.—ગઝલ.

- ને બોસા લેનેમે કલ મુજસે શીરી દહન બીગડા.
 લગા કહેને બહોત તેરા ધન રોનો ચલન બીગડા. ૧.
 હબુર મીસ્લે બુતકે કરતી થે બહોત દાવા સબાહતકા,
 સબ હય ને તેરા અએ શમએ કાકુરી બદન બીગડા. ૨.
 હુવા હએ ખલ્કમે ચરચા બહોત બદગોષકા,
 તેરા કયા નીકલા યા માન અય ચરખે કોહન બીગડા. ૩.
 મય કહેતા થા ન બચકા કર રકીબોંકે તું સોહબતમે,
 મીનજ આબીર ન તેરા મુઝસે અય પયમાં શીકન બીગડા. ૪.
 બસર બકે કરંગા આહવાને દસ્ત ગુલબતપે,
 તુમારા તૌર મુજ વહેશીસે અય અહલે વતન બીગડા. ૫.
 હુવે ગુલ જરહ સંબુલ બું પરીશાં સરવખમ ગરતા,
 તેરે બતોહી અય રશ્કે ચમન રંગે ચમન બીગડા. ૬.
 બનાઇ કોહપર તસ્વીર શીરીંકી તસલ્લીકો,
 તેરા નકશા નઝર આતા હએ પર અય કોહકન બીગડા. ૭.

ગાયણ ૫૫૯.

હરકા ગુન ગાએં સઓબારી હમરી સબ ખોઇ લાચારી.—હરકા
 દુખ્તર એ કુંઆરી મન ખ્યારી, મુરદા સુનતે થે બેચારી,
 સઓ બાંનસે બારીકે વારી, જન્દાકી બારીને બારી.—હરકા.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૫૬૦.

સઉ પૈસાનો બાહાર, પૈસાનો કારોબાર,
 પૈસાનો ખ્યાર, પૈસાથી ચાર, પૈસે સહુ તાબેદાર !
 ગમાર હો યા ચમાર, બુખબખી બેશુમાર,
 પણ પૈસા ચાર, હોય ગાંઠે ચાર, તો કેહશે ઇન્જતદાર !
 પૈસાપર સૌનો ચાહ, ફકીર હો યા શાહ,
 પૈસા ! પૈસા ! પૈસાની વાહવાહ !
 હોય ખાનદાંની અગર, મગર તે ઝર વગર,
 છે સર બસર તે બેકસર નફરથી નબેહતર !
 હોય ધોભી કે હબમ, પણ પાસે હોય ને દામ,
 તો બેલગામને ખાસો આમ કરે સો સો સલામ !

(કોરસ.)

(ગામરેની ગોરી.)

ગાયણ ૫૬૧.

ખાનાં પાની, લાના બની, તુઝકો ગર મન્જુર હો,
ચાહૂં તુઝકો, ખ્યાહૂં તુઝકો, વરના ચહાંસે દૂર હો.—ખાના.
રોજ દેના તૂં ઝાડુ, પીસેલી ચક્કી તૂં,
ઐર ઘાસ લાયે થોડે ઘોડેકાલી તૂં.—ખાના.
(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૫૬૨.—પીલુ પસતો.

લાગ રહી અરી એ સાવનકી ઝરી;
એરીએ મેં ભીજત, ઉન ખીન દુખકી ખડી.—લાગ રહી.
સંપનેમેં આયે પીયા, મેરો મન લે ગયો;
લે ગયોરી અરીએ અસવનકી ઝરી.—એરીએ મેં ભીજત.

ગાયણ ૫૬૩.

હમે દમ દેકે સચોતન ઘર બના
સચોતન ઘર બના બચરન ઘર બના.—હમે દમ.
શેઅર.

છુરી કીસ લુત્ફસે ફેરી ગલેપર અપને ખીરમીલકે,
જે હોતા બસ મેરા તો ચુમં લેતી હાત કાતીલકે,
ઉલકતકા મઝા જબ કોઈ મર જાએ તો જાએ
એહ દહે સર અયસા હય કે સર જાએ તો જાએ
તેરી ગલીકે સચો સચો ફેરે
તુમ ન રૂઠો, ચાહે રૂઠે ઝમાના.—હમે દમ. (ભૂલ ભૂલધયાં.)

ગાયણ ૫૬૪.

જાઓ જાઓ ખાંન અબ જાઓ; પ્રીરકર આઓ દુંડકે લાઓ,
કહીં જાકે નીશાંન શચેતાનકા તુમ પાઓ.—જાઓ.
હયે અએસા ખાહાદુર હુચ્યા મુજબ બચ્યા
એખો તુમ સચ્યા, જે મીલે તો ખોહમ ચખાકે ખાંએ કચ્યા
કયું લલા હો દેર લગાએ, હમ ખાંન જે દુંડ ન લાએ
તો દારી મુછ મુંડાએ,
ગએ ચાર હમ તો હાર, ગયા ભાગીદારી બાર,
નહીં લાએ તો હમકાર, કહો બમ્મનસે કુમ્હાર
તકરાર હયે બેકાર અબ જાઓ લેકર આઓ.—કહીં જાકે.
(ગુલ સનોબર.)

ગાયણુ ૫૬૫.

આદમ બતકી ઐલાહ કે ખરખાદીકી ખુનિયાદ,
 એશક ઐરત હય કરનેવાલી બેદાદ.
 જિન્નતસે જો કરકે દર, ઉસકો લાઇ હય મજબૂર,
 ઐરત હય બહુ આરત ખૂબ રખના યાદ,
 ફન્દા ઐરતકા વદલાહ, કર દે શેરોકો રોખાહ,
 હય દીવાના રખે ઐરતકી જો આહ,
 જિસકો ખાલિકને મકકાર, ફરમાયા હય ખુદ હરખાર,
 ઐરત હય બહુ ઐરત, ખૂબ રખના યાદ,
 ઐરતકા આશક હય ખવાર, બદ ખર બદ ગૌહર બદકાર,
 લેકિન દિલકે ફસ જાનેસે હય લાયાર.
 જિસને મારા હય ઇન્સાન, જિસે હારા હય ઇન્સાન,
 ઐરત હય બહુ ઐરત ખૂબ રખના યાદ.
 નાઝની ઐરત, નાઝની સૂરત, તૂં હય બહો મકકાર,
 જડ હય તૂં સારે આફતકી, કિસકો હોગા ઇનકાર.—આદમ.

(નીઘાહે ગફલત.)

ગાયણુ ૫૬૬.

આખાદ રહો સદા શાદ રહો, ભરપુર રહો મસરૂર રહો,
 શાદમાં રહો મગન મગન મોહન મોહનીયા.
 અબ જાઓ જરા કરો અયશ લલા મીલે કૃતા હો

ઝર ચયન સદા,

બડા નામ રહે, બના કામ રહે, સદા જગત જુગતમાં,
 રહો સદા, ખુશી ખુશી, અમન ચમન યહાં.—આખાદ.

(લયલા.)

ગાયણુ ૫૬૭.

બેકલ હુએ મનવા, નાહીં સજનવા, કયસી રએન ગુબરૂં રે—બેકલ.
 તનહા ડરત હું, પી બીન મરત હું, સેજ તો કયસી સંવારૂં રે,
 હાર કુંલોંકે માલન લાઇ, કીસકે ગલે બીચ ડારૂં રે.—બેકલ.

(હુમાયુન નાસીર.)

ગાયણ પદ-કાશી હોરી.

બેરા બેરી, હીંદમે કયસો ફાગ રચોરી.—બેરા બેરી.
ગોલનકો કુમ કુમ બનાયો, તોપનકી પીચકારી
સીનેપે ખાઇ દઇ મુખપર ઐસી તક તક મારી
શોહોર દુનિયામે મચોરી.—હીંદમે.
તક ખુનોકા રંગ બનાયા, સુરમાં રણુહીમે જુ બેરી,
ઉતટ પુલટ ફેબ આઇ દીલ્લી, કીયા ખુબ ગલાલ ઉરોરી
શોહોર દુનિયામે મચોરી.—હીંદમે.
હીંદકા તખ્તા ગુલશન બનાયા, ખીલ રહી ખાગ ખારી,
કરમ હીનવા ધનીકે નીકસે, લુટ ગઇ ખાગ ખારી
કહાં હયે વો કુલ કીયારી.—હીંદમે.

ગાયણ પદ.

કાતિલ ખૂંખવાર હયે મઅશૂકકે કહલાને વાલે,
સૂરત ચમકાને વાલે, રંગત અમકાને વાલે,
આકૃતકે ખાનેવાલે, અલિમ તરસાને વાલે,
લેકર દિલ હાથમે દિલદારસે ફિર બને વાલે.—કાતિલ.
માલીકે ખાગમેં કયા કુલ કુલ હયે સખ ડાલી ડાલી,
વાલીને શાનસે કયા ખાગમેં હરિયાલી ડાલી.
ગાલ હયે ગુલકે જયસે, ખાલ સુખુલકે જયસે,
બલ ગુસૂકે કયસે? ચાલ આહૂકે અયસે;
સૂરત ખ્યારી, રંગત ન્યારી, હિમ્મત સારી, તેરી બારી,
ઓ કુદરત દિખલાને વાલે.—કાતિલ.
(ગુણસુંદરી.)

ગાયણ પદ.

મોરી જયરવા બની મીલી, બની મીલી,
જન્દગાંની મીલી રે.—મોરી.
કચોન કહત હયે રે બની ગવાંઇ,
બનો જગર લાસાની મીલી.—મોરી. (ખુદાદાદ.)

ગાયણ પદ.

અન્દર અમીકે ઇશક હય ઇશક આસમાનમે,
કુચ્છ ઇશક કે સીવા નહીં કૌનો મકાનમે.—અન્દર.

પથથરમેલી હય ઇશ્ક, જીસે કહેતે હએં શરર,
 બે ઇશ્ક આદમીલી હુવા હય જહાનમેં ?—અન્દર.
 કાઅબેકે ઇશ્કસે હુવે કાફીર ખુદા પરસ્ત,
 ઇશ્કે સનમસે જલ ગયા મોમીન મસાનમેં.—અન્દર.
 શાહો ગદાકી ઇશ્કમે હરગીઝ નહીં તમીઝ,
 શાને જીલયખાં દેખ તું યુસુફકી શાનમે.—અન્દર.
 ચલતા હય તો તું ચલ અય નફર મેરે સાથ અબ,
 ધ્યાન હય લગા હુવા મેરા ઉસ મેરી જાનમે.—અન્દર.

(જીલમે અજલમ.)

ગાયણુ પૌર—કહાનડો ધૃપદ.

તું જો ગઈ રે આલી, ખાંસરીકી તાન સુન.—તું જો.
 મય તો રહી રે આલી, બરજ, બરજ, બરજ, બરજ.—તું જો,
 તજ કુલકી મરજદ, તાઈસે આવત લાજ
 અબ તો રહી રે આલી, બરજ, બરજ, બરજ, બરજ.—તું જો.
 ઉનકી તો ચેહી રીત, કરતા અનોખી પ્રીત
 જબસે રહી રે આલી, લરજ, લરજ, લરજ, લરજ.—તું જો.
 રંગ મુરત “ નંદલાલ ”, ચેહી જો તેહારે ખ્યાલ,
 અબ કયું કરન લાગી, અરજ, અરજ, અરજ, અરજ.—તું જો.

ગાયણુ પૌ૩.

ચાલો જઈએ આજ રંગીલા હસ્તા રમતા મેલામાં,
 મયોજ મઝા ને હસી ગમતમાં વખત ગુજરીએ મેલામાં.—ચાલો.
 હોટેલમાં રહી પ્લેઝર પાર્ટી, લીજીએ આજે મેલામાં,
 બ્રાન્ડી સોડા ધુમ ચહડાવે તે પર નીરો મેલામાં.—ચાલો.
 થક થક કરતી ત્રેન હવે આવશે, ચાલો દોડો મેલામાં,
 પારસી દુલ્લા ચાલો જઈએ હુરરે હુરરે મેલામાં.—ચાલો.

(મેલાની મજલ.)

ગાયણુ પૌ૪.

ગર્ક જો દરીયાએ ઉલ્કતમે તેરે હર આન હએ,
 આશના ઉસ્કા નહીં હો શકતા કોઈ ઇનસાન હએ.—ગર્ક.
 જીસને પ્રેરા બહેરે આલમમે કદમ ઇસ રાહસે,
 ઉમ્મકી કીશ્તીકો ઉસ્કે મર્ગ તક તુફાન હએ.—ગર્ક.

જાન સચો હોવે તો હમ કર દે પ્રીતા અદલાહ પર,
 બે મુવે ઉદ્ધતમે તેરે ઉન્કે ચેહી ધ્યાન હયે.-ગર્ફ.
 અયે ગુલે બાગે હકીકી તુઝસે દીલ યાંહાં લગ ગયા,
 અબ તો યે જંગલહી મુજકે રોજયે રીદવાંન હયે.-ગર્ફ.
 અયે ફરીમે કારસાજ અપના મુઝે તું કરકે રખ,
 બન્દા તેરી યાદમે મશગુલ અબ હરઆન હયે.-ગર્ફ.
 (સીતમે હામાન.)

ગાયણ ૫૭૫.

બાતોંમે સેહર હયે મયેં કુલોકી હું ડાલી,
 છબ પ્યારીયાં બાંકી નજરીયાં-બાતોંમે.
 હુર પરી કેઇ ન સાંની,
 જુદે જગબ મોરી નાગો જયેસી કાલી.-છબ.
 લાલ જયસે મોરે હોટોંકી લાલી,
 પતલી કમર હું મયેં પ્યારી મતવાલી.-છબ.
 (જુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૫૭૬.

બાતેં ચહે લાયાની છેરો, મનમાની ઘર જાની છેરો,
 ઘર જાઓ તૂલાની છેરો, નાહકકી નાદાની છેરો;
 ચલદો નાફરમાની છેરો, તકરારે દીવાની છેરો,
 આદતે હયવાની છેરો, હરકતે શયતાની છેરો.-બાતેં.
 કયૂં હુકમે યઝદાની છેરો, કયું રાહે રહમાની છેરો ?
 ટલ જાવો હયરાની છેરો, બક બક સરગરહાની છેરો.-બાતેં.
 ચાહે દમ સયલાની છેરો, ચાહે દાના પાની છેરો,
 અબલી આનાકાની છેરો, રાની અપની બાની છેરો,
 અપનોસે બેગાની છેરો, કયૂં વસ્કે ઇનસાની છેરો ?
 કયૂં હુકમે હક્કાની છેરો.-બાતેં.
 (અલીબાબા. વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૫૭૭.

પ્યારી તોપે વાઝુલ તું રે કમરપારા,
 તું લાલાસે બાલા તું આલા-તોપે.

અરે એ તેરે મુખડેકી શાંન, હુએ નઇ લેલી હુએ જાન,
 તું આલા, તું બાલા, તું વાલા.—તોપે.
 છેડો નહીં ગમગી દીલે નાંકામ હુએ મેરા
 હું ખાર જુદા ગુલસા દીલારામ હુએ મેરા
 એ નાંલાં; નીરાલા બેતાલા.—તોપે.

(બાહારે પરસ્તાન.)

ગાયણ પૃષ્ઠ—કાશી હોરી.

રાજ મહારાજકી ગાદી છીનાઇ, કયસી પુનેમે હોલી મયાઇ.—રાજ.
 ખસલત કયેસી કરકે શીરંગી, લડતેકી બાજી રચાઇ
 ચવઠાઇકી કવલ કરાર, દેનાં બાજી સવાઇ.—રાજ.
 ધાલ ગુલાલ તલવાર અખીસ, પીચકારી લહુકી ચલાઇ
 અખ જો ભાગે સો નીમકહરામ, સખકુ કસમ ખીલાઇ.—રાજ.
 તોપીવાલોકી મસલત નીયારી, અંદર સો ખાત ભીરાઇ
 સરદારોકુ હુશમત બતાકે, કર કર કીઇ ચતુરાઇ.—રાજ.
 તીનો ભાઇ તીનો તરફકુ, બચેડે ખરચી ચલાઇ
 ઘાયલ હોકે જખમી પોતે, ઉસમે અપ્રીમ મીલાઇ.—રાજ.
 ગોકુલ જયસા પુના બસાયા, રાવ બાજીને સવાઇ
 અખ છોર ચલા ગોપીનાથ કનઇયા, છતરપતી ખીછાઇ.—રાજ.
 હોને થા સો હો ગયા, શીર કીસમતકી ખાત સુનાઇ
 સજન સકારામ કહેતે સુને પર, એક પુનેકી હોરી બનાઇ.—રાજ.

ગાયણ પૃષ્ઠ.

મોહો ખીરહા સતાવે જી જરાવે,
 મોરે સૈયાં, મય લાગું તોરે પદયાં,
 જો આવે મોરે ધામ.—મોહો.
 ઇનતેજરીમે ગુજરી, રાત સારી, બેકારી,
 હાય મય વારી રામ, પ્યારા તું પ્યારા હમારા દુખારા,
 નજરા દીખા દે મોરે શામ-હાય-હાય-હાય હાય
 સહેલ સમજે થે બહોત હમ તો લગાના દીલકા
 સખત મુશકીલ હુવા અખ આપમે આના દીલકા.—મોહો.
 (દીલકરોશ.)

ગાયણ ૫૮૦.

એ હોતુ જળ તક, હય જીતે તળ તક,
તો કામ મેરા હુવા ન હોગા,
પિસરકો માઈ, બલા ઉતાઈ,
એ કામ મેરા હુવા ન હોગા.—એ.
કઈ મય હિકમત હું એસી તુહમત,
કહાયે લડકેકી ખૂની જોજા,
બગચર ઇસ્કે, વહો ઝરપે કબજા,
તમામ મેરે હુવા ન હોગા.—એ.

(મહામુદશાહા.)

ગાયણ ૫૮૧.

કયું જવાની ખો રહે હો શાદમાનીકે લીયે,
પીરીમે રોયા કરોગે ઇસ જવાનીકે લીયે.—કયું જવાની.
સુકતા હયે જળ શઝર ફેર વોહ હરા હોતા નહીં,
વોહ કહાની, યેહ જવાની, પીરે ફાંનીકે લીયે.—કયું જવાની.
આખે રક્તા નેહરમે ફેર લઓટ કર આતા નહીં,
પા નહીં શકતે ગુઝશતા જીન્દગાનીકે લીયે.—કયું જવાની.

(હામાન.)

ગાયણ ૫૮૨—બરવા પસતો.

લરજે હમારા જીઅરા કાલી ઘટા દેખ.—લરજે.
દામની દમકે મુદામ;
ભર ગઈ નદી તમામ;
ચલતી હય પુરવૈયા દૈયા, કયસે બાઈ દીવરા.—કાલી ઘટા દેખ.
હાથ મંચ જોડું ખડી;
કાસીદ તું ખબર લા મેરી;
કૈનસી સોતનને ભીર મોહ મેરે પીયરા.—કાલી ઘટા દેખ.

ગાયણ ૫૮૩.

કોઈ દુધ દયો ફિલ રંગી,
શોખીલા શાણા ઉમંગી.—હો કોઈ.

કેફી પીયે કસુંબલો, ગાંબે પીયે અબુધ,
 દાડ દીવાના પીયે, દાના પીયે દુધ.—હાં કોઈ.
 એક અમીરસ દેવનો, બીજે રસ છે પ્રેમ,
 ત્રીજે રસ ગોરસ લલો, પીધે કાયા હેમ.—હાં કોઈ.
 ગોરી ગરવી ગાયનાં, ગોરાં મારાં દુધ,
 હું પણ ગોરી ગોરડી, ગોડં દિલ છે શુદ્ધ.—હાં કોઈ.

x

x

x

હેમ કટોરો હાથમાં, માંહી અમૃત સાર,
 ચતુર હોય તે ચિંતવે, ગુણ સમજે ન ગમાર.—હાં કોઈ.
 (વિક્રમ ચરિત્ર.)

ગાયણ ૫૮૪.

તુમ્હે કુચ્છ કયા મેરી ખબરહી નહીં,
 જુઠા વલ્લાહ મએં ખશરહી નહીં—તુમ્હે.
 હુકમ મએંનેહીતો દીયા થા એ,
 કૌસ તરહાં મએં વોહ તાજ વરહી નહીં—તુમ્હે.
 મુઝેકો સએાદાઈ જાનતે હો કયું,
 આકલસે કયા મએં ખહેરા વરહી નહીં.—તુમ્હે.
 (તખલીલે કીસમત.)

ગાયણ ૫૮૫.

તેરી મેરી જોડી બની
 પીયા પ્યારપે જાઉં નીસાર, સુંદર જીયા પ્યારે આ જા મંચ વારી
 મેરી જાન નયનાસે નયના લગાએ.
 મુઝે ભારીસી સારી દીલા લારે જીસમે ગોટા કીનારી મસાલા;
 હો આલા, દીલબર સુંદર મનહર જાન
 લે સામાન-ચલ દુકાન—
 મંચ કુરખાન મંચ કુરખાન હું હરખાન.—તેરી. (ભૂલ ભૂલધયાં.)

ગાયણ ૫૮૬.

કયું હો આજુર્દા દિલ તુમ અય બેગમ જાન, બેગમ જાન.—કયું.
 વારી મય જાવું, સદકે મય જાવું
 દૂર ગમકો કરકે હોના શાદમાન, શાદમાન.—કયું.

આએ હય બાલમ, યાને બને આલમ,
હોતે રૌનક અફરોજ હય ઇસીઆન, ઇસીઆન.—કયું.
અન્નુમનઆરા ઔર બહો માહુપારા,
શાહબહેકે હય સાત દિલ સિતાન, દિલ સિતાન.—કયું.
(શ્રીસાને અનન્યબ.)

ગાયલુ ૫૮૭.

મંચ દુખીયા નહીં આઈ લાઈ રે—મંચે.
શાને ખુદાઈ, મોહે ખીચ લાઈ;
નુરપે ખાક જમાઈ લાઈ રે.—મંચ.
રાખકે અનદર આગ દખી થી,
આજ હવાને ઉડાઈ લાઈ રે.—મંચ.
(ચત્રા બકાવલી.)

ગાયલુ ૫૮૮—ગઝલે નઝીર.

બુદા કીસીસે કીસીકા કોઈ હુખીય ન હો,
યે દાગ વો હય કે દુશ્મનકોલી નસીય ન હો.—બુદા.
બુદા જો હુમકો કરે ઉસ સનમકે કુચેસે,
ઇલાહી રાહામે અયસા કોઈ રકીય ન હો.—બુદા.
ઇલાજ કયા કરે હોકમાં તપે બુદાઇકા,
સીવાય વસ્લકે ઉસકા કોઈ રકીય ન હો.—બુદા.
“નજીર” અપના તો માશુક ખુબસુરત હય,
જો હુસ્ન ઉસ્મે હય વયસા કોઈ અજીય ન હો.—બુદા.

ગાયલુ ૫૮૯.

સુખસે લે જા તું સાથ ઇસે હારે,
ફરમાતી હું યું અએ લાઅની
જાઓ સહુર હો જાએ રે.—સુખસે,
ઇસે પોહાંચા તું માંચીનમે હાએ,
જાહાંકી અહે શુલનાર રે.—સુખસે.
જદદીસે દોનો મેરી જમીસે
હો જાઓ ફીન્નાર રે.—સુખસે.

(કમર-અલ-અમાન.)

ગાયણ પૃષ્ઠ૦.

જસકા જાની જુદા હો જાવે, ઉસ આશકકો નીંદ ન આવે,
બારા જોખનવા પ્યારી સુરતીયાં, દેખું તો જ્યા લલચાવે;

સો મેરી જાન—

ઉંચી અટરીયાં ચંદનકી બરીયાં, ચહડું તો જ્યા ઘબરાવે;

સો મેરી જાન—

ગહેરાસા કુવા પતાલ જલ પાની, ભરું તો જ્યા ઘબરાવે,

સો મેરી જાન—જસકા.

(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ પૃષ્ઠ૧.

મેરી મનમાની મોહના, મોહે ચચેન, દિનો રચેન,
દરસ સરસ બિન તોરે નહીં સોહના.—મનમાની.

બસ ગઈ જબસે તું મનમાં હમારે, તોહે દમભર નાહીં બિસારે,
જાવે ન જબ તક યમકે દારે, તબ તકલી બિસરેંગે હુમ જાની
તોહે ના.—મનમાની.

(આશકકા ખુન.)

ગાયણ પૃષ્ઠ૨—ખમાય હોરી.

અયસે પ્રીજકે કા તુમ હો ઇબરદાર,
છયલા રંગ છીલકત મોપે બાર બાર.—અયસે.
રંગ દારત ઔર કુમ કુમે મારે,
અંગીયાંકે કર દીયે તાર.—અયસે.

ગાયણ પૃષ્ઠ૩.

રંગ-બેરંગી, તુરો હું કરસ રસ બેહેક બેહેક થતો,
મધમધતો અતીશય, કુલ તાબાં વીણી લાવી.—રંગ-બેરંગી.
કુલ છે કુલ અંહીં રંગ-બેરંગી, હર હર રંગનાં મન ગમતાં,
મોઘસાં ગુલાબ જાઈ જુઈ ચપેલી, નવરંગોએ દીએ મન

બહેલાવી.—રંગ-બેરંગી.

(ગામરેની ગોરી.)

ગાયણ પૃષ્ઠ૪.

દુલહા મય બન જાઉંરી તોહે દુલહન બનાઉં,
ઝરો જોહરકા બનાકે ઝેવર, તુજકો મય પહેનાઉંરી.—તોહે.

નાકમે તેરે નથની ઝવાહેર, લાકે અલી પહેનાઈરી.—તોહે.
સરપર સેહેરા તેરે પરીર, કુલોંકા લાકે બધાઈરી.—તોહે.
(તીલસમે સુલયમાં.)

ગાયણુ પટપ.

મુસાફીર બનકે જાઉં રે, તોરી પાઈ રે કરમ વાકી,
પતીઆં.—મુસાફીર.
કાંમીલ તનકે નએનવા, લટકે ન દીખાએ,
નેક જીઅરવા રહો સીગરવા, બીછડ બીછડ મીલ જાએ.—મુસાફીર.
(ખુલાદાદ.)

ગાયણુ પટફ.

આહા ! ખ્યારી લટક મટક ચટકી ચતુર ચાલે—અટકી ન્યાળે,
મધુરી સુંદરી ! અબાણુ, સુબાણુ, ખટકી પ્રીતમ ખ્યારે.—ખ્યારી.
અન્તર પીડ અબાણુ છતાં મન અંદર પીડ પ્રબળે,
ખબર શું છે એ રસીલી નારને કે પતિ દુઃખથી હારે.—ખ્યારી
(મદન વસંત.)

ગાયણુ પટ૭.

તુમેહ દુંગા મય વાકી ખબરીયા જાત.
મુએ દે દો એ ખ્યારી સુન્દરીયા જાન.—તુમેહ.
ખ્યારી ચલ ચલ, હુય ન્યારી ન્યારી છલબલ.
અએ જારે મુવે ચલ ચલ, ન ગુલામકા કામ લું—તુમેહ.
અકસર કામ કરંગા, ખુશ અનજામ કરંગા,
ખસ કુરુછ કામ નહીં જા, ચલ ચલ ચોર કહીંકાં,
ચુપ નાકામ કહી તું, કર બદનામ નહીં તું;
હુય નૌકર, ખરતર, અફસર, તુંજપર,
બદતર, અજખર, અફસર, હુમપર.—તુમેહ.
(દીલ ફરોશ.)

ગાયણુ પટ૮.

મોરી બએસથી ગારત જાત સજન નીત તો બીનથી કુમલાએ,
જસ દીન ઉડી ચીડધ્યાંરે બાલમ,
તુમ બીન ઘેરા જાએ રે.—નીત તો બીન.

ઇન નચેનનસે બાટ તકત રહી
 છાંડ હઇ સખ ચચેન,
 ખ્યાકુલ મજનુસી રહી મચે આઇ ભર એ નચેન રે.—નીત.
 જા દીન થે તુમ બીછડ ગચે રે, વા દીનસે નાહી ચચેન,
 દીઆ જરત હુચે રચેનકો, જચેસે મેરા જુઆ જલા
 દીન રચેનરે.—નીત તો બીન.
 (કમર-અલ-અમાન.)

ગાયણુ પદ્દ.

દરોગા દીલ મીલેકી ચારી, તેરી ચારીને કુર દી ખવારી
 હુમસે દરોગાજી રૂઠે હો કાહે, વારી વારી વારી તોરી વારી ફખનપર—
 સાસુ નનંદ મોરી દેખતો દેઇ હે, ગારી ગારી ગારી મોહે
 ગારી ચલનપર.—દરોગા.
 અચસે ખેલાડીકે પાલે પડી હું, હારી હારી હારી મય હો હારી
 જોખનપર.—દરોગા.
 નીન્દ ન આવે તલપું બીરહકી, મારી મારી મારી મન મારી—
 રચનભર.—દરોગા.
 (ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણુ ૬૦૦.

કાહે છોડા ખ્યાર, દીલખર રે આહે મોરે ચાર,
 ખ્યારારે સુખન મોરા જાન, તન મન સભી ડાઝં વાર.—કાહે.
 મનમે રંજ કાહેકો કીનો, તજે યાદ સારી દીનો,
 કંથ કયું છોડે હો મોરા ધ્યાન, લાગારે મોહે મોહ બાન
 ઉઇ ઉઇ રે કીની ખાર જાર.—કાહે.
 હુમ તો તુમપે જાન હુય દેતે, નહીં દાદ હુમારી લેતે,
 સખત તુમ કયસે જુકે આહ, નહારી હુય આહનેકી રાહ,
 ઉઇ ઉઇ રે મય તો બચઠી હાર.—કાહે. (ખુને નાહક.)

ગાયણુ ૬૦૧—ભૈરવી ડુમરી.

જા કહીઓ હુમારી રામ રામ રે
 કોઇ દીન મીલના શ્યામ શ્યામ.—જા.
 “ સનદ ” પીયા બીન મન ઉમંગ્યો જાય
 કયસેકે રાખું ઠામ ઠામ.—જા.

ગાયણ ૬૦૨.

નાપેકાર, નાપેકાર, ધિકક તારો આ અવતાર,
તારાં ફંદ, પાપી છંદ, છુપ્યા નહીં જિનહાર;
ઓ બદકાર, રે મકકાર, તેં દુઃખી કીધાં હકદાર,
તે થવે, લે હવે, લ્યાનતનાં પેબર;
ભૂલી ને રૂડી કામો-તેં કીધાં કાળાં કામો,
નેકીની છોડી જામો-લીધો તેં ફિટકાર;
ખસલત કીધી હેવાની-છોડી તેં તો ઇનસાની,
પાપોને પ્યારાં માની-કીધો નહિ ઇનકાર;
સુણ કહેછ આ “ફિરોજ”-બદ મસ્ત પાપ બોજ,
લેઈ માથે જા જહાંતમમાં ત્યાં થાજે બેબર.—ભૂલી.
(હોમલો હાઉ.)

ગાયણ ૬૦૩.

તેરેસા જહાંમે વફાદાર દિલબર,
હુવા હુય ન હોવેગા જિનહાર દિલબર.—તેરેસા.
યહાંસે ગયા મંચ તો કોતવાલને આ,
ક્રિયા રસ્તેમેંહી ગિરફતાર દિલબર.—તેરેસા.
હુવા મેરા જામીન યકીને વફાદાર,
તો આયા યહાં મિલને ગમખવાર દિલબર.—તેરેસા.
મેરે બઆદ મત રોના મેરે લિયે તૂં,
ચહુડુંગા મય કલકો, સરે દાર દિલબર.—તેરેસા.
(મહામુદશાહ.)

ગાયણ ૬૦૪.

મચેં હું કાફી લાખોંસે, લડનેકો શાહા લે બચા અચે મચોલા
એ તાજે શાહાની.—મચેં હું.
વો બચેરીઓંકો હુંગા ડભગા મચેં હું શેર,
કરુંગા જાં પ્રીદા સાચા યહાંકા પાયા દેવોસે;
બશર હુએ કયા હું લડતા પ્રાંન ઉડા દેના જાન કયા હુએ લેના
ઇસઆંન ઓ શાહાની.—મચેં હું.
(આજમશાહ.)

ગાયણ ૬૦૫.

આલેપનેકે જોળનકે રસ લુટેંગે હાં,
 છોટે પનેકે જોળનકે રસ લુટેંગે હાં.
 આલે પનેકે નાલે પનેકે—છોટે પનેકે જોળનકે.
 મેરા પાંસા પડા, દીયા ઝાંસા ખડા, યહાં ખડા ખડા,
 ઉસે ફાંસા કડા, જાદુ ચેહ મીલા ગોરીકા જુબના લુટેંગે હા—આલે.
 અબ તો અગર ચાહું પરીયાં ખુલાઉં સારી,
 કરૂં પ્યાડી પ્યારી ન્યારી લાખોં નારી રામ,
 ખુબ લુટેંગે મજે અચશકા આયા મૈસમ,
 કૌનસી દેખેંગે અબ હમસે અકડતી હય સનમ,
 હાલે બને લાલે બને આલે પરીવાલે બને.—આલે.

(લયલા.)

ગાયણ ૬૦૬.

તુને જાદુ હય મેરે પર ડાલા. મેરી જાન,
 મુઝે મારા નજરકા ભાલા.—તુને.
 ગરવા લગાવું, સદકે મયે જાવું,
 આ અય બાંકે નયનોવાલા.—તુને.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૬૦૭—માંડ-ગઝલે અમાનત.

બેદાદ મુઝે યાદ હય વદલાહ તુમારી
 યૂસુફકી કસમ અબ ન કરૂં ચાહ તુમારી.—બેદાદ.
 લીલાહ કદમ શમકે કુચેસે નીકાલો,
 આઝરમેં હમ દેખતેં હંચ રાહ તુમારી.—બેદાદ.
 આશકકી મુરાદ આઈ રકીબો અમલ હો,
 જાએ જો સવારી કુશી દરગાહ તુમારી.—બેદાદ.
 હોતા હય ઝમીન પર ઉસે ખુશીદકા ધોકા,
 મુરત જો કુશી દેખતા હય માહ તુમારી.—બેદાદ.
 બોસા જો તલબ મયને કીયા હંસકે વોહ બોલા,
 સરકારસે મૌકુફ હયે તનખાહ તુમારી.—બેદાદ.
 હયે ઇશકકા દરિયા બ સરે જોશ “અમાનત”,
 આલમમે રખે આબરૂ અદલાહ તુમારી.—બેદાદ.

ગાયણ ૬૦૮.

સાકી પીલાદે શરાબ; શરાબ મુઝે સાકી પીલાદે શરાબ.
પીએ શરાબ ન હોવે ખરાબ

અબ તો તું દે દે જવાબ, જવાબ મુઝે.—સાકી.

પીઉંગા શરાબ બનુંગા નવાબ

રોટી કવાબ, દે લાજવાબ, હોગા સવાબ તુઝે.—સાકી.

શરાબ પીના હુએ નેક કરીના, સમઝતે ઇસ્કો હુએ

દાનાં બીનાં.—સાકી.

(કમર-અલ-અમાન.)

ગાયણ ૬૦૯.

ગની દાતાર હમારે, અય કરતાર હમારે,

ભરોસે તેરે રહમકે હમ સારે હમારે.—ગની.

દરપર તંરે ખુદાયા, બંદા તેરા હુય આયા,

હર પાપસે પચતાયા તોબાકે સહારે.—ગની.

કર તું કરમ દયા કર, ઇસ્કા ક્રિયા ક્ષમા કર,

અપરાધસે છુટકા કર, ખવારીસે કિનારે.—ગની.

(ગેપીચંદ.)

ગાયણ ૬૧૦.

આગ તન મન લાગી કયસે. ખુઝાઉં

ક્યા બતાઉં, ક્યા સુનાઉં, કલ ન પાઉં, જુસે જાઉં,

એ ક્રીસકો દીખલાઉં.—આગ.

હાય ગઈ મય હાર, પાસ નહિ વો ચાર, દાતા કયસે રહું મન માર

કંથ બીના મંચ કામની રોઉં કયસી કરું કરતાર,

આ જા જલદી ઓ પ્યારે, ઓ ન્યારે, જરી સુખ પાઉં,

મંચ તુજપે બલ જાઉં.—આગ.

(તબદીલે ક્રીસ્મત.)

ગાયણ ૬૧૧.—ભૈરવી-હુમરી.

તીખે નૈનાં ચીત્રવત કાહે મારત તાણ;

બારા જોરી કાણુ કારે કારે

ઉઠીરે ભવર ધનુષ્ય પ્રાણુ.—તીખે.

“ચાંદ” કહે તો બહો મોહની સુરત;

અમક દીખા જા હરસો પ્રાણુ.—તીખે.

ગાયણ ૬૧૨.

બાણ, બાણ! માન, માન!
 જશે તું તાંણથી-માનથી, જાનથી-બાણ બાણ.
 લેવસ તુજનો જાન વેર મુજ લેવા,
 દેવસ ન આસાન દાવ જતો દેવા.
 અગર, નીહતર, વગર, કસર, તું કર, હું પર નજર મીઠી,
 હીત બાણી રે દીવાની ખચ્ચીત તો થશે હેરાન-તું નાદાન-
 (ગામરેની ગોરી.)

ગાયણ ૬૧૩.

નહીં મુઝસે કરે તું જો ચારી, હોગી તેરી બહોત હી ખવારી,
 મુઝ યો ખુત જાન પુઝારી-હુર અરે યો હુર.-નહીં.
 તું હય શરઆ તો મય પરવાના, તું હય પરી તો મય હું દીવાના,
 તુઝે કબ તક જાં સમજાના રે.—નહીં.
 ન મય શરઆ ન તું પરવાના, મય પરી ન હય તું દીવાનાં,
 દમ દેકે ન દાંમમે લાના રે, વહો કરેગા તેરી ખવારી,
 મયેં જસકી હું રે પ્યારી, મેરા ગીલમાનરૂ હય પુઝારી,
 હુર અરે યો હુર.—વહો.
 મેરા દરજા ઉસ્સે હયે ખેહેતર, જો કહાતા હયે તેરા દીલખર,
 હય ઉસકેસે મેરે નૌકર રે.—નહીં.
 વહો હય હાથી, તું હય મરછર, તું ગદા હય વહો હય તવંગર,
 તું ગુલામ હય વહો અકસર રે.—વહો.
 દીલસે મુઝકો હય તેરી ઉલફત, કરેં તુઝપે સદકે દૌલત,
 તેરી બહુત જાએગી હુશમત રે.—નહીં.
 સખ જગકી હો દૌલતો હુશમત, ઉરપે કરતી હું મંચ લઆનત,
 રખે દામન ખુદા સલામત રે.—વહો.

(સચ્ચેકુસ સુલેમાન.)

ગાયણ ૬૧૪.

પ્યારા તું હયેગા, મેરા.
 હો ખુશી દીલસે તું અચ્ચે પ્યારે.
 પ્રીત નીલે અખ મેરી તેરી દાયમ.—પ્યારા તું.

હોવે જો કુચ્છ હાલ તુમહારા, વોહી હોવેગા હાલ હુમારા,
નાજો અદાકે ફલકકા ખ્યારા, તું હુએગા મેરા.—ખ્યારા.
તન મન ધન સખ તુજપર વાડું
નીસદીન પલછીન તુજપર વાડું.—ખ્યારા તું હુએગા,
(હામાન.)

ગાયણ ૬૧૫.

સુંદરી શોભે ન સ્વામી વિનાની, સુંદરતા શશીરૂપ સમાણી.—ટેક.
હોય પિતા ધનવાન જગતનો, તો પણ રંક પતી ઘર રાણી.—સુંદરી.
હોય સતી છતાં પિયર રહેજો, તો જગમાં જણ સુખ હીણાણી.—સુંદરી.
સ્વર્ગ તણું સુખ સ્વામી તણું છે, સ્નેહ સુકાન પતી લહું માની.—સુંદરી.
(મદન વસંત.)

ગાયણ ૬૧૬.

જવાં દુલેપે હું મય નીસાર, મુવે ખુસટપે હું મય નીસાર,
તેરી મેરી જોડી બની મજેહદાર, અંધીકાની જોડી બની મજેહદાર—જ.
દુલાહ બનુંગા, ઘોડે ચહડુંગા, પ્રીર ના કરું તકરાર;
મુજે બાલી બના દે, ખુદે મંગા દે, સાડી દીલા દે તું ચોલી કે સાથ.
તુજે બાલી મંગાદું, ખુદેલી લાદું, જુતા ગઠા દું મય મોચીકે હાથ,
અલી લાઉં, અલી લાઉં અલી લાઉં બન,
શાદીકા કરો ચકરાર.—જવાં.

(અસીરે હીર્સ.)

ગાયણ ૬૧૭—કારી હોરી.

હોરીકી લીનક મોહે કાન પરી રે,
દેખો લાલા મેરી સાસ ખુરી રે.—હોરીકી.
અપનેરી અપને મંદીરસે નીકરી,
એક ગોરી દુજી લાલ પરી રે.—દેખો લાલા.

ગાયણ ૬૧૮.

આજ મોરે મન નઈ મનસા આઈ,
આજ મોરે મન નઈરી, મનસા આઈ,
ગુલખુન છત્ર દુલહનપર રાખું,
સરસ સરસ ગુલહાર હાર, પાત પાત ફુલવા ડોલે,
સદકે કરે હુમ પીઆ કંથ.—આઈ.

સખ સખીયન દીખલાવે સીંગાર, બાલ બાલ.

દુર સર ઉપર તુરી રેખા હારે હસ ગુલ સારે; ચમન ચમન
સનનનનનનનનનન હવા દીખાત અરમાન તંથ.-આઈ. (ખુદાદાદ.)

ગાયણુ ૬૧૯.

ઓ કીના કીના કીના જલદી હો બેદાર,
આજ બેશક સીના કરું ઉસકા મય પ્રીંગાર,
તેગે આબદાર, હોજા હોંશીયાર,
કરદે અલીબાબાકો એક દમમે તું પ્રીન્નાર.—ઓ કીના.
બીજલીસી તું ચમકે, ચમ ચમ ઓ તલવાર,
ખુન પીના ઇનસાનોંકા, હુયગા તેરા કાર,
ખંજર તુંલી વાર, કરના હો ખુંખાર,
ખુન ખુન ખુન કરનેપે હો જા તૈયાર.—ઓ કીના.

(અલીબાબા આ. ના. મં.)

ગાયણુ ૬૨૦.

ફલકકા પરદા, મલક ઉઠા દો, ઝલક દીખા દો ચાર,
ઝંટકકે દામન, મટકકે ઉઠું, અટકકે કયું હું ખવાર.—ફલકકા.
જો બાત પાવું, તો કાટ આવું, દીખા દો કોઈ ઘાટ,
છુટેંગે તુમસે, લુટેંગે ગુમસે, ઉઠેંગે કુમસે ચાર.—ફલકકા.
તું મસ્તે મસ્તી, તું હસ્તે હસ્તી, મય પસ્તે પસ્તી હાએ!
કરમ તેરા હયે, સીતમ મેરા હયે, ઇસીસે હું લાચાર.—ફલકકા.
તેરી મદદ હયે, તો જુદમ રદ હયે, ચેહી સનદ હયે પાસ,
કે તુ ચંહીપર, કહાં કહીં પર, નેહાં પરવાર.—ફલકકા,
ઓ જેબે આલમ, શકેબે આલમ, હું મચેં નશેબે ખાક,
યહાં હયે “રૌનક” વહાં હયે “રૌનક”, કહાં હયે

“રૌનક”દાર—ફલકકા.

(ખવાબે મહોખ્ખત.)

ગાયણુ ૬૨૧.—કાશી હોરી.

ઐસી હોરી ખીલાઈ, શામ મેરે ચોરી રંગાઈ;—ઐસી.
ખેલત ગેંડ ગઈ જમુનાપે, કીને મેરી ગેંડ ચોરાઈ;
હાથ દાર અંગીયાં બીચ દેખું;
એક ગઈ દો પાઈ.—શામ.

ગાયણુ ૬૨૨.

સૈયાં મુઝે હાથોકે કંગન બના દે,
કંગન બના દે, તું પોહોંચી બનાં દે.—સૈયાં.
જે તું કહેગી વોહી સુતુંગા, લાઉંગા વોહી મેરી બાંન,
(ચલો) તેરી કસમ, લાઉંગા વોહી મેરી બાંન,
(દેખા બઝો બઝો) લાઉંગા વોહી મેરી બાંન.—સૈયાં.
તઝોબા તઝોબા તઝોબા દેખો છોડો ટુટા મેરા હાથ,
(ઉઘ મર ગઘ હાઝે, અરે આપ રે.)
બાલીલી બનવા હું તુઝે, બુન્દેલી બનવા હું તુઝે,
હંસલીલી બનવા હું તુઝે, કડે છડે દોનો તહરેદાર,
(હાં) અઝેસે ચલું, અઝેસે શીરૂં, શીર ન કડંગી તકરાર,
(સચ) સખ કુચ્છ હુય તંયાર એક બોસા દીલા દે.—સૈયાં.
(બુદમે વેહેશી.)

ગાયણુ ૬૨૩.

ગોરે ગોરે ગાલોંવાલી,—,—,—,
કાલે કાલે બાલોંવાલી,—,—,—,
નારી સુન્દર પીયારી સુન લે, પ્યારી દિલબર નારી સુન લે,
બાંકી તિછી ચાલોંવાલી.—,—,—ગોરે.
(અલીબાબા.)

ગાયણુ ૬૨૪.

થોડા દમની સમજે જિન્દગી—ઇનસાન બને બદ તોય,
કબુ તે ન કરે રબની બન્દગી, નિતનું જિવતર જે હોય;
બસ નહિ તે ડરે, ધર પકડ કરે, કપટી કામમાં દિન રાત,
મારે ફાડે નહિ જોય તે ખરે, બાઈ બહેન ન જાત જમાત.—

(કોરસ)—છે સહુ મતલબ વાત, મારે લાત,
જોય ન દિવસ ન રાત;

પટકે, ઝટકે, અટકે ન કબુ; બહી કરતાં બદખત.—થોડા.
મેં તો તકસીર કિધી નહિ કશી, વિન વાંક થયો હું કેદ,
બદનાં કરતૂક બુરાંથી ફસી, નહિ ગાફિલ સમજું લેદ;
વિન મહોત મરૂં, ગમ જિગર ધરૂં, સમજે બલીમો બદખત,
મારે ફાડે નહિ જોય ખરે, બાઈ બહેન ન જાત જમાત.

(કોરસ.)

દેખી સરદાર ધરાંની ભલો, સુલતાન મ્હને બહુ રહાય,
તલપી નિત જોઇ તુરાંની જળો, મનમાં ચટપટ જો થાય;
નહિ વળિયું સિંધું, બસ કપટ કિંધું, કરવા તાલથી મુજ ઘાટ,
મારે કાંડે નહિ જોય ખરે, ભાઈ ખડેન ન જાત જમાત.—છે સહુ.
(નેક ખસલત તેહેમીના.)

ગાયણ ૬૨૫.

ઓહો મન મોહેના તોરી છુમ છુમ ચાલ.—ઓહો.
હાથોમે હુએ પએમાના, મતવારી તોરી ચાલ,
મદુઆ ભરકે દે ગઇ બજતી ચલી તાલ.—ઓહો.
મતવારે તોરે નયના, અઓર ગોરે ગોરે ગાલ,
તોરા બાલા જોખના, ઉમરીઆં ચઓદા સાલ.—ઓહો.
મેરે દબરીખાંન તોરી તઓદ હુએ પખાલ,
આહા મેરે તોંદીલે, ઇસ કુપેકો સંભાલ,
અપની સુરત ભુલ ગએ રંડીપે ગીરી રાલ.—ઓહો.
(ખુશરૂ હસીના.)

ગાયણ ૬૨૬.

બહીલાં બહીલાં ચાલ્યાં આહા,
ભાભી મદારીનાં લાડી,
ખુટ બોલે, માથું ડોલે,
આંખ થાય બહીકણસીની બાડી.—બહીલાં.
ધીરે ધીરે બાપુડી પઢાવો,
જરા ધીમે ધીમેથી કુદાવો,
બાપુ હળવે, બાપુ હળવે,
ભાભી લાઉં એકાદી હું ગાડી.—બહીલાં.
(બારીસ્ટર.)

ગાયણ ૬૨૭.—કાફી હોરી.

શાંમ મેસે ખેલો ન હોરી, પા લાગું કરજેરી.—શાંમ.
ગવે ચરાવન મયે નીકસી હું, સાસ નનન્દકી ચોરી,
સગરી ચુંદરીયાં ન રંગમે ભીંગાવો, ઇતની સુનો બાત મોરી.—શાંમ.

ફગ્યા ખેલે મોહન તુને, કૈસી ગત કીનો મોરી,
સગરી ચીર રંગમે ના ભીંગિ, ઇતની સુનો અરજ મોરી.—શાંમ.
છીન ઝપટ મોરી હાતસે ગાગર, બેરસે બૈયાં મરોરી,
દીલ ધડકત હયે, સાંસ ચ'ડત હયે, દેહ કાંપત ગોરી ગોરી.—શાંમ.

ગાયણ ૬૨૮.

સખ કામ બનાના આતા હય, હર રંગ જમાના આતા હય—સખ.
સંઢક રાતકો તોડું, બંઢક ખાતકી છોડું, આંખ એક લાતમે' શોડું,
કોઈ મરતા ગીરતા આવે, ઉરકો બન્દા કચ્ચા ખાવે,
દુખલે પતલેકો દે મારે કુત્તે બિલ્લીકો દુતકારે,
કુછ મારણી ખાના આતા હય.—સખ.
કુછ જેબ કાટકે લે લૂં, સૌ હાથ દાવકા ખેલૂં,
સૌ ઢંગકે પાપડ ખેલૂં,
અંધે બહરેકો લલકારૂં, મુરગી કાદૂં કળ્લા મારૂં,
સોતા દેખૂં ગોતા દે દૂં, લડકા હો તો લડકે ખે દૂં,
હર ફનકા બહાના આતા હય.—સખ.

(દીલેર દિલશેર.)

ગાયણ ૬૨૯.

પૈસા તમામ જગમાં છે વિપત્તીની જડ મૂળ,
લોક જરદાર લોભ કરતાં કરશે લાભની ધૂળ.—પૈસા.
દ્રવ્ય ધન ને માલ ખજાના રહ્યાં કોનાં ક્યાં ?
પૈસાની ઇજત ગઈ પૈસે થઈ જો એક ભૂલ.—પૈસા.

કેળવણી, ઉદ્યોગ, નેકી, નીતિ, ધર્મ શુભ,
એજ શોભા, લાજ, આખરૂં, એ દિપાવે ફૂલ.—પૈસા.

(ભોલી જાન.)

ગાયણ ૬૩૦.

અએ જગધર, ગીરધર, સીરધર, નીરધર, હોવે મુખારીક ખ્યાહ,
અએ સુખ્યાંન, હએ કુર્યાંન, બ દીલજાંન,—(ખુશ રખએ ખુદાયા).
નેક મીલા ખ્યારા, જગસે હએ જો ન્યારા, ઉસને હએ મીલવાયા,
સહેરા હએ બંધવાયા, ગુન્યા હએ ખીલવાયા, હોએ નીખડા.—અએ.

પાકડી શાંતકો આન મીલા, જ્યા ગમ હચે બદુરાકા
 દુર કીઆ, એ હચે શુકે ખુદા,
 ઉધર-ધધર-જગર-દીગર-જધર-તીધર
 સાંની નહી જસ્કા, હાંમી નહી કીસકા, શાકી હચે
 જસ તીસકા, રખ તું નીધાહ.—અચે.

(કુમર-અલ-અમાન.)

ગાયણુ ૬૩૧.—આશાવરી હોરી.

ખાંકે મીરજાને ધુમ મચાઈ, ઢાલ તલવારોસે ખેલી હોરી-ખાંકે.
 ગોકુલ જાવું તો રંગ પડત હે, મથુરા જાઉં પીચકારી,
 કાશી જાઉં તો ખીચ પડત હે, અચેસી કીની ખરજેરી.—ખાંકે.

ગાયણુ ૬૩૨.

અરે નાહિ મોહોકો છોર જરે !—અરે.

હાય ! છોર જાવું કયસે ?

ચયન કયસે પાવું મયે,

એા હમારે બાપ ખ્યારે !—અરે !

દોહરા.

પુત્ર કલેજ કઠિન કર, છોરો માયા મોહ,

લિખા લાગમેં હય યહી, હો સંજોગ બિછોહ.—હાય !

(હરીશ્ચંદ્ર. વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ૬૩૩.

લાદે વો કોઈ ચારો ગરમ ચાહકા ખ્યાલા,

ફીર બચેઠેંગે પી મીલકે બહમ ચાહકા ખ્યાલા.—લા દે.

દોસ્તી ઐર મહોખ્ખતકી નીશાંની ચે ચાહા હય,

જરસે જ્યાદા સમજેંગે હમ ચાહકા ખ્યાલા.—લા દે.

આરામ અગર ચાહો તો લો ચાહકો ચારો,

નાતવાન તનમે લાવેગા દમ ચાહકા ખ્યાલા.—લા દે.

(મેલાની મજહૂ પા. ના. મં.)

ગાયણુ ૬૩૪.

ઝડકા ઝટકા મુજકો પટકા

લુંગા મય અખ ઉસકા બદલા

કયા વો સમજા અયસા વયસા
વો મુજી હટ કંડા.
જાલ ખીછાવું કર મકોફન
શાહસે કહે હું જાકે બન ઠન
દીલકા ખટકા ધડકા ટાલું
કરું મય જા ફંદા.

(બુદમે નારવા.)

ગાયણ ૬૩૫.

હું મય તો પાગલખાં દાના રે, હું મય તો પાગલખાં દાના,
આકીલ હું, સખ દીવાને મુઝે કહેતે હય દીવાના.—હું.

અએ બહાદુર પાગલ સાદીકને ફરમાયા,
તુને ગીલમાનરૂકા કાટકે સર જો લાયા,
ફિર તો લાખોંકા માલો જર મેરેસે પાયા.
કામ હએ ઇત્નાં બજા લાના રે, કામ હય ઇત્ના બજા લાના,
આકીલ હું, સખ દીવાને મુઝે કહેતે હય દીવાનાં.—હું.

(સયકુસ સુલેમાન.)

ગાયણ ૬૩૬.

દુર, દુર? દુર દુર?
પાપી રે, મુજી રે, પાજી રે, લાજી રે થા.—દુર દુર.
કંઈ રે તુંજનો દૌર અહીં નહીં ચાલે,
નહીં હવે તુંજ તૌર ચાલે કોઈ કાલે.
ચલ ચલ, નીશફલ! નીર્મલ! નિકલ આ પલ સિકલ આગલ મુજથી,
કર તું કારં, નીચ તારં, શુકું ન તુંજનાં નામપર, હું જરૂર.—દુર દુર!

(ગામરેની ગોરી.)

ગાયણ ૬૩૭.—દેશ દાદરો.

એજી કાહાના ખાંસરી બજાએ કારો ધીરે ધીરે
ધીરે ધીરે, ધીરે ધીરે, ધીરે ધીરે, ધીરે ધીરે.—એજી.
હર રંગ મોરલી મધુર ધુન બાજે,
જમુનાકે નીરે તીરે, નીરે તીરે, નીરે તીરે.—એજી.

ગાયણ ૬૩૮.

કાહે કલપાવે જલાવે, પ્યારી જાન તોરી જાએ, હમ સખ વારી રે.—કાહે.
 બેકલ હય કયું કલસે કલકલ હય કલ પરચું સાજનકે આવનકી આસ
 ગુલશનમે કુલનકે જોખનકો દેખન ચલ, મત કર તું મનકો ઉદાસ.—કાહે.
 ચાહતમે રાહત હય, આકૃત મુસીબત હય, કુરકૃતમે હીમ્મત ન હાર,
 દો દીનમે કયું તીનકે ચુન ચુનકે સરધુનકે, તનમનકો કરતી હય ખાર.
 (અલાઉદ્દીન આ. ના. મં.)

ગાયણ ૬૩૯.

શાહીસે કામ હયે ન હયે સુલતાનસે ગરજ,
 હયે રોઝો સખ મુઝે તો મેરી જાનસે ગરજ.—શાહીસે.
 કાશીર સનમ મીલે તો હમે કુફ્ર હયે કુબુલ,
 મજહુબસે હયે ગરજ ન તો ઇમાનસે ગરજ.—શાહીસે.
 જો મુઝકો ચાહતા હયે, મયે ઉસકા હું ગુલામ,
 હીંદુસે હયે ગરજ ન મુસલમાંસે ગરજ.—શાહીસે.
 દો તુમ રજા તો જાકે મીલું અપને ચારસે,
 ઉસ્સે હયે પહેલે સાહેબે ફરમાનસે ગરજ.—શાહીસે.
 (ખવાબે મહોબ્બત.)

ગાયણ ૬૪૦.

સીરપે બોજા ચેહુ અપને ઉઠાચો, યહાં;
 મુઝકો અચસા ન સાહેબ સતાચો, યહાં;
 છોઝો પીછા મેરા યહાંસે જાચો, જાચો;
 સરકો ચેહુ મેરે ન નાહક પકાચો;
 જાઇયે જાઇયે યહાંસે અબ આપ,
 પાઉંમે મેરે નહીં અબ તાબ;
 કીજે ન સરપર ચેહુ મેરે અજાબ.

(અખતરે હીન્દ.)

ગાયણ ૬૪૧.—કાશી હોરી.

મેરે પીયાકે જીયામે પડી રે ગાંઠરી મેં કોણુ જતન કર ખોલું.—મેરે.
 છીજકે સખી સખ બનઠન આઘ—મેં બેઠી બીસ ધોલું;
 આપકે કારણુ પીયા ભયે હયે બેરાગી;
 નગર નગર કર ડોલું.—મેરે.

ગાયણ ૬૪૨.

નયે નયે ચલકે, કલખલ છલકે, બાન ચલાવું સન, સન સન,
ધર્મ પરેખું, સતપન દેખું, ખુબ લરાવું મયે તન મન.—નયે.
ખેતી બારી નાશ કરાવું, ફીર બા કર મયે માગૂં ધન,
ચક ખેસ્યાકો લેખૂં હર લે બા કર ઉચ્કે સખ સતપન.—નયે.
ફિરેં દુખિયારે દુખકે મારે, બને ખેચારે બન, બન બન,
દુઃખ ભર કર બે સત્ય રખે તો, જગ ઉચ્કો કહે ધન ધન ધન.—નયે.
(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૬૪૩.

ઓ ફકીરી વો અમીરી હચોસલા બતા રહા,
કયું કે તું બાકી રહી સખ દબદબા બતા રહા.—ઓ ફકીરી.
અચેશ દો દીન અચોર ગરીબી તીસ દીન મશહુર હચે,
આગે ગમકે હર ખુશીકા વલવલા બતા રહા.—ઓ ફકીરી.
બાવકા માશુક કુલકત સાથ હચે જબસે મેરે,
દીલસે શચોકે અચેશો આરામ અચે ખુદા બતા રહા.—ઓ ફકીરી.
(આજમશાહા.)

ગાયણ ૬૪૪.

કરે મુજસે અગર જિદ પ્યારી—ભરે દિન તું સિતમકે ભારી !
મેરી બનસે કર દિલદારી !—માન અરે નાદાન.
તું બે ગુલ ચકતાચે જમાના, તો મયે ખુલ ખુલે મસ્તાના
તેરે ગમમેં બના દિવાના મયે.—કરે.
દરિયાખાં ના મુજપર મર,—માની લે મુજને પથ્થર,
હું ગુલાબ છું ને થુવર તૂં,
ના કર દિલદારી માણી,—તું દુખિયાનું દુઃખ બાણી,
નહીંતર થારો તુજ હાણી,—માન અરે તું માન.
મેરે પાસ નહીં કમ દૌલત,—મેરી સખસે સિવા હય ઇબજત,
તુજે દુંગા નિહાયત અશરત મયે.—કરે.
ધિકકાર અરે તુંજ ધનપર,—ફિટકાર અરે તુંજ મનપર
શરમા ઓ પાપી તનપર તું.—ના કર.

(શુણસુંદરી.)

ગાયણુ ૬૪૫.

મેરી રજા સિવા ન તુમ આગે કદમ બડાવ,
તકરીરે ઇશક અપની બહમ, તુમ અચ્ચે સનમ,
પુર સિતમ બડાવ.—મેરી.

હમસે ન બેવકાઈ કરો મસ્તેનાજ તુમ,
અગિયારોસે અચ્ચે રશકે ચમન, ગુન્યા દહન,
ચાહ કમ બડાવ.—મેરી.

મચ્ચેં જાનતી નહીં કે વફા કહેતે હચ્ચેં કિસે,
મતલબ તુમારા ખોલો અમાં ખોલો, નહીં તો કદમ બડાવ.—મેરી.
(આશકકા ખુન.)

ગાયણુ ૬૪૬.

આતીશે ઇશક વો હય, જીસમે સમન્દર જલ જાચે,
એક શરર જાચે જો પત્થરમેં તો પત્થર જલ જાચે.—આતીશે.
પરે પરવાના હયે કયા શમે રૂખે જાનાપર,
ગર ફરીશ્તાબી કોઈ આચ્ચે તો શેહપર જલ જાચે.—આતીશે.
તન બદન કુંક દીયા હયે તપે પુરકતને મેરા,
કયા અજબ હય જો મેરે જીસ્મસે ખીસ્તર જલ જાચે.—આતીશે.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણુ ૬૪૭.—પીલુ લાવણી.

સખ મીલકે પ્રીજ નારી, લેકે બેંદ હાથમે સારી,
ખેલે જોખન મતવારી, આવો મોરે હરી,
જમના મેં રેંકે મરોરી, લા દોજી ગેંદ હમારી.—સખ.
કરકે મનસુખા સખ નારી, દોડી મારે કકીલ કારી,
પકડો કાહાનાકો મીલ સારી, રે'વે ગીરધારી;
જગનાંમે કુંદો વારી, લા દોજી ગેંદ હમારી.—સખ.
દોડા દોડો સખીઆં સારી, જાને પાવે ન મોરા હરી,
રખીયો ખુબસી હુશીયારી, કર મીલે સારી;
જમનામે રેંકે મરોરી,—લા દોજી ગેંદ હમારી.—અખ,
અખ ના છોકુંગી મચ્ચે કાહાના, જો તુમ લાખ કરોંગે બાહાના,
દેખો આખરકો પચતાના, માંનો મોરે હરી;
કયૂં બાજી હમારી ખીગારી, તુમ કાહાના હોકે અનારી.—સખ.

‘રસીયા’ કહેતા હએ ગુનકારી, રાની સાહેબકે ઉપકારી,
અબ તો હમપે હએ દુઃખ ભારી, કરો મેહેરબાની;
રાબ ભોજ સીયાણ કે વારી, લા દોણ ગેંદ હમારી.—સખ.

ગાયણ ૬૪૮.

સત્ય સદન ચરન જગત નાથ, પાપ હરન.—સત્ય.

રંકે રાય, કાલ ખાય, પુત્ર નાર, ધન અપાર,

બાય નહીં સાથ, આય નહીં હાથ.—સત્ય.

(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૬૪૯.

દીલ ખાતીનમે તો રાણ હય, પર આહીર હીલાસાણ હય,
ગુન અપને હમપર કયું ડાલે વોહ કીસકે આશક મતવાલે.—દીલ.
ગુલકા ખુલખુલ શયદાહી હય, કાટોપર તહોમત આઇ હય,
ખુદ છુપ કર આંખ લડાતી હો, હમપર ઇલબમ લગાતી હો.—દીલ.

(ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણ ૬૫૦.

તૂં નાઝનીં મહઝબીં યા હસીં હય,

કૌન ખુશનુમા દિલરૂબા યહાં નહીં હય ?—તૂં.

મય બહો સઇસ, હૂં રઇસ ભી મેરેસા,

આજ કલ જહાંનમેં કોઇ નહીં કહીં હય.—તૂં.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૬૫૧—કાશી હોરી.

સાંવરા મત મારો પીચકારી, ખાવરા મત મારો પીચકારી.—સાંવરા.

મત મારો મરબહસે રહો, મેં હું કનીયા કુંવારી,

તુમ હો નીરલજ, મેં નહીં અયસી, મુખસે દુંગી ગારી,

ફજેતી હોગી તેહારી.—સાંવરા.

પરનારીકો પલવ પકરીયો, મોહન મનમેં વીચારી,

માત પીતા તેરા વૃદ્ધ ભયે હયે, રાજ કંનસકો ભારી,

કહું એહ સખ વીસતારી.—સાંવરા.

એસી હોંસ હોવે જો મનમે, પરણો નવતીર નારી,

બકે પઠાવો જસોદા ઘરકું, લોણ હું મેં ખાલ કુમારી,

દુંડેત વર માત હમારી.—સાંવરા.

ખીચ લીધ મોરી નવલ ચુંદરીયાં, જીવનને રસ ભારી,
 “ સુરદાસ ” પ્રભુ અબ કહ્યાં જઇયે, આન મીલી પ્રીત નારી,
 પીતાંબર લીને ઉતારી.—સાંવરા.

ગાયણ ૬૫૨.

તોરે સુખકી ઘડી પલ આએ રે,
 દરશન દે શાહ ખાવરીઆં.—તોરે.
 એહી થા મન અન્દર, બહા હુએ સમન્દર
 તનકો અગન લગાએ રે.—દરશન દે.
 એહી હુમે મુનવર, શહે ચીકા ગઓહર,
 મનકી બહન કહાએ રે.—દરશન દે.

(કમર-અલ-ઝમાન.)

ગાયણ ૬૫૩.

ચોર લોકને ચોરી કરવામાં પડતી શી હુશે મઝા !
 પરનું લૂંટી લઇને ખાવા પીવામાં શી હુશે મઝા !
 બાણી બોઇને ઝેર હળાહળ પીવામાં શી હુશે મઝા !
 સ્વર્ગ છોડી દઇ નરકમાં જીવામાં શી હુશે મઝા !
 નીતી મહીં કયું ઝેર વસે છે અનીતીમાં શી હુશે મઝા !
 આખરૂં છોડી નકટા થઇ ફરવામાં શી હુશે મઝા !
 ઝેરના કીડા મરે છે ઝેરમાં આનંદથી,
 જલના જીવો ફરે છે જલમાં આનંદથી,
 ખર મીઠી સાકર નહી ખાશે કદી આનંદથી,
 નર અનીતી ભર નહિ રહાશે નિતી આનંદથી,
 બાણે એક કુંભાર ગધાની સ્વારીમાં શી હુશે મઝા ?
 (રસિક મણી.)

ગાયણ ૬૫૪.

હિફાજતમેં રખએ બે દાદાર હમકો,
 તો દુશ્મનસે કયા હોવે આઝર હમકો.—હિફાજતમેં.
 હુય સાથ અપને કાફી, વહો એક દોસ્ત અપનાં,
 ચહાતા હુય દિલસે બે હરખાર હમકો.—હિફાજતમેં.

તું ઇસ “રૌનકે” શાહિકો લેકે ઘર જા,
અકેલાહિ જાને દે ગમખ્વાર હુમકો.—હિકાજતમે.

(મહામુદશાહ.)

ગાયણુ ૬૫૫.

Ladies આલ ઓન જાટલીમેન give પીલિસ લિટલી એટનશોન
Kaitan ખોટલર દેતા હય આજ ગાણા તુમકો નોંખર વોન,
ફારસી લોક ખોત naughty હય કુચ નહિ માલુમ how give
રિપેક્ટસ

Bumper dose ખરાંડી drink ઓન eat like devil
pie ઓન Cakes

(કોરસ)

પ્રાપર English નો માલુમ ધેરફર I ask to give એસ કયૂસ
ખોખરદાર અખ કોઈ હસા તખ ઉસ્કુ કહેગા Nasty goose.
આપણા લાંડન ગોવેસે એઇલો then વાઇટ સાખ સિરવિસ ટેક,
વો તર ખાંણાં ખોરાખ નિકલા પ્લાંટી give kick on my બેક.
Then I come to ફારસી માસ્તર ઉસ્કા મોડમ બોરા ખોરાખ
મરી ગયા મુવા બડબડતા લિટલી late I give જવાબ.

(કોરસ)

અચ્છા સેટ અફ કોર્સ કોઈ ઇસપિક્ક how you do સીંચોર કૈતાન
I say જસ ધી same as you do then ગેટ ગુસ્સા Call સૈતાન
એચ્ચે they come cut my throat see લિટલી dirty knife
ઓન fork

Throw vineger on my eyes if soon not open
bottle cork.

(કોરસ)

I clean close ઓન empty પાકિટ go to ask કિસમિસ બખસીસ
મોડમ three empty આલ બોક્ષીસ master ટોંડાન give
બોક્ષીસ

Then આર્ડ ગડબોડ કર સાંગીતલોં સિરવીસ માફા બચન સેટ

Two bottle brandy they give જબ I said I go

Magistrate

(કોરસ)

દુસરા બાત I રિક (ટેકા કિટે મહુણતે) લકલેકત their
 name is આલ સબ same એન why ?
 કયા સોબ મોરદ હૈ જી જી જી આલ the એરત name is બાઈ
 કાલ્યાં આંઉ એાઈ તોલો ફતમાર boat is ready come
 To wish you good-night I go એન drink ચેર હેલક
 in glass આફ rum

(કોરસ)

(કાળાં-મેંદાં.)

ગાયણુ ૬૫૬.

મજેદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં, મજેદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં,
 ચાતુર હું નાર, કરે ન્યારા બચપાર, મોરે પાનોમેં ચાર,
 ફરે શેઠ સાહુકાર,

અચસો જાદુ ડાલીયાં.—મજેદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં.
 ખાઉં ખીલાઉં મય ખીડા બનાઉં, ખીડામે છપ્પન મસાલે મીલાઉં,
 લચ્ચોંગ ઇલાયચી આર છાલીયાં.—મજેદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં.
 શહુર ખીચ આઈ હુમ પાન ખીડા લાઈ,
 પક્કી પક્કી કલીયાં ગીલોરીયાં બનાઈ,
 બડી મજે પાઈ જો રંગીલે કબુ ખાઈ,
 માનકો પાન હય જાનકો જાન હય,
 લે લો લે લો આચો આચો, ગીલોરી ચેહુ ખાચો ખાચો
 હાં હાં, રંગ વાલીયાં—મજેદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં.

(લયલા.)

ગાયણુ ૬૫૭—સોહેની હોરી.

અરી જસોદા મેં તુંસે લરંગી લરાઈ
 તેરે કુવરને ધુમ મચાઈ.—અરી જસોદા.
 કાઉ કેસરસે મટકીયાં દુધકી છાની
 કાઉ કેસરસે મટકીયાં ઢડકાઈ,
 બાટ ચલત મોહે છેડત શાંમરો
 ચાંદ હસે આર ગ્રીજકી લુગાઈ.—અરી.

ગાયણ ૬૫૮.

જવોજી જવો કિસ નાદાનકો કુસલાને આયે,
કિસકો બહુકાને આયે, કિસકો બહુલાને આયે,
આતોંમે લાને આયે, ઘાતોંમે પાને આયે,
પૂરે નાદાન અપની નાદાની દિખલાને આયે !—જવોજી.
આગે ઉસ્તાદકે ઉસ્તાદી કરને આના કયસા ?
દરિયામેં ડાલને દો જામ પાની જાના કયસા ?
ફિરતે હો ઘેરે ઘેરે, કરતે હો હેરે ફેરે,
આતોં હો મેરે ડેરે, જાતે હો બનકે ચેરે,
જા અય બન્દે, અયસે ફન્દે, ગોરખ ધન્ધે, દેખે ચન્દે,
કયા હમકો સિખલાને આયે !—જવોજી.

(ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૬૫૯.

ઘટ છોડો સાવરીયાં ભરૂં ગગરી
ગઠ થી બજરીયાં મય લે આઈ હલદી,
મોરે બાલે જોબનવાપે છાઈ જરદી
ગઠ થી મય પનીયાં ખીસારી ડગરી
મુઝે ચાતુર તુરકવાને ફેડી ગગરી.—ઘટ.

(ભૂલ ભૂલધ્યાં.)

ગાયણ ૬૬૦.

જાલીમાં બદકાર કચોન આયા હુઝે ગંવાર
મારો ઇસ્કો બાર બાર પીટો મુઠ મુઠ રે
ઘરસે બાહાર નીકાલો ઇસ્કો સડકમેં ડાલો—
ખુબ અચ્છી તરેહુ મારો કરો રૂઠ રૂઠ રે.—જાલીમાં.
નીકલ દઈબાર નહીં માફંગી પચેબાર
એ હુઝે અચોર લાચાર ઇસે કરતા હુઝે કયું ખવાર
કચોન મઝેં તો હું સરકાર એ હુઝે નચોકર અઈચાર
નહીં માતા એ મેરી કરતાં હુઝે ખવારી મઝેં હું ગમકી
મારી, ખીચોં ખીચો ઇસ્કે કાંન જુઠા બકતા હુઝે
શચેતાન પીં ટીં કીં તુરર.—જાલીમાં.

(નળ-દમન.)

ગાયણુ ૬૬૧.—પહાડી ઝીંઝોટી-કહારવા.

તારી એ છયલા બામનવાં;
મેં તોરી સુકી પરદેશ ન જાના.—તારી.
ઇબલી દેખ રાધે પાણી લેનો જાં દીયા;
કાં ન મીલદા—શાદી જોડીદાર—તારી.

ગાયણુ ૬૬૨.

ચુન ચુન કલીયાં, ઘડીયાં ટલીયાં,—સૈયાં ન આએ મએ તલમલીયાં.—ચુન.
ઘરમાં નહીં, લાગે જીયરા,—શએરે ચમનકો હુમ ચલીયાં,
કુલોંમેલી વાકી બાસ ન આઇ,—હાત બહોતલી હુમ મલીયાં.—ચુન.
સગરે બગીચેમે સખીયન મીલકે,—કરતી હુએ અબ રંગ રલીયાં,
અબસે અકેલી કયું ન વો હોવે,—ખીરહુ અગનસે જો જલીયાં.—ચુન.
(હીર-સંઝાં.)

ગાયણુ ૬૬૩.

અય જરે જરે પપીયારે,
સઇયાં હમારેસે ચું જા કહીયો,
સોગનકી સુધ નાહીં બલમાં રે.—જરે જરે.
તડપ તડપ વારી જીસે મએ જાઉં રે,
જીસે મએ જાઉં જોડા ચોલા જલાઉં
મનમે ફડક રહે જાઉં, બલમારે.—જરે જરે.
(કુમર-અલ-ઝમાન.)

ગાયણુ ૬૬૪.

અય દાદરસ પીદર મેરી ફરીયાદ આપસે,
હોતે કીસી પ દેખી ન બેદાદ આપસે.—અય.
અએ બાગબાંને અદલ વો કયું બે મીલે રહે,
આએ જો કુમરીકે લીયે શમશાદ આપસે ?—અય.
અકદ ઇસ્સે મેરા કર દો સુલએમાં વીકાર તુમ,
આઇ યે મુઝસે મીલને પરીનાદ આપસે.—અય.
શાદી ન મેરી હોગી જો ઇસ શાહ સ્વારસે,
તો મીટી મેરી હોવેગી બરબાદ આપસે.—અય.
(જુદમે અજલમ.)

ગાયણ ૬૬૫.

હજાર શુક હયે ખુદાએ દો જહાનકા,
જમાનએ સીરેસે રંગ યોસતાનકા.
આખીર બદ હુવા નતીન બે ઇમાનકા,
ખુલા નસીબ એક નેક નયો જવાનકા.

બે કરતા હય બદકારી,—યુ' પાતા હય વોહ ખવારી,
હાલ ગુઝરા બે કુચ્છ સારા હામાનકા.
હયે શાહા મુજફ્ફર દાના—અબ રખો તાજ શાહાના,
સાયા ઇસપે હોવે સુખહાનકા.—હજાર શુક.

(હામાન.)

ગાયણ ૬૬૬.

સખી મનાવો રંગ રલીયાં, રંગ રલીયાં—રંગ રલીયાં :—સખી.
ફજલે ખુદાસે, શહેકી અતાસે,
હયે શાહ માની, બાગેંમેં બની, ખીલી હય કલીયાં, રંગ રલીયાં.—સખી.
ફૂલસે બહારી, છાઈ હયે સારી;
ખેલેં સહેલીયાં, સંગમે ચલીયાં, નાન્ને પલીયાં, રંગ રલીયાં.—સખી.

(કરણ થેલો.)

ગાયણ ૬૬૭.—ખીલુ-હોરી.

મન પરદેશી લો, રાબ મોરા મન પરદેશી લો,
કે રાબ મોરા મન પરદેશી લો.
તેજ છુટા બાગસે, કબસે પડી પુકાર
સબ દરવાજે બંધ થે, નીકલ ચલે સવાર
મારાખી જાએગા, પરદેશી છોરા મારાખી જાએગારે,
પંજાખી છોરા મારાખી જાએગા રે.—મન,
કૌન ખડી હય કામની, કયા હયે તેરા નામ,
નવટકી કયું પુછે, શાહઝાદા મેરા નામ,
ખોલ ખડકીયાં, કે સેજા પ્યારી ખોલ ખડકીયાં રે
કે સેજા પ્યારી ખોલ ખડકીયાં રે.—મન.

ગાયણ ૬૬૮.

પાપી ભારી માર દીઓ રે, તોરે છુકા બચેરી જાન,
 મચેને માર દીઓ રે—માર દીઓ રે.
 બચેરી કરે કયા પ્યારી પ્યારા જો ન ભુલે તોડોજી,
 તોરે ભોલે છુકા જાલીમ માર દીઓ રે—માર દીઓ રે.
 (ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૬૬૯.

માનો માનો રાજાજી ! કરો ઇતની ભલાઈ,
 મયે તો દેતી હું કબસે દુહાઈ,
 અગર પ્યારેકા મુઝકો મિલે સીસ,
 કડં દિલસે મયે તુમકો અસીસ.—માનો.
 દોહરા.

કયા મતલબ અબ તાજસે, કામ આયે કયા રાજ.
 સરકી કયા દરકાર હય, જબ છૂટા સર તાજ.
 જાવું જાવું મયે લાનેકો સીસ, નહીં દુનિયામેં છસકા હય રીસ,
 પાવું પાવું મયે ગોયા જગદીશ.—માનો.
 (રામ લીલા.)

ગાયણ ૬૭૦.

ગુલે ગુલબાર નાજો રાંનાઈ કયા ખાત એ દીલમે આઈ.—ગુલે.
 મેરે ચમનસે ચુરકે ગુલ તું કર ગયા ગુલશન કુલ વીરાન,
 સોનેકી મેરી ખારા દરીમે જાગે તેરે અચેસાન;
 મીલાકર હાથ અંજુઠી સરકાઈ.—કયા ખાત.
 તેરી ખાતેર જંગલ જંગલ બન બન પ્રીરી મચે સરગરદાન,
 બનકે નજુમી તુજસે મીલાયા ખાપ તેરા સુલતાન;
 સરાસર દેખ મેરી ચતરાઈ.—કયા ખાત.
 ચાહા થા એક સીરેસે તેરા ઘરદર કડં મચે સખ વીરાન,
 માન મેરા એહેસાન પીઆરે બચ ગઈ તેરી જાન,
 સમજ લે ખુબ ગર હચે દાનાઈ.—કયા ખાત.
 દીલબર સમજ ન મુઝકો છસકા છત લીઆ તુને મચેદાંન,
 ભાઈએકોલી દાગ દીલા કર કીઆ બહોત હચેરાંન,
 કહો કયા શાંન ઇસમે દીખલાઈ.—કયા ખાત.

હુમાલા તેરી સારી હુએ આતી પાસ તેરે સુન અએ જશાન,
થોડા લીઆ બહોત સમજ તું જલદી આ ઇસઆન,
વગર ન જાન અપની રસવાઈ.—કયા ખાત.

(ગુલે બકાવલી.)

ગાયણુ ૬૭૧—સારંગ કહારવો.

પીલી પર ગઈ રસીયાકે બોલોસે પીલી પર ગઈ.—પીલી.

આવત જાવત રાર કરત હય

રસીયા મારે બોલનસે.—પીલી પર ગઈ.

કહો.

જાહીદ શરાબ પીનેસે કાશીર હુવા મેં કયું

કયા દેર ચીલ્લુ પાનીસે ઇમાન બેર ગયા.

જાહેઠકો શરાબ પીને દે મસજીદમેં બેઠ કર

યારો એ જગે બતા દે જહાં ખુદા નહીં હય.

ગર યાર મયે પીલાયે, તો શીર કયું ન પીજયે

જાહીદ નહીં મયે શેખ નહીં કુચ્છ વાલીદે ખુદા નહીં.

ગાયણુ ૬૭૨.

મય તો ફંસ ગઈ હું મીયાં કહો કીસ તરેહસે આઉં,

ખુહડે મીયાં લાયે યહાં શાદી કરને મુઝકો,

કુલુક દીયા હય દરવાજેકો કયું મીલુંગી તુઝકો.—મય તો.

કી હય ઉસને શર્ત એક ચેહ વાલીદસે હમારે,

એક મહીના યહાં રહું સુન અય મેરે ખ્યારે.—મય તો.

ગરચે ઉતની મુદદત મ્યાને પસંદ કરે વોહ ખોખડ,

ઔરત મુઝકો અપની કર કર, મદ બનેગા લક્કડ.—મય તો.

પર અગર વોહ ખુહડા મુઝકો કુખુલ કરે નહીં જાના,

અશરફીયાં ખીસ હજારકા, વોહ દેવેગા જુરમાના.—મય તો.

કૌલ દીયા હય તુઝકો ઉસકો, કીસ તરેહ મય બેહાઉં,

કૌલસે અપને મરજઉં, પર ન મય ફીર જાઉં.—મય તો.

જાઓ જાઓ ખ્યારે જાગો, આવેગા યહાં કોઇ.

ફંસ જાએયા ગર તું ખ્યારે, મયલી ફેર તો મુઘ.—મય તો.

(ખીમારે ખુલખુલ.)

ગાયણ ૬૭૩.

દેખીએ ઘરખાર મીલા ગંજ બેશુમાર મીલા,
 ખોયા એઢખારકા આભારકા ને ખાર મીલા.—દેખીએ.
 વહેશતુન-દઓલા હુઆ વહુશીસે અબ મએં દેખો,
 કએસા જરદાર હુઆ માલકા અંખાર મીલા—
 મુઝસે જરમે કબ કોઈ, કર શકે ખરાખરી,
 માલસે સરદાર હુઆ, માલસે સરદાર,
 ખો ગયા અલમ, પા ગયા દીરમ, સએંકડો દીનાર મીલા.—
 (બુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૬૭૪.

પરમ બ્રહ્મ પરમેશ્વર પુરશોતમ પરમાનંદ,
 નંદ નંદન યસોદા નંદન શ્રી ગોવીંદ શ્રી ગોવીંદ.—પરમ.
 દીનાનાથ દુઃખલંજન ભક્ત વત્સલ જગત બદન,
 જગજીવન જગતનાથ કહો દુઃખ નંદ નંદ.—પરમ.
 મધૂ સુદન મદન મોહન મોરલીધર સદા સોહન,
 મેઘ શ્યામ મુરતમનં ભાવન માધુ મુકુન્દ.—પરમ.
 (રાભ શ્રિયાળ.)

ગાયણ ૬૭૫.

તુમ સબ જહેરી મએં જહેરા મચલ ન બહેરી મએં બહેરા
 ચલચલ મનચલ છલબલ મત ચલ રહો તુંહી બહેરા મુએ સદા,
 ગડબડ ખડબડ મત કર મીલ કર મએં હું બક બક કબ સુનતા,
 એક ન માતું બનો મત પાગલ ચાહત ખેલ નહીં અચ્છા
 ચલ હટ મુએ બકતા કયા હુએ પાગલ આપ બને તું બ.—તુમ.
 ઇધર ઉધર ગુજર બસર નીડર મઓજી હું બાંકા જવાં
 વાહારે નીયારે તું ઘોખીકે કુતે ન ઘાટ ન ઘરકા અબ આયા
 માહા સુનો.
 પાઇ ન દમડી ઘરસે, કુચ્છ સીકે જબ મીલતે, તબ ખંજરી લેકર
 હીલતે, બાબ સદા મીલે જરસે, કીસકી ખંજરી તુ કયા સમઝા,
 શાદી કરેં ન ડરસે, અલબત દુંગા નીત પહેર.—તુમ.
 (શુલકેખસાર.)

ગાયણ ૬૭૬.

મન મયલ મિટે, તન તેજ બડે, દે રંગ ભંગકા લોટા.
સૌ રોગ ટલે, સૌ સોગ જલે, કરે ભંગ અંગકો મોટા.
જબ તાર જમે, આબર રમે, નવ હાથ બડેજી છોટા.
તન સાફ, મન સાફ, હો સાફ આદમી ખોટા.—મન.
લે કંદ દૂધમે ધોલા, તો ભાંગ બના અનમોલા,
કર પાર ભંગકા ગોલા, હરખાર ખોલ બમખોલા.
ઉઠ લોર નહાકે ગંગ, ચડા લે ભાંગ, જમા લે રંગ,
નિરાલે ઢંગ, દિખા દે જંગી કુડી સોટા.—મન.

(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૬૭૭.—કાશી હોરી.

મઝા પાદશાહને ન પાયા, કેસર બાગ બનાયા.—મઝા.
હીંદકા તખ્તા ગુલશન બનાયા, કેસર જૈસી ક્યારી,
ઉજલ ગઈ સખ ફલ ફુલ વારી, કાંદુ ગઈ બાદ ખહારી.—મઝા.

ગાયણ ૬૭૮.

ફાલકા હમપર, હાલ મુકરર, જાહેર સખ કરના,
લેકીન ગડબડ સડબડ હરગીજ હ્યાં મત કરના,
કયા તુમ ડર કર મરતે હો,
કયું તુમ શરફીર કરતે હો,
નાહકે ચેહ ઉઠ કર બદ અખતર
ફેર શોર કરે બરપા, દીવાને-કોના-છેડો.—ફાલકા.

(અલાઉદ્દીન આ. ના. મં.)

ગાયણ ૬૭૯.

ગમ કમ કર તું !
મારો, બાપ વહાલો, મનનો કઠણ એમ થયો !
મન જલે, દેહ બલે, ન તો કાંઈ દુઃખ ટલે,
બાપ મલે, દાદ ન લે-હાએ, ન ખમાએ !—ગમ કમ.
લેખ લખેલા કેમ ફીટાએ ?
હરજતની ગત થાએ ! બાપ તારો છે નહારો—
તોળી મારો બાપ પ્યારો !—ગમ કમ.

(દોરંગી દુનિયા.)

ગાયણ ૬૮૦.

જે કે લાગે નએના, પડે નાહી ચએના, જાની ખીના મન મોહેના
મન મોહેના, લાગે કયા મોહેના.—જે કે લાગે.

ભઓંકી કટરીઓંસે, તીરછી નજરીઓંસે, દાતા બચાવે રે,
જીઆ જનીઆં, મયારી કટારી હએ ભારી જો જારી હો આરી
વો યારી કરે મોહેના પ્યારી મોહેના—પ્યારી મોહેના.—જેકે લાગે.

ચાહાતકી આતીશ જો હોવે ન જગમે, તો ડોલે ન જગકી આગગાડી,
જલાવે-બુઝાવે-ડુબાવે-તીરાવે-મીટાવે-બનાવે-એહી મોહેના,
પ્યારી મોહેના પ્યારી મોહેના.—જેકે લાગે.

જાં હએ જબલગ દેહમે, ચલે અઓર ફીરે ઇન્સાન.

જો જાનીસે દુર હો, જીએ વોહ કયા બેજાન.—જેકે લાગે.

તાજકી શોભા રાજ હએ, ઔર રાજકી શોભા દામ

મનકો શોભા ચાહા હએ, મગર કડીણ હએ કામ.—જેકે લાગે.

(આજમશાહા.)

ગાયણ ૬૮૧.—કાફી-હુમરી.

પ્રીત કરી પરદેસીસે મેંને પરદેસીસે મેંને, પરદેસીસે.—૧.

ના નીદ નૈના, ના અંગ ચૈના;

ના આપહી આવે, ના ભેજે પતીયાં;

સખી પીયાકો જો મયે ન કેલું;

તો કયસે કહું અધેરી રતીયાં.—પ્રીત.

ગાયણ ૬૮૨.

સરા તુમારી, ધર હએ તુમારા, હમ અએ તુમારે, પૈસા લાવો,

પૈસા નહીં તો દુશમન હએ હમ વર્ન પ્યારે પૈસા લાવો—સરા.

પૈસા ભાઈ, પૈસા પીદર હએ, પૈસા માદર, પૈસા બહેન,

પૈસેકે હએ ઇમ્મ દુન્યામે રીશતે સારે, પૈસા લાવો.—સરા.

પૈસા નહીં તો ગોલામસેલી બદતર હો તુમ આગે મેરે,

પૈસા હો તો સાહેબ હો, આકા હો હુમારે, પૈસા લાવો.—સરા.

(હીર-સંગ.)

ગાયણ ૬૮૩.

મોહે ચક્રતાઈ હરકી ધ્યાનમે પડી.—મોહે.

વો મઓલા મઓલા આલા અઓલા બાલા બાલા શાનોવાલા.

વો ખ્યાર દાતા.—મોહે.

માલી ખીન ચમન, ચમન ખીન માલી, કયા માલી કયા ચમન રહે,

બાં ખીન તન, બદન ખીન બાં, કયા બાંન રહે કયા

બદન રહે.—મોહે.

જોખન ખીન ફખન, ફખન ખીન જોખન, કયા જોખન કયા ફખન રહે,

દુલાહ ખીન દુલહન, દુલહન ખીન દુલાહ, કયા દુલહા

કયા દુલહન રહે.—મોહે.

(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૬૮૪.

ઘરસે સાધારી ઘરસે સીધારી,

સીયાના શીકારી ચાતુર ખીલારી મનકી દુલારી લે ગયા ખીલારી,

હમકો ખીસારી બન ગઈ ખ્યારી, દસેરેકી બારી નીલકંઠ નારી,

અયસી ગઈ રીંગ, જયસે ખરકે સરસે સીંગ, ખડે રોએ મીંચા ઢીંગ,

ખા ગઈ નીજારી હયજેકી ખીમારી, કયા હુઈ વોહુ નારી હયરાની

હય બારી.—ઘરસે સીધારી.

(લયલા.)

ગાયણ ૬૮૫.

મિયાં સુનો સાચી બાત, દુનિયા મકકારી રંગ ઢંગકી,

દુનિયા બદકારી, ઐયારી મકકારી રંગ ઢંગકી.—મિયાં.

જગમેં દગાર્. જકકી, હય ઘોકેકી બાણ,

ફૂલે ફૂલે કરે ઘાત, દુનિયા મકકારી રંગ ઢંગકી.—દુનિયા.

દુનિયા હય પાપી, સંતાપી, ઉથાપી વ તાપી,

નહીં દેતિ ક્ષતકા સાત, દુનિયા મકકારી રંગ ઢંગકી.—દુનિયા.

યારો? વક્સે, હયાસે થહે ગાડી નહીં ચલતી,

યહાં સચ્ચા ખાય માત! દુનિયા મકકારી રંગ ઢંગકી.—દુનિયા.

(નાનાં.)

ગાયણ ૬૮૬.

મેરી છબ દેખો સોહન અઠલાનાં, સોહન અઠલાનાં
મોહન અઠલાનાં.—મેરી.

મારે પડ હુએ સચો સચો મેરે, છલ વો બનું દાનાં હોવે
દીવાનાં.—મેરી.

આવે ધની જો ડેરે મેરે, કુચ્છ ન દેખું મયેં તો લે લું ખબનાં.—મેરી.
(બુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૬૮૭.—માલકોશ ખ્યાલ.

ધુન અપની અપની ગાતેં હય

રામ નામકે સુમરનકી—ધુન.

યાપી જગતમે કામ કોધ મય, છેલ કપટ છલકા ખીસરાંમ
કુછ ન મીલા જબ દામ નામ, તબ આખરકો પચતાતેં હય.—ધુન.

જનમ કરમકી ભુલ ભુલ ગત, ઘાત બદીકે કરતે કામ
સુજ સંપજકા હર કોઈ સાથી, દુઃખમે કામ ન આતે હય.—ધુન.

ગાયણ ૬૮૮.

દેખી દેખી તુમ્હારી ચતરાઈયાં તુમ્હે કલકી ખબર નાહી,
(હાં) તુમ્હે પલકી ખબર નાંહી (વાહ) બાબરીયાં.—દેખી દેખી.

બંસરી બબચેં આજ તુમ્હેહી રીઝાયેં

પીઆ નીત ન બનો મત બાવરીયાં,

આચો આચો હુમારે સંગ ખેલો પીઆ,

કયા મુઝે હો બુલાતી મેરા ચાહા જીઆ,

આચો આચોજી જલદી નાચો પીઆ,

જરા લટકા મટકા ચટકેસે,

દેખો દેખો ઈચેજી નાંચ ચું કરતે (હાં કુચેસે ?)

સાસા ગગ સાસા ગગ મગગ મગરે સાંની ધપ

પપ સાસા પપ સાસા સાસા નીની ધપ ધપ

હોકે બાદશાહ નાંચતે હો કયા (અરે રે રે રે રે મચે
બુલા તું ગા)—દેખી દેખી.

(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણુ ૬૮૯.

ને તુઝકો કરના હો સો કર, લેકિન રખલે પલ્લે જર,
મરતે જીતે ઘર બાહીર, બેજર બંદા બેવકર.
લો કોઈ બખસે પયસા ભર, હો આપી ફિરતો સર સખપર,
ને ઘરમેં જર હો જોર આવર, તો ગાવો બચઠે બેખતર.
તાનાના તૂમ તનૂમ, તાનાના તૂમ તનૂમ,
તાનાના તૂમ તનૂમ, તાનાના તૂમ તનૂમ;
તાનાના તૂમ તનૂમ, તાનાના તૂમ તનૂમ,
તાનાના તૂમ તનૂમ, તાનાના તૂમ તનૂમ.—ને તુઝકો.
(અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ૬૯૦.

બલીમખાંજી એ બન સારા હુએ ન્યારા, મન ખાતીર
પ્યારા કયા ગુલકારી નાદીર બાડી બોતા હુએ,
ખુદ કાદીર પ્યારા.—બલીમખાંજી.
દાવર મોરા હુએ ગુન તોરા કયા લાયા,
તન બાનીન મોરા કયા હરીઆલા લેહોવાલા,
હુએ સારા બન નાદીર પ્યારા.—બલીમખાંજી. (ખુદાદાદ.)

ગાયણુ ૬૯૧.—મોડ-દાદરા.

સૈયાં ઉઠો જાગો રે અકેલી ડર લાગે.—સૈયાં.
રચેન અંધેરી પપૈયા બોલે રે, બનમે બોલે મોર રે.—અકેલી.
આધી રચનકો પીયા ઘરે આવે રે, ઇતનેમે હો ગઇ ભોર રે.—અકેલી.

ગાયણુ ૬૯૨.

લડ કર મરના, મહેશર કરના, ખંજર ધરના, ગરહન પર,
જંગ મચાના, ખુન બહાના, જાન ગંવાના, અનધન પર
હીકમત કરના, શીતરત કરના, આકત કરના દુશમન પર,
યા મર જાના, યા જર પાના, કયું કર જાના આસન પર.
લાયા હય બદ અખતર, ચેહુ લુટ મેરા સખ ઘર,
કીના લું અબ ઉસપર, યા ખુદ મય જાઉં મર
કબ્રકો પાડું, કાંટા છાડું, કાડું ઉસકા સર,
વોહ બદ ગોહર, જાવે ગર મર, લુડું લુડું ઉસકા ઘર મય.
(અલીબાબા આ. ના. મં.)

ગાયણ ૬૯૩.

ભલા નહીં નિર્દોષકો પહુંચાના નુકશાન,
 પર જો સચ્ચા હય ઉસે સંકટસે કયા હાન ?
 ઉત્તમકી ઘટતી નહીં સખતીસેલી તાબ,
 હીરા ચડકે ચર્ખપર દિખલાતા હય આખ !
 કયસે કોઈકો સાચ જાને,
 જે ભરોસે જે ઠિકાને, કયું સુની હુઈ ખાત માને ?—કયસે.
 બીચ જગતકે અનેક જન હય, કોઈ બુરે કોઈ નેક ચલન હય,
 એકસે સખકે જન બદન હય, જે પરેજે કયા પિછાને ?—કયસે.
 (હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૬૯૪.

ભરકે પીલા દે શરાબ ચાર સાકીયાં,
 કોડે ફટકાર હું, તોડે બરહાર હું, ઘોડે સવાર હું.
 અયસી રંગીલી ખેજ હો દીલ જુસ્સે સખકા તેજ હો,
 જાદુ ભરા હો ચશ્મમે ઔર દીલમે યું આમેજ હો,
 થોડીસી ઔર હય શીશેમે ખાકીયાં.—ભરકે.
 મએ હોવે કુનજે બાગ હો સાકી હો માહવશ,
 કોઈ વહાં સુખીલ ન હો બાઈસ હીજબકા,
 ગરદનમે હાથ ડાલકે વોહ શોખ બેહીજબ,
 લખસે લગા દે મેરે પીયાલા શરાબકા,
 શરાબ હો-કબાબ હો-ચેહ શેઅર હો-શીરા કીયા.—ભરકે.
 (લયલા.)

ગાયણ ૬૯૫.

સોહાવે સખી આજ વલી સરતાજ,
 મુનાવે કોઈ આજ વલી ભયો રાજ.—સોહાવે.
 ગોઠુલવાલા ખ્યારા રે, ઇંદ્રાસનવાલા રે,
 તીજે ભયે માહારાજ.—સોહાવે. (હામાન.)

ગાયણ ૬૯૬.

આઈ રાહત કુછ રોજ રહી, ફિર રંજ આયા કુછ આન રહા
 શબકો આંદો તારે આયે ચડકે બાદલ કારે આયે,
 દિનકો સૂરજ આકે મિહમાન રહા.

કાયમ દાયમ કબ આલમમેં કોઈ હરહમ જીશાન રહા ?
આલા અદના અફસર કમતર, ઇસ દુનિયાસે ગુજરે આકર,
રહનેવાલા લેકિન રહમાન રહા.

સચ્ચા દોસ્ત ખુદા સબકા હય ઉસપર જો કુરખાન રહા,
આલમકે વહ ગમસે છુટા, હયરતકે આલમસે છુટા,
હર હાલતમેં ખુશ બ્હો ઇન્સાન રહા.—આઈ. (ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૬૯૭.—જાંબેટી-હોરી.

ના ખેલું ના ખેલું ના ખેલું રે, હોરી પીયા સંગ ના ખેલું.—ના ખેલું.
ખાળપણમે ખેલ ગુમાયો, નાદાન કર રહી સોર,
ચોંક પરી જબ લગી રે સોસને બેઠી જાળન ખો.—ના ખેલું.

ગાયણ ૬૯૮.

અયસે ધોકા દેનેવાલે, મયને લાખો દેખે ભાલે.—અયસે.
અયસે ચાલાકીસે આનેવાલે, બેબાકી દીખલાનેવાલે,
ચાલોંસે કુસલાનેવાલે, જાલોંમે ઉલજાનેવાલે.—ધોકા.

અયસે અપને જીકે બહેલાનેકો પહેછાને તું પહેછાને તું,
મેરે જીપે ખીતી હય વોહ કયા જાને તું કયા જાને તું—
છોડો છોડો અયસી ખાતેં, કરતી હયે તું કયસી ખાતેં,
સમજા અયસી તયસી ખાતેં, જયેસી તું હયે વયેસી ખાતેં.—ધોકા.
અયસે રાજજીકી આબાદીકો ગયેરત નગરી પહેચ્છાને થા,
અયસે ઉસમે જયોહર નીકલે કયા જાને થા કયા જાને થા,
તયોખા તયોખા ખારી તયોખા, કયેસી હય ચે ખવારી તયોખા,
કયેસી ચહે ખીમારી તયોખા, કરતા હું સયો ખારી તયોખા,
હેને અયસે દમ,

તેરે દાચો સમજે હમ, મુઝેહ દે શકે ન ગમ, તુઝેહ જાનતા હું કમ, અજ
જાચો જાચો દેખો ભાલો મુહમે પાની ભરનેવાલે.—અયસે ધોકા.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૬૯૯.

કાખુલમ, કાખુલમ
મી મીરમ, હુમાન દિલમ,
અજ માહરમ, જાખુલમ,
બે આયમ, કાખુલમ,
તાજબ તાજ નો બનો—(બે વાર)—કાખુલમ.

દીલ બરમ, ગુનચા દેહન,
 બેહલમ, હુમાન દિલમ,
 ઓઈ દિલમ, મુજદ દિલમ,
 પિસ્તાં બાદામ, મીફરુશમ,
 તાજ બતાજ નો બનો—(બે વાર)—કાબુલમ.
 (રાબા શ્રીયાલ.)

ગાયણુ ૭૭૦.

નાર ગોરી ગોરી હોતી હય કિસ કામકી,
 નાહિં પુછું ભે પાવું મયે બે દામકી.—નાર.
 ગોરે તનકા આદમી હય બસ હલ્લીકા રંગ,
 સરસ સલોના હય વહીકે જિન્કા કાલા અંગ,
 નાર ગોરી તો દુન્યામેં હય નામકી.—નાર.
 પીલા પીલા મુંહ બને ભે એક દિન આવે તાપ,
 ગોરી સૂરત આપકી ઘર રખિયે અપને આપ,
 મુઝે દરકાર હય તો સિયહ કામકી.—નાર.
 (સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૭૭૧.—માંડ-કહારવા.

કાનુડાસે લાગી મારી પ્રીત બાલ કુમારી વંદા.—કાનુડા.
 નીર ભરન ગોરી ઘરસે નીકસી;
 ખ્યાલા ભરાદો મારા શામ;
 ચાલો સનન નન નનનન.—કાનુડા.
 જલ જમુનાપે હુંતો ભરવાને ગધતી.
 કાનુડે ઉડાડયાં આછાં નીર, ઉડયાં ફરરર
 જમુનાને કાંઠે વાહલા રાસ રમ્યો છે
 સોલસે ગોપીનાં જાલ્યાં ચીર, ફાટયાં ચરરર.

ગાયણુ ૭૭૨.

સૈયાં બેગાના હુવા હાય કાસે કહું દો દો બતીયાં,
 કાસે કહું દો દો બતીયાં, કાસે કહું દો દો બતીયાં,
 ધડક રહી છતીયાં, ફડક રહી અંખીયાં.—સૈયાં.

તુમરી યાદ સૈયાં આવત બવત ક્યસે કાહું બયરી રતીયાં,
ઓ બના, જમાના બેગાના હુવા, ગમખાના હય મરબના હય,
છુટ બના, માત આનેકા બના બહાના બના,
ન શાન બયાનને કામ દીયા ના કામ કીયા, છુટી સખીયાં.
(લયલા.)

ગાયણુ ૭૦૩.

જિયરા રે કલ નહીં પાયો સગરી રતીયાંરી.—જિયરા.
કહીં નહીં ભાવે, કછુ ન સુહાવે,
હિયા ડર પાવે, બિહરત છતીયાંરી.—જિયરા.
ધડકત આંસ, ચડ રહી સાંસ, જબ સુધ આતી,
ભર આતી છાતી, બિસરત બતીયાંરી.—જિયરા.
(હરીશ્ચંદ્ર.)

ગાયણુ ૭૦૪—કાફી હોરી.

મેં અબ કેસે નીકસન હોરે દધયાં, હોરી ખેલે કાનેયાં.—મેં.
સાસરે બઠં તો સાસ લરે છે, પીયેર બઠં તો મૈયાં,
ઇત ડર ઉત ડર ભુલ ગઇ, સંગ મોહન નાચે તા થઇયાં.—મેં.
સારીળી ભીગી ને ચોલીળી ભીગી, ઔર ભીંગી મોરી ઓઢનીયાં,
રસીક પીતમ પીયા કેસે ભીબઠં, ઔર લઇ કારી કામરીયાં.—મેં.

ગાયણુ ૭૦૫.

વોહુ સમઝે સીકંદર હમ કહેં બંદર હુયે હમસે કમબેર,
તન તોડ, મન તોડ, કર શોર, સર ફોડ.—વોહુ.
ચતર નહીં, જખર નહીં, પ્રીકર નહીં, અઓર,
ખતર નહીં, સીપર નહીં, જગર નહીં, દઓડ,
ખોખોં બનસે, પટકી ખીલાકે, દેંસાઇ ટંગડીઆં તોડ
અઓર, દઓડ, બેર, શોર, ખોડ, તોડ, ફોડ,—
(કમર-અલ-જમાન.)

ગાયણુ ૭૦૬.

આલમમે હય ખુબી સારી પયસેકી,
બાબામાઇ ખેટા બેરૂ ખારી પયસેકી,
જુલ્લતખારી, ઇબજતદારી પયસેકી,
જહાં દેખો વહાં મારામારી પયસેકી.

પયસે લાના-જયસે પાના-દુઃખ ઉઠાના-સુખ ઉઠાના
 સર કટાના-જીસે જાના-તખડો આના પયસેકા,
 કયસી ખવારી-ઓ લાચારી-ખીદમતગારી-તાબેદારી
 સઓ મકકારીસે—કમાના પયસેકા,
 અદના આલા, બનીઆ લાલા, ગોરા કાલા, બચ્ચા બાલા,
 દેખાબાલા, અબકોવાલા ઓ દીવાના પયસેકા.
 છોટા મોટા, સચ્ચા ખોટા, સાલુ ગોટા, થાલી લોટા,
 કુંડી સોટા, પીના-ખાના-પયસેકા.—આલમમે.
 (ખુરશીદે જરનીગાર.)

ગાયણુ ૭૦૭—પરજ-કાલીંગડો-લાવણી.

તન માટી મીલ જાયગા, રે બાબા,
 તમખી જાયગા મનખી જાયગા
 જાયગા મલમલ ખાશા રે બાબા.—તન.
 ચુન ચુન કંકર મહેલ બનાયા, લોક કહે ઘર મેરા
 ના ઘર તેરા ના ઘર મેરા, ચીડીયાં રચન બસેરા રે બાબા.—તન.
 જખ તુમ જગતમે આયે, લોક હુસે તુમ રોએ,
 કરણી અયસી કર ચલો કે, પીછે હાંસી ન હોવે રે બાબા.—તન.
 દૌલત દુનિયા માલ ખજાના, સખી પડા રહે જાવેગા
 મુઠી બાંધે આયા હય તું, હાથ પસારે જાયગા રે બાબા.—તન.
 ગઠરી બાંધી ધુલકી, ગઈ પવનસે કુલ
 ગાંઠ જતનકી ખુલ ગઈ તો, અતે ધુલકી ધુલ રે બાબા.—તન.

ગાયણુ ૭૦૮.

લડે ચારોસે બદ હય એ કામ, રહો સંમ લડો આમ,
 કરો નામ, કામ, ધાંમ, લાંમ, કાંમ રે.—લડે.
 તેગો તબરકા તીરો સપરકા, મંચ નાં બીનાં કરું કામ,
 લડો તો ચલ કર ફીરો ગો મર કર,
 મત છોડો હીમ્મતોં ન હો બદનામ.—લડે. (આજમશાહ.)

ગાયણુ ૭૦૯.

નાહી મોરે પુત પર સીતમ કરો, સીતમગરો.—નાહી.
 નાજુક મરોડત હો કાહે બહીયાં,
 હુએ યે નોજવાંન ટુક કરમ કરો; સીતમગરો.—નાહી.

નીરહોસ પર ખેસવાકા હએ ખોહતાન,
જે છુટ ખાત હો તો સર કલમ કરો, સીતમગરો.—નાહી.
(પુરન લગત.)

ગાયણુ ૭૧૦.

આમદકી બડી હએ ધુંમ આએ શાહોંકે શાહ.
જાંહાંમે ધુંમ ધાંમ હએ આજ સારી દુન્યાં શાહમાન હએ.
આજ સભી કરેનાં; કરેં તાજીમ, આએ સુલતાન, આએ
સુલતાંન, જાંનના ધુંમ, ધુંમ મચી હએ ખુશી કરેનાં,
ખીછાએ આંખે; લુટાએ અપની જાંને.—આમદકી.

આએ આએ આએ સરવર સારી દુનીઆંકે,
સલામી ગાવે, સલામી ગાવે, સદા ધંશરત જુમ
જાંનના ધુમ; ધુંમ મચી હએ ખુશી કરેનાં.—ખીછાએ.
(ખુશક હસીના.)

ગાયણુ ૭૧૧—છાટી રંગીત લાવણી.

જુલ દાદરો.

થી સતવંતી રાણી રાજા લરથરકો લીનો ગલે લગાવ
સુન પતી પ્યારે, શીકાર ખેલને દીશા ઉત્તર મત જાવ,
છત્રપતી માહારાજ સ્ત્રી આંકે કહેને લગી અયસા ખીચાર
ખીલમ ન લાગે, હુકુમકે સાથ કીએ ઘોડે તૈયાર.
જીન સોનેરી થા ઘોડેપર, ઐર ગેના થા જર કરી નાર
સવાર હોંકે ચલે જંગલકી તરફ ખેલને શીકાર.

જુલ.

ચરતે હીરન ખીઆખાનમેં રાજકે જખ આએ નજર,
એક થા મીર્ગ કાલા લી શમશીર જા પોંહએ ખીંચ કર;
જખ હીરની મીલ રાજસે યું લગી સમજાયે કર,
મારો મીર્ગ દસ પાંચ, કાલે મીર્ગપર ઘાવ મત કર.

ગઝલ.

સખ હીરની મીલ રાજસે યું અઝ ગુઝારી,
વોહ સરદાર હમારા હમી સખ હયે ઉનકી નારી;
ન ફરીયાદ સુની રાજને ના માની લાચારી,
શમશીર ખીંચ રાજને ઉસ મીર્ગકે મારી.

લાવણી.

જીસ વખત મીઝાને તનસે પ્રાણુ ગુમાયા,
સખ મીઝા નારીને રો રોકે શોર મચાયા;
હુઈ કયામત ઉનપે ચૌર ગમકા છાયા,
બે દરદી રાજા તુજે તરસ નહીં આયા.

છેટી રંગન.

શ્રાપ દીયા રાજા ભરથરકુ તેરી નારી વીધવા હો જાવ,
સુન પતી પ્યારે, શીકાર ખેલને દીશા ઉત્તર મત જાવ,
માર મીઝા લે ચલે રાજાજી, આચે ગુરૂ ગોરખકે તીર,
દેખ મીઝાંકો, નાથજી ખડોત હુવે દીલમે દીલગીર;
સજીવન કરલો નાથજી મીઝાંકો, માફ કરો મેરી તકસીર
ચેલા કરલો, છોડકે રાજપાટ મય બનું ફકીર.

ગાયક ૭૧૨.

વાટ નાન્સન્સ કેવું હુમખગ—જોતો નહિ રીઝન બહાય,
દે રાઈટ એન્ડ લેફ્ટ એખ્યુઓ—દારને લોકો કાંચ;
ખાનાં પીનાં ને મોજે—બસ ખરચો એવરી પાઈ,
આફ્ટર ડેથ નન વિલ ટેલ યૂ કે—જરા તો પી લેની જાઈ.

(કોરસ) ટાંસો બસ શેમ્પેન—ટાંસો બસ શેમ્પેન,

પ્રાન્ડી શેરી ને મોજેલ—સોડા આઈસ એન્ડ જિન્જર એલ;

ટાંસો બસ શેમ્પેન—ટાંસો બસ શેમ્પેન,

પ્રેન્ડી શેરી ને મોજેલ—કયૂર્સ ઇચ એન્ડ એવરી પેન.

વેર આલવેઝ ઉંચા ટ્રેસીસ—સુન્નાનું વાચ એન્ડ ચેન,

એલ માઈઝસને બળતાંથી—લેટ ઢમ મરમર ઇન વેન;

હુનિયાની એવરી પ્લેઝર—ચાખીને થાવો તૈયાર,

આલમાઈટીને ત્યાં નહિ તો શું જવાબો દેશો ચાર ?

(કોરસ.)

(હોમલો—હાઉ.)

ગાયક ૭૧૩.

દીલસે દુર કર દે ધ્યાન, પુરા ન હોગા અરમાન,

હુય જાનો મન તેરા, હુય માલો ધન તેરા,

સર તેરા, તન તેરા, બે ગુમાન.—પુરા.

દુર હો રીઝલે ચો બદકાર, સુરત કાઢી કર ચમાર,
બબરહાર સીતમગાર, લાગોજી ગરવા, આજ સુન્દરવા, બાન જીગરવા,
તું પ્યારી, હય ન્યારી, મય વારી બલહારી,

કર ચારી, દીલદારી મેરી બાન.—પુરા.

પાક દામન બે હો નાપાકસે હમ તાબ ન હો,
નીચકે હાતમે ગૌહર કબી નાયાબ ન હો.—હય બાનો.

(ખુને નાહક.')

ગાયક ૭૧૪.

દાગે જીનુને ફીર ફીચે, સામાં નચે નચે,
કુરકતમે ઉસકે છાને બીયાબાં નચે નચે.—દાગે.
સૌદા ચે જીલક જખસે હુવા હચે સનમ મુજે,
મય દેખતા હું ખવાબે પરેશાં નચે નચે.—દાગે.
અબ તો જીનુકા હાલ ચે પહોંચા હચે ના સહા,
હોતે હય રોઝ ચાક ગીરેબાં નચે નચે.—દાગે.
બનતી નહીં હચે કોઇબી તદબીર વસ્લે ચાર,
હર ચંદ રોઝ કરતા હું સામાં નચે નચે.—દાગે.
દરતક તુમારે આને નહીં દેતે હચે મુજે,
બીઠલાએ ખુબ આપને દરબાં નચે નચે.—દાગે.
ઉલકતમે તેરે હમકો ચે હાસીલ હુવા સનમ,
પચેદા હુવે હચે બાનકે ખવાહાં નચે નચે.—દાગે.

(ખવાબગાહે ઇશક.)

ગાયક ૭૧૫.

બદીમે પાયા ગમ અરે આદમ,
બેદાર રહો હોશયાર રહો તુમ નેકીમે હરહમ.—બદીમે.
ઇસ દીનકો લો પચેછાંન, કરો સામાન,
કરો ધ્યાન જરા સુલતાન બના પ્રીર કાહાં રહા હામાન,
કરો હરહમ રખકી યાદ, રહો દીલ શાદ,
બદી કરનેવાલોંકી હોતી હયે મીટી યું બરબાદ.

બે દચોલત તાઅત પાચે,

ઇસ જહાંમે અશરત પાચે.

મર બાચે તે જન્નત પાચે,

ન હો યાદ કરીમકી કમ, અરે આદમ.—બદીમે. (હામાન)

ગાયણ ૭૧૬.

ચહે તો તોરા સજન હયે, અરી દીવાંની,
કાંપને તોરા ક્યું લગા મન હયે.—ચહે તો.

ખન્નાસકે બહુસે રીંચ ચહે બનકર,
સહેતા રંબે મોહન હયે, અરી દીવાંની.—ચહે તો.

ગીલમાનરૂ અસ્લી શકલમે આકર,
મીલતા અયે સીમતન હયે, અરી દીવાની.—ચહે તો.

દેખ કરામતસે મેરી ચહે જંગલ,
અભી હોતા ચમન હયે, અરી દીવાની.—ચહે તો.

(સચેકુસ સુલેમાન.)

ગાયણ ૭૧૭.—ગઝલ.

સુખ સંસારમાં નારી સમાન, બીબું નથી ખરે, રૂડી સ્ત્રી જેને જડે
મોજ જગની આરામ માન, સર્વે મેળવી કરે, રૂડી સ્ત્રી જેને જડે.—સુ.
મીત્ર સગાં સુખના સહુ, તજસે આકત જોઈ, કરશે તમ બદગોઈ
સત્ય વળગી રહેશે બહુ, નારી દુઃખ સાગરે, તે તમ બાણજો ખરે.—સુ.

પતી સુખી તેજ ખરો—મલે પાક બદ નાર,
પવીત્ર કોળ ધર્મનો—પાલી રહે વફાદાર—બીબું નથી.

નર તે કમનસીબ ખરો, જેને સ્ત્રી મલે ખુરી, છે વ્યર્થ જાંદગી ખરી
વેહે દીલે ગમનો ઝરો, તે સદા દુખી કરે, આખર ખુરી મરે.—સુખ.

નાર ખરી તેજ ગણાય—દયાનત રાખે પાક
બદકુર્મોથી ડરી હુમેશ—રાખે ધણીનો ધાક.—બીબું.

ખરો સુખી તેજ છે જવાન, જે પામે રૂડી નાર,
સુખે દુખે લોગવે પ્યાર
કહે “નાશેર” જગ દરમ્યાંન, સ્ત્રી છે શ્રેષ્ઠ ખરે,
રૂડી સ્ત્રી જેને જડે.—સુખ.

ગાયણ ૭૧૮.

બુહડે મીયાં હુમક હુમક કરકે ચલે—ખાંકે—અકાકે,
ચરર ચરર બુતી બનાવત તંગ કમર બધાકે મીયાં.

સુધ ગવાઇયાં, ખુધ ઉડાઇયાં, ઉમર ભુલે ખીચારે,
જવાન ઔરતકી લોલી સુરત દેખકે મન લુભાયે મીયાં.
દેખો લટાઇયાં બાતેં બનાઇયાં ભાયો બે મન માંહી વોહ,
ખીમારે ખુલખુલ કુચ્છ નાહીજી લોલી ફરહાદસે બચઠેગી બકે મીયાં.
(ખીમારે ખુલખુલ.)

ગાયણ ૭૧૮.

નાદર દે દાની દી દીમ દીમ દીમ તુમ તુમ તુમ તનનનનનન
રૂમ જુમ જુમ ગાઓ નાચો છુમ છુમ છુમ છનનનનનન
ધર્મ ધુરધર ઇંદર બાણે, ચંદ્રવંશી સુંદર ગુણ ગાને
મંદીર નૃત્ય કળાદિ અંદર પ્રજા સહુ રંજન સુખ દાને
તનન તુમ થનન થુમ ઝનન જુમ છનન છુમ
હો સુખકર નૃપવર નટવર સરવર ખરતાર તમપર
સહાય રહોની, જુમ જુમ જુમ સનનનનનન.—નાદર છે.
(કળાવતી.)

ગાયણ ૭૨૦.

ખટપટ છાંડો સુંદરીયાં જાન, ઝટપટ ચાલો મન્દરીયાં જાન,
તક તક મારે નજરીયાં જાન, કારી કારી નયનનપે જીયા લલચાયે—
ક્યસા બહુ ડારા પુતરીયા જાન,—
એક તો સોહે તોરી બારી ઉમરીયાં દુજે પતરી કમરીયાં જાન
તીજે સોહે તોરી જુલફન ધુંગરીયાં, બાંકી અદાકી ગુજરીયાં જાન,
એક તો રંગીલી છખીલી જુગનીયાં દુજે બજાવે બંસરીયાં જાન,
તીજે માથેપર સોહત હુય ઇન્ડવા, કાનનમે સોહે મુન્દરીયાં જાન.
ગુનકી ધુન સુન તોરી મોહનીયાં, ભુલે બાટુહી ડગરીયાં જાન.
બેદ પુરાન સખ ભુલે તપેસરી, મનકી નાહી ખબરીયાં જાન.
તેલા લગાઉં કુલેલા લગાઉં ચોટી ગુનદાઉં સુન્દરીયાં જાન.
માથે ઝલાઝલકી ટુપીયાં પહેનાઉ; બનાઉં નાગર પ્રામનીયાં જાન.
(સુલતાં ફરીદ.)

ગાયણ ૭૨૧.—કબીર પદ.

હરીકા ભજન કરંગા ગે, જમસે ખુબ લડુંગા બે.—હરી.
અહંતા મારું, મમતા મારું ખાનગદ કહેલાઉં,
મન મેરા ચોક્સ કર રખું, ચીત ચેતનમે મીલાઉં.—હરી.

રામ નામકા ઘોડા મેરા, શીલ લગામ ચઢાઉં,
ભજન પરતાપ હાથમે ખરછી, સનમુખ લેકર દોડું.—હરી.
ઔર લોક કસબકે ચાકર, મેં હજુરકા કાણ,
કામ િધકી ગરદન મારું, સાહેબ રાખું રાણ.—હરી.
મેં સાહેબકા સચા ચાકર, મેરા નામ “કળીરા”
સખ સંતનકું શીશ નમાઉં, જોહરી પરખે હીરા.—હરી.

ગાયણ ૭૨૨.

સાચું એક પ્રદ્મ નામ, અવર સહુ કાચું,
ગૂણુ ગાવા ભક્તિ સણ, નિરલે થઇ નાચું.—સાચું.
કોઇ કોઇનું નથીજ, સાનું સગૂં સાચું;
અટપટિ અટપટ દેખિ, કેમે કરી રાચું.—સાચું.
ઠામ ઠામ છે બિગાડ, વિષયી રસ કાલું;
બૂઠાણું કપટ ભાળી, કેમ મનડું વાળું.—સાચું.

(હરીશ્ચંદ્ર ના. ઉ. મં.)

ગાયણ ૭૨૩.

ઉંચા હો દરબા, નીચી હો પરબા, બનું જો બાદશાહ મંચ અયે ચાર
સયેદુકો માર માર, કયેદુકો માર માર, દોનોંકુ કર મયેં ચાહાંસે

ફાર.—ઉંચા.

સુલતાન બનું જો મયેં ચાહાંકા, રહે સયેદુ કયેદુ ન બાંકા,
પ્રીર ખઓફ બતાઉં ઉન્હે બાંકા, ગર શાહ બનું જો મયેં બાંકા,
પુરી પુરી હો મેરી મુરાદ, સબકી દું દાદ, રાણ રહે પરબા.—ઉંચા.
(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણ ૭૨૪.

અહહા ! ઘોડા મેરા ચલતા કયસા ઝમ ઝમ થમ થમકે,
ધીમી તુર્કી, સરપટ દુલકી, ચમચમ બિજલીસા ચમકે.

હાંફું ઘોડા જડકે કોડા—હો હો—હો,

છન ઉતારું તો ચુમકારું—હો હો—હો,

નહીં કોઇ મુઝસા ઘોડેવાલા, જુઠા હૂં તો મુહ કાલા,

ટિક ટિક કરકે ઘોડેવાલા લે અપના ખુરપી બલા,

ચલો ચલો તુમ, હટો હટો તુમ, બચો બચો તુમ.—અહહા !

(સંગીત બકાવલી.)

ગાયણ ૭૨૫—તીલક કામોદ.

બંગરી મોરી મરોરી રે કાંહનાં,
ચુરીયાં મોરી તોરી રે.—બંગરી.
લપક અપક મોસે કરત નટવર,
“ ચાંદ ” લખો બારા જોરી રે કાંહનાં.—બંગરી.

ગાયણ ૭૨૬.

બા દેખ ચમન હો દીલબાની, બાબાની બાબાની,
તું હયે લાસાની લાસાની, મંચબી લલચાની
લલચાની, ચુપરી દીવાની દીવાની,
બાએ લહેર દેખું અચોર પાની.—ઓ દીલબાની.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૭૨૭—ગઝલ.

દીલ મેરા જુદે સીયા દસ ગઈ નાગન બન કર
બે ગુનાહ દોસ્તને મારા મુઝે દુશ્મન બન કર.—દીલ.
મર મીટા બાન ગઈ હીજરે અસીરીકી સહી,
પાએ ખુલખુલને ચે ફલ આશકે ગુલશન બન કર.—દીલ.
ઉસ પરીને લખે ગુલરંગપે મીસી બે મલી.
ચોર સીમટા વો દહન ગુન્યએ સોસન બન કર;—દીલ.
હાથ ઉઠાએગે બે બે જુમ મેરે કતલકુ તુમ
તેગ બાબુસે લીપટ બાએગી જોશન બનકર;—દીલ.
બાલ ઉસને બે જનાએપે મેરે ખોલ દીયે,
સબને બાના કે પરી આઈ હયે જોગન બનકર;—દીલ.
આજ ઉસ ગુલકા અજબ રંગ હુવા પીકે શરાબ,
ચમ્પઈ ગાલ દમકને લગે કુન્દન બનકર;—દીલ.
દોસ્ત જબ તક સયે ખુદા કુચ નહીં પરવા મુનીસ,
કયા કરેગા કોઈ હાસેલ મેરા દુશ્મન બનકર.—દીલ.

ગાયણ ૭૨૮.

રંગીલા રંગ ભીના માટે લાવું હું ગુલાબ ! લાવું રે કુલહાની સાબ.
મધુરે હું વાયુ ઢોળું, રહમાં જબોળું, પીવરાવું પિત્રે શીત આબ.—રંગી.
ઉંઘ હું અપાવું લાવું, ગીતડાં હું ગાવું, અંગ કફે, હુધ્ધ વળી રાબ.—રંગી.
(મદન વસંત.)

ગાયણ ૭૨૯.

ડર માં તું દિલ સાથ છોકરા, ડર માં તું દિલ સાથ;
 તુને કોઈ ન મારે લાત, છોકરા-ડર માં.
 તુને સંભાળું પ્રીતીથી પાળું, ચાલ તુને મારા મહેલ દેખાડું,
 ઘરેણું વસ્ત્ર સારાં સારાં કહાડું, ચાલ તું બે મારા મહેલનાં ચિત્રો,
 રમકડાં રૂડાં ન્યારાં વિચિત્રો, (ચાલ્યો, આવ, બી માં, ચાલ હું
 લેળી છું,) મારે કેવાં છે કંકણ હાથ,

બેજે મારે કેવાં છે કંકણ હાથ.-છોકરા.
 તમે માયાળુ દિલ દયાળુ, સૌના કહ્યા વિના હું નહીં આવું;
 માત પિતા તમ બ્રાત કોપાવું, વિધ્યાળુ એ હું સત્ય કહાવું.
 (ના ના નહીં હું તો ત્યાં નહીં આવું, મને ના વળગો;
 તમારે માફ શું કામ છે,) તમે મૂકો મારો હાથ, કહું-છોકરા.
 (ચંદ્રહાસ.)

ગાયણ ૭૩૦.

મયે બન ચલી હું માલનીયાં-કે—
 લે હાતમે છબરી લટક મટક જ્યું ચલે હયે કામનીયાં.
 મયે ગુલચી બનકે આઈ ચમનકે અંદર
 તોડું ગુલાબ સેવટી ચંપા ચંબેલી ખુશતર,
 ચોર બાઈ બુધ નરગીસ હજારાં દીગર,
 ગુલસે શાખે બુદ્ધ મ પડીયાં.-લે હાતમે.
 હર એક ગુલસે એક એક ગુલ હય આલા,
 પર ખુશનુમા હયે સખમે અજબ ગુલલાલા,
 ફર બોલ સરીકી ખુશબો હયે સખપે બાલા,
 કહું કયા સનઅતકી બતીયાં.-લે હાતમે.

(આખે ઇબલીસ.)

ગાયણ ૭૩૧.-ગમ્મલ.

શુદ્ધ પુર પેચમે દીલ અયસા ગીરફતાર હુવા-છુટના દુશવાર હુવા,
 બયેકે બીકલાએ નયા ઇશકકા આઝાર હુવા-મુદત બીમાર હુવા,
 ખાક સહેશંકી તેરે હીજમે છાની અયસી-હુએસીયત તક ન રહી
 પાર તલવોકે મેરે ફસ્તકા હરખાર હુવા-ચલના દુશવાર હુવા.

આપને હમસે કહાયા કે કલ આએગે અર-અબ તક આએ ન હુઝુર
પુરા વાઅદા ન કલી આપકા અયે ચાર હુવા-રૌઝ ઇકરા હુવા.
હમસે છુપ છુપકે બે રાતોંકે ચલે બતે હો-ઇસકા બાઇસ તો કહો,
દોસતી કીસ્સે હુઇ કીસ્કા નયા ખ્યાર હુવા-કૌન દીલદાર હુવા.
મેરે બાઇસમે જહાંમે હુવા શોહરા તેરા-માન અહેસાન મેરા,
મીસ્ત્રે યુસુફ તેરા હુરઅક ખરીદાર હુવા-ગર્મ બાઝાર હુવા.-ઝુદ્દરે.

ગાયણુ ૭૩૨.

ગમ વ સિતમનો હોહોકાર !
બ્યાં બેશો ત્યાં તર દીદાર !
શૂં અદના આલા ગમખ્વાર !-કુલ કરે પુકાર !
હાય બચુબાઇ સાચ સતી !
હાય ! પિરોજબાઇ રત્ન રતી
કાંચ કિધાં ગમગીન પતી ?-કુલ કરે પુકાર !
કુલ કરે પુકાર ! કુલ કરે પુકાર !
સત્ય થકી થઇ ભોગ નાચાર !-કુલ કરે પુકાર !
ટાવર પર ચમ થઇ તૈયાર !
ગફલત આપી કીધાં ઠાર !
રૂહ ગયૂં તમ હરને દાર !-કુલ કરે પુકાર !
આણુ સતીની જગમાં ફરી !
નામ શિયળમાં “રૌશન” કરી !
હાય દગો દઇ ગઇ-ન ફરી !-કુલ કરે પુકાર !
કુલે કરે પુકાર ! કુલ કરે પુકાર !
ચાપીનો દોજખમાં ઠાર !!!-કુલ કરે પુકાર !

(અસલાજી.)

ગાયણુ ૭૩૩.

ચલી નાવ મજધાર લગા દે પાર, પીલા દે ચાર, બને સર શાર,
હરેક મઝ ખાર,
તુંજપે બાય કુરબાન ચેહુ સાકીયા દુની હોગી તેરી શાન,
ઉંચી હે તેરી દુકાન.
સાકીયા આના, સાગર લાના, ભરકે પીલાના, યયમાના રંગ ઉડાના;
સંગ ગાના,

કોઇ તરના એજ ગાકે સુનાના હાં અથ યારે શોખો સંગ
 છેડ ચંગ ગા સારંગ જામકા જમાદે રંગ
 સાકીયા તરસા ન તું એક બુંદ પાનીકે લીયે,
 દીલ તડપતા હય શરાયે અર્ગવાનીકે લીયે,
 ફીર કહાં ચેહ હોસ્ત હોંગે ચોર કહાં ચેહ બઝમે જંગ,
 આ ગઇ પીરી તો રોયેગે જવાની કે લીયે.—જામકા જમા દે રંગ.
 (અસીરે હીર્સ.)

ગાયણ ૭૩૪.

સુન સુન તો જોગી ગુર માહારાજ મેરી શરમ તેરે હાથ,
 અંધીરે દુન્યાં અરે બાઓલી રે સારી લટકતી હોયે દીન રાતરે.
 તેરી પુજનસે સત મીલે રે જોગી, મએહીં તેરે હું નીસાર
 લજન એ ગાયા ઇસ લીયે, કે મગન ગુરજ હોયે
 જપના અએસે મીનત્રકો જો ચોર દુઃખી ના હોયે
 ગુરજ આયે જોગીકે, બહડો લે લો ચરન પહેલે
 અલંકાર તું, નીરંકાલ, ભેતીપરૂપ, મોતીશ રૂપ
 તું પ્રીમ્મ ભાન, તું ચંદ્ર માંન, અએ કદદાન તું દે અમાન.—સુન.
 (કમર-અલ-જમાન.)

ગાયણ ૭૩૫.

નાચ નાચો નાચ નાચો નાચો બદકાર,
 હોયે યે અયે ખાસો આમ દોનો જનાકાર,
 થુકો મુહપે ચાર, ઇનકે હનખાર,
 આલમકી હોયે લયાનતકે યે દોતુ સજવાર.—નાચ.
 (બુદમે અજલમ.)

ગાયણ ૭૩૬.

મરતા હું તેરે હીજમે અએ ચાર ખખર લે,
 અબ જાનસે જાતા હોયે યે ખીમાર ખખર લે.—મરતા હું.
 બાબરે વફા ગર્મ હોયે અએ યુસુફે સાની,
 દીલ ખેચતા હોયે તેરા ખરીદાર ખખર લે.—મરતા હું.
 આંખે હોયે લગી દરસે, દીખા શકલ ખુદાર,
 સર ફેડ રહા હું પસે દીવાર ખખર લે.—મરતા હું.
 (ઇંદ્ર સલા.)

ગાયણ ૭૩૭.—ગમલ,

દીલમેં વહુશતકા તકાઝા હુએ મચલ બને દો
 અપ્ત કહેતા હુએ કે ટલ બએ તો ટલ બને દો.—દીલમેં.
 મએકશી ખુબ કરો તોબાકી જલદી કયા હુએ
 હસરતે દીલકી મેરી બન નીકલ બને દો.—દીલમેં.
 હઝરતે દીલ ન કરો કતલમેં જલદી ધતની
 ઠયેરો ઠયેરો ઝરા કાતીલકો સંભલ બને દો.—દીલમેં.
 હસરતો યાસ તમન્ના તુમહે વહુશતકી કસમ.
 લીડ છોડો મુજે જંગલકો નીકલ બને દો.—દીલમેં.
 વસ્લકી રાત હુએ અરમાન હુએ દીલમે લાખેં
 હૌસમે દીલકે મેરી બન નીકલ બને દો.—દીલમે.

ગાયણ ૭૩૮.

ગોરી મેરા બાલા સંવરયા અંસરીયા બબાયે ગયો રે,
 આતુર શ્યામ અનોખો લોલી કુકત ખોલ ભરે બાદુ,
 ભરે બાદુ રે ભરે બાદુ, ભરે બાદુ રે ભરે બાદુ,
 ભરે બાદુ રે ભરે બાદુ, મોહ રહ્યો રે.—ગોરી.
 અંસરી બબાઈ મન ભાઈ રે કનાઈ ખીરમાઈ લલચાઈ
 ધાઈ ધાઈ ગોપી આઈ આઈ,
 લોલી લોલી બારી બારી, ગોરી ગોરી ન્યારી ન્યારી,
 નારી પ્યારી, ન્યારી પ્યારી,
 તારા ન્યારા પ્યારા, વારી વારી વારી,
 ગોપી તેરી શ્યામ, હુય ચેરી બેદામ, આબ મેરે ઠામ.

(લયલા.)

ગાયણ ૭૩૯.

આદમબાદ ! આદમબાદ ! બદ બલા હુએ આદમબાદ !
 ઇસકે ફન શએતાકો હોવેગે કબ યાદ,
 મુલ્હ હુએ સખકા યહે, ખુદકી બને નહિ ઇબાદ,
 અએબચીં, ગએબચીં, સખમે હુય ઉસ્તાદ.
 મૂલ્હ હોકે યહે સખકા, આરિફ બનતા હુએ રખકા,
 પુતલા હુએ કયા મતલબકા, દેખો આદમબાદ !

મખલુકાતે હએવાની, સખમે આલિખ ઇનસાની,
ગો નહિં જોરે જિસમાની, બુર તો હએ યાદ.
ઇનસાં એ મકકાર! ઇનસાં એ મકકાર!
ખસ, ચલે તો ખાલિકકોલી ઠગકે હો તું શાદ.

(આશકકા ખુન.)

ગાયણ ૭૪૦.

સુખ નહીં જોલે ખાળા તમારી પ્રેમ તણે જે પંથ,
ખાના સુખને જો ઇચ્છો તો, અરપો યોગ્યજ કંથ.—ખાના.
દ્રવ્ય ન જોશો, મેહલે ન મોશો, જોશો ન કુળ અલિમાન,
વિદ્યા રે જોજો વયને જોજો, રૂપ શૂર ગુણ ખંત.—ખાના.
કરી પરીક્ષા પછી સોંપજો, નિજ દુહીતાનો હાથ,
ના લાયક નરને દેશો તો, દૂષે આવશે અંત.—ખાના.

(ત્રિવીક્રમ.)

ગાયણ ૭૪૧.

જુક આઈ ખાદરીયાં સાવનકી
સાવનકી મન લાવનકી.—જુક.
સાવનમેં ઉમંગે જોખનવા
છાંડ ચલે પરદેશ પીયરવા
શુધ ન રહી ઘર આવનકી.—આઈ.

ગાયણ ૭૪૨.

અરે જોરે, મન, દુશ્મન થઈ કેમ દીલડું દુખાવે!
નવ કર મુજપર જુલમ સીતમગર-કાંએ સતાવે.—અરે જોરે.
હસીન સુરત તુંજ, મનના મોહન મુજ-મન મજનું લોલાવે,
તન મન ધન સઉ કરૂં અરપણ પણ જો મન દર્દ મીટાવે,
દુઃખ જાવે સુખ આવે—અરે જોરે.
દીલદારીમાં દીલ લઈ, દીલડું ધુજાવે,
દીલ અધીરાં ધીરે ધીરે, દુઃખ તો ભુલાવે!—નવ કર.

(ખાગે જોહેશત.)

ગાયણ ૭૪૩.

આવો મુજ લાલ લટકાળા પાઓ પીઓ પ્રેમના ખ્યાલા,
છોડાવો છેલ છોગાળા, ધીખવતું તન મદન જવાળા.—આવો.

રમે રજની રસિક રમે, અખંડન રંગ જોખનનો,
ખીલી કળી શું જમર ભટકો, લઈ દહાવો લીઓ મનનો.—આવો.
ખીલ્યું જેમ કુલ કરમાશે, જોખનીયું આ ઉડી જાશે,
ગફલતી મૂઠ પસ્તાશે, સમજી સંસાર સફળ થાશે.—આવો.
(કરણ વેલો.)

ગાયણ ૭૪૪.

ઓહો ઓહો રે પાગલ વહેશી મીઝાં, જાને મોતીઓંકો
ગઝોહરી લાલકો જઝોહરી.—ઓહો.

આલા ન બતલા નીચકોરે, કાગ ન બગલા હોએ
શાંનમે હોએ જયેસી બહુડકે પીઆરી, હુરોંમે હોવે ન કોએ,
નીચકી છોકરી, કીચકી ટોકરી.—ઓહો.

(જુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૭૪૫.

આદમ કયું શએતાનકો દેતે હયેં ઇલજમ,
કયા કુચ્છ ઉસને જોરસે ઇસે પીલાયા જામ.
આયા બશર વખાલમે, બુલા સો બુલા હો સો હો,
આયા બદીકે જાલમે, બુલા સો બુલા હો સો હો.—આયા બશર.
જીસકો કે લત ખરાબ હય, જીન્દગીમે અજાબ હય,
નશએ ગળે માલમે, બુલા સો બુલા હો સો હો.—આયા બશર.
નેક ખીયાલમે રહો, નેકોંકે હાલમે રહો,
આદમી બદ ખીયાલમે, બુલા સો બુલા હો સો હો.—આયા બશર.
(હામાન.)

ગાયણ ૭૪૬.

હું શીકારમેં હુશિયાર કર દું પાર ચલ્લીકો.
નહિ પાયા કેહ શીકાર માઝં કાર બિલ્લીકો,
ઉંદર ચોર છછુંદર હમ હુઢે ફિરતે હય હરદમ,
મુગી મજખી ચાહે મન પકડે હમ હય નહિ કુછ કમ
હમ શીકાર અયસે કરતે, ચોર પેટ મજેસે ભરતે,
ફિરતે ફિરતે ના ડરતે કીસે હો જો બડા આદમ હુશિયાર.
(રાજ ખીજ.)

ગાયણુ ૭૪૭—ગમલે જામીન.

દીખલા દે જમાલ અપના તલખઝાર હું તેરા,
મુસાફી તરેહ તાલીએ દીઠાર હું તેરા.—દીખલા.
કુછ હુરકી ખવાહીશ હુએ ન જન્નતકી તલખ હુએ,
મુફ્તસે મેરી જાન ગીરફતાર હું તેરા.—દીખલા.
હુનીયામે જુલીખાંકી સીફત અએ મેરે યુસુફ,
ખાઝરે મોહુખ્ખતમે ખરીઠાર હું તેરા.—દીખલા.
ખેહોશ કીયા હુએ મુજેહુ જલ્દેને તુમ્હારે,
ઇત્ની તો ખબર હુએ કે ખબરઠાર હું તેરા.—દીખલા.
ખુલખુલકી તરેહ શોરો કુંગા કરતે હુએ ખદખવાહ,
મએ ખાર નહીં યાર મએ ગુલઝાર હું તેરા.—દીખલા.
મએ ખાદએ પએમા ગમે વહેઠતકા હું સાફી,
દે જામે મોહુખ્ખત મુજેહુ મએખવાર હું તેરા.—દીખલા.
અએ સાહેબ ગએરત મેરી જલ્દીસે ખબર લે,
ખદનામ હુવા મએ સરે ખાઝાર હું તેરા.—દીખલા.
કાંટાસા ખટકતા હું રકીખાંકે જગરસે,
ગલ હું મએ તેરા ખાગકા યા ખાર હું તેરા.—દીખલા.
“ જામીન ” કે તેરી કુરકતસે લખે જાન હુએ પ્યારે,
આ મીલ મેરે ઇસા કે મએ ખીમાર હું તેરા.—દીખલા.

ગાયણુ ૭૪૮.

હમે દેખ લે એ પિયારી મોહનિયાં,
પિયારી મોહનિયાં, હમારી મોહનિયાં.—હમે
ચેહુ પાપી જગતસે ખિદાગી હય હમરી,
ખિદા તુંભિ કર મતવારી મોહનિયાં.—હમે.
મુખડે કે મોડે, લો ખસ હમને છોડે,
પ્રીત તુમારી હમારી મોહનિયાં.—હમે. (મહામુદશાહ.)

ગાયણુ ૭૪૯.

દીલાનાં કીયા માલ યા બદુ ડાલા
દીલાના કીઆજી ઠીકાંને કીઆ માલ યા બદુ ડાલા—દીલાનાં.
મનસા જવાંનીકી નીકાલી રે મઇયાં
પએસા હુતેલીમે લાનાં માઇ માઇ કયા બદુ ડાલા—દીલાનાં.
(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૭૫૦.

કરે તોપે હયા રઘુબીર, મહારાની ધીર ધરો.—કરે.
શોક અગિનમાં દેહ ન બાલો, ચિન્તા જવાલ શરીર.—મહા.
(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૭૫૧—ગરબી.

મારારે સ્વામી બોલોની વાહાલા (બે વાર.)
ઘેલી રે થઇને ગોકુલમાં ભમતી
બીજા રે કોઇની વાતો નથી ગમતી.—મારા રે.
વાહાલા રે તારી વાતલડી જોતી
આંસુડાં ભરી ભરીને રોતી.—મારા રે.
હરદી રે હું તો દીવાની થઇ છું
લાલન તારે લટકે લોભાઇ રહી છું.—મારા રે.
પગચાંપી ચાકરીઓ કરશું
મોહન તારી મરજીમાં રહીશું.—મારા રે.
કપટી રે લોકે ભરમાવ્યા તમને
તેથી રે ખ્યારા મેલી આલ્યા અમને.—મારા રે.
રસ્તે તમને કોણ મળી દુતી
જેણે રે તારૂં મનડું લીધું લુટી.—મારા રે.

ગાયણ ૭૫૨.

સખદ સુનરે, ફલ પાઓ જગ અન્દર ખ્યારે,
રખો માલીક સુખ ભાઇ; એ આશીશ હમને સુનાઇ,
ભજન કહો રખકે—ફલ.
પ્રીકો બચનમે આંન કર હર્દ ચઓપ્રેશ બાંન
ઇન્કે સુભાએપર રહેનેસે પુરી ફકીરી માંન
કળ ક્યાંન ધરે જો તું ભાઇ, કે નીપટ સુખ તન પાઇ.
અમલકર તબરે—ફલ.
અમલ હર્દ મએ સીખકર, બનાં પુખ હુશીયાર
સચ્ચા માલક સંભુ સદાશીવ રખ ઉસપર આધાર.—સખદ.
(કમરઅલ જમાન.)

ગાયણ ૭૫૩.

કામમે હો ઝમક ચમક, રૂપ રહે ચમક ઝમક,
 સજ સજવ ચલક ઝલક, સાજ બાજ ઠટક મટક;
 ઠીક ઠાક ચટક મટક; ચાલ ચપટ લટક મટક.—કામમે.
 નીમા બમા, ડગલા ટોપી, ચપકન અચકન, લહેંગા સારી,
 કુર્તી કુર્તી, અંગિયા ચોલી, સદરા સદરી, ઝોલા ઝોલી;
 નેકા બખિયા, દામન ખોલી, મોભ થયલા, પરદા હુંગી,
 સિલવા લો ને દિલકી મરજી, હર છબકા કપરા નવ તરજી,
 મયે હું સબસે પકકા દરજી, લેકીન દોલતકા હું ગરજી,
 કપરે સીના, તારી પીના, જબ તક જીના, તબ તક સીના,
 પોશાક સોનેકે મોલ, પોશાક હીરેકે મોલ,
 ઠટક મટક, મટક લટક, બલક ઝપક, ઝલક ઝમક.—કામમે.
 (અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૭૫૪.

કચસા અંધેરા હય, ઘેરા, ચુપે ફેરા જલનદર ગુરકા,
 આસ મનકી, ખાસ ધનકી, દાસ પનકી, હો પુરી સભી.—કચસા.
 ભુતોકા ડેરા, બસેરા, સનનન બોલે હય જંગા પતંગા,
 હુબા ચંદા, હોકે મંદા, ડાઝે કંદા, જીનોપર અભી.—કચસા.
 (અલાઉદ્દીન આ. ના. મં.)

ગાયણ ૭૫૫.

ચંચલ ચિતવનકી બરછી હયે ને ખાયે હુવે,
 બનકે દીવાને પ્રીરતે હયે ઘબરાયે હુવે,
 કાલે કાકુલ બહ નાગિનસે બલ ખાયે હુવે,
 કારે મતવારે દો નયના શરમાયે હુવે.
 ગોરેસે ગાલોંપર ગેસૂ લહરાયે હુવે,
 ચંદાખર ગોયા કે બાદલ હયે છાયે હુવે.
 ચા રખ કિસ બલિમકે હયે બંદો બહેકાયે હુવે,
 રખતે હયે હુમસે દામનકો ઝટકાર !
 નાચારી, નાકારી હય ભારી દુશવારી બેબારી હરબાર.—ચંચલ.
 (ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૭૫૬.

ધનકે પુબરી ભારી સભી સંસારી સતપન હો કયા ન્યારા
 ખોટી એઠી ટાઇ ગાઇ ગાઇ ને ખુરાઇ સતપાઇ ખાઇ સંસારા,
 ખટપટ ધટકી કપટ હટ રટ રટ ખોલત દેખન હારા.—ધન.
 ઠીક ઠીક ઠીક, ઠીક ઠીક કયા ઠીક સભી જગમે નહીં આસ
 માન માન માનીએ કીસે જુટ બનીએ દોનો હો જ્યેસે તારા,
 કભી જગ નહીં બીન ધન ગુનીબી હયે કીતનન ધરે રૂપ દરપનકા,
 નહીં પાલે કોઇ સતપન હીરો ફીરો બન બન મીલે લેદ હરજનકા.—ધન.
 (હરીશ્ચંદ્ર પા. ના. મં.)

ગાયણ ૭૫૭.—ગઝલે નાસેહ.

વોહ કોન હયે ને દીલસે તેરા મુખતેલા નહી.
 કીસીકી ઝખાંપે ચાર તેરા તઝકેરા નહીં;—વોહ.
 આવો ન આવો પાસ ન બયેઠો ન બયેઠીએ.
 હોના ન મુજ ગરીબપે દીલસે ખફા નહીં.—વોહ.
 આદમકુ ખુદા મત કહો આદમ ખુદા નહીં,
 લેકીન ખુદાકે નુરસે આદમ જુદા નહીં.—વોહ.
 હમ બનતે હયે હુસ્નકા તુમકુ ગુરર હયે,
 તુમ બનતે હો મુજસા કોઇ દુસરા નહીં.—વોહ.
 કહેતા હયે કીસ ધુમંડપે તું હમકો દોઝખી,
 ઝાહેદ તેરા ખુદા હયે કયા મેરા ખુદા નહીં.—વોહ.
 બીમારી મેરી દેખકે કહેને લગે તબીબ,
 આઝરે ઇશકકો કભી હોતી શફા નહીં.—વોહ.
 તનહા અઝીઝ છોડ ગયે મુજકો કબ્રમે,
 ખાદે ફના કીસકા કોઇ આશના નહીં.—વોહ.
 બૈરો જફા લીખા થા હમારે નસીબમે,
 તકદીરસે ગીલા હયે ખુતોંસે ગીલા નહીં.—વોહ.
 કુચેમે ઉસ્કે બનેકુ “નાસેહ” મના ન કર
 કયા બને તું કીસીસે તેરા દીલ લગા નહીં.—વોહ.

ગાયણ ૭૫૮.

બસ ઝક ઝક ચક ચક બનકે હમ, ચલે ઝેંક અકડસે મેલેકો,
કયા કયા વાહાં મજે ઉડાયેગે, ખુબ પીવેગે ઐર ખાયેગે,
ઐર ખીસે ખાલી લાયેગે.—ચલે.

ખુબ ટનચન ટનચન પચેસે લે, ચલે ઝેંક અકડસે મેલેકો,
કરે રાતો દીન વાહાં રાગો રંગ, ખેવડા ખીરાન્ડી તાડી ભંગ,
ઢેલ નકકારે તાસે ચંગ.—ચલે.

સખ ફીકો ગમકો ભુલકે બસ, ચલે ઝેંક અકડસે મેલેકો,
હર સાલ મઝેહ યું કરતે હચે, કબુ ઠાકર ખાકે પડતે હચે,
પર હમ કયા ઉસે ઉરતે હચે.—ચલે.

મત ખીચમે ગડબડ કરના કોઈ, ચલે ઝેંક અકડસે મેલેકો,
ગર આના હો તો આ જાઓ, સખ જાતે હચે મેલેમે અખ,
ન આઓ અલી તો આઓગે કખ.—ચલે.

(મેલાની મજાહ પા. ના. મં.)

ગાયણ ૭૫૯.

સવરીયાપે જ્યા ઐ વાડે, વાડે નીસાડે શરીર,
વેહ મોરા ખ્યારા હય મહેપારા આંખો તારા,
ન્યારા ન્યારા ઐ ખ્યારા અમીર.—સંવરીયાપે,
જાઉં લાઉં લયલાકો, મોરે આંગન મોરે આંગન,
સાજન તેહારે કારન, રાજન તેહારે કારન,
જાઉં ફસાઉં તોરે મનવાકી ટાડે પીર,
તું ધર ધીર તું ધર ધીર.—સંવરીયાપે.

ભંવરા લોભી ફુલકા કલી કલી ડોલે,
મરહા મારી પ્રેમકી રે સજન સજન ખોલે,
કરે તદખીર ન હો દીલગીર મેરે રનધીર.

લયલાકે કારન સજન બચન સુનન ભરન નયનન નીર. (લયલા.)

ગાયણ ૭૬૦.

નીલા પીલા પાયા સદા, આંખોંમે ડોરા પડા.

હોટ મોટે બાલ છોટે, કલી કાજલ ન ઉસને લગાયા

વે ચોટી હચે દુમસેલી હેટી, ગાલ પીચકે હુંચે

પેટ પેટી, ખાત ગાલી, ઘાતવાલી, અચેસી ભાંડીસે

દીલ કયા મીલાયા.—નીલા.

હાથી જ્યોસી કમર, બેશરમ બડી, હાંત કચોડી
નાંક ચચોડી, ગાયા બજાયા રીજાયા તો કયા,
પાઈ હોનો બાંધુ ગઢીઅલ, દેખા દીખાયા સુનાયા.

(બુદ્ધમે વેહેશી.)

ગાયણુ ૭૬૧.—પદ.

તુજ વીન મોરી કૌન ખબર લે, ગોવરધન ગીરધારી રે.
મોર મુકુત પીતાંબર સોહત, કુંડલકી છબ ન્યારી રે—
ભરી સભામે ધુરપદી કારી, રાખી લાજ હમારી રે—
“ મીરા ” કે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરન કમલ બલહારી રે—

ગાયણુ ૭૬૨.

બુલ બુલ ભમે સુગુણુ કુલ રાલી,
નવ રંગ, ઢંગ ઢંગ, સંગ સંગ, સંગ સંગ,
ગુલબરમાં, ચકચારમાં, કુલ ખહારમાં!—ભમે.
ખીલી ગુલાખી કલી, નવ રંગ સાથે મલી, ખુશબો બહેકે ભલી,
ખુબ ડોલે—ખુશ ખોલે—ખુબ ખોલે,
બસ શિરીન જખાને સહી—સુખન કંઈ કહી,
રમતમાં રહી—રિઆવે માલી!—બુલ બુલ.

(ભોલી ગુલ.)

ગાયણુ ૭૬૩.

અચ્છી હુઈ સચેર તેરી આઈ કમખખતી રે મુરાદ,
દેખોજી હુઈ સચેર તેરી આઈ કમખખતી રે મુરાદ—
આજ પીટોગે લલ્લાજી હાં, ખાવોગે તુમ માર,
ડંદે લકડી જુતીઓંકી અખ હોગી બચોછાર.—તેરી.
આજ જરા તો બાંધે જાઓ, રસ્સીસે તુમ યાર,
લટકો પીપલ પેડમે પડતી જાએ માર.—તેરી.

(ખુશરૂ હસીના.)

ગાયણુ ૭૬૪.

દેખો, દેખો, ખીંચે ન જાવો,
આવ, આવ, આવ,
ધીમી ધીમી ચાલે ચલાવો, હૌરો ન ધાવો,
સીટ, સીટ, સીટ !

નહીં નહીં જલ્દી મચાવો,
 વાહ ! વાહ ! વાહ ! નહીં નહીં જલ્દી મચાવોજી.
 સંભલ ! સંભલ કદમ ઉઠા દેખ ભાલકે,
 નિડર, ન કર મુઝે હલાક કુવેમેં ડાલકે.
 ધીરે ધીરે રસ્તા દિખાવો,
 ઠીક, ઠીક, ઠીક !
 કાહે અચસી જલ્દી મચાવો,
 વાહ ! વાહ ! વાહ !
 ન કર ખતર, બશર જરર નહીં સાથ હું
 ચલ આ તું હાથમેં મયે દિયે હાથ હું.—દેખો.

(અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૭૬૫.

દૂર દૂર ઓ મુંહજેર,
 કિસે અચ ખેહ્યા ખુરા ભલા સમઝાવે ?—દૂર.
 સદકે કરૂં ચેડી ચાટીપર,
 તુઝે મુવે કરૂં દરગેર.—કિસે.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૭૬૬.—ગઝલ.

અગર હમ આગળાં હોતે, તો બુલશનકો લુટા દેતે,
 પકડ કર દસ્ત બુલબુલકા, ચમનસે હમ ઉઠા દેતે.—અગર.
 ખુશીસે બોલ લે બુલબુલ, કે પ્રીર ચેહ દીન કહાં હોગા,
 ગનીમત જન ઇસ દીનકો, કે હમ તુજકો દોવા દેતે.—અગર.
 અગર એ દીલ પતંગ હોતા, ઉડાતે ગમકી દોરીસે,
 મુકાબીલ આનકર પેચાંમેં હમ ઉસકો કટા દેતે.—અગર.
 અગર ફરીયાદ લાયા પ્રીર, કોઈ જો હમ ગરીબાંકી,
 કસમ ગુનચેકીલી ખાકર પ્રીર ઉસકો હમ છુડા દેતે.—અગર.
 કદર બુલબુલકે રોનેકી, અરે સઇયાદ કયા જાને,
 જો આશીક હો વહી જાને, ફીર ઉસકો હમ ખીડા દેતે.—અગર.

ગાયણ ૭૬૭.

કયા હુએરાંની હુએ વાહુ ચાહેગા ને હુએગા
કાએઠા ચાંહાંકા ગાએખ રહેનેકા હુએ
કરાંમાલી હુએગા ધરેગા ને પએસા
રખેંગે ખાંના આગે લા લા લા.—કયા.
અપને જલવેકા તમાશા એ દીખાએ
લા લા લાકે આગે રખખે સામાં
કયા કયા કયા બહો ચીજે હુએજી કયારે
નેક બંદે પએસે નહીં લેતે,
પએસેકા હુએ અરે સામાં જા જા જા
ન સરખા મુકત નહીં મીલના હુએ—કયા. (કમરઅલ ઝમાન.)

ગાયણ ૭૬૮.

અરે નાદાન, અરે બે ધ્યાન, જરા તો માન ! જરા તો માન !
ન ખો તૂં જાન, ન હો હયરાન, જરા તો માન ! જરા તો માન !
કયસી રાની, કયસી બાની, કયસે લાલાજીકે લાલ,
ખાતેં તેરી લખી ચૌરી, બાકી સૂખા જય ગોપાલ !—અરે.
રિષીકા માન, બે તું ફરમાન, તો હો ઇસઆન, તેરા કલ્યાન,
અરે અઆન, ન કર હયરાન, જરા તો માન ! જરા તો માન !—કયસી.
(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૭૬૯.

હાય મુજે દહે જીગરને સતાયા, મેરા પ્યારા નહિ દીલ યારા નહીં
કેઈ ચારા નહિ હય ખુદાયા—
કુગાંમે આહમે ફરીયાદમે, શેવનમે નાલેમે,
સુનાઈ દરદે દીલ તાકત અગર હો સુન્નેવાલે મે,
કબાબે સીખ હય હમ, કરવટેં હરસુ બદલતે હંય,
ને જલ ઉઠતા હય ચેહ પહેલુ, તો વોહ પહેલુ બદલતે હંય,
અહેલે બેદાદ મીલા, દીલકા ઉસ્તાદ મીલા, પૂરા સૈયાદ મીલા,
સખત જલ્લાદ મીલા, સાંસ દેખી તને બીસમીલમે ને આતે જાતે,
ઐર ચરકા દીયા જલ્લાદને જાતે જાતે—

હાય જલીમને રહમ ન ખાયા.—હાય.

(અસીરે હીર્સ.)

ગાયણ ૭૭૦.—લાવણી.

તેરી ઉદ્ધતમે હુવે બદનામ, ન નીકલા તુમસે હમારા કામ,
 ખફા કયું હમસે હુવે જાની-બુદાઈ કયું દીલપર ઠાની,
 જીગર ગુલ ગુલકે હુવે પાની, ઉઠાઈ લાખો પરેશાની.
 ચંચલ ચપલા ચલી રસ્તેસે હમપે ચલાવે તીર
 તુજકે ખુદાકી કસમ હુએ જાલીમ બતા મેરી તકસીર,
 ખોયા હુએ ગાંઠકા અપને દામ-ન નીકલા તુમસે હમારા કામ.-તેરી.
 દીલમે લખો લગી હુએ દરશનકી-ગાંઠ તુમ ખોલો તન મનકી
 હુવા એ મીસાલ ગુલશનકી, જાએગી બહાર જોબનકી,
 કલસે દીલ બેકલ હુએ મેરી જાં સુનકે તેરી તકરીર,
 હાલપે મેરે બુદ્ધ કરમ કર બેહરે ખુદા બે પીર,
 ગુઝારા રો રો સુખ હુ વ શામ-ન નીકલા તુમસે હમારા કામ.-તેરી.
 દીખાકે બુદ્ધ બુતે બેપીર ગલેમે દાલી તઓક અન્જીર,
 નીગાહ બરછી અબડ શમશીર દીલે આશકકો દાલે ચીર,
 શકલ પીઆરી તેરી મેરી આંખોમે હુએ દીન રચેન,
 યદમે તેરી આઠ પહર રહેતા હું બે ચચેન,
 નહીં એક પલ દીલકો આરામ-ન નીકલા તુમસે હમારા કામ.-તેરી.
 અલી મીલના હોતો આ મીલ, વગર ન કતલહી કર કાતીલ
 ન જાના છોડ મુજેહ બીસ્મીલ કે આસાં હો મેરી મુશકીલ,
 ખીઆલ નીઆરે ઇસાજકે ચોર નએ હુએ છંદ,
 સુનકે સખાકે બીચ જખાં દુશ્મનકી હો ગઈ બંદ
 “શાહઅલી કફીર” કે હુએ કલામ.—ન નીકલા.

ગાયણ ૭૭૧.

કલકત્તા ધાકા દિલ્લી લખનો આગરા તમામ,
 સિંગાપુર પિનુંગ રંગુન બરમા માંડલા મુકામ,
 મદરાસો લંકા બમ્બઈ સૂરત કિશ્વરે નિજમ,
 પેશાવર અલ્લી મસજીદ પિન્ડી સિંધ લાકલામ,
 ધૂમે ચચનસે દવામ, બચઠે છાનકે તમામ,
 ચાંદી સોના મોતી હીરા પાયા ખુબસા મુદામ.
 ખાતિરદારી શૌકસે કરતે ખાસો આમ,
 હાજિર સારી નઅમતોં મુકતમે મુદામ,

ખાના પીના ધૂમના રંજ ગમ હરામ,
 ઇજ્જત દૌલત તમકનત ચયન ધૂમધામ.—કલકત્તા.
 અમરીતસર સક્કર બક્કર ચક્કર માર બે ક્રિયાસ,
 કાશીજી લાહોર ઐર ઇલાહાબાદ કસંચી ખાસ,
 યૂરપમે લંડન પેરિસ દેખા ખૂબ બેહિરાસ,
 રજવાડા જયપુર દ્વઅવત જિસમેં સાલમેં પચાસ,
 દ્વઅવત સાલમેં પચાસ, નઅમત થાલમેં પચાસ,
 નિત બિરયાની બાકરખાંની બોતલ સામને ગિલાસ.
 દેખો મેરી જાહ માન, દેખો મેરી શાન,
 મિલતા બે વહુ જાનતા મુઝકો અપની જાન,
 આંખોપર ફરમાન સબ, રખતે થે ઇન્સાન,
 અછછી કિરમતે માન્તે, હોતા ગર મિહમાન.—ફલકત્તા.
 (દીલેર દીલશેર.)

ગાયણ ૭૭૨.

ઘડીમે જીસદમ ન હો કમાની, ચલે ન ચક્કરકી જાંફીસાંની,
 બે ગુમ હો ચક્કરકી કુચ્છ નીશાંની, તો ફીર નીકમ્મી રહે કમાની
 ઇસી તરેહ એ ઘડી જાહાંની, હુએ અઓરતો મદ્દસે ચલાની,
 ન હોબે દોનોમે એક જાની, તો ફીર નીકમ્મી રહા વો સાની.—ઘડીમે.
 (ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૭૭૩.

ખુંધી, લંગડી, ખોડી, બોડી, બોખી, બાડી, પ્રિય બહાલી
 ન જાડી ન પતલી, ન લાંબી, ન ટુકડી, ન ભારી, ન ગોરી નવ કાલી,
 (ગાઇને) ખુંધીનો ખપ શું?
 (ગાઇને) તકિયા છિવાડવા ખરચ ખાલી લાગે નહીં.
 (ગાઇને) લંગડી હોય તો ?
 (ગાઇને) જાંબર બાહેર પગલુ કહાડવા માગે નહીં,
 (ગાઇને) બોખી બૈરીનો લાલ બતાવ—
 (ગાઇને) તે ખાવા બટાકો રાખે નહીં,
 કાંજી સેરવો છેવવા છિવા ખટાઇ કે મીઠાઇ સાખે નહીં

કુલ.

પગ નહીં એટલે નાછે નહીં,
 જીભ નહીં એટલે વાસે નહીં,
 ઢાંત વના તે ખાસે નહીં,
 નાક વના તે કાંસે નહીં,
 ઢાંર તાડી ઢાંછે નહીં,
 ચાંદરાત છિવા હાંછે નહીં.

- (ગાઈને) વાહ તુંજ કોહું જેમ તું તેમ ઓહું તારું,
 એવું પૃથ્વિમાં કોઈ પાસે નહીં.
- (ગાઈને) હું છુખી, તે છુખી, ઘેર છુખી, ગામ છુખી,
 હું જેવો છુખી કોઈ થાછે નહીં.
 ખુધી, લંગડી, ખોડી, ખોડી.
- (ગાઈને) ઓડે માથે છેતાન મારે
 એમ કહી પટ પટ કરે નહીં,
- (ગાઈને) ખોડી આંખે બળે દેખાય,
 નજર કો એકપર ઠરે નહીં.
- (ગાઈને) ખાણી જોડી, અપંગ ખોડી
 જગમાં શોધી, જડે નહીં,
- (ગાઈને) કુકડે કુકડું, લાકડે માકડું,
 ઠીકડે ઠીકડું બગડે નહીં,

કુલ.

- આંખ મિંસે પણ ઊઘે નહીં,
 નાક મુકે પણ સુધે નહીં,
 ભાગળ ઘાંટી ભુકે નહીં,
 પાંક જમાડવા ચુકે નહીં,
 તું ભામટાપર તો ચુકે નહીં.
- (ગાઈને) ભામટો ભમતો છું મુજ ઘેરનો,
 પરઘર ભારી પડતો નહીં,
- (ગાઈને) ભારી નહીં હલકો, પથરો, પાનકો,
 છાલકો કુતરો કડતો નહીં.—ખુધી લંગડી.
 (સુડી વચ્ચે સોપારી.)

ગાયણ ૭૭૪.

પહેરી ચોળી, લટકાં મટકાં કરતાં આવ્યાં,
રંગે બોલી, સાડી બોલી મન લોભાવ્યાં,
અંજરના રે અણકારે, કર કંકણના અખડાટે,
કાળજથી નેત્ર દિપાવ્યાં.—પહેરી.

હવે શરમાવો ઠાલા,
શાને દીયરજી મારા,
બોલો-બોલોજી બોલો, બોલો,
મેં કેવા તમારાં નખરાં તો જણાવ્યાં.—પહેરી.

(સૌભાગ્ય સુંદરી.)

ગાયણ ૭૭૫.

ઇશ્કમે બેઠલ હું મન હરવા જરા લાગે અય પ્યારી એહ ગરવા.
ખયરાતે હુસ્ન દે ડાલો, દીલ શાદ હોવે મતવાલો.
તોરી શાન, બહુડે જાન, અલ્લાહ કામ બનાવે મનશા મનકી પાવે.—
ચંદ્ર બદનીયાં, ગોરી મોહનીયાં, મીર્ગ નયનીયાં શુલ લાલા,
બને નરમે મેહુરે બાલા, જોકો આજ નહીં જલા,
આવો-આવો-લુભાવો-રીઝાઓ જાના.

મીલે સવાળ દીલકો ઘર કરવા.—ઇશ્કમે.

(ખુને નાહક.)

ગાયણ ૭૭૬.—ગઝલે ઉલફત.

બે વજહ કયું ખકા હો હમારી ખતા નહીં.
કોઈ કુસુર હમસે તો અબ તક હુવા નહીં.—બે વજહ.
છીલે મુરાદે મીનતે માની દોઆએકી
હમને તુમારે વાસ્તે કયા કયા કીયા નહીં.—બે વજહ.
તુમ છોડ દો તો મઓતલી આયેગી યા નહીં,
લેકીન હમારી ગોર તો હમસે ખકા નહીં.—બે વજહ.
તુમ ચાહતે હો જુસ્કો ઉસીકી તુમહે કસમ,
કહે દો હમારી લાશપે આવોગે યા નહીં.—બે વજહ.
લાખોં હઝારોં સંએકડો મરતે આજ કલ,
હમ અયસે સખત જાં હુએ હમારી કઝા નહીં.—બે વજહ.

નાહક હમે સતાતે હો તુમ લેકે માલો ઝર,
સચ હચે કે મુઝ્લીસોંકા કોઇ આશના નહીં.—એ વજહ.
“ઉલફતકા” જખ મઝા હચકે દોનોકા દીલ હો સાફ
જખ દીલમે રંજ આ ગયા ફીર કુછ મઝાહ નહીં.—એ વજહ.

ગાયણ ૭૭૭.

અરી ચલ ચલ પરી તું હચે તો મચે હું પરા
પરી તું હચે તો મચે હું પરા મેરા ઘર હચે ભરા
તેરા સર હચે ખુરા, કટે તેરા ગલા.—અરી.

લો ખીખી જના તો નીકલા દીવાના

સીડી ઇન્સાન, પાગલ શચેતાન, કાલા મસાન
ચુપ રહો નાદાન.—અરી.

(શુલ સનોખર.)

ગાયણ ૭૭૮.

રાજન સુજની જસકી ખેટી હચે વો જાની મેરે દ્વારે વો
લાસાની, આયા દરીયાસે ચલ, થા-ફીર ઘરકો જાનાં,
નીત મુશકીલ પચેછાના સંગ લે જાના ઉપજ કોપલ.—રાજન.

દો દીનકી આખાન હોગી નીપટ નાદાન,
જાના પાનીમે તુફાન હમકો સોંપી, વો લડકી જ શાંન
લચોટા ઘરકો વો સુલતાન કયા કીજે અખ

ગુમાન અચે દીલજાની.—રાજન.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૭૭૯.

અખરસે કરકે કતલ વો કાતીલ ચલા ગયા,
યે મુર્ગ મેરે કર ખીસમીલ ચલા ગયા.—અખર.
મુતલક નહીં હચે રહમકા ઉસ શોખમે અસર,
મુજકો તડપતા વો સરે મહફીલ ચલા ગયા.—અખર.
તેગે જુદાઇ રખ ગયા સીનેપે મેરેપર,
ખંજરસે કરકે કચું ન વો ખીસમીલ ચલા ગયા.—અખર.
અખ જાકે લઉંગી ઉસસેહી મેં મરહુમે વીસાલ,
એક નજરસે જો કર મુજે ઘાહીલ ચલા ગયા.—અખર.

(ખવાખ ગાહે ઇશક.)

ગાયણ ૭૮૦.—પીલુ-હુમરી.

જોખનવા ગોરી હો દીનકી મીજમાન;
મત કર માન ગુમાન—જોખન.
આન મીલેકા-મેલા સખીરી,
રખીયે ઇતના ધ્યાન.—જોખન.

ગાયણ ૭૮૧.

સંગે ગુરને મુઝે ખીસમાર કર દીયા,
જઓહરકો અકલો હોશકે ખેકાર કર દીયા.—સંગે.
જડ અપની અપને હાથસે કાઠી હબાર હુએક,
તેજુએ તબાહને મુઝે તલવાર કર દીયા.—સંગે.
અએ ચર્ખ તેરે જુદમકી આતશને સરખસર,
દીલકો જલાકે ખાક કીયા ખવાર કર દીયા.—સંગે.

(આજમશાહા.)

ગાયણ ૭૮૨.

મય ચંચલ આફત હું ફીત્ના, બડા શ્યાના, બડા દાના,
મય સીધા સાદા હું જીતના હું નટખટ ફર જના.
બડા જંગી હું, બડા સંગી હું, વાહવા વોહ, લટપટ રંગી હું,
મય ચાહું જીસે, બહેકાઈ કહીં, સમઝાઈ મય.
અંતર મંતર જંતર તંતર સારી ભરી ખાતે મેરી વાહ વાહ વાહ.—મંચ.
(લયલા.)

ગાયણ ૭૮૩.

ડર હુએ તુઝે કીસકા ખોલ, ચલ આ જા,
ધુંધટ હયાકા મુખડેસે તું ખોલ.—ડર.
ગાડીલી હુએ મેરી, બાડીલી હુએ ફેર,
કયા તેરે જોખનકા મોલ.—ચલ.
બનુ મએ અમીર, ઐર અમીરન બને તું,
કીસ્સે હો ફેર તેરા તોલ—ચલ.
મીઠી મોહનીયાં, મોરી સોહનીયાં,
રતન તેરે હોટ અમોલ.—ચલ.

(જુદમે અજલમ.)

ગાયણ ૭૮૪.

તોરી ખુખીઓંકે રંગ અનોખેસે મોહુકો દીખાઓરે,
 આવન જાવન સફર તલક, મન લુભાઓ રે.—તોરી.
 ઢલકત પાંની નચેન પાઇ, સંગ સીવા મોહે અચેન નાહી
 સુઝત ખુઝત મોહે નાહી, બનકો જાઓ રે.—તોરી.
 દેસસે જાનેકી ફીક મચે કડં, શોખીઆં મચે તોરી સહું
 જઈઓ જઈઓ મોરે સાહેબ જમાલ, કર અચે વજીર
 તોહે જો મચે કહું, શેવનકી દીખાત શાંન,
 સાંમાને સફર નીપટ માંન, દરબોલત બેહુદ સાથમે
 રખનાં, લેઓ ઉઠાઓ રે—તોરી.

(કમરચલ ઝમાન.)

ગાયણ ૭૮૫.

અરે ઝુટી દુનિયા હાલ તેરા કયા! કયસી તેરી ચાલ!—અરે.
 કોઈ રોતા, કોઈ હસતા, કોઈ ખોતા માલ,
 કોઈ અફસર, કોઈ નૌકર, કોઈ બેપર ખાલ;
 ઇમાનિકો હયરાની હો, જિન્દગીનીસા હાલ,
 કિસમત ફૂટી તો જુટી ટુટી, રોટીકાભી કાલ;
 જો જાઅલ દગાસે માલ લિયા સો, ઓઠે ફિરતા શાલ.—અરે.
 જિસકો કિસમત, ઉસકો દોલત, બે જહમત હો શાદ,
 જિસકો મિહનત, ઉસકો દિકકત, શિફતસે બરબાદ;
 જો હય બેકસ, વહો હય બે બસ, ઉમ્મર દસ બેદાદ,
 જિસકી હાસિલ, સરવત કામિલ, વહો કાતિલ જલ્લાદ,
 જો બેજર, બેપર, નહીં મયસર ઉસકો આટા દાલ—અરે.
 (અલીબાબા વી. ના. મં.)

ગાયણ ૭૮૬—ગઝલ.

બચેતુસ સનમકો છોડકે કયા કાબે જાયેગે,
 વહાંખી વહી સનમ હય તો કયા મુહ દીખાયેગે.—બચેતુસ.
 જોશે જુનુમેં અપને કલી હમ જો આયેગે,
 મજનુ બનેગે હમ તુમેહ લયલા બનાયેગે.—બચેતુસ.
 ઉસ સંગ દીલકે ઇશકમે જો દાગ ખાયેગે,
 જોરો જફા સહેગે વોહ સાબેર કહાયેગે.—બચેતુસ.

આશકડો કયા ઝર હય કાળેકો જાનેકી,
હમ અપના કુચે ચારમે કાબા બનાયેગે.—બચેતુસ.
રસ્કે મસીહા બાગમે તશરીફ લાયેગે,
બુલબુલ કરેગે શોર તો ગુલ ખાર ખાયેગે.—બચેતુસ.
યારો કફન હમારે લીયે કયા ઝર હયે,
ઊરીયાં જહાંમે આયે હયે ઉરીયાંહી જાયેગે.—બચેતુસ.
દુનીયામે આકે હમને કોઈ કામ ન કીચે,
નેકી કહાં હય સાથ જો હમ લેકે જાયેગે.—બચેતુસ.
ઝાહેદ ઉમીદ હયે હમે દોઝખકી આગસે,
મહશરકે રોઝ હઝરતો મવલા બચાયેગે.—બચેતુસ.
કુદરત વસીલા હયે તુમહેં માઅબુદ પાકકા,
સાબેર કે દરકો છોડકે હરગીઝ ન જાયેગે.—બચેતુસ.

ગાયણ ૭૮૭.

નહીં આગાહ જો મુજસે, વોહ મેરી શાંન કયા જાને,
દીલે દાનાંકે લેદોંકો કોઈ નાદાંન કયા જાને.—નહીં આગાહ.
બદનમે જાનકી સુરત હયે મેરા રાજ પોશીદા,
લલા પ્રીર જાનકી પચેછાંન કો અનજાંન કયા જાને.—નહીં આગાહ.
જો કોઈ અહેલે બાતીન હો, વોહ મુજકો જાન સકતા હચે.
જો જાહેર દેખતા હો વોહ, મેરી પચેછાન કયા જાને.—નહીં આગાહ.
(હામાન.)

ગાયણ ૭૮૮.

છાંડો એહ તકરાર રે છાંડો એહ તકરાર,
મય મહારાજ બાંકા હું તુમ તો લેયા મુરદાર રે.
બાંકા આવા કહાંકા તોરી સુરતપર પયજાર રે.
ચંદરસી મુરતપર મેરી પરીયાં હો બલહાર રે,
ખુબસુરતકી મુરત દયાખો આ જાવે ખુખાર રે,
તુમ ઘેમાં પર બચઠન હારે હમ ઘોડે અસવાર રે.
મંગલ મુરત તોરી કારી, હારે હમ ચન્દા ઉજ્યાર રે,
પંડતકે ઘર જાઈ ભઘયા હીલ મીલકર હમ ચાર રે.
જાપે હો પરસન વાહી યા નારકા ભરથાર રે.—છાંડો.

(સુલતાં ફરીદ.)

ગાયણ ૭૮૯.

ઝટપટ કયેસે મીઠું દીલજાનીસે, દીલજાની લાસાંની—
મયે કશી હો દીલ લગી હો જાન હો આઝાદગી હો,
હીલમીલ જાવે દીલકો લુલાવે, પાન ખીડા ખાવે,

સુંદર શાન, તનમન જાન સખ કુરખાન.—ઝટપટ.

(જુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૭૯૦—ગઝલે દાગ.

તદખીરસે કીસમતકી યુરાઈ નહીં જાતી,
ખીગડી હુઈ તકદીર બનાઈ નહીં જાતી.—તદખીરસે.
મય પીતો સહી તઓખાલી હો જાચેગી આહીદ
કમખખત કયામત અલી આઈ નહીં જાતી.—તદખીરસે.
આંસુ ન પીયે જાએંગે અય નાસહે નાદાં
હીરેકી કની જાનકે ખાઈ નહીં જાતી.—તદખીરસે.
પીસા હય યહાં તક તેરી રફતારને આલીમ
આંધીસે મેરી ખાક ઉડાઈ નહીં જાતી.—તદખીરસે.
અય 'દાગ' કહા હાલે દીલ ઉસ દુશમને જાસે
નાદાન તેરે દીલકી સફાઈ નહીં જાતી.—તદખીરસે.

ગાયણ ૭૯૧.

ચૌવન મદમાં લચકેલી છેલી સાહેલી !
થઈ ઘેલી—પ્રીય વેલી—રસ રેલી—મન ઠેલી,
રહી રસીક—રંગમાં મુઝ સખી અલખેલી.—ચૌવન.
રસ ચાખો !—હાં ! હાં ! લાખો !—સુખ સાખો !—રીત રાખો !
લહે મધુર પ્રેમ રંગીલી મદ હડસેલી !—ચૌવન.
(મદન વસંત.)

ગાયણ ૭૯૨.

સાત લાયા થા કિસે, જો લેકે જાવું સંગ મય ?
જામિન હો મેરા કોઈ, ન પાતા હું ચહે રંગ મય.—સાત.
આયા થા તનહા જેહામેં જાવુંગા તનહા હિ મય,
કોઈ કિસકા હો, ન પાતા હું ચહે જગમેં ઢંગ મય.—સાત.

એક મુરંખી હય મેરા ઇઆન ઇસ નાચારીમે,
દુશમનીકિ દેખતા હું ઉસેલી તો જંગ મયં.—સાત.
હો તો હો જામિન મેરા વોહી અય સાહિબ ચલિયેગા;
વર્ના જુન્દાંમે તુમારેહી રહૂંગા તંગ મયં.—સાત.

(મહામુદશાહા.)

ગાયણુ ૭૮૩.

અબ તો દુન્યાકી ઘડી મુઝકો ચલાંની ચાહીએ,
દીલકે ચક્કર કે લીએ કોઈ કમાની ચાહીએ.—અબ તો.
બીન ઘડી ચલનેકે સબ પુજેપે જંગ આ જાએગી,
જબ નીકમ્મી હો ગઈ દુન્યાકે કયા કામ આએગી.—અબ તો.
ખુબ તેરી ખાત અબ મેરી સમઝને પાઈ હુએ
તું કમાનીકે લીએ ચક્કરસી જો ચકરાઈ હુએ;
દેર કારે નેકમે પ્રીર કીસ લીએ ઠએરાઈ હુએ
ખુદ બ ખુદ તેરે લીએ ઘર બએઠે ન્યામત આઈ હુએ.—ખુબ.

(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણુ ૭૮૪.

તોરી મનકી કછુ ન પુરી હો આસ, કાહે સતાએ રે.
મુજપે સીતમ કાહે કરે, જીઅરામે સોચ અરે,
પાએ પાએ નાહીં જીયાકી આસ, છલકી ચલે ના તોરી બતીયાં
દામનકી ખરાબ આબ, જીન કીયા દીયા ચમક તાબ,
બીજલી છતીઆં તલમલાએ, જાનકો જલાએ રે.—તોરે.

(ખુને નાહક.)

ગાયણુ ૭૮૫.

માનો માનો રે ભારી દુખીયારી
વિનંતી જે મારી, કરૂં હું કરી જારી !—માનો.
નારો બેચારી, નાકારી આજારી,
અરે બેમારી બેજારી ! આ-આ-આ-જારી !—માનો,
કરમ ધરમ કરો રે કોઈ, દયાથી મહારી તરફ જોઈ,
કાંપે જીઅરા ! એટલી ખતા જે, મજનો ગુન્હા એ,
માંગુ રે માંગુ રે, પા તમ લાગુ રે, દો બસ વીસારી. !—માનો.
(દોરંગી દુનિયા.)

ગાયણુ ૭૯૬.—ગઝલ.

દફન કરના મુજકો કુએ યારમે,
કપ્ર બુલબુલકી બને ગુલઝારમે.—દફન.
અપને ચુસુફકા અઝીઝે હું ગુલામ,
ચાહે મુજકો બેચલે બાઝારમે.—દફન.
સર મેરા લટકાકે કાતીલને કહા
ફલ લગા હુએ આજ નખલે દારમે.—દફન.
સરકે કટનેકા મુજે કુછ ગમ નહીં,
ખમ ન આ બાએ તેરી તલવારમે.—દફન.
લાશ મેરી કયું પડી હુએ બે કફન,
કયા કફન મીલતા નહીં બાઝારમે.—દફન.
કપ્રમે રોઝન મેરી રખના ઝરર,
મર ગયા હું ધનતેઝારે યારમે.—દફન.
બાદે મુરદન મેરે લાશેકો દબીર
બાકે રખના કુચએ દીલદારમે.—દફન.

ગાયણુ ૭૯૭.

દીલબાની મેરે મેરી તુને કદરબી ના બાની
અબ આવો સૈયાં, ન સતાવો સૈયાં
નજર આવો સૈયાં, નજરાવો સૈયાં—બાની દીલબર.—બાની.
બે ચમનસે ગુજરે તું અય સબા,
ચો ચેહ કહેના બુલબુલે બારસે,
કે ખીબાંકા દીનબી હય સામને,
ન લગાના દીલકો બહારસે.—બાની.

(દીલકુરોશ.)

ગાયણુ ૭૯૮.

ઓ મેરી બાંન દુલહન તઈયાર, તઈયાર કુલ ઘરમે
તોરે મન છોરા પરખ નહીં રે.—દુલહન.
હો મેરી બાન લગન જબ લગી, જબ લગી
બાલપનકી કે જસ દીન હોશ ન થા તુઝકો;
બરસ દોકી થી ઉમર તેરી.—કે જસ દીન.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૭૯૯.

શ્રુટી તઆરીફ હયે કબ કીસને પસ્તાં દેખા,
હમને ગુજરાતમેં કુલ અએશકા સામાં દેખા;
હુસ્નો ખુબીમેં નબકતમેં કહે કામતમે,
અખુદા રશકે પરીબદ હર ઇનસાં દેખા.

(કીત્ત)

સફહા સોનેકા દવાત અઓર કલમ સોનેકા,
ખુબી ગુજરાતકી લીખખું ને હો ચમ સોનેકા;
રંગતે કુટકે ભર દી હય જહાં કી સારી,
દસતે કુદરતને બનાયા હયે ઇરમ સોનેકા.
કોહો બન બાગો ચમન, માલો ખબના રઓશન,
અએસા દીલ શાદ ઇન આંખોંને ગુલીસ્તાં દેખા.—શ્રુટી.
(કરણુ થેલો.)

ગાયણ ૮૦૦.—મુલતાની ખ્યાલ ત્રીતાલ.

ગુરુ આવનકે બલીહારી;
કીરખાં નીધાન કરે;
કીરખા મોપે મયે તુમરે બલહારી.—ગુરુ.
પાઉં પદમ સોહે-માંથે ચંદ્રમાં,
એહ હય છબ જીતી હારી.—ગુરુ.

ગાયણ ૮૦૧.

તુઝે મન કએસે ધરૂં મએં ધીર, નએનન ભર ભર આવે નીર—
દુખકી બતીયાં, કીસે સુનાઉં, પલ પલ ઘટે શરીર,
ઘરદર છોડકે બએઠી હું પર ઘર, બેજર હું દીલગીર,
હાએ નુસરત કરેગા ફળયત કએાન હરે મોરી પીર,
નએનન ભર ભર આવે નીર.—તુઝે.
(બુદમે વેહશી.)

ગાયણ ૮૦૨.

મેરે ગુલશનકા અગર કોઈ સમર કામ આયે,
ઇસ્સે કયા બડકે હય, વહે આપકે ગર કામ આયે.—મેરે.
આજ હય કલ નહીં! એ દૌલતે દુનિયા કયા હય ?
ચહી ખિહતર હય કે સબકો મેરા જર કામ આયે.—મેરે.

ખાલ ઔર માંસલી કામ આતે હયે હયવાનોકે,
 હયક ઇનસાન ન ઇન્સાનકે ગર કામ આયે !—મેરે.
 પાંવ ખિદમતસે કલી આપકે હટનેકા નહીં,
 કાટ લો શૌકસે મેરા જો યહે સર કામ આયે.—મેરે.

(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ૮૦૩.

હાય ! હાય ! હાય ! મય ખેચારી, દુખકી મારી,
 ખેટી ખ્યારી, હું તોહારી, મેરે વાલી, હાય.—હાય.
 અખ્યા જાન, અખ્યા જાન, હો મહેરખાન, હો મહેરખાન,
 અજીજ તો હય મેરા લાઇ, ઉસ્સે કયું શાદી રચાઇ,
 યે કયસી ખાતેં સુનાઇ, કરતે હો કયું યું ખુરાઇ,
 ઉઝ સારી કાહાં ગવાઇ, હોગી મેરી જગ હસાઇ,
 યે હય કયસી આશનાઇ, શાદી બહનસે કરે લાઇ, હાય.—હાય.
 (બુદ્ધમે નારવા.)

ગાયણુ ૮૦૪.

ન આશક મુઝકો જાનો, કે મુહ સમ્મલાલો બાનો,
 ખુની તુમ હો માનો, મઝેં લુંગા ઇન્તેકામ.
 મઝેં ખુદ મુના હું કાનો, વહો ખત તુમારે જાનો,
 યહે ખુબ દિલમે ઠાનો, કે બદ હઝે અબ અન્જામ.
 ખુની તુમકો આમ, જાને તબહી નામ,
 રખસત મુઝે દીજેગા, મુજરા મેરા લીજેગા,
 ખુની તુમકો આમ, જાને તબહી નામ,
 અબસે આપ કીજેગા, ખુબ સમ્મલલકે કામ.—ન.
 (આશકકા ખુન.)

ગાયણુ ૮૦૫—ગઝલ.

કયા કમા અબરેને એક તીરે નઝારા મારા,
 જુસકે લગતેહી જિગર હો ગયા પારા પારા.—કયા.
 કયા તુઝે ઔર ન થા હસ્તીકે જંગલમેં શીકાર,
 મુર્ગે દોલ તુને જો સધયાદ હમારા મારા.—કયા.

હમને રેંકી થી કલી ઉસકે તરફ લાલાકી,
 ઉસને શોખીસે હમે કુલ હુઆરા મારા.—કયા.
 ઇશકખાઝીકે લીએ હમને ખીછાઈ ચએાસર,
 પાસા ગીરતેહી ગોયા રંગ હુમારા મારા.—કયા.
 હીચ દુનિયાકે લીએ કુછ ન સીકંદરને કીયા,
 આપ કયા રોઝ જુયા કીસ લીએ દારા મારા.—કયા.

ગાયણુ ૮૦૬.

જગાએ કોઈ જાદુ જગાએ જુયરા;
 ઉડકે આવે તોતા બન જાવે.—કોઈ
 વાંહાં ખાંનાં ખાવે, પાંની યાંહાં પાવે.
 આ દેખે દીલ જાન—ઉડકે.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણુ ૮૦૭.

કિસીસે નહીં પ્રીત લગાની ભલી, સખ દિલબર હુયે છલી.—કિસીસે.
 જખ તક જવાની, તખ તક હય જાની, પ્રીર જાનીસે આનાકાની,
 જખકે જવાની દલી.—કિસીસે.
 જો ભંવરા કલિયોપર ગુંજે, વહુ આખિરકો ખાત ન પુછે,
 જખ ખેરસ હો કલી—કિસીસે.

(ગોપીચંદ.)

ગાયણુ ૮૦૮.

તુઝે મેરી કસમ ખોલ, ગુઘ્યાં સોહાએ કીસે સાંવરી,
 હુયે જાએરી, દીવાની ચલો જાએરી,
 ચેહુ ગોરા ગોરા ચાંદસા ચેહરા મોરા,
 તારા નીયારા પીયારા હય ખાંવરી.—તુઝે.
 સુન અનારી, ગોરી ગોરી રંગત સારી,
 પર હોં ન્યારી, જુદેઈં કારી, હો પ્યારી શાંન,
 દીવાની હય તું—દેવકી નાની હય તું,
 કાલી ભવાની હય તું,
 કયા તુમહારી મત મારી ગઈ સારી આજ,
 હય નાદાન, હય નાદાન.—તુઝે મેરી કસમ ખોલ.

સુક્યદી ગાલીબ સીયાહી પર હય બસે ઔર ઝુઠી
 હય સખ કહાની,
 સલોના પન દેખેં સાવરોંકા મુંહમે ગોરોંકે આયે પાની,
 હટાઓ ચલો જાઓરી-યેહુ રાર ન બહુડાઓરી,
 લડાઇકે મીટાઓરી.—તુઝે મેરી કસમ બોલ.
 (લયલા.)

ગાયણુ ૮૦૯.—ગઝલ.

રાઝી હંય હમ ઉસીમે જો કુછ દીલરૂબા કરે,
 ચાહે જફાઓ ઝોર કરે યા વફા કરે.—રાઝી.
 અય દોસતો જહાંમે જુસે મુફલસી રહે,
 વોહુ અપની બેકસીકો ન રોવે તો કયા કરે.—રાઝી.
 દુનયામેં જો હસેંગા હમારી મુરાદપર,
 વોહુલી મુરાદ અપની ન પાવે ખુદા કરે.—રાઝી.
 વીરદે ઝબાં યેહુ આફતે મુફલીસકે હયે મુદામ,
 આસા સભોંકી મુશકીલ કુશા કરે.—રાઝી.

ગાયણુ ૮૧૦.

હોતી મુઝેથી હરકત જિસે, મંચને ઉસે ફિત્તાર ક્રિયા,
 રંવા ગલેપર અપને પિસરકે મંચને તો તલવાર ક્રિયા.—હોતી.
 ચીર જિગરકો ઉસકે ઉસકી, આંતોકા એક હાર ક્રિયા,
 ગલેકા અપની જોરકે રહે મંચને અબ સિન્ગાર ક્રિયા.—હોતી.
 બ્હા તો નીંદમે સોઇ હય, મંચને હાકિમસે ઇંજહાર ક્રિયા,
 બીબીને મેરી મેરે ફરઝન્દકાહી હાય! શિકાર ક્રિયા.—હોતી.
 ન્યાજો નજ્ર કરેં પરસુ, કલ જો શાહને ઉસે સરેદાર ક્રિયા,
 રવાં ગલેપર અપને પિસરકે મંચને તો તલવાર ક્રિયા.—હોતી.
 (મહામુદશાહા.)

ગાયણુ ૮૧૧.

શુન ભરી ધુન મોરી સુન પ્યારે,
 સાગરે શરાબપર નજર ન અચ્છેડી કર.—શુન ભરી.
 જાનકે તું અનજાન બને કયું, જાન અચ્છે જાની કયું હારે,
 શરાબ પીના નેક કરીના, સમજે હંય દાના સારે.—શુન ભરી.
 (હામાન.)

ગાયણ ૮૧૨.

જીસે શાદીકી ઘાતોંકી ખાત કરં ઉસે ખાતોંહી ખાતોંમે ખાત કરં
ફેર મંય દુલા બનું, કદમકો યું ધુરં,
જબ મય નૌશા બનું, અકડકે યું ચલું,
ચાંદકે નુરસી શાન હો બની,
ચાલસે માલકા માલ ધની,
ખ્યારીસે ખ્યારા મીલે, ચાંદસે તારા મીલે,
દીલબર દીલારા મીલે,
હમસે વોહ ખ્યારા હમારા મીલે.—જીસે. (ભૂલ ભૂલધ્યાં.)

ગાયણ ૮૧૩.

કયૂંજી આશક ને મરજતે, તુમપર જી દેને કૌન આતે?—કયૂંજી.
કિસ્કે તુમ દિલબર કહલાતે, કિસપર તુમ ઇત્ના ઇતરાતે?
કિસ્કો અપના શયદા કરતે, આશક કયસે પયદા કરતે?
કિસપર નાજે નખરા કરતે, કિસે ઉઢટા શિકવા કરતે?
નાજ કિસે દિખલાને જાતે, ઔર કિસે તરસાને જાતે?
ખ્યાર કહાં પાતે, કયૂંજી? ચાર કહાં પાતે?—કયૂંજી.
આશકસેહી મઅશુકોને દુનિયામેં હય ચાહત પાઇ,
બુલબુલસેહી ફૂલોને હય ગુલબરોમેં રંગત પાઇ,
મહફિલમેં ફાનૂસોનેલી પરવાનોંસે જીતત પાઇ,
જી દે ડાલા લૌરેને જબ કલિયોંમેં હય લજ્જત પાઇ.
હમસે જબ તુમકો હય જીતત, તુમકો હય હમસે કયૂં ગયરત?
રખમેં ને આશકસે નફરત, જોખનલી ઉસ્કા હો ગારત?
ખ્યારસે બેબાર હો, વાહજી દિલદાર વાહ!
ચારસે ઇન્કાર હો, વાહજી દિલદાર વાહ!
દો દિનકા હય ખાલા જોખન, કબ હય રહુનેવાલા જોખન?
પાનીકા હય છાલા જોખન, કયા દેરી હય જાતે?—કયૂંજી.
(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૮૧૪.

પાઇ પાઇ તોરી ચારીકી નજરીયાં.—પાઇ પાઇ.
ધુલન મીલન તુમને રચેંસ રચેંસ કીઇ,
કીની કચેસી મોરી અચેસી રે કદરીયાં.—પાઇ પાઇ.

મગન મગન સીંગરી ઊમર તલક રહે,
સીર પેંચ તોરી ભારી રે પગરીયાં.—પાઇ પાઇ.

(કુમર-અલ-અમાન.)

ગાયણ ૮૧૫.—ગઝલ.

ચમને કુચએ જનાસે સદા આતી હય,
નાઝ કરતી હુવી ને બાદે સબા આતી હય.—ચમને.
દીલમેં આતા હયે મસીહાસે મયે પુછું જા કર,
મરઝે ઇશકકી કયા તુજકો દવા આતી હય.—ચમને.
કચેાન ભરતા હંએ દમે સરદ ને રાતોંકો મુદામ,
હંડી હંડી તેરે કુચેકી હવા આતી હય.—ચમને.
કુરકતે યારમેં અય આફતે ખસતા મુજકો,
રાત કયા આતી હય એક સરપે બલા આતી હય.—ચમને.

ગાયણ ૮૧૬.

ખાત ને દીલમી થી હાંની, વોહી કરી ખુદાને હુવા બાદશાહ
સુનરી દીવાંની.—ખાત ને.

અરી એ બહુડીઆ સુન હું મયેં ય્યાંની
મેરા રૂતબા જાંની, મયેં તો બના બાદશાહ અએસા,
લેજવાયા તુઝકો પએસા, તું ઝુટા અએસા તએસા,
હયે હંએ બોલી કયા, હંએ હંએ બોલી કયા ?
બોલી તેરા સીર મુએ બકતા હયે ઝુટા, ઝુટા કોઇ ગર સુન
પાએ મારે તેરે મુંહપે ઝુટા, કાદરમીયાં જાદરમીયાં
દોનોં ચોખદાર આએ, બુહુડીઆંકો નીકાલો ઇસ્કો ધકકે
દેકે બાહાર ડાલો હુકુમ હયે સુલતાંની.—ખાત ને.
(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણ ૮૧૭.

ગજરા બેચનવાલી નાદાન ચેહ તેરા નખરા,
ગાલોકી લાલી હય તેરી નીરાલી, આંખોમે હય કયસી લાલી
કહીં લડ ગઇ, અહીં અડ ગઇ,
ખુબ નીકાલી હય દેખા એહ લાલી ખાતોંમે હય લોલી લાલી
કહીં ડર ગઇ કહીં મર ગઇ.—ચહે તેરા.

(તાજે નેકી.)

ગાયણુ ૮૧૮.

કુચ્છ અએસા કરું ઝઘડા, મુઝે થએલા મીલે જરકા—

મેરે દીલમે હુયે દાનાઈ, આદત દીવાની બનાઈ,
કહો ઇસમે હુયે ખુરાઈ મેરી કયા, દેખોજી ઇસમે,
હુએ ખુરાઈ મેરી કયા, મીલે લાલો ગઘોહરકી પેટી,
મુઝકો એલી હુએ પીકા,
મુઆ વહેશી બના હુએ દેખ ચમનકો, ઢુંડ રહા ધનકો,
પીટતા હુએ મુએ અપને ભાગકો, દુર હો નીગોડે હમારે
હોઆરેસે જા તું અલી ઘરકો.—કુચ્છ.
(જુલમે વેહેશી.)

ગાયણુ ૮૧૯—કબીર પદ.

કયા દેખે દરપનમે,

મુખડા કયા દેખે દરપનમે, દયા ધરમ નહીં મનમે.—મુખડા.
ઘરકી તીરીયા ઘરમે રાજી, તપસી રાજી બનમે,
અંબવાકી ડાલીપર કોયલ રાજી, મયના રાજી જલમે.—મુખડા.
એક કાગજકી નાવ બનાઈ, ઉતરા ચાહે જલમે,
સત કરમી સો પાર ઉતર ગયે, પાપી ડુબ ગયે જલમે.—મુખડા.
પગીયાં બાંધે પગ અસવારે, લેત જુલાજુલ તનમે,
કહત “કબીરા” સુન ભાઈ સાધુ, એ કયા લગ રહે મનમે.—મુખડા.

ગાયણુ ૮૨૦.

રાત ચક સપના મયને બદ અય પ્યારે આજ દેખા.—રાત.

જા પહુંચી મયે એક દેશમે હાય રાજન !

દૂર હો જાતે ઉસ્કા રાજ દેખા,

જાતે ઉસ્કા તાજ દેખા, લુટ જાતે સખ સાજ દેખા,

સુખ પર પરતે ગાજ દેખા.—સપના.

રાજ તારાજ દેખા, તાજ મુહતાજ દેખા,

રાજકે રાજકો આકૃતમે અય સરતાજ દેખા.—જા પહુંચી.

(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ૮૨૧.

બતા દે હમકો તું હાલ પ્યારે, કે તેરે દીલકો વખાલ કયા હુયે—
ચેહુ ચેહરા તેરા જો આંદસા હુયે, તો કયું કર ઇસકો ગહન લગા હુયે
બતા તો તેરા પીઠર કાહાં હુયે, નીડર નીડર ખોલ હાલ કયા હુયે.—બતા.

ખીયાલ કયા હયે મલાલ કયા હયે, તું સાફ કહે દે સવાલ કયા હયે,
મુરાદ હાંસીલ હો તેરે દીલકી, નીઝર નીઝર બોલ હાલ કયા હયે.—ખતા.
(હામાન.)

ગાયણુ ૮૨૨.

લલકારો રસીલાં—ગાઓ, ગાઓ, હેતે સજલાં રંગીલાં,
રંગ રાગ આનંદ કરી;—લલકારો.
ગાયનની ખુબી નહીં પીછાંણે જે,
ખુદાની નહીં ખુદાઈખી બાંણે તે;
લેહેર અજબ ખરી!—લલકારો.
રાત વિના નહીં આંદની, ફલ રત વિન ન થાય,
રાગ વિના તેમ માનવું—માનવ નવ રીઝાયે!—લલકારો.
(દોરંગી દુનિયા.)

ગાયણુ ૮૨૩.

રે ભાઈ આવે વખતે હું શું કરું
કે નાણું સંધું રોકાયું છે આજે ખરું;
છે થોડા દહાડામાં હુંડીની આશા મને,
તે આવે ત્યારે કેની ભાઈ આપું તને;
(કોરસ).

તોળી દે એક હબર-ખાલી ના વાર લગાર;
ઠાળી વાતો છોડી ધે ઓ કોચીના શાહુકાર;
તોળી ધે એક અબર-ખાલી ના વાર લગાર,
ભોળી વાતો છોડી ધે ઓ કોચીના સાહુકાર.
શું તારે કાળે કોઈની હું ચોરી કરું,
કે છતે પૈસે લિફ્ફા માંગી હાથો ધરું;
તું તો ડાહ્યો છે ભાઈ શુદ્ધી કયાં રે ગઈ
શું થોડે ખેસી આવ્યામાં છે લાભો કંઈ ?
(કોરસ) (હોમલો હાઉ.)

ગાયણુ ૮૨૪.

ધીરે ધીરે, ધીરે ધીરે, ધીરે ધીરે,
કાહુના ખાંસરી બજાઈ તુંને ધીરે ધીરે.—ધીરે.

હર રંગ મોરલી, મધુર ધુન બાણ,
જમનાકે નીરે તીરે, નીરે તીરે—કાહના.
(નિંદાખાનુ)

ગાયણુ ૮૨૫—તુલસીદાસનું પદ.

નાહક ચેત લગાયો, લેદ ને હું નહીં પાયો,
નેગી બનકે સખ જગ હુંડો, ઘર ઘર અલખ જગાયો,
ગંગા જમના ઔર ગોમતી ઘાટ ઘાટ સખ નાહ્યો.—લેદ.
અબલખ નીરંજન અપને રામમેં રામ રામ છાયો,
માયાખી લોલ બસે તન દુતી તોલી નજર નહીં આયો.—લેદ.
બદરીનાથ દુવારીકા આયો, જગન્નાથ કર આયો,
મેં જાણું કછું પાપ કટેગા, ઉલટો દાગ લગાયો.—લેદ.
શ્રી ઠાકોરકી સેવા કીની, હાથ લે ઘંટ બજાયો,
“ તુલસીદાસ ” ધરે મસ્તકપર હાથ, માંથે તીલક ચહુડાયો.—લેદ.

ગાયણુ ૮૨૬.

યા કરીમના, યા રહીમના, મોરા નાદીર ગુલબદન, થા ને સંગ,
આજ રંગ, લાયા અંગ, અસલી ઢંગ.—યા કરીમના.
તુમ પ્યારે હુમારે ચાંહાં આ મીલે આજ સચ્ચોતન પ્યારી કે કુલ
ખીલે મોરે નયેના ભયે મુક્તમે બદનામ કીજે આમ
નેક કામ.—યા કરીમના.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણુ ૮૨૭.

હવે આ તાલ, ખરી ખેડી, જુઓ ખાના ખરાખીમાં,
થયો આબાદ, અરે હું તો, હસદની પુર શરાખીમાં;
(કોરસ) બચ્યા લવજી, લુચ્યા લવજી, અંતે મારી ખુજસે પ્યાસ,
સુખથી ગબડી, દુખમાં સબડી, અચખુચ બનસે સત્યાનાસ.
જરામાં આગ, હવે સલગી, કપડ ભડકું ભસમ કરશે,
સુખો આરામ, સહુ સાથે, અરે બચ્યા બળી મરશે.—કોરસ.
(લોલી ગુલ.)

ગાયણ ૮૨૮.

આદમ ઝીતા બાજુ ખેલા ગુનકા પાસા ડાલા,
 ગુલશન તેરે નસીબોંકા ગોચા કુલા ગુલલાલા,
 દીપક હય લાસાની જીસકા ચંદરસા ઉબલા,
 લે કર છલ્લા જલદીસે જા કીંમતમે હય બાલા;
 ભુલેના, કહેના, વહાંપર જાના ચાલાકીસે,
 જા ફતેહ હય તેરી દીપક લા બેબાકીસે,
 ચલો રે, ચહાંસે, મીલ કર સારે જાતે હંચ લો;
 ભુતોંકે, દેવોંકે, અફસર-ખ્યારે જાતે હંચ.

(અલાઉદ્દીન આ. ના. મં.)

ગાયણ ૮૨૯.

જરા લેરે ચલ નાંચ મેરે ગબરૂ દેવજી આએ મેરે.—જરા.
 નાચ નચાયા, પુજા બનાઈ આંનકે જી બહેલાઓ
 મચે હું થકતા, કયું હચે બકતા, ગીરા ભઈયા દઈઆ
 દઈઆ, જરા ઠોકરસે છુંમ છુંમ કર ગબરૂ દેવજી આએ મેરે.—જરા.
 (ગુલ સનોબર.)

ગાયણ ૮૩૦.—મલ્હાર હુમરી.

બચેરન બાદરયા બરસે;
 મોરા પીયા બીન જીયરા તરસે;
 સોતીથી મેં અપને મહેલમાં
 કયેસે લગાયે રામ જનનન જનનન
 કંગના તુટ ગયો કરસે.—બચેરન.

ગાયણ ૮૩૧.

દેખ અજલમ તેરી ખુ અચ્છી નહીં?
 હમસે તો યે શુકતેશુ અચ્છી નહીં?—દેખ.
 બુલ્મસે તેરે હચે આવારા વતન,
 ચાલ ચલતા અબલી તું અચ્છી નહીં!—દેખ.
 આશનાઈકે ન કર મુઝસે કલામ,
 ખાત યે બેઆબરૂ અચ્છી નહીં.—દેખ.

(બુલ્મસે અજલમ.)

ગાયણુ ૮૩૨.

જય યોગીરાજ ધનું સ્વરૂપ આપ છે;
સદા પ્રતાપી દિવ્ય દેવના અમાપ છે.
અમે કરીએ વિનતી તમારી, ઉર ધારી પ્રિતી ભારી,
કરો નજર દયાની સારી થાય જય જય જય જય જય.
હરો પાપ દુઃખ સુખ આપી આજ;
શુભો વીનતી અમારી હે કૃપાળુ યોગીરાજ.—જય.

(રાજબીજ.)

ગાયણુ ૮૩૩.

ખુબ દમ ઔર ખમસે ઉઠાવો કદમ,
હુયે બહમ બર કદમ હોંશિયાર,
હર બશર, બેબતર, સફ બ સફ હો બહમ,
હુકમ પર રોજે સબ ઉસ્તવાર.
લો લો લો—સર મારો,—હો હો હો—ઠીક ચારો!
લો તેગે દુદમ, ખીંચો પયહમ, હો તેજે સુખુક રક્તાર-ખુબ.
(અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ૮૩૪.

ખેડેકી બસીઆ તીરીઆ હું રસીઆ સુખસે રહું મએ
નગરીઆં—ખેડેકી.

અએસી શેહેરકી કુવડ હએ નારે, લાખન
રૂપઇઆ બીગાડીઆ; હીલકે તો પનીઆ પીવન
નહીં જઇએ, બએડી પસરકે સેજરીઆં.—ખેડેકી.

હમહું દેહાતનકી નારી સુગડીઆ ચુની ભુસીમે,
ગુજરીઆ, પીસુ પકાઉં મએ કુટું રે છાંનુ, ભર ભર
ઓસાડું ગગરીઆં.—ખેડેકી.

(ખુશરૂ હસીના.)

ગાયણુ ૮૩૫.—ગઝલે મીરઝાં.

એક ફકત મંચ નહીં આહનેવાલા તેરા,
જસને પયદા કીયા વોહલી તો હય શયદા તેરા.—એક.
ઝખમ પર મેરે નમક છીંડકા બનાયે પાની,
પ્રીરલી કંડા હુવા ન કાતીલ કલેખ તેરા.—એક.

હલકપે મેરે છુરી ફીરકે વો યું બોલા,
 હમલી દેખેંગે તડપનેકા તમાશા તેરા.—એક.
 એ સર તેરા જાન તેરી, આશકે શયદા તેરા,
 સબહી તેરા હય તો પ્રીર કીસ લીયે મેરા તેરા.—એક.
 ઉમ્ર ભર સિજદેસે મય સર ના ઉઠાઉંગા કલી
 હાથ આ જાએ અગર નકસે કસે પા તેરા.—એક.
 હઝરતે મુસાને દેખા નહીં જલ્વા તેરા,
 જુસ્કા જુમે રહા દાગે તમન્ના તેરા.—એક.
 યહે હયે ઉમીદ શબો રોઝ “મીરઝા” કી
 કઝકે વકત ઝબાંપર રહે કલમા તેરા.—એક.

ગાયણુ ૮૩૬.

હો ન દીલ આરામ તો કયા દિલકો આરામ,
 દિલકો આરામ, ન તો જીનેસે કામ.—હો.
 આંખોને કાતિલકે બરછી હય મારી,
 મયે બનકે મતવારી, હૂં કાતિલ પર વારી,
 હય જીમે બેબારી, લાચારી, લાચારી.—કયા દિલકો.

શેઅર.

જિસ્કો અય રશકે સનમ તેરી અદા ભાઈ હય,
 ઇસ્કો ફરીમે તેરી પાસે કળ ભાઈ હય,
 ખાકે હમ ખુને જિગર અશક સદા પીતે હયે,
 ઇસ મુહબ્બતમે હમે દોહી ગિળ ભાઈ હય.—મય બનકે.

(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ૮૩૭.

સાડે તીન પૈસે શેર મછલી ના બેચુંગા.—સાડે.
 ઝોટી મેરી મછલીમેસે નીકલી યહે અંગોઠી,
 બાબરમે જા બેચું ઉસ્કી ખરીદ લાવું રોટી.—સાડે.
 અંગોઠીકો બેચું ભલા રૂપયે લાવું તીન,
 મુરગીયાં ઉસકે લાકે બેચું અંડ આરા દીન.—સાડે.
 અંડેકે જો પૈસે આવે ઉસ્સે લેંગે બકરી,
 બલાં ફેકે હાથમેસે લે પ્રીરેંગે લકડી.—સાડે.

બકરીકે બચ્ચોંકો બેચું ઔર લઉંગા ગાઇ
ગાઇકા ફેર દુધ બેચેં ભચેંસા લેવે ભાઇ.—સાડે.
ફેર લઉંગા મચેં હવેલી સૌદાગર કહેલાવું,
દરબારમે મચેં બાદશાહોંકી બે ધડક ચલ ભવું.—સાડે.
શાહબદી બડી કોઇ આશક પડેગી મુઝપે વહારે,
શાદી ઉસ્કે સાથ કરંગા તબ બુકેંગે સારે.—સાડે.

(શકુંતલા.)

ગાયણ ૮૩૮.

કયસા પકડ કર, મચેંને જકડ કર, લાયા સાહેબ હેખો શીકાર
પાગલખાંન બહાદુરકો હો ઇનઆમ અબ અચે આલી વીકાર.—કયસા.
કર તું બયાં અચે નાજની હચે શૌહર કૈન તેરા જુશાન ?
શૌહર હચે ગીલમાનરૂ મેરા, ઉસપર હુવી હું મચેં કુરખાંન.
તુઝસી પરીકે તો બહો લડકા લાયક કબ હચે અચે નાદાંન ?
સચ હચે સાહેબ, ઉસ્કે તો હચે બહેતર પાગલ બાંકા જવાન.
ચલ નીકલ બા અંદર બક બક બીચમે મત કર ચો મુરદાર,
પાગલખાંન બહાદુરકો હો ઇનઆમ અબ અચે આલી વીકાર.—કયસા.
(સચેકુસ સુલેમાન.)

ગાયણ ૮૩૯—ગારા દાદરા.

દહીમારે તુરકવાને ઘેર ગઇ રે,
ઘેરે ગઇ, ઘેરે ગઇ, ઘેરે ગઇ રે.—દહી.
આપહી જાગે મોહીકો જગાવે,
લાખો રૂપૈયેકી મોરી નીંદ તો ગવાઇ.—દહી.

ગાયણ ૮૪૦.

કુપુત્ર એક શુદ્ધ કુળમાં અંગારો છે;
તમામ આબરૂ ને માન બાળનારો છે.
કીરતી મેળવે મહાન જીંદગી સુધી;
પદ્મ પુત્રજમાં નામ ટાળનારો છે
અસત્ય દંભમાં પૂરો ઠગાઇમાં મ્હાલે;
અધર્મી પાપ માર્ગ ઉપર ચાલનારો છે.

(હરીશ્ચંદ્ર ગુ. ના. મં.)

ગાયણ ૮૪૧.

છોડ દે ડરકી ખાત મીયાં મોરે છોડ દે ડરકી ખાત,
ખોડ ખતર સખ જાવેંગે તું લે રખ ચે છલ્લા હાત.—છોડ.
દો રાસ્તે હુએ સીધી રાહાસે ચેરાગ નજર એક આએ,
ઉસકો ખુબકે લા તું એટા તાકે જુયા સુખ પાએ.—છોડ દે.
(અલ્લાઉદ્દીન વી. ના. મં.)

ગાયણ ૮૪૨.

કામનીયા કાહે ખડી હો ચલકે કરો ન શીંગાર,
ચલકે કરો ન શીંગાર, ખને દીલદાર, પરી રખસાર.—કામનીયાં.
ઉમંગકે સંગ અંગ સબયા ઢંગ બનાયા રંગ જમાયા
વાહ વાહવા, આહ હાહા, રસીલી છબીલી નુકીલી હું નાર,
હીલેં મીલેં ચલે ચલેં સખ ગુલોબાર.—કાહે ખડી.
(લયલા.)

ગાયણ ૮૪૩.

મરતી હું જીસકે ઇશ્કમે ઉસકો ખબર નહીં
કયા આહ બેઅસર હુએ કે મુતલક અસર નહીં.—મરતી.
હુય આંદનીલી તાબસે ખુરશીદ કે ઝીઆદ,
પહેલુમે મેરે જબસે વો રશકે કમર નહીં.—મરતી.
મલતી હુએ હાથ હાલપે મેરે તમામ ખલક,
ઉસ પરલી તુમકો રહમકી મુતલક નઝર નહીં.—મરતી.
કયા નાસેહા દરાતા હુએ સખતીએ મર્ગસે,
આશક વહીં હુએ જાનકા જીસકો ખતર નહીં.—મરતી.
(ખવાબ ગાહે ઇશ્ક.)

ગાયણ ૮૪૪.

યારો બહાદુરી દિખાકે કર લેં જો દુશ્મનકો ગુલામ,
પાયેંગે મરતબે બહો આકે, મનસબદારી, ધન ધામ.
દુશમનકા મિટવા દેગેં નામ, આજ માર મારકે તમામ,
હોંગે પરાજય પાકે, બંદર, બાલૂં નાકામ.—યારો.
ચલ કર કરો જીના હરામ, નામ પાવ આમમે દમામ,
લંકાપતી જય પાકે જગમેં રહે આઠો જામ.—યારો.
(રામ લીલા.)

ગાયણ ૮૪૫.

ચલે ફેર નજરીયાં ભાઈ—ચલે ફેર નજરીયાં ભાઈ
રો રોકે ફટતી છતીયાં
અબ કૌન પુછે બતીયાં કૌન લે ખખરીયાં ભાઈ.—ચલે.
(હામે હુસ્ન.)

ગાયણ ૮૪૬.

દિલમેં હુવસ જબ આવત હય,
આવત હય, લલચાવત હય,—દિલમેં.
લાલચકી કયા છાઈ બાદરિયાં,
સુજ પરત નાહી શાંત ડગરિયાં,
કરકે હસદ પચતાવત હય.—દિલમેં.
(અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૮૪૭.

તાન શાને કરો છો આવું કુડું કામ ?
જેને રાખે શ્રી રામ, કરે સ્હાય ઘનશ્યામ,
તેનું લેઈ શકે કોણુ નામ ?—તાત.
પ્રહ્લાદને પીડી હીરણ્યકશીપુ,
પીતાળ કમાણો શા દામ,
ખુરે મ્હોતે મુવો પાપી અંતે થઈ બદનામ.—તાન.
માહી સતીપર શંભુને બાળવા,
ભસ્માસુરે લીડી હામ;
બળી ભસ્મ થઈ ગયો જાતે બનીને બેકામ.—તાત.
(સૌભાગ્ય સુંદરી.)

ગાયણ ૮૪૮.

હો, વિદેશી ખ્યારા, હજુ ન આવ્યા મારા રે,
કોલ કરીને ગયા શું ફરીને, ટેકી થયા આપ કાન્ત મારા રે.
જીવન જાન મારી, ખ્યારમાં ડુબાવી,
ખ્યારા આમ શું રહ્યા છો ન્યારા રે—
કંઠ માલ ધારી આમ શું વિસારી,
ઘટે નહિ આમ સ્યામ મારા રે—
(શુરવીર શિવાજી.)

ગાયણ ૮૪૯—લૈરવી હુમરી.

સૈયાં જાવો જાવો મોસે ના બોલો,

દેખી તુમારી એ રીત.—સૈયાં.

આત ઘાતમે રોકત હુમકુ,

ઔર ઘઘરીયાં તોર.—સૈયાં.

ગાયણ ૮૫૦.

ઇસ પાપી જગમેં, ધન હુય અયસે ધર્મી ઇનસાનકો !

ઇસ ધર્મીકો જિસને દૌલત ધનકો છોરા,

છત્રો સિહાસનકો છોરા, દુનિયાકે દામનકો છોરા,

સરપર ખેલા, સંકટ ઝેલા, રખખા હુય ઇમાનકો, ઇમાનકો.—ઇસ.

અબ રચકે દિગર ઢબ કોઇ,

ભારી દુઃખ ડાલૂં અબ કોઇ,

નિકલે જિસ્સે મતલબ કોઇ,

મુઝકોણી માને સબ કોઇ,

ઇંદ્રાસનમેં દચ્ખા કરકે, જો આયા સો પૂરા કરકે,

બાજી જીતૂં, કિર્તી પાવૂં, રખખૂં અપને આનકો, મયેં આનકો.—ઇસ.

(હરિશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૮૫૧.

નારી ગોરી ગોરી લાયે હો કીસ કામકી

મયને દેખી તો પાઇ હુય બે દામકી

તોરી નારીકો નઠારી મયને લી હુય જાન

પહેલે ઇસકો તુમ ન સમઝે બન ગયે નાદાન

ખીખી અયસીહી હુયગી વોહ નેક નામકી.

(તાસીરે ખાબ.)

ગાયણ ૮૫૨.

રહે બાકી દૌલત, ન શાહી હુય બાકી

ફકત એક જાતે ઇલાહી હુય બાકી.—રહે.

ગદા યાકે હો શાહા, તવંગર યા મુફલિસ,

હુર એકકી આબિર, તબાહી હુય બાકી.—રહે.

(હાલમ.)

ગાયણ ૮૫૩.

બહેલી બહેલી, ચાલો સાહેલી, મળીને ભેળી, જળ ભરવા,
 ટુટી બધી, રૂડી આ સધી, લઇએ સુગંધી, ન શું કરવા?
 વાડી ખિલેલી, વૃક્ષની વેલી, ફુલે લચેલી, દુઃખ હરવા,
 પાણી વાડીનું અપાર, મધુર ને મીઠું સાર, હલકુંને ગુણકાર,
 વળી પાસે ઘરખાર, અલેસિંહ સુકુમાર, બંધીના છે છોડનાર,
 જાણે અશ્વિન કુમાર, સમારાજના કુમાર, કયો બહુ ઉપકાર,
 પ્રભાપર પુર્ણ પ્યાર, આશિષ દે નમ્ર નાર, પુરો આશ કિરતાર.—બહેલી
 (માનસિંહ—અલયસિંહ.)

ગાયણ ૮૫૪.

જે નેક હોડે કોઇ દીલ આબર બન ગયા,
 આરામ પાડે ગોયા વો ખીમાર બન ગયા.—જો.
 નેકી ન છોડ ઉસ્સે જો તુઝસે બદી કરે,
 તું નેકહી રહા વો ગુન્હેગાર બન ગયા.—જો.
 ખોદે કુઆં કીસીકે ગીરાનેકો જો કોઇ,
 વોહ અપની જાંકા દુશમને ખુંખવાર બન ગયા.—જો.
 (ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૮૫૫.

સોતનકે ઘર નીત જાના, એ જાનાજી કીસ બચરનસે
 રંગ ઢંગ ફરમાના.—સોતન.
 આંખ મીલાડે પ્રીત લગાડે, ભુલ ગયે પ્રીતમ,
 સોતનકે સંગ રંગ ઉડાડે હમકો દેતે દમ.—ઘર નીત.
 (દામે હુસ્ન.)

ગાયણ ૮૫૬.

ખીરમાયા, ખીલભાયા, સુન્દરી, શરમાયા, લલચાયા, હું પરી,—
 સરૂપ સુન્દર ચીતવન બલકી, છળીલી સજ ધજ ખાંકી છલકી,
 ગાત ચંદનકી ખાત ચલનકી, ચલન ચાલ નીત ચંચલ પનકી,
 સુન સુન્દર નઈ ગત નયનનકી, નીરખત ખોવત સુધ તન મનકી,
 સુભાવ તનકા હાહા હા હાહાહા,
 લુભાવ મનકા વાવા વા વાવાવા,
 ભરી ઉમંગસે, પરી અરે અરે અરે.—ખીરમાયા. (લયલા.)

ગાયણ ૮૫૭.

જખતો મએલી મોરે પ્યારે, સંગ ચલું તુમ્હારે,
 સંગ ચલું તુમ્હારે, પ્યારે, જીમે હએ હમારે.—જખતો.
 લેસ બદલ કર સીપાહીકા બની,
 રનને ગમમે હમલી હીસ્સા લેવેગે તુમ્હારે.—જખતો.
 (સએકુસ સુલેમાન.)

ગાયણ ૮૫૮.

સમજ મન સમજ લાગ શુધરવા,
 કૂડાં કપટ કરે છે શું કરવા?—સમજ.
 માત પીતા સૂત બ્રાત ન ભગતી,
 પામે નહીં સ્થીર કરવા,
 દાહાડા દસે દીસ ધાન ને ધનના,
 ભંડાર લાગ્યો તું ભરવા.—સમજ.
 માફ માફ કહે તે નથી તારૂં,
 મમત કરે શીદ મરવા ?
 હજી પણ લાગ અસત્ય વિસારીને
 સત્યના શબ્દો ઉચરવા—સમજ. (હરીશ્ચંદ્ર ના. ઉ. મં.)

ગાયણ ૮૫૯—ગઝલ.

કતલ કરનેકુ આશકકુ, નેગેહ તલવાર કાશી હએ,
 બરેહકે અખમકા મરહમ, તેરા દીદાર કાશી હએ.—કતલ,
 પરેશાન દિલ દીવાનેકુ, નહીં દરકાર અંજરોંસે,
 દિલોંકે ક્યદ કરનેકુ, જુદક બલદાર કાશી હએ.—કતલ.
 ન તસબીહ હએ ન સુજદા હએ, નહી મતલબ કેતાબોંસે
 તસવ્વર બન ગયા દેલમેં, તો ચહી તકરાર કાશી હએ.—કતલ.
 પરેશાન દેખકર મુજકુ જુદમ ઇત્ના ન કર આલેમ,
 શકકત મેહેરબાનીસે, સુખનકા પ્યાર કાશી હએ.—કતલ.

ગાયણ ૮૬૦.

બસ કળબુગ આયો બે ધડક, નહિં શક, બેશક આયો,
 જ્યાં જોશો ત્યાં ખુદ મતલબી, ને મતલબમાં ડાહ્યો.
 હિતકારી કામો વહિ ગિયાં, બસ રહેલો છે સાયો,
 જો રીતી જગમાં એ રહી તો સાયોબી ધાયો ?

કોરસ—આયડી જીવાન ચહાય હાંખરા ચડેલ,
 ડર ન રાખી દુન્યાનો બસ ખોટી કાઢે ખેલ.
 પૈસાથી સઉ છે મેલ, પૈસાથી લેલમ લેલ,
 છે કળજીવનાં કૌતકનો “રૌશન” આય ખેલ.

કંઈ લૂલા, ઢૂંઠા યા કડક, ચક્રમ કે ચેકેપઈ,
 વર શોધે કન્યા જર થકી, મતલબ બસ જરની લઈ,
 નહીં પરવા જગની, યા નહીં ખસલત ખૂબીની કંઈ,
 દિકરી રંડાયાની વડી વહુ લાવે ટાંગણુ બઈ.

(કોરસ.)

થઈ માયા ગુપચુપ ફૂલ વિદા, મુરવતથી નહાસી ગઈ,
 મજહબપર નહિ કંઈ દિલ રહ્યું, દિલદારી ગઈ વિખરાઈ.
 લુચ્ચાઓ ફાવે શક વગર, ને રાંકો હારી જઈ,
 મુછ ઉંચી ને નીચી કરે કળજીવને તાબે થઈ.

(કોરસ.)

સઉ લાલચ, પૈસા ને હવસ, એ ત્રણને સમજે બદ,
 બદ સમજી એ બાબદ ખુરી, કયમ કરતાં નહિં બસ રદ ?
 ને “ટાવરે ટ્રેજેડી” થકી હુમ કૌમે ખોયું પદ,
 પણ ખૂની દોજખમાં જશે સતજીવની આવી હદ !

(કોરસ)

(અસ્લાજી.)

ગાયણુ ૮૬૧.

રાજા હું મએ કૌમકા ઐર ઇન્દર મેરા નામ,
 બીન પરીયોકે દીલકે નહીં મુઝે આરામ,
 સુનોરે મેરે દેવરે દીલકો નહીં કરાર,
 જલ્દી મેરે વાસ્તે સલા કરો તૈયાર.

તખ્ત બીછાવો ઝગમગા જલ્દીસે ઇસબાંન,
 મુઝકો શબ લર બએઠના માહફીલકે દરમ્યાંન.

મેરા સંગલ દીપમે મુલકોં મુલકોં રાજ,
 જી મેરા હુએ ચાહતા જલસા દેખું આજ.

લાવો પરીયોકો મેરી જલ્દી બા કર ચહાં,

બારી બારી આન કર મુજરા કરે વહાં. (ઈંદ્ર સલા.)

ગાયણ ૮૬૨.

બાંધી કરિયાણું ગાંધીનું તન તોડયું બસ બચપણ પટકી,
કુટયાં ઓપડ ખલમાં નાંખી, પણ હરહમ શુધ ગુણની રાખી;
મેં હરહમ શુધ રાખી દાજે, તો મશહુર હકિમ થયો આજે,
(કોરસ) તેં હરહમ શુધ રાખી દાજે;

તો મશહુર હકિમ થયો આજે.—તેં.

(કેમ રે, કેમ છે ?

જેમના તેમ છે, એમના એમ છે, ને ભલી નેમ છે,

તો ચઝદાંની રેહેમ છે.)

હું ત્યાર પછી ઝોળીમાં લઈ સહૂ ઓપડ ઘર ઘર રખડી,
ભૂકીની ત્રણ ચમટી દેતો, પરથમ બસ મન ગમતું લેતો;
લઈ ઝટ મન ગમતું જે છાજે, હું મશહુર હકિમ થયો આજે,
(કોરસ) લઈ ઝટ મન ગમતું જે છાજે;

એ મશહુર હકિમ થયો આજે.—લઈ.

ફાટી વૈદાંની પોથીના નુસખા વાંચી ઝટપટ શિખિયો,
કીધી મેં અકસિર કંઈ ખાકો, કંઈ મરહમ શરખત ને પાકો;
દઈ કંઈ શરખત, વાજે ગાજે, હું મશહુર હકિમ થયો આજે,
(કોરસ) દઈ કંઈ શરખત વાજે ગાજે;

એ મશહુર હકિમ થયો આજે.—દઈ.

(નેક ખસલત તેહેમીના.)

ગાયણ ૮૬૩.

અબ કયા હુએ મનમે સોચ, કે ગંજ મીલા ચમકી કીસમત
અપની, છસકો દીજે ને દીલ ચાહે પેટી મીલ ગઈ જરકી.
ખોલ ખોલ હુએ ભારી હો ગઈ મઓજ.—અબ.

જગ મગાત જવાહરાતલી હોગા, ચલકર અએશ અબ કરો,
ખાક ડાલ ચાકરીકે ઉપર, લેલે બંગલે વાડી ઘરકો પોહોંચ.—અબ.

(ભુદમે વેહેશી.)

ગાયણ ૮૬૪.

ચાંદ ગાયબ હુવા ખુરશીદ નમૂદાર હુવા,
જલ્લગર કયું નહીં અબ તક બહો મેરા ચાર હુવા!—ચાંદ.

શબકો સોયા થા બહો પહલૂમેં મેરે રશ્કે કમર,
 સુખહકો પાયા નહીં જબકે મયેં બેદાર હુવા.—ચાંદ.
 મૌતસે મિલનેકા ઇકરાર કરૂંગા મયેંલી,
 ઉસ મસીહકો મેરે મુઝસે જો ઇન્કાર હુવા.—ચાંદ.
 શમ્અઝી તરહસે જલ જલકે હું બસ મયેંલિ તમામ,
 રૌનકે બજમેં રકીબ આજ જો બહો ચાર હુવા.—ચાંદ.
 (સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૮૬૫—ગઝલ.

રૂખ જો પરહેસે મેરે કમરકા નીકલા,
 નહીં માલુમ કે રહે ચાંદ કીધરકા નીકલા.—રૂખ.
 ઉઠ ગયા બઝમસે દામનકુ ચુંહી બઝકે વોહ,
 એક બાતોંમેં જો મુજ બાક બશરકા નીકલા.—રૂખ.
 સોહબતે ચાર થી એર એશક થા દિલમે મુકામ,
 હોશ બસ ઉઠ ગયે, ચરચા જો સહરકા નીકલા.—રૂખ.
 રોતોહી રોતે કટી ઉમર મેરી મીસ્તે સોહાબ,
 ચશમસે પર કોઈ કતરા ન અસરકા નીકલા.—રૂખ.
 કુદ્દેશ રૂખકી જો ગયા યાદમેં દેલ કયું, “ જોરાત ” ?
 શામ તક લી ન ફેરા આહ સહરકા નીકલા.—રૂખ.

ગાયણુ ૮૬૬.

છે અજબ એ ખુબી ત્હારી ભારી !
 બહુ શરાબ ! ગુલાબી, નશારી, મદારી !—છે.
 ચારો મલાલમાં એ પીણું હલાલ છે—
 ખુશીની એ તો ખુમારી !
 સકલે બશરને કરે બંદર ને
 નચાવે મનહુથી ગતર બી મપારી !—અજબ.
 ચારો શરાબ તો પીવો સવાબ છે—
 બબો છે બેહેશ્તનીજ ખારી !
 બેવરો મસાલાનો ટાંકો ટાંકાવો,
 ને ટાંસો ખબુરાંની ચહરાઉ તાડી !—છે.

(હોરંગી દુનિયા.)

ગાયણ ૮૬૭.

બીના આબાંન દુલહન કરેના કરેના નાંદીમ તેનો દીલ.
 સુનો સરવર તુમ તાલીમ કરોના ધરોના તનબીમ.—બીના.
 પ્રીરેના પ્રીરેના મેરા મકસુમના મના કરે હાકીમ બને
 નાંદીમ સુનો માદર તુમ બની બરતર તુમ નાદીમ.
 કરોના ફીરેના મેરા દીલ.—બીના.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૮૬૮.

અલી નાનકડી નાર, જરા ખુમારી ઉતાર,
 રસ પી પા મીઠી ધરી પ્યાર.—અલી.
 ફેાકટ જોબન જાય વીટી આ !
 મધુરી કળી ! કરમાય ખીલતી કાં ?
 લોગી જમરની સંગ રસ રગ રમી.—અલી.

(કુન્દ બાબા.)

ગાયણ ૮૬૯—જલ્લા જિંજોટી હુમરી.

નીર ભરન કયેસે જાઉં સખીરી મય;
 દગર ચલત મોસે કરત સાર.—નીર.
 ચંચલ ચાતર ચપલ નટખટ,
 માનત નાહી કાહુકી એક બાત;
 તોરી બીનતી કરત મેં તો ગઈ રે.—હારે મેં.

ગાયણ ૮૭૦.

નદી કિનારે લાગી દહેર, દહેકીની દહેઝતે હો.—નદી.
 મધુર પવન વાતો, થંડ થંડ મંદ મંદ,
 કેવી કુદરતી લેહેર—દહેઝતે હો.—નદી.
 ઘડિમાં ઉઠતો ધુંધવાગો સુસવાગો,
 રૂઠયો કુદરતિ કેહર.—દહેઝતે હો.—નદી.
 શિતલ વાય વા ધુમ તુફાને,
 ધૂળવે ગામ શેહર.—દહેઝતે હો.—નદી.

(લોલી જાન.)

ગાયણ ૮૭૧.

હમરે ખેતમે લછમી પરી, પુતરી રતન મોતન ભરી,
કીસમતીયાં શ્રીરસે શ્રીરી, તનકી કબનસે હય પરી.
ધનસે ભરી, ખનસે ભરી, ગુનસે ભરી, સખસે ખરી.
આજ મોહે કીયો રાજધાનીયાં જાત હું બલ બલરામ.
ધન ખરસાયો, દરસ દીખાયો, નીત ભજીયો તુમરો નામ,
દુઃખ વાકો ટારો એ પરભૂ.—હમરે.

(મુરીદે શક)

ગાયણ ૮૭૨.

નહિ નહિ નજર આયા નહીં કોઈ નર,
થકે થકે ઢુંઢકર થકે સરાસર
આને લગા ચક્કર, હાર ગયે છક્કર,
અરે અરે આજ મરે ખાટ તક તક કર.—નહિ.
ખયઠો જરા ચલ કર, ચયન તો લો પલ ભર,
દૂંઢો આકે રાહુગીર, શેર રાત ભર.—નહીં

(હરીશ્ચંદ્ર. વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૮૭૩.

ધન ધન જગના આ ધારા,
નિયમ કર્યા સહુના સારા,
ભૂતળ ગગન તણી રચના—રવિ તાતો—શશિ માતો,
અચળ તારા—સૌના હુનર પણ ન્યારા.—ધન ધન.

અકળિત કરી જગની ઘટમાળ,
વૃદ્ધ જુવાન કર્યાં કંઈ બાળ,
પતિ પત્નિ પર બાંધી પાળ,
કંઈ દાના—કંઈ શાણા—કંઈ રાજા—કંઈ રાણા.
કંઈ દીના—કંઈ હીના—રંગ અપારા—
ખરે આ જગભર, સુખકર, દુઃખહર, મનહર.
કુતુહળ છળબળ છળબળ કર તું.—ધન ધન.

(જ. છો. ની. નાં ગાયણ)

ગાયણ ૮૭૪.

દીવાળીનો દન રે દીવાળીનો દન,
 આજસે મારે મન રે, દીવાળીનો દન.
 માંડ સડયુંસે હાથે મારે આણું રૂડુ રતન.
 રમહું, જમહું, ભમહું, ગમહું, કરીને ખુબ જતન રે.—દીવાળી.
 મેનત જરીએ પડી નથી ને નથી ખરસયું કંઈ ધન,
 અસકે, મસકે, લટકે, સટકે, આવી મનાવ્યું મન રે.—દીવાળી.
 (રાજબીજ.)

ગાયણ ૮૭૫.—ધનાશ્રી-હુમરી.

જોગી જતી ધારી રે—તોરે પૈયાં લાગું.—૧
 કાનો ખીચ મુદલા વાલી, ગલે ખીચ શેલી;
 અંગ લલુત રચાઈ—તોરે પૈયા લાગું.—૨.

ગાયણ ૮૭૬.

વાણ્યાભાઈ, ભાઈ પોચા ખરે, પારશી જખરા ઠરે,
 જખરખી થાઈ કાંઈ કામ ન કરે, વાણ્યો ગતમાં કરે,
 પાકિયાં કરે કામ હાથે ધરી.
 પારશી કરે વાતો લાંબી ટુંકી, વાણ્યો ચાલે જુકી,
 હુપતાનો વાયદો નવ જાએ ચુકી, વ્યાજ નહીં દે મુકી.—પાકિયાં.
 કાંકરે જોડો કાંકરો પાર થાય, ટીપે કુવા ભરાય,
 પારશી થોડાંથી કદી નવ ધરાય, વાણ્યો સંતોશ ચહાય.—પાકિયાં.
 ધોત્તા થાઈ ચાલે લેહકાની ચાલ, ખાએ ભાજી ને દાલ,
 વાણ્યો ખરે ભાઈ લુગડે. કંગાલ, હોએ કેડે બહુ માલ.—પાકિયાં.
 ગાળો સાથે ધખખાળી દસ ખમાય, જો કંઈ મતલબ સમાય,
 વાણિયાની મુછ નેચી મરને કહેવાય, જો કંઈ લાલો સચવાય.—પા.
 પારશી તરાંગેની વાટ થોળી જોય, ઘેરે છેયાં છો રોય,
 શર પેટીની મીલમાં જવૂંજ હોય, વાણ્યો દોઢિયું ન ખોય.—પાકિયાં.
 (તકદીરની તાસીર.)

ગાયણ ૮૭૭.

ઇશ્ક ખુરા જંબલ, કિસીસે દિલ ન લગાના,
 છયલા તુ દિલકો સંભાલ, કિસીસે દિલ ન લગાના,—ઇશ્ક.

મળનૂને ઉલકતમે કયા ફલ ઉઠાયા, ફરહાદને મુક્તમે જી ગવાયા,
વામિકકો અજરને કયા કયા જલાયા, રાંઝેકો જીના વખાલ.-કિસીસે.
એકતો ઉસકે ઘરખર જાના, ફૂળે અપના માલ ખિલાના,
તીજે અપની લાજ ગવાના, ચોથે હુવે ખેહાલ.-કિસીસે.
(નાબ.)

ગાયણ ૮૭૮.

સગપણ સાચું શાનું ભાઈ, શું માયાને વળગું રે,
ગરબ ગરજે સઉ મધ્યું છે, અંતે રહેશે અળગું રે.-સગપણ.
ઉંચા ઉંચા મેહલ બનાવી, કુલ્યા કુલ્યા ફરવું રે.
એ મંદિરમાં કોણ મહાલશે, તારે તો છે મરવું રે.-સગપણ.
અચકે બાંધ્યા વસ્ત્રને વાંધા, ઘણું ઘરેણું ઘડવું રે,
પટોળાં તારાં કોણ પેહેરશે, તારે તો છે મરવું રે.-સગપણ.
ઘોડા હાથી માલ ખજાના, સુખપાલમાં ફરવું રે,
એમાં જાણો કોણ મહાલશે, તારે તો છે મરવું રે.-સગપણ.
(હરીશ્ચંદ્ર ના. ઉ. મં.)

ગાયણ ૮૭૯.--ગઝલ તમન્ના.

મુસ્તાકે મુલાકાત હું, બુલવાવો તો આવું,
કુછ ખ્યારે મોહબતસે ખિલાઓ તો આવું.—મુસ્તાકે.
કયું કર હો મયસ્સર ચહે શમે વસ્લ તુમારી ?
કુચ્છ અયસા બહાના મુઝે બતલાવો તો આવું.—મુસ્તાકે.
રહેતા હય મુઝે ઉસ લખો દનદાનકા ચહ શોક,
ઓસેકે લીયે મુજકુ ન તરસાવો તો આવું.—મુસ્તાકે.
ફરતી હયે તેરે ચોટેકુ કુછ અજે તમન્ના,
ખિલવતમે નીશસત અપની જો ઠયરાવો તો આવું.—મુસ્તાકે.

ગાયણ ૮૮૦.

હાએ પુરાની પાઘડીલી લે ગયા ખાનેકો ગાલીઆં,
કએસી પાઘડી લાલીકી બંગડી છોટી મુમાનીકી બાલીઆં—
હાએ ચાલસે લે ગયા મુજ સારી કડી હુઇ જાલીઆં
પાસ પડોસકી ચીજ ન છોડી, નીડર નીડર કરત ચોરી
મેરી છીનલી પએસા કએાડી, હાએ કલમાંકે ગલેકી તોડી
એચકે ખા ગયા પુરી કચઓરી, સારે કટોરે થાલીઆં.—હાએ
(ગુલ સનોબર.)

ગાયણુ ૮૮૧.

ઓ સ્વામી ! ઓ હામી ! દીનકે સરદાર,
કુછ રહમભી તુમ લાવો હમપર માન લો દાતાર !
જાન લો, સખ માલ લો, હમ લોગ હયે તૈયાર,
તુમ જાનપર રાજકે મત જિનહાર હો આજાર !
કુંકે હો હમ સખકો, ડાલો શ્રાપ દેકર માર,
રાજ હો રાજનકો હય ચહે બાર બાર પુકાર !—ઓ સ્વામી.

(હરીશ્ચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ૮૮૨.

તીલ તીલ્લાના તનનનનનનન નાદીર દીર તનનનન
તુન દીર દીર તનનનન તદીઅન રે, તન દેરેના તદેરે દાની.—તીલ.
હજાર સાલ ઇબાદત કુનદ નમાજ નેસ્ત, કસેકે ઇશક
ન બાશદ ખુદાએ રાજ નિસ્ત (અરે વો બોલ ભુલ ગઈ)
તીલ તીલ્લાના તનનનનનનન.—તીલ તીલ્લાના

તાનુમ તાનુમ તાનુમ તાનુમ તાનુમ તાનુમ તુમ
(વાહ બીબી શીતાબ તુમપર નાંજલ હો અજાબ)—તીલ.
(તખદીલે કીસ્મત.)

ગાયણુ ૮૮૩.

ધરી રાજ તણો શિરતાજ, બની મહારાજ તણા અધીરાજ
ખુશી થઈ ફરશું,
મલ્યો સકળ સુખનો સાજ, સકળ સહુ કાજ થશે મુજ આજ,
ચમન ખુબ કરશું.—ધરી.
કરૂં મોહનાને પ્યારી મારી, જેના જેવી મળે ન બીજી નારી,
મુજ માટે પ્રભુએ વીચારી, જાણે સ્વર્ગથી રંભા ઉતારી !
મળ્યું અમુલ રતન, કરૂં છવથી જતન,
સોંપી તન મન ધન, રહું પ્રેમમાં મગન,
થઈ નવીન નવીન, રસ રંગ મહીલીન,
જેમ જળ વિષે મીન, તેમ દિન પ્રતિ દિન, રહું પ્રિયા પ્રેમ
રસમાંજ.—ધરી.
(રાજ બીજ.)

ગાયણ ૮૮૪.

ચહે તુને આગ જાની સીલગાઇ, બે પરદા વહાં તું આઇ.—ચહે તુને.
 શાહજાદા હુવા સુરતપ તેરે, આશક સુન અચે દીલ આરામ,
 બોલે હચે દો બાતેં કંઈ મચેં ઓર નહીં મુઝે કામ,
 કુબુલ ચે બાત મચેંને ફરમાઇ.—બે પરદા.
 જાનકે તેરી બીબી મુઝકો આશક હુવા બહો બે ધ્યાન,
 રસ્મે મોહબબતસે વો દાના કયસા બના નાદાંન,
 મચેં હું હમશીર ઓર વો ભાઇ,
 બે પરદા વહાં તું આઇ.—ચહે તુને.
 ઉસકો કુછ માઅલુમ નહીં કે હચે તું મેરી જાં દીલદાર,
 ગચેરકી ઓરત જાનકે તુઝપ હુવા હય વો નીસાર,
 વગર ન કયું હોતા વો સૌદાઇ.—બે પરદા.
 પાક ઉલફતમે દોસ્ત હમેશાં નેક કરે હચે જાની કામ,
 હય કીસ કામકી દોસ્તી વો જુસ્મે બદીકા હો નામ,
 વો શચેતાની ઉલફત કહેલાઇ, બે પરદા વહાં તું આઇ.—ચહે તુને.
 પાક ખુદાકે પાક હુનરપર હચે વો આશક ખ્યારી પાક,
 ધ્યાન હચે ઉસકા પાક તું ઉસ્સે ખ્યારી હો બેબાક,
 મય સારી બાતસે પાયા આગાહી.—બે પરદા.

(હુમાયુન નાસીર.)

ગાયણ ૮૮૫—ગઝલે મકબુલ.

તમન્ના શયરે ગુલશનકી અબી સૈયાદ બાકી હય,
 મગર કયદે કફસ ગુલસે, હમે ફરીયાદ બાકી હય.—તમન્ના.
 લોહુ દામનમે તું ઘોયા તો કયા, લેકીન કયામત તક,
 હમારા ખુન તેરી ગરદનપે, અય જલ્લાદ બાકી હય.—તમન્ના.
 મય દેખા બાગમે જાકર, ન ગુલ હય ઓર ન ગુનચા હય,
 અમનમે ખુલખુલોંકી હર તરફ ફરીયાદ બાકી હય.—તમન્ના.
 મંચ દેખા લયલા ઓર મજનુકુ ઓર ફરહાદ શીરીંકુ,
 વલે અરમાન ઉસ તસ્વીરકે બેહજા બાકી હય.—તમન્ના.
 ન લોહુ હય જિગરમે ઓર આંસુ આંખોમે મેરે,
 મગર ખુને મોહબત દિલમે, અય ફસસાદ બાકી હય.—તમન્ના.

નેકાળે અંબરીન મુખસે ઉઠાવે, અથ પરી પચકર,
કે તેરે દરશનમે હમકુ મુખારકબાદ બાકી હય.—તમન્ના.
સોખનકે વે જો થે ઉસ્તાદ ઉનકા હો ગયા યા રખ!
મગર ઇસ વકતમે “ મકબુલ ” એક ઉસ્તાદ બાકી હય.—તમન્ના.

ગાયણુ ૮૮૬.

મોરે સર લયોરી પસંદ તાજ, ચાહત ખુશ રંગ
તઓર નીસદીન સુબન રાજ.—મોરે.

સખ હમ સંગ મીલ દેત મુબારીક,
રાબ પીસર લીન રાજ છતર દીન
હમ વારીસ સરતાજ લખે મહારાજ.—મોરે.

(ખોદાદાદ.)

ગાયણુ ૮૮૭.

જો પીયા આયે ના મોસે સહા દુખ જાયે ના
જુયા જાયે જરાયે સતાયે હીયા.—પીયા.
મુજકો માઅલુમ ન થા પહેલે લગાના દીલકા,
મેરે પહેલુમે હમેશાં થા ઠીકાના દીલકા.
ચાદ આતા હુએ ખુશીકા વોહ જમાના દીલકા,
અખ તો મુશ્કીલ હય મેરે કાબુમે આના દીલકા,
જાન લે જાતા હુએ કમખખત ચહે જાના દીલકા,
સુખ પાયે ના, ગમ જાયે ના, કુછ લાયે ના.—પીયા.

(ભુલ ભુલધ્યાં.)

ગાયણુ ૮૮૮.

જગપતિ કરશે રહાય તારી.—જગ.
રચીને જગત સંધૂં નિયમમાં રાખે;
શક્તિ અકળીત ધારી.—જગ.
જેણે આપ્યો જન્મ તે કદી ન આપે દુઃખ;
દાંત દીધા તે ચાવણું દધને ભાંગે ભૂખ,
રાખીને ભરોસો પૂરો શરણે તું જઈ જાને,
મળશે તુર્ત શાંતી સારી.—જગ.
પામે પીડા તું કદી તે છે તારી ભૂલ;
મહેનત વિણ ક્યાંથી કહે મળે કદી પણ ભૂલ?

ધરીને તું હિમ્મત હૈયે કર કામ તારું, નકકી,
લેશે ઇશ તો ઉગારી.—જગ.

(રાજ બીજ.)

ગાયણ ૮૮૯.—કલ્યાણ દાદરો.

હાથ ભેડું તારા ચરને પડી
આવો નગર તમ મોરે હરી.—હાથ.
સાંવલી સુરત પ્યારી પ્યારી
નેણ રસીલે બાલોવાલી
અંખીયા તોરી જાદુ ભરી.—આવો.
સાચી કહેા હસન હમે
બોલો ન બોલો મુહસે તમે
તારી માયા મારા મનમે ભરી.—આવો.

ગાયણ ૮૯૦.

પ્યારા હમારા, તૂં હમેં દે અગ્યા જાનેકી.—પ્યારા.
ઇશ્વર ઇચ્છા અયસી હય તો લાગે કૈાન ઉપાય,
ફેર બદા જે મિલના હો તો ફેર મિલૂંગી આય.—પ્યારા.
પ્યારી હમારી, જાન નહીં કલ તુઝ બીન પાનેકી,
દૌલત, સમ્પત, અનધન લક્ષમી, તન મન જીવન જાય.
નાર જે તુમસી હો ન્યારી તો, કયસે જીના લાય?—પ્યારી.
પ્યારા હમારા તૂં હમેં દે અગ્યા જાનેકી,
સતપન જાને ફૂં ન તુમારા, દે ફૂં અપની જાન,
સત્યપતિ રહિયો પિયુ પ્યારે, બિન્તી મેરી માન!—પ્યારા.

(હરીશ્ચંદ્ર. વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૮૯૧.

અરે હારે તોહ લડકનમે ખેલનકી સુઝી ખેટા,
ઘરકા છોડે ધંધા માદર દીનભર કાંતે ચર્ખા તેરી,
નહીં બાવા તેરા જીંદા તું તો કીસમતકા હય કુટા.
માદર મત કર શોરશાર તું, બાહાર બીતર બાર બાર તું,
કયું દરજકા કારબાર તું, તજ કર હોના બાર જાર તું,
હાય હાય હાય હાય.

નાહક મુઝકો શર્મશાર તું, નાહક હીમ્મત હાર હાર તું,
દીલભર ફીરતા નાખકાર તું, સહેકર ફાકા બેકરાર તું;
હાય હાય હાય હાય.

(અલાઉદ્દીન ન. આ. ના. મં.)

ગાયણ ૮૮૨.

જરા મુંહકો સમ્ભાલો, દફ્ફ હો જાવો, મત બકો,
જરા રહમ ન છોડો મેરી જાન, જુલ્મ મત કરો.—જરા.

આશક હો કિસ્કે બતાવો અય સુરત હરામ,
અયસે ઇશકકો હય મેરા દુરસે સલામ.—જરા.

આશક હું જાનિ તુમારા મય તો લાકલામ,
તેરી ગલી છોડ મુઝે ખુલ્લ હય હરામ.—જરા,

ગયે હો અપને શકલપ અલ્લાહરે ક્યા ફૂલ
મુંહ તો જરા દેખો મેરે તલવેકા હય ધુલ.—જરા.

ભેગ લિયા, સોગ ક્રિયા, તેરે લિયે માન,
યા તો મિલે તું મુઝે, યા જાય મેરી જાન.—જરા.

કયદ કરા દુંગી મયે ગર લોગે ન તુમ રાહ,
કયદ કરો ખાનયે દિલમેં મુઝે અય માહ.—જરા.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણ ૮૮૩.

વો ક્યા બોલી વાહી બતા રે, વાહ વાહ વાહ,
વાહી બતારે હાલ તું સારે, ટર ટર અપની હાંકે ન જરે એહ એહ એહ,
બતીઆં મોસે ના તું બનારે, હુંઉં હુંઉં હુંઉં.

બોલ અએ આહકે મતવારે, ઓંએ ઓંએ ઓંએ—વો ક્યા.

સાફ બતાદે રે બાત એ ક્યા હએ રે, હાલ બના ન છુપા,
ક્યા લાયા કયું આયા પાઉં તો ખબર છેડ મુઝે ન જરા, ઉંહ,

મએં બેચારી દઇ મારી આપી હુંગી દુખીયારી ગમ દર્દકી
બીમારી ભરી તનમે હએ સારી રંજ દીલમે હએ ભારી,
હુઇ તોસે અએબાર આરી કહો ખબર ન્યારી, ક્યા.—વો ક્યા.

આજમશાહા.)

ગાયણ ૮૯૪.

પ્રિત કુરવી છે રહેલ ઘણી, પણ નીલાવ બહુ મુશ્કિલ,
સાચ નિભે જો અંત તલક તો દેજે તારૂં દિલ!—પ્રિત.
પંચ તજીને જિવતાં જીવત સુન મરવું પરસે
એ સઘળું જો સહન કરે તો થાશે તું કામિલ!—પ્રિત.
સેજ બિછાવી કાંટાની તે પર પડવું પરસે,
અમૃત માની પીવું પડશે વલી જેર કાતિલ?—પ્રિત.
(ભોલી ગુલ.)

ગાયણ ૮૯૫.

જખડે કલનદર બન બન પ્રીરકર બન્દર લેકર આતે હુએ
તાલી બજના નીસદીન પલછીન બન્દરકો બતલાતે હુએ
તુને આ કર કયું દીખાએ મોહો બંદર વાકા ખેલ.—તુને
ભોલે ભાલે મનકો, ન ભાચે તોરા ખેલ,
ધનસાંનેને કચેસે પાયા હુએવાંનેકા મેલ.—તુને.
(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણ ૮૯૬.

શું અજબ જમાનો આયો—કૈં જવાન થયા શાણા,
થઈ તડમ તડક બિરાજે—જાણે મોટી દાણા;
મોટી મોટી કરાં વાતો—જાણે રૂડા રાણા,
દિલના છે મોટા દરિયા.—પણ ખીસાંના કાણા.
(કોરસ) જુઠાં કૈં અકડે—જુઠાં કૈં અકડે,
ખાલી ખોંખાંઓ ખખડે,
જુઠાં કૈં અકડે—જુઠાં કૈં અકડે,
કોરા વાગાએ કકડે,
ઘરમાં પરણી ફફડે,
જો સાઠ કદમને છેટે—કદિં જવું હોય ભાઈ,
જો બગી ટરામવે દેખી—પગ જાએ ફસડાઈ;
નાજીક નારોની માફક—ચાલે છે મચકાઈ,
સાતે તો ઓળા જોઈ—ભડકે છે ગભરાઈ.

(કેરસ.)

ત્રિશ રૂપિયા કમાઈ લાવી-દસનાં તો ખૂટ લિયે,
વળિ ઠંડાં બરફ વિના તો-પાણી નહિ કપૂ પિયે;
પોતાની ફરજ ન બાણી-બીજાને શીખ દિયે,
રે સુણી લિયો નાદાનો-પાખડો નિત તણ્યે.

(કેરસ.)

(કરણી તેવી પાર ઉતરણી.)

ગાયણ ૮૯૭.

દાવર હુએ દાતા કાદીર હુએ દાતા સારે આલમકા
મન આસા બર લાનેવાલા.—દાવર.
બહેર દારોકા બાતીન પ્યારોકા જીન્નો આદમકા
કીસમતકા ચમકાનેવાલા.—દાવર.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણ ૮૯૮.—માંડ ગરબી.

જીની કેસલો મારી જીની કેસલો
દંવલમાંની પુતળી કાંઈ બાળે ગુંગલનો ધુપ
દંગ વનાની અસ્તીના શું કરે રંગ રૂપ.—મારી.
પેહેલે કુવે મએ લરૂં પાંની, રાજા બીજે કુવે પનીહાર,
કોઈ રસીયાકી નઝર લગી મેરા ઘુંઘટ ખુલ ખુલ જાયે.—મારી.
દિલ્લીને દરવાજે રાજા શીકાર રમવા જાય
ચતુર હોય તો ચેતજો કાંઈ મુરખ ગોતાં ખાય.—મારી.

ગાયણ ૮૯૯.

કરકે લેસ જોગીકા, તેરી રાહમેં આયા,
તેરે પ્યારો ઉલફતને લાખો રંજ દિખલાયા.—કરકે.
ચહેરા હૂરકા પાયા, મુખડા નૂરકા પાયા,
તેરે હૂસ્નો ખુબીસે, મહેરો માહુ શરમાયા.—કરકે.
મિલ તૂં છોડ તરસાના, અબ તક બહુત તરસાયા.
મેરી જાન, કુરકતસે મય હૂં સખત ઘબરાયા.—કરકે.

(સંગીત બકાવલી.)

ગાયણ ૯૦૦.

રાત બાલમ હમસે લડે હો,
હમસે લડે હો સારી જગસે લલે હો,
ચુન ચુન કલીયાં મય સેજ ખીછાઇ
સેજ ચુનીપે કયું અકેલે પડે હો
ન મય બોલી ન મય ચાલી
હમ સંગ સૈયાં કાહે અયસે લડે હો.—રાત.

(શહીદે વક્ત.)

ગાયણ ૯૦૧.

કોઇ ઉસ પરીકો ખુદારા દિખા દો,
જો એક બાર દેખા દુબારા દિખા દો.—કોઇ.
ક્રિયા જુસ્ને પામાલ ઠોકર લગાકર,
હય કહાં બેહો મસીહા હમારા દિખા દો.—જો.
ખુદાકી કસમ હય તુમહે અય ફરિશ્તોં,
સનમ મુઝકો મેરા દિલઆરા દિખા દો.—જો.
કયૂં મજલિસસે અપની ક્રિયે હમકો બાહિર,
ગુનાહ કૌનસા થા હમારા દિખા દો.—જો.

(હાતમ ખીત તય.)

ગાયણ ૯૦૨.

પ્યારે મેરે દીલમે તેરા, પ્યાર બહુડે દમ બદમ,
પ્યાર બહુડે દમ બદમ, પ્યાર બહુડે દમ બદમ,
તું હય મેરે ભાઇ જાનકા નીશાને ગુલસીતાન,
બુલ બુલે શીરીં જબાન, પ્યાર બહુડે દમ બદમ.
મય હું તેરા ગમગુસાર, તું હય મેરા ચાદગાર.
હોગા તેરા બેડા પાર, પ્યાર બહુડે દમ બદમ.—પ્યારે.

(અલાદીન આ. ના. મં.)

ગાયણ ૯૦૩.

આ તે કેવી રીત! તોડી નાખી પ્રીત, બુદ્યો તું ખચીત,
તું સમજ ધર સમજ.
બોલ્યાનું ન જાન, નથી હું નાદાન, છતાં નથી સાન.—તું.

છોડી દે તું તોર, જોયું તારું જોર, થઈ કે કઠોર.—તું.

થા ત્યારે તૈયાર, હરું ન લગાર, થશે તું ખુવાર.—તું.

(હરીશ્ચંદ્ર ગુ. ના. મં.)

ગાયણુ ૯૦૪.—ગાઝલે અલફી

ખોદાને કીસ ગજબ લીતર હમકુ આન દાલા હય.

ન સાકી હય ન દિલબર હય—ન શીશા હય—ન ખ્યાલા હય.—ખોદા.

ફીરું મુશ્તાક જ્યું ખુલખુલ, ગુલોંકે દેખને ખાતેર,

ન સમખુલ હય—ન નરગેશ હય—ન રેહાન હય—ન લાલા હય.—ખોદા.

હમારે બાગમેં રોનક હોવે કયું કર ? અરે યારાન !

ન દઈના હય—ન મરવા હય—ન ચમપા હય—ન કેવલા હય.—ખોદા.

બરેહમણ હો હમહી અસનાનકે બે તાબ હોતે ફીર,

ન ગંગા હય, ન જમના હય, ન નદી હય—ન નાલા હય.—ખોદા.

તુજે અપતા મોતી કયું કર કરે, અય સંગદિલ પ્રીર કર ?

ન તસખીહ હય—ન સુમરન હય—ન મનકા હય—ન માલા હય.—ખોદા.

સજનકી પાસ નીત જાના, ગલા અપના કટાનેકુ,

ન ખંજર હય—ન જમધર હય—ન બરછી હય—ન લાલા હય.—ખોદા.

શએર “ અલફી ” કહે અકસર કયા શીરીન શએર અપના !

ન કમતર હય—ન બેહતર હય—ન અદના હય—ન આલા હય.—ખોદા.

ગાયણુ ૯૦૫.

છોરો ધ્યાનકો તુમ રહે ભાઈ, નાહકે ઇસમે હો રૂસવાઈ.

કૌન જાને વો કીસકી હુએ જાઈ, (માન મેરા માન)—છોરો.

અરે બાગ હુએ ચે પરાયા, હુએ ચે ઔરત ગએરકી માયા,

ચે ખીયાલ તુજે કયું આયા.—છોરો.

નહીં ઇસ્મે હરગીજ જાનાં, માન મેરા ન હો તું દીવાના

કહું તુજે કયા હુએ તું દાના.—છોરો.

(મજકુર રાહ.)

હુવા દુરસે અપનાં આનાં, કર ઉતારેકા રૂઢાં બાહાનાં

કુચ્છ તદખીર કરકે જાનાં,

ખાત ઇતની તું માન લે ભાઈ, વો કીસકીલી હોવે જાઈ,

પર મુઝકો પસંદ હુએ આઈ, માન મેરા માન.—ખાત.

આસ ઇતની દીલમે હાંની, એક ખાત કરે વો બાંની,
 દેખું મોહન મએં મન માની,
 છોડો ધ્યાનકો તુમ યે ભાઇ, નાહુક ઇસમે હો રસવાઇ,
 કૌન બાને વો કીસકી બાઇ, માન મેરા માન.—છોડો.
 નહીં કામ જ્યાહા કિસે, હોગા ઇતના કયા નહીં તુઝસે,
 નહીં હોગી ખતા કુછ મુઝસે.—ખાત.

(હુમાયુન નાસીર.)

ગાયણુ ૯૦૬.

આઓ આઓરે, મોરે પ્રેમકી ફાંસી ડારી,
 મતવારી કરદારી, મોહે દીલસે ખીસારી,
 મોરે નએન કટારી મારી ભારી.—આઓ આઓરે.

તુમરે દરસ ખીના તડપન નીસદીન, હુમે ન સતાઓ
 નહી ચએંન હુએ તુમ ખીન, તન મન ધન વાઝં હાં,
 બ વસ્લ કયુંકે મુખદદીલ હો હીજકે અઇયાંમ
 મગર ખુદાઇ એ ખીગડે હુએ સંવારે દીન
 કબ કિસે હોગી મુલાકાત યે મએં પુછું હાં !
 જરા તું દેખ નજુમી મેરી સીતારે દીન હાંહાંહાં હાંહાંહાં.—આઓ.
 (તખદીલે કીસમત.)

ગાયણુ ૯૦૭.

બાન હુમારી અબ તનસે હુય બાતી
 ધીરજ ધર ખ્યારી કયું ઘભરાતી.—બાન.
 જુદાઇમે જહાંગીરકે રહું મય,
 જુદમે પીદર કબ તક સહું મય.—ધીરજ ધર.
 તડપતી હુય ખુલખુલ ચહાંપર,
 સીવાએ ગુલ કે હો ચયન કયું કર.—ધીરજ ધર.
 (જુદમે નારવા.)

ગાયણુ ૯૦૮—ભૈરવી દાદરો.

આજ મય લડુંગી સઇયાં
 તોહે બાને ન હુંગી સઇયાં.—આજ.
 ઇતની અરજ મોરી સુન મોરે સઇયાં,
 તાબ થેહ જહંગીમે તાબેદાર હો રહુંગી સઇયાં.—આજ.
 ૨૫

ગાયણ ૯૦૯.

હર ઠાટ ઝમકમેં, નઈ હો, છબ બહો લાવૂં.—હર.
 બાજુકા દાવ કભી સેર કભી પાવ, બહલ લેસ આવ બાવ
 કરૂં રોજ ચાર ચાર—ઠન ઠનનનનન.—હર ઠાટ.
 હ્રિકમતકી બાન, પરેશાન કરે બાન, જરૂં ખીચ તાન તાન
 કરૂં માન તાર તાર—સન સનનનનન.—હર ઠાટ.
 કોઈ દિન માર, કભી હાર, કભી ખાર, ઇસી તૌરસે
 હરબાર, બને કાર બાર બાર—ઝન ઝનનનનન.—હર ઠાટ.
 કરના હો પાર, જિસે મતલબકી ધાર, ઉસે મૌબોંકી માર,
 ગુલોંકી હય બૌધાર—છન છનનનનન.—હર ઠાટ.

(ગોપીચંદ.)

ગાયણ ૯૧૦.

નામ પરભૂઆ, ચરાઉં બકરીયાં, બઝાયકે લકરીયાં,
 હો હો હો હો હુરરરર હટ—નામ.
 બડ ગઈ મોરી ઉમરીયાં આ બાબા મેરા બ્યાહુ કર દે ઉઈ ઉઈ
 બાંકો છએલ સાંવરીયા પતી મોહો લાકર દે,
 છએલ છળીલી નાર, નુકીલી નાર, હુડીલી નાર અયસે હો દીલદાર.—નામ.
 (મુરીદે શક.)

ગાયણ ૯૧૧.

પ્યારે તોરે અંગમેં કુલનકી બહાર હય.—સૈયાં.
 કુલનકે બાબુ બંધ કુલનકે ગજરા
 આર સોહો કુલનકા ગલે હાર હય.—પ્યારે.
 નેના કમલ આર ચહોરા ગુલાબ હય
 ગોરે ગોરે ગાલ સૈયાં ગુલે અનાર હય.—પ્યારે.

(વીણા વેલી.)

ગાયણ ૯૧૨.

અપને બાનીકો હમ કુસલાએ લાએંગે
 રૂઠકે હમસે જહાં ગયે હો
 વહાં આકે ન હમ મનવાએ લાએંગે—અપને.

તું તો ખુરેજીમે મશહુર હયે કામીલ કાતીલ
 નર્મ કયું હો ગયા ઇસ વખત તેરા દીલ કાતીલ
 અબ ફરીબ આ ગઇ હયે મેરીબી મનજીલ કાતીલ
 છોડે જાતા હયે મુઝે કીસ લીયે ખીસ્મીલ કાતીલ
 એક ઇશારેમેં તો હલ હયે મેરી મુશકીલ કાતીલ
 તુમકો ખ્યારે છબીલે રસીલે ખુલવાયે લાએગે.—અપને.
 (દાગે હસરત.)

ગાયણ ૯૧૩.

જાંની હયે સોઇ અલી જાકે ઓ તઓહલ મીયાં
 હયે ગુઢગુઢા ખીજેના અઓર મખમલોંકે તકીયે,
 વોહ શાહજાદી ઉસપર હયે લેટી, ખાનાં ખાકે ઓ
 તઓહલ મીયાં.—જાંની.

હયે આપ શાહજાદે, તો મયેં નવાબજાદા,
 શાહજાદીકી બ દઓલત,
 જો મયેં ચાહું, વોહી ખાઉં, જાંહાં ચાહું, વાહાં જાઉં પયેસે પાઉં,
 રોજ ઉડાઉં—ઓ તઓડલ મીયાં.—જાંની. (આજમશાહા.)

ગાયણ ૯૧૪—ગઝલે નઝીર.

હયે દુનીઆ જીસકા નામ મીયાં, યહે ઝોર તરેહકી બસ્તી હય,
 જો મેંઘોંકું યહે મેંઘી હય, ઓર સસ્તોંકું યહે સસ્તી હય;
 યહાં હરદમ અગડે ઉડતે હય, હર આન અદાલત બસ્તી હય,
 ગર મસ્ત કરે તો મસ્તી હય, ઓર પસ્ત કરે તો પસ્તી હય;
 કુચ્છ ડેર નહીં, અંધેર નહીં ઇનસાફ ઓર અદલ પરસ્તી હય,
 ઇસ હાથ કરો, ઇસ હાથ મીલે, યહાં સૌદા દસ્ત બદસ્તી હય—૧
 જો ઓર કીસીકા માન રખે, તો ઉસ્કુલી અરમાન મીલે,
 જો પાન ખીલાવે પાન મીલે, જો રોટી દે તો નાન મીલે;
 નુકશાન કરે નુકસાન મીલે, એહસાન કરે એહસાન મીલે.
 જો જયસા જીસકે સાથ કરે, ફીર વયસા ઉસ્કુ આન મીલે.—કુચ્છ.
 જો ઓર કીસીકી જાન બક્ષે, તો ઉસકીલી હક જાન રખે,
 જો ઓર કીસીકી આન રખે, તો ઉસકીલી હક આન રખે;
 જો યહાંકા રેહનેવાલા હય, દિલમેં અપને થાવ રખે,
 યહે તુરત ફીરતકા નકશા હય, ઇસ નકશેકું પહેછાન રખે.—કુચ્છ.

ને પાર ઉતારે ઔરોંકુ, ઉસ્કીલી નાવ ઉતરની હય,
 ને ગર્ક કરે પ્રીર ઉસ્કુલી યહાં ડુખકુ ડુખકુ કરની હય,
 શમશેર, તખર, અંદુક, સનાન મોર નશતર, તીર નહરની હય,
 યહાં જયસી જયસી કરની હયે, પ્રીર વૈસી વૈસી ભરણી હય.—કુચ્છ.
 ને ઉપર ઉંચા ખોલ કરે, તો ઉસકા ખોલલી ખાલા હય,
 ઔર દે પટકે ઉસ્કોલી કોઇ ઔર પટકનેવાલા હય;
 ખે આલીમો ખતા જખ આલીમને મઝલુમ અખેહ કર ડાલા હય,
 ઉસ આલીમકેલી લોહુકા પ્રીર ખહેતા નદી નાલાં હય.—કુચ્છ.
 ને ઔર કીસીકો નાહકમેં કોઇ જુઠી ખાત લગાતા હય,
 ઔર કોઇ ગરીબ ખેચારા હય, હક નાહકમેં લુટ જાતા હય;
 વોહ આપ લી લુટા જાતા હય, ઔર લાઠી માઠી ખાતા હય,
 ને જયસા જયસા કરતા હય, ફીર વયસા વયસા પાતા હય.—કુચ્છ.
 હયે ખટકા ઉસ્કે સાથ લગા, ને ઔર કીસીકુ દે ખટકા,
 ઔર ગયખસે ઝટકા ખાતા હય, ને ઔર કીસીકુ દે ઝટકા;
 ચીરેકે ખીચમે ચીરા હય, પટકે ખીચ ને હયે પટકા,
 કયા કહીયે ઔર “નઝીર” આગે, હયે ઝોર તમાશા
 ઝટપટકા.—કુચ્છ.

ગાયણુ ૯૧૫.

વાહવા સાહેબ વાહવાજી, તુમને લી અચ્છી બાજી
 જંગલમે મુઝકો છોડા, આકે યહાં ઇનકો ઘેરા,
 ભાગા અપના ઘોડા, ચેહ પયર મેરા તોડા,
 મય હો ગયા હું ખોડા, અબ તો હુવે રાજી.—વાહવા.
 રંડીયોમેં હયગા ધ્યાન, તુમસે તો ખસ અલઅમાન
 ખાપ તુમહારા હય જીશાન, ખનકે તુમ મુસલીમ ઇમાન
 શીકારકા કર બહાના, યું જંગલોમે આના
 રંડીસે રંગ ઉડાના, તુમ કયસે હો પાજી.—વાહવા.

(તાસીરે ખાખ.)

ગાયણુ ૯૧૬.

કયા ખોલુંગી કયા ખોલુંગી પ્યારકી બતીયાં કયા ખોલુંગી.—કયા.
 ને કોઇ તોહે ગુલ બતલાયે, ગુલકો
 સરપે લીએ ધરુંગી; જખેસા રંગ રચાયા મખેકો,
 તખેસા રંગ રચા છોડુંગી —કયા. (ખુદાહાદ.)

ગાયણુ ૯૧૭.

જાવો નહીં હમકો છોરકે, આસકો તોરકે,
વિનતી માંગે નાથ હાથ હમ જોરકે.—જાવો.
રાજી કર લેંગે રાજાજી, રિષીકો પાંવ પર,
જર દેકર, ઘર દેકર, સર દેકર, હર ઐસર.
સાથ હમે યાતો લો, જાવો નાહી, જાવો ના માયાકો મોરકે.—જાવો.
સમ્પુરણ સુખ સમ્પત સારી, જાન પ્રાણ સખ હેચ,
જાન માલ એહે કૌન કામકો ? રાજ તોરે તાજ બિના આજ,
હરકી ચારીસે, તાબેદારીસે, આહો જારીસે, સંકટ ભારીસે,
અયસી ખ્વારીસે, વારેંગે, હમ આપ પર.—જાવો.

(હરીશ્ચંદ્ર. વિ. ના. મં.)

ગાયણુ ૯૧૮.—ગઝલો દીલખર.

હઝાર દીલસે હું તુજપર પ્રીદા ખુદાકી કસમ,
મુદામ દરપે હું તેર ગદા ખુદાકી કસમ.—હઝાર.
નહીં તું યાદસે બાહરે તેરે ઝરા ચક્ર દમ,
સુના મય કરતી હું તેરી સદા ખુદાકી કસમ.—હઝાર.
તુ ખ્વાહાં રહમ કરે યા નીઘાહે કહર સનમ,
ન હુગીં તુજસે મંચ હરગીઝ જુદા ખુદાકી કસમ.—હઝાર.
ના ઉમ્મ લીખુંગી અલ્તાફ તેરે બર કાગઝ,
ન હોવે શમ્મા મેરેમે અદા ખુદાકી કસમ.—હઝાર.
હમેશાં રખતીથી ‘ દીલખર ’ આરઝુ દીલમે,
મીલાદે ચારકો મેરે ખુદા ખુદાકી કસમ.—હઝાર.

ગાયણુ ૯૧૯.

આશા સારી જીકી પુરન જાને હું—આશા.
જયસા ચેરા તોરા તાજ, ચેરી મોહે કીજે આજ,
સંજોગ કરકે જી શાદી કરાઓ.—આશા.

(ચતરા બકાવલી.)

ગાયણુ ૯૨૦.—પદ.

કહે દે મુસાફીર કહાંસે તું આયા
જાવેગા કહાં તુંને રસ્તા બુલાયા.—કહે દે.

નાહીં ખખર તોહે અપને વતનકી,
 મારગ સાચ નહીં કહીં પાયા,
 સાથી ન તેરા ન કોઈ હયે રાહી,
 ખોળ હયે ભારી હયે સરપે ઉઠાયા.—કહે દે.
 તન મનકી કછુ આસ ન રાખીયો,
 હીમ્મત હારે તો જહુજ ડુબાયા,
 દુઃખકે ખડક ઐર પહાડો પીકર કે,
 ને રસ્તા કદમ દર કદમ અટકાયા.—કહે દે.
 સાગર ભવકો તો ખીચ બહુત હય,
 કયસે ઉતરીયે ચહે દરીયા પરાયા,
 નાવ ચહે ઉછલત મૌજોપે ભારી,
 સયંકડોને સીંધુમે જાન ગુમાયા.—કહે દે.
 નેકીકા હોકા લીયા જીસને હાતો
 આખર અપને મુકામકો પાયા,
 “આરામ” ચયેનસે અમ્રત પીયા,
 મનકી મુરાદકા રતન મીલાયા.—કહે દે.

ગાયલુ ૮૨૧.

બાલેપનેકા જોબનકા રસ લીઆગે મા,
 બાલેપનેકા નાલેપનેકા છોટેપનેકા જોબનકા રસ લીઆગે મા—
 જોબન જવાનીમે માનત નાંહી જીઆસે જીઆ
 મીલા યાગે મા, મુઝે લીઆ ફંસા વોહ તો
 અચ્ચેસા હસા મેરે દીલમે બસા આંખો ઇશારા કીઆગે મા—
 “અંગર આં તુકે શીરાજી બદસ્તારહ દીલે મારા”
 (ચુપ બેસુરે એ ફારસીકે શેરકા મચ્ચોકા નહીં હચે)
 (લઇયાજી કસમ અપને ઉસ્તાદકી તુમહે ગાંનેકી
 તમીજભી નહીં હય, મય ઇસી મારે
 તુંમ દોનોંકો નહીં લાતી થી)
 ચશમે ફરીયાદસે કુચ્છ હમકો ઇશારા હો જાચે
 નામ હો આપકા ઐર કામ હમારા હો જાચે
 રાંમ ઝરૂપે બચ્ચેઠકે જો સબકા મુજરા લે
 જચ્ચેસી જાકી ચાકરી જો વચ્ચેસા વાકો દે.—બાલેપનેકા.
 (તબદીલે કીસમત.)

ગાયણ ૯૨૨.

આએ લેકર લાઆલો ગોહર અપને લશકરકે સખ શેર,
જંગી સંગી હમ યક રંગી ખીચે સખ નંગી શમશેર;
ટુટે જીસપર ધૂટે, તો ઉસકો લાયે ઘેર,
મારે કુટે લૂટે યક પલમેં કરકે જેર—આયે.

(અલીબાબા વિ. ના. મં.)

ગાયણ ૯૨૩.

ખેઝર હય કૈન, અઝોર કહો ઝરઘાર કૈન હય ?
શુલ કીસ જગેસે આયા હય, શુલઝાર કૈન હય ?—ખેઝર.
ઝરવાલોંસે ગરીબ, ગરીબોંસે આહલે ઝર,
ગર ન રીઆયા હોવે, તો સરકાર કૈન હય ?—ખેઝર.
આશક અગર ન હોવે, તો માઆશુક હોવે કૈન ?
ગર બાવફા ન હો તો જફાકાર કૈન હય ?—ખેઝર.
અન્ધેર ગર ન હો, તો ઉબલેસે કામ કયા ?
રૈનક ન હો તો તાલીબે દીઘાર કૈન હય ?—ખેઝર.

(ખ્વાબે મોહોબ્ત.)

ગાયણ ૯૨૪—ગઝલે ઝફર.

હુવે તુમપર જો આશક હમ, લલા માનો પુરા માનો
ઉકાએ લાખ રન્જો ગમ, લલા માનો પુરા માનો.—હુવે.
ન યહાં તક આપ આતે હો, ન તો હમકો ખુલાતે હો,
કરેંગે ખેમુરવ્વત હમ, લલા માનો પુરા માનો.—હુવે.
લલે હય યા પુરે હય, કુચ નહીં લેકીન તુમારે હંચ,
કહે બાયેંગે યે હરહમ, લલા માનો પુરા માનો.—હુવે.
ન છોડા પર ન છોડા તુમને, મીલના ગયરકા ખ્યારે,
હમ તો ખાયેંગે યે ગમ, લલા માનો પુરા માનો.—હુવે.
તુમ્હારી દોસ્તીમે મર ગયે, લાખો ન રહેમ આયા,
તુમી હો દુસ્મને આલમ, લલા માનો પુરા માનો.—હુવે.
પુરોંકે મુહ લગાતે હો, લલોસે તુમકો નફત હય,
ઝફરકો હય ચેહી બસ ગમ, લલા માનો પુરા માનો.—હુવે.

ગાયણુ ૯૨૫.

માન ગુજરીયાં, જાન સુંદરીયાં પાછા ડગરીયા જો આઈ
ખબરીયાં ન તું રો, ન તું રો સંવરીયાં.—માન.

અબ તો આતા હુએ કે જીસને તુએ ખનજર મારા,
જીએ સદમેસે તેરા દીલ હુઆ પારા પારા,
તોરા મન કાહે મછરીઆ, પ્યારા આવે તોરી નગરીયાં,
ખુશી ખુશી કાટે ઉમરીયાં, બસે પ્યારી કુલો સેજરીયાં—માન.
હુએ એ ઇશક કયું કીયા હુમને,
આપકો આપ ખો દીયા હુમને,

અરછા સચોદા કીયા મહોખ્ખતકા નકદે દીલ દેકે ગમ લીયા હુમને—
પ્યારે ખાતીર મએ ખડી પડી ખીગાડું કેસ
વો જાન ન જાને આયગા કબ મેરેરી દેસ,
અએ પરીયાં, કમરીયાં, કટરીયાં નજરીયાં—માન.

(બહારે પરસ્તાન.)

ગાયણુ ૯૨૬.

સખ ઘર પાગલ, સખ ઘર પાગલ, સખ ઘર દીવાના,
અનહર પાગલ, બાહુર પાગલ, ચક્કરમે આના,
નોકર પાગલ, ચાકર પાગલ, કીસકા ગમ ખાના,
સખમે અબદુલ કરીમ દાના.—સખ ઘર.
યા ખુદા, કયા હુવા ગજબ, યા ખુદા, પાગલ હું સખકે સખ,
કયા કરના મેરે મચોલા, હું પાગલ સારે દચોલા,
હું ખુન હમારા કવલા, છુટા પીના ખાના,
આગ લગાઓ તુમ દર દર ફીરના હો માલુમ
સખમે અબદુલ કરીમ દાનાં.—સખ ઘર.

(ભૂલ ભુલધ્યાં.)

ગાયણુ ૯૨૭.

જલ જમનાં લીરન કયસે જાઉં મોરે રામ,
પહેરેપે ઠારો તીલંગવારે.—જલ જમના.
સાવરી મુરતીયાં પ્યારી મુરતીયાં,
નયનોંસે નયના મીલાએ મોરે રામ.—જલ જમના.

હાથ પકડ મેરો અચરા પકડો, છેડ છેડ મુસકાએ
છોડોજી મધકા, સતાએ ન રસીયા, પતલી કુમર
બલ ખાએ ખાએ બાએ, લોગ હસેગે જો દેખેગે
મધકા કુએસી લઇ મોરી દઇયાં રાંમ, રાંમ, રામ.
કુએસી લઇ મોરી દઇયાં રાંમ.—પહેરેપે ઠારો.

(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણુ ૯૨૮.

પઇયાં મય લાગું એ ચાચા પીયારે મોરે,
ચીંતા હુમારી ખીસારે પીયારે મોરે,
ચમકે નસીબાંકે તારે પીયારે મોરે,
દેકે રૂપઇયા હુલારે પીયારે મોરે;
ચાચાને મુઝકો બનાયા ગુલામ,
ચમન કર બા, પીસર-જીગર-નીડર-મુદામ.—પઇયા.

(અલાદીન આ. ના. મં.)

ગાયણુ ૯૨૯—ઝીંઝોટી હુમરી.

રાત સઇયાં ખીન નીંદ ન આઇ રે,
તડપ તડપ સારી રયેન ગવાઇ રે.—રાત.
ચલ હાથ જોરત તેરી ખીનતી કરત હું
“ અયેશ ” પીયાકી મંચ દેત દુહાઇ રે.—રાત.

ગાયણુ ૯૩૦.

ચક બેકસકો દેખ સિસિકતા આંખ બચાના નહિ ચાહિયે,
માર ડાલના, જિલાના, છોડકે બના નહિ ચાહિયે,
જિસ રસ્તેમેં સાફ જરર હો, ઉસમે બના નહિ ચાહિયે,
સમજ ખૂઝકે, કદમ આફતમેં ઉઠાના નહિ ચાહિયે.
કારે ખયરમે જહાં તલક હો, દેર લગાના નહિ ચાહિયે,
જરેસે ડરસે, કિસીકા રંજ બહુડાના નહિ ચાહિયે.
સાગરમેં રહ મગરસે હરગિજ ખયર બહુડાના નહિ ચાહિયે,
ખફા હો રાજ, કબી ઉસ કામમેં આના નહિ ચાહિયે.
આપ જલે તો જલે કિસીકો, આંચ દિખાના નહિ ચાહિયે.
જલા હુવા દિલ, કોઇ જિનહાર જલાના નહિ ચાહિયે.

પયસા કૌડી નહિં આહિયે કુછ માલ ખખના નહિ આહિયે,
પતા ડિકાના, ખતા, કયા પતા ખતાના નહિ આહિયે ?—ચક.
(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૯૩૧.

હાય હાયરે પેટ હાયે, ચેહ કયસા તેરા ગમ,
આલમમે હય બશરખર, બસ તેરા હય સીતમ.
કયા કયા સખ ઢોંગ, કરતે હયં સોંગ, ઇસકે લીયે હરદમ;
ખુરા હય પેટ, કયા હય લપેટ, ભુક સખકી હય હમદમ,
યા અલ્લાહ ચેહ કયસા ગજબ, ખાના દેગા કબ, લગી ભુક હય રખ;
જોરૂ બચેલી નહીં જો બેચું મય અબ, ઇસકે વાસતે સખકા સખ.
જાય જાયરે પેટ જાયે, અબ કયસા હય અલમ
હમ કરતોં સખ હુનર હયં, આલમમે દમ બદમ.
ચકમે લીયે, ફેદે કીયે, ઇસકે લીયે ન કમ;
ખુરા હય પેટ, કયા હય લપેટ, ભુક સખકી હય હમદમ.
પાય પાયરે પેટ પાયે, ખાના ન એકદમ,
હાય હાય રે ફેરતો હાયે, કયસા હો રંજો ગમ,
કયસી હય ભુક, દેતી હય દુઃખ, ભરતા હય ચેહ શીકમ;
ખુરા હય પેટ, કયા હય લપેટ, ભુક સખકી હય હમદમ.
(અખતરે હિન્દ.)

ગાયણુ ૯૩૨.

કુલ વોહી મચેને પાયા ખીલા, જબસે મુઠ જાનં,
ઓ શાહે આલી જીતેજી હુઠ મોરી મુરદેકી શાંન.—કુલ.
લેકે સફર કચેસે બાઉ શાહા, કીજે દયા મહેરખાંન,
વો કુલોં ડાલીકો આને તલક, મેરે પાલો નીહાંન.—કુલ.
(ખુદાદાદ.)

ગાયણુ ૯૩૩.

છુટેગા ન અબ મુઝસે અય ચોર તૂં,
અગરચે હય કયસાહી શાહજોર તૂં.—છુટેગા.
બહો લરકા થા બેકસ ઉસે અય પલીદ,
કીયા આહતા થા કયું દર ગોર તૂં ?—છુટેગા.
હું ગજનીકા કુતવાલ ચલ મેરે સાથ,
જરાલી મચાના નહીં શોર તૂં.—છુટેગા. (મહામુદશાહા.)

ગાયણુ ૯૩૪—ગમલે ઝંકર.

શીકલે તસવીર હો ખામોશ તમાશા કયા હય,
બઝોઠે બઝોઠે ખીચ જાતે હો તમાશા કયા હય.—શીકલે.
ક્રીસપે બીગડે હો ખફા ક્રીસપે હો નકશા કયા હય
ખુત બને બયઠે હો સાહેબ ચે તમાશા કયા હય.—શીકલે.
મંચલી જુઠા મેરી શીકલેલી સરાસર જુઠી
તુમી સચે સહી ઇસ ખાતકા ઝગડા કયા હય.—શીકલે.
ઝેકહી જલવેમે બેખુદ હુવે ગશમે આકર,
તુમને અય હઝરતે મુસા અલી દેખા કયા હય.—શીકલે.
શીકલે તસવીર બની રેહતી હય જો આંઠ પહર,
ઝે “ઝંકર” આપકી આંખોને ચે દેખા કયા હય.—શીકલે.

ગાયણુ ૯૩૫.

હું જાણવા માંગું છું કે, છે જગમાં શું ધુમધામ,
સહિ ગરબડ સડબડ ઠાલી છે શું કામ ?
જ્યાં જોશો ત્યાં બસ ઇચ્છા ને આશા છે હર ગાંમ,
કંઈ નાદારી ને ઘેલા કંઈ બદનામ.
છે હરની કંઈને આસ, ને ઘરની કંઈને આસ,
કંઈ શેહરે ને કંઈ રખડે ગામે ગામ.
કંઈ તારિક્ક ચાહે ખાસ, ના રાખે કોઈ પાસ,
શા માટે છે મશગુલ સહુ સર્વે ધામ ?
પૈસા ખાતર, પૈસા માતર, છે પૈસાથી સુખ દુખ ગમ ને આરામ,
પૈસા પૈસા, હા બા પૈસા, છે પૈસા પૈસા પૈસા સર્વે ઠામ.—હું.
છે ધાંધલમાં શું પોલિસ, ને ધરપચમાં દરબાર,
છે ગુચવાડામાં શા સારૂ સરકાર ?
શા માટે દક્ષિણ રણમાં છે ઉત્તરનો સરદાર ?
યુરોપ ચલાવે હિન્દનો કારોબાર.
છે કાબુલની મકહર, ને રશિયા જરે પૂર,
છે બરમા તો નાચાર બે હથિયાર,
છે નબળાપર તો માર, ને સખળાથી છે હાર,
ઝે સર્વે ઝગડો શા માટે છે ચાર ?—પૈસા ખાતર.

હોય ને ખુદો એખિયલ, યા ખાપણિયો ભરથાર,
 તો ભાવે છે કંઈ કુંવરીને કંઈ વાર,
 યા કંઈ ઠિકાણે સાટાં ને વ્યવહારો વ્યપાર,
 વહા ! એખી ખાસૂં ખુદ્યું છે ખાબાર.
 કંઈ માંગે પાંચ હજાર, ને પદલાંની તકરાર,
 શું દેશે ને શું લેશે પર આધાર.
 સઉ મિલકત પૂછે ખાસ, નહીં ખસલતની કંઈ આસ,
 એ લાલચનો શું હોશે વાડું સાર ?—પૈસા ખાતર.
 શા સારૂં સદ્ગાખાને સદ્ગામાં થાઈ ખવાર,
 વહા લઈને સઉને મારે છે ખસ ઠાર ?
 ને ધંધાદારીઓમાં છે અંટસનો શું સાર ?
 ને પીકાંઓપર કાંય ચહુડાવો યાર !
 નહિ લોભીનો કંઈ પાર, ને લાલચમાં સહુ ખવાર,
 ના સંતોષી છે ચારાગર નાચાર,
 ઠગ ઠાગમાં તૈયાર, ને લુચ્ચા ધાનતહાર,
 ને કડ્યુગની થઈ શા સારૂં છે હાર ?—પૈસા ખાતર.
 કર ઉજલાં કાપડ પરનો, નહિ લેતી કયમ સરકાર ?
 ને પ્રાન્ડીનીખી નહિ ઝાઝી દરકાર.
 ને આખકારીના ધારાની શા માટે છે ધાર,
 ને મૂલકને કેહ ભૂડું ઠારે ઠાર,
 કર તાડી પર ખિસિયાર, ને મીકાં પરખી ભાર,
 ને મહુવડાં પરખી જખરો પડિયો માર.
 છે લૈસન્સની તો હાર, કે ઇનકમની તકરાર.
 કાં કાંગલિયાંના વાગા સાંરા બાર.—પૈસા ખાતર.
 (તકદીરની તાસીર.)

ગાયણ ૯૩૬.

માના સ્વામીકા ફરમાના, હમને માના મોતી.
 આલમકે આફતસે દહશત કયા ?
 જો હરકી બાજી ખેલેગા, સો પાસા ગમકા લે લેગા,
 દુનિયામે દુઃખ વહો જુલેગા,
 દરિયામેં ડુબેગા, હોગા જિસ્કો લાના મોતી.—માના

મહા હો દર્દસે સર્દ કયસે?

હિમ્મત હય બિચ્કી મર્દાના, ઉચ્કે હર આંસૂકા દાના,
હય પહચાના મોતી.—માના.

(હરીશ્ચંદ્ર. વી. ના. મં.)

ગાયણુ ૯૩૭.

આજ મોરી બાંધ લો તુમ આજ મોરી બાંધ લો. જીગરવા ડારો ગુની
ગરવા ડાર કુલનહાર હંસતે ચલો કુલો કુલો પ્રેમે પલો,
પીતમ પીયારો મુખડો તેહારો, દેખે દીલ દાગ દીયો,
લુટ લીયો, જીયો જીયો.—આજ.

(તાસીરે ખાખ.)

ગાયણુ ૯૩૮—દેસ દાદરા.

અબ તો લાજ તુમરે હાથ,
રાખો શરમ સધયાં.—અબ તો.
ઉમર યુંદી ખેલ ખોલી,
અવગુણુકી ખેલ ખોલ;
તું કરી જા જગ નીસતાર,
રાખો શરમ સધયાં.—અબ તો.

ગાયણુ ૯૩૯.

મોહનીઆં, સોહે સજલી મોરી પ્યારી હયે
જેહરા જમાલ.—મોહનીઆં.
હીલ મીલ ગુલ્યાં હયે રંગ રચાતી,
તુમ અપના મોહનીઆં દીખાઓ રંગ;
ગુલશનકી લુટો બહાર.—મોહનીઆં.
ખીલ ખીલ કલીઆં હયે રંગ દીખાતી,
તુમ પહેનો મોહનીઆં પીનહાએ તુમહેં,
ચંપા ચંખેલીકે હાર.—મોહનીઆં.

(ખુશરૂ હસીના.)

ગાયણુ ૯૪૦—ગઝલે અઝમત.

અબ ન દુનીઆંમે કોઈ દેખતા હયે ગમખાર હમે,
ના કોઈ દોસ્ત હય, ચોર ન કોઈ દીલદાર હમે.—અબ ન.

ના હમે કામ હએ કુચ્છ દીનસે, ના દુનીયાસે,
 હો ગયા દુનીયાકી સખ ચીજોસે ઇનકાર હમે.—અબ ન.
 દોસ્ત દસ પાંચ હય ! ઔર સયંકડો હએગે દુસ્મન,
 યહી અંદેશા ઔર અક્સોસ હય હરબાર હમે.—અબ ન.
 છોડ ખસ્તીકે તંઇ જાઉં ખીયાંખાંમે નીકલ,
 ખુશ નહીં આતી હય અબ કુલોંકી મેહેકાર હમે.—અબ ન.
 અયસે જીનેસે તો મરનેમેં અજબ લેહેઝત હય,
 કર દીયા ગમને ખહોત આજેઝ ઔર લાચાર હમે.—અબ ન.
 લોક સખ દેખકે કહેતે હય મુઝે દિવાના,
 ઇસ તરાંહુ કર દીયા ખસ કેફને સરશાર હમે.—અબ ન.
 ના કદમ રખનેકી તાકત હએ, ના કુચ્છ કહેનેકી,
 ખસ જુદાઈને તેરે કર દીયા ખીમાર હમે.—અબ ન.
 તેરે એશતીયાકમે “અઝમત”ને કહા હય ચહે ગઝલ,
 આરઝુ હય અબ દેખા હુસ્નકા ખાઝાર હમે.—અબ ન.

ગાયણ ૯૪૧.

ગોમતીમાત તારે આધારે આવીને પડયાં,
 સત્યતા થકી અમ તારાં ભકતીમાન ભીખારી.—ગોમતી.
 તારામતી પ્રિયા આરામે તું પોઢ આ જગયે,
 ચડી છે પ્રવાસે તને થાક શરીરે ભારી.
 પ્રાણપતી જુહાલા ખી'શોમા મજ દારીનીનીથી,
 ચીંતા મને છે વીશે આરોગ્યતા તમારી.
 સંતોશી દીલે ખીરાજે આ કિનારે,
 શીતલ વાયુ વાય છે સુખકારી;
 નીર્મલ વેહ છે પાણી નદીએ તાબાં,
 ખીછાવીશું કિનારે આ રાત્રની પથારી.—ગોમતી માત.
 ભીખારીએ સેના મારોછે તડાકા ઠાલી ?
 હીંડો અડિંથી, ખેઠા સેના ? હે લોકો અનાડી.
 વાટ ચુકી ભૂલાં પડયાં છિયે ભાઈ,
 દૂરભાગ્યને દુઃખીયાં જીવો નર નારી,
 દુકાળીયા દેવાળીયા માંડો તમે ચાલવા,
 પહુણેના સાધુઓને પુછો વાત સારી.—ગોમતી માત.

સાધુભાઈ—કોણ છે રે ?—રાજા હરીશ્ચંદ્ર મોહોટા,—
કાશીના પ્રવાસે જાતો-દેવાળીઓ નાહારી—જાત્રાળુ છું દુખીયો,
ને હું તો છું બહુ ભૂખીયો-દાન શું દઈશું અમે ? ના માનવી સંસારી.
માર્ગ બતાવો અમને, જાવા નગરી કાશી,
વાટ બહુ છે વીકટ અહિંથી પડી થાશે ભારી.
સીધો નથી માર્ગ આ, પણ પોહોંચી જાશે જલદી,
દેવું દેવા લઈશું એ વાટ હોય જો કે અટારી.—ગોમતી માત.
(હરીશ્ચંદ્ર. ના. ઉં મં.)

ગાયણુ ૯૪૨.

ગણે જુદાઈ પ્રાણ, બની શીઠ અણબાણ ?
મળી આનંદ લહાણ, ચાલ ચમન ઉડાવ;
તું છે છબીલી નાર, હું રંગીલો ભરથાર;
બન્યું જોડું નિરધાર મણી કુંદન જડાવ,
ઢાંક માથાંની વેણ, કાળી નાગ તાણી રેણ;
પ્યારી અણીયાળાં નેણ, જરા ધીરે નચાવ :
વાગ્યો કલેજે કારી, ઘાવ દુઃખ દેણ ભારી;
જરા થા દયાળુ પ્યારી, મને મરતાં બચાવ.
જોયું જ્યારથી આ મુખ, કામ આપે બહુ દુઃખ,
ગયો ચોરી માઈં સુખ, પ્રિયે પાછું અપાવ;
છું હું દાસ નિરાધાર, તું છે મારી સરદાર;
આવ ધસી કરી પ્યાર, પ્રાણ ગળે લગાવ.
(રાજ બીજ.)

ગાયણુ ૯૪૩.

બાદિલા બેગે આયો રે, મોરો જોખન ખીતો જાય,—બાદિલા.
ચંદા તોરી ચાંદની સૂતી પલંગ બિછાય;
જખ જાગું તખ એકલી મરૂં કટારી ખાય.—બેગી આયોરે.
પ્રીતમ પ્રીત લગાય કે છોડ ગયે પરદેશ;
જાવું વાકે ચાદમે લઉં જોખનકા બેશ.—બેગી આયોરે,
(રસિક મણી.)

ગાયણુ ૯૪૪—ગઝલે તૌરાખ.

ઉસ્કા શીરીન કલામ હુએ આફત !
હુંસકે કરના સલામ હુએ આફત !—ઉસ્કા.

એહદમે ઉચ્ચે એલકા આરેઝકે,
 સુખેહ આફત હએ, શામ હએ આફત.—ઉરકા.
 નામ જસકા ન લે શકે કોઈ
 કાસેદ, ઉસકા પયામ હએ આફત.—ઉરકા.
 ઉસ પરીકી ન પુછો ફતનેગીરી,
 પાએતા સર તમામ હએ આફત.—ઉરકા.
 કહે દો ઉસે કે, ચાલ સીધી ચલે
 ચહે રવેશ ચહ ખેરામ હએ આફત.—ઉરકા.
 જુલફમેં કોણુ ખેશઉર ફસે ?
 દિલકે હકમેં ચહ દામ હએ આફત.—ઉરકા.
 વોહ ખડા હો તો રેતના ખરપા હો,
 ખુશ કહોંકા ખેરામ હએ આફત.—ઉરકા.
 એક દીન જસે મીલકે હોશ ગયા,
 ઉરકા વિસાલે મુદામ હએ આફત.—ઉરકા.
 કયું ન સખસે અલગ હો રહે “તોરાખ”
 સોહબતે ખાસો આમ હએ આફત.—ઉરકા.

ગાયણુ ૯૪૫.

ચીદી હમ કાલા કાલા રે—ચીદી હમ કાલા કાલા,
 કાલારે ગોરેમે ખહેતર ચખમે ચુનદર,—કાલા.
 હમખી કાલા માંખી કાલા કાલા મેરા ખાપ,
 કાલા આલા ચખમે ચીદી જયચા ગુલ ગુલાખ.—ચીદી.
 ગોરા ગોરા આયા નહી કાલા ખૌત આચા,
 ચોટા ચોટા હમ ચેહ કયસા હય ચીદી બચા.—ચીદી.
 (ખીમારે બુલબુલ.)

ગાયણુ ૯૪૬.

ખાવું મય માવેકા મલીદા, ખાવું મયેં મોતી ચૂર લાડવા.—ખાવું.
 ખાવું મયેં પૂરી, ખાસૌધી વ ખસ્તા કચૌરી,
 ખાવું મયેં શકર પાલા દોસેરા.—ખાવું.
 ખાવું મયેં સિખરન, સુતરફેનિ, રેવરી મલાઈ,
 ખાવું મયેં મથુરાજીકા પેરા.—ખાવું.

(હરીશ્ચંદ્ર. વી. ના. મં.)

ગાયણુ ૯૪૭.

હું ચશમ આપવા આવી આજ, આવી વચનને કાજ.—હું.
રાજી થઈને આપું બસ વિન દામે સુખ સ્હાજ;
તન મન ધન કુરબાન કઈં હું આજ ગરીબ નવાજ.—હું
બોલ અરે ચકલેહુ બોલ તું, રૂંધાયો શું અવાજ ?
કેવો સિતમ કીધો જંગલમાં છુટવા મ્હારી લાજ.—હું.
આયો મુજ પાછલ જલમ એ ખેડેરી નેકી તાજ;
પણ ચઢ્યાંએ મ્હને બચાવી, રાખી દિલમાં દાજ.—હું.

(નેક ખસલત તેહેમીના.)

ગાયણુ ૯૪૮—ખમાચ હુમરી.

સઘ્યાં કર મુક ગઈ આજ બગરી,
પનીયાં લરત ગગર ગીરત છતીયાં ધડક.—સઘ્યાં.
રાહુ બાત મોરે રોકત ઢોકત,
ઠઠ પનઘટ મોસે કીની બારાગરી.—સઘ્યાં.

ગાયણુ ૯૪૯.

નજરીયાં મીલાએ જવો રે મોરે સઘ્યાં,
નજરીયાં મીલાએ કટરીયાં લગાએ જવો રે મોરે સઘ્યાં.—નજરીયાં.
ચંદ્ર બંદન મીર્ગ લોચની રે મુઠ્ઠી અંગ સમાએ,
પ્રેમ દારૂ પીજીયે રે ઉમંગ રંગ મન લાએ,
છયલ સીપૈયાં કનૈયા સંવરીયા કમરીયાં કટરીયાં.—નજરીયાં.

(લયલા.)

ગાયણુ ૯૫૦.

કિસી શીરીં અદાકી વફાને દિલકો હુમારે મજહુ દિયા,
મેરી આંખોપર પરદા પડા થા સો ઉસ્ને આ કર ઉઠા દિયા.
લોટનકે ઉદ્દતકા સૌદા હુવા હય, દિલ ઉસ્કે જુદ્દેશમે ઉઝલા હુવા હય,
ઉસને જો કુન્દા લગા દિયા, હુમનેલી દિલકો ફસા દિયા.—કિસી.
અબરૂકે ખંજરસે જખમી હુવા દિલ, કિત્ના બચાયા ન હુમસે બચા દિલ
ઉસ્ને જો ખંજર ચલા દિયા, હુમનેલી ગરદન ઝુકા દિયા.—કિસી.
ઉસ્કા દિલ મુઝપર મેરા ઉસપર આયા, ચાહુતને દોનોંકો આફત દિખલાયા,
ઉસ્કો શમઅસા જલા દિયા, મુઝકો પરવાના બના દિયા.—કિસી.

કહતીથી, મરોંકો દેગે ન દિલ હમ, ખાતોસે અપનેહિ અબ
 હયે ખિજિલ હમ
 સચ હય સર જિરને ઉઠા દિયા, અદલાને ઉઠ્કો ગિરા દિયા.—કિસી.
 (ગોપીચંદ.)

ગાયણુ ટપર.—ગઝલે હાથ.

તકતી હય તેરી આંખોંકુ, અય ચાર, ચમનમેં,
 કયા ચુપકી ખડી નરગેસે ખેઝાર ચમનમેં!—તકતી હય.
 હો જાયગી ખેઝાર હરએક ફલસે ખુલખુલ,
 તું જાઇઓ મત, ઝીંજતે ગુલઝાર, ચમનમેં.—તકતી હય.
 ખો આજ તો લાતી હય સખા ઐર તરેહકી,
 શાયદકે બહો પહોંચા હય તરેહદાર ચમનમેં.—તકતી હય.
 હમ વેહશીઓંકા રહીયો ખીયાખાન સલામત,
 અબ શેહરસે મતલબ હય ન કુછ કાર ચમનમેં.—તકતી હય.
 તાકીદ હયે દરખાનોંકુ, ચહ ખાગમેં જાકર,
 આ જાયે ચહ “હાથ” ન ખબરદાર ચમનમેં.—તકતી હય.

ગાયણુ ટપર.

બનકે તવંગર મીસ્લે સીકંદર માલદાર કહેલાતેં હય,
 ખેલ કુદમે કીસમતવાલે દયોલત હુશમત પાતે હંય.—બનકે.
 મોતીકે દરીયામે ગોકે લાખોં ગોતે ખાતેં હંય,
 કીસમત કુટી હો તો કંકર પથ્થર લેકર આતે હંય.—બનકે.
 હમ ઘરમે બયઠે હીરે મોતી પાતે હય,
 હમ ઝઘડા કરકે હલવા રોટી ખાતે હય,
 હમ ચોરી કરકે પચો છકકે ઉડવાતે હંય
 હમ તાડી પીકે રૂસ્તમસે લડ જાતે હંય
 થપ્પડ દેતે હંય, લપ્પડ દેતે હંય
 હાર જીતકે લાતે હંય હમ, માર પીટકે ખાતે હંય
 અલાઉદ્દીન અમીર અલાઉદ્દીન અમીર
 ઉડાઓ ચયન પીર ઉડાઓ ચયન પીર.—બનકે.

(અલાઉદ્દીન આ. ના. મં.)

ગાયણુ ટપર.

ખાઇએ ખામણુ જાડો પાડો ચાલે ધમ ધમ ભમ ભમકે
 માસગર ગોળો અંદર પોલો ઢમ ઢમ પેટ તેનું ઢમકે,

સંતાડ હરીઆ, નસાડ હરીઆ,
દ્રગ દ્રગ ખાઉં દ્રગ દ્રગ ખાઉં,
લે આ મુજને

નાના તુજને ભૂખ ભૂખ ખાઉં ભૂખ ભૂખ ખાઉં.
પતિ ભુતડાંની ભક્ષ બનિશ હું,
માતા નહિં તું બળી થઈશ હું,
હરિયા મર તું કે છુટિશ હું,
ગળી જાઓ ભુતડાં છું ખુશિ હું,
તનનનનન, છનનનનન, સનનનનન ખા.

હરીશ્ચંદ્ર. ગુ. ના. મં.)

ગાયણ ૮૫૪.—ગઝલ.

દીવાના તેરા આશકે ઝાર હું મંય,
પ્રીદા તુઝપે મુઠ્ઠતસે, અય ચાર હું મંય.—દીવાના.
ફરેબોમેં કબ તેરે આતા હું ઝલેમ,
ફરેબી જો તું હય, અધ્યાર હું મંય.—દીવાના.
જીસે તુંને કાટા મુવા બે અજલ વોહ,
સમજતા તેરે મુઝકા માર હું મંય.—દીવાના.
અગરચે તું ગુલ હય વયા ચશ્મે નરગીસ,
તેરે બાગે તાઝેકા એક બાર હું મંય.—દીવાના.

ગાયણ ૮૫૫.

દીલસે તાઝબેદારી તેરી કરતે આએ હમ હરદમ,
ફરમાન તેરા હમપર જો હુવા, લાવેંગા બજા બહો હમ,
નેકોકો દુખ દેનેમે કયા હએ ગમ.—દીલસે.

(દીલેર દીલશેર.)

ગાયણ ૮૫૬.

છોટા દીવરા લીવાએ લીએ જાએ
કરોદાંકી છઈઆં છઈઆં મેરી બારી ઉમર મુસકાએ—કરોદાંકી.
દીવરા રે, મએ બાલી મએ લોલી જો તેરે સંગ હો લી
મેરા ધડક ધડક જીઆ જાએ—

મોપે ચલો ન જાએ મએ તો હારી તુમ લાએ

કહીંસે કહારી, મયેં તો મુઠ ઢરફી મારી,
ઉઠ ઉઠ મુઠ ઢરફી મારી, જાઓ
જાઓ સઠ્યાંકો લે આઓ મુઝે ન સતાઓ મારે
મહેકેસે લાઓ સવારી.—કરોદાની.

(તળદીલે કીસમત.)

ગાયણુ ૯૫૭.

તું અય બાદે સખા જારી, મેરા પૈયાંમ પહોંચારી.—તું અય.
મેરે પીઢર ઐર મેરી બહેનકો, આખરી કહે દે સલામ,
પુરા નાસીરકા હો ગયા કામ, મીટા હુએ નામ, કીયા આરામ—તું અય.
રશીક હુમાયુન મેહેર અંગેજ રખો, એસ્તીકબાલકા ધ્યાન,
તુમસે આતા હુએ મીલને જાન, રહે અબ મહેમાન, કરો જશાંન.—તું.
હો તું તેજ અબ ઘોડેપર અય, મલકીલ મૈત અસવાર,
હુએ જહાં મેરા દીલદાર, લે જા જહાં યાર, મુઝે એક બાર.—તું અય.
આખેરી અંજામ આયા હમારા, કીસ્સા હુવા હુય તમામ,
કરે કપ્રમે જા આરામ, સલોંકો સલામ, મેરા માદામ.—તું.
(હુમાયુન નાસીર.)

ગાયણુ ૯૫૮.—ધનાશ્રી—ખ્યાલ.

અબ તો ખરી દેર લાઈ;
કરમ કરોગે મેરી સાંઈ,—અબ તો.
લવસાગરમે, આન પરી હું;
ગહે પકરો મેરી બાઈ.—અબ તો.

ગાયણુ ૯૫૯.

ઓ માઈ માઈ મુઝે લુટ ગયે ચોર,
જરકે જાનેસે ઘટા સખ મેરા જોર.
હુય તેરે પાસ, હીરે અલમાસ,
છોડે મુઝે દેદે તા મંય છોડું અપનાં શોર.—ઓ.

(હાતમ—ખીન—તય.)

ગાયણુ ૯૬૦.

નેહરપે પ્યારી રાજ દુલારી શીરી હમારી આતી હુય,
દુર હો સારી ખીજાંકી ખારી ગુલકી સવારી આતી હુય.—નેહરપે.

હુએ બેકારી નેહરકી સારી રાજકુંવારી આતી હુએ
દીલબર ખુશતર રઓશન અખતર મેહરે અનવર આતી હુએ
માહાસે બહડ કર સખસે બેહિતર હુસ્નકી અફસર આતી હુએ
મેહરે સુનબર રહે કુપએકર બદકી દીલબર આતી હુએ.—નેહરપે.
(હાગે હુસરત.)

ગાયણુ ૯૬૨—કળીર પદ.

કાલકા અજબ તમાશા બે
તું કયા જાણે લડકા બે.—કાલકા.

નવબી મર ગયેં દસબી મર ગયે, મર ગયે શહસ્ત્ર અઠાએસી
તેતીશ કોટી દેવતા મર ગયે, પડે કાલકી ફાંસી.—કાલકા.
પીર મરે પયગમ્બર મરે, મર ગયે જંદા જોગી,
જતી સતી સન્યાસી મર ગયે, મર ગયે બધદન રોગી.—કાલકા.
તીન લોકપર છતર ખીરાજે, સો લુંટા કુંજ ખીહારી,
કહત “ કળીરા ” સોખી મર ગયે, રૈયત કૌન ખીચારી.—કાલકા.

ગાયણુ ૯૬૨.

હુમેશાં હર નામ ભજતે રહો.—હુમેશાં.
સજન સંગત સંતકી સને,
જો કરે સો ભરે, ભય હરે, જો ડરે તો તરે,
બિસર જા મત ફાંસ જમકો.—હર નામ.
ડર હવસસે, કર નફસસે દુશમની,
મનકી, તનકી, ધનકી, મોહની, હય ફની.
ભર જવાનીમેં લે ગલે કફની,
જિન્દગાની ચાર દિનકી ચાંદની,
કલ અજલકી હય બની, સરપે ચાહર હય તની.
જલ્દ કરકે નેક કરની, છોરો, તોરો, દમકો.—હર નામ.
(હરીશ્ચંદ્ર. વી. ના. મં.)

ગાયણુ ૯૬૩.

કાહેકો રોવત મોરી જાન, પ્યારે પ્યારે કલ ન આવે મોહે
છુટ કર તુઝ ખીન.—કાહેકો.

દાતા તોરે જીયાકો સુખ દીખલાવે,
 એ ખ્યારે જી ગવાંને, જાંને નહુંગી, અખ જઘઓ ના તું
 રોક ટોક, એ હુએ રાજકાજ જાઉં ક્યેસે ના,
 મએલી ચલું તોરે સંગ પીયરવા મોહે છોડ જાન તું,
 તું ન જા, તું ન જા, તું તો હય મોરી જાંન ઇધર આ.-કાહેકો.
 (આજમશાહા.)

ગાયણુ ૯૬૪—ગઝલે મુસાશીર.

દિલ લે ગયા હય મેરા દિલદાર હંસ્તે હંસ્તે,
 કયા કામ કર ગયા હય વોહુ યાર હંસ્તે હંસ્તે ?—દિલ લે ગયા.
 મિજલસમે આજ સખને હોરમત તેરીકુ દેખા,
 આપસમેં ચલ રહી હય તલવાર હંસ્તે હંસ્તે.—દિલ લે ગયા.
 શીશા જા મેરે દિલકા સંગે જફાસે ટુટા,
 મહેનત હુઇ હમારી બેકાર હંસ્તે હંસ્તે.—દિલ લે ગયા.
 મંચને કહા થા, અય દિલ, ઉસ બેવફાસે મત મીલ,
 એકદમ કરેગા તુંજકો નાચાર હંસ્તે હંસ્તે.—દિલ લે ગયા.
 ચારો, ઝરા ચલો તુમકે લાવે ઉસે મનાકે,
 આજ હો ગયા હય હમસે બેઝાર હંસ્તે હંસ્તે.—દિલ લે ગયા.
 ચારો, સેહેલ ન જાનો મુજ હાલે નાતવાનકુ,
 અયસા ન હોકે મર જાયે બેચાર હંસ્તે હંસ્તે.—દિલ લે ગયા.
 રહે જીંદગી હમારી એક દમકી હય “મુસાશીર”,
 જાતેકુ લા મીલાવો દિલદાર હંસ્તે હંસ્તે.—દિલ લે ગયા.

ગાયણુ ૯૬૫.

છે અજબ પ્રાંત ગુજરાત વાત શાહુ શી રીતે વણાય,
 શી રીતે વણાય શાહુ મુખથી તે નવ કહેવાય;—છે.
 નદી ઝરણુ સુંદર વૃક્ષોથી વનની છે શોભાય,
 અઢળક ધન ભંડાર ભર્યા જ્યાં કુબેર હારી જાય;
 સુવર્ણથી ભરપુર પહોડ જ્યાં, અતિ વિપ્રવે વખણાય,
 જમીન રસકસથી ખસ પૂરી જોતાં મન લોભાય.—છે.

(કરણુ ઘેલો.)

ગાયણુ ૯૬૬.

ઝુક ઝુક પડે રે પાયો કુચ્છુ ભારી.
જરા થાંમ થાંમ થાંમ થાંમ થાંમ થાંમ થાંમ;
અખ જલ રે.—ઝુક.
કયા તઓર તું ખોલના,—કયા લેલ તું ખોલના;
તું જલ મત તોડનાં,—તું ડોર મત છોડનાં
કયા દેખત, કયા ચાહત, કયા તાકત;
કયા તકત ચલા પાઘડી કીસીકી ભાઈ.—ઝુક.

(ખુદાદાદ.)

ગાયણુ ૯૬૭.

અજખ નગરી, આ છે અધેરી, થાકયો દઇ હું સઘળે ફેરી.—અજખ
દીએ કોઇ ન જવાખ, અમથો દેખાડે રૂવાખ,
ઉધી મારે ઉલઠાપ, જાઉં અંદર ઠેકી લીએ ઘેરી.—થાકયો.
અરે ભાઈ ઓ દરવાન, અને કૌન હુએ હેવાન ?
તું કોઇ આદમ યા શએતાન ?
ગંવાર નિંદ તુંને ગવાઈ મેરી.—થાકયો.
અજ લીજએ યે હાત, અરે ભાઈ સલામત,
ચલ ચલ ચલ તું મેરે સાથ,
અખ તેરી હમારી મહોખત ઠએરી.—થાકયો.

(માનસિંહ—અભયસિંહ.)

ગાયણુ ૯૬૮.

ઘોડા ગાડીમે ખીઠાઉં, ખાગ ખાડીમે ફીરાઉં, તુ શાદી કરલે
માન જાન, માન જાન, નહીં.
શાદી કરે તો મજે દેખલે મેરે સંગ
નીરેખલે પેરેખલે છખીલી મજે દેખલે
તોરી માયા લાગી સોસનીયા તોરી માયા લાગીરે હાં
જગમે રહે રાધા કીશનકો જોરો મેરો મુખ કાલો હુય તેરો ગોરો.—ઘોડા
(ખજમે ફાની.)

ગાયણુ ૯૬૯.

હીરીયાં મેરાં નામ, મય હું તંખોલન તડકેકી,
લાવો કતરની કતરૂં નાગર પાન;
કથથે ચુનેકી દોસ્તીમે હુઇ ખદનામ,

અણ ખાને વાલે આઓ, ખીડા લેતે મેરા બાઓ
લાલ મુંહકો બનાઓ, મીયાં આઓ આઓ આઓ.—હીરીયાં.
દિલ્લીકા કથા, અઓર પુનેકે પાન,
અઓસે ખીડે ખીલાદું ભુલા દું ગુમાન,—અણ ખાને વાલે આઓ.
(કરણુ લેલો.)

ગાયણુ ૯૭૦—દેસ દાદરો.

સઘ્યાં કયસા આઉં સેજરીયાંકી સાય રે,
અબ મેરી બયરન ભઘ રાત રે.—સઘ્યાં.
હમરી ખીડા કેઘ ઉનસે કહીયો,
ચહે દુખ મોસે સહો નહીં જાત રે.—સઘ્યાં.

ગાયણુ ૯૭૧.

પ્યારા પ્યારા બના બના જોબના,
દુલારા બના, સીતારા બના, નીયારા બના.—પ્યારા.
બનુંગી રાની, ભુતોંકી નાની, મેરી જવાની લાસાની જાની,
કાલી ભવાની કાની તું, પ્યારી પ્યારી બનું હું મય ગુરજન,
ભુરજન ડાયન બની, ખીખી જાન ભુરજન ડાયન બની,
જારી જારી દીવાની કયા ઝક તાની મય હું રાની,
આ હા હા હા વાહ વાવા, કયા કયા પ્યારી પ્યારી સુરત,
રંગીલી રસીલી નુકીલી છખીલી હટીલી,
મય હું મોહેના, મય હું મોહેના, મય હું મોહેના.—પ્યારા.
શાહકી દુલારી પ્યારી કયું ન મય બનું ભલા,
બના જોબન નયા નયા ચંદન બદન નયા નયા,
વાહ હં હં હં હં હં, ખુબ, વાહરી ધના, વાહરી ધના, વાહરી ધના.
(લયલા.)

ગાયણુ ૯૭૨.

વો દબદબા થા, વો શાંને શઓકત, જો દેખે મુઝકો વો ગીર પડે.
માશુક જાંની થે સબ લાસાંની મુઝકો જો દેખા તો ફીર પડે.—વો.
એક એક કનીજથી તાખેદાર, ખીલઅત શાહાંનાં થા વો પુર બહાર,
કેઘ ખીન્હાતીથી કુલોંકે હાર, સચ કહેતા હુ મએ અએ યાર,
શીશી ભરી ગુલાબકી સબ રંગ ખીગડ ગયા
હાતોંકો દાગ દેકે તપનચા નીકલ ગયા.

અમીર ઉમરાઓ થે જો વહાં સખ, વો બન ગયે થે તાબેદાર,
મગર મયે અકડા રહ્યા સભોંસે એહી રખખાથા દીલમે શુમાર
છંસ્કો ડાંટ ઉસ્કો ઉપટ, ગુલછડીકો દીયા ઝટક.—વો દબદબા થા.
(તબદીલે કીસમત.)

ગાયણુ ૯૭૩—પીલુ હુમરી.

જમુના કીનારે કાના બાંસરી બજાઈ રે;—જમુના.
હર હર બાંસરી—બન ગઈ મોરલી રે;
લગી હયે જીયામે ફાંસ.—જમુના.

ગાયણુ ૯૭૪.

ગુલશન ખીલા હય, મળ હય,
ખુશ રંગ ફૂલોં ભરા હય, ચલતી હવા હય, ફિજ હય;
ચન્ડૂલેં ખોલી ખોલેં, ડાલી ડાલી ડોલે.
ફૂલે નયે નયે સોહેં, દિગર જિગર મોહેં;
ખિલ ખિલ કલી, લાલી, મએ ખાલી, ગુલસે નિરાલી.
ફજલે યજદાં હય, મળ હય,
ગમ રંજ દિલસે મિટા હય, મૌસમ બહારી બના હય,
છુમ છુમ ચાલ આયેં, હીલ મિલ નાયેં ગાયેં,
રંગ બને, કરે ધૂમ, છુમક છૂમ છૂમ;
ભર ભર પીયેં, આલી, નીરાલી; મયકી પીયાલી.—ગુલશન.
(નાજાં)

ગાયણુ ૯૭૫.

લઈ જાવું છે જગમાંથી લાઈ કોને હઉ,
બે પલમાં-ઉડી-જાવું છે આ હાયું કહું,
કોટ પાટલુન ભુટ-પેહરીને-ફકકડ-અકકડ-થવું
વાકીંગ-સ્ટીક લેઈ બેન્ડ-સ્ટ્રેન્ડપર ફરવા સાંજે જવું;
(કોરસ) બીલ્ડિંગ યા કોનસર્ટમાં જાવું, ખાવું હોટેલમાં જઈ ચારો,
ટીચેટર-સક્રેટીંગ રીક-મોરીનસને ત્યાં આઈસ્ક્રીમ ઉપર મારો,
ખાધું પીધું લીધું લીધું, લેઈ બગલમાં નાબુક નારો;
કોનના ખાવાની દીવારી-રસે રૂવાલો ખિચારો.
કીરતારે દીધા પૈસા કરવા કામો ઘણાં,
ટાલો દુઃખો અધા-લુલા હુંડાઓ તણાં,
૨૭

દીકરા દલનારીના ને બાવા વેચે ચણા.

ખીસાં ખાલી-ભપકો ભારી ન જોવી મણા.

(કોરસ) જીંદગી મારી-આ હુખીઆરી, હાદાઈ હારી છે અંતરથી
સાચા પરહેવાને પૈહે, છું હુખી હતોહી ઘરથી,
લેવું તેનું દેવું બાણે નહીં હુખલા નાદેવો કરથી
દમ્મનનો રહતો દેખાડે કાંતો જેલ તણી લીએ ભરતી.

હોય તું જેવા ઇંડયત તો દુન્યા ઉંધી વરે,

તારા જેવા મક્કઈ ખુફા બહુ ટેં ટેં કરે.

અંદા તો નાંખપર માંખ નહીં-એસે-તેવાસે ફરે

લાંબા-હે-ટુકો-જાએ-મરે કાં માંદો પડે.

(કોરસ) બાવા તેલ પળીથી વેચે, બેલ થઈ તું ઘાંણી ખેંચે,
ઘોલીના ઘરનો ગદ્દો તું-ઝોરંગ ઝોટંગ જેવો તું છે;
સીંહ સીકારી સેવક તો છે-ઉંદર જોઈ બીહી મરે છે
એક આવાજે હાથી માફ-મારની તોપો કોણ પૂછે છે.
(નાજાં-શીરીન.)

ગાયણુ ૯૭૬.

ખેશક ખુરી હય ખુરાઈ, અદલાહ બચાએ લાઈ.—ખેશક.

જીલ

ચહે દુન્યાં જિંદમ હય ઝોર, આદમી સખ ઇસકે આજા હય
પિદર હય એક ઝોર સખ એકહી માદરસે પયદા હય,
અગર સમઝો તો સખ આપસમેં હમ લાઈસે આલા હય,
સમઝપર પડ ગયે પથર, વગરના ઝગડેહી કયા હય,
ખુજ્જ રખતે હયં કયૂં ના સબાઈ.—અદલાહ.

પરેશાં કયૂં હય તાં લાઈ, ગુનહગાર હય હરએક ઇનસાન,
પર જો કરતા હય તૌબા, બગશ દેતા હય ઉસે સુખહાન.
તું કરકે તૌબા, અબસે છોડ દે બિલકુલ બદીકા ધ્યાંન,
ચહે દમ અય ઇબને આદમ, તનમેં કોઈ દમકા હય મિહમાન,
ઇસ અરસેમે કર લે લલાઈ.—અદલાહ.

(હાતમ ખીન તય.)

ગાયણુ ૯૭૭.—કબીર પદ.

ભોલે મન ભજલે શ્રી ભગવતા

તેરા હરી ખીન કોઈ નહી મીલતા.—ભોલે.

જો આયા સો ચલા જાતા, યહાં કોઈ નહીં જમતા
 એ જીંદગી હુય થોડે દીનનકી, ફીર આવત નહિ બનતા.—ભોલે.
 ગુરૂકા ભજન કર, હરીકા ધ્યાન ધર, માયાકી જાલમે નહીં ફસતા.
 કહત “કબીરા” સુનો ભાઈ સાધુ, પહોંચે કોઈ સતવંતા.—ભોલે.

ગાયણુ ૯૭૮.

જલ ભરીયાં નાવ રે દુખકી રે
 ભલા કયસે નદીયાં તીરીયાં પીરીયાં રે
 ભવકી નદી કઠન ઉતરીયાં રે, મૌલા ઉતારે ખેડા પાર.—જલ.
 (દીલકુરેશ.)

ગાયણુ ૯૭૯.

કહીં દેખાભી ચારો મેરા સનમ,
 મેરા સનમ દીલજાની સનમ.—કહીં.
 મેરે સનમકી ચેહી નીશાની
 કાલી કાલી જુલ્ફે ઐર ગોરા બહન.—કહીં
 મેરે સનમકી ચેહી નીશાની
 ગેંઝકી ટોપી ઉડાતા પતંગ.—કહીં.
 મેરે સનમકી ચેહી નીશાની
 કમર ચીતેકી વ આંકી ફબન.—કહીં.

(તાસીરે ખાખ.)

ગાયણુ ૯૮૦.

કહતી હો જો તુમ ઇન ગુલે ગુલજરોંકો દેખો,
 ગુલ દેખું મંચ કયા, તુમ મેરે રૂબસારોંકો દેખો.—કહતી.
 દિખલાતી હો કયા તુમ મુઝે શકલે ગુલે નર્ગિસ,
 નાદાનો મેરી ચશમકે બીમારોંકો દેખો.—કહતી.
 એ સેવતી, એ ચંપા હુય, બહો સોસનો શખૂ,
 ઇસ નામકી સખ મેરી પરસ્તારોંકો દેખો.—કહતી.

(સંગીન બકાવલી.)

ગાયણુ ૯૮૧.—કેદારા ખ્યાલ-તાલ ત્રીતાલ.

માલનીયા ગુદ કર લાઈ;
 લાઈ બનેકો હરવા;
 અતર ગુલાબસે અંગ બસાયો

સળ સળીઅન મીલ મુગર બનેકે;
પેહરાવો પહેરવા.—માલનીયા.

ગાયણુ ૯૮૨.

બાઓજી બાઓ ન નખરે દીખાઓ લો બીચકોરી બાન
બેચારી કયસી હયગી નન્ની લોલી ભાલી
અયસે દેદમ દાદમે લાને વાલે દેખે ભાલે
હમ નહીં હરગીજ બાનેવાલે, બનતી હોજી કયું નાદાન,
બરબાદ ન કર, નાશાદ ન કર, આબાદ જો વોહુ એબાજમે હય.
જલ્લાદ ન હો, સૈયાદ ન હો, બેદાદ યેહુ કયું અંદાજમે હય.—બાઓજી.
(ભૂલ ભૂલધ્યાં.)

ગાયણુ ૯૮૩—ગઝલે નઝીર.

મેરા ખત હય જહાં યાર વોહુ રશ્કે હુર લે બાના,
કીસી મુરતસે બહાં તક તુમ મેરા મઝકુર લે બાના.—મેરા.
અગર વોહુ શોલેરૂ પુછે મેરે દિલકે ફરોલોંકુ,
તો ઉસકે સામને એક ખોશએ અંગુર લે બાના.—મેરા.
જો યહે પુછે કે અબ કીતની હય ઉસ્કે રંગપર ઝરદી,
તો યારો તુમ ગુલે સદ બરગ યા કાફર લે બાના.—મેરા.
અગર પુછે મેરે સીનેકે અખમોકુ તો અય યારો,
કહીસે હુંદ કર એક ખાનએ અંખુર લે બાના.—મેરા.
રકીમે રૂ શીહાકે હાલકા ગર માજરા પુછે,
તો ઉસ્કે સામને જંગલસે એ લંગુર લે બાના.—મેરા.
“ નઝીર ” એક દીન ખુશીસે યારને હંસ કર કહા મુઝકુ,
કે તુંભી એક ખોસા હમસે, અય રંબુર, લે બાના.—મેરા.

ગાયણુ ૯૮૪.

ચમકી અય ફરજંદ તેરી ઇન દીનો તકદીર હય.
તખ્તે મુલતાનીપે તેરે બાપકી તઓફીર હય.—ચમકી.
અએ મુજફ્ફર બાન તેરા બાપ મય હામાન હું.
દેખ તું અચ્છી તરહે પયછાન કયું દીલગીર હય.—ચમકી.
દે મુલાજમ ઇસકો નહેલા કર સીતારોંકા લીખાસ,
અએ ગમમે ઇસ હમારે ચાંદકી તસ્વીર હય.—ચમકી.

કયા હુધ અએ જાને મન તેરી બહુન ઓર વાલેદા,
જન્દા હય યા ઉન્કો જન્નતકી મીલી જગીર હય ?—અમકી.
(હામાન.)

ગાયણુ ૯૮૫.

આજ હુષીત મન આજ પ્રકુલિત તન,
આવાં પ્રેમી જોડાંઓનો જોધ પ્રેમ.—આજ.
પ્રેમ તહાં નહીં નેમ છે, નેમ તહાં નહીં પ્રેમ,
પ્રેમ અનેમજ હોય છે પ્રેમીને મન દેમ,
અજબ પ્રેમના પાત્ર આ સુંદરીને સૌભાગ્ય,
આશીષ એજ અચળ રહો સુંદરી ને સૌભાગ્ય.—આજ.
(સૌભાગ્ય સુંદરી.)

ગાયણુ ૯૮૬.

પીયુ મીલનકી બતીયાં, સુન આઈ હું મય રતીયાં,
ઘર છોડા દર છોડા હય આજ,
પ્રેમકી લાગી મોહો એ દીલપાર ગઈ હય કતીયાં.—સુન આઈ.
કારી લાગે ભારી લાગે, રચનન દુશમન બની,
મન ઘબરાવે, જીયા અકુલાવે, ફાટે છતીયાં.—સુન આઈ.
(ખુને નાહક.)

ગાયણુ ૯૮૭—ભૈરવી ચતરંગ.

દાની દીમ દાની દીમ તન દેરેના,
તન નાદીર દીર તનુમ તનુમ તનુમ.—દાની.
એ નીજરે નીજરે પીયાકો પગરીયાં,
ધારેસે નયનવા લગાવે,
મોરે નેનું લયે ઉન બીન રે સખી.—દાની.

ગાયણુ ૯૮૮.

દિખલાવ અપના ચેહરયે તાબાં કભી કભી,
જરેરેકો કર દો મેહુરે દરખશાં કભી કભી.—દિખલાવ.
પહલૂમે જબ રહો તુમ અય બિલકીસ રૂ મેરે,
હો જાવું મંચલિ રશકે સુલયમાં કભી કભી.—દિખલાવ.
જી જાતે હયે હમ અપને મસીહકો દેખકે,
મુશ્કિલ હમારી હોતી હય આસાં કભી કભી.—દિખલાવ.

અશઆર.

ઉલક્ષતને બેઠો કમાલ દિખાયા જવાલમેં,
 રહતા હું ખવાળમેંભિ તુમારે ખિયાલમેં;
 તુમ મિલ ગયે જો મુઝકો તો ગોયા ખુદા મિલા,
 બાહીર હય ઉસ્કા નૂર તુમહારે જમાલમેં.—દિખલાવ.
 અઅદ અજ કિનાભિ “ તાલિએ ” બના રહેંગે હુમ,
 આ બાયે સૂયે ગોરે ગરીબાં કલી કલી.—દિખલાવ.
 (રામ લીલા.)

ગાયણુ ૯૮૯.

ડાકુ હય સારે પેશા ચોરી રાત દીન હય,
 લાખોંકો મારે હજારોં વારે ન્યારે.—ડાકુ.
 સીતમ ગરીપે હુમ કમરકો બાંધે હયંગે તેગસે,
 કલમ કરેં બહુમ યહે સરકા લુટેં મારે બારે.—ડાકુ.
 (દિલકુશ.)

ગાયણુ ૯૯૦.

અરે શું કહું ગજબની વાત ? બેહેન રે,
 અજબ છે કાહાણી—મુજપે જફાની રે !—અરે.
 કુલ ધુલધાની રે, થયું રે સુખ કુલ ધુલધાણી રે !
 અરે રે, કેમ વાઝું હું વીસાઝું દુખ માહાઝું ?—
 બાપ જે બાંની રે, વીસાઝું કેમ બાપ જે બાંની રે.—અરે.
 હર હાલ હરતાં ફરતાં નવ ભુલાયે કદી;
 દાદ લે મજની કાંહાણી બાંણી બેહેન શીઆંણીરે;
 લેજે રે દાદ બેહેન શીઆંણી રે—અરે.
 (દોરંગી દુનિયા.)

ગાયણુ ૯૯૧.

જો અરલ હય બેઠો અરલકી હાલતકો ન ભુલે,
 ભુલે ન અજલ જો, બેઠો કયામતકો ન ભુલે.—જો.
 હય તાજે શહાનેસે કુલાહ કોહના ઉસ ખુબ,
 અદમકે પિસરકી જો હિકાયતકો ન ભુલે.—જો.
 જબ દટકે ગદાથી, તો થી જરરીન કબા કબ ?
 રાહતમેં બશર પહલે મુસીબતકો ન ભુલે.—જો.

તહ બંદકે એવજ હકને દી અબ રેશમી સુરવાલ
તિસ પરલિતો દુન્યાંકી મુહબ્બતકો ન ભુલે.—એ.
તા હથ તુઝે ખાકમેં સોના બશર હય,
દો દિન હો છપરખટ, તો બહો આદતકો ન ભુલે.—એ.
(મહામુદશાહ.)

ગાયણુ ૯૮૨.—૫૬.

દામકો ગુલામ ગીદી તું કયા બાંણે બંદગી,
માયાકો ગુલામ ગમાર, તું કયા બાંણે બંદગી.—ટેક.
એ મકરકી માલા ફેરાય બુઠહુકો કાંમરે,
સાંઈકુ બીસાર ડાલો, ભુલ ગયો કાંમરે,
કાંમકે લોભાય ગમાર ભુલ ગયો બંદગી.—દાંમકો ગુલામ.
નીંદીઆકો ટીકો કીનો, માયાકીરે પોથી,
પેહેની કાંસી સીને કાંમ, લોભી બાંધી લંગોટી,
આંમકો ચમાર ગીદી દે પ્રીરત ફંદગી.—દાંમકો ગુલામ.
લવકો નીશો બનાય, સંસારકો મીઠાસ રે,
રંગકો કુસંબો ઘોરાય, મીસ્તાંનકો હો દાસ રે,
ગબરોસે ધામધુમ, ગરીબોસે લંદગી.—દાંમકો ગુલામ.
કહુત કબીર બહાગ રાગ, છોડ દે બીરાંની આસ,
ધ્યાન ધરત જપ જંગલ સાહેબ સાહેબ સાસ,
સાહેબ નાંમ લીયત મીતે, સખ અવતાર ગંદગી.—દાંમકો ગુલામ.

ગાયણુ ૯૮૩—આસાવરી.

કહે રહા હય આસમાં યહે, સખ સમાં કુચ્છલી નહિ,
પીસ દુગા એક ગરદિશમેં જહાં, કુચ્છલી નહિ.—કહે.
જસ જઘેહ થા જમકા જલસા ઓર ખુશરૂકા મહેલ,
ચંદ કબરોંકે સીવા ઓર અબ વહાં કુચ્છલી નહિ—કહે.
તખ્તવાલોંકા પતા દેતેં હય તખ્ત ગોરકે,
ખોજ મીલતા હય યહીં તક, બાદ અઝ આં કુચ્છલી નહિ.—કહે.
ગુંજતે થે જનકે ડકેસે ઝમીનો આસમાં,
ચુપ પડે હય કબ્રમેં અબ, હું ન હાં કુચ્છલી નહીં.—કહે.

ગાયણ ૯૮૪—રાગ પહાડી, છલ્લા મઝલ.

કરતા હય કોઇ બેરો જક્ષ પેટકે લીયે,
 સહેતા હય કોઇ રંબે બલા પેટકે લીયે.—કરતા.
 બયેઠે હય સખ દુકાન લગા પેટકે લીયે,
 સખ કર રહે હય પ્રીક સદા પેટકે લીયે.—કરતા.
 સાધુબી હેતા હય દુવા પેટકે લીયે,
 ધંધા હરેકને શીખ લીયા પેટકે લીયે.—કરતા.
 માશુકલી કર રહી હય વક્ષ પેટકે લીયે,
 કયા કયા વોહુ કરતી નાઝો અદા પેટકે લીયે.—કરતા.
 દીન રાત હકીમ કુટતા દવા પેટકે લીયે,
 બીલ્લીભી મારતી હય ચુવા પુટકે લીયે.—કરતા.
 સખ કરતા હયે ખટપટ સદા પેટકે લીયે,
 દે શર્મો આબરૂસે પ્રભુ પેટકે લીયે.—કરતા.
 કલી ન હોના બે વચની પેટકે લીયે,
 દંગા પ્રીસાદ કપટ તજ પેટકે લીયે.—કરતા.

ગાયણ ૯૮૫.—કબીર પદ.

હકીકતકે મોહોલેમેં ચતર નર રોજ તું આતા ના.
 ખોદા ઓર મુસ્તફા કહેતેં દરસકા ભેદ પાતા ના.—હકીકતકે.
 દીલોકે મકતબસે પદ કર તું કલામ મુલ્લા,
 નીમાનાં ફ્રામકી પહુકે, ધરમકા શોખ બીછાતા ના.—હકીકતકે.
 ભરા બાબર બહુ ભાતી તું ચંચલ હો કે સૌદા કર,
 મેં કહેતાં હું તુંજે યું કર સચ્ચા મોતી ચુકાતા ના.—હકીકતકે.
 ન કર ઇસ નફસસે ચારી, પરંગે બેર અલ્લાસે,
 ન કર ઇસ તનકી પૂસ્તી, લગી દામન છુડાતા ના.—હકીકતકે.
 અગર તુંજે ભુખ લગતી હયે તો ગુસ્સે કે તઈ ખાતા ના,
 અગર તુંજે પ્યાસ લગતી હય સહુરકા પ્યાલા પીતા ના.—હકીકતકે.
 કહેત કબીરા સુનો મનસુર તું કીસ બાગકી હય મુલી,
 બેઠે હો કયા ગફલતમેં સમજકે રાહા ચલતા ના.—હકીકતકે.

ગાયણ ૯૮૬—ગઝલે કીશન.

જરકી મહોબ્બત જરકે તક, બેજર તો જગમે ખાર હય,
 બાબબ મચેં દેખ આયા જરસે બેરા પાર હય.—જરકી.

મએં હર તરેહસે સોચ દેખા, જગમે જરસે ઐર કુચ્છ,
કોઇ દેખા ન સુના મએં, જરહી ચ્હાં મુખત્યાર હય.—જરકી.
માશુકોકી મીઠી બાંતોપર, ન દીલકો તું લોભા અચ યાર,
જરકી મહોખત દીલમે ઉનકે, જરહી ઉનકા યાર હય—જરકી.
જનકે મુહસે દમબદમ, નીકલે સખુન અએ જાન તું,
તુમકો નહિ કરતી મીયાં બહો જરકો કરતી ખ્યાર હય.—જરકી.
એ દોસ્તો કહેતા હું તુમકો જર સીવા ચ્હાં નહીં કદર,
આહ હે દુન્યાઇ જરકી કીશનકા કીરતાર હય.—જરકી,

ગાયણુ ૯૮૭.—ગઝલે વાહેદ.

જેહાંદારે ફના યારો બકા અદલાહી અદલા હય,
જીધર દેખું જહાં વ ફાયદા અદલાહી અદલા હય.—જેહાંદારે.
કીસીકો કોઇ કામ આતા નહિ વખતે મુસીબતમે,
બુરે વખતોંકા યારો આશના અદલાહી અદલા હય.—જેહાંદારે.
પ્રીરેશ્તે સુગતે ફીરતે ખુશબો વએસે લોગોંકી,
કે જનકી રાત દીન લખપેં સદા અદલાહી અદલા હય.—જેહાંદારે.
બચા ચાહતા હએ તું આફતસે તો કર ચાહે ખોદા વાહેદ
દોવા હએ મોજીજે રહે બલા અદલાહી અદલા હય.—જેહાંદારે.

ગાયણુ ૯૮૮.—મુલતાની પદ.

અબ તુમ કબ સમરોગે રામ, અબ તુમ.
ગરબ ફુલીમે જપ તપ કીનો, નીકલ હુવા બે ઇમાન.—અબ તુમ.
બાલપનો સો ખેલ ગવાયો, તરણપનો સો કામ.—અબ તુમ.
હાથ પાંવ જબ કાંપન લાગે, નીકલ ગયો અવસાન.—અબ તુમ.
જુઠી કાયા જુઠી માયા, આખર મૌત નીશાંન.—અબ તુમ.
કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધો, ચેહી ઘોડા ચેહી મૈદાન.—અબ તુમ.

ગાયણુ ૯૮૯.

તપ કરના અબ જંગલ જાએ તપ કરના.
ખ્યારે હરદમ રબસે ડરના—અબ.
બાર બાર નહિં આવે જનમ નર કામ ભલે કુચ્છ કરનાં,
પાક બન દિલ સાફ રબ ઐર યાદ કર ગફકારકી,
ખાક હય બે ખાક હય ચેહુ જીન્દગી દીન ચારકી.—તપ.

દિલપે જપ્ત કર જો ન સપ્ત, નહિં આકૃતસે ઘભરાના,
રખ ભરોસા તું ખુદાપર રાહુબર ઇનસાનકા,
ટાલ દેગા સખ મુસીબત ધ્યાન ધર રહેમાંનકા,—તપ.
દિલકો થામ બચ કુચ્છ ખિયાલ કર ઘોકેમે નહિ આનાં
ફંદા હય ચેહ તુજપે બન્દે જાલ હય શયતાનકા,
મત ઉલઝ તું ઇસમે ખ્યારે, હય જરર ઇમાનકા.—તપ.

ગાયણુ ૧૦૦૦.

જાગો જાગો મુસાફીર રાત થોડી હય,
તુમને પુંજ સફરકી કયા કયા જોડી હય.—જાગો.
તીન દીનકી જીન્દગી હય, ચેહ જયસે સ્વપ્ન વિલાસ,
ઉસ્મે બાગ લગા કર ઐર ફિર ફૂલ ચાખનકી આસ.—જાગો.
બન્દે બહોત ન ફુલીએ, પ્રભુ સહેગા નહિ,
જૈર જુલમ ન ફિજીયે મૃત્યુ લોગકે માંહી;
મૃત્યુ લોગકે ખીચ તજરબા સુરત દિખાવે,
જો નર કરે શુમાન વોહી નર ઘોડા ખાવે;
શ્વાસ ચલીત, આયુશ ચલીત, ચલીત હયે તેરી દેહ,
ચલા ચલીકે વકતમેં ભાઈ ભલા ભલી કર લે.—જાગો.
(વીરાટ પર્વ.)

ગાયણુ ૧૦૦૧—યમન કહ્યાણુ—ખ્યાલ.

તું અચસોહી પાક પરવર દેગાર
હૌ જગમે શરમ રખ મેરી—
પયદા ફીચેકી લાજ તુમહીકો
તુમ દાતા મયે ચેરી તેરી.

જાહેર ખખર.

મહુમ શાયર રસ્તમ ધરાનીની ઇતીહાસીક નોવેલ

ગુલ શી રી ના ધરાની છેલ્લી શાહુબદી.

ધરાનના ઇતીહાસને આધારે લખાયેલી આ એકલી નોવેલના લેખક મહુમ શાયર રસ્તમ ધરાની પોતાના વખતના એક યુનંદા જાહેર, મહાન કલમકંઠ વિદ્વાન હતા, અને તેમની રસીલી કલમે અનેક મનરંજક પુસ્તકો આહેર પડ્યા હતાં, જેમાં ધરાની ઇતીહાસીક પ્લેટ ધરાવતું આ નોવેલ એકજ હતું.

મીં જેહાંગીર માણેકજી દેશાધ એમ. એ. ની અભ્યાસી કલમે પ્રસ્તાવના અને “પારસી-ઇસ્લામી સંબંધ” વિષે હાલના ધરાની મામલા સંબંધી ધણો ઉપયોગી વિષય આપ્યો છે, જે ધરાનના હાલના સવાલ ઉપર કંઈક અજવાળું નાખી શકશે.

આરબ હુમલાથી યજદજદ શેહરીયારને જે કમનસીબ ફટકો પડ્યો ત્યાર બાદ પણ ધરાનને સદંતર પાયમાલ થતું બચાવા અને ધરાની શહેનશાહત ફરી અરપા કરવા જે કાશેશો થઈ હતી તેનું ઇતીહાસીક દાર્તાન-ઇતીહાસીક સહાદતો સાથે આ રસીલી નોવેલમાં આપ્યું છે. ધરાની વડા દસ્તુર દાદની બાહોશી, તેની પવિત્રાઈ, તેનું રમલ-ઇલમ-જેતીશ ઇતીહાસ વિગેરેનું અપૂર્વ જ્ઞાન, તેની બહાદુરી અને લગ્નયક હીમત અને બાહોશી વિગેરેનું રસીલું જ્યાન વાંચતાં કદીમ ધરાની દસ્તુરજાઓમાં કેટલી તાકાત, બાહોશી અને શક્તિ હતી તેનો કંઈક જ્યાલ આવશે. ધરાની જાહોજલાલીની નિશાની જેવાં આ પ્રકારના સાહિત્ય પ્રગટ કરવાના અમારા ખર્યાલુ સહાસને ઉત્તેજનના આશ્રયથી નવાજવાની જરૂરોસ્તી શીરકાને અમારી અજ છે.

કીમત રૂપે દાહોડ.

બાહર ખબર.

જેહાંગીર કરાણીવાળી

નવી અરેબ્યન નાઈટ્સ.

પુસ્તક ૧ લું અને ૨ ભું.

જેમાં ૧૫૫ ચિત્રો સાથે ૫૮ વાર્તાઓ આપી છે. દુનિયાની અનેક ભાષાઓમાં તરબુમો થયેલી આ કેતાબ સર્વે ઠેકાણે ધણીજ માનીતિ થઈ પડી છે. એમાં વાર્તાઓનો ભંડાર ભરેલો છે, અને તે અતિશય રસીલી અને વાંચવાળોગ છે, એ એટલી તો જાણીતી બીના છે કે તે માટે વધુ બલામણુની જરૂર રહેતી નથી. ગુજરાતી ભાષામાં એની અનેક આવૃત્તિઓ નિકળી છે, જેમાં સરળ અને રસીલી ભાષામાં જેહાંગીર કરાણી-વાળી અરેબ્યન નાઈટ્સ ધણી વખણાઇ હતી અને તેની છેલ્લી આવૃત્તિ ખપી જવા પછી તેની માંગણી ચાલુ રહેવાથી મોટા ખર્ચે ચિત્રો સાથની આ ચોથી આવૃત્તિ બાહર પાડી છે.

રૌયલ ઑક્ટેવો, ચોપાનિયાનાં કદનાં લગભગ ૯૦૦ પાનાનાં

૧૫૫ ચિત્રો સાથનાં પુલ કલ્લાય બંને વાલ્યુમેની કીંમત

ખાસો અમને સવળ પડે કરી

બન્ને વાલ્યુમનાં ભેગા દળદાર પોઠાના રૂ. ૬૫

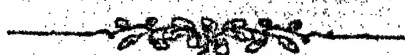
રાખી છે, તેથી સાહિત્યના શોખીન સજ્જનોને આ સાહસને દરેક

ઉત્તેજન આપવાની ખાસ અરજ છે.

જેહાંગીર બી. કરાણીના છોકરાઓ

૨૨૦-૨૨, વોરા બજાર, કેાટ, મુંબઈ.

નામાંકીત લેખકોની રસીલી વાર્તાઓ.

હું-ડસમ બ્લોકગાર્ડ-મીં પીઝમની રહ ચીત્રો સાથની વાર્તા.	૪-૦
મોટે ઘરનાં બાઇ સાહેબ-ગુલફામની પારસી સંસારી વાર્તા.	૩-૦
જરની જંગળ-ગુલફામની રમુછ પારસી સંસારી વાર્તા...	૨-૮
દીલસોઝ દોસ્ત-ગુલફામની રસીલી પારસી સંસારી વાર્તા.	૩-૦
નવલ નાણાંવટી-ગુલફામની રમુછ વાર્તા	૩-૦
કાળો નાગ-ગુલફામની ડીટેક્ટીવ વાર્તા...	૨-૮
જફાકાર-ગુલફામની રસીલી વાર્તા	૩-૦
ચશમચોર-ગુલફામની ૧૦ ચિત્રો સાથની રસીલી વાર્તા ...	૩-૦
ગુલી ગરીબ-મહુમ કેખશર કાબાજની બાંધીતી વાર્તા ...	૪-૮
સરકેરવાની સુંદરી-રેનોલ્ડસની 'મયલા'-આંક ચીત્રો ...	૧-૮
શાહુચોર-મીં ભાગદવાની ડીટેક્ટીવ નોવેલ ...	૨-૮
લીલખુશ વાનાઓ-આંક વાનાઓનો સંગ્રહ ...	૧-૮
ફતેહમંદ ફીરોઝ-હીંદુસ્તાનથી ઇરાન-કયાની પેશા ...	૪-૮
સદગુણી સીરીંગ-પારસી સંસારી નવું નોવેલ ...	૫-૦
ડીટેક્ટીવ કલામક-રફીકની ડીટેક્ટીવ વાર્તા ...	૨-૮
બાકો સાંપ-રફીકની રસીલી વાર્તા ...	૨-૦

મીં બમનજી કાબાજનાં રસીલાં નોવેલો:

દેલજંગ દલોર-ઇરાની તોરની વાર્તા ...	૨-૮
પડલી પર પથારા-પારસી સંસારી વાર્તા ...	૨-૦
સંસાર-ધણી રસીલી વાર્તા ...	૨-૮
જ-રોજ-૧ખજાવલી વાર્તા ...	૨-૮
કુમી કલાંટ-રમુછ રસીલી વાર્તા ...	૨-૮
પ્યારનો એક ખૂલ-ધણી રસીલી ...	૧-૪
એક પત્થરના પ્રતાપ-ધણી રમુછ વાર્તા ...	૨-૮
લીલી-સુકકી-એક રસીલી વાર્તા...	૨-૮

બેહાંગીર બી. કરાણીના હાકરાઓ,

૨૨૦-૨૨, લોરા બગીચ, કોટ, -મુમ્બઇ.

